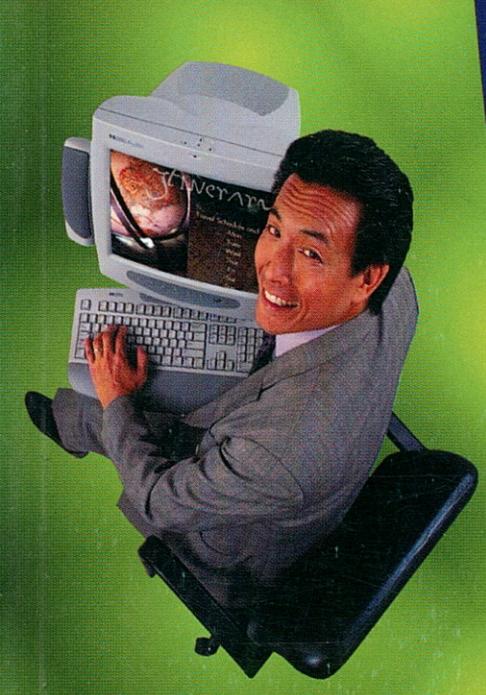

HEWLETT® PACKARD
Expanding Possibilities

A DIGITÁLIS KÉPALKOTÁS ÖRÖMEI

A HIVATALOS HEWLETT-PACKARD® ÚTMUTATÓ

A nélkülözhetetlen útmutató ahhoz, hogyan váljunk kreatívvá a számítógép mellett, bármilyen típust használunk.

A Hewlett-Packard® jóváhagyásával

Lisa Price és Jonathan Price

Major

IDG BOOKS WORLDWIDE

INSPIRÁLÓ.

Adobe® InDesign™. Integrált oldaltervezés és design a professzionális kiadványszerkesztéshez.

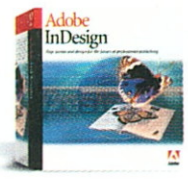

Bemutatkozik az InDesign. Egy egészen új layout készítő és design program. Együttműködik a többi Adobe programmal és importálja a Photoshop® és az Illustrator® fájlokat, így az egyes alkalmazások közti átjárás gyors és hatékony. Rendkívüli rugalmassággal kezel bonyolult, igényes oldal-elrendezéseket is és segítségével megvalósíthatatlannak tűnő tipográfiai és egalizálási feladatokat is elvégezhetünk. Látványos eredményeket érhetünk el különleges funkciók által, mint például a Bézier-görbékkel a szövegkeretekben, képkeretekben és betűkben, színátmenetes kitöltésekben; mindezt a szöveg, grafika és szín egységes megjelenítésével.
Sőt az InDesign képes feldolgozni már meglévő QuarkXPress® fájlokat és természetesen támogatja az Adobe PDF szabványt.
Keresse viszonteladóinknál!

Adobe

Bővebb információért hívja a 392-0700 számot, vagy látogasson el a www.trans-europe.hu oldalra.
A Trans-Europe Kft. az Adobe hivatalos magyarországi disztribútora.

® Az Adobe, az Adobe logo, az Illustrator, a Photoshop az Adobe Systems Incorporated bizonyos európai országokban bejegyzett védjegyei.
Ezen védjegyeket ® jelöli. Az Adobe InDesign az Adobe Systems Incorporated védjegye. Minden más védjegy, vagy bejegyzett védjegy a joggal rendelkező tulajdonát képezi.

A digitális képalkotás örömei Hewlett-Packard® hivatalos útmutató

A digitális képalkotás örömei Hewlett-Packard® hivatalos útmutató

Lisa Price és Jonathan Price

IDG Books Worldwide, Inc.
An International Data Group Company

Foster City, CA ■ Chicago, IL ■ Indianapolis, IN ■ New York, NY

Fun with Digital Imaging
Hewlett-Packard® Official Guide

Published by
IDG Books Worldwide, Inc.
An International Data Group Company
919 E. Hillsdale Blvd., Suite 400
Foster City, CA 94404
www.idgbooks.com (IDG Books Worldwide Web site)

Copyright © 1999 IDG Books Worldwide, Inc. All rights reserved. No part of this book, including interior design, cover design, and icons, may be reproduced or transmitted in any form, by any means (electronic, photocopying, recording, or otherwise) without the prior written permission of the publisher.

ISBN: 0-7645-3307-X

Printed in the United States of America

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

1O/QS/QW/ZZ/FC

Distributed in the United States by IDG Books Worldwide, Inc.

Distributed by CDG Books Canada Inc. for Canada; by Transworld Publishers Limited in the United Kingdom; by IDG Norge Books for Norway; by IDG Sweden Books for Sweden; by IDG Books Australia Publishing Corporation Pty. Ltd. for Australia and New Zealand; by TransQuest Publishers Pte Ltd. for Singapore, Malaysia, Thailand, Indonesia, and Hong Kong; by Gotop Information Inc. for Taiwan; by ICG Muse, Inc. for Japan; by Norma Comunicaciones S.A. for Colombia; by Intersoft for South Africa; by Eyrolles for France; by International Thomson Publishing for Germany, Austria and Switzerland; by Distribuidora Cuspide for Argentina; by Livraria Cultura for Brazil; by Ediciones ZETA S.C.R. Ltda. for Peru; by WS Computer Publishing Corporation, Inc., for the Philippines; by Contemporanea de Ediciones for Venezuela; by Express Computer Distributors for the Caribbean and West Indies; by Micronesia Media Distributor, Inc. for Micronesia; by Chips Computadoras S.A. de C.V. for Mexico; by Editorial Norma de Panama S.A. for Panama; by American Bookshops for Finland. Authorized Sales Agent: Anthony Rudkin Associates for the Middle East and North Africa.

For general information on IDG Books Worldwide's books in the U.S., please call our Consumer Customer Service department at 800-762-2974. For reseller information, including discounts and premium sales, please call our Reseller Customer Service department at 800-434-3422.

For information on where to purchase IDG Books Worldwide's books outside the U.S., please contact our International Sales department at 317-596-5530 or fax 317-596-5692.

For consumer information on foreign language translations, please contact our Customer Service department at 800-434-3422, fax 317-596-5692, or e-mail rights@idgbooks.com.

For information on licensing foreign or domestic rights, please phone +1-650-655-3109.

For sales inquiries and special prices for bulk quantities, please contact our Sales department at 650-655-3200 or write to the address above.

For information on using IDG Books Worldwide's books in the classroom or for ordering examination copies, please contact our Educational Sales department at 800-434-2086 or fax 317-596-5499.

For press review copies, author interviews, or other publicity information, please contact our Public Relations department at 650-655-3000 or fax 650-655-3299.

For authorization to photocopy items for corporate, personal, or educational use, please contact Copyright Clearance Center, 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923, or fax 978-750-4470.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data
Price, Jonathan, [DATE]
Fun with digital imaging: the offical Hewlett-Packard guide / Jonathan Price and Lisa Price.
p. cm.
ISBN 0-7645-3307-X (alk. paper)
1. Photograpy-Digital techniques. 2. Image processing–Digital tachniques. I. Price, Lisa, [DATE] II. Title
TR267.P75 1999
006.6–dc21 99-25397
CIP

LIMIT OF LIABILITY/DISCLAIMER OF WARRANTY: THE PUBLISHER AND AUTHOR HAVE USED THEIR BEST EFFORTS IN PREPARING THIS BOOK. THE PUBLISHER AND AUTHOR MAKE NO REPRESENTATIONS OR WARRANTIES WITH RESPECT TO THE ACCURACY OR COMPLETENESS OF THE CONTENTS OF THIS BOOK AND SPECIFICALLY DISCLAIM ANY IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. THERE ARE NO WARRANTIES WHICH EXTEND BEYOND THE DESCRIPTIONS CONTAINED IN THIS PARAGRAPH. NO WARRANTY MAY BE CREATED OR EXTENDED BY SALES REPRESENTATIVES OR WRITTEN SALES MATERIALS. THE ACCURACY AND COMPLETENESS OF THE INFORMATION PROVIDED HEREIN AND THE OPINIONS STATED HEREIN ARE NOT GUARANTEED OR WARRANTED TO PRODUCE ANY PARTICULAR RESULTS, AND THE ADVICE AND STRATEGIES CONTAINED HEREIN MAY NOT BE SUITABLE FOR EVERY INDIVIDUAL. NEITHER THE PUBLISHER NOR AUTHOR SHALL BE LIABLE FOR ANY LOSS OF PROFIT OR ANY OTHER COMMERCIAL DAMAGES, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO SPECIAL, INCIDENTAL, CONSEQUENTIAL, OR OTHER DAMAGES.

Trademarks: Deskscan, ScanJet, Hewlett-Packard, Hewlett Packard, and HP are registered trademarks of Hewlett-Packard. All brand names and product names used in this book are trade names, service marks, trademarks, or registered trademarks of their respective owners. IDG Books Worldwide is not associated with any product or vendor mentioned in this book.

IDG BOOKS WORLDWIDE® is a registered trademark or trademark under exclusive license to IDG Books Worldwide, Inc. from International Data Group, Inc. in the United States and/or other countries.

ABOUT IDG BOOKS WORLDWIDE

Welcome to the world of IDG Books Worldwide.

IDG Books Worldwide, Inc., is a subsidiary of International Data Group, the world's largest publisher of computer-related information and the leading global provider of information services on information technology. IDG was founded more than 30 years ago by Patrick J. McGovern and now employs more than 9,000 people worldwide. IDG publishes more than 290 computer publications in over 75 countries. More than 90 million people read one or more IDG publications each month.

Launched in 1990, IDG Books Worldwide is today the #1 publisher of best-selling computer books in the United States. We are proud to have received eight awards from the Computer Press Association in recognition of editorial excellence and three from Computer Currents' First Annual Readers' Choice Awards. Our best-selling ...*For Dummies*® series has more than 50 million copies in print with translations in 31 languages. IDG Books Worldwide, through a joint venture with IDG's Hi-Tech Beijing, became the first U.S. publisher to publish a computer book in the People's Republic of China. In record time, IDG Books Worldwide has become the first choice for millions of readers around the world who want to learn how to better manage their businesses.

Our mission is simple: Every one of our books is designed to bring extra value and skill-building instructions to the reader. Our books are written by experts who understand and care about our readers. The knowledge base of our editorial staff comes from years of experience in publishing, education, and journalism — experience we use to produce books to carry us into the new millennium. In short, we care about books, so we attract the best people. We devote special attention to details such as audience, interior design, use of icons, and illustrations. And because we use an efficient process of authoring, editing, and desktop publishing our books electronically, we can spend more time ensuring superior content and less time on the technicalities of making books.

You can count on our commitment to deliver high-quality books at competitive prices on topics you want to read about. At IDG Books Worldwide, we continue in the IDG tradition of delivering quality for more than 30 years. You'll find no better book on a subject than one from IDG Books Worldwide.

IDG BOOKS WORLDWIDE

John Kilcullen
Chairman and CEO
IDG Books Worldwide, Inc.

Steven Berkowitz
President and Publisher
IDG Books Worldwide, Inc.

Eighth Annual Computer Press Awards 1992

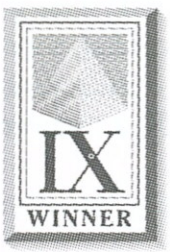

Ninth Annual Computer Press Awards 1993

Tenth Annual Computer Press Awards 1994

Eleventh Annual Computer Press Awards 1995

IDG is the world's leading IT media, research and exposition company. Founded in 1964, IDG had 1997 revenues of $2.05 billion and has more than 9,000 employees worldwide. IDG offers the widest range of media options that reach IT buyers in 75 countries representing 95% of worldwide IT spending. IDG's diverse product and services portfolio spans six key areas including print publishing, online publishing, expositions and conferences, market research, education and training, and global marketing services. More than 90 million people read one or more of IDG's 290 magazines and newspapers, including IDG's leading global brands — Computerworld, PC World, Network World, Macworld and the Channel World family of publications. IDG Books Worldwide is one of the fastest-growing computer book publishers in the world, with more than 700 titles in 36 languages. The "...For Dummies®" series alone has more than 50 million copies in print. IDG offers online users the largest network of technology-specific Web sites around the world through IDG.net (http://www.idg.net), which comprises more than 225 targeted Web sites in 55 countries worldwide. International Data Corporation (IDC) is the world's largest provider of information technology data, analysis and consulting, with research centers in over 41 countries and more than 400 research analysts worldwide. IDG World Expo is a leading producer of more than 168 globally branded conferences and expositions in 35 countries including E3 (Electronic Entertainment Expo), Macworld Expo, ComNet, Windows World Expo, ICE (Internet Commerce Expo), Agenda, DEMO, and Spotlight. IDG's training subsidiary, ExecuTrain, is the world's largest computer training company, with more than 230 locations worldwide and 785 training courses. IDG Marketing Services helps industry-leading IT companies build international brand recognition by developing global integrated marketing programs via IDG's print, online and exposition products worldwide. Further information about the company can be found at www.idg.com. 1/24/99

Az eredeti kiadásban közreműködtek

Acquisitions Editor
Martine Edwards

Development Editors
Philip Wescott
Kenyon Brown

Technical Editors
Susan Gilbert Stevens

Copy Editors
Luann Rouff
Anne Friedman
Amanda Kaufmann
Corey Cohen

Book Design
Kurt Krames
Cátálin Dulfu

Production
IDG Books Worldwide Production

Proofreading and Indexing
York Production Services

A szerzőkről

Lisa Price és **Jonathan Price** már sok könyvet írt a családi szoftverekről, a *Family PC*, *MacWorld* és a *Home Office Computing* magazinokban éppúgy, mint a Microsoft otthoni kiadványaiban, melyek a gyerekeknek és a családoknak szólnak. Lisa a Brainplay.com szerkesztője, egy webmániás, aki gyermek szoftverekkel, játékokkal, videókkal foglalkozik. Jonathan már megmutatta tehetségét a nagyobb New York-i múzeumokban és galériákban és az egész világon; már két tucat könyvet írt a művészetről, a videóról, a színházról, az írásról és a számítógépekről.

A Price-ok weboldala: a `http://www.theprices.com` címen található.

Tobynak és Summernek

Fordítók:
Petik János
Petik András

Lektor:
Zátonyi Zoltán

A magyar kiadást szerkesztette:
Béda Ferenc

A kiadásért felel:
Petik András

Nyomdai előkészítés:
Rybka Roland
Major DTP Stúdió

Közreműködött:
Dr. Adorján Csabáné

Első kiadás 1999

© Major Bt.
2083 Solymár, Major u. 29.
Tel./fax: 26/361-520
E-mail: major.books@elender.hu

A kiadást támogatta az Ecoin Rt.

ISBN 963 03 8525 2

Nyomda: Passzer Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: Bagaméri Imre

Készült az IDG Books Worldwide engedélyével
és a Hewlett-Packard Magyarország Kft.
támogatásával.

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítást,
a mű bővített, ill. rövidített változata kiadásának jogát is.
A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű,
sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

Kiszedjük az oroszlánt is

Ezt az OfficeJet PRO nyomtatót (egérrel együtt) az egyik partnerünk hozta be hozzánk javításra...

Hibajelenség:
- nem nyomtat, és
- büdös...

Szervizünk jogelődje, a CHS HP szerviz, szervezte meg a Hewlett-Packard magyarországi ASP szervizhálózatát.

Munkatársaink üzemeltetik a Hewlett-Packard Magyarország Kft. központi javítóbázisát leszámítva az ország legnagyobb HP nyomtató-, és számítógép szervizét.

A C Szerviz munkatársai Hivatalos Hewlett-Packard Szervizmérnökök és Szerviztechnikusok.

A C Szerviz Kft. vállalkozik egyedi nyomtatók, számítógépek, számítógéphálózatok, komplett számítógéprendszerek, nyomtatóalrendszerek javítására, karbantartására - folyamatos szervizhátterének biztosítására.

Egy telefon, és nyugodt lehet a biztonságos üzemmenetet illetően.

HEWLETT PACKARD
Authorized Service Partner

C Service Szerviz Kft.
H-1138 Budapest
Váci út 117-119.
Tel.: 451-3580,
Fax: 451-3595

A JÓ SZÁMÍTÓGÉP ALAPJA A JÓ

ALAPLAP

A JÓ SZAKEMBER ALAPOLVASMÁNYA AZ

ÚJ ALAPLAP

Ha esetleg még
nem találkozott a legelső,
és ma is az egyik legszínvonalasabb
magyar számítástechnikai szakfolyóirattal,
kérjen a kiadótól egy ingyenes mintapéldányt!

Új Alaplap, 1539 Budapest VI., Dózsa György út 84/b.
Telefon: 322-4417, 3225238 Fax: 351-8015
E-mail: alaplap@mail.datanet.hu
Weblap: http://www.alaplap.hu

Ha megismeri, megkedveli.
Ha megkedveli, megrendeli!

Előszó

Könyvünk rendhagyónak számít a számítógépes könyvek körében, minthogy a számítógépek és a napjainkban kapható számítógépes eszközök használatában rejlő lehetőségek csodálatos világába kalauzol el bennünket. Könyvünket leginkább azon olvasók fogják értékelni, akik valamennyi idevágó eszközzel rendelkeznek: nagyteljesítményű multimédiás számítógéppel, digitális kamerával, szkennerrel, csúcskategóriás színes nyomtatóval. Ők a bemutatott feladatokban ezek használatának új és érdekes módjával is meg fognak ismerkedni. Sokat nyerhetnek könyvünkkel azok is, akik – hozzám hasonlóan – csak egy számítógéppel és szkennerrel, vagy számítógéppel és digitális kamerával rendelkeznek, színes nyomtatójuk viszont nincs. Feladataink célját ők éppúgy elérhetik, mint a korábban említettek, hiszen ha nem is tudnak fényképeket szkennelni vagy digitális felvételeket készíteni, közéleti témájú felvételekhez hozzájuthatnak a webről vagy CD-ről is. Színes nyomtató meg bizonyára akad valahol lakóhelyünk közelében is.

Látható tehát, hogy a képkészítés és -átalakítás számos módja áll rendelkezésünkre, melyekkel csodás eredményeket érhetünk el, s hogy ebben nem is döntő szempont az, hogy milyen számítógéppel vagy milyen gazdag digitális játékparkkal rendelkezünk. Ami pedig ennél is lényegesebb: ezeket a feladatokat a kisgyerektől kezdve a nyugdíjasig mindenki meg tudja valósítani, még olyanok is, akik nem tudnak hozzájutni a számítógépes eszközökhöz. Ez alkotja könyvünk másik fontos sajátságát: az tehát, hogy nem azoknak szól, akik a digitális képalkotást foglalkozásszerűen űzik, hanem Önöknek, gyerekeinknek, szüleinknek, barátainknak.

Biztosak lehetünk afelől, hogy a könyv átolvasásával sok kitűnő ötlettel leszünk gazdagabbak – úgy személyes, mint közösségi jellegű, úgy otthoni, családi, mint üzleti jellegű képek készítésével, de családfánk elkészítésének esetleg évek óta dédelgetett tervével kapcsolatban is. A kitűnő eszközökhöz megvan tehát a kitűnő kézikönyv is – a legfőbb ideje tehát, hogy hozzákezdjünk a munkához.

Rick Smolan
A *Day in the Life* képes könyvsorozat létrehozója

Bevezetés

Akit valaha már izgatott a színes nyomtatás lehetősége, annak ez a könyv segítséget nyújt az olyan eszközök megismeréséhez is, mint a digitális kamerák, szkennerek és színes nyomtatók.

Aki mindig is szeretett képeket készíteni, s bele is kóstolt a képkészítéssel rokon szakmákba, vagy egyszerűen csak eldicsekedett már képeivel, az, hála a személyi számítógépek adta lehetőségeknek, könyvünk segítségével minden feladathoz színes rajzokat is fog tudni készíteni.

Aki közelebb akarja hozni egymáshoz a család tagjait, közelebb akar kerülni barátaihoz, az a számítógépes színes képek készítésével megteheti azt, elszórakoztathatja társait, felkeltheti érdeklődésüket a számítógépes rajzolás iránt. Könyvünk segítségünkre lesz ebben.

Segítséget ad a könyv azoknak, akik közös kocsikázásról, sporteseményről akarnak hírlevelet, brosúrát, posztert készíteni, de azoknak is, akik kedvesüket akarják szívhez szóló üzenettel meglepni.

Hasznos ikonok

A könyvben négyféle, amolyan figyelemfelkeltő ikon fordul elő, a szöveg kiegészítéseként:

Figyelmeztetés

Ezek az ikonok hívják fel a figyelmét mindarra, amire vigyáznia kell egy bizonyos művelet végrehajtásakor.

Utalás

Ezek az ikonok jelzik, hogy az adott témához szükséges információról máshol olvashat a könyvben.

Megjegyzés

Ezek az ikonok bővebb, vagy többlet információt szolgáltatnak a témáról.

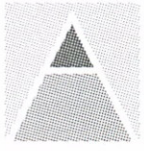

Tipp

Ezek az ikonok jelzik azt a módszert, amivel időt, pénzt és bosszankodást takaríthat meg.

Hogyan használja a könyvet

A könyv középpontjában olyan digitális képekkel kapcsolatos tervezési munkák állnak, amelyeket fényképről szkennelhetünk vagy digitális kamerával készíthetünk. Az anyag túlnyomó része az indulási nehézségeket igyekszik áthidalni. Mindenek előtt persze, a digitális képek előállításának és kezelésének módjával kell megismerkednünk – ezt teszi lehetővé a könyv első három fejezete.

Az **1. rész**, amely az **Indulás** címet viseli, a digitális képekkel kapcsolatos alapvető ismereteket tárgyalja: mik azok a digitális képek, miért fontosak és hogyan készíthetők. Azt is megtudhatjuk, hogy pontosan milyen hardverre és szoftverre van szükségünk a szkennerek, a digitális kamerák és a nyomtatók használatához és hogy hogyan kell kialakítani és kalibrálni ezeket az eszközöket.

A **2. részből,** amely a **Feladatok** címet viseli, megismerkedhetünk új ismereteink hasznosításának módjával. Ötleteket kapunk itt az otthoni, munkahelyi, iskolai és közösségi képeink készítésének megtervezéséhez.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk megköszönni a nagyszerű támogatást, melyet Martine Edwardstól, Chip Wescottól és Annie Friedmantól, az IDG munkatársaitól és Pat Pekarytól, a Hewlett-Packard munkatársától kaptunk, akiknek a látomása indította el ezt a könyvet és figyelte azt a kiadásig.

Tartalom röviden

Előszó IX
Bevezetés XI
Köszönetnyilvánítás XIII

I. rész: Indulás 1
1. fejezet: Miért pont most? 3
2. fejezet: Hogyan válnak a képek elektronikussá 17
3. fejezet: Másokkal is megosztjuk képeinket 49

II. rész: Feladatok 59
4. fejezet: Otthoni feladatok 61
5. fejezet: Munkahelyi és iskolai feladatok 189
6. fejezet: Közösségi tevékenységek 269

Függelék: Hibakeresés 309
Tárgymutató 331

HP LaserJet 4050-es sorozat

Jóval nagyobb szám!

Mióta nyomozok egy megbízható, nagy teljesítményű és mégis méltányos árú nyomtató után. Most azt hiszem, megtaláltam. A HP LaserJet 4050-es sorozat, amely a korábban sikeres 4000-es sorozat tagjait váltja fel, épp nekem lett kitalálva, mert nemcsak a sorozatszám lett nagyobb.

Nekem az idő pénz. Az azonnal bekapcsoló beégetőművel nincs bemelegedési idő, s így az energiafogyasztás és a várakozás is csökken. Valós 1200 dpi-s felbontása révén ragyogó minőségű, professzionális küllemű dokumentumokat nyomtathatok, ráadásul a megnövelt teljesítménynek köszönhetően elődjénél akár kétszer gyorsabban is.

A HP JetSend technológiának és a gyorsított infravörös kommunikációnak köszönhetően notebookomról vagy HP CapShare 910 zsebmásolómról azonnal nyomtathatok. Az opcionális duplex egység révén a lap mindkét oldalára tudok nyomtatni. A papíradagoló tálcák rugalmasan konfigurálhatók, így cserélgetés nélkül bármikor kiválaszthatom, hogy milyen papírt szeretnék használni.

Legjobban azt szeretem benne, hogy annyi fiók van rajta, mint a nagymamám komódján.

HEWLETT® PACKARD
Expanding Possibilities

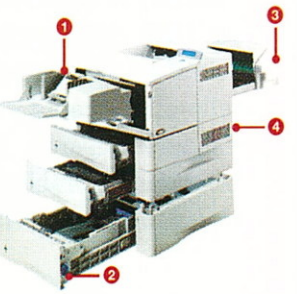

HP Vevőszolgálat: 343-0310
http://www.hp.hu

A HP LaserJet 4050 sorozat papír- és dokumentumkezelési opciói:

1. Nagy kapacitású borítékadagoló
2. 500 lapos alsó adagoló
3. Duplex egység a kétoldalas nyomtatáshoz
4. EIO merev lemez a dokumentumok tárolásához és privát nyomtatáshoz

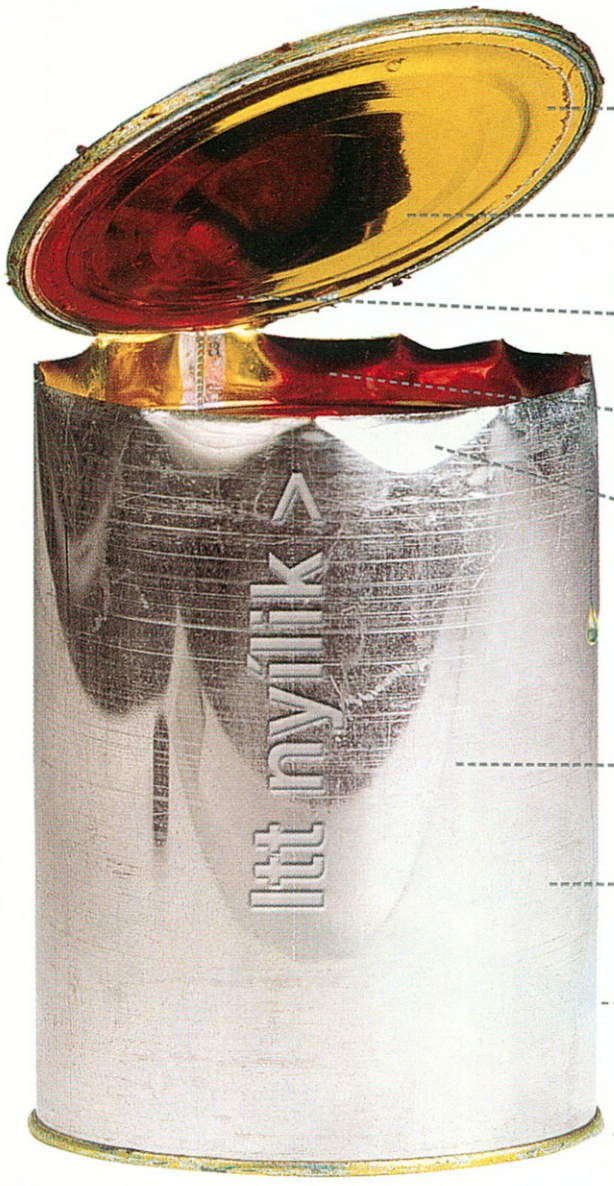

Csak kinyitja és élvezheti

Fémprizmás diaadapter

Élethű, telített színek

Átvilágító diaadapter

Borotvaéles szkennelés

Meglepően finom részletek

Intelligens karakterfelismerő

Teherbíró kivitel

Több van benne, mint gondolná!

Korlátlanul növelhető felbontás

ViviCom

HP ScanJet Professional Series

Finom felbontás

HEWLETT® PACKARD
Expanding Possibilities

A HP ScanJet 6300C/6350C/6390C Professional Series szkennerek nemcsak a képek hagyományos digitalizálására valók, hanem a lapolvasók lehetőségeit is elképesztő mértékben kiszélesítik.

A kezelőpaneleken lévő öt gombbal másolhat, e-mailt küldhet, faxolhat, beolvashat dokumentumokat és termé-szetesen archiválhat is.

Az 1200 dpi-s optikai (1200 x 2400-s hardveres és korlátlanul növelhető szoftveres) felbontás pedig olyan finom részletek megjelenítésére is alkalmas, amelyek létezéséről korábban talán nem is tudott, s ebben az árkategóriában nem is volt elérhető.

S ha mindez még nem elegendő: a HP Intelligens Lapolvasó Technológiának köszönhetően a fotókat, emblémákat, vonalas ábrákat egy menetben olvassák be optimális beállítással. A vonalas ábrákat tetszőlegesen méretezhető vektorfájlokká alakítják.

A HP ScanJet 6390C, az Adobe Photoshop és egy professzionális karakterfelismerő (OCR) szoftverrel együtt kapható, így válik grafikai stúdiók, szerkesztőségek ideális előkészítő szkennerévé.

HP ScanJet Professional Series

1 *ScanJet 6300C/6350C-hez* 2 *ScanJet 6390C-hez*

Tartalom

Előszó X
Bevezető XI
Köszönetnyilvánítás XIII

1. rész: Indulás 1

1. fejezet: Miért pont most? 3
A képek mi vagyunk 4
Miért hívják digitálisaknak ezeket a képeket? 7
Miért lett népszerű az elektronikus kép? 8
Mit tudunk előállítani a digitális képekből? 14

2. fejezet: Hogyan válnak elektronikussá képeink 17
A középpontban: a számítógépünk 18
Belép a Macintosh 18
Meglevő képek szkennelése 19
Hogyan történik a szkennelés 20
Mire használhatjuk a szkennert? 21
Új képet veszünk fel a digitális kamerával 29
Hogyan működik a digitális fényképezőgép? 30
Régebbi kamerák használata és fényképek digitalizálása előhívás során 34
Videókamera, VCR vagy DVD-lejátszó csatlakoztatás a számítógéphez 35
Elektronikus képet kapunk a semmiből szoftver segítségével 36
A bitek feltérképezése 37
Rajzolás a képernyőn 39
Fényképek kezelése 41
Nyomtatás célszoftverrel 46
Indulási szempontok 47

3. fejezet: Másokkal is megosztjuk képeinket 49
A képek kinyomtatása 50
Hogyan történik a nyomtatás 50

Hogyan hat a papír képeink küllemére 50
Egy mutatvány – betöltjük a papírt 52
A beállítás 53
E-mailben küldjük el fényképeinket 55
Helyezzük el képeinket weboldalunkon 56

II. rész: Feladatok 59

4. fejezet: Feladatok otthon 61
Üdvözlőkártyát készítünk 62
Képeslappal köszöntjük anyut 62
Ünnepi hangulatban 69
Képeslap-mágnások leszünk 76
A mulatságok idénye 77
Beszélgetéssé alakítjuk a meghívót 78
A házunkhoz vonzzuk a vendégeket 80
Integetünk 83
Jelekkel mutatjuk a mulatsághoz vezető utat 85
Zászlókkal díszítjük az ajtót 89
Saját papírunkkal csomagoljuk az ajándékot 92
Szatyrot készítünk ínyencségeknek 96
Ajándékdobozt kisebb ajándékhoz 98
Fantáziakép a kertről és az udvarról 101
Bíbelődés virágokkal 105
Feltérképezzük a telket 108
Fényképekkel tervezzük meg leendő kertünket 110
Hobby 114
Lepipáljuk a postai bélyegeket 114
Megörökítjük sikereinket 120
Képes címkékkel látjuk el gyűjteményünket 122
Figyeljük az égboltot 125
Életünk skótszoknyában elbeszélve 127
Képeket főzünk ki a konyhába 129
Bevásárlási listát készítünk 129
Ragaszkodunk a diétánkhoz 132
Címkével látjuk el legjobb konzerveinket 132
Különleges kalendáriumokat eszelünk ki 136
Receptek kezdő szakácsnak 139
Kötényt készítünk magunknak 143

Állatok a háznál ... 144
Történetek kedvenceinkről ... 144
Képzeletbeli repülőútra visszük kedvencünket ... 147
Hencegünk a kecskénkkel ... 151
Elveszett a kedvenc! ... 153
Piedesztálra állítjuk kedvencünket ... 154
Családfát nevelünk ... 157
Krónika ... 157
Térképet készítünk az óhazáról ... 160
Szoftverrel neveljük a családfát ... 164
Adatok és képek után szörfözünk ... 167
Családi hírlevél ... 171
Családi weboldal ... 172
Kifejezzük szeretetünket ... 175
Emlékezés arra a tengeri hajókirándulásra ... 176
Verssel kezdünk ... 178
Rólad álmodom ... 180
Ehető szerelem ... 181
Kellemes illatok ... 184
Meghívó különleges kétszemélyes vacsorára ... 186
Valentin nap ... 186

5. fejezet: Feladatok a munkában ... 189

Bemutatjuk családi vállalkozásunkat ... 190
A levélpapír rólunk árulkodik ... 190
Levelezőlapot készítünk bejelentésekhez és köszönet-nyílvánításokhoz ... 200
Értesítés – hírlevéllel ... 202
Oklevelek és kitüntetések ... 212
Képek az egészségügy szolgálatában ... 213
Személyes emlékeztetők ... 213
Könnyen követhető utasítások ... 216
Megnyugtatjuk betegeinket ... 219
Nyugtalan ujjak ... 221
Kitüntetés jó magatartásért ... 223
Derűssé tesszük az osztálytermet ... 223
Piacot szerzünk szervezetünknek ... 246
Az arculat ... 249
Plakátokat készítünk ... 255
Jelentés és javaslat borítója ... 258
Katalógusok ... 260
Dossziét készítünk sikereinkből ... 263
Sikeres közvetlen reklám ... 266

6. fejezet: Közösségi tevékenység 269
Önkéntes tevékenységek 270
Gondoskodunk a találkozókon való megjelenésről 270
Események és munkaülések bejelentése 272
Tőkeemelés örömszerzéssel 275
Kampány 277
Elevenebbé tesszük a hírlevelet 279
Sportünnepély 281
Sportkártyák 281
Az egész csapatot megünnepeljük 284
Átalakulás 285
Készülünk a nagy mérkőzésre 287
Miniplakátokat készítünk 289
Ismerkedünk a környékkel 292
Meghirdetjük eladó garázsunkat 292
Kincskereső 296
Térképet készítünk a portánkról 298
Még egy játék 301
Függelék: Hibakeresés 309
Tárgymutató 331

VECTRA

SZAKÜZLET

Magyarország első Hewlett-Packard szakáruháza és bemutatóterme.

1993 **óta a HP felhasználók szolgálatában.**

Szaktanácsadás
Rendszertervezés
Rendszerintegráció
Kulcsrakész hw-sw telepítés
HP Office telepítés
HP Design Jet partner

További információt kaphat a VECTRA Kft.
HOT-LINE **vonalán: +36 (1)** ***344 4444***
Rendszeresen frissített termékinformációkat honlapunkon,
a ***www.vectra.hu*** ***web*** **címen talál.**
HP Szakáruház: 1091 Budapest, Üllői út 5-7.
Telefon: +36 (1) 218-8800, Fax: +36 (1) 218-8801
E-mail: vectra@vectra.hu

99/10

NAPI informatika

A NAPI gazdaság melléklete

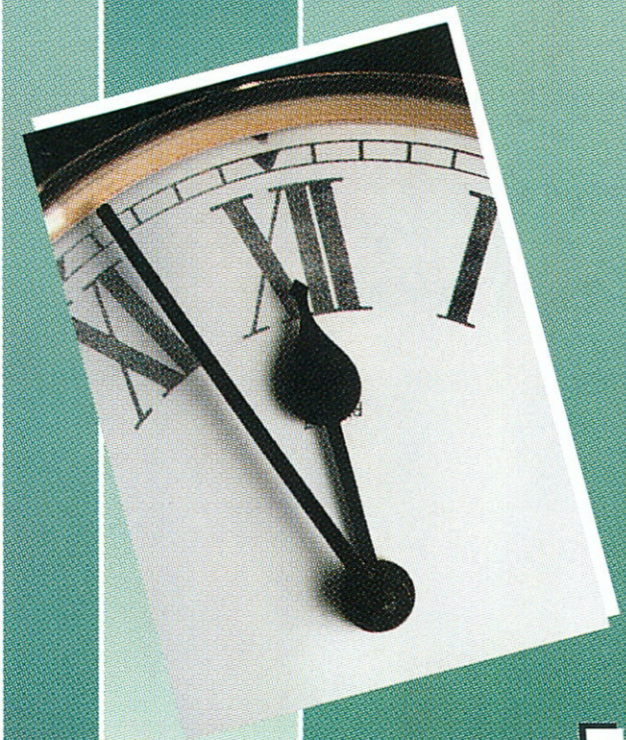

NAPI gazdaság
ÜZLETI ÉS PÉNZÜGYI HÍRLAP

a biztos befektetés

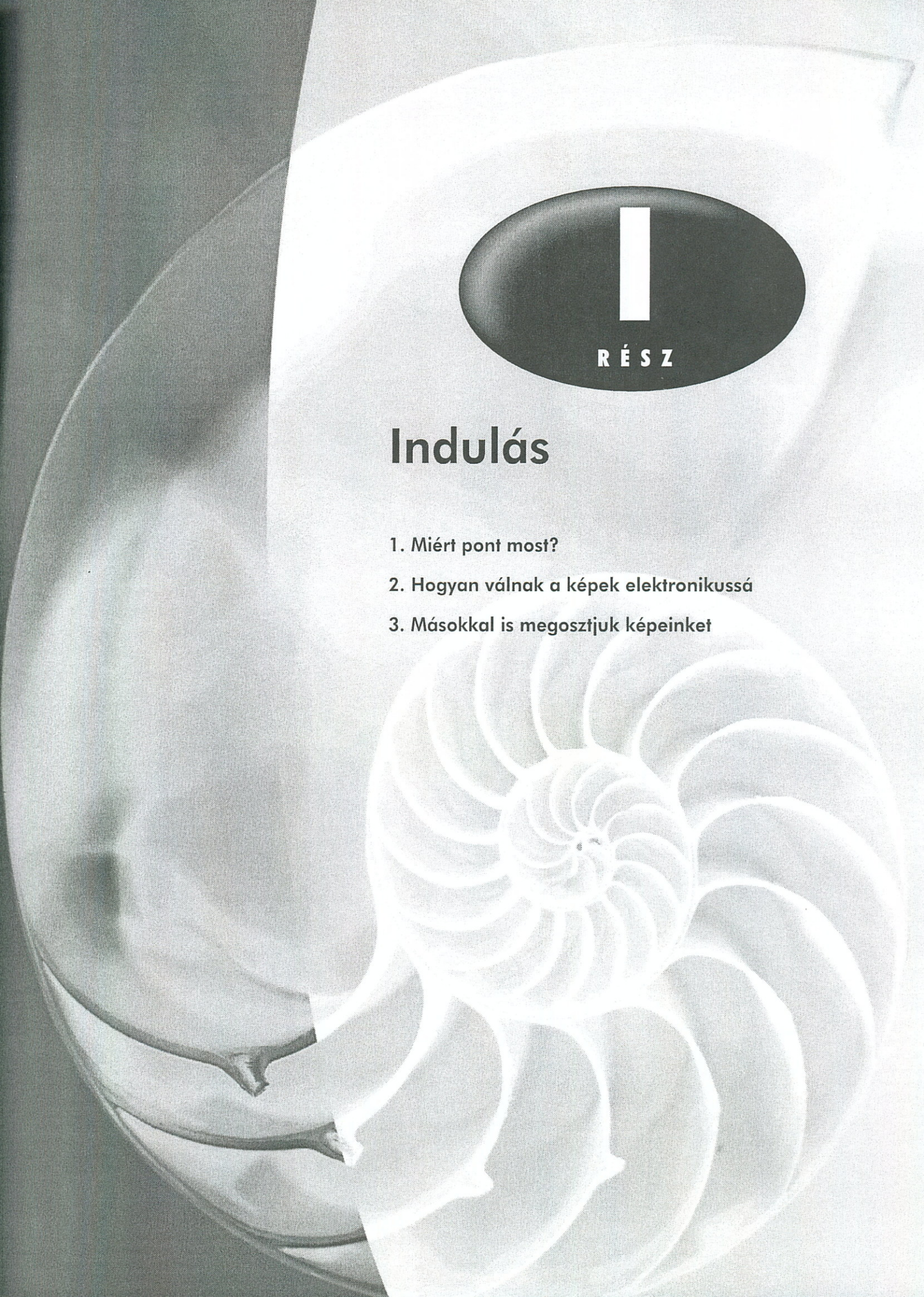

I

RÉSZ

Indulás

1. Miért pont most?
2. Hogyan válnak a képek elektronikussá
3. Másokkal is megosztjuk képeinket

1.
FEJEZET

Miért pont most?

AMIRŐL SZÓ LESZ

- Miért tetszenek nekünk ennyire a rajzok
- Minek köszönheti népszerűségét az elektronikus kép
- Amikkel élénkebbekké tehetjük új digitális képeinket

A képek mi vagyunk

Az emberek általában szeretik a képeket. Ön például melyik ábrát nézné meg először: az 1.1-est vagy az 1.2-est?

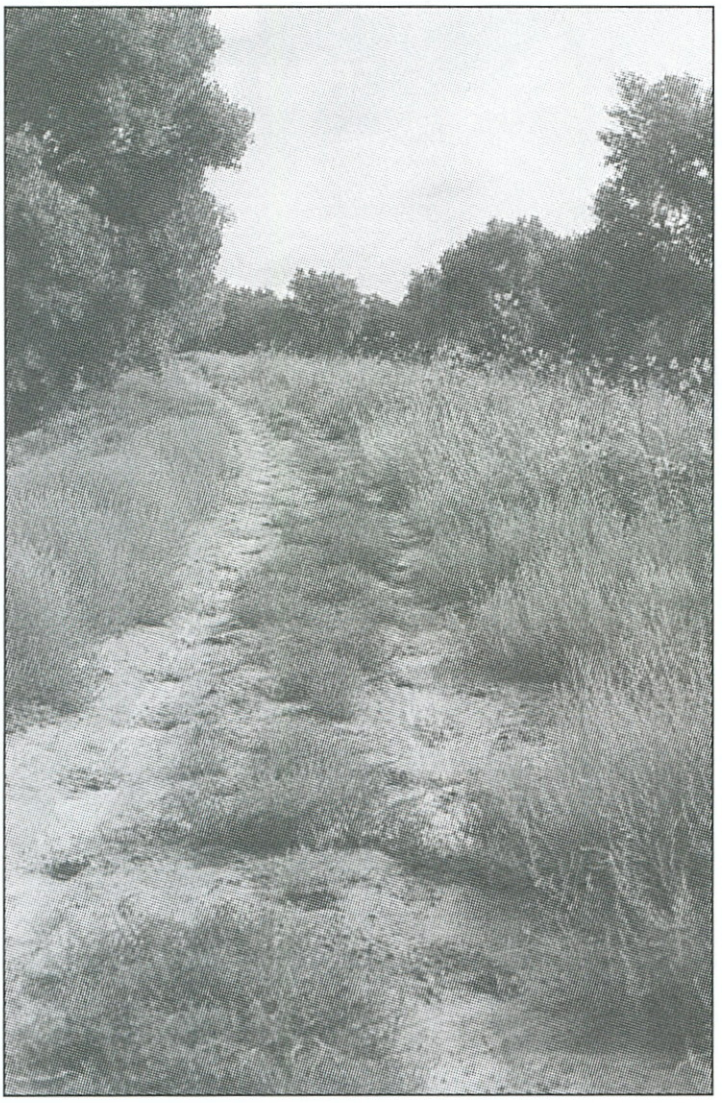

1.1 ábra

Az árok melletti út páros vonala gazok tömegében vész el a távolba. A szélét övező rekettyésből napraforgószárak nyúlnak a magasba. Az utat borító gaztengerből az is leolvasható, hogy gyér autóforgalom bonyolódik le az úton.

1.2 ábra

A leírások, mutassák be a táj akár minden részletét is, nem tudják annyira lekötni figyelmünket, mint a róluk készült képek – a képek számunkra mindig érdekesebbek. Az alakok, a körvonalak, a perspektíva – mind-mind sokkal több végigpásztázni valót kínál szemünknek, kutatni valót elménknek.

Képekről több adatot tudunk magunkba szívni, mint szövegekből. Egy drámai tartalmú kép mondanivalója azonnal elénk villan, míg a leírásból csak fokozatosan bontakozik ki előttünk. Szemünkkel és agyunkkal a kép részleteinek összefüggéseit is azonnal fel tudjuk ismerni. A gyorsan felfogott mondandó élénk emlékeket és érzelmeket tud előhívni, mint pl. az 1.3-as ábra esetében is. Tekintetünkkel azonnal átfogjuk az egész képet, a részletek: a fák, az oszlopsor, a tulipánok együttesen több mondanivalót hordoznak, mint ha csak annyit mondanánk, hogy a kép a Fehér Házat ábrázolja.

Látott rajzokra legalább kétszer olyan biztonsággal tudunk visszaemlékezni, mint szavakra. A kutatások eredményei is arról tanúskodnak, hogy a megkapó és világosan körvonalazott képekre általában csaknem 100%-os pontossággal tudunk visszaemlékezni.

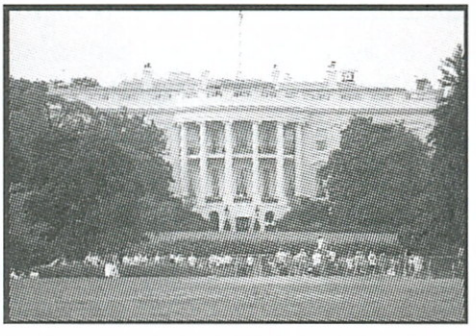

1.3 ábra: *Egy kép a Sierra Print Artist-jából*

Sokan képekben gondolkodnak, mielőtt mondanivalójukat szavakba foglalnák. Alkotó tudósok, mint pl. A. Einstein is, gyakran arról számolnak be, hogy gondolkodásukban elsősorban vizuális képekkel dolgoznak, mielőtt papírra vetnék gondolataikat. Nikola Tesla is fejben szokott összeállítani bonyolult elektronikus eszközöket, úgy „működteti" azokat, majd fejben szedi darabokra is, hogy megtalálja az elhasznált alkatrészeket – anélkül, hogy egy szót is szólna.

A képek tehát gondolkodásunk eszközei is. Persze, egy átlagos iskolában nem sok jelét látjuk ennek, hiszen ott a főszerep a szavaknak és a számoknak jut, a képek meg inkább az óvodába szorulnak vissza. Legtöbbször nem is kapunk késztetést arra, hogy gondolkodásunkban vagy közléseinkbean képeket használjunk – „Írd inkább le!", szokták helyette mondani.

Szeretjük tehát a képeket, mégis óvakodva használjuk azokat. Gátlólag hatnak ránk az első virág vagy ház rajzolásakor szerzett kudarcok ujjainkban őrzött emlékei. Sokan, sőt a legtöbb ember szilárdan hiszi, hogy nem képes egyenes vonalat rajzolni. Mindig azt látjuk (lásd! pl. az 1.4-es ábrát), hogy a szöveg a fontos, a kép csak afféle díszítő, szórakoztató valami. Úgy véljük, a képek „illusztrálják" a szöveget. Ha ritkábban is, de azt is tapasztaljuk ugyanakkor, hogy a képek a közlés főszereplőivé lépnek elő, a szavak pedig puszta megjegyzéssé törpülnek el mellettük, mint pl. az 1.5-ös kép esetében.

A nagy holland festő, Rembrandt van Rijn gyakran készített magáról színházi kosztümös arcképeket, az itt látható képen viszont úgy láthatjuk őt, ahogyan munka után festene: fejére kötött fehér zsebkendővel, hátrakefélt hajjal, meleg kabátban. Leginkább mégis a jellegzetes festői nézésből kitetsző kissé kétkedő, csaknem cinikus, de nagy tudásról árulkodó tekintet ragad meg bennünket.

1.4 ábra: *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

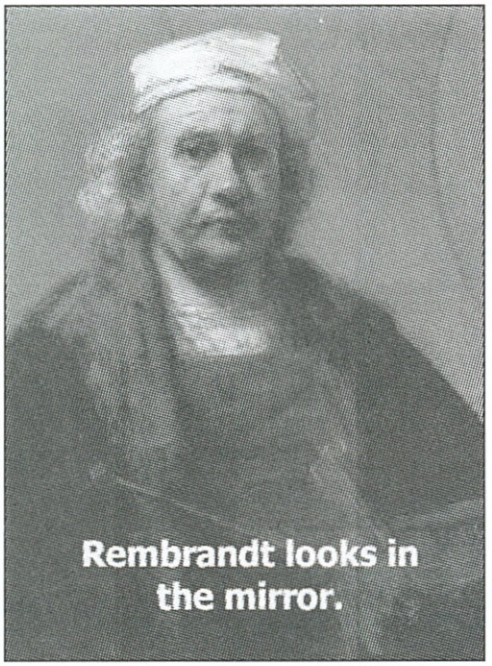

1.5 ábra: *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

A számítógép megváltoztatja a képekhez fűződő kapcsolatunkat. Az végzi el helyettünk a nehéz munkát: egy-két másodperc alatt tökéletes kört tud rajzolni, soha nem látott ügyességgel tud bonyolult diagrammokat, szép és összetett képeket készíteni, fényképeken módosításokat tud végrehajtani, meg tudja ragadni azokat a képrészeket, amelyek megváltoztatásával ki tudjuk fejezni érzéseinket, befolyásolni, vagy tettekre tudjuk késztetni a képek szemlélőit.

Miért hívják digitálisaknak ezeket a képeket?

Az elektronikus képeket, részben a hagyományos (analóg) képektől való megkülönböztetésük végett digitális képeknek is hívják. A festéssel ellentétben, ahol ecsetre kent olajfesték vászonra való felvitelével hozzuk létre a valóság meglehetősen durva képmását, a számítógép egyedi pontokat kapcsol be vagy ki, egy-egy színt rendelve mindegyik ponthoz. Festék helyett mi tehát számjegyekkel kódolt mintákkal – sok-sok számmal – dolgozunk. Az ezáltal létrejött pontosság azt jelenti, hogy pontosabb képkezelést tudunk végezni és a kapott képeket a valósághoz hűebben tudjuk reprodukálni; minthogy pedig képeink nem tintából, olajfestékből meg furnírból állnak, hanem elektron-nyalábokból, nagyobb lett a képalkotás vezérelhetősége is.

Minthogy rendelkezésünkre áll mind a fejlett szoftver, mind a viszonylag olcsó digitális fényképezőgép, nagysebességű szkenner és színes nyomtató is, megnyílik a mód a képekkel való játékra, gondolkodásra és kommunikálásra is. Szavak ezrei helyett a látvány eszközéhez folyamodunk.

Miért lett népszerű az elektronikus kép?

Az elektronikus képkészítés számos előnnyel rendelkezik a hagyományos eszközökkel: a festőecsettel, rajzceruzával, ragasztóval vagy az ollóval végzett képalkotáshoz képest. Például ennél nem lehet pacát ejteni. Pacákat, persze, mint azt az 1.6-os ábra is mutatja, elektronokkal is rajzolhatunk, de ezek a pacák nem fogják elrondítani szőnyegünket, nem fog ingujjunk ragasztótól bűzleni.

1.6 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

1.7 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Az elektronikus képkészítés olcsóbb is (s mint azt 1.7-es ábra is mutatja, e módszerrel bankjegyet is nyomtathatunk). Nem kell hozzá rajzeszközöket beszereznünk, hiszen elektronokkal fogunk dolgozni. A számítógép, persze, többe kerül egy akár nagyméretű kép vásznánál is, de a számítógépet sok egyéb célra – játékra, szövegfeldolgozásra, költségvetés elkészítésére és sok mindenfélére – is használhatjuk. Személyi számítógépekkel egyébként például az amerikai háztartások csaknem fele már rendelkezik. De szükségünk van nyomtatóra is, ami akár színes is lehet, hiszen a színes tinta nem kerül sokkal többe, mint a fekete. Ha ily módon minden együtt van tehát, már csak szoftvert kell beszereznünk a képek kezeléséhez, az pedig még kevesebbe is kerül, mint egy, olajfestéshez használt vastagabb ecset. Persze, az csak jó dolog, ha eszköztárunkat ki tudjuk egészíteni színes szkennerrel és digitális kamerával is – ez 5-600 dollárból ki is jön – de ezekre nincs okvetlenül szükségünk. Nélkülük is sok mindent megvalósíthatunk.

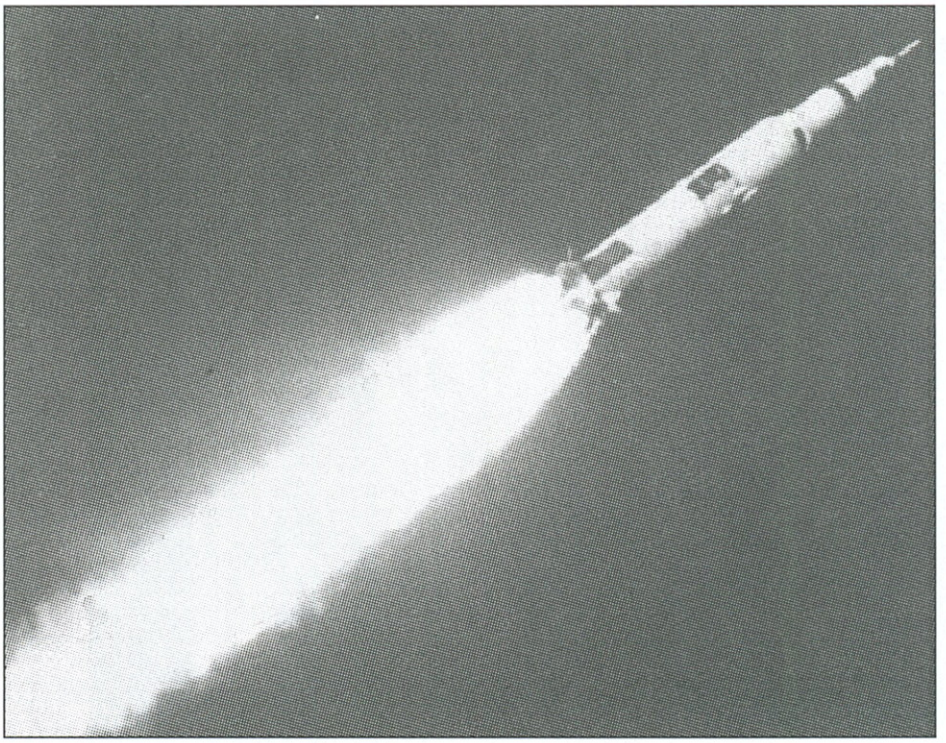

1.8 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Az elektronikus képkészítés gyorsabb a hagyományosnál. Ha számítógéppel megtervezünk valamit, elképzelésünket nyomtatott formában perceken belül kézhez is kaphatjuk. Nem kell addig várnunk, míg elfogy a filmünk a gépben, nem kell elvinnünk a laboratóriumba és esetleg napokig várni, míg előhívják és másolják képeinket.

Minthogy az elektronikusan készült képek elektronokból, pontokból állnak össze (lásd! az 1.9-es ábrát), e módon egységesebb képeket kaphatunk, melyben az elemek úgy állnak össze, miként a boltozat blokkjai vagy a mozaikképek apró lemezkéi. A számítógép minden elemet összerak. A fényképből, rajzból, esetleg színes foltokból vagy szövegből álló elemek a a képernyőn összefüggő képpé állnak össze, nyomtatáskor egyazon a lapon jelenítődnek meg. Ami korábban különböző, egymás mellé ragasztott papírdarabokból állt, az most egységes képpé áll össze a nyomtatás előtt, mert minden része elektronikus.

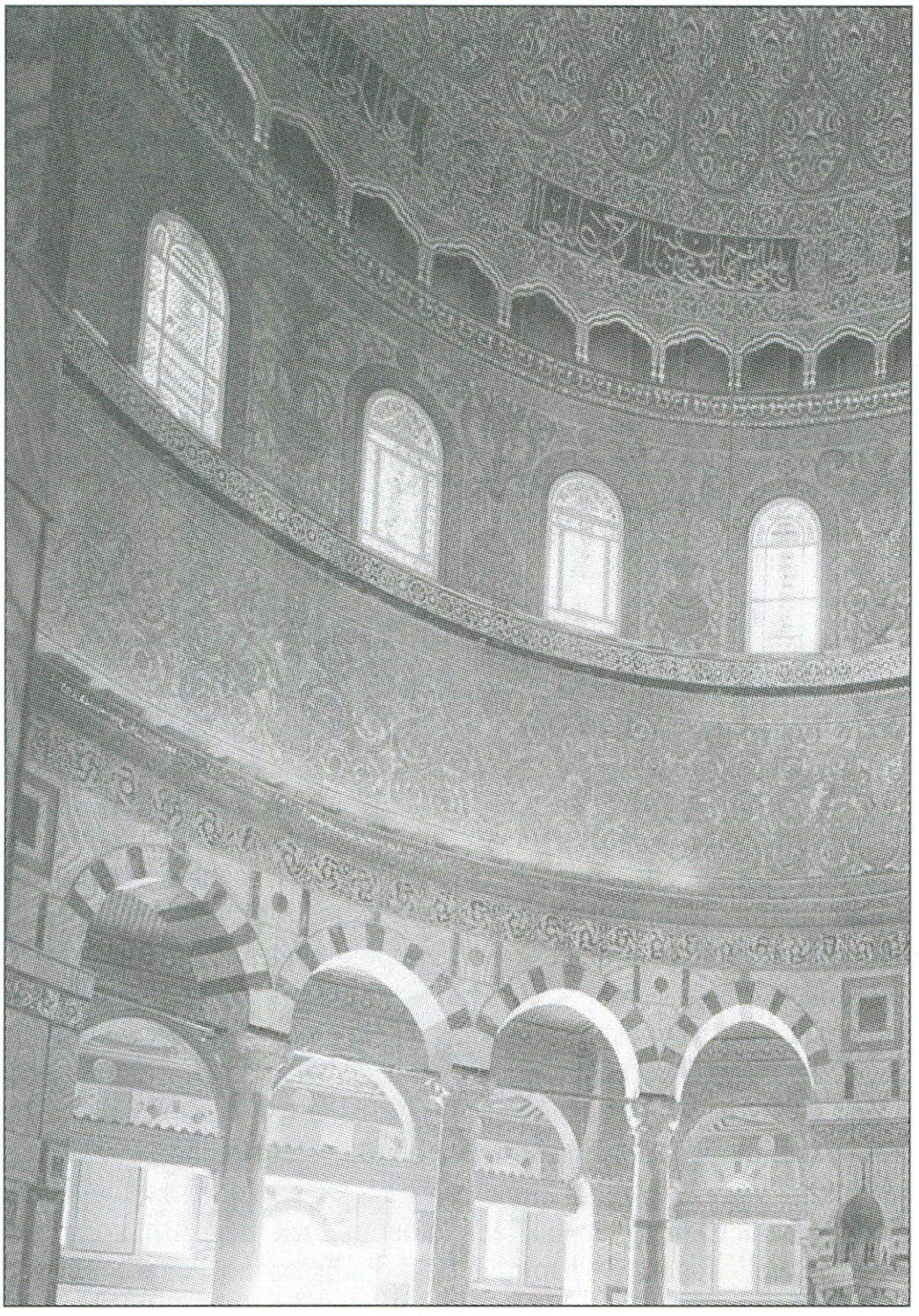

1.9 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Az elektronikus eljárás több rugalmasságot biztosít a képkészítéséhez. Szoftverrel gyorsan tudunk változtatni a kontraszton, a világosságon, a színárnyalaton (lásd! az 1.10-es ábrát). Két fénykép összeillesztésével tengerparton repülő szobamadarat, vagy más, hasonlóan soha nem látott képet tudunk összeállítani. Hivatásos retusőrök módján el tudjuk távolítani képeink alakjainak arcáról a szemölcsöt, sebhelyet vagy pattanást. És ha erről beszélünk…

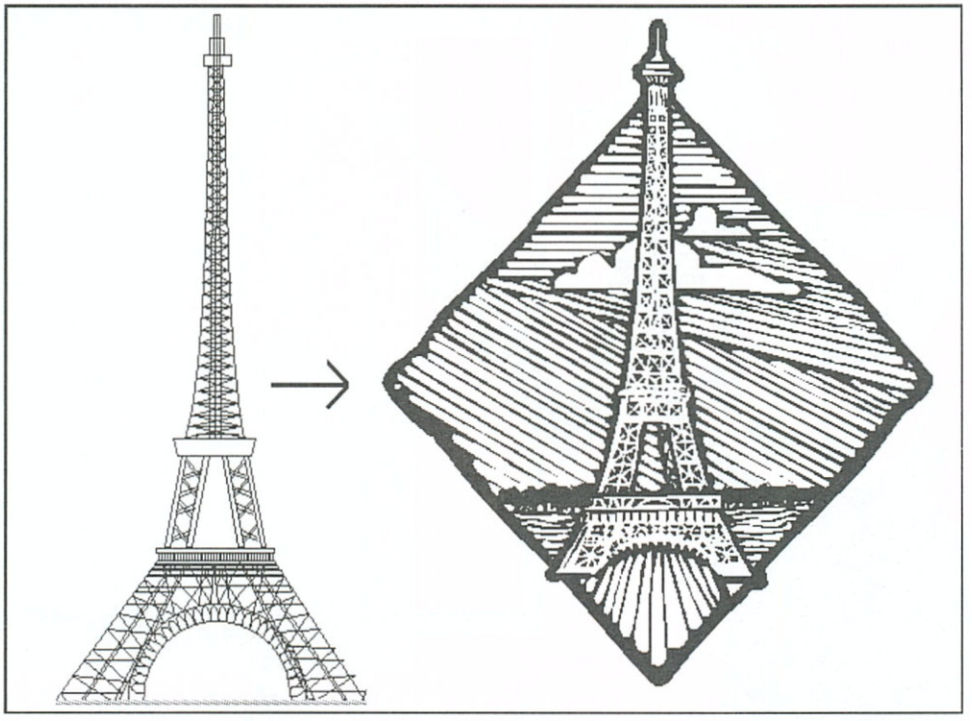

1.10 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Az elektronikus úton alkotott képek úgy hatnak, mint hivatásosok képei (mint az 1.11-es ábrán levő is) kezdő rajzolók próbálkozásai mellett. Az igazi művészekhez hasonlóan a szoftver is tud tökéletes kört, négyzetet, oválist és díszítő mintákat rajzolni. A szoftver minden olyasmihez ért, amihez a profik is értenek: ki tud javítani, vágni, beragasztani, keverni, fejjel lefelé vagy oldalra tud billenteni képeket. Amit a hivatásosak korábban három órás munkával, viasszal és sötétkamra-lámpával tudtak elvégezni, azt most mindössze néhány kattintással is elérik. Nincs szükség hozzá kifinomult ízlésre vagy sok esztétikai tapasztalatra sem csodálatos képek alkotásához, mert ott van helyettük a szoftver, amelybe e fogások mind be vannak építve.

1.11 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

A művészetet az elektronikus képalkotáshoz sokféle forrásból meríthetjük (lásd! az 1.12-es ábrát). Rajzfájlok elektronikus természetén azt kell értenünk, hogy azokhoz a világ akármelyik részéről, akármelyik évszázadból, használatra készen juthatunk hozzá. Ha hagyományos kameránk van, filmjeinket az előhívás során digitalizálhatjuk – azaz számítógépes fájllá alakíthatjuk. Ha papírmásolatunk vagy diafilmünk van, azokat szkennelhetjük és keverhetjük elektronikus fájljainkkal. Vehetünk fel tv-ről is képeket, ha videónkat vagy tv-antennánkat a számítógéphez csatlakoztatjuk, vagy ha számítógépünkben beépített tv-vevő van. Beléphetünk a World Wide Web-be is, és onnan saját használatra képeket vehetünk fel. Amíg csak magunk vagy barátaink szórakoztatására használjuk, és nem értékesítjük azokat, nem sértjük meg az eredeti tulajdonosok szerzői jogait.

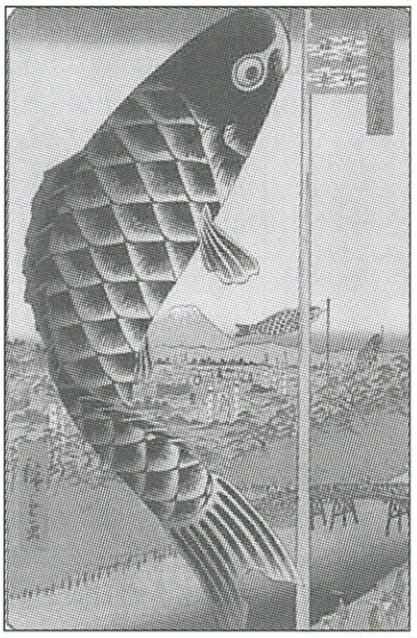

1.12 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Elektronikus feldolgozáson azt is értjük, hogy képeinket szélesebb körben, egyéb helyeken is meg tudjuk jeleníteni, míg a hagyományos művésznek be kellett érnie azzal, hogy különböző kifejezési eszközöket használhatott ugyan, de egyazon kiállítási helyre korlátozottan. Minthogy képeink elektronikusak, közreadhatjuk azokat a web-oldalunkon, elküldhetjük e-mailként családunk tagjai részére, kinyomtathatjuk poszternek és „összezsugoríthatjuk" levélformára nyomtatva is. Ugyanaz a kép igényünk szerint akár fél tucat csatornán is megjelenhet. Kinyomtathatjuk akár tíz különböző papírra, bizonyos formájú szövetdarabokra, műanyagra és üvegre is. Saját ügynökségként ugyanazt a képet bárhol publikálhatjuk.

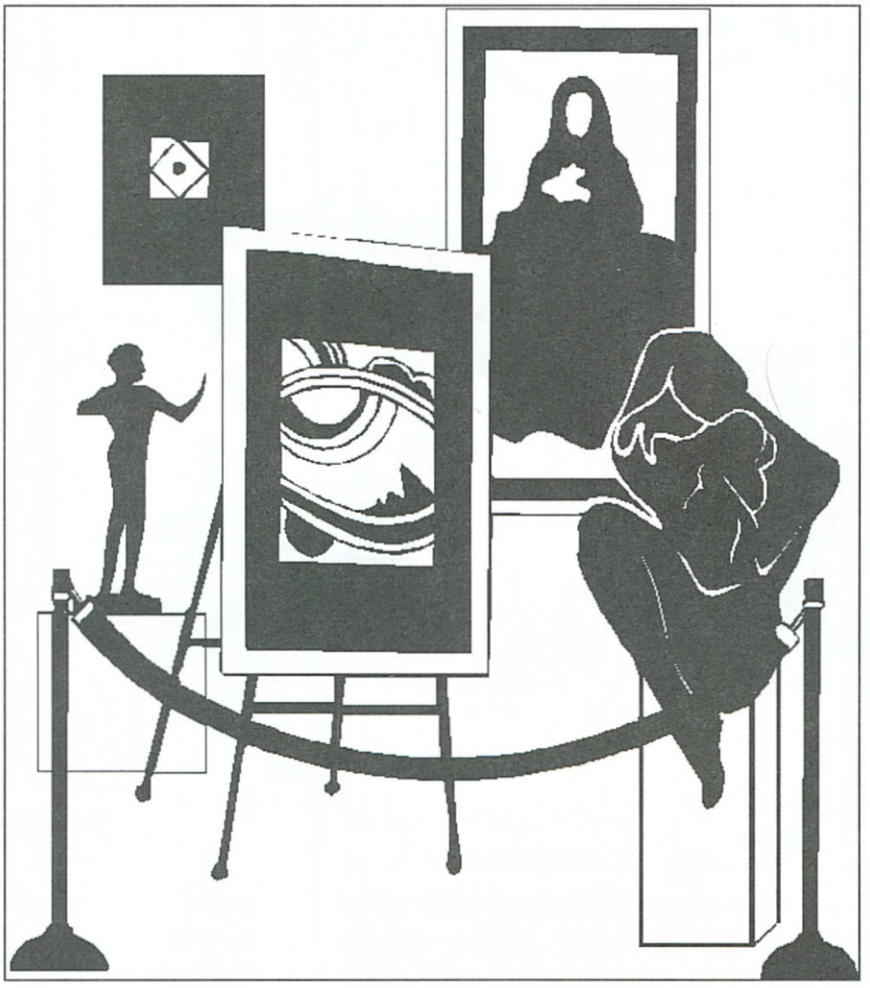

1.13 ábra: *A Broderbund ClickArt-jából*

Mit tudunk előállítani a digitális képekből?

Aki egyszer már elkezdett rajzosan gondolkozni, az szinte mindenféle, általa előállított dokumentumot elevenné tud varázsolni. Ilyen dokumentumok lehetnek:

- Levelek
- Jelentések
- Ajánlatok
- Marketing kiadványok
- Szórólapok

Ugyanakkor idővel bizonyára az olvasó is rájön, hogy maga is elő tud állítani olyan termékeket, amelyekről eddig azt hittük, hogy ahhoz hivatásos művésznek kell lenni vagy különleges nyomtató szükséges. Ilyenek lehetnek:

- Poszterek
- Postai reklám-levelezőlapok
- Pólóingek, kötények, párnahuzatok
- Zászlók
- Cégtáblák
- Weboldalak

A Szín mintázóhoz érve azt is észrevesszük, hogy lehetőségeink még ezeken is túlnőnek, mert otthonunkat, üzlethelyiségünket is élénkebbé tudjuk tenni általuk, azonkívül be tudjuk vonni a díszítő munkába az egész családot, vagy mi magunk is bekapcsolódhatunk az ilyen jellegű munkába.

2. FEJEZET

Hogyan válnak elektronikusakká képeink?

AMIRŐL SZÓ LESZ

- A képkészítés újabb megközelítési módjai
- Képek elektronikussá tétele
- Elektronikus kép készítése digitális kamerával
- Új diafilmjeink vagy nyomataink digitalizálása
- Képeket lopunk a tv-ből
- Elektronikus képek készítése rajzoló szoftverrel

A középpontban: a számítógépünk

A számítógépek őskorában – úgy 15 évvel ezelőtt – természetesnek vettük, hogy a számítógép képernyőjén csak betűket vagy számokat lehetett látni. Voltak megszállottak, akik órákat tudtak eltölteni azzal, hogy x-ből és o-ból képeket állítsanak össze, amilyen a 2.1-es ábrán látható karácsonyfa képe is. Nem csoda, hogy a munka eredménye esetleg elriasztotta a kép nézőit.

2.1 ábra

Belép a Macintosh

Aztán a 80-as évek derekán a Macintosh fellépésével arra is képessé váltunk, hogy képeket állítsunk elő a képernyőn. A MacPaint-nevű kis program bombaként berobbanva alaposan megváltoztatta a számítógépek lehetőségeiről alkotott addigi elképzeléseinket. Néhány perc alatt, egyszerűen az egér mozgatásával a 2.2-es ábrán is láthatókhoz hasonló, tekintélyt parancsoló házakat vagy karikatúra-figurákat tudtunk rajzolni. A számítógép rajzológéppé változott.

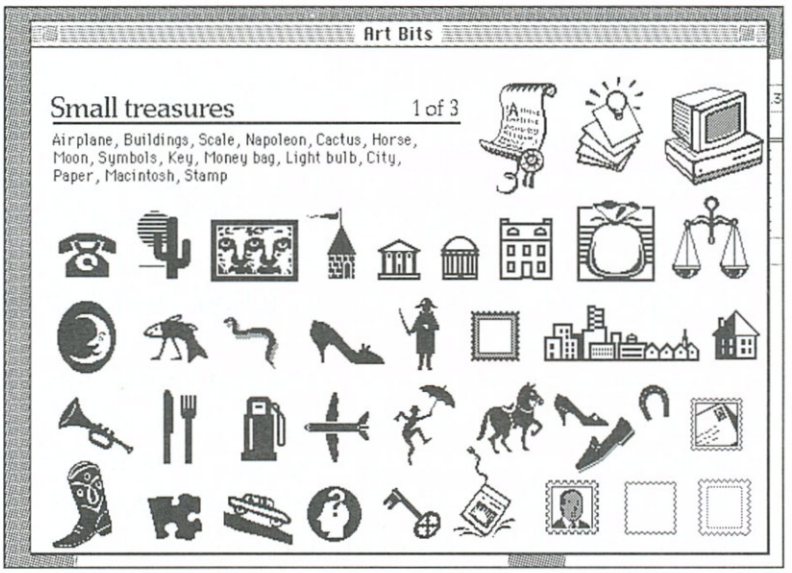

2.2 ábra: *Az Apple HyperCard-ja*

Végül aztán a Microsoft magáévá tette a rajzos felhasználói interfész elkészítésének gondolatát és operációs rendszere szöveg helyett ma képek – ikonok, eszközrudak, színek és képfajták tucatjai előállításának és átdolgozásának lehetőségeit kínálja. A számítógépes iparban a legutóbbi 15 évben kibontakozott élénk együttműködés és verseny eredményeként programok százai, „gizmok" ezrei jelennek meg a piacon, melyek mind a képkészítéshez nyújtanak segítséget.

Ma már megszokott dolog, hogy hivatásos művészek számítógép segítségével készítik meghökkentő rajzaikat és igen érdekes fotóikat. Minthogy pedig a hardver és szoftver a piacon a hivatásosaktól fokozatosan lecsordogál hozzánk is, ma már mi is tudunk olyan hatásokat elérni képeinkkel, amilyeneket még hivatásosak sem tudtak elérni a MacPaint befutása idején. Persze, míg szakmai érzékünk a hivatásosak szintjét eléri, nekünk is évekig kell gyakorolni a képkészítést. Sok fogás ugyanakkor már be van építve a számítógépes eszközök legújabb nemzedékének tagjaiba, miáltal sok olyan feladat megoldása, amin a profik korábban sokáig fáradoztak, ma már, a jelenlegi szoftverrel pillanatok művévé változott. Így aztán, hála a számítógépnek, mi is tudnunk olyan képeket készíteni, amelyekkel szórakoztatni tudjuk barátainkat, kedveskedni tudunk rokonainknak és megnyerhetjük magunknak ügyfeleinket, kollégáinkat, szomszédainkat.

Meglevő képek szkennelése

A szkennerek lehetővé teszik kép „levételét" a papírról és áthelyezését a számítógépbe, így azt jól tudjuk rögzíteni, keretet tudunk köré rajzolni, ki tudjuk nyomtatni és még postázhatjuk is a weben.

Hogyan történik a szkennelés

A szkennerek lényegében úgy működnek, mint a fénymásolók. Ráhelyezzük a képet egy üveglapra vagy betöltjük a csúszdába, a gép meg egy igen erős fénysugárral végigpásztáz rajta és pontról pontra „letapogatja" a képen levő színeket.

Képzeljünk el egy rácsot, amely a védőajtókon és -ablakokon levő fémhálóra hasonlít. A szkenner a rács minden lyukán átnéz, megállapítja az általa látható színek milyenségét, és kód alakjában rögzíti azokat – ez a kód alapjában egy-egy, az általa felismert színnek megfelelő szám.

Az egyes szkennereket a rácson levő rések (vagy másképp fogalmazva a megvizsgált pontok) száma alapján lehet egymástól megkülönböztetni. Minél nagyobb ez a szám, annál nagyobb a képfelbontás, mert ha sok pontot használunk, nagyon pontos képet kapunk. A hüvelykenkénti 72 pontos sűrűség alacsony felbontást tesz lehetővé, szemben a nagyobb felbontást lehetővé tevő hüvelykenkénti 300 ponttal.

A szkenner képes nem csak a pontok letapogatására, hanem a pontadatok összegyűjtésére és tárolására is. A számítógépben az adatok rögzítését egy sor kapcsoló beállításával végzi. A kapcsolóknak „be" vagy „ki" állása létezik. Számítógépes nyelven egy ilyen kapcsolónak "bit" a neve, amelynek kétféle értéke lehet: az „1" és a „0". Ilyenformán az egy bitnyi kód 2 lehetséges értéket vehet fel: az 1-et és a 0-t. Ez persze nem sok adat, arra azonban alkalmas, hogy rögzítse a pont fehérségét vagy feketeségét.

Szín-adatok rögzítéséhez sokkal több kapcsolóra van szükségünk. Ha a szkenner-előállító csoport úgy dönt, hogy a szkenner 256-féle színt ismerjen fel (ami egy ócska fényképhez is kevés lenne), a szoftvernek 8 nyílásra lenne szüksége a kód tárolásához (a matematika nyelvén ez a 2 nyolcadik hatványát, számítógépes nyelven pedig 8-bites színt jelent). Minél több bitnyi színadatot tud tehát a szkenner rögzíteni és tárolni, annál finomabb színvariációkat – köztük árnyalati, világossági és szürkeségbeli variációkat tud megjeleníteni. A szkenner kiválóságának mértékét úgy adják meg, hogy az „16-bites", „24-bites" stb. Ez a matematika nyelvén azt jelenti, hogy a szám a szkenner által érzékelhető és rögzíthető színek számát jelenti, amint az a 2.1-es táblázatból is kiolvasható.

2.1-es táblázat
Bit-mélység és színek

32-bites szín	16,7 millió vagy annál is több szín, benne a szürke 256 árnyalatával
24-bites	16,7 millió vagy annál is több szín
16-bites	65,5 ezer szín
8-bites	256 szín
7-bites	128 szín
6-bites	64 szín
5-bites	32 szín
4-bites	16 szín
3-bites	8 szín
2-bites	4 szín
1-bites	2 szín (fehér és fekete)

Egynél több, de 8-nál kisebb bit-számú színnel egyszerűen színezett rajzokat tudunk készíteni. A 16-bites színnél már felismerhető fényképet kapunk túl sok rikító szín nélkül. A 24-es és annál magasabb bit-számú színnél már elérjük egy átlagos fénykép színvonalát. A legtöbb szkenner jelenleg 16-bites vagy ennél több bites színnel dolgozik; az már nagy szó, ha valaki millió színnel dolgozik.

Mire használhatjuk a szkennert?

A különböző szkennerek az eszközök különböző változatait kínálják a folyamatok vezérléséhez. Persze, miután a kép elnyerte elektronikus formáját, a képkidolgozásra bármikor sort lehet keríteni. Sok kiigazítást el lehet végezni a szkenner szoftverével, mielőtt rögzítenénk a képet, így később nem kell bajlódnunk vele.

Amikor először indítjuk be a szkennert, gyakran az egész kép kicsinyített változatát látjuk feltűnni meg egy nagyobbat, amely a szkennelendő képet ábrázolja – lásd! a 2.3-as ábrát. A továbbiakban a képeinken elvégezhető műveleteket fogjuk ismertetni.

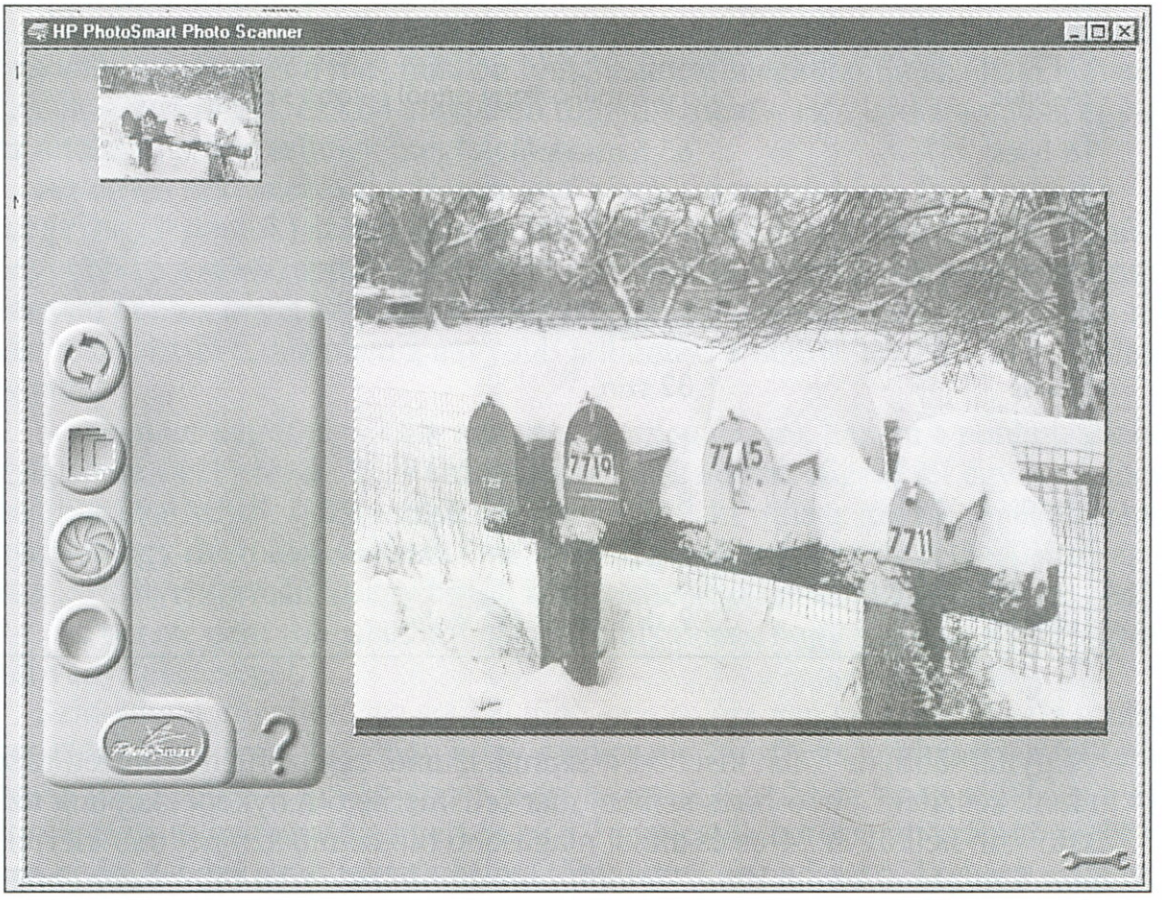

2.3 ábra *HP PhotoSmart Photo Scanner*

Elforgatás

Előfordulhat, hogy ezt a régi magazinoldalt figyelmetlenül ejtjük rá az üveglapra, s a kép fejjel lefelé fog megjelenni a képernyőn. Ha képessé akarunk lenni objektíven tekinteni a képre és további változtatásokat megtenni, igényelhetjük, hogy a jó oldal kerüljön felülre.

Nem, ilyenkor nem kell újraszkennelnünk a képet, hogy megtudjuk, melyik a kép felső része. A kép átfordítását a szoftverrel is elvégezhetjük. Miként a 2.4-es ábrán is látható PH Photo Smart Photo-szkennernél, úgy a legtöbb szkennelő szoftvernél is el lehet forgatni a képet – vagy egy kattintással rögtön 90 fokkal, vagy kisebb kattintásokkal néhány fokkal.

2.4 ábra *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből*

Ez általában kielégítő, hacsak nem szögben helyeztük el a képet vagy nem adagoltuk daráló közepébe, amely fokozatosan növeli a páratlan látványt. Ha fordén álló képpel van dolgunk, akkor jó, ha van egy olyan szoftverünk, amely mintegy megfogja és elforgatja a képet – vagy azt később fordítjuk meg, a fénykép-kidolgozó szoftverrel.

Tükrözés

Annak sincs akadálya, hogy az eredeti képről tükörképet készítsünk. (Csak arra kell ügyelnünk, hogy a képen ne legyen szám vagy betű, mert a képből zagyvalék lesz, amint azt a 2.5-ös ábra is példázza.)

2.5 ábra *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből*

Körbevágás

Lehet olyan képpel is dolgunk, amelynek valamely részétől szeretnénk megszabadulni – magazinoldal címsorától, a képbe bekandikáló fejtől stb. A legtöbb szkennernél le tudjuk nyesni az ilyen nemkívánatos részeket, amennyiben azok négyszöget képeznek.

Lekérhetjük a szkennertől az alkalmazható kiterjedéseket, mint pl. 3"x5", vagy 4"x6" (lásd! a 2.6-os ábrát), mire a szoftver felvázol egy halvány négyszöget, aminek széthúzásával bekeretezhetjük a kivágandó képrészt. Ekkor beállíthatjuk a felbontás mértékét is, megismerhetjük a szoftver által közölt, az illető felbontási mértéknek megfelelő társzükségletet.

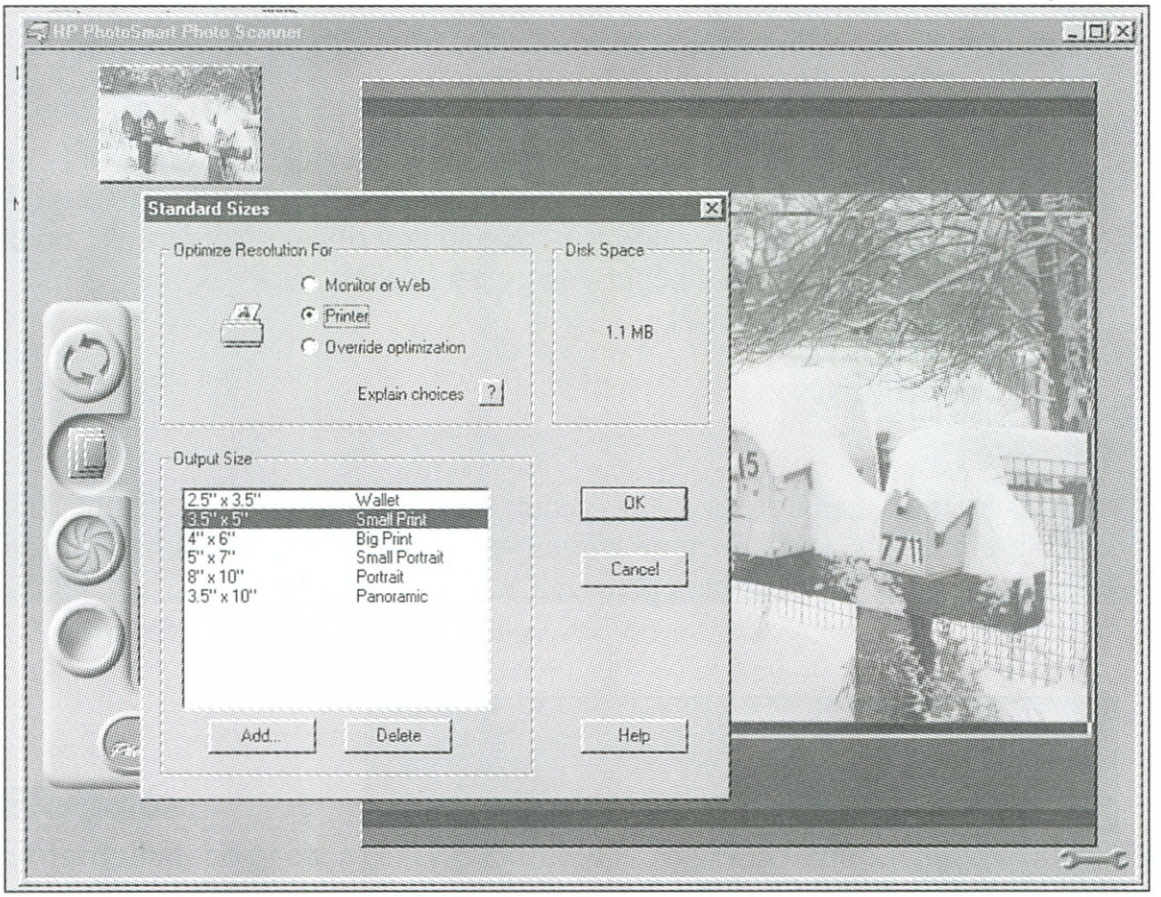

2.6 ábra *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből*

Amint befejeztük a képvágást, a képernyőn láthatóvá válik az új képalak. A 2.7-es ábrán például egy 3"x10"-es méretre – szélesre, de nem nagyon magasra vágott képet láthatunk. Ez, a szkennelés után kapott kép az ablak közepén jelenik meg, a bal felső sarokban viszont az eredeti kép kicsinyített mása látható.

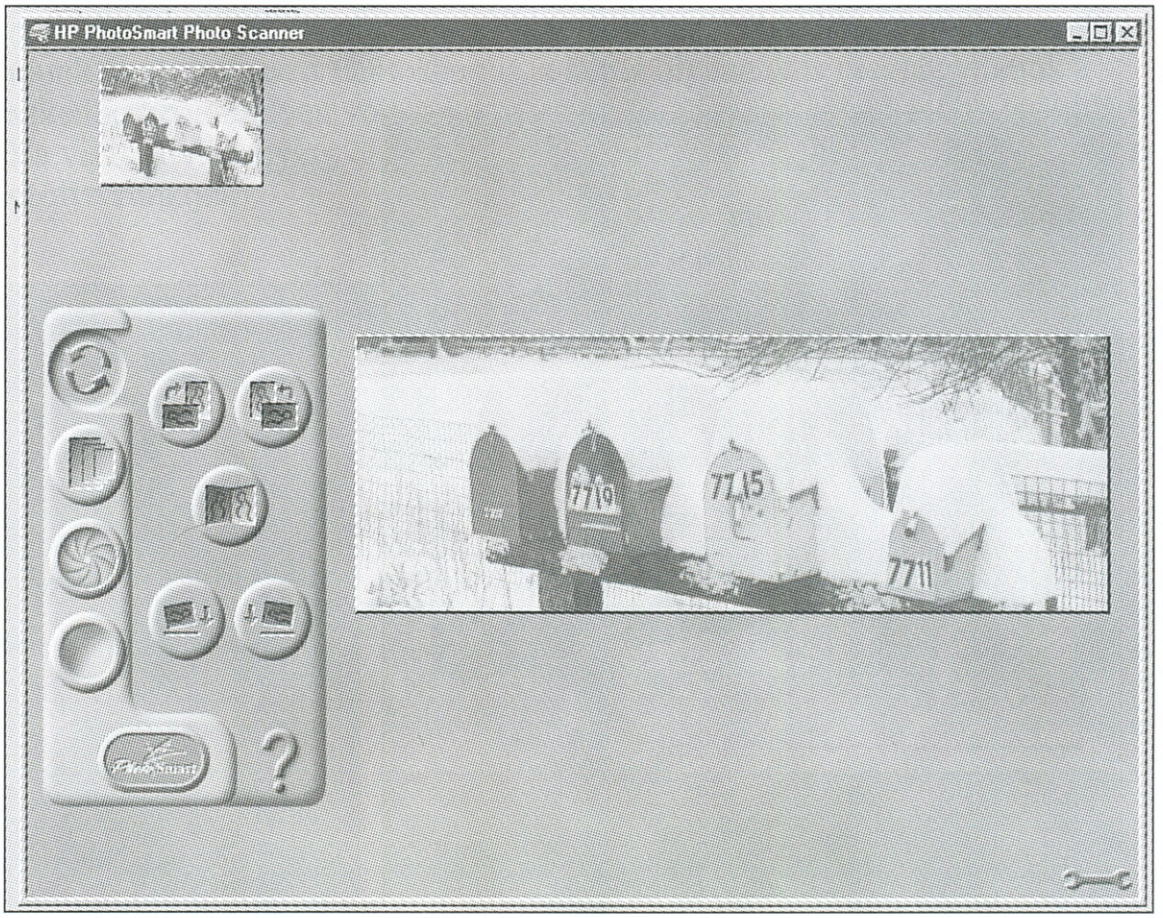

2.7 ábra *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből*

Ez még nem rögzített kép, így még módunkban áll változtatni a négyszög méretén.

Tipp

Mint emlékezetes, nem kell ragaszkodnunk a kép eredeti betájolásához. A képvágással az eredeti fekvő képet állóvá változtatjuk, amint az a 2.8-as ábrán is látható.

2.8 ábra: *HP PhotoSmart Photo Scanner*

A megvilágítás kiigazítása

Mennyi fényt kapnak a kép közepén levő postaládák? Mennyi fény jutott az árnyas részekre? Ilyen kérdésekre gondolnak a fényképészek, amikor a megvilágításról beszélnek.

Módunkban áll kiigazítani azokat a képhibákat is, amelyek a megvilágítás helytelen beállításából származnak. A túl sötét képeket a legcélszerűbb úgy korrigálni, hogy a csúszó szabályozó középre állításával az egész képet kissé világosabbá tesszük.

Rendszerint arra is lehetőségünk nyílik, hogy a fényes területeket még fényesebbé, a sötéteket még sötétebbé tegyük. Persze ez csalóka dolog: ha túlszabályozunk, rikító színeket kaphatunk. Próbáljuk meg ezért először a fényes részeket fényesebbé tenni – ha szükséges –, majd a sötét részeken igazítsunk. Vigyáznunk kell, mert egyetlen helytelen mozdulattal az egész képet ködössé tehetjük, nappali felvételt éjjelinek látszóvá alakíthatunk. A világosság túlszabályozásával elveszhetnek a finom részletek, amint az a 2.9-es ábrán is látható. (Ha drága képszerkesztő programunk van, amilyen a Photoshop is, a képet olyannak is meghagyhatjuk a szkennerben, amilyen volt, a kontraszton és a fényességen később is állíthatunk. Ha viszont viszonylag olcsó programunk van, az nem fog többet tudni szkennerszoftverünknél.)

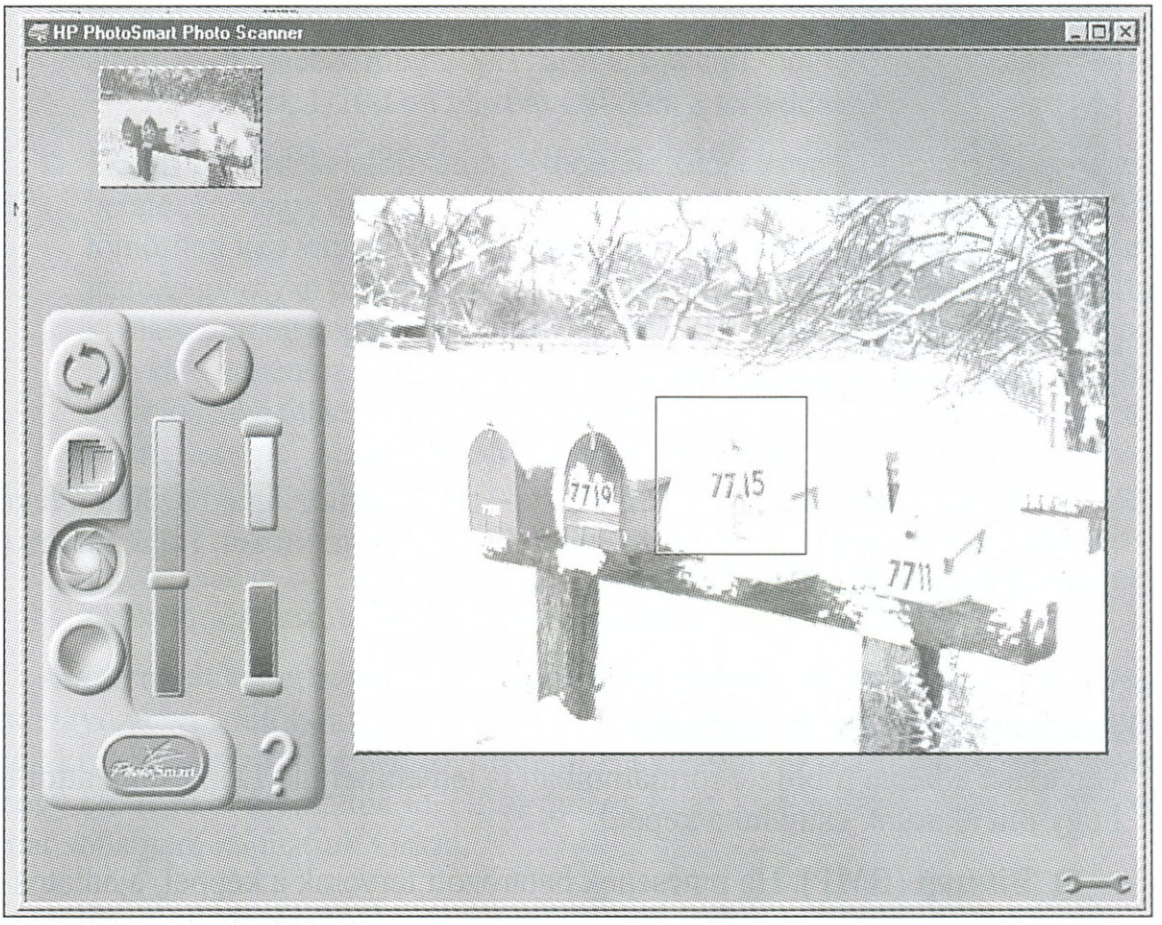

2.9 ábra: *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből.*

Satírozás

Ha szükséges, szkenneléskor be tudjuk satírozni az egész képet, téli felvételen a kék szín növelésével fokozni tudjuk a hideg-hatást, agyagos talajt homokosnak, borult eget ragyogónak látszóvá tudunk varázsolni. Az összes szín kiszűrésével fekete-fehérré is alakíthatjuk a felvételt. Vigyáznunk kell, mert a 2.10-es ábrán látható eszközök túlszabályozásával drámaian valószerűtlen képet kaphatunk. Mértékletes satírozással mindig többre jutunk. A szélsőséges értékek papíron kísértetiesnek, képernyőn elégtelennek hatnak.

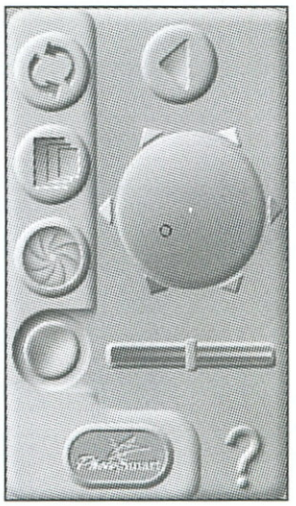

2.10 ábra: *A HP PhotoSmart Photo Scanner-ből*

Kattintsunk bárhol a színkerékre a kép satírozásához, majd az alatta levő toló szabályozón állítsuk be a satírozó szín telítettségét, mértékét. Ha a nullára (semmire) állítjuk, fekete-fehér képet kapunk.

A szkennelt kép lementése

Ugyanazt a képet többféle formátumban is lementhetjük. Döntésünk attól függ, hogy mit akarunk csinálni a képpel.

- **Bitmap (BMP).** Ha nincsenek határozott terveink a képpel, ajánlatos ebben a formátumban lementeni. Ezt alkalmazzák a leggyakrabban és ezt a legtöbb képfeldolgozó tudja is olvasni. Nevét még a számítógépes rajzolás hőskorában kapta. Működésének megértéséhez képzeljünk el egy rácsot a képernyőre, amelynek cellái vannak. Azt rögzítjük le térképszerűen, ami ezeken a cellákon keresztül látszik. Kezdetben, amikor csak fekete-fehér képek léteztek, pontonként egy bitet kellett csak rögzíteni – vagyis a be- vagy a kikapcsolt állapotot aszerint, hogy az illető pont fekete vagy fehér volt. A színek bevonulásával növekedett a pontok rögzítéséhez szükséges bitek száma – amint arra már utaltunk – 8-ra, 16-ra, 24-re stb. Ha meggondoljuk, hogy 800x600 pontról kell adatokat nyomon követni s egy-egy pontról legalább 24 bitnyi adatot gyűjtünk össze, érthetővé válik, hogy állományaink alaposan megnövekednek s a bitek száma eléri a milliós nagyságrendet is – vagy ahogyan azt mondani szokták, a 2-4 megabájt méretet is (egy bájt = 8 bit).

- **TIFF:** A méretek csökkentésére új formátumokat kellett kitalálni. A TIFF (tagged image file format = megjelölt képi formátumú fájl) minden adatbitet elment, de két szomszédos, azonos színtartalmú pontnál csak utalást alkalmaz, amivel fájltömörítést lehet elérni. Mivel itt nem vész el adat, a mérnökök ezt a formátumot veszteségmentes formátumnak nevezik.
- **JPEG:** Ennél, a Joint Photographic Experts Group által bevezetett formátumnál a nem látható adatok elvetése révén igen jelentős méretcsökkentést lehetett elérni. Emiatt olyan képeknél részesítik előnyben ezt a formátumot, amelyeket rögtön a web-en továbbítunk, hisz ott az elveszett adatok nem feltűnőek. Ha viszont feldolgozásra akarjuk használni a képet, már nem biztos, hogy minden szükséges adatot megőriztünk; olyankor fordul ez elő, amikor például nagyítani akarjuk a képet, vagy az árnyékból részletet akarunk kiemelni. Ezt, a J-Pegnek mondott formátumot nagyon gyakran használják, mert a tömörítési arány nem kisebb, mint 200:1, ami azt jelenti, hogy az eredeti (a tiszta bitmap) fájl méretének 1/200-ad részére csökken a terjedelem.
- **FlashPix:** Érdekes formátum – többféle képet ugyanabba a fájlba helyez el; benne egy nagy, minden részletet tartalmazó, feldolgozásra szánt és több kisebb, tömörített kép van, melyeket képernyőn vagy weben való azonnali megjelenítésre vagy olyan programban használjuk, amelyekben ezek segítségével tudjuk kiválasztani egy egész fájlkötegből a nekünk szükséges fájlt. A kép darabokból álló sorozatként is tárolódik, amelyek aztán úgy állnak össze, mint csempelapok a fürdőszoba falán; egy program segítségével gyorsan meg lehet jeleníteni 1-1 ilyen „csempe" kisfelbontású változatát, amely aztán további részletek hozzáadásával kitöltődik, s mindebből a néző csak annyit lát, hogy a kép világosabbá, nagyobb felbontásúvá válik. A weben ez azt jelenti, hogy a néző már előre tudja, milyen lesz a kép, anélkül, hogy arra várnia kelljen. Ha tehát alapos kidolgozás elé kell néznünk, a FlashPix lesz a legalkalmasabb formátum.

A szkennelt képet nemcsak lementeni, de kinyomtatni is lehet. Ha nem vagyunk meggyőződve afelől, hogy jók a beállításaink, mentsük le a képet, majd nyomtassuk ki, hogy lássuk, hogyan fog festeni. Ha viszont úgy nyomtatjuk ki a képet, hogy előtte nem mentettük le, előfordulhat, hogy a nyomtatás előtti beállításokat már soha nem kaphatjuk vissza.

Új képet veszünk fel a digitális kamerával

A legtöbben még emlékszünk a filmre – arra a fényes műanyag szalagra, amelynek az egyik vége a kazettából kikandikált, amelyet a továbbító kerékre illesztünk, s amelyet képkockánként továbbítunk a gépben, hacsak nem szakadt el a perforációja vagy nem fűztük be tévesen a gépbe. Mindettől most elbúcsúzhatunk.

Film helyett most elektronokkal dolgozhatunk. A digitális fényképezőgép úgy működik, mint a szkennerünk, az adatokat is ugyanúgy rögzíti pontról-pontra a képzeletbeli rácson. Miként a szkennernél, úgy itt is a részletek pontosságát a pontok nagysága határozza meg: minél kisebbek a pontok – minél több jut belőlük egy hüvelykre – annál jobb. Azt pedig, hogy a végső képen hány szín fog megjelenni, itt

is az egyes pontokról összegyűjtött adatok bitekben meghatározott (néhány bittől 32 bitig terjedő) száma fogja meghatározni – minél több van ebből is, annál jobb.

A hivatásos újságírók olyan digitális kamerákat használnak, amelyek 15-30 ezer dollárba kerülnek. Ilyen áron érik el ugyanis azt a felbontóképességet és színhatást, amit azzal a 35 milliméteres kamerával érnek el, amely teljes lencsekészlettel együtt 1 ezer dollárba kerül. Vajon miért vállalják ezt a nagy költséget? Azért, mert a felvételt azonnal megnézhetik a számítógépen, nem kell várniuk a film előhívására. Csak ki kell válogatniuk a 3 legjobbat a képek közül, amelyek a telefonvonalakon keresztül már mehetnek is a magazinokhoz, újságszerkesztőkhöz, a tv-műsorba vagy a weboldalra, s a felvételt egy órán belül már publikálni is lehet. Sebesség tekintetében az elektronok tehát másfél nappal megelőzik a papírt.

Az átlagember által beszerezhető kamerával nem lehet olyan minőségű felvételeket készíteni igen gyors mozgásról vagy gyenge vagy túl erős megvilágítási körülmények között, mint amilyent a profik tudnak készíteni kameráikkal. Ez azért is van, mert a digitális kamerák átlagos megvilágítás mellett, a nem túl gyors mozgások (tehát nem a baseball játékosok ütőjének mozgása) felvételénél használhatók igazából. A digitális kamerák a hagyományos filmnél lágyabb képeket készítenek, a színek sem a kemény, inkább a lágyabbak felé tendálnak, a velük készített képek impresszionisztikusabbak a 35 mm-es kamerákkal készíthetőknél. De ha eddig valóban olcsóbb kamerákat használtunk, a részleteknél észlelhető lesz a változás.

A felvétel után pedig kedvünkre változtathatunk a képen – kivághatjuk a lényegtelen részleteket, középre állíthatjuk a lurkót, világosabbá tehetünk rajta részeket. Így tehát mi magunk sötétkamra és a hivatásosak segítsége nélkül is képesek vagyunk korrigálni képhibáinkat – hála a számítógépnek. Ez pedig valódi plusz lesz, ha kitanultuk a fényképkidolgozó szoftver használatának csínját-bínját.

Hogyan működik a digitális fényképezőgép?

Mi lényegében csak célzunk és „lövünk". Belenézünk a keresőbe, megkeressük benne tárgyunkat és kattintunk egyet. Persze, sok minden egyebet is el lehet végezni vele, lényegében mégis úgy működik, mint a hajdani dobozos gépek.

A digitális kamerával végezhető sok művelet közül az alábbiakban bemutatunk néhányat.

Előre láthatjuk a képet

A fényképezőgép hátoldalán látható egy négyszögletes képernyő. Ha úgy találja, hogy belepillant a fényképezőgép tetején levő kis keresőbe, ezen a képernyőn megláthatja, amit a fényképezőgép lát. Ezen gyakran láthatók az egyes, általunk meghatározott beállítások ikonjai is, így jelezni fogja pl. azt, hogy kértük a dátum feltüntetését a képen, vagy valamilyen keret berajzolását a kép köré.

Távolság beállítása

Lehetőségünk van képek „behozására". Néhány fényképezőgéptípuson van közelkép-beállítás is, így arckép-felvételt tudunk készíteni barátunkról, amilyen a 2.11-es ábrán is látható, de készíthetünk keretes képet is, mondjuk, édesanyánk kedvenc ékszerdobozáról. Ha kameránkon van közelkép-, akkor bizonyára van végtelen fókusz-beállítás is, így tudunk a 2.12-es ábrán láthatóhoz hasonló tájképeket is készíteni vele anélkül, hogy a fák ködfoltoknak látszódnának rajta.

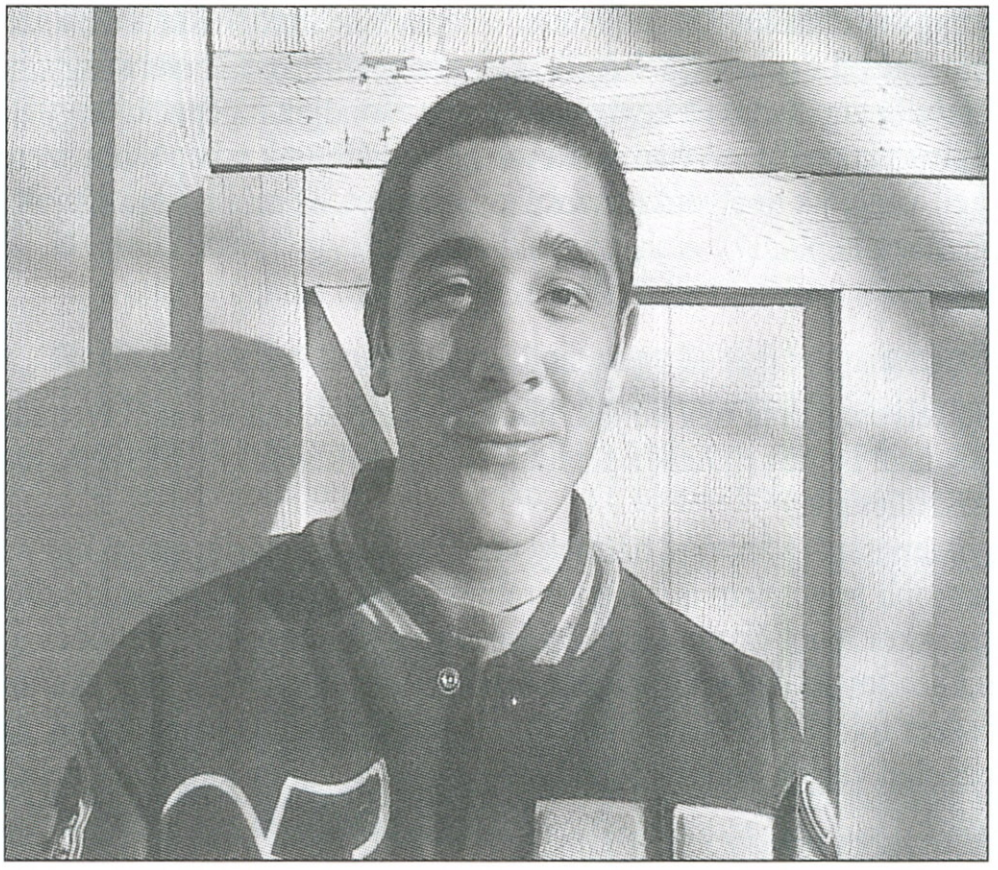

2.11 ábra

2.12 ábra

Ha mi magunk is benne akarunk lenni a képben, a legtöbb kamerába szerelt időzítő segítségével ezt is megtehetjük. Először beállítjuk a kamerát úgy, hogy mindenki más benne legyen a képben, majd azt mondjuk a gépnek, hogy „10 másodperc múlva exponálj!". Aztán már csak be kell állnunk a kép többi szereplői közé, fel kell vennünk az ilyenkor szokásos mosolyt, és már találgathatjuk is, hogy elkészült-e már a kép.

Hibák törlése

Ha egy kép felvétele után úgy véljük, hogy mégsem kellett volna felvennünk, könnyen azonnal is meg tudunk szabadulni az illető képtől. Így helyette más felvételt készíthetünk.

Néhány kameránál van mód bármely korábbi felvétel törlésére is, hogy „Hát, erről van már jobb felvételem is, meg szeretnék néhány új felvételt is készíteni." (Ezt rendszerint akkor tehetjük meg, ha képeinket már számítógépre vittük és új felvételeinkhez további memóriahelyre van szükségünk. De ha meg akarunk szabadulni az összes fölösleges felvételünktől, egyszerűen úgy is megtehetjük ezt, hogy az LCD-panelen vagy a képkeresőben megjelenő menüben kattintunk néhányat a billentyűvel.)

Túl erős fény és árnyékok kiküszöbölése

A legtöbb digitális fényképezőgép nem kielégítő felvételeket készít reggel 9 óra előtt és délután 5 óra után az akkor keletkező furcsa árnyékok miatt. A 2.13-as ábrán is azt láthatjuk, hogy a homokos partoldalon levő virágok felismerhetetlenné váltak.

2.13 ábra

Ehhez hasonlóan, ha fényes felület előtt, például délben vagy napfényes időben vízfelület mellett álló személyről készítünk felvételt, a fényképezőgép a fényt a fényes háttérből kapja, ami miatt barátunk arca árnyékos, színtelen lesz.

A kamerákon ezeket a korlátozásokat rendszerint az „expozíciós" idő növelésével, ill. csökkentésével lehet kiküszöbölni.

- Ha képünk tárgyában árnyékos részek is vannak, kompenzálásukra növeljük a megvilágítási időt, az így keletkező többletfényt a kép mintegy felitatja.
- Ha egyenesen a nap felé nézünk, vagy ha képünk tárgya mögött ragyogó hátteret látunk, próbáljuk meg úgy beállítani képünk főalakját, hogy lehetőleg eltakarja a ragyogást. Ha ez nem lehetséges, növeljük az expozíciós időt. Így a háttér túlexponálódik ugyan, de a fő alakunk láthatóvá válik.
- Ha viszont az egész képtárgy fényes, akkor csökkentenünk kell a megvilágítási időt.

A minőség megválasztása

A legtöbb fényképezőgép három, kissé pontatlanul minőséginek nevezett választási lehetőséget kínál fel nekünk. Valójában tökéletes képet nyújt mindhárom beállítás. A különbség lényegében a képek hasznosítási módjában van:

- **Jó.** Ha a képet csak képernyőn való megjelentetésre akarjuk használni, pl. a weboldalon, akkor sok részletre nincsen szükségünk a képen. Az átlagember monitorja hüvelykenként 72 pontot tartalmaz, ezért ennél sűrűbb pontozásra nincsen szükségünk ahhoz, hogy a kép szépnek látszódjék, különösen, ha kicsinek tartjuk meg. E célra tehát kitűnően megfelel ez a „jó", más néven „Alap"-beállítás.
- **Legjobb.** A kínálati skála másik szélén a „legjobb", más néven a „fejlett" beállítás áll. Ennél már sokkal több részletet kapunk a képen, viszont nagyobb memória-kapacitás is kell hozzá. Hogy mikor van rá szükség? – Akkor, ha óriás-posztert akarunk készíteni képünkről, vagy ha levelezőlap-méretnél nagyobbra akarjuk nagyítani, amit aztán papírra nyomtatunk. A legjobb minőséget nyújtó beállításra van szükségünk, ha versenyezni akarunk a National Geographic-kel.
- **Közepes.** Ez a közbülső beállítás elég adatot tartalmaz ahhoz, hogy 5"x7"-es méretűre torzítás nélkül, 8"x10"-es méretűre pedig a papíron észrevehető képélesség-romlás nélkül lehessen felnagyítani a képeket. Ennél nagyobb méretnél viszont már ne számítsunk kristálytisztaságra: a képernyőn kitűnően néz ki, de mivel a „jó"- („alap") minőségű képnél több adatot tartalmaz, több helyet foglal el a merev lemezen és tovább tart a weboldalra való betöltése is.

Képfelvétel és megőrzés

Minthogy a felvétel lényegében egy fájlt alkot, ha egyszer már felvettük a képet, azt éppúgy kezelhetjük, mint a merevlemez bármely más fájlját. Letörölhetjük. Megakadályozhatjuk, hogy bárki más véletlenül letörölje. Átvihetjük számítógépre. Kiválaszthatunk bizonyos képeket és azokat közvetlenül a kameráról nyomtathatjuk ki.

Bizonyos rendszereknél a képektől a számítógépen keresztül szabadulhatunk meg. Más rendszereknél ragaszkodnak a fényképezőgép általi vezérléshez – ez lényegében a fényképezőgép hátlapján levő menüsor használatából áll. Ezekből kattintással választhatjuk ki a kívánt menüt, mint az Erase Pictures-t (Képtörlést), majd itt eldöntjük, hogy csak az aktuális vagy az összes képet akarjuk-e törölni. Végül pedig – az elhamarkodott döntéseket megelőzendő – a fényképezőgép szoftvere még egyszer megkérdi, hogy tényleg akarunk-e törölni.

A felvétel megtekintése

Kameránk lehetővé teszi, hogy diavetítéshez hasonlóan néhány másodpercre megjelenítsük felvételeinket a hátlapon levő képernyőn. De e célra használhatjuk a tv-t is, csak csatlakoztatnunk kell rá a kamerát, és ott válogathatjuk ki a lementésre, nyomtatásra vagy törlésre szánt képeinket is.

Régebbi kamerák használata és fényképek digitalizálása előhívás során

A legtöbb fényképezőgép-szaküzlet és fényképelőhívó ma már tudja nyújtani ezt a szolgáltatást. Előhívják hagyományos filmjeinket és – ha kérjük – a papír- vagy diamásolat mellé hajlékony lemezen megkapjuk a felvétel digitalizált formáját is. A minőség rendszerint kiváló; valójában, ha különböző felbontású képeket rendelünk, a legnagyobb felbontású kép finomabb részleteket tartalmazhat, mint amit házi szkennerünkkel kezelni tudunk.

Ha pedig 35 mm-es kamerát használtunk a felvételhez, annak az eredeti képei egészében élesebbek, az árnyas részeken pedig részletesebbek lesznek, úgyhogy az ezekről kapott digitális változatok nagyobb rugalmasságot tesznek lehetővé, mint a kereskedelemben kapható digitális kamerák – a részletek elvesztése nélkül tudjuk nagyítani a képeket; kivághatunk kisebb részeket, és arról készíthetünk nagyítást; kiemelhetünk részeket olyan felületekről, amelyek először túl sötétnek vagy túl világosnak látszanak.

Ennek a megközelítésnek a legnagyobb hátrányát az jelenti, hogy a képek digitalizálásáért fizetnünk kell, még az ócska képekéért is, a szokványos előhívó laborokban nem is keveset. A seattle-i Film-művek olcsóbban dolgozik; megvesszük a filmet, elexponáljuk, beküldjük hozzájuk, ők meg sokkal kevesebbért digitalizálják, mint a szomszédos fényképezőgép-áruházban. Igaz ugyan, hogy minden képért fizetnünk kell.

Ezek a szolgáltatások, persze, sok időt vesznek igénybe, főleg a digitális kamerákhoz vagy a szkennerekhez képest, ahol a kép azonnal készen van. Az is gyakran előfordul, hogy hetekig kell várni, mert a filmet más állambeli különleges laborba kellett elküldeni.

Az ügyesebb fotósok minden kockát előhívatnak a hagyományos módon, de csak a legjobban sikerülteket digitalizáltatják. Így tudjuk, hogy csak a valóban használható képek digitalizálásáért fizetünk. Ha több, mint száz képről van szó, érdemesebb vásárolnunk egy szkennert, mert ha másokkal digitalizáltatunk, az többe kerül.

Videókamera, VCR vagy DVD-lejátszó csatlakoztatás a számítógéphez

Ha viszonylag új számítógépünk van (csak pár éve vásároltuk), vele meg tudunk jeleníteni rövidebb videóklipeket a képernyőn. Ha van videó-csatlakozás a számítógépünkön (vagy olyan kártyánk, amelyet azért telepítettünk, hogy videókábelt fogadjunk vele), videó-felvevőről vagy kameráról videót tudunk bevinni és megjeleníteni a képernyőn. Olyan szoftverekkel, mint az Adobe Premiere-je is, a videót is átszerkeszthetjük, címeket adhatunk hozzá, kivághatjuk a halvány részeket, és más sorrendbe állíthatjuk a képeket.

Persze, a nyers videó anyag sok helyet foglal el. Egyetlen kép, amely bitmap-képként foglalja el a képernyőt, 2,5 MB-nyi tárolókapacitást igényelhet. Képzeljük el most el a videó filmet a szokásos, másodpercenkénti 30 képes sebességgel. Így, ha nem préseljük össze valamilyen tömörítési eljárással a terjedelmet, egy két másodpercesnél is rövidebb anyag könnyen elfoglalhat egy 100 MB-os merevlemezt.

Ezért bizonyára azt a gyakorlatot fogjuk követni, hogy addig játsszuk le a videó filmet, amíg kedvünkre való képkockát nem találunk, amilyen a 2.14-es ábrán látható kép is, és abból készítünk állóképet. Valójában hol innen, hol onnan csípünk el egy-egy képet, s azokat olyan formátumban mentjük le, amilyent rajzos szoftverünk lehetővé tesz: BMP, JPEG vagy TIF formátumában.

2.14 ábra: *A Fuji-hegyről, Spiritual Earth-ben, a Pioneer DVD-jével készült kép*

Ha van tv-kép megjelenítését lehetővé tevő szoftverünk, le tudunk menteni egy képkockát vagy többet is, ha elég bátrak vagyunk és van jókora méretű merevlemezünk. De le is fagyaszthatjuk az állóképet, és a képernyőről készítünk felvételt, lementve a „képernyő-elfogóval" kapott képet (a Windows-nál a Printscreen-t kell lenyomnunk, majd megnyitunk egy festőprogramot és beszúrjuk a képet; a Mac-en Command-Shift 3-at kell lenyomnunk, amely 9 képet ment le (1. kép, 2. kép stb. néven), bármely mappa tartalmazza is a Rendszer-mappát).

Ha számítógépünkben van DVD (digitális videó)-meghajtó, vagy ha tudjuk csatlakoztatni a DVD-t a számítógépre, a videónk már digitalizált és valamennyire tömörített, akkor kitűnő minőségű képeket kaphatunk.

Elektronikus képet kapunk a semmiből szoftver segítségével

Sok nagyszerű képet lehet készíteni és clip-art-ot, fényképeket lehet díszíteni a rajzprogramokkal, amelyek skálája a legegyszerűbbtől az annyira összetettig terjed, hogy néhány funkciójuk elsajátításához videót kell megnéznünk. A továbbiakban a különböző rajzprogramokkal végezhető műveletekről adunk rövid ismertetőt.

- **A festő szoftver.** Pontokkal képeket készít, amit a program bittérképnek (bitmap-nek) tekint.
- **Rajzoló szoftver.** Szabadkézi képeket rajzol. Kiszámítva az íveket, egyenes vonalakat stb. követve a vonalaknak a különböző irányokban, vektorokon megtett útját. Minthogy a kép egyenletek sorából, nem pedig bittérképből áll, könnyen lehet hüvelykenkénti 600 pontos finomsággal reprodukálni lézer nyomtatón, 2.400 pontossal szedőgépen és 72 pontos finomsággal a képernyőn anélkül, hogy valamit is veszítenénk a felbontás és egyenletesség tekintetében.
- **Fénykép-feldolgozó szoftver.** Fényképek világosságát, árnyékoltságát és pontjait szabályozza. (a fénykép valójában egy nagyon nagy bitmap-nak tekinthető).
- **Tervező szoftver.** Előre elkészített rajzokkal, clip-arttal és némi képzelőerővel segít képeslapok, poszterek vagy brosúrák elkészítésében.

A bitek feltérképezése

A festő programok a képeket pontról-pontra készítik. Ha az eszközöket használjuk, csak rá kell kattintanunk a fehér foltra, és húzással egy-kettőre elkészül az egyenes vonal, a téglalap, a négyzet, ovális, vagy kör, amikkel a 2.15-ös kép is készült. Csodálatos ez, amíg játszunk vele, de miután elengedtük az egér gombját, a csodálatos vonalak képzeletbeli rácsozattá állnak vissza. A pontok külön életet élnek. Utána már nem tudjuk pl. az egyenesre való kattintással kiválasztani az egészet, mert utána az egész nem más, mint egyedi pontok halmaza – bittérkép.

2.15 ábra: *A Microsoft Paint-jével készült kép*

A bitmap-programokkal jól el lehet bolondozni, de pokollá válnak, mihelyt változtatni akarunk rajtuk. Persze, törölhetjük egyes darabjait, kiválaszthatunk részeket és áthelyezhetjük máshová, törölhetjük is azokat. De ha pontosan így akarjuk átszerkeszteni azokat, be kell „hoznunk", hogy szó szerint bitenkénti bontásban lássuk, mint a 2.16-os ábrán is. A képernyőn levő egyes biteket pixel-eknek nevezzük, mert mindegyik egy-egy picture element, azaz képelem. Ha megjelöltünk egy ilyen pixelt, azt kitörölhetjük, színét megváltoztathatjuk, vagy úgy is hagyhatjuk, ahogy van.

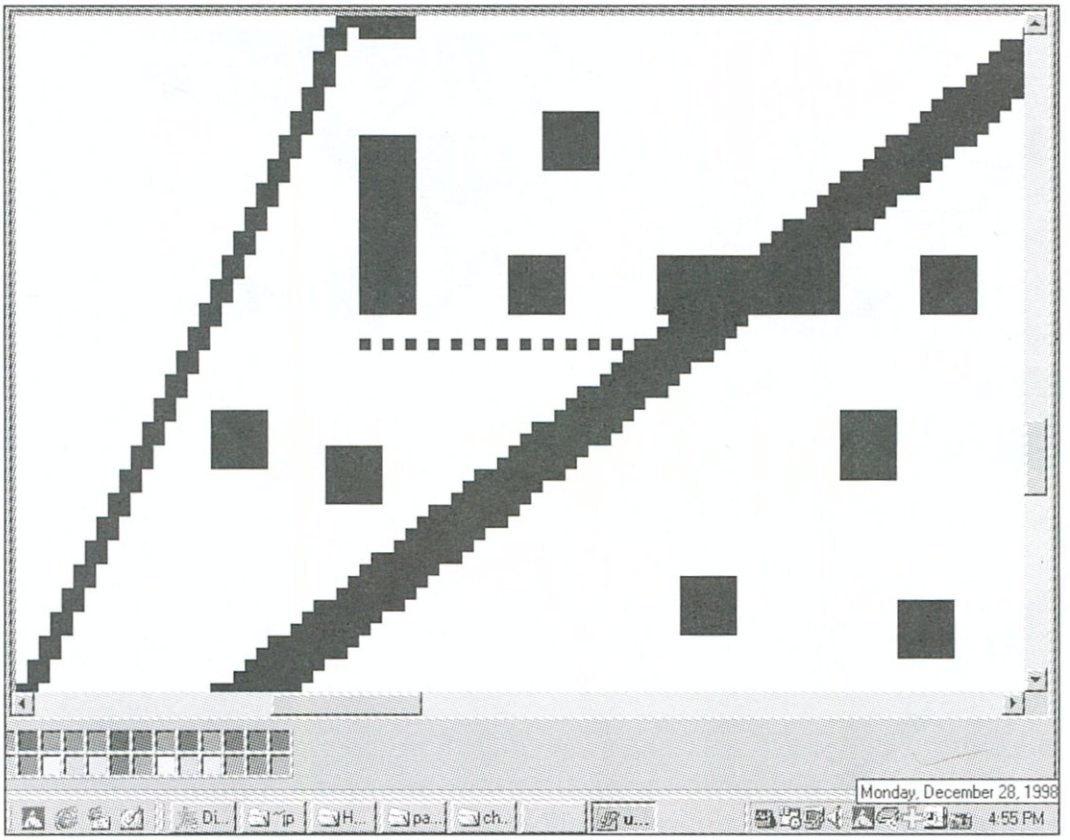

2.16 ábra: *A Microsoft Paint-jével készült kép*

Aki még nem használt olyan programokat, mint a MacPaint vagy a Microsoft Paint, az bizonyára nagy élvezetet fog találni a „festő vödörben", amellyel körülhatárolt területeket tudunk kifesteni; a „festőecsetben", amelyen nagy, tekervényes vonalakat tudunk szinte mindenhová húzni és a „festékszóróban", amellyel úgy tudunk színfoltot felvinni a képre, mintha azt az aerosolos dobozból fújtuk volna rá.

Néhány bitmap-es vagy festőprogram:

- Az Apple MacPaint-je
- A Microsoft Paint-je
- Fractal Painter

Rajzolás a képernyőn

A számítógépes rajzolás és festés két különböző dolog. Amint azt az imént láthattuk, a festő programokkal bitmap-eknek nevezett képeket hozhatunk létre, a rajzprogramokkal viszont vektor-grafikákat. A rajzprogramokkal olyan egész tárgyakat rajzolhatunk meg, amelyek egészben maradnak meg megrajzolásuk után is. Ez azzal magyarázható, hogy lényegében nem pontok helyét feltüntető térképből áll, hanem képletekből, amelyek segítségével a számítógép tárgyakat egészekként tud rekonstruálni oly módon, hogy meghúzza a létrehozásához szükséges vonalak vektorát vagy irányát. A Paint-ben pl. olyan téglalapokat tudunk rajzolni, amelyek téglalapnak látszó pontokból állnak, de egy olyan program esetében, amilyen pl. a Corel Draw vagy a Windows Draw is, ha megrajzoljuk a téglalapot, és utána áttérünk egy másvalami megrajzolására, majd visszatérve rákattintunk a téglalapra, miáltal kijelöltük az egész téglalapot, így azt át tudjuk helyezni máshová, meg tudjuk változtatni a méretét vagy alakját is. Rajzprogramban tehát olyan tárgyakkal dolgozunk, amelyeket bármely rendelkezésünkre álló pontból összeállíthatunk.

A legtöbb, rajzprogrammal összeállítható alkotás első pillanatra hasonlít arra, ami festőprogrammal állítható elő, amilyet a 2.17-es ábra is mutat. A különbség az elemek szerkesztésének módjában van. Minthogy az egyes tárgyakat külön-külön lehet kezelni, a kisebb-nagyobb kiigazításokat gyorsan és anélkül tudjuk elvégezni, hogy véletlenül eltörölnénk más tárgyakat. Lehet, hogy eredményeink így nem lesznek sokkal jobbak, de legalább nem kell kétszer annyi időt elpocsékolnunk rájuk. A 2.18-as ábrán pl. az látható, amit a 2.17-es ábrán látható képből kaptunk 30 másodpercig tartó átalakítás után.

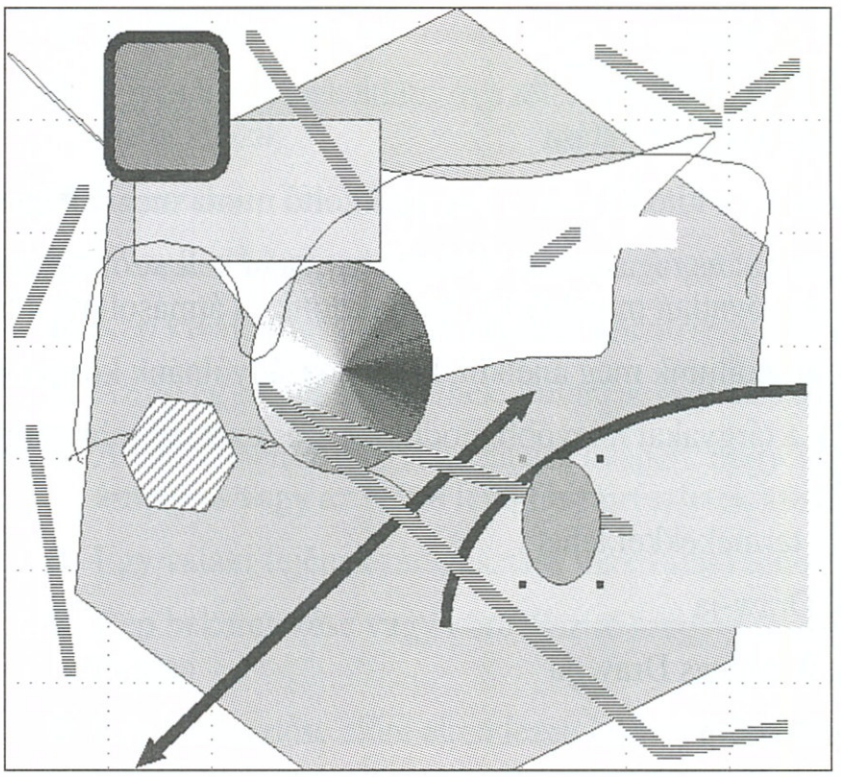

2.17 ábra: *Az Apple ClarisWorks-évei (most AppleWorks) készült kép*

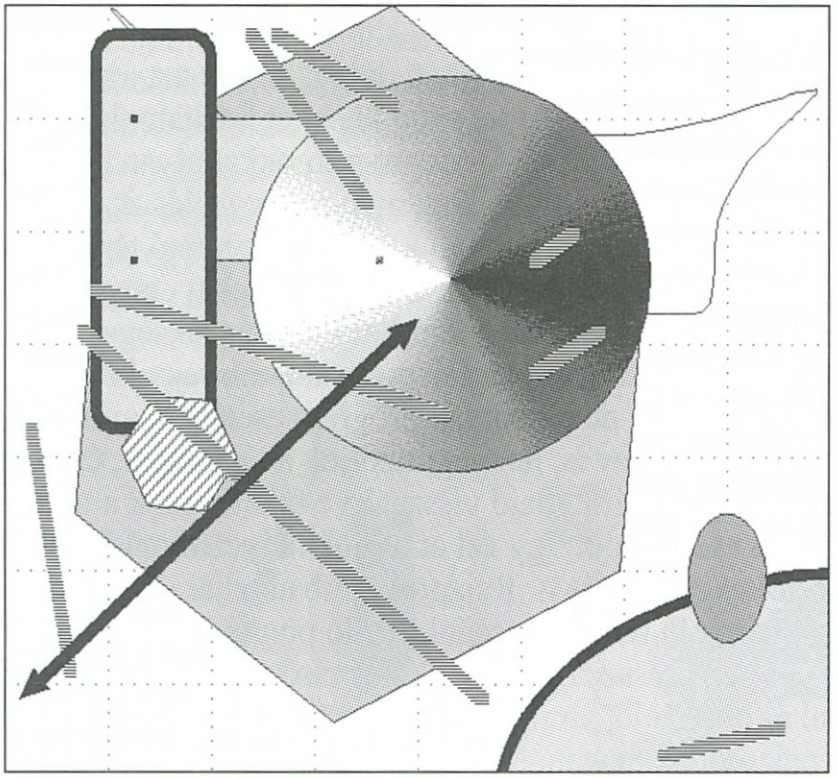

2.18 ábra: *Az Apple ClarisWorks-évei (most AppleWorks) készült kép*

Mivel egész tárgyakkal dolgozunk, szükségessé válik az alábbiakhoz hasonló trükkök alkalmazása:

- Tárgy előtérbe hozása, vagy másik mögé rejtése (bármelyikük szétrombolása nélkül)
- Tárgy méretének megváltoztatása
- Tárgy alakjának megváltoztatása
- A használt vonalak, a kitöltő szín, a tárgyat kitöltő minta megváltoztatása
- Bátran másoljunk át és ragasszunk be tárgyakat, nem kell attól tartanunk, hogy valamit egy óvatlan mozdulattal leválasztunk és átmásolunk a háttérből
- Egész tárgyat piszkáljunk meg anélkül, hogy hozzányúlnánk környezetéhez
- Csoportosítsuk a tárgyakat nagyobb modulokba, és ezekkel mint tárgyakkal manipuláljunk

Rajzolni az alábbi termékekkel lehet:

- A Corel Corel Draw-ja
- A Micrografx Windows Draw-ja
- Az Adobe Illustrator-a
- A Broderbund KidPix-e

A programcsomagok egyre inkább olyan termékeket tartalmaznak, amelyekkel gyerekek és felnőttek egyaránt tudnak rajzolni és festeni is. (Mi különösen a Deneba-féle Canvas-t kedveljük, mert annál úgy lehet átkapcsolni a rajzolásról festésre, mintha a funkciók különböző rétegeken lennének.) Néhány ilyen, rajzolásra és festésre is használható program:

- Az Apple AppleWorks-e
- Az Orly Draw a Story-ja (Rajzolj meg egy történetet-je)
- A Jasc PaintShop Pro-ja.

Fényképek kezelése

Technikai szempontból a fényképek bitmap-ek, de annyira komplikáltak, hogy közönséges festőprogramok nem képesek igazságot tenni velük. Kezdve egészen a fénykép-kidolgozók ősnemzedékével, az Adobe Printshop-jával, ezek a programok mindazt tudják, amit a profik régebben a sötétszobában tudtak. Egy olyan közönséges fényképpel, amilyen a 2.19-es ábrán is látható, az alábbi műveletek végezhetők el:

- Fényesség növelése a 2.20-as ábrán látható módon, vagy az egész kép egyszerre való besötétítése
- A kép besatírozása valamilyen színűre
- A látszó élesség növelése vagy az egész elhomályosítása
- Az élek letompítása, miáltal a kép belemosódni látszik a környezetébe
- Egyes képrészek átlátszóvá tétele, miáltal az lebegni látszik afölött, ami alatta látszik
- Képszakasz kivágása
- Az egész kép vagy kijelölt részének forgatása vagy megpiszkálása
- Kép kiválasztása és róla másolat készítése a 2.21-es ábrán látható módon
- Az ég egyik része színének átültetése egy másik részbe
- A tető színének megváltoztatása avégett, hogy kiemelkedjen a mögötte levő árnyékos vagy az előtte levő fás tájrészletek közül
- Egy valaki fejének ráragasztása más valaki törzsére
- Kép bekeretezése vagy köré díszítő szegély rajzolása a 2.22-es ábrán látható módon
- Kép beillesztése előre elrendezett környezetbe, a 2.23-as ábrán látható módon
- A kép színeinek ellenkezőjére változtatása meghökkentő képek nyerése végett a 2.24-es ábrához hasonlóan, ahol a Fuji-hegy színeit változtattuk meg.

2.19 ábra: *A HP PhotoSmart C20-as kamerájával készült kép*

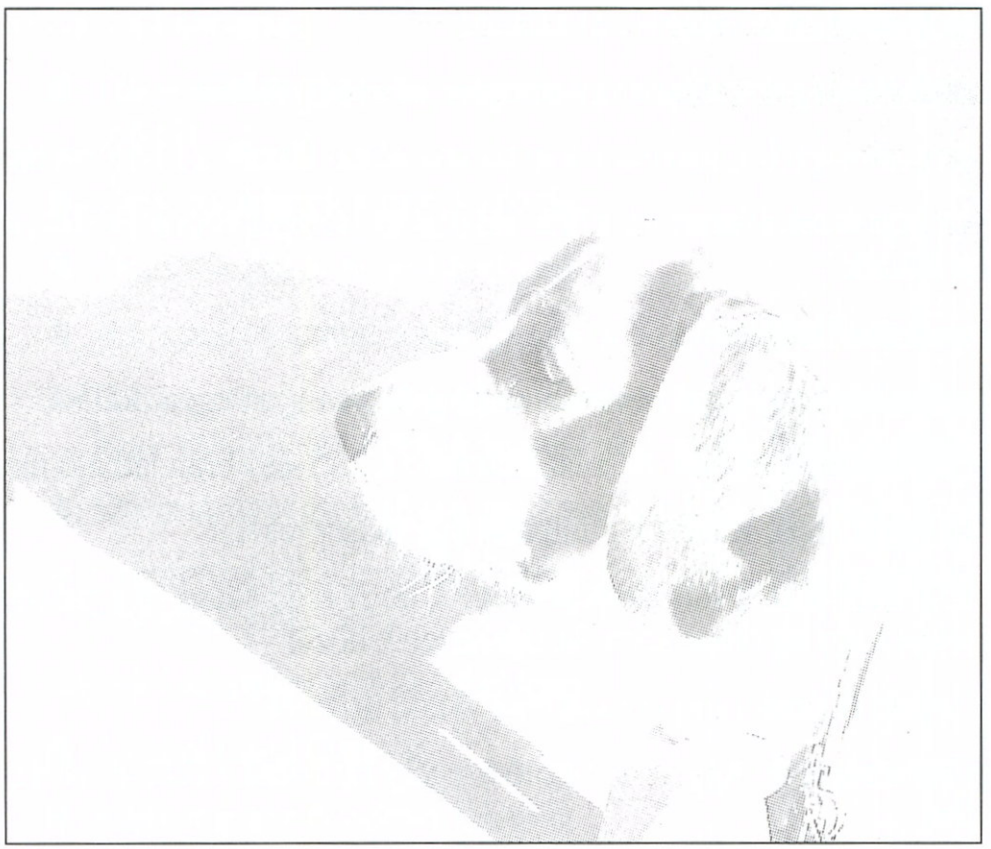

2.20 ábra: *A Microsoft Picture It!-jével készült kép*

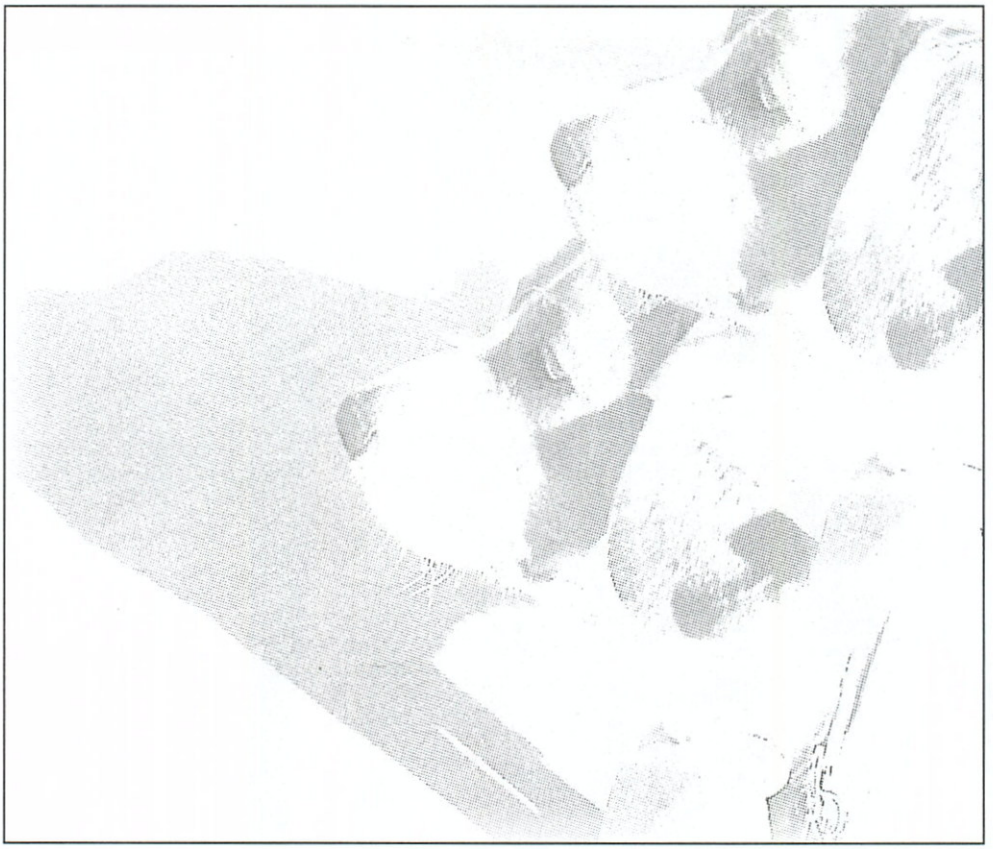

2.21 ábra: *A Microsoft Picture It!-jével készült kép*

2.22 ábra: *A Microsoft Picture It!-jével készült kép*

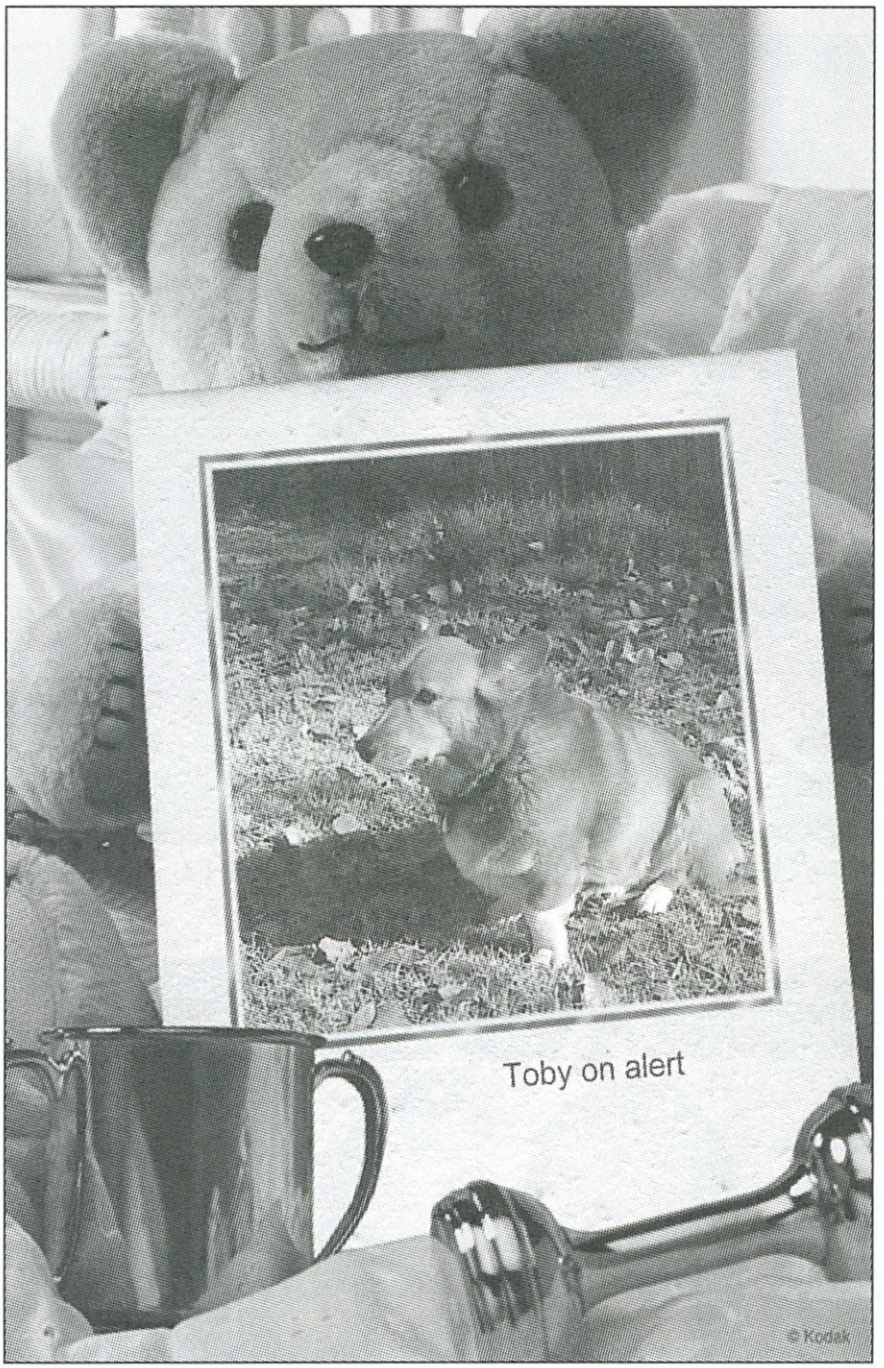

2.23 ábra: *A Microsoft Picture It!-jével készült kép*

2.24 ábra: *A Fuji-hegyről a Spiritual Earth-ben, a Pioneer DVD-jével készített, a MicrosoftPicture It!-jével átalakított kép*

Fénykép-retusálás az alábbi termékekkel végezhető:

- A Deneba Canvas-e
- A Sierra és a Micrografx Complete Publisher-je
- Az MGI MGI Photo Suite-je
- A Creative Wonders PhotoCreations-e
- Az Adobe PhotoDeluxe-ja
- A Microsoft PhotoDraw 2000-je
- A Micrografx PhotoMagic-je
- Az Adobe Photoshop-ja
- A Kai PowerGoo-ja
- A Sierra és a Micrografx Snapshot Digital Imaging Software-je

Nyomtatás célszoftverrel

Egyes programok a festő, rajzoló és a fénykép-feldolgozó lehetőségek előnyeit olyan „combo-pack" formában ajánlják, amelyek könnyűvé teszik üdvözlőlapok, kalendáriumok és poszterek készítését. A legnépszerűbb ilyen program a Broderbund Print Shop-ja, amellyel kezdetben zászlókat lehetett gyártani, mára pedig olyan bonyolult programmá nőtte ki magát, amely képes szinte minden nyomtatási feladat végrehajtására, amint azt a 2.25-ös ábrán levő ablakában látható feladatok sora is mutatja.

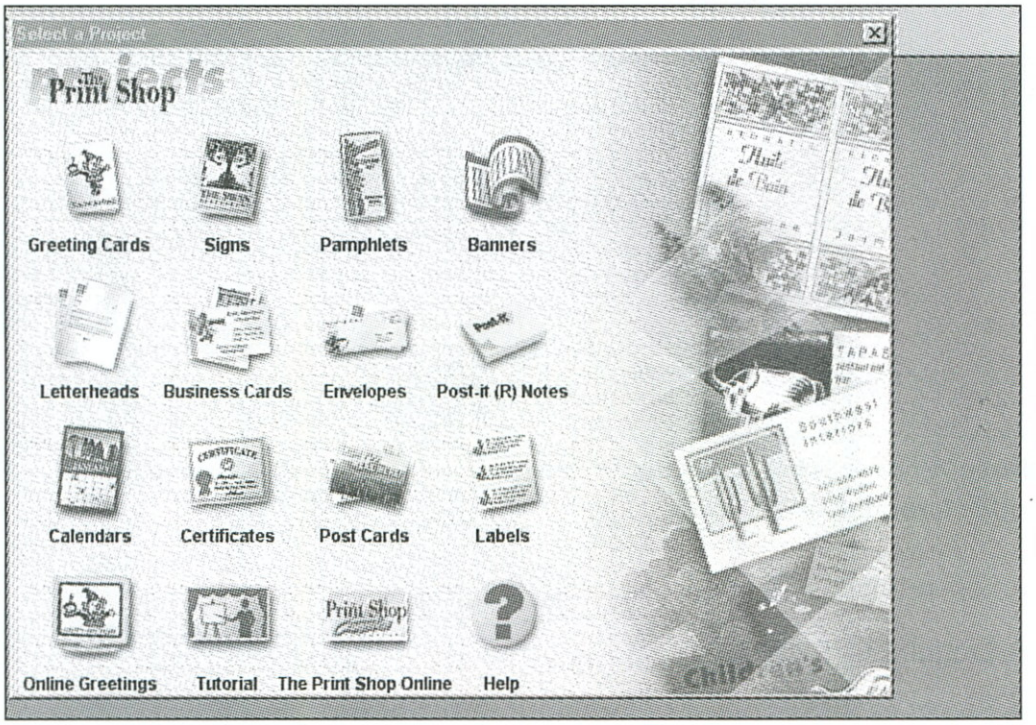

2.25 ábra: *A Broderbund Printshop-ja*

A legtöbb ilyen programhoz bőséges clip-art kiegészítést kapunk, benne előrerajzolt karikatúrákkal, kész fényképekkel és illusztrációkkal. Sok programhoz félig kész feladatokat is kapunk, melyeket csak át kell szerkesztenünk saját céljainknak megfelelően. Végül pedig a legtöbb program sablonokat is tartalmaz, amelyekkel mintegy a semmiből hírleveleket, brosúrákat, szórólapokat, üdvözlő lapokat, posztereket és zászlókat is lehet készíteni.

Néhány tervező célszoftver:

- A Sierra és a Micrografx Complete Publisher-je
- Az IBM Crayola Print Factory-je
- A Sierra Print Artist-ja
- A Knowledge Adventure Print Artist Craft Factory-je
- A Broderbund PrintShop-ja
- A Disney Print Studio-ja
- A Hewlett-Packard Printable Expressions-je

Indulási szempontok

Mindenki azzal kezdi a munkát, amije van. Mit vegyünk viszont, ha egyik említett szoftver vagy hardver sem áll rendelkezésünkre? Ez attól függ, hogy mit akarunk leginkább vagy először is csinálni.

- Ha meglevő családi képeinkkel akarunk dolgozni, akkor főleg egy szkenner és (ha nem kaptunk hozzá,) néhány kép szerkesztő szoftver beszerzésére helyezzük a súlyt.
- Ha van már egy sokat tudó kameránk, amivel felvételeket akarunk készíteni, arra is gondolhatunk, hogy előhívással foglalkozó fényképésszel elkészíttetjük legjobb diáink és nyomataink elektronikus változatát, amiken aztán a festő, képszerkesztő vagy tervező szoftverrel elvégezzük a szükséges változtatásokat.
- Ha úgy szeretnénk fényképezni, hogy az elkészült fényképen azonnal elvégezzük az átalakítási műveleteket is, érdemes egy digitális kamerát vásárolnunk, amihez kapunk néhány fénykép-szerkesztő szoftvert is.
- Ha nem fényképekre alapozva akarunk rajzolni, akkor festő, rajzoló és tervező szoftvereket érdemes beszereznünk.
- Ha nem fényképeket, hanem rajzokat szeretnénk nyomtatni, bármilyen, színekkel is dolgozó tintasugaras nyomtató megteszi. Ha viszont fényképeket szeretnénk nyomtatni, a HP PhotoSmart-nyomtatókból kell választanunk, amelyek mind rajzok, mind fényképek vonatkozásában fantasztikus teljesítményt nyújtanak.

3.
FEJEZET

Másokkal is megosztjuk képeinket

AMIRŐL SZÓ LESZ

- A képek kinyomtatása
- Képtovábbítás e-mailben
- Képtovábbítás a weben

A képek kinyomtatása

A nyomtatás lehetővé teszi, hogy képeinket másokkal is megosszuk. Megajándékozhatjuk a nyomattal rokonainkat, akik azzal a falat díszíthetik, esetleg a hűtőgépre helyezhetik emlékeztetőnek. Készíthetünk belőle háromméteres zászlót, levelezőlapot ügyfeleinknek, hírlevelet a szülői munkaközösség részére vagy brosúrát az új üzleti vállalkozásunk részére. A papír kézzelfoghatóvá teszi a képernyő képét, azt forgalmazhatjuk is, és ha megfelelő nyomtatóval sokszorosítjuk, tetszetőssé is tehetjük.

A képernyőn levő kép fényesebb, mert fényből készült. A papíron levő változata viszont tovább tart. Ha falra akasztjuk, hatást gyakorolhat a szemlélőre. Azt kézbe lehet venni, bármikor el lehet olvasni a rajta levő üzenetet, ami esetleg érzelmeket is kiválthat. Nyomtatással tehát megőrizzük és közzé tesszük üzenetünket.

Hogyan történik a nyomtatás

Napjaink nyomtatója alapjában ugyanazzal a mechanizmussal működik, mint a festő programok: hihetetlenül összetett szoftvere kiszámítja minden egyes pont színét és helyét, majd a fáradságos munka révén egyszerűsödött mechanizmusa révén gyorsan papírra rajzolja a pontokat. Minél kisebbek ezek a pontok, annál precízebb képet alakítanak ki. Ezért is aztán a nyomtatókat a hüvelykenkénti pontok száma alapján reklámozzák: a hüvelykenkénti 300 pont („300 dpi") jónak számít, a 600 kitűnőnek, s ha jobb, már különleges hatást tudunk elérni.

A pontok méretét a különböző fizikai mechanizmusok határozzák meg. A lézernyomtatók például pontosabbak, mint a spray vagy a tintasugaras nyomtató, bár ahhoz, hogy élvezni tudjuk az elektromos képpel végzett munkánk eredményét, nem kell okvetlenül lézernyomtatót használnunk.

A legutóbbi években vásárolt színes nyomtatóval rajzokon (színekből és vonalakból álló alkotásokon) elragadóan jó, fényképeken meglepően jó munkát lehet végezni. Persze, a fényképek nagyobb kihívást jelentenek, mert azokon valóban apró pontok alakítják ki a képet, de csak megfelelő – sima vagy matt – papíron. Egyes, az utóbbi időben kidolgozott nyomtatókat fényképekkel végzendő munkákra alakították ki, mint pl. a Hewlett-Packard Photo Smart-típust. Ezek teljesítménye megfelel a helyi fotólaborok által nyújtott szolgáltatásoknak, vagy meg is haladja azokat.

Ha nyomtatónkat eddig csak levelek és jelentések készítésére használtuk, bizonyára meglepődünk, ha megtudjuk, hány papírfélét tud használni, és hány választási lehetőséget kínál képek készítéséhez vagy dokumentumainkba való beillesztéséhez.

Hogyan hat a papír képeink küllemére

Arra bizonyára már mindnyájan felfigyeltünk, hogy mennyire más benyomást tesz ránk a kezünkben tartott újságpapír, mint a fényes magazinpapír. Nos, nyomtatáshoz is használhatók különböző papírfajták – bár akkora választási lehetőségünk általában nincsen, mint a nyomdászoknak. Ez utóbbiak vagy ezer lehetőség közül választhatnak, míg nekünk – eladóinktól függően – be kell érnünk néhány papírfélével.

- **Közönséges sima papír.** Szöveghez, rajzokhoz megfelel, a fénykép kissé halvány lesz rajta. A legolcsóbb típus.
- **Kiváló és vastag papír.** A dokumentumokat tiszteletet parancsolóvá varázsolja, a tintát jól felissza, de túl sokat is szívhat fel, amiért is szétfolyhat a tinta a nagyobb színfoltokon, mint pl. a clip art-nál. Drágább a normál papírnál, de nem annyira drága, mint az alább ismertetendő különleges rendeltetésű papírok.
- **Fényes fehér papír.** Ebből kitűnő ajándékok készíthetők főnökeinknek vagy ügyfeleinknek. Jól mutatnak rajta a rajzszínek, a fényképek kissé élesebben körvonalazottnak látszanak. Alig drágább a normál papírnál.
- **Írásvetítő fólia.** Vetítésre használják. Megfelelő, míg mindet egyszerűre készítjük – nagy szövegfelülettel, egyetlen képpel. Drágább a normál papírnál.
- **Fotópapír.** Választékskálája a normáltól a kitűnőig terjed, a fényes vagy matt felülettel is. Speciálisan a sok apró pont kezelésére, sima felületen való egyesítésére tervezték. Drágább a normál papírnál.
- **Üdvözlőlap-papír (fényes vagy matt kivitelben).** Képeslap céljára készült, bevágással forgalmazzák, így lehet rá nyomtatni, össze lehet hajtani és postázni is. A sima felület fényképszerű, a képet jól veszi fel. Drágább a normál papírnál.
- **Jegyzetpapír méretű fényképpapír (fényes és matt kivitelben).** Kis (4x6 hüvelykes) képek számára készült. Csak egy kicsit kell bíbelődnünk a kézi adagolóval vagy a papírtálcával a lapok helyes betöltéséhez. Drágább a normál papírnál.
- **Levelezőlap-papír.** Fényképes levelezőlapok számára készült fényképszerű, meglehetősen vastag papír fényes és matt oldallal. A legkevésbé drága fotópapír.
- **Naptár-papír.** Az egyik oldala fényes a fénykép számára, a másik sima felületű a naptár számára. Drága, de nem kell sok belőle.
- **Címkék.** Ebből képpel kiegészített címkék készíthetők. Nagyon olcsó és sok címke készíthető belőle.
- **Névjegy kártyák.** Egy ívéből akár több tucat is nyomtatható belőlük, amiket aztán széttépünk a perforáció mentén. Gyorsan készíthetők belőle a kártyák. A papírkereskedésből vásárolt ívek előrenyomtatott színes képekkel kaphatók, amelyekhez hozzáadhatjuk a magunk képét. Sokkal olcsóbb, mintha kártyát készíttetnénk.
- **Postázók.** Háromrészes vastag papír, amelyeket összehajthatunk és összenyomhatunk, mert önragasztós, s már kész is a postázásra. Alkalmi vétel.
- **Átvivő papír.** Átvivő közegként felveszi a képet, vasalóval használható pólóingekhez, kötényekhez, párnahuzatokhoz stb. Nem drága.
- **Tyvek.** Vízálló, szívós anyag, melyet borítékként használnak különleges küldeményeknél. Belső és külső cégtábláknak alkalmas. Nagyon különleges papír, így többe kerül, mint az egyéb nagyméretű felületek.

- **Nagyméretű, vastag papír – bevonattal, fényes és félig fényes kivitelben.** Tekercs-formában kapható, mely 54 hüvelyk széles 100 láb hosszú. Ebből a papírból óriás nyomtatón, amilyen a HP DesignJet is, poszterek, cégtáblák, freskók készíthetők.

Ha a normál és a szabályos különösen fényes papírnál merevebb papírra szeretnénk nyomtatni, ajánlatosabb először utánanézni a nyomtató kézikönyvében, hogy be lehet-e azokat tölteni a nyomtatóba, mert a vastagabb papírfélék, az átlátszó ívek és még a pólóingekhez használt átviteli papír is elakadhat a nyomtató különböző görgőin, vagy más szerkezeti részében. Általában azt mondhatjuk, hogy minél újabb kiadású a nyomtató, annál valószínűbb, hogy sok papírfélével tud dolgozni. Egyesek papírzacskóra nyomtatnak, mások még szövetre is. De a próbálgatás helyett ajánlatosabb ennek utánanézni a kézikönyvben.

Egy mutatvány – betöltjük a papírt

A normál papír betöltése általában baj nélkül történik. Csak be kell dugni a vezetősínek közé a papírt, esetleg egy kart ráhajthatunk, hogy a papír rendesen feküdjön. De mihelyt csak egy oldalon fényes, vagy kisméretű papírt, esetleg címkét töltünk be, hamar rájövünk, hogy bizony, ajánlatos előbb kicsit kísérletezgetni.

A baj az, hogy gyakran nem tudjuk, melyik oldal nézzen felfelé, melyik lapszél lesz a felső rész, vagy hogy a kisméretű lapokat a tálca melyik oldalára töltsük be. Érdekes módon a helyes mód eladóról eladóra változhat, zavarunkat az okozza, hogy a papír csomagolásával foglalkozók elfelejtik megjelölni a csomagot vagy utasítást adni a termékhez. Épp ideje tehát, hogy fellapozzuk a nyomtató kézikönyvét, és még emellett is el kell használnunk néhány próbalapot.

A betöltés helyes módjának megállapítására az alábbi, félig tudományos eljárást ajánljuk:

1. Vegyünk egy sima lapot.
2. A lap felénk eső végén jelöljük meg a felfelé néző lapoldalt, amint behelyezzük a nyomtatóba.
3. Valamit nyomtassunk ki.
4. Az alábbi kérdések alapján vonjuk le a kísérlet tanulságát:
   - Arra az oldalra nyomtat-e a nyomtató, amely a betöltéskor felfelé nézett? (Ebből megtudjuk, hogy a fényes oldal felfelé vagy lefelé álljon betöltéskor.)
   - A nyomat felső vagy alsó vége lett-e a hozzánk közel eső vég? (Most már azt is tudjuk, hogy mely címkét tekinthetjük „felsőnek".)

Próbáljuk meg elképzelni, hogyan megy át a papír a különböző dobokon, kilincsműveken, görgőkön, hogy ki tudjuk számítani, melyik végét ragadja meg az induláskor. (Ez akkor válik fontossá, amikor olyan kisméretű papírt töltünk be, amely nem tölti ki a tálcát.)

Kisebb papírok esetében a papír-tálca mindkét vezetősínjét használjuk, megkocogtatva velük a papírt, amelyik irányba elmozdulnak. Általában, ha a vezetősínek közel vannak a végén a papírhoz (de nem gyűrik a papírt), akkor sikerül az eljárás.

Szükségessé válhat, hogy közöljük a nyomtatóval, hogy most kisméretű papírral fogunk dolgozni. Esetleg kétszer is kell ezt közölnünk, mert az alkalmazásunk tudja, hogy kis formátumról van szó, de ha a nyomtatást választjuk, a párbeszéd-doboz úgy tesz, mintha nem tudná, milyen a papírméret. Erre pedig ügyelnünk kell. Be kell állítanunk a méretet, majd sorra a Properties (Tulajdonságok), Printer (Nyomtató), Setup (Beállítás) lehetőségeket választva újra meg kell mondanunk a rendszernek, hogy kisméretű papírral fogunk dolgozni. Ez a második párbeszéd-doboz bezáráskor a többinél lomhábban tűnik el, minthogy menti a beállításainkat és arra számít, hogy a továbbiakban mindig kisméretű papírral fogunk dolgozni. Ilyenformán a harmadik alkalommal is meg kell határoznunk a beállításokat – akkor, amikor már nem kisméretű papírral lesz dolgunk. (Ha elég jó kézikönyvet kaptunk a nyomtatóhoz, az megmagyarázza, hogyan használjuk a Properties (Tulajdonságok) párbeszéd-dobozt a méret megváltoztatásakor.)

A beállítás

A párbeszéd-dobozokkal, amelyeken keresztül közölni tudjuk, hogyan használjuk a gépet, azért legtöbbször nem kell bajlódnunk. De ha már egyszer elkezdtünk játszadozni a képekkel, papírokkal és a különleges hatásokkal, ajánlatos kissé megismerkednünk ezekkel a választási lehetőségekkel.

Valahányszor megváltoztatjuk a papír betöltésének módját (például a papírtálcáról való betöltésről a kézi betöltésre), vagy szokatlan méretű papírral akarunk dolgozni, esetleg ha fekvő képet (amilyen pl. egy hegysorról készített tájkép is), arra figyelmeztetnünk kell a nyomtatót a Print Setup (Nyomtatás Beállítás) párbeszéd-dobozon keresztül. A File-menü rendszerint tartalmaz egy Print Setup-parancsot, amellyel hozzájuthatunk a 3.1-es ábrán látható párbeszéd-dobozhoz. A Print Setup (Oldalbeállítás) párbeszéd-dobozban pedig beállíthatjuk a méretet, a tájolást és a papírforrást – esetleg nyomtatót változtathatunk, ha olyan szerencsések vagyunk, hogy több is van belőle.

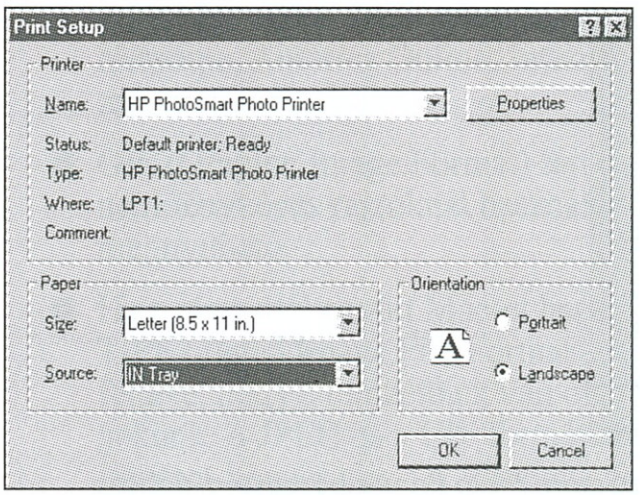

3.1 ábra: *Print Setup párbeszéd-doboz az MGI MGI Photo-jából*

Ezt a párbeszéd-dobozt az alábbi négy körülmény között használjuk:

- Ha két nyomtatónk is van, a felül levő legördülő menüből válasszuk ki az aktuális munkához alkalmasabb nyomtatót. Ha például egy DeskJet-nyomtatón kívül van egy HP PhotoSmart nyomtatónk is, fényképekhez a PhotoSmart nyomtatóra kapcsoljunk.
- Ha a 203x255-östől eltérő méretű papírt használunk, a Size (Méret) listából válasszuk ki az aktuális méretet.
- Ha kézzel töltjük be a papírt, válasszunk a Source (Forrás) listából ezt a lehetőséget.
- Ha fekvő a képünk, a Landscape (Tájkép) beállítást válasszuk, minden más esetben hagyjuk meg a Portrait (Arckép) beállítást.

Figyeljük meg a Print Setup párbeszéd-dobozban levő kis Properties (Tulajdonság) gombot. Ez a választási lehetőségek újabb mélységeibe vezet el bennünket – igen gyakran éppen az imént megadott beállításokhoz is. A Windows operációs rendszer működésére jellemző, hogy a (3.2-es ábrán látható) Properties (Tulajdonságok) párbeszéd dobozt éppúgy használhatjuk, mint a Print Setup-ot, hiszen mindig ugyanazt az üzenetet továbbítjuk mindkettővel a nyomtatónak. Ha úgy hagyjuk a Tulajdonságokat, ahogyan vannak, a szabvány beállításokat átírhatják az Oldalbeállításban megtett beállítások – és fordítva. Persze ennek így nem sok értelme van. De tudnunk kell, hogy a Microsoft úgy építi fel operációs rendszerét, hogy az egyes, gyakran azonos szerepet betöltő lehetőségeket egymás után illeszti és anélkül, hogy az előzőeket törölné. Az ilyen vegyes működésmód lehetősége pedig az újabb kiadásokban csak növekszik.

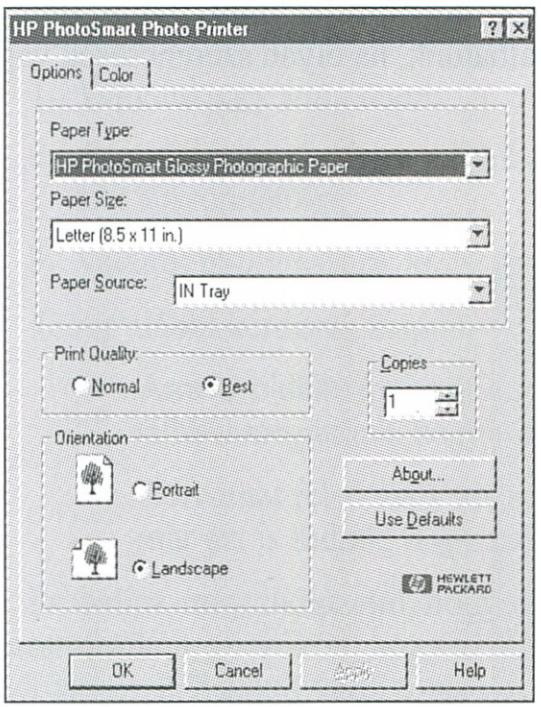

3.2 ábra: *A Hewlett-Packard PhotoSmart Photo Printer párbeszéd-doboza*

A Tulajdonság párbeszéd-dobozon meghatározhatjuk, hogy milyen papírféleséggel, milyen papíradagolással, milyen tájolásban, valamint milyen minőségben mekkora másolatszámmal dolgozunk a továbbiakban – míg újra meg nem változtatjuk beállításainkat. Technikai szempontból a Properties (Tulajdonságok) doboznál megadott beállítások a többi beállításnál tovább maradnak fenn, mert a számítógép beindításánál mindig az előző beállítások lépnek érvénybe. Úgy is mondhatjuk, hogy a többinél tartósabbak, „befolyásosabbak" – de soha nem véglegesek.

Az említett választási lehetőségek mellett a Properties (Tulajdonságok) párbeszéd-doboz lehetővé teszi a használt papírfajta (fotó, jegyzet, stb.) és a nyomtatási feladat minőségének (hogy mennyi részlethez ragaszkodunk) meghatározását. Más, a nyomtatónk adottságai által meghatározott választási lehetőségek meghatározását is elvégezhetjük. Ezt a párbeszéd-dobozt minden papír- vagy nyomtatási feladattípus-cserénél használjuk (amikor pl. a többnyire szövegből álló jelentés nyomtatásáról fénykép nyomtatására térünk át).

E-mailben küldjük el fényképeinket

Családok növekvő mértékben tartanak úgy kapcsolatot, hogy képeket küldenek egymásnak az Interneten. Ily módon a nagyszülők láthatják utódaik legutóbbi képeit, unokatestvérek láthatják felnőni egymást, még ha az ország túlsó felében laknak is.

Ha a kép címzettjével azonos szoftvert használunk (mint pl. az America Online-t vagy az Outlook 98-at), azt is megtehetjük, hogy elhelyezünk egy képet az üzenetbe, és a szöveget a képpel egy üzenetként küldjük el. Érdemes megpróbálni.

Ha egymástól eltérő szoftvereket használunk, a képet csatolásként küldjük el. Ennél viszont arról kell meggyőződnünk, hogy akinek küldjük, az rendelkezzen a képet tartalmazó állomány olvasásához szükséges szoftverrel. Általában az alábbiak megnyitására kerülhet sor:

- Bitmap-fájl (.bmp, .pcx vagy .tif kiterjesztéssel a Windows-ban), ezeket festő programmal hozzuk létre.
- JPEG-fájl (melynek a kiterjesztése .jpg) – egy másik fajta bitmap-ként készült kép, amely rendszerint fénykép, bármilyen Internet-böngésző (pl. Netscape, America Online, Internet Explorer) vagy fénykép-kidolgozó program meg tudja nyitni.
- GIF (Graphic Image Format) fájl (melynek kiterjesztése .gif), a leginkább nem fényképes rajzoknál használható; bármilyen Internetes böngészővel megnyitható.
- Ha a címzettel együtt Mac-et használunk, a bitmap MacPaint verzióját, a TIFF (Taged Image File Format) vagy PICT (Picture) fájlt is használhatjuk, feltéve, hogy a címzettnek van olyan rajzoló vagy festő szoftvere, amilyen nekünk. A JPEG és a GIF formátum is használható, ha a képvevőnek van Internet-böngészője. (A Windows felismeri a TIFF fájlokat, de ebben a környezetben ezt a formátumot ritkán használják.)

Amire vigyáznunk kell: ne próbáljunk meg beágyazni hatalmas képfájlt, különben a vevőoldali tárolóhely megtelhet. Először kis képekkel próbálkozzunk!

Helyezzük el képeinket weboldalunkon

Ha van már családi weboldalunk, azon a képeket éppen úgy továbbíthatjuk, mint más tartalmú oldalt. Ha nincsen, de tervezzük megnyitását, abban az alábbi termékekre építhetünk:

- **Az Apple Apple Works-e** (`http://www.apple.com`). Korábban Claris Works-nek hívták. Egyszerű termék, de megfelel, ha nem akarunk fantasztikus dolgokat művelni. A weboldalak a program alkalmazhatóságának csak egyik területét jelentik. (Mac és PC)
- **A Sierra és a Micrografx Complete Publisher-je.** (`http://www.sierra.com`). Olyan termékekből álló csokor, amelyek egymással vagy a Microsoft Office-szal működnek, így vele rajzokat, 3-dimenziós képeket, fényképeket lehet a weboldalra helyezni. Nem kifejezetten webpublikáló program, de vannak sablonjai a weboldalak számára. (PC)
- **A Microsoft FrontPage-e** (`http://www.microsoft.com/products`). Az Office-sorozat egy kiterjesztése, az üzleti élet számára készült, de otthon is jól működik. Építés közben láthatjuk, mit építünk. (PC és Mac)
- **A FileMaker Home Page-e** (`http://www.filemaker.com`). Nagyon népszerű program, amellyel Web-oldalakat tudunk építeni anélkül, hogy ismernénk a Hypertext Markup Language (HTML) titkos kódjait. Jól dolgozik a népszerű FileMaker adatbázissal. (Mac és PC)
- **A Boomerang Internet/Intranet Design Shop Gold-ja.** (`http://www.mosaiccom.com`). Nagy tudású, és talán jobb, ha már ismerjük a weboldal felépítését, mert a tájékozódás benne nem könnyű. (PC)
- **Az Adobe PageMill-je** (`http://www.adobe.com/prodindex/pagemill/main.html`). Rajzolásra kitűnő, nagyszerű termék, különösen, ha már ismerünk más Adobe-terméket, úm. a Photoshop-ot vagy a PageMaker-t. Teljesen kezdőknek nem ajánlott. (Mac és PC)
- **A Symantec Visual Page-e** (`http://www.symantec.com/vpage/prodinfo.html`). Jó clip art sok lehetőséggel, ám nehézkes, ha csak azt akarjuk, hogy a családnak gyorsan oldala legyen. Viszont ha komoly weboldalt akarunk megnyitni, ezt érdemes megnézni. (PC és Mac)
- **Az Ixla Web Easy-je** (`http://www.ixla.com/products/webeasy/webeasy.htm`). Nagyon könnyen lehet használni, van benne temérdek clip art. Az otthoni üzleteléshez nem fogjuk használni, de ha kedvenc háziállatainkról akarunk képet küldeni, vagy gyorsan akarunk családi oldalt készíteni, ezzel elkezdhetjük a próbálkozást. (PC)
- **A Microvision Development Web Express-e** (`http://www.mvd.com/webexpress/index.htm`). A termék rendelkezik a Front Page legtöbb lehetőségével – féláron. Kezdőknek jó. (PC)

- **A Sierra Web Studio-ja** (`http://www.sierra.com`). Sok clip art, gombok és hátterek, animációkkal és hangokkal, úgyhogy gyorsan lehet belőle eleven oldalt készíteni. (PC)
- **Word for Office 97 és Word for Office 98** lehetővé teszi, hogy a címkéket nyersen bevegyük a weboldalakra, de ha kapunk hozzá Office 2000-t, a Word-del sokkal könnyebben tudunk létrehozni weboldalakat, aztán meg a Web Page Publisher-rel át tudjuk vinni az oldalunkra. (PC, Mac)

Először készítsük el az oldalt, aztán helyezzük el bele a rajzot, mentsük, majd küldjük el a weboldalunkra. A legtöbb program a küldést is elintézi helyettünk, ami jó dolog, mert gyakran ez a weboldalak kialakításának és karbantartásának legnehezebb része.

A web részére a JPEG formátumot használjuk minden fénykép számára, minden más esetben pedig a GIF formátumot. Lehetséges, hogy a weboldal szerkesztőnk más formátumban is be tud vinni képeket, aztán átalakítja erre a két leggyakoribb formátumra . E kettőt mindenki böngészője tudja olvasni.

A 72 pont per hüvelyk felbontású digitalizált kép a monitoron még jól mutat, mert a monitorok felbontása is ekkora. (Ha ebben a hüvelykenkénti 72 pontos felbontásban jó képet tudunk is megjeleníteni a képernyőn, azért nyomtatáshoz a nyomtató kézikönyvéből tudjuk meg, hogy milyen felbontású képet tud nyomtatni, aztán erre állítsuk be a szkennert. Ne felejtsük el, hogy a pontok hüvelykenkénti száma fontosabb tényező a képernyőn, mint papíron; két azonos felbontással rendelkező nyomtató abban különbözik egymástól, hogy miként viszi fel a tintát a papírra, és hogy a pontokat milyen precízen helyezi el.)

A képek kitűnően festenek a weben, de a legtöbb otthoni felhasználónak nincs nagysebességű összeköttetése, ezért udvariasságból oldalanként csak egy képet helyezzünk el, esetleg kettőt, így a nézők gyorsan rájöhetnek, mit fognak látni, és idejében el tudnak menekülni a látványtól. Ne terheljük őket a végtelenbe nyúló letöltési idő kivárásával. (Sokan nem jönnek rá, hogy a letöltést meg is szakíthatják a Stop (Leállítás) ikonra való kattintással.)

A (képnek weboldalról való letöltéséhez szükséges átlagos) idő lerövidítésére használjunk kisméretű képeket – nem nagyobbakat, mint 10x15 cm , más szóval 30 kByte alattiakat. Kicsivé tehetjük a képet a rajz-szoftverrel, ez a legjobb megoldás. De a web-szerkesztővel is lekicsinyíthetjük, ami néha sikerül, ám máskor elküldi az egész tetemes állományt, és csak aztán zsugorítja össze, hogy beleférjen egy kisebb keretbe, elfecsérelve az átviteli időt.

Az elektronikus képek webre juttatásának legnehezebb részét tehát önmagunk megfékezése jelenti. Ha nem tudunk ellenállni a kísértésnek, hogy kisbabánkról 20x25 cm-es képet küldjünk, legalább küldjünk egy kisebb képet is és figyelmeztessük a képvevőket, hogy láthatnak egy nagyobb változatot is. Közöljük a nézőinkkel, hogy milyen méretű a nagy változat (hány kilobájtot (kB) foglal el a fájl) és hogy mennyi ideig tart a kép letöltése egy átlagos otthoni felhasználónak. Így a felhasználók eldönthetik, hogy érdemes-e ennyi időt szentelniük a remélt esztétikai élményért. Ez hívják web-udvariasságnak.

Feladatok

4. Feladatok otthon

5. Feladatok a munkában és az iskolában

6. Közösségi tevékenységek

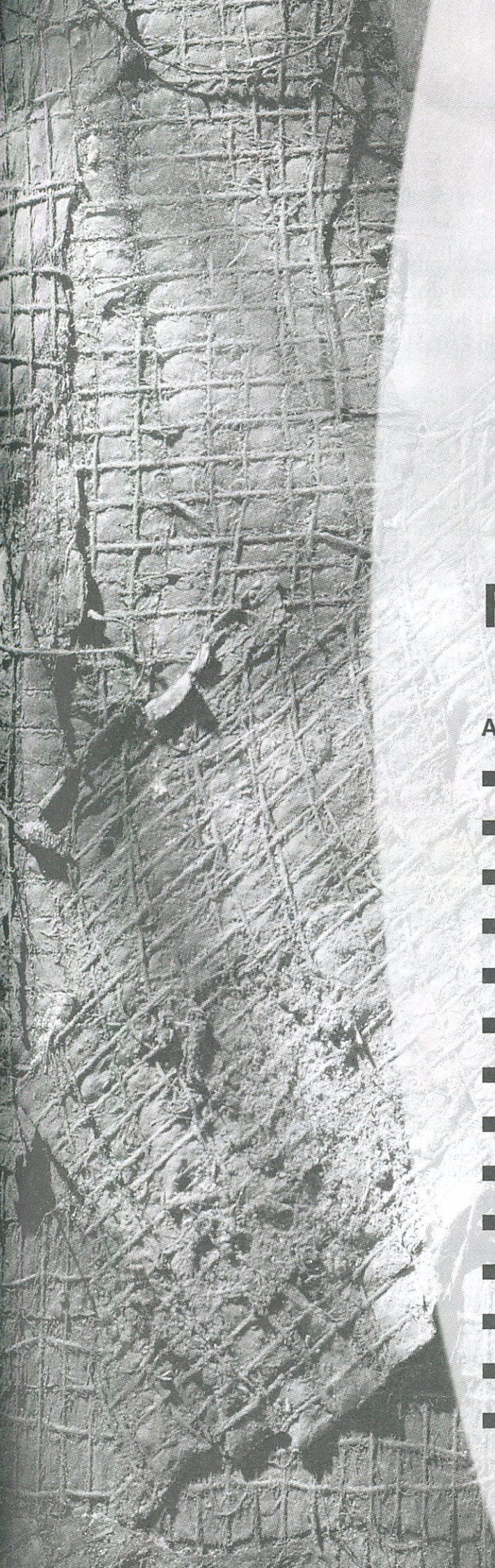

4.
FEJEZET

Feladatok otthon

AMIRŐL SZÓ LESZ

- Üdvözlőkártyát készítünk
- Jelekkel mutatjuk a mulatsághoz vezető utat
- Saját papírunkba csomagoljuk az ajándékot
- Bíbelődés virágokkal
- Feltérképezzük a telket
- Lepipáljuk a postai bélyegeket
- Életünk skótszoknyában elbeszélve
- Bevásárlási listát készítünk
- Ragaszkodunk a diétánkhoz
- Különleges naptárakat eszelünk ki
- Recept, melyet a kezdő szakács is ért
- Kedvenc állataink életrajza
- Származási helyünk – térképen
- Nőnapi köszöntő

Üdvözlőkártyát készítünk

Amikor még gyerekek voltunk, papírt, festéket és ragasztót csentünk el otthonról, abból készítettünk üdvözlőkártyát anyunak, azzal díszítettük a havi naptárokat, és igyekeztünk annyi nőnapi ajándékot készíteni, hogy az osztályban mindenkinek jusson belőle. Az év zsinegre erősített üdvözlő kártyák láncának tűnt, a zsineget az ünnepek tartották.

Ma már nincsen arra időnk, hogy beszerezzük ezeket a hozzávalókat, helyet szabadítsunk fel az ebédlő asztalán és összeállítsunk a kártyákból egy tucatot. Így hát inkább elmegyünk az üzletbe.

Az üdvözlő kártyák polcai hosszan nyúlnak az üzletben, rajtuk kategóriákba és alkategóriákba csoportosított üdvözlő lapok fekszenek; lehet, hogy találunk köztük a halakat kedvelő unokaöcsénknek, vagy a családi farmunkon lakó, házasságuk 50. évfordulóját ünneplő nagyszüleinknek valókat. De az is lehet, hogy a kínálatban szereplő nyolcféle üdvözlő lapból egyik sem olyan, amely kielégítene minket vagy megajándékozottaink igényét.

Készítsünk tehát magunk üdvözlő lapot – a számítógéppel! A számítógéptől nem lesz ragacsos a kezünk és anélkül is készíthetünk pompás üdvözlő lapokat, hogy kiömlene a festék, meg hogy az ollóval megszúrnánk magunkat. Talán meglepő, de az általunk készített lapok egyéniek és szindúsak is lehetnek, így igazi ajándékot tudunk mi is készíteni a számítógéppel.

Képeslappal köszöntjük anyut

Anyura, persze, minden nap gondolunk, de anyák napján nem maradhat el az üdvözlő lap – virággal, vagy anélkül –, különben azt fogja hinni, hogy mellőzzük őt; végül is ezen a napon minden anyuka kap képeslapot. Ha nagyapák vagyunk, segíthetünk unokánknak az üdvözlő lapok elkészítésében. Aki meg már el tudja olvasni ezt a könyvet, maga is elkészítheti az ajándékot, amivel örömet okoz édesanyjának és másoknak is elhenceghet a színes nyomtatóval.

Tanítjuk gyerekünket

Ha gyerekünk nem tud elég gyorsan gépelni, vagy nem tudja elolvasni a képernyőre írt összes szót, még segítségre szorul. De ha már tudja kezelni az egeret, megszerezheti magának az első számítógépes sikerélményeket. Ami pedig a szavakat illeti, – nos, esetleg diktálhatja nekünk az üdvözlet szövegét. Az alábbiakban segítséget adunk a szülőknek gyerekük tanításához:

1. Indítsunk el egy rajzoló vagy festő programot.

Tipp

Ha egyebünk nincsen, forduljunk a Paint-hez (mely Windows-ban az Accessories-ben – Tartozékokban – található) vagy a MacPainthez – az első, de még mindig a legtöbb örömet nyújtó rajzoló programokhoz; ezeket általában a számítógéppel kapjuk meg. Egyéb, gyerekeknek szóló jó programok még: A Deneba Canvas-e,

az Apple ClarisWorks-e (ennek van egy speciálisan gyerekeknek való, ClarisWorks for Kids-nevű változata is, az eredeti ClarisWorks-öt pedig nemrég AppleWorks-nek keresztelték át), az IBM Crayola Print Factory-ja és Crayola Magic 3D Coloring Book-ja, a Disney Magic Artist-ja, a Corel Photo-Paint-je, a Broderbund KidPix-e és a Jasc PaintShop Pro-ja.

2. Nyissunk meg egy új dokumentumot.
3. Válasszunk ki egy eszközt, úm. a Straight Line-t (Egyenes Vonal-at) vagy az Oval-t (Ovális-t) és gyakoroltassuk a használatát egy darabig (lásd! a 4.1-es ábrát) – hadd tapasztaljon, bátorítsuk gyerekünket a játékra.

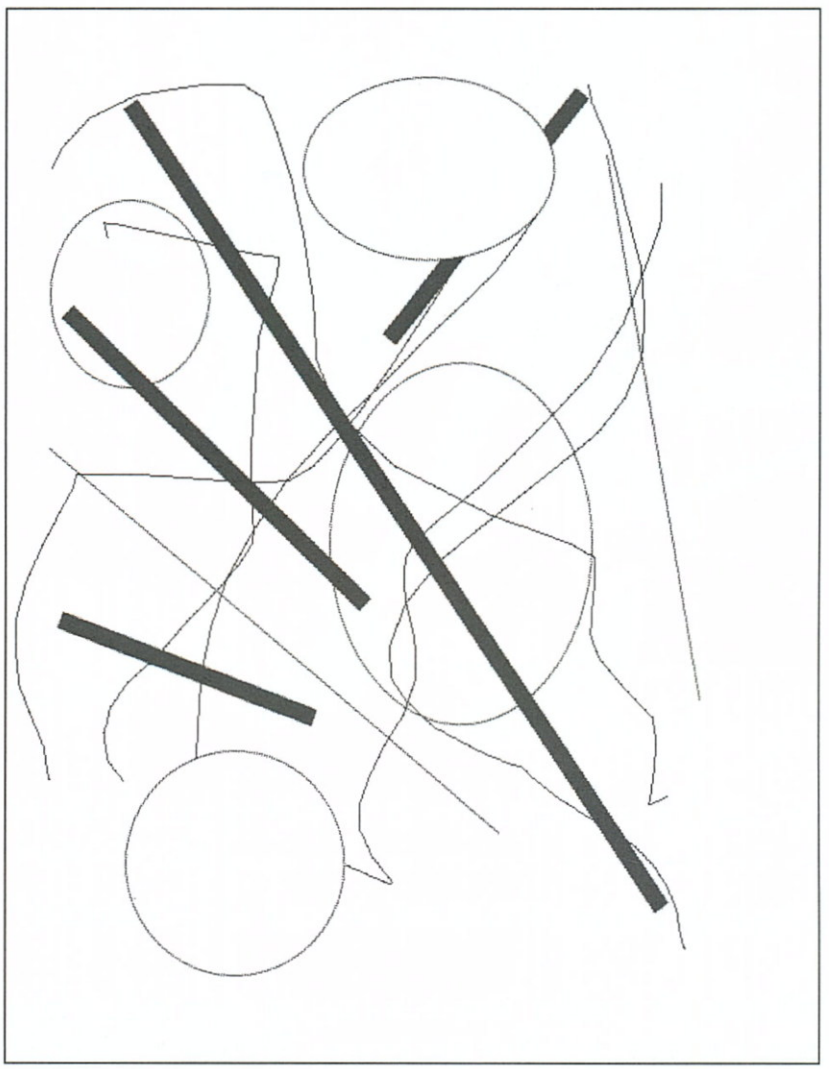

4.1 ábra *A Deneba Software Canvas-évei készült rajz*

Festő szoftverrel addig soha nem találkozó gyerekek szívesen kísérletezgetnek. Legyünk velük türelmesek. A próbálgatással sokat tanulnak – hogy milyen hatással van az egér mozgatása a képernyőn levő képre, hogy mit jelent a kattintás, és hogy miként lehet nagy, vastag ceruza nélkül, számítógéppel tökéletes vonalakat rajzolni.

4. Ha az egyik játék iránt csökkenne az érdeklődés, változtassuk meg a vonalak színét és fessünk ki körülhatárolt alakokat.

5. Gyakran mentsük anyagainkat, így, ha a gyerek véletlenül letörölne valamit, fel tudjuk azt támasztani.
6. Próbáljuk ki a kifestett oválisokat, téglalapokat, az ecsetet – és főleg – a radírt (lásd! a 4.2-es ábrát).

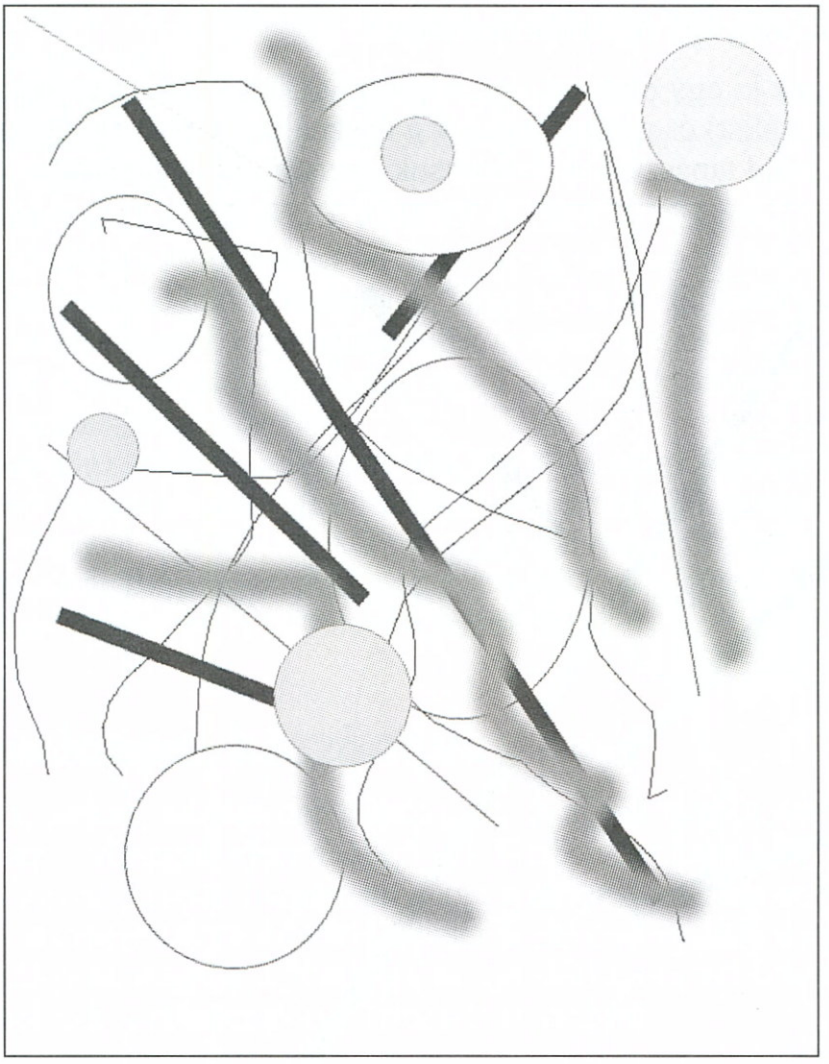

4.2 ábra

A gyerekek szeretik a radírt. Rombolni ugyanolyan mókát jelent számukra, mint építeni, s nekünk sztoikus türelemmel kell elviselnünk, ha valami jót törölnek el.

7. Ha van elektronikus változatunk valamelyik gyerekfelvételről, tegyük rá azt a gyerek által készített alkotásra, úgy, hogy keveset takarjon le belőle. (4.3-as ábra).

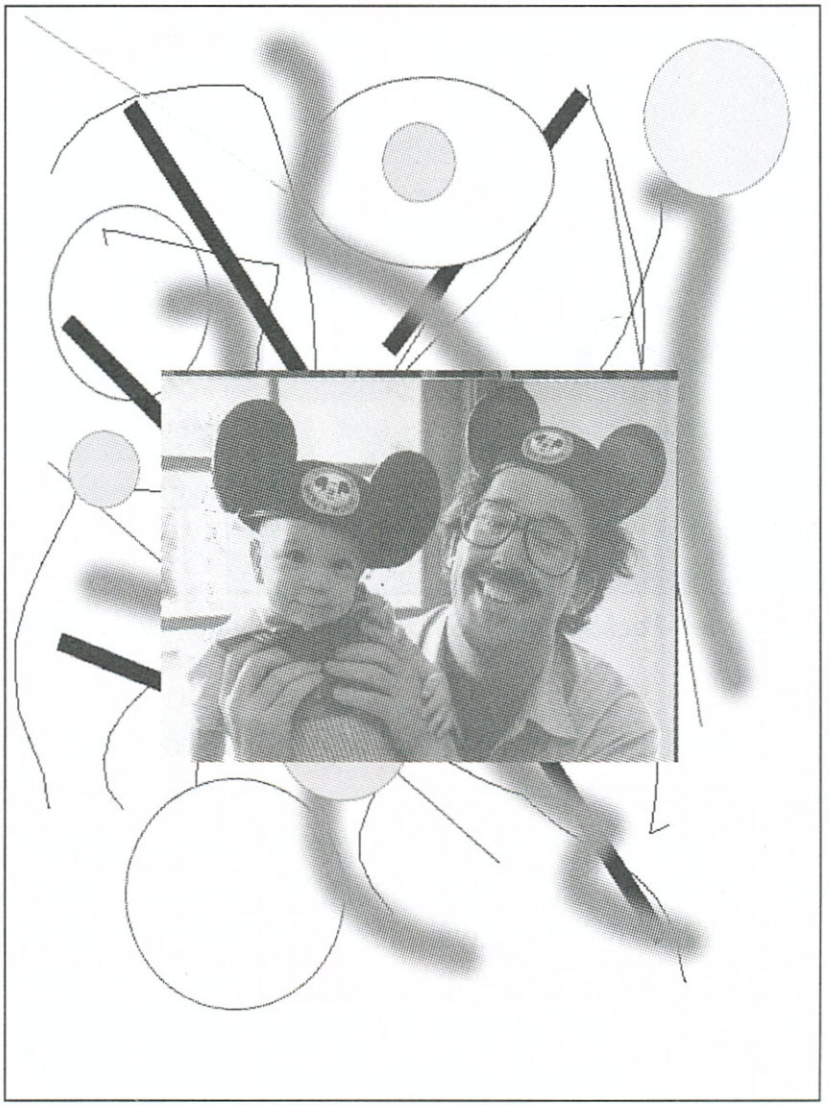

4.3 ábra

8. Vegyük át az egeret és a billentyűzetet és rögzítsük vele a gyerek egy rövidebb üzenetét.
9. Nyomtassuk ki a képet és kézbesítsük együtt a reggelivel.

Ajándék a mamának

Az üzletben kapható képek gyakran meglehetősen giccsesek, és tudjuk, hogy egyik sem felelne meg édesanyánk ízlésének. Ezért gondoljuk át, hogy milyen típusú képnek örülne igazán – milyen személyes fényképeket illesszünk a képbe, milyen clip art juttatná eszébe valamelyik gyerekkori „hőstettünket". A képet magunk is rajzolhatjuk, a fényképet meg a fentiekben említett módon illeszthetjük bele, de kezdhetjük magunkról készült fiatalkori fényképünkkel is.

1. A fotógyűjtemény igénybevételével készítsünk képbontóval egy régebbi fényképünkről elektronikus változatot a számítógép számára. (lásd! a 4.4-es ábrát).

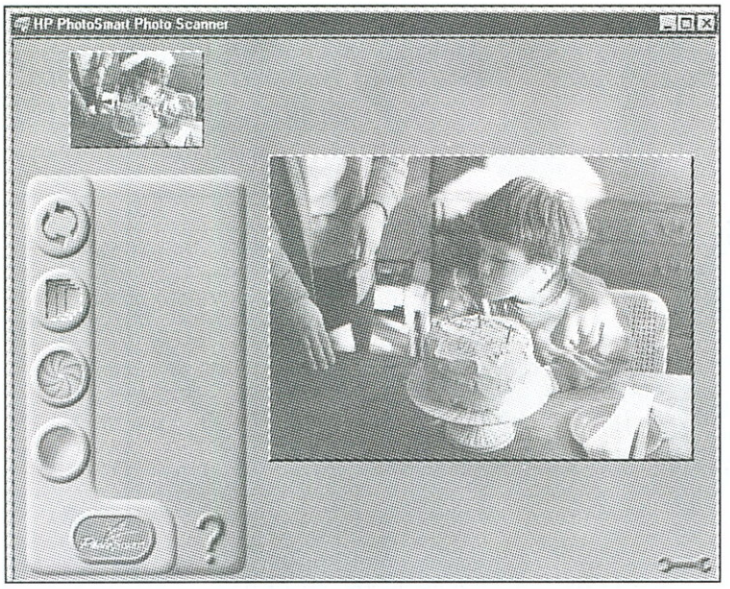

4.4 ábra *a Hewlett-Packard PhotoSmart Photo Scanner-ével szkennelt kép*

2. Vágjuk ki a képből a fölösleges bútort vagy könyököt, majd mentsük a vágott változatot.

   Fénykép-szerkesztő szoftverben a Crop (Vágás) eszközzel jelöljük meg a használandó képrészt. Festő programban a Rectangular Selection (Négyszögletes Kijelölés)-t használjuk a kívánt rész kijelölésére, majd válasszuk a File – Copy (Másolás)-t, nyissunk meg egy új dokumentumot és ragasszuk be a fényképrészletet az új dokumentumba (lásd! a 4.5-os ábrát).

4.5 ábra

3. Ha képszerkesztő szoftverünk felkínál kereteket, válasszunk egy olyat közülük, amelyik bizonyára megnyeri anyánk tetszését.

   Sok festő program kínál kész kereteket. Ha mégsem lenne ilyen a szoftverünkben, magunk is készíthetünk a festő programmal, aztán ráragasztjuk a képre a 4.6-os ábrán is látható módon.

4.6 ábra *Egy keret a Microsoft Picture It!-jéből*

4. Írjunk hozzá egy üzenetet! 4.7-es ábra

Tipp

Ha fényképszerkesztő szoftverünk nem kínál szöveget, mentenünk kell a képet, aztán újra meg kell nyitnunk egy általános célú festő programban. A Text (Szöveg)-eszköz ikonja rendszerint egy nagy A betű.

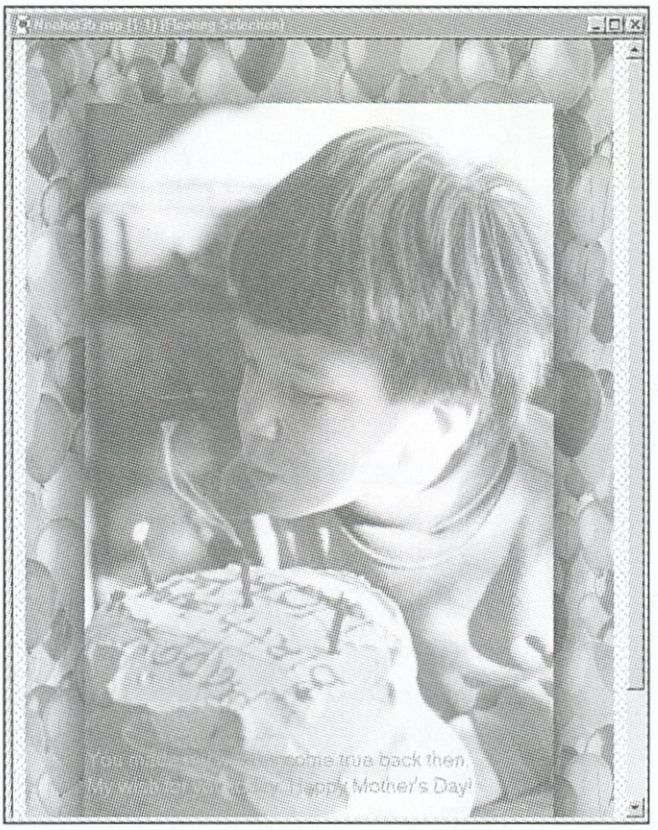

4.7 ábra *Egy, a Jasc Software Paint Shop Pro-jával használhatóvá tett szöveg*

Képeslapok sorozatban

Tömegesen akar képeslapokat gyártani? Tekintse át a szoftvereket, melyek segítenek képet választani, hogy különleges, érzésekkel teli, egyéni lapokat tudjunk küldeni a listánkon szereplők részére. A szöveget átszerkeszthetjük, a felkínált képeken pedig módosíthatunk.

- A Creative Wonders Photo Creations-e lehetővé teszi saját, eredeti fénykép használatát, a kép fényességének és színeinek javítását, a kép homályosítását és ködös vázlattá alakítását, továbbá clip art-kép hozzáadását és az egész behelyezését egy előre elkészített oldaltervezetbe, keretbe, vagy lapszélbe.
- A Hewlett-Packard Printable Expressions-e készletekbe szedett képeslapok sorozatait kínálja, melyekben üres képeslapok és borítékok vannak. Van hozzá száz módosítható üdvözlőlap és két tucat műalkotást és fényképet tartalmazó CD-ROM. A gyűjtemények olyan témák köré csoportosulnak, mint ünnepek, évszakok, virágok és tájképek, némelyik ismert akvarell. Mindegyik készlet tartalmazza mindazt, amire szükségünk van.

A Hewlett-Packard Printable Expressions, Greeting Card Kollekciójából

- A Sierra Home Print Artist Platinum-ja több mint 7.000 fényképet, több mint 30.000 játszadozni való clip art-rajzot és néhány ezer beilleszthető vázlatot tartalmaz.
- A Broderhund PrintShop Signature Greetings-évél fényképeket tudunk bekeretezni, bizonyos témák (ünnep, születésnap stb.) szerint csoportosítani, üdvözlőlapokat és levelezőlapokat, továbbá borítékokat és postai címkéket tudunk készíteni.

Ha valakinek elektronikus levélben akarunk küldeni üdvözlőlapot, kiválaszthatunk magunknak egy képet a webről a világ legnagyobb fénykép-, metszet- és festmény-gyűjteményéből, a Corbis-gyűjteményből, amely a Bettmann Archives-en alapul. Kiválasztunk egy képet a `http://pix.corbis.com/postcard/` cím alatt, hozzáadjuk saját szövegünket és elküldjük egy olyan személynek, aki fogad e-mail-eket. Jó tudni viszont, hogy bizonyos e-mail-rendszerekben nem megy zökkenőmentesen az e-mail üzenethez csatolt képek továbbítása, így arra van némi esély, hogy a címzett megkapja a szöveget, de arra, hogy a képet is megkapja, kisebb. Ugyanakkor – mit ad Isten –, a szolgáltatás árban verhetetlen, mert ingyenes. Ezen üdvözlőlapok ugyanis a Corbis-féle, egyébként nem ingyenes termékeket reklámozzák.

Ünnepi hangulatban

Minden családnak megvannak a maga kedvenc ünnepei. Jonathan családjában július 4-ét olyan felhajtással ünnepelik, mintha néhány ük-ük-ükapjuk félkézzel nyerte volna meg a forradalmat. A mi házunkban a mindenszentek a nagy ünnep, mert a gyerekek, miután 3-4 hónapon át öntözték a tököt, most kivájhatják a töklámpa szemeit, fogait, és benne gyertyákkal kitehetik a ház elé. De persze, nekünk is ki kell függesztenünk a pókhálót és a manóképeket. Rájöttünk, hogy színes nyomtatóval nagyszerű üdvözlőlapokat és díszeket lehet készíteni erre az ünnepre, amit nálunk igazán nagy előkészületekkel ünnepelnek meg. S ezt az olvasó is megteheti!

Szívünket küldjük a kártyával

A szeretet februárban, Bálint-napon virágzik ki – de hogyan készítsünk olyan üdvözlőlapot, amely kizárólag annak szól, akit szeretünk? Ha eljátszadozunk a clip arttal meg saját eredeti rajzainkkal, sokkal személyesebb és kedvesebb üdvözlőlapot tudunk csinálni, mint amiket az üzletben kaphatunk. Valójában a számítógép segítségünkre van minden olyan alkalommal, amikor szokásaink szerint üdvözlőlapot váltunk (karácsonykor s hasonló alkalmakkor), s örömet szerzünk címzetteinknek.

■ Sok kis clip art-képből rakjunk ki egy nagyobb, például szív-alakot.

Ily módon a nézők egy bizonyos távolságról felfedezhetik a nagyobb formát, ahogy mi is a 4.8-as ábrán. Ha lehet, a clip art-képeket az alak színére fessük. Ha a vonal színét nem tudjuk megváltoztatni, próbáljuk meg ezzel a színnel kitölteni a kép lyukait.

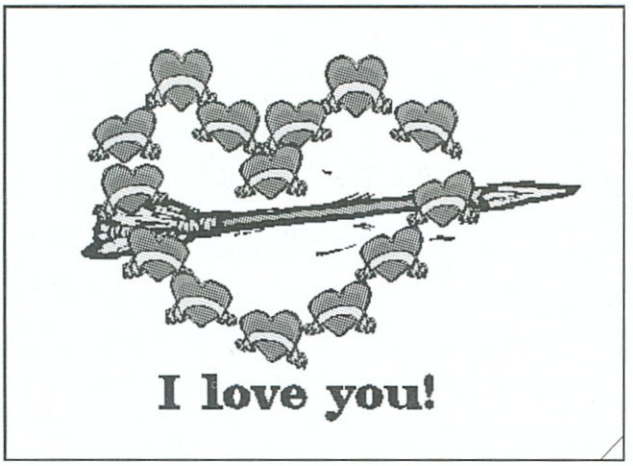

4.8 ábra *Eredeti képek a Sierra Home Print Artist-jából*

■ Készítsünk egy festményt vagy dekoráljunk ki egy clip art-képet az oldal alsó felére, s ha már van rajta valami érdekes, nyomtassuk ki az oldalt. Függőlegesen félbehajtjuk a papírt, úgy, hogy a kép az elülső oldalra kerüljön, a 4.9-es ábrán látható módon. Hajtsuk szét a papírt és tegyük vissza a nyomtatóba, majd készítsünk egy másik képet – az üzenetünkkel – utána ezt is nyomtassuk ki. Félbehajtva először a képet, majd felemelve a papírt, alatta a szöveget is megláthatják.

Lehet, hogy néhány próbára szükségünk van ahhoz, hogy rájöjjünk, hogyan kell behelyeznünk a képet tartalmazó papírt a nyomtatóba.

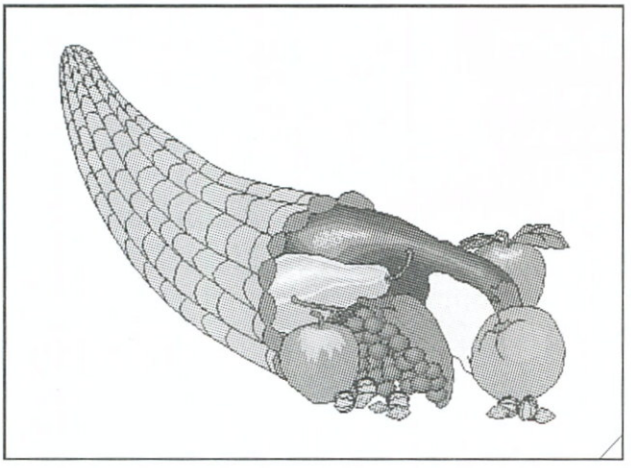

4.9 ábra

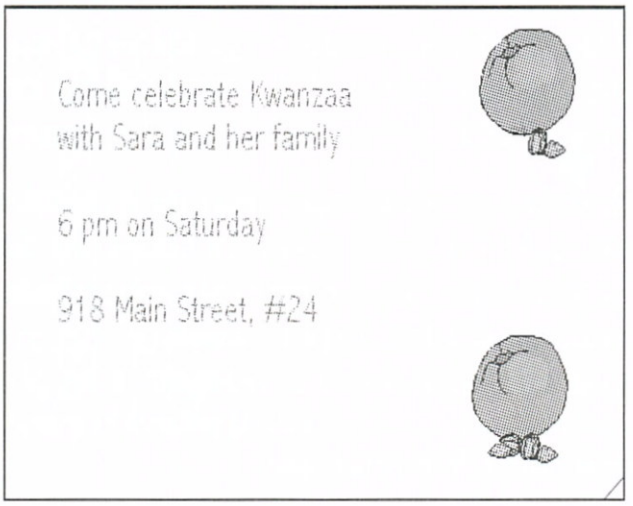

4.10 ábra

■ Egy kissé nehezebb, de érdekesebb megoldás: vágjunk egy nyitható-csukható lyukat a képbe, így a címzett ki tudja kémlelni, mi van alatta, mint pl. a 4.11-es ábrán a tökben levő boszorkányt, de ez lehet ablakban levő gyertya is.

4.11 ábra *Képek A Sierra Home Print Artist-jából*

Az emberek szeretik felfedezni a belül elrejtett dolgokat, mint pl. a 4.12-es ábrán levő szöveget. Persze, lehet, hogy próbálgatásra lesz szükségünk a megfelelő hely megtalálásához. Be is csaphatjuk a címzettet: az ablakot valahol az egyik alsó sarok közelébe vágjuk az első oldalba, az egeret, gyertyát vagy akármit, ami alatta lesz, a másik oldalra, a második dokumentum aljára helyezzük. Ha a szoftver vonalzót is megjelenít, azzal könnyen ki tudjuk jelölni a szimmetrikus helyeket. Egy másik ötlet: tegyük alá az arcképünket, így úgy látszunk, mintha integetnénk a lap belsejéből.

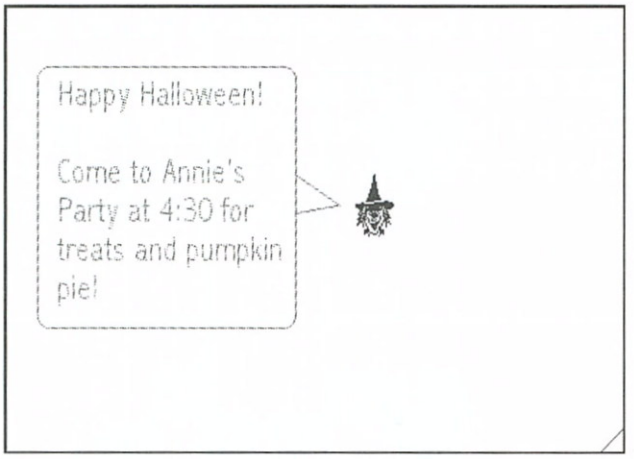

4.12 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Tipp

Nyomtassuk ki egy tök egész oldal nagyságú képét, vágjuk ki a szemeit, kössünk rá zsineget, hogy a gyerek maszkként hordhassa. A lehető legvastagabb papírra nyomtassuk, vagy kartonra ragasszuk a nyomatot, így lehet vele álarcosdit játszani.

- Akár eredeti képet, akár clip artot használunk, kis képekkel dolgozzunk – talán 5x5 cm-essel. Amikor elkészült, jelöljük ki a képet és fölötte egy vele azonos nagyságú üres helyet, majd válasszuk az Edit – Copy-t (Szerkesztés – Másolás), és ragasszunk és ragasszunk, úgy fél centinyi térközt hagyva közöttük. Töltsünk meg így egy egész oldalt, ügyelve, hogy fölötte ugyanakkora üres hely megmaradjon (lásd! a 4.13-as ábrát). Végül nyomtassuk és vágjuk ki.

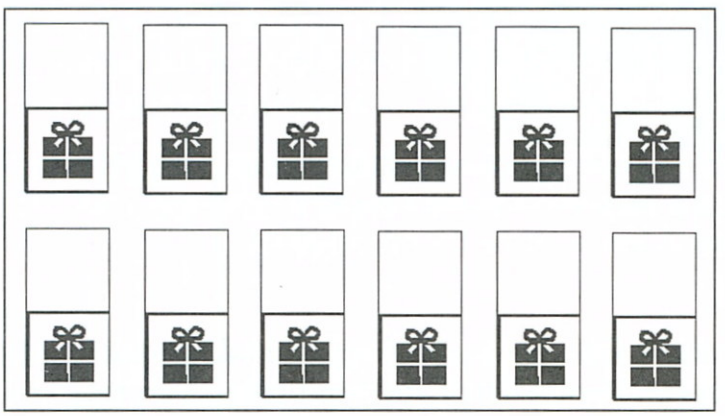

4.13 ábra *Egy kép a Sierra Home Print Artist-jából*

Így kaptunk egy csomó, egyénien megformált függő cédulát az ajándékok részére. Azt, hogy KINEK meg KITŐL, azután írhatjuk rá, hogy lehajtottuk az üres oldalt a képes mögé.

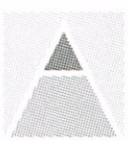

Tipp

Ha lehet, a szokásosnál vastagabb papírt használjunk, így jobban ellen tud állni a kíméletlen bánásmódnak. (Ha rétegezett műanyag lapok közé zárjuk és rá letörölhető íróeszközzel írunk, újrahasználható függő cédulánk lesz.)

- Vegyünk 9, évszaknak megfelelő clip art-képet – mindegyik mérete kb. 5x5 cm legyen – aztán helyezzük el azokat egy lapra függőlegesen és vízszintesen egyaránt egyenletesen. Kis betűkkel írjuk meg üzenetünket a hátoldalra, az egyik kép mögé. Nyomtassunk egy papírlap két oldalára, utána hajtsuk háromrét a lapot fölülről lefelé és balról jobbra is.

Eredményül egy szorosan hajtogatott papírdarabot kapunk, rajta az egyes alkalmaknak megfelelő képekkel (lásd! a 4.14-es ábrát). A gyerekek szeretik szét- és összehajtogatni. Ha megtehetjük, színezzük ki a képeket az évszaknak megfelelő színekre, így egymástól eltérő, tarka képgyűjteményt kapunk. Ha képeink inkább szélesek, mint magasak, a képek tájolására használhatjuk a File-menüben levő Page Setup (Oldalbeállítás)-t.

4.14 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Ünnepiessé tesszük a házat

Amerikában októberben a mindenszentek hangulatát a tökök és a kísértetek fejezik ki – ilyenkor kedvet kapunk arra, hogy házunkat és hivatalunkat rémítő narancssárga-fekete képekkel díszítsük. Hálaadás ünnepén vacsorára vagy hétvégére társaságot fogadunk – újabb alkalom, amikor azon törjük a fejünket, hogy mivel kellene díszíteni az ünnep hangulatának megfelelően a házat. Év végén pedig édes sütemények et és sajtos hajdinapalacsintát készítünk, mert az időszaknak megfelelő lakásdíszekkel együtt fokozzák az ünnep hangulatát. Íme néhány, gyerekeinkkel vagy nélkülük megoldható díszítési feladat:

- Clip art-darabból induljunk ki, nagyítsuk fel, tarkítsuk különböző színekkel. Nyomtassuk ki, majd kezdjük elölről, mindig más és más színt adva képeinknek, miáltal azonos témájú, de egymástól némileg eltérő képek sorozatát kapjuk.

Karácsonykor több karácsonyfát is felállíthatunk, mindet másképp díszítve. Hanukkah ünnepén különböző alakú és színű menorah-kat készíthetünk (lásd! a 4.15-ös és a 4.16-os ábrát). Hálaadás ünnepén a bőségszarut rikítóan színes gyümölcsökkel, zöldségfélékkel díszíthetjük. S ugyan kinek bántja a szemét, hogy a végén a körték padlizsánokra hasonlítanak?

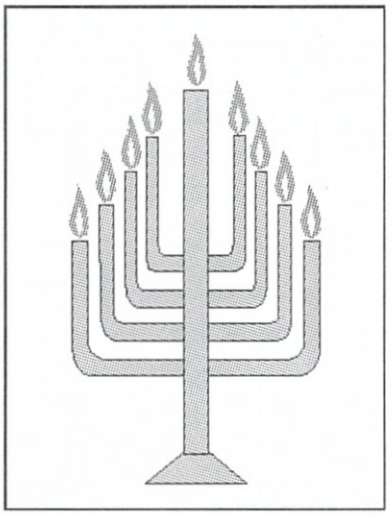

4.15 ábra

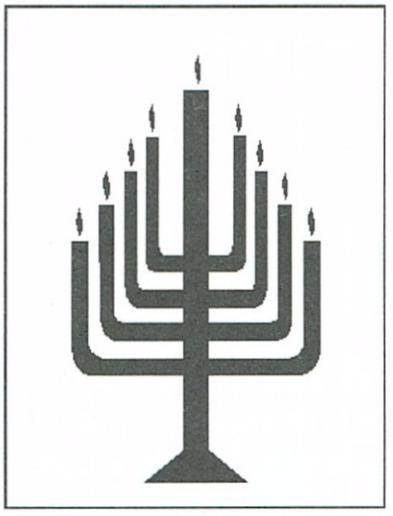

4.16 ábra *Egy kép a Sierra Home Print Artist-jából*

- Úgy változtassuk meg a clip art méretét, hogy az egy kép több oldalt foglaljon el nyomtatáskor, utána ezeket az oldalakat zászlószerűen ragasszuk össze.

Néhány programban ezt az eljárást csempézésnek hívják, mert az oldalak úgy állnak össze, mint a csempék a fürdőszoba falán. Összeragasztva hatalmas képet kapunk, amilyennek kicsinyített változatát a 4.17-es ábra mutatja.

4.17 ábra

- Próbáljuk ki ennek a fordítottját is: vegyünk egy, a tenyerünknél kisebb képet, foglaljuk be kör-, téglalap- vagy csillag-keretbe, másoljuk le és ragasszuk fel egy lapra annyiszor, ahányszor csak ráfér (lásd! a 4.18-as ábrát). Készítsünk belőle több nyomatot, a legvastagabb színes papírt használva, amit a nyomtató még befogad. Vágjuk ki a képeket és díszítsük vele a karácsonyfát, tűzzük ki körbe a falra, ragasszuk ki az ablakba, vagy helyezzük az ebédlőasztal közepe fölé, mint a csillárt.

4.18 ábra

Ezek a díszítések szembetűnők és megszépítik lakunkat. A kitűzéshez közönséges fonalat és rajzszeget használhatunk.

- Vegyünk egy egyszerű képet: húsvéti tojást, tököt, szívet vagy zászlót, töltsük ki vele az egész oldalt, majd nyomtassuk ki. Most jelöljük ki a képet, és ha a szoftver lehetővé teszi, úgy fordítsuk át, hogy olyan legyen, mintha tükör előtt lenne (lásd! a 4.19-es ábrát). Nyomtassuk ki. Most ragasszuk össze az alsó éleit, tömjük ki összegyűrt újságpapírral és ragasszuk össze ragasztószalaggal a felső éleit is.

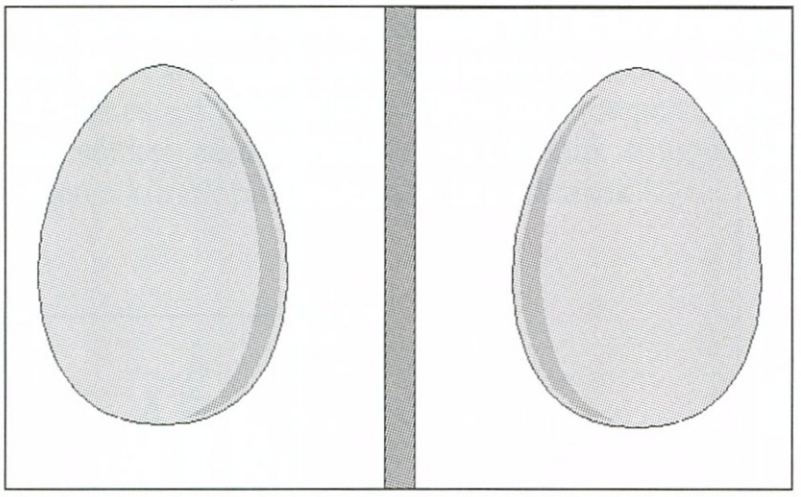

4.19 ábra *A Sierra Home Print Artist-jából származó kép*

Eredményül egy kitömött tárgyat kapunk. Átfűzhetünk rajta fonalat, azzal függeszthetjük a mennyezetre. A huzatban forgó kitömött kép az ünnepélyt jelképezi és hirdeti az arra járók számára.

Tipp

Lakóhelyünktől és kulturális környezetünktől függetlenül megtaníthatjuk gyerekeinket, hogy hogyan kell leverni a „pinata"-t. Töltsünk meg egy edényt édességgel, függesszük fel és adjunk a gyerekek kezébe seprűnyelet, hogy lássuk, ki tudja előbb leverni, s a csemegéhez jutni.

Képeslap-mágnások leszünk

Ha egyszerre sok embernek akarunk üdvözlőlapot küldeni, érdemes azokat magunknak elkészíteni. Ehhez különleges, levelezőlap-papírt használhatunk (ami elég kemény ahhoz, hogy el lehessen küldeni), vagy közönséges papírt, amit borítékba teszünk. A legnagyobb élményt az jelenti, hogy mi magunk készítünk az igazira hasonlító üdvözlőlapot.

1. Jelöljünk ki szoftverünkkel egy 10x15 cm-es, vagy annál kisebb területet.

   Sok programban, ahol kész sablonok vannak, közölhetjük is, hogy levelezőlapot akarunk készíteni. Más képszerkesztő programban válasszuk a 10x15 cm-es méretet a nyomtatási vagy vászonméretnek, vagy magunk kísérletezhetünk egy kicsit egy téglalappal, míg meg nem találtuk az éppen helyes méretet.

2. Jelöljük ki az alkalomnak leginkább megfelelő fényképet vagy clip art-ot, amilyen pl. a 4.20-as ábrán látható, az Írisz Napját jelképező kép. De készíthetünk egy rajzot is a téglalapba.

3. Finomítsuk és nyomtassuk ki a képet (végül is egy jó tucatnyi képet akarunk készíteni, vagy nem?).

4.20 ábra

4. Ugyanabban a programban vagy egy szövegszerkesztőben állítsunk össze egy üdvözlő szöveget a lap hátának bal oldalára. (Kihagyva helyet a jobb oldalon a címnek és a bélyegzőnek.)

   Szövegszerkesztőben a bal és jobb margót 2 cm-re, az alsó és felső margót pedig 9 cm-re állítsuk. Ez feltételezi, hogy a programunk pontosan a levelezőlap közepére nyomtat. Ha nem helytálló ez a feltételezésünk, igazítanunk kell a margókon, hogy megkapjuk a helyes beállítást.

5. Tegyük vissza a képet a nyomtatóba, és nyomtassuk az üzenetünket a lap hátoldalára (lásd! a 4.21-es ábrát).

6. Készítsünk ragasztós hátú címkét a címek részére.

   Használhatunk öntapadós címkéket, melyeket a nyomtatás után lehúzunk a hordozóról. A margók és a betűméret beállításánál a címkékkel adott utasítás szerint járjunk el.

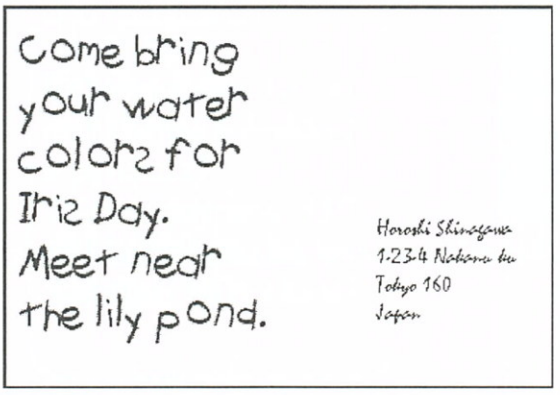

4.21 ábra

A mulatságok idénye

Az összejövetel rögtön a meghívó megérkezése után megkezdődik – vagy legalábbis az egész hangulatát megadhatjuk, ha eléggé érdekes és egyénileg tervezett meghívót küldünk. Ehhez színes képeinket használhatjuk, melyeket mindenkinek megküldünk, akit meg akarunk hívni.

Beszélgetéssé alakítjuk a meghívót

Noah iskolájában bizonyos hónapokat szülinapos hónapoknak jelölnek ki. Ilyenkor féltucat gyerek versengve igyekszik mindenkit meghívni zsúrjára, de csak kevés szabad délután áll a gyerekek rendelkezésére. Sajnos, néhány meghívót mindig figyelmen kívül hagynak, mert a szülők elfelejtik jelezni, hogy kis drágájuk nem mehet el. A születésnapot ünneplő lány vagy fiú 25 gyereket hív meg, de csak 10 érkezik meg. Bizonyára mindannyian szeretnénk, ha meghívásunkra reagálnának. Ezt egyebek között azzal érhetjük el, hogy a meghívó címlapján elhelyezzük a képünket. Ha a meghívókat a szülők készítik is, ezzel az lesz a látszat, mintha gyerekünk személyesen hívná meg társait.

1 Azzal kezdhetjük, hogy a 4.22-es ábrán látható módon kivágjuk gyerekünk arcképét a kép hátteréből. Ha lehet, szabadkezes kivágó eszközt használjunk, nem szükséges bajlódnunk csipkés élek előállításával.

4.22 ábra *HP PhotoSmart Photo Scanner-rel szkennelt kép. A kivágás a Jasc Software PaintShop-jával készült.*

Pontosan sem kell vágnunk. Még inkább jó is, ha valami látszik a háttérből.

2. Ragasszuk fel a kivágott arcképet egy üres oldalra (lásd! a 4.23-as ábrát).

A program, amelybe beragasztjuk a képet, olyan legyen, amellyel tudunk vonalakat húzni és amellyel szöveget lehet hozzáadni.

4.23 ábra *A Jasc Software PaintShop-jával vágott kép*

3. Ha az arckép korábban nagy volt, zsugorítsuk annyira össze, hogy a lapnak csak a negyedét vagy harmadát foglalja el. Ugyanis egy kis szövegnek is kell fölötte hely.
4. A gyerek feje fölé úgy írjuk a meghívás szövegét, mintha azt ő mondaná.
5. Foglaljuk a szöveget lekerekített négyszögből vagy laza körből álló keretbe.
6. Illesszük a „beszédballont" a gyerek arcához (vagy szájához) két további vonallal, a 4.24-es ábrán látható módon.

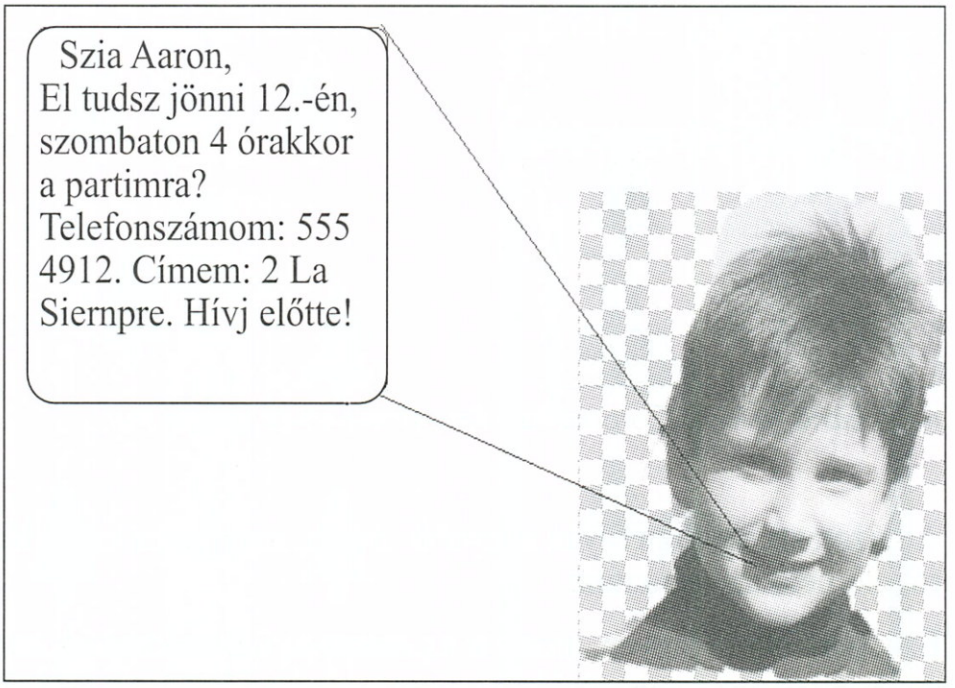

4.24 ábra.

A házunkhoz vonzzuk a vendégeket

Néhány héttel ezelőtt Ben fiunk meghívta főiskolás futball-csapatát vacsorára a mérkőzés előtti estére. Ben elmondta, hogy a játékosok a szélrózsa minden irányából jönnek, és néhányuk nem ismeri a mi környékünket. Nem tudnánk készíteni nekik egy térképet?

Elkészítettük. A Visio Home-ot használtuk, mert abban sok térképjel van, de az olvasó használhat bármilyen programot, amellyel címkékhez vonalakat lehet rajzolni, majd azokat be lehet építeni a rajzokba. Ez pedig az alábbi módon történik:

1. Kezdjük egy mindenki által ismert tájékozódási ponttal.

   Számunkra ez a Rio Grande folyó volt, amely tőlünk egy háztömbnyi távolságra folyik dél felé a mexikói határ irányába (lásd! a 4.25-ös ábrát). Az olvasó tájékozódási pontja lehet egy park, egy nagy épület vagy egy útkereszteződés is. Keressünk olyan rajzot, amelyről felismerhető tájékozódási pontunk természete – aztán írjuk is rá, hogy mit jelképez, hátha mégsem találja ki valaki.

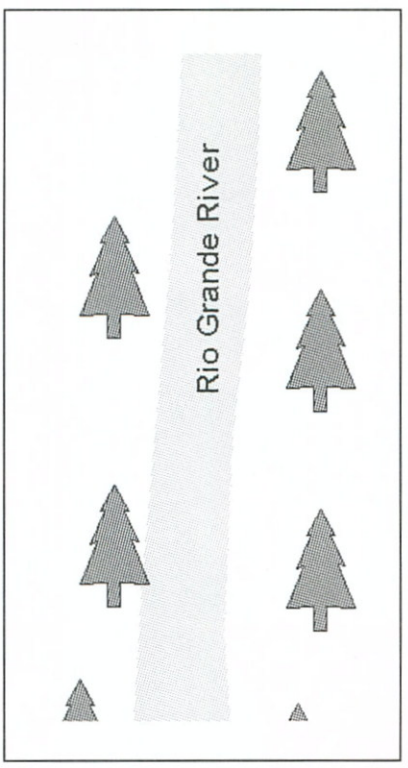

4.25 ábra *A Visio Corporation Visio Home-jával készült rajz*

2. A rajzon szerepeljen olyan nagyobb utca is, amelyen a város bármely pontjáról elérhető az otthonunk.

   Ez a pont olyan legyen, amelyet az emberek felismerhetnek további tájékozódás végett. A mi esetünkben ez egy, mind a négy égtáj felé elágazó országút, amint azt a 4.26-os ábra mutatja. (A mi háztömbünk egy zsákutcában van, így aligha hallott valaki róla.)

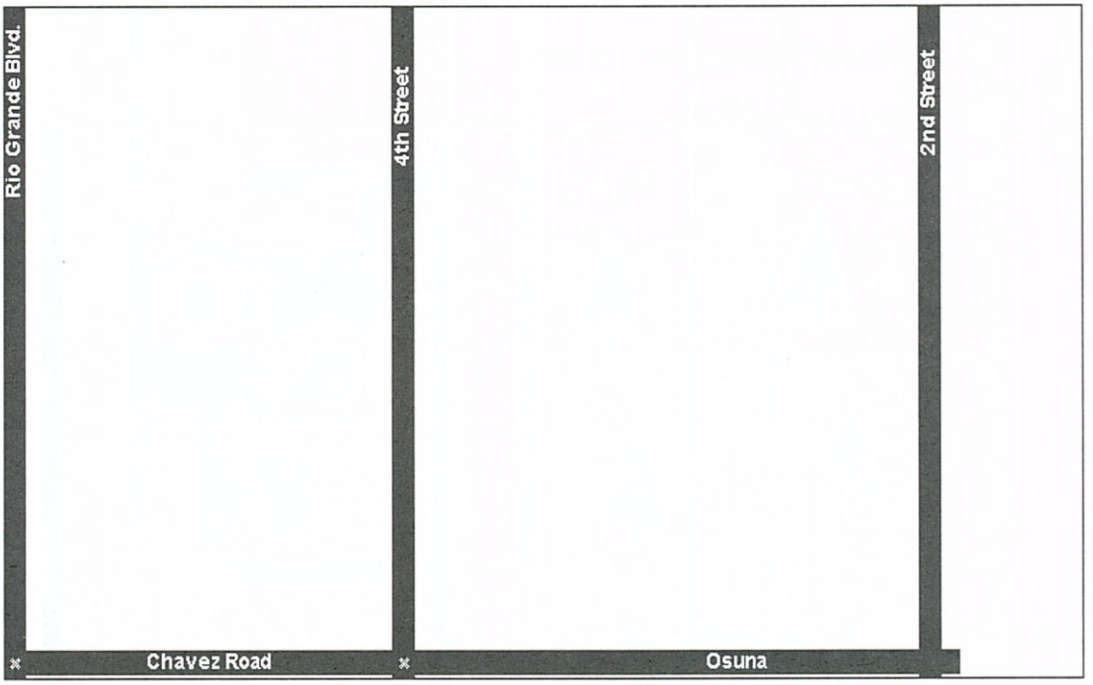

4.26 ábra *A Visio Corporation Visio Home-jával készült kép*

3. Jelöljünk meg az út mentén könnyen felismerhető tájékozódási pontokat, úm. a helyi parkot, a tűzoltóságot, furcsa házakat – bármit, ami megnyugtatja a vendégeket, hogy jó úton járnak. Ez a 4.27-es ábrán látható.

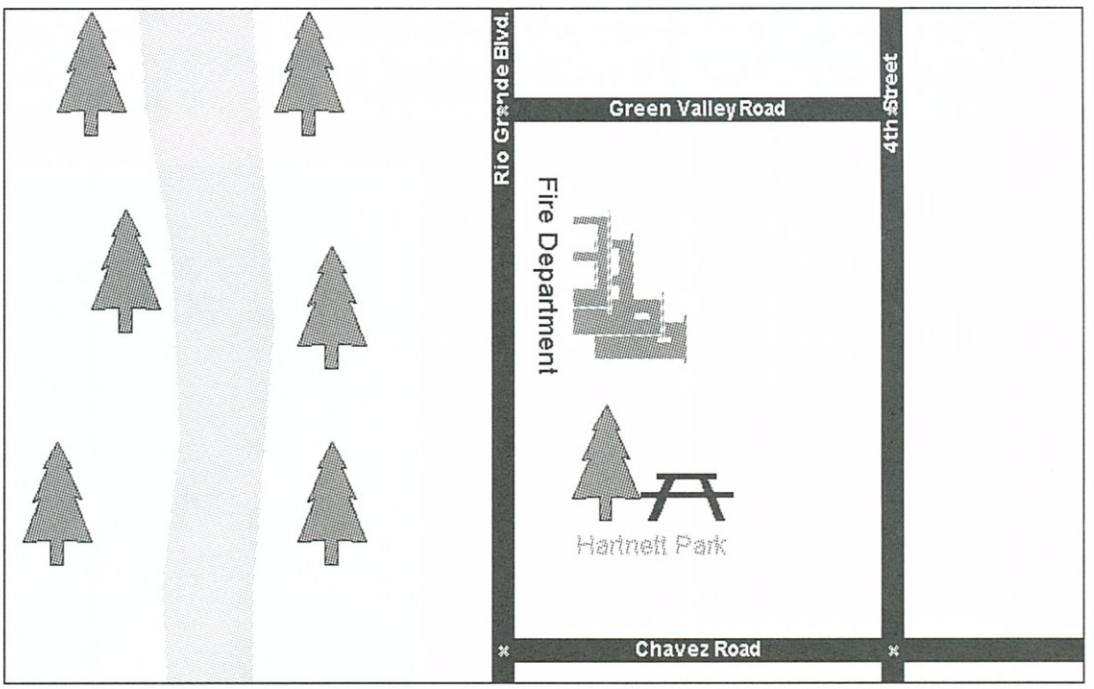

4.27 ábra *A Visio Corporation Visio Home-jával készült kép*

4. Jelöljük meg saját házunkat, írjuk oda a címünket is.

   Ha szükséges, megjelölhetjük a parkolás helyét is. Házunkat nagyra rajzoljuk – a méret aránytalansága most nem számít: a cél, hogy eltaláljanak a házunkhoz!

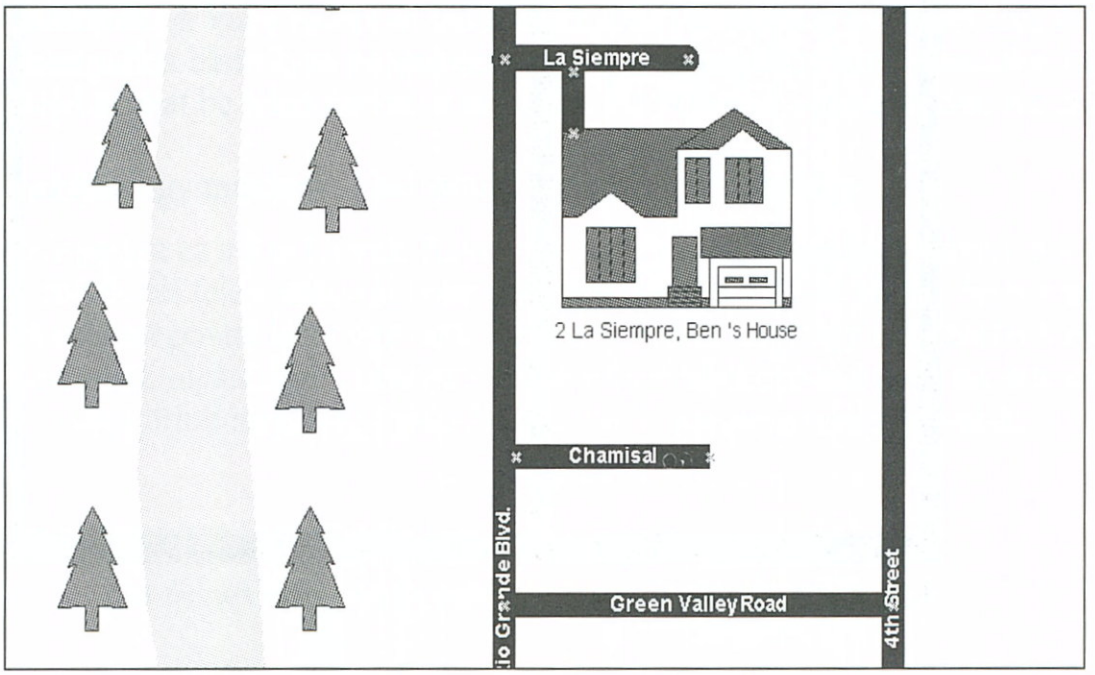

4.28 ábra *A Visio Corporation Visio Home-jával készült kép*

5. A 4.29-es ábrán látható módon adjunk útmutatást arra, hogyan juthatnak el meghívottaink a tájékozódási pontokról a házunkhoz.

   Vannak, akik a szóbeli utasítást jobban megértik, mint a térképeket.

6. Helyezzünk óriás meghívókat mindenhová.

7. Nyomtassuk ki színesben és osszuk szét.

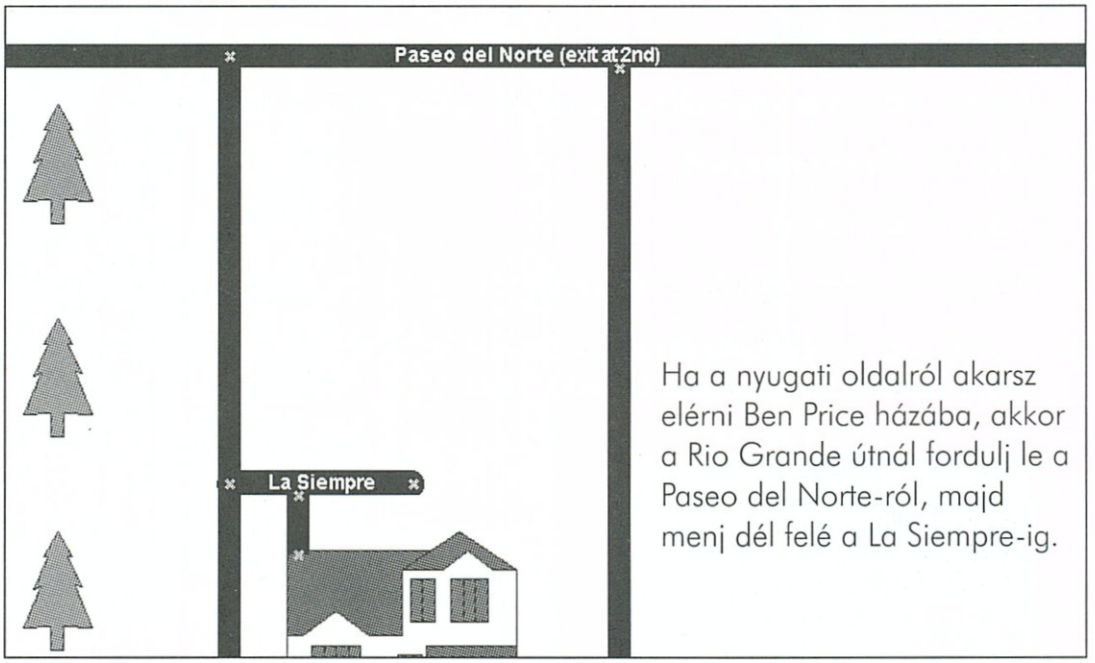

4.29 ábra *A Visio Corporation Visio Home-jával készült kép*

Integetünk

Vannak meghívók, amelyek e-mailen keresztül jönnek. Ezek nem szépek, de legalább megkapjuk a meghívót. Mi azt akarjuk, hogy felfigyeljenek meghívónkra, ha integetünk vele. Ezt úgy is megtehetjük, hogy hozzáillesztünk egy üdvözlő szerkezetet.

1. Készítsünk egy képet a bejárati ajtónkról a 4.30-as ábrán látható módon.

   Készítsünk egy képet arról a sarokról, ahonnan a vendég megláthatja az ajtónkat. Megpróbáljuk segíteni őt az ajtónk megtalálásában, s egyben meg is nevettetjük őt.

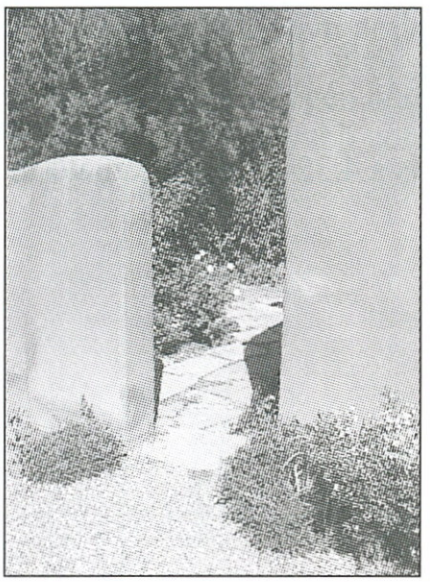

4.30 ábra *A HP PhotoSmart Digital Camera-val készült kép*

2. Keressünk egy kezet ábrázoló képet, és azt olyan méretűre alakítsuk, hogy elférjen a bejáratban.

   E célra fénykép vagy élénk színnel készített rajz is felel meg.

3. Mindkettőt nyomtassuk ki.

4. Vágjuk ki a kezet.

5. Hajtsunk ketté egy kb. 2 cm széles és 14-15 cm hosszú papírcsíkot.

6. A csík egyik végét ragasszuk a bejárat közepéhez, a másikat meg a kézhez, így a kéz a 4.31-es ábrán látható módon kinyúlni látszik az ajtóból.

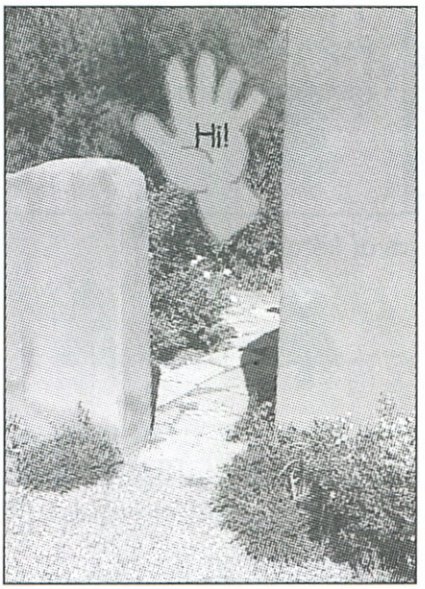

4.31 ábra *Kézről a Sierra Home Print Artist-jával készült eredeti kép; módosítva a Microsoft Paint-jével*

7. (választható) Ha lehet, vágjunk az ajtóról készült képbe egy rést, ahová bedughatjuk a kéz kisebbik élét.

   Amíg hozzá nem érnek, a kéz a papíron nyugszik, de amikor hozzáérnek, a kéz fellendül és üdvözli a vendéget.

Készíthetünk bejáratból kiugró rózsát is a 4.32-es ábrán látható módon. Ezt akár be is permetezhetjük egy kis parfümmel.

4.32 ábra *HP PhotoSmart Digital Camera-val készült, a Jasc PaintShop-jával módosított kép*

Jelekkel mutatjuk a mulatsághoz vezető utat

Ha ökörsütésen vagyunk a hátsó udvarban, későn jövő vendégeink rossz ajtón kopoghatnak, vagy a bejárati ajtó előtt toporoghatnak, ahol nem hallhatjuk őket. Jelekkel nekik is mutathatjuk az útirányt, és a gyerekekben fokozhatjuk a parti iránti várakozást.

1. Keressünk nyilat ábrázoló clip art-ot, vagy magunk rajzoljunk egyet. (Olyan nagy legyen, hogy az oldal alsó harmadából kinyúljon.)

   Ha magunk készítjük, élénk zöld, vörös, vagy kék színre fessük. Készíthetjük vastag vonallal, a végén háromszöggel, amint a 4.33-as és a 4.34-es ábrán látható, meg vékonyabb vonallal is, amilyet a 4.35-ös ábrán láthatunk.

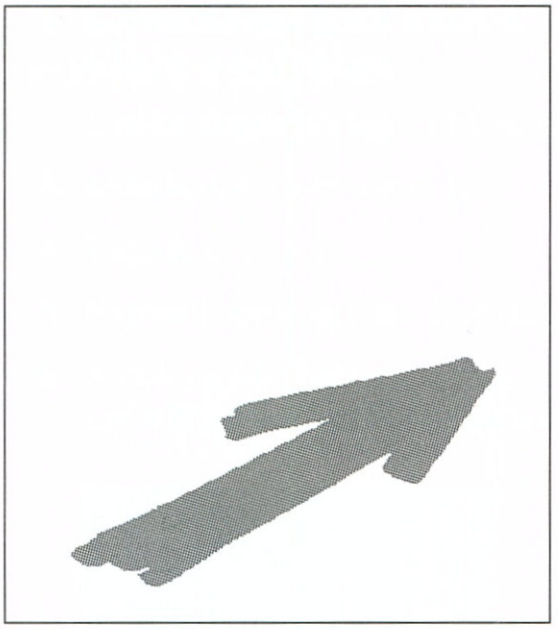

4.33 ábra *Nyíl a Broderbund ClickArt-jából*

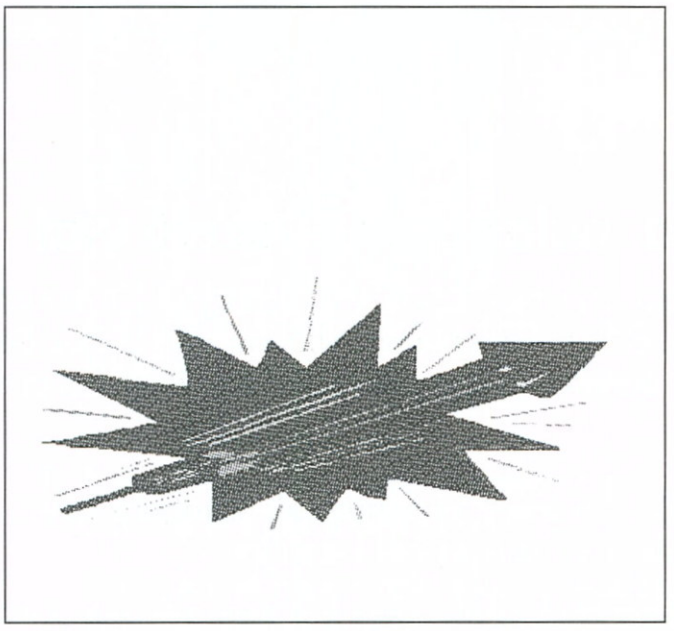

4.34 ábra *Nyíl a Broderbund ClickArt-jából*

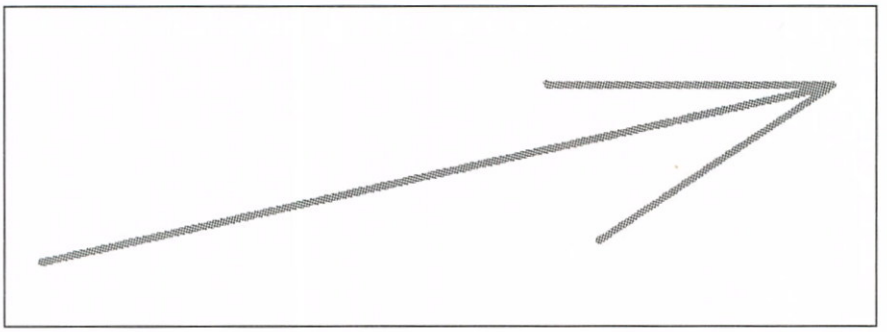

4.35 ábra

2. Adjunk hozzá óriási, a várható eseményt megjelenítő rajzot. Példákat lásd! a 4.36-ostól a 4.38-as ábráig.

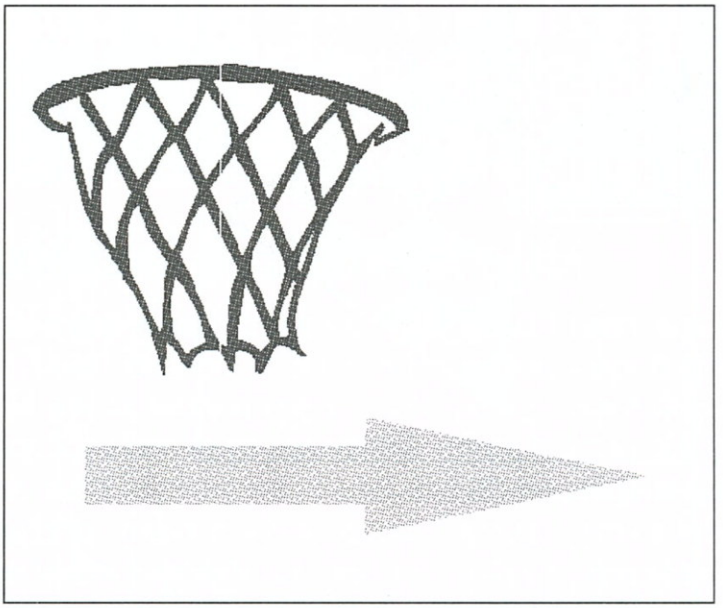

4.36 ábra *Nyíl a Broderbund ClickArt-jából*

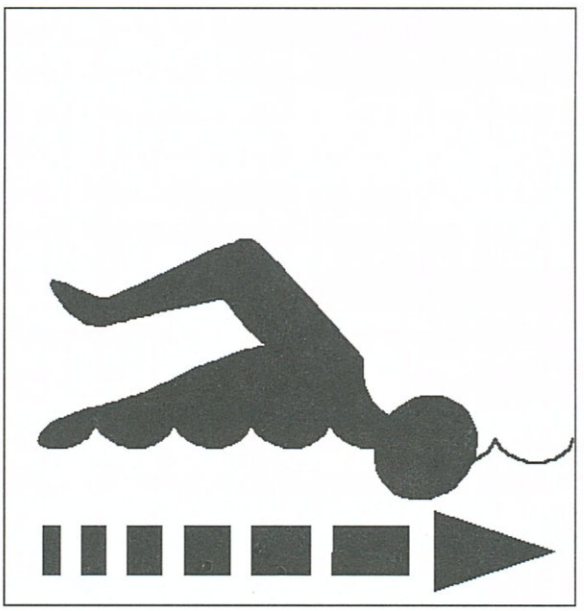

4.37 ábra *Nyíl a Broderbund ClickArt-jából*

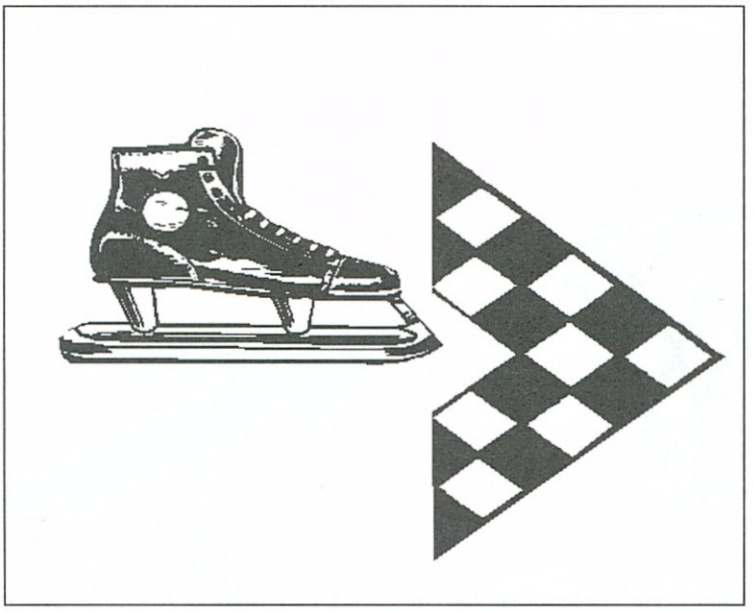

4.38 ábra *Nyíl a Broderbund ClickArt-jából*

3. Adjunk hozzá egy kis szöveget, pl. „Noah zsúrjára!"

   Préseljük össze a lapot a rajz fölött, vagy oldalt, a 4.39-es ábrán látható módon. A szöveg a legkevésbé fontos elem itt, mert csak azoknak szól, akik kétlik, hogy ebbe a házba kaptak meghívót.

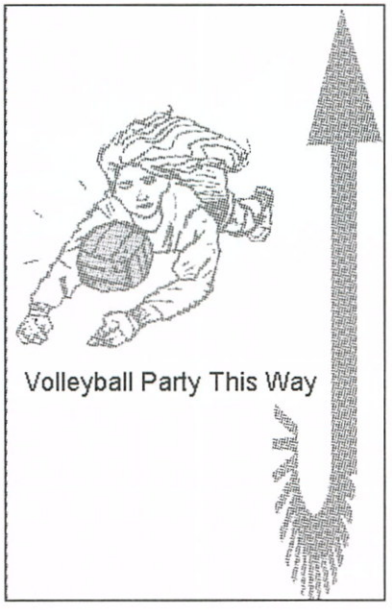

4.39 ábra

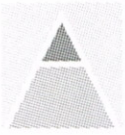

Tipp

A gyerekek szeretik a nyilakat, ezért belőlük a szükségesnél többet is elhelyezhetünk.

Webparti

A Party Friends (Parti Barátok) a `http://www.makingfriends.com` `http://www.makingfriends.com/f_party.htm`-en Összejövetelek alkalmára és szabadidős elfoglaltsághoz kínál fondorlatos dolgokat, némelyikhez letölthető és később nyomtatható rajzok is tartoznak, melyek kiindulásul szolgálnak saját tevékenységünkhöz.

Zászlókkal díszítjük az ajtót

Több éve már annak, hogy számítógéppel készítettünk egy „Boldog születésnapot!" feliratú zászlót. Azóta minden születésnapi ünnepélyre kitűztük a nappalinkba nyíló ajtóra, két ünnepély között pedig összehajtogatva egy nagy dobozban tároltuk. Részben azért használjuk újból, mert lusták vagyunk másikat készíteni, de azért is, mert hagyománnyá vált. Ezt az olvasó is megteheti!

Régebben, mikor a számítógépes papírok egyetlen folyamatosan összehajtogatott csíkban voltak kaphatók, és még nem voltak rajzprogramok az embernek nagy nehézséget jelentett hatalmas betűket kis betűk százaiból, sőt ezreiből előállítania. Később a PrintShop-nevű program lehetővé tette, hogy nekünk csak a kívánt szavakat kelljen begépelni, az óriási betűk létrehozását a szoftverre bízva. Ma már, amikor legtöbbünknek nyomtatója is van, amelyek vágott papírívekkel dolgoznak, a zászlót darabokban állíthatjuk össze, melyeket azután összeragasztunk. De sok korszerű programmal a szöveg – és a rajzok – előállítása meglehetősen könnyű feladat. Hogy mi a bökkenő? A különböző íveket újra kell nyomtatni, míg meg nem találjuk a helyes, zászlónak alkalmas kivitelt.

Ha van olyan programunk, amellyel zászlót lehet készíteni, csak követnünk kell a lépéseket a rajz kiválasztásától kezdve a betűtípusok és méretek meghatározásán keresztül a keretek kialakításáig. Ha programunk ilyen lehetőséggel nem rendelkezik, önállóan is csinálhatunk zászlót a kezdettől végig:

1. Bármilyen programot használjunk is, először állítsuk tájkép tájolásúra az oldalt (ahol tehát a szélesség nagyobb a magasságnál).

   Az erre szolgáló parancs gyakran a File menü Page Setup (Oldalbeállítás)- vagy Print Setup (Nyomtató beállítás)-parancsa. Lehet, hogy kicsit el kell játszadoznunk a tájolás (arckép vagy tájkép) beállításához a párbeszéd-doboz különböző füleivel (lásd! a 4.40-es ábrát).

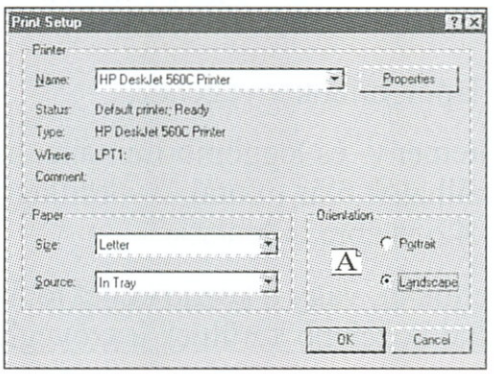

4.40 ábra

2. A margót a lehető legkisebbre állítsuk.

   A legtöbb nyomtatóval nem tudunk teljesen a lapszélre nyomtatni. „Nyomtatási területük" kisebb a papírlap teljes szélességénél. Ha zászlót készítünk, ez azt jelenti, hogy számolnunk kell azzal, hogy az élek mentén történő összeragasztáskor csúnya rések lesznek a szavak között. A rés eltüntetéséhez úgy kell nyomtatnunk, hogy a lapok átfedjék egymást, de minél kisebb a jobb és a bal margó, annál jobb.

3. Állítsuk 288 pontra (négy hüvelyk-magasságra) a betűméretet.

   A többnyire felkínált legördülő méretlistán ezzel a számmal nem fogunk találkozni. Válasszuk az Other-t (Más-t), ha van olyan, vagy válasszuk a Font-ot (Betűtípust) a menürendszerből (amely a Format alatt található), aztán a nagy betűk használatához gépeljük be a betűmagasságot. (Egyes programok csak 255 pontig mennek el, ami megfelelő.)

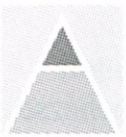

Tipp

Ha programunk nem tud ilyen nagy számokkal dolgozni, váltsunk át egy olyanra, amelyik tud. A festő és rajzoló programok általában tudnak nagy méretekkel dolgozni, ahogyan a jelzések, zászlók vagy poszterek készítésére tervezettek is tudnak.

4. Válasszunk ki egy kedvelt betűtípust.

   Olyat ajánlatos választani, amely hasonlít a kézírásra vagy a cirkuszi hirdetményekre.

5. Gépeljük be, hogy Boldog, és nyomtassuk ki.

   Bizonyára látni akarjuk, hogy egy ehhez hasonló szó elfér-e egyetlen oldalon, mint ahogy elfér a 4.41-es ábrán is és azt is, hogy távolról el lehet-e olvasni.

6. Úgy igazítsunk a betűtípuson és a méreten, hogy a szó ráférjen egyetlen lapra és jobbra igazodjon.

7. Gépeljük be, hogy születésnapot! És nyomtassuk ki!

   Ez a szó bizonyára két lapot is elfoglal. Némely programban a születés szót az egyik, a napot! szót pedig a másik oldalra kell írni. Ha ilyen programmal dolgozunk, ez első szöveget olyan közel írjuk a jobb margóhoz, amilyen közel csak lehet.

8. Illesszünk képeket a különálló lapok mindkét végéhez.

   Mi magunk szeretünk ehhez sütemény- és léggömb-mintákat használni, de az adott társaságtól függően használhatók más minták is – csillagok vagy tűzijáték, még pizza is, amint azt a 4.42-es ábra is mutatja.

   Ezeket a lap közepére helyezhetjük el, vagy a kezdő képet jobbra, a végén levőt meg balra csúsztatjuk, miáltal közelebb kerülnek a szöveghez.

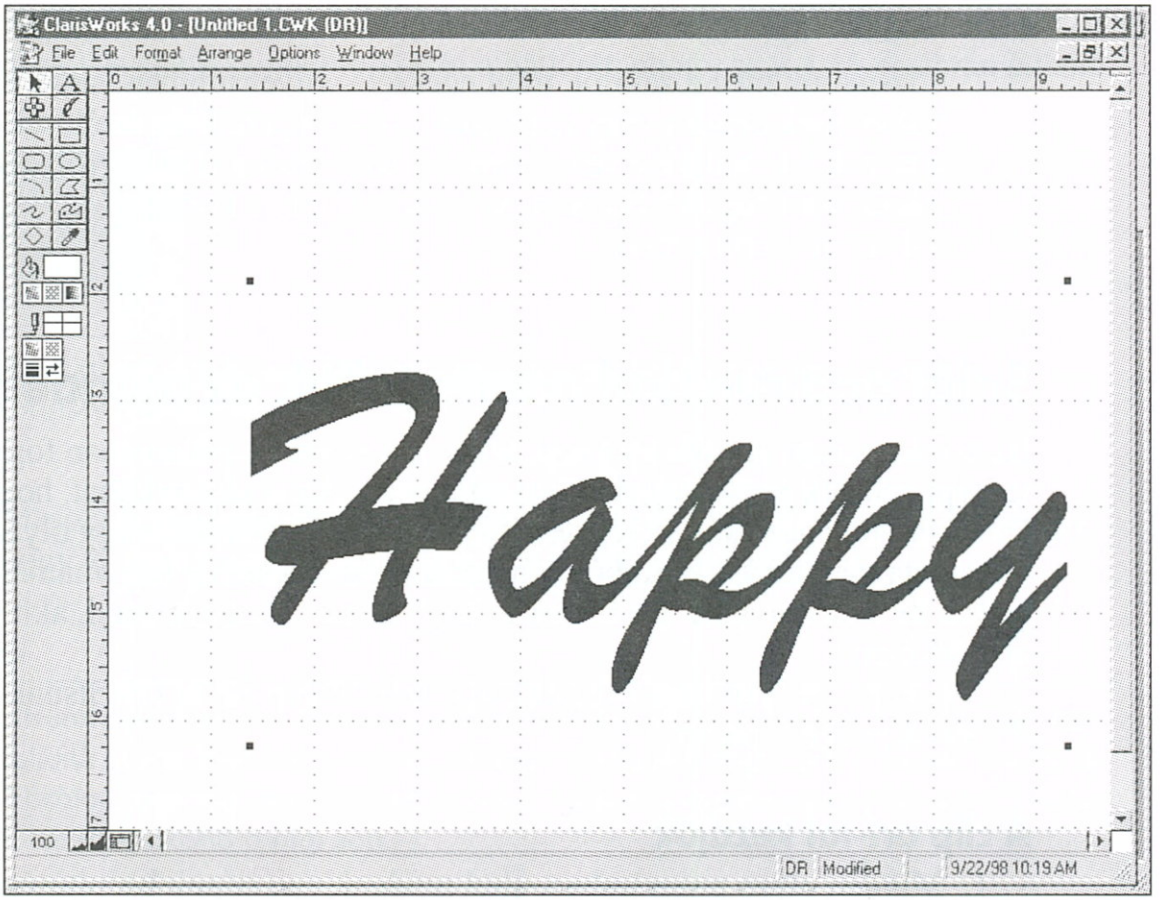

4.41 ábra *A ClarisWorks 255 pontos BrushScript-betűtípust jelenít meg*

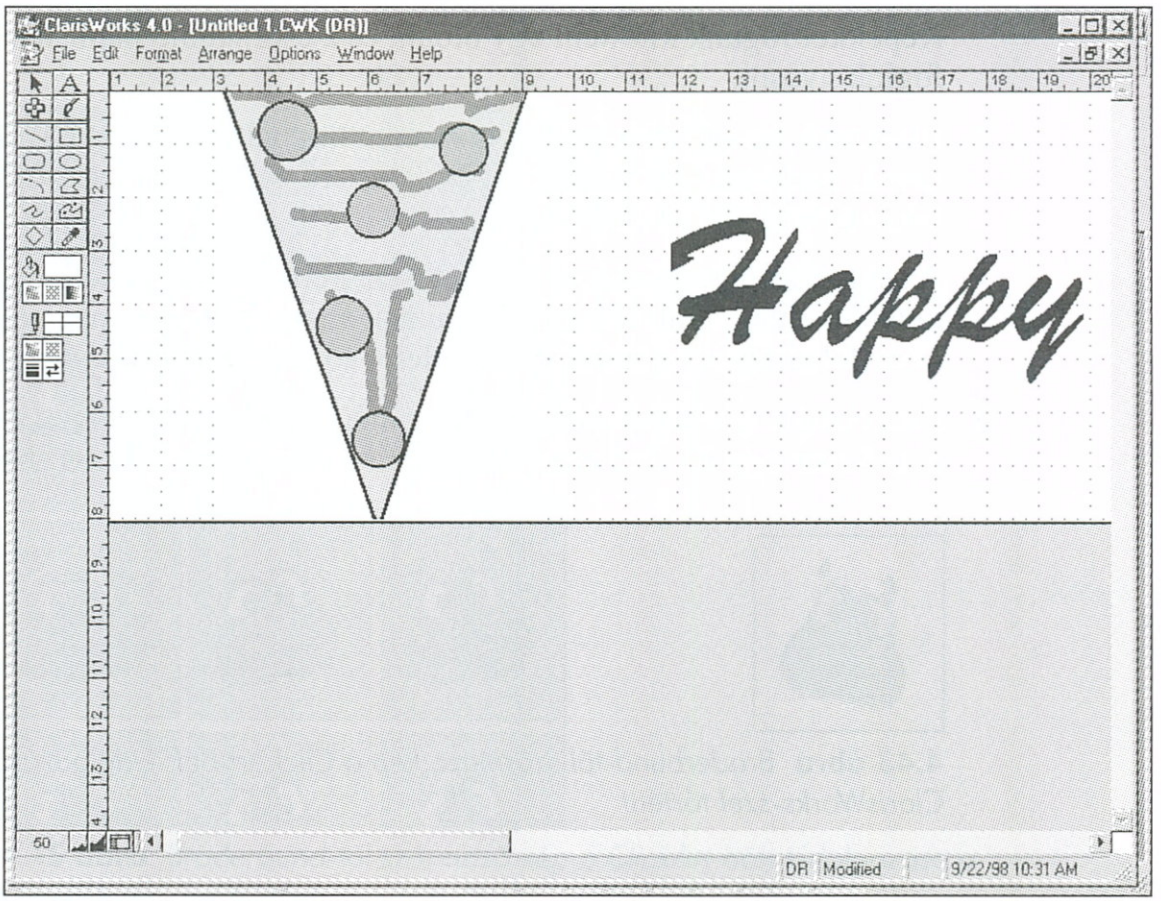

4.42 ábra *A ClarisWorks a normális képnek a 33 1/3%-át jeleníti meg, így egyszerre két oldalt is láthatunk*

9. Ragasszuk össze a zászlót és készüljünk fel néhány változtatás végrehajtására.

   Vizsgáljuk meg a zászlót, mint egészet – egyensúlyban van-e, nem csúszott-e valamelyik oldalra vagy nem zsúfolt-e középen. Elég szellősek-e a szavak és a rajzok? Ki tudják-e venni a mondandót arról a távolságról, ahonnan a vendégek látni fogják? Ha nem, ne csüggedjünk: a korrekció a zászlókészítési folyamat szerves része.

Saját papírunkkal csomagoljuk az ajándékot

Bizonyára sokan jártunk már úgy, hogy épp az utolsó pillanatban fogyott el a születésnapi ajándék becsomagolásához való papír. Az is előfordulhat, hogy van ugyan karácsonyra, vagy más ünnephez illő csomagoló papírunk, vagy olyan, amelynek a mintázata még a 19. századból származik, amivel esetleg nagymamánknak csomagoltuk be az üvegvázát. De biztos-e, hogy annak is tetszik majd, akit meg akarunk ajándékozni?

Töprengés helyett inkább üljünk le a számítógép elé és készítsünk mi magunk díszes csomagoló papírt.

A clip art-tal kezdjük

1. Minden olyan programban, ahol módunk van rajzok beépítésére és a méret igazítására, az új dokumentum margóját mindig minimumra állítsuk be.

   Képekkel fogunk kitölteni egy oldalt, és a csomagoló papír fehér széleit le fogjuk nyesni.

2. Illesszünk be egy clip art-ot a dokumentum bal felső sarkába. Olyat válasszunk, melynek elég határozott és egyszerű vonalai vannak, és mely könnyen felismerhető alakot ábrázol.

   A születésnapi témának, természetesen, kellemesnek is kell lennie. De bármit lerajzolhatunk, amivel elnyerjük annak a tetszését, akit megajándékozunk – és ne feledjük: az ajándék maga ötletet adhat a képkészítéshez.

3. Zsugorítsuk le a képet annyira, hogy még felismerhető legyen a témája, de bele is férjen egy kb. 5x5 cm-es négyzetbe, ahogy az a 4.43-as ábrán is látható.

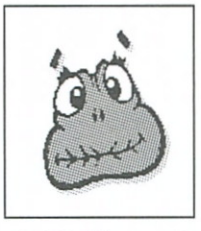

4.43 ábra *Broderbund-tól származó kép a ClickArt-ból; kidolgozása a ClarisWorks-szel történt*

4. Ha képünk kissé spártaiasnak tűnik, zárjuk be egy négyszögbe (lásd! a 4.44-es ábrát) és élénk színnel fessük ki a hátterét, ahogy az a 4.45-ös ábrán látható.

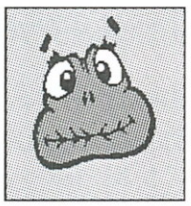

4.44 ábra *Broderbund-tól származó kép a ClickArt-ból; kidolgozása a ClarisWorks-szel történt*

5. Másoljuk át a képünket tartalmazó négyszöget egymás alatti sorokba úgy, hogy az egész lapot elborítsák a másolatok. (4.45-ös ábra)

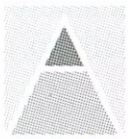

Tipp

Készítsünk egy vízszintes sort a képekből és másoljuk le a sorokat. Vigyázzunk: ne másoljunk le sok fehér üres helyet, különben meg kell hagynunk a képek közötti fehér közöket; ugyanis, ha közelebb toljuk az új sort a régihez, az új képsor túl széles fehér része letakarja a régi sort.

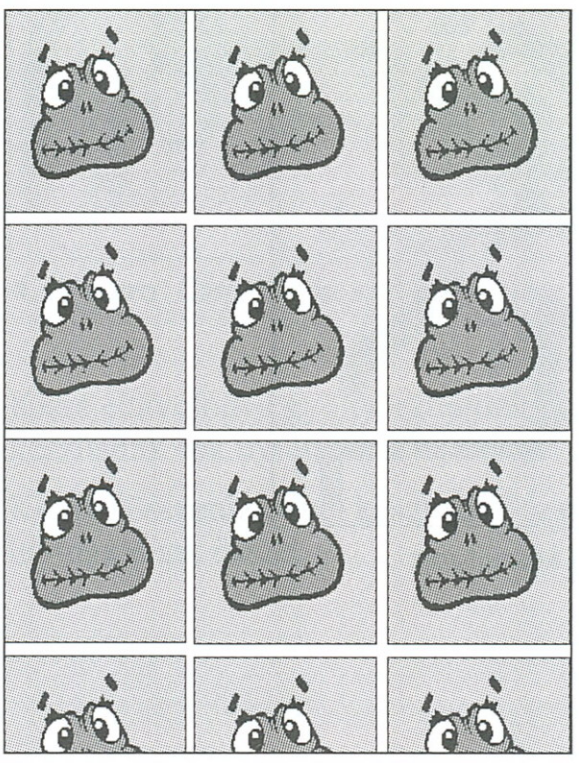

4.45 ábra *Broderbund-tól származó kép a ClickArt-ból; kidolgozása a ClarisWorks-szel történt*

A képek között legyen hát kis fehér elválasztó csík, de tarkábbá is tehetjük az egész papírt, ha ezeket a fehér csíkokat is kifestjük. Csak arra ügyeljünk, hogy a színváltoztatás ne terjedjen ki a képek hátterére is.

6. Nyomtassunk ki legalább 6 másolatot és ragasszuk össze azokat. (Rajtunk múlik, hogy a margó le legyen-e vágva.)

Csomagolópapír készítése „firkálással"

Firka az a rajz, amelyik nem ábrázol valami igazi dolgot. Kisfiunk is firkálásnak nevezte a rajzolást négyéves korában. „Firkálással" is elő tudunk állítani absztrakt festményt, amit ha többször kinyomtatunk és összeragasztunk, tetszetős kivitelű csomagolópapírhoz juthatunk. Íme néhány segítő tanács ehhez:

- Festő programmal dolgozzunk, hiszen a rajzoló program pontosságára most nincsen szükségünk.
- Játszadozzunk el a rendelkezésünkre álló ecset-kezelési módokkal, ezek alkalmazásával érdekesebbé tehetjük vonalainkat, amint az a 4.46-os ábrán látható.

4.46 ábra *ClaisWorks-szel készült rajz*

- Helyezzünk el a képen kiszínezett ovális okat, négyszögeket és a Shift-billentyű lenyomásával köröket és négyzeteket – ahová akarunk.
- Gyorsan és könnyedén radírozzunk.
- A festékszóróval gyors pöffökkel, majd lassú örvényekkel dolgozzunk.
- A Freehand Selection (Szabadkézi Kiválasztás) segítségével vágjunk ki egy képrészletet, emeljük ki és mozdítsuk el, bájosan megtévesztő hatást keltünk ezzel. (4.47-es ábra)
- Fessük meg a képet ihletésünk szerint a még ki nem próbált és a már megkedvelt eszközök használatával.

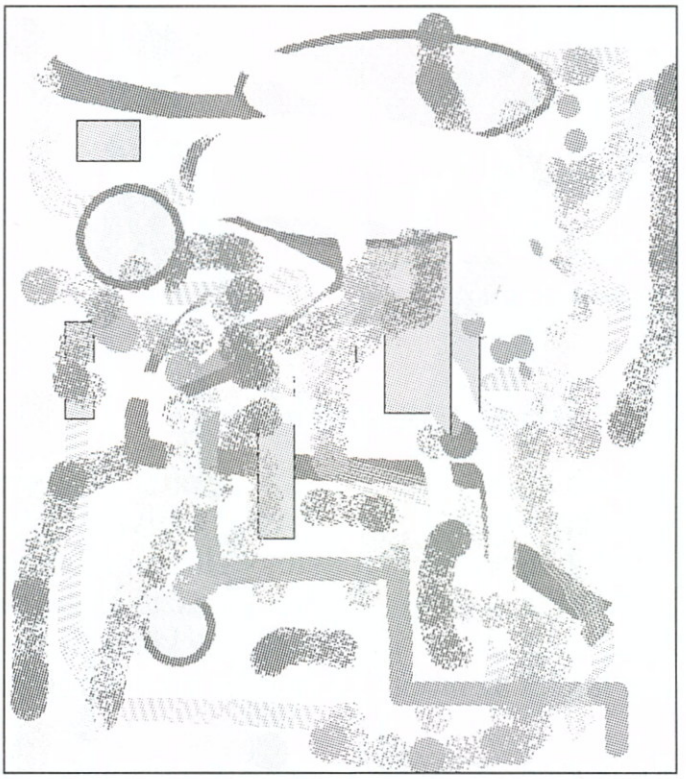

4.47 ábra *ClarisWorks-szel készült rajz*

- Kissé eltávolodva gyönyörködjünk képünkben (lásd! a 4.48-as ábrát), majd készítsünk sok nyomatot a rajzról.
- Két lap összetűzésével készítsünk szatyrot – egy harmadikat pedig a fülének hajtogassunk össze.

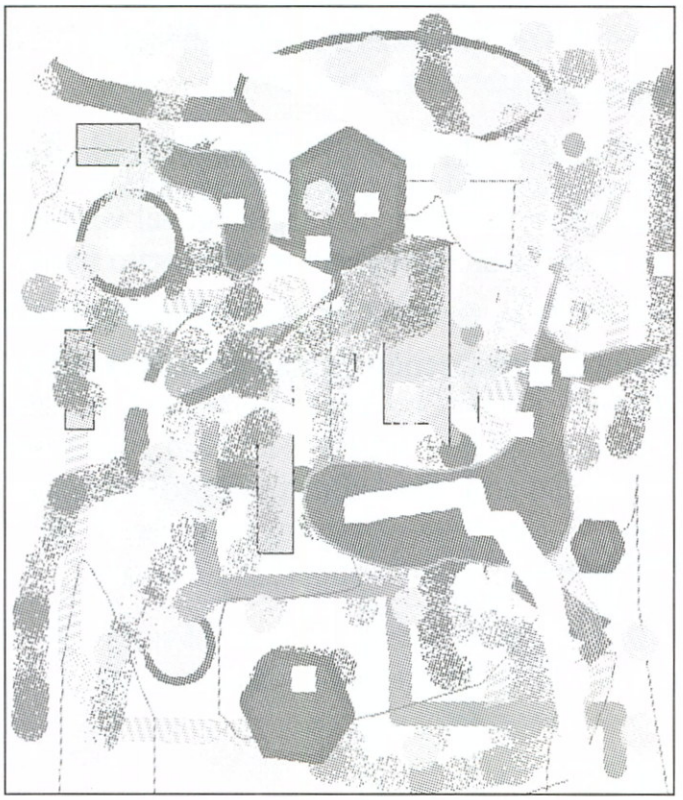

4.48 ábra *ClarisWorks-szel készült rajz*

Szatyrot készítünk ínyencségeknek

A gyerekek egy-egy partin több ínyencséget csennek el, mint a nagyinál egy egész hetes látogatás alatt. A zsákmány elszállításához esetleg szatyrot vagy bevásárló kocsit kell használni. Készíthetünk úgy is szatyrot, hogy először csomagolópapírt készítünk, majd a széleit összetűzzük, a tűzések helyét ragasztó szalaggal leragasztjuk, nehogy megsértsék a kezüket vele. De vásárolhatunk egy köteg új zacskót, és arra is nyomtathatunk. Íme néhány tanács az utóbbi elképzelés kivitelezéséhez:

- Először próbáljuk ki, hogy a zacskók átmennek-e a printeren.

  Tartsuk olyan laposan a zacskókat, ahogyan vásárláskor voltak. Aljával előre tegyük be a nyomtatóba, nehogy a szétnyíló szája miatt elakadjon.

- Először a gyerekek nevével lássuk el a zacskókat, ezt elég egyszer ráírni egy-egy zacskóra.

- Gyerekenként más-más rajzzal lássuk el a szatyrokat. A rajz olyan nagy legyen, hogy elfoglalja a zacskó oldalának nagy részét.

A furcsa arcok megfelelnek a zacskókon. Kisebbeknek olyan eszközöket rajzolhatunk, amikkel a homokozóban szoktak játszani. Nagyobbaknak, akik szeretnek szépen öltözködni, divatos ruhamodelleket rajzolhatunk (lásd! a 4.49-es ábrát). Barna szatyrokon a fekete-fehér rajzok jól hatnak. A sárga, narancssárga és barna színek viszont eltűnnek a papíron.

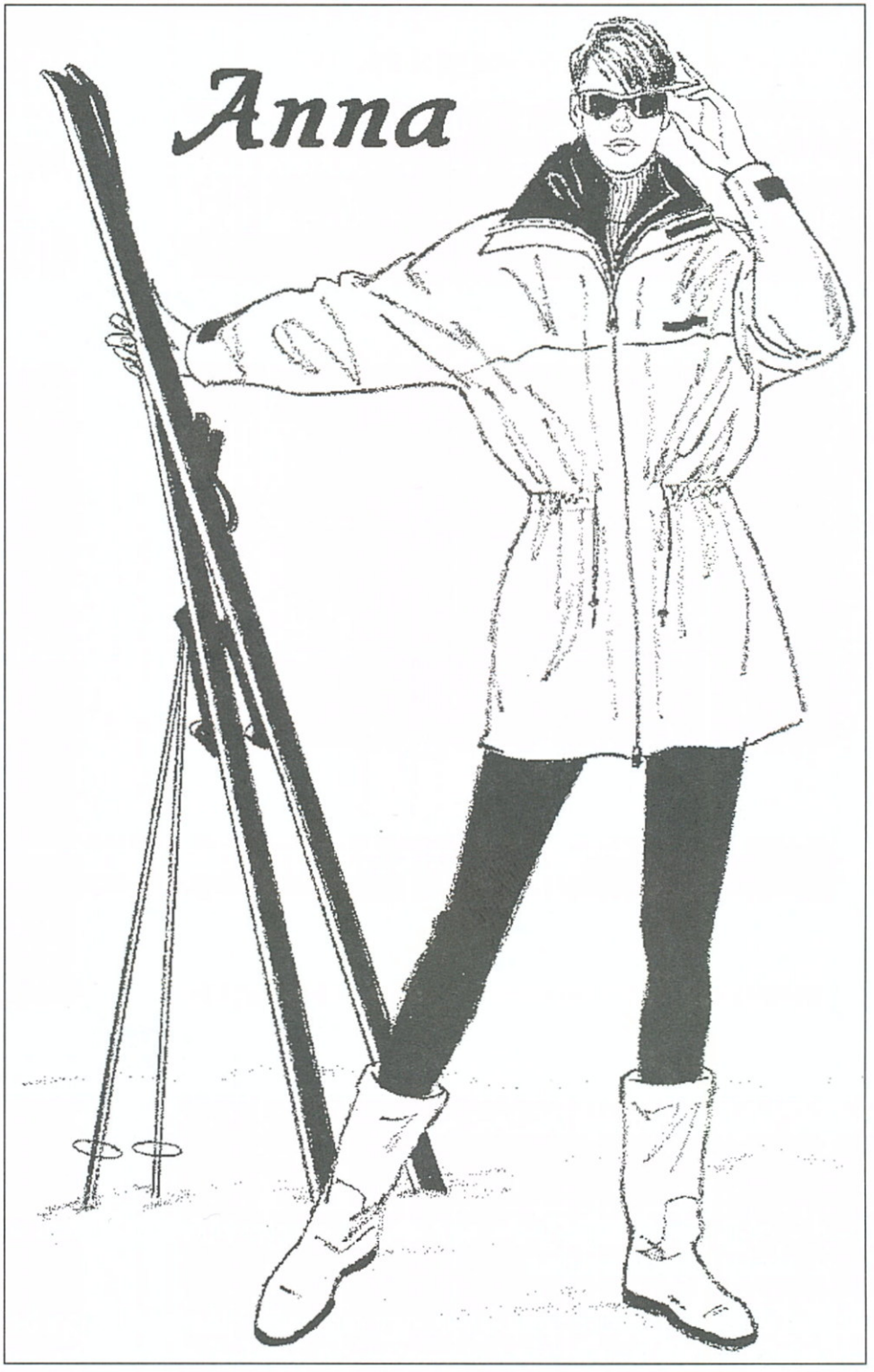

4.49 ábra *A Broderbund-tól származó kép a ClickArt-ból*

- Sok kapcsot használjunk az összetűzéshez, nehogy kiessen valami a zacskóból. A ragasztáshoz vastag ragasztószalagot használjunk, nehogy felsértse valaki a kezét a kapcsokkal.

Ajándékdobozt kisebb ajándékhoz

Egy kevés ragasztóval és ügyes kézzel ajándékdobozt tudunk készíteni, melynek oldalaira számítógéppel rajzolhatunk. A dobozt apró, nem törékeny tárgyak tárolására használhatjuk, de a doboz üresen is ajándékszámba mehet.

1. Rajzoljunk egy sorba négy négyzetet a 4.50-es ábrán látható módon.

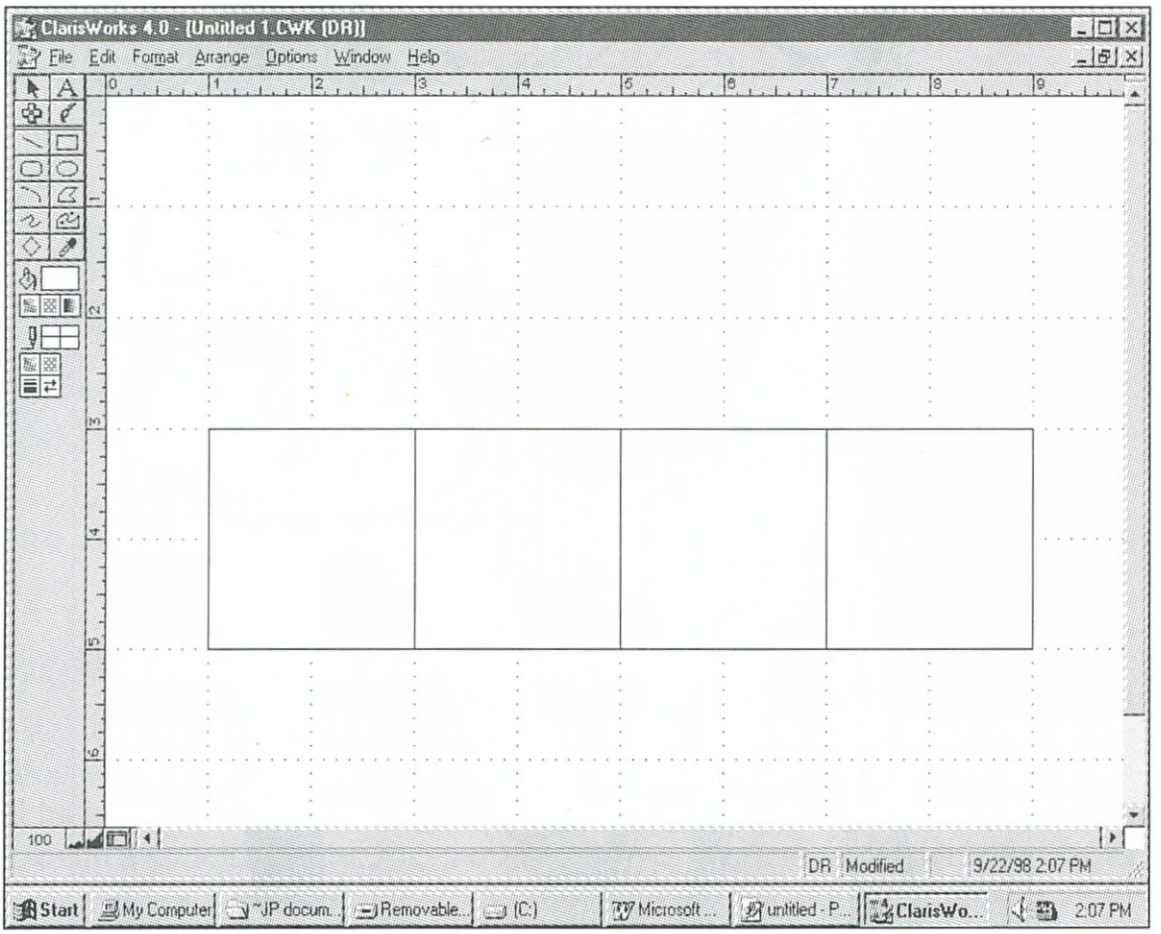

4.50 ábra *ClarisWorks-szel készített rajz*

2. A második négyzetnél rajzoljunk egy alsó, a negyediknél egy felső négyzetet a 4.51-es ábrán látható módon.
3. A alsó és a felső négyzetre rajzoljunk egy ragasztó fülecskét, amit be lehet hajtani a dobozba és hozzá lehet ragasztani az oldalsó négyzethez, amint az a 4.52-es ábrán látható.

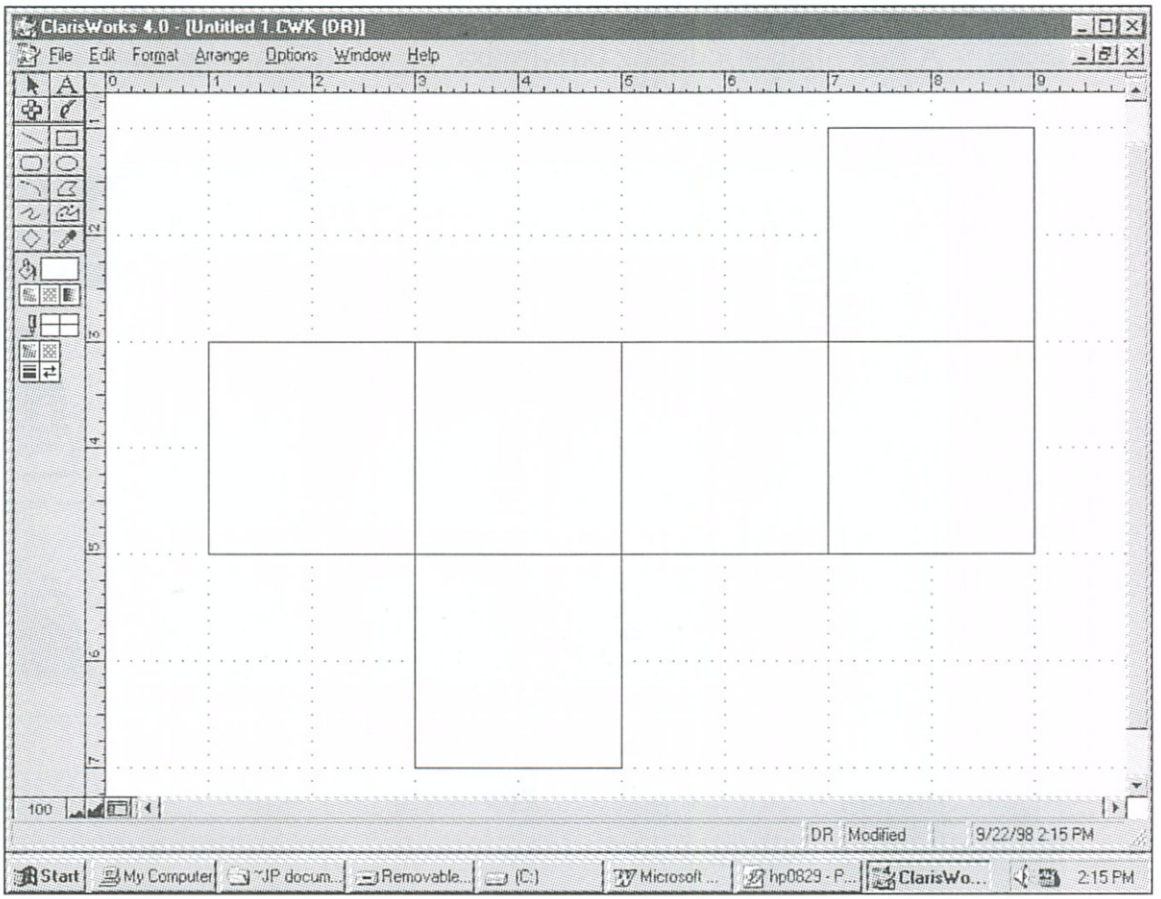

4.51 ábra *ClarisWorks-szel készült rajz*

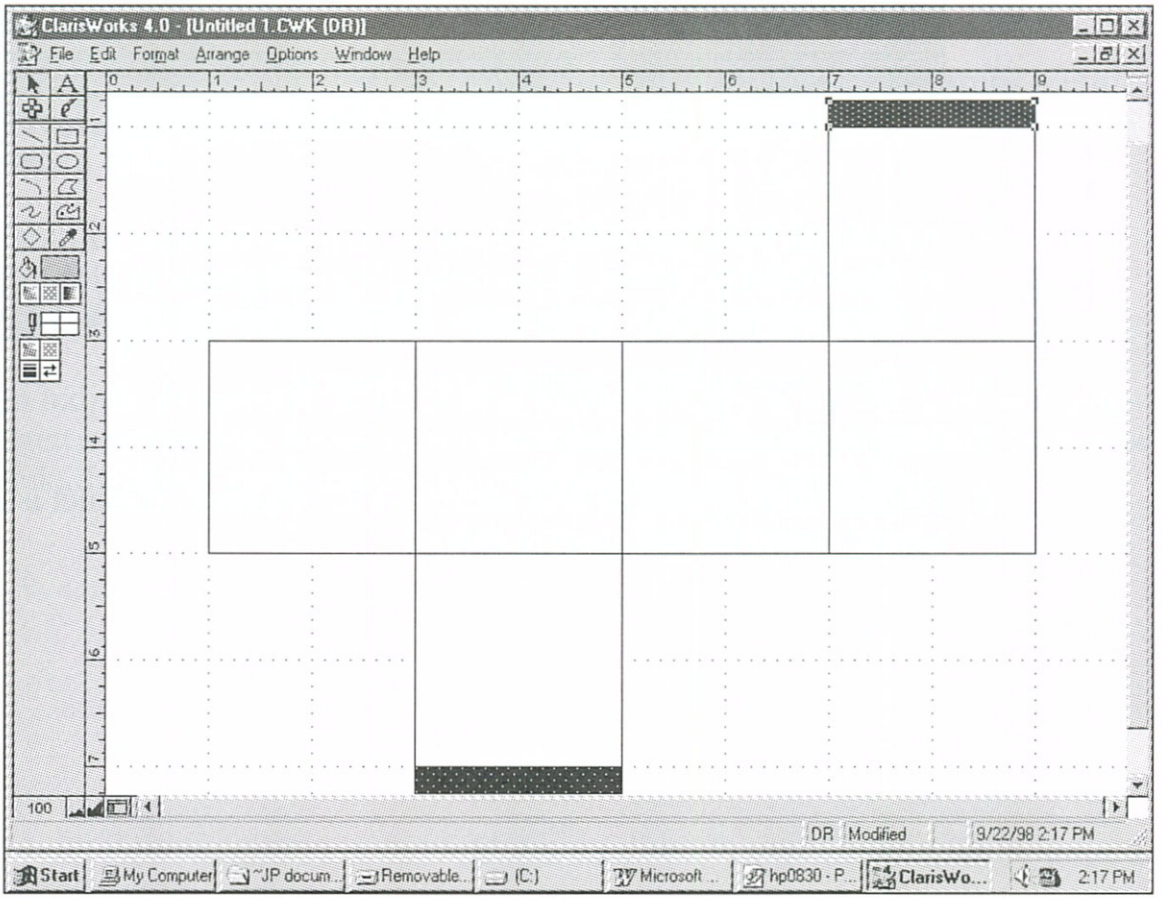

4.52 ábra *ClarisWorks-szel készült rajz*

4. Lássuk el rajzzal az oldalakat és a tetőt.

   A rajz utalhat a doboz tartalmára, az ajándék apropójára vagy lehet összefüggő téma, mint például. a 4.53-as ábrán látható „Jó utat!" kép.

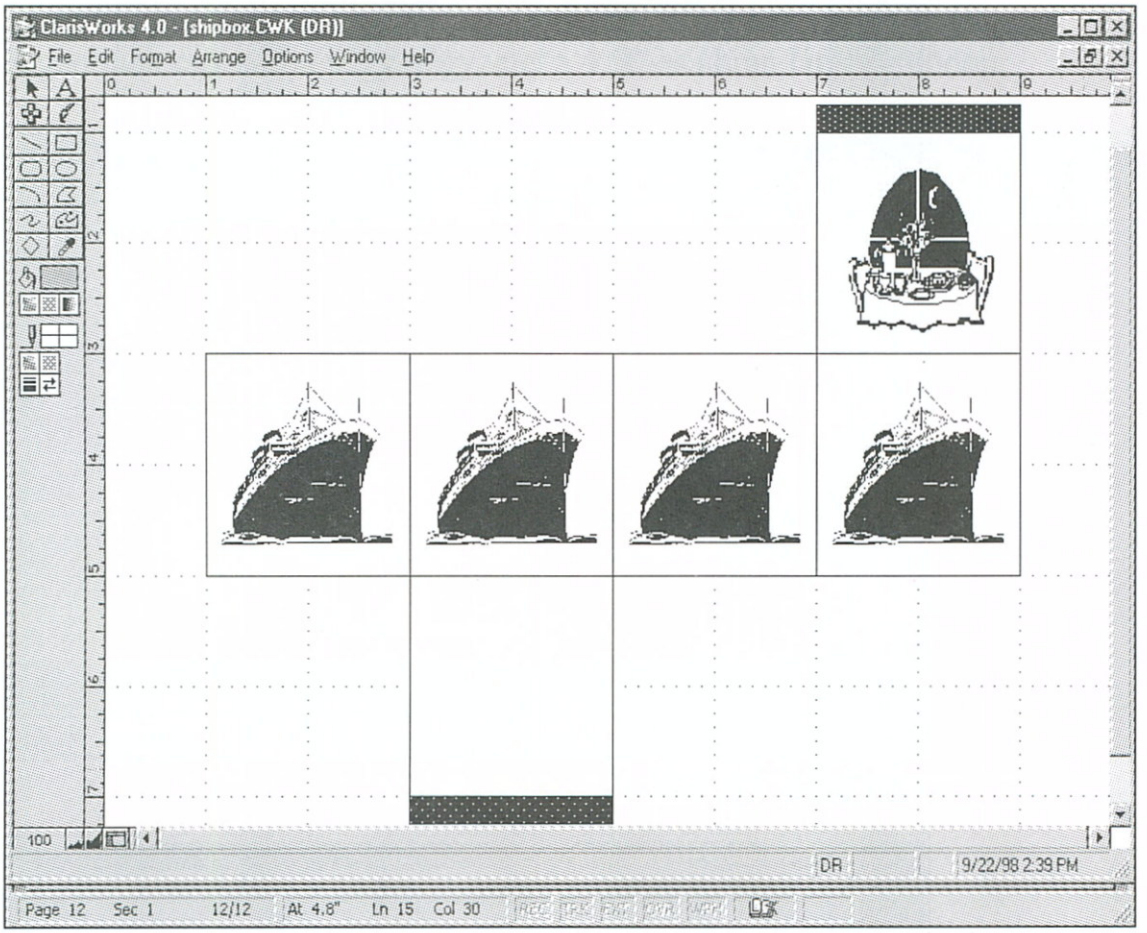

4.53 ábra *A Broderbund-tól származó, ClarisWorks-szel rendezett kép a ClickArt-ból*

5. Az oldalak beragasztásához lássuk el ragasztó fülekkel az oldalakat is a 4.54-es ábrán látható módon. Ezzel erősítjük az oldalakat az alsó és a felső laphoz. A füleket készítsük keskenyedőre a könnyebb behajlítás végett.
6. A lehető legvastagabb papírra nyomtassunk.
7. Vágjuk ki az élek mentén.
8. Hajtsuk be a lapokat az élek mentén (a kis ragasztó füleknél is a tetőn és a fenéken), majd állítsuk össze a dobozt.

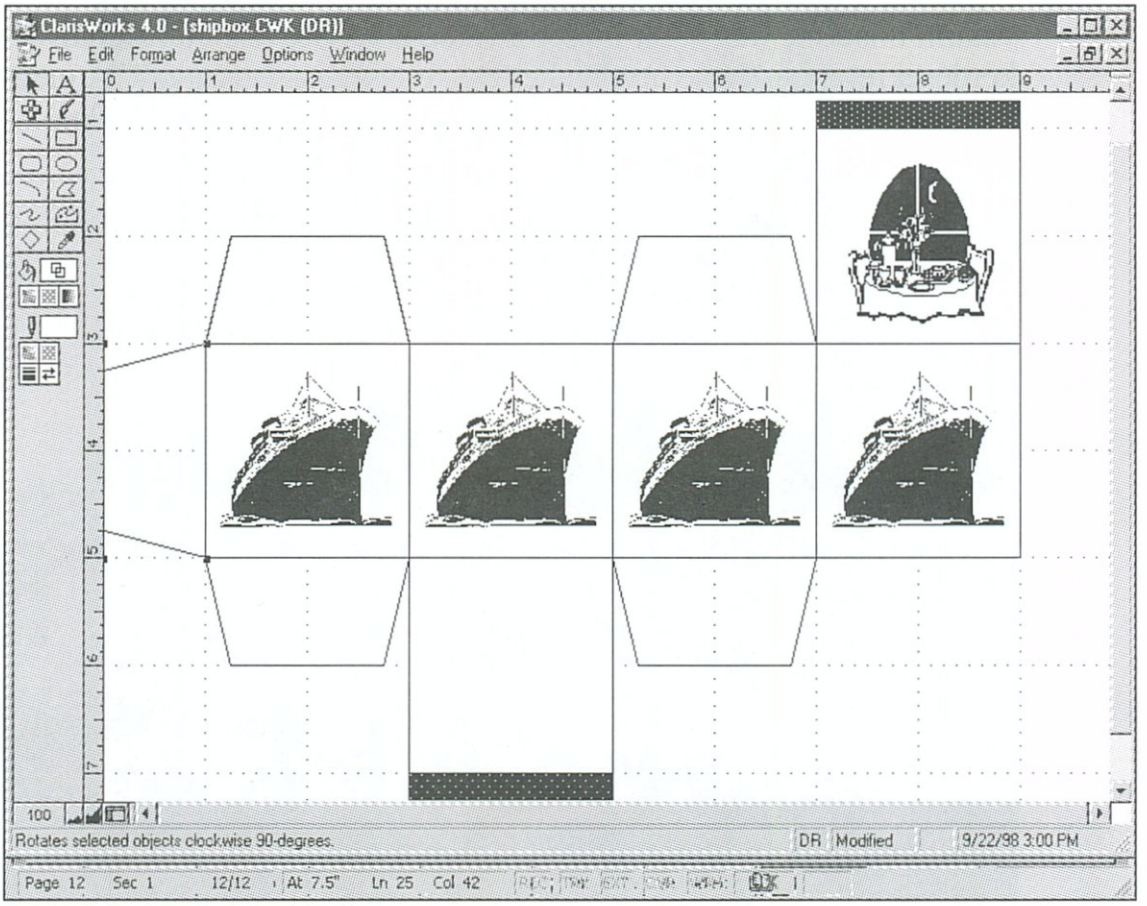

4.54 ábra *ClarisWorks-szel készült kép*

Ha sietünk, ragasztószalagot használjunk, de ha tartós rögzítést akarunk elérni, ragasztóval dolgozzunk. Vigyázat! Az ajándékot előbb be kell tenni, csak aztán leragasztani a tetőt!

Fantáziakép a kertről és az udvarról

Ha nem tudjuk, de szeretnénk átalakítani kertünket vagy udvarunkat, ötletek gyűjtése végett készíthetünk felvételeket mások kertjéről, udvaráról. Mindezt észben is tarthatjuk, de többet érnek tervünk megvalósítása során a felvételek.

■ Készítsünk tehát képeket olyan kapukról, sövényekről, verandáról, amelyek valami miatt megragadták figyelmünket, amelyek feleletet adhatnak az olyan kérdésekre, mint "Hogyan rögzítették azt a keresztgerendát?" A megvizsgálandó képrészletet ki is emelhetjük a 4.55-ös ábrán látható módon.

4.55 ábra

■ Készítsünk felvételeket nekünk tetsző virágokról, bokrokról, fákról a 4.56-os ábrán látható módon. Többet érnek ezek a felvételek, mint a virágmag-katalógusokban szereplő ábrák. (A felvétel tárgyára vonatkozó adatokat a képen is rögzíthetjük, így azok télen hasznunkra lehetnek a következő évre vonatkozó tervek kidolgozásában.)

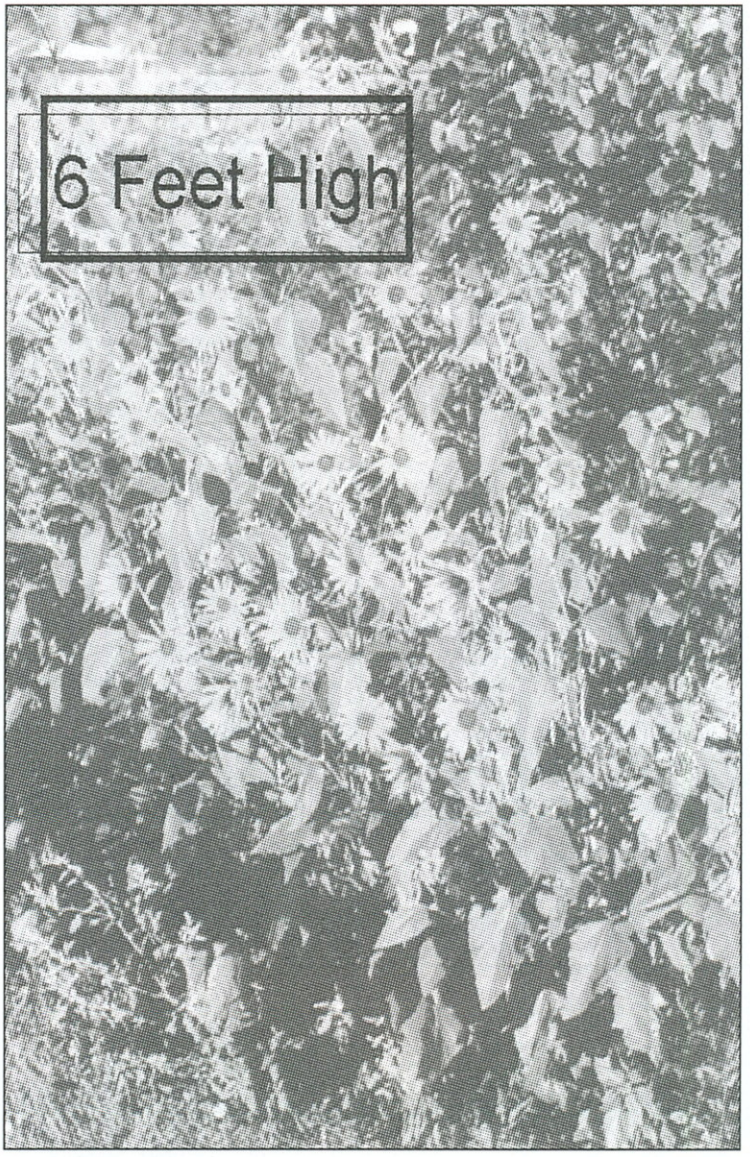

4.56 ábra

- A fontos fákról, bokrokról és más növényekről a nap különböző szakaszaiban több felvételt is készítsünk, így a tervezésnél a növények fényigényét is figyelembe vehetjük (lásd! a 4.57-es ábrát).
- Készítsünk felvételeket olyan nyílt területekről, amelyekkel valamilyen tervünk van, amilyen pl. a 4.58-as ábrán látható táj. Örökítsünk meg minden helyet, amelyikre valamit – pihenőhelyet, sétálót, stb. – tervezünk, így a felvételek segítségünkre lesznek a tervezésben.

4.57 ábra

4.58 ábra

- Kombináljuk képeinket, ne akarjunk természethűek lenni, csak hogy durván elképzelhessük, hogyan festene egy sövény, egy virágágyás (lásd! a 4.59-es ábrát), vagy egy fa azon a helyen, ahol most nincs semmi.

4.59 ábra

Bíbelődés virágokkal

Amikor zöldséges kertet vagy virágágyást tervezünk, sokféle dologról kell döntenünk. De hogyan döntsünk olyan növényekről, amelyek még ki sem hajtottak?

Ha a keresett növények megtalálhatók képgyűjteményünkben, azokat most felhasználhatjuk, ha nem, összegyűjthetjük a kertészeknek szánt weboldalakról is. De fellapozhatjuk a kerti enciklopédiát is, ha a termesztendő növények környezeti feltételeire vagyunk kíváncsiak (lásd! a 4.60-as ábrát).

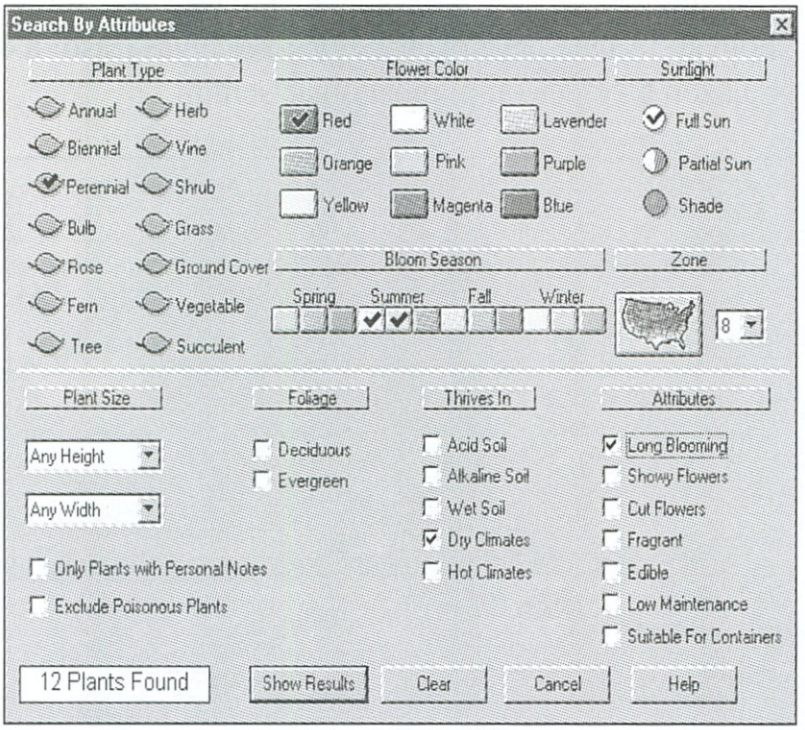

4.60 ábra *Keresőrendszer a Sierra Encyclopedia-jából*

A keresés eredményeként rendszerint a kért növények nevét és képét is megkapjuk, amint az a 4.61-es ábrán látható, s ez nagy segítséget jelenthet.

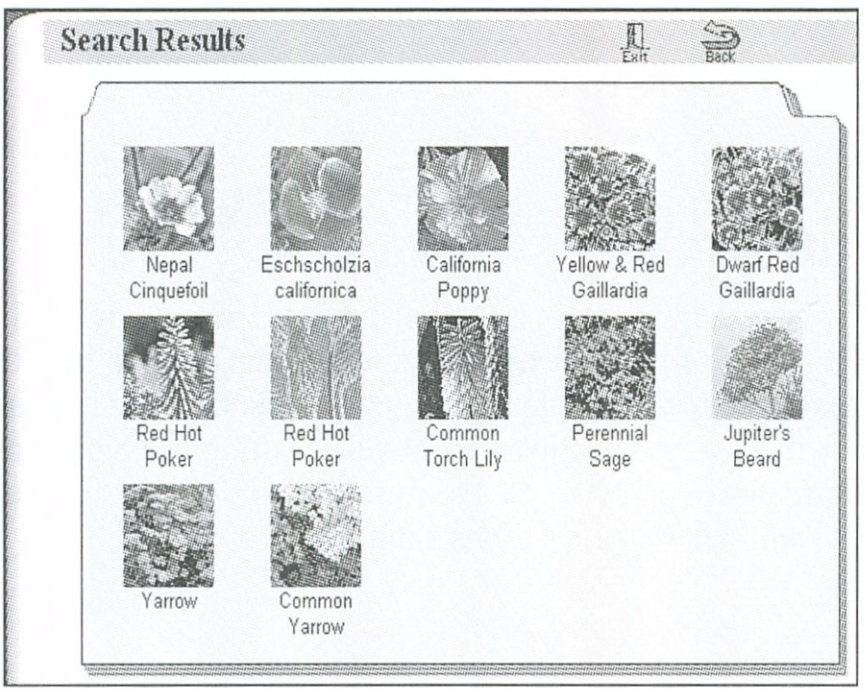

4.61 ábra *A Sierra Garden Encyclopedia-jában való keresés eredménye*

A képhez rövid leírás is jár (lásd! a 4.62-es ábrát).

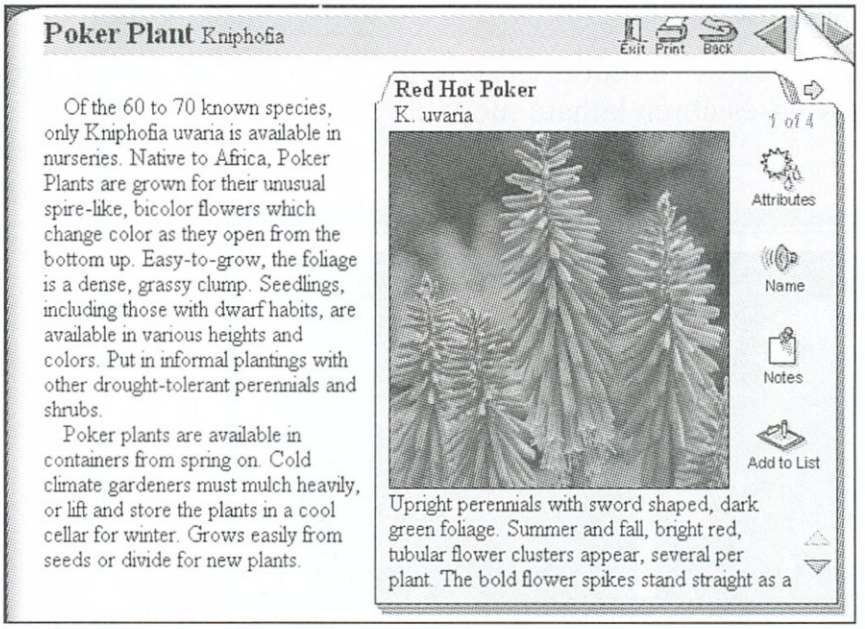

4.62 ábra *Egy ismertető a Sierra Garden Encyclopedia-jából*

Minthogy képeink elektronikusak, magunk is összeállíthatjuk saját „döntős" listánkat.

1. Ragadjuk meg a teljes képernyőnyi képet, amelyben a virág képe is megtalálható.

   Windows-billentyűzeten nyomjuk le a Print Screen-t (Képernyőkép Nyomtatása-t); ez a képernyő képét a Vágólapra helyezi át. Macintosh-nál a Command-Shift-3-at nyomjuk le; ez a képernyőről készült képet egy 1. kép nevű állományba helyezi el (melyekből a 9. képig bezárólag lehet több is), mely a legfelső szintre kerül, a rendszerfájlokat tároló lemezen.

2. A képernyő képének megnyitásához festő programot használjunk
3. Válasszuk ki a virág képét és másoljuk le
4. Nyissunk meg egy új dokumentumot és ragasszuk bele a virágot a 4.63-as ábrán látható módon.

4.63 ábra *Kép a Sierra Garden Encyclopedia-jából*

5. Mentsük a dokumentumot.
6. Keressük meg a többi virágot is és ragasszuk be az összehasonlító dokumentumunkba a 4.64-es ábrán látható módon.

4.64 ábra *Képek a Sierra Garden Encyclopedia-jából*

Feltérképezzük a telket

Amikor néhány évvel ezelőtt a jelenlegi házunkba költöztünk, a telkünkön találtunk egy olyan földdarabot, amelyet egykor paprikatermesztésre használtak, de a legutóbbi tulajdonosoknak szemét-lerakóként szolgált. Hónapokig tartott, míg a szemetet eltakarítottuk. Aztán heteken át esett az eső, s meghozta az első termést – egy kaszálónyi gazt.

Nem reméltük, hogy egy nyár alatt át tudjuk formálni a mintegy kétezer m^2-nyi területet, de elhatároztuk, hogy tervet készítünk, még ha 3-4 évig is tart a terv megvalósítása. Parlagföld feltörésénél mások is először bizonyára elkészítenek egy tervrajzot, majd kimennek és ellenőrzik, hogy reális-e, szükség esetén átdolgozzák az elképzelést.

1. Mérjük fel a területet és készítsünk durva vázlatot a formájáról rajzoló program segítségével.

   Nem ismertük a terület pontos kiterjedését, míg kerítést nem húztunk a régi paprikaföld köré: 35x35 méter. A rajzoló programok lehetővé teszik, hogy rajta tárgyakat úgy helyezzünk és távolítsunk el, hogy más tárgyakat nem zavarunk – ezért használtuk a Visio-t a Paint (Festés) helyett.

2. Osszuk fel olyan ráccsal a területet, amelynek egy-egy cellájában elfér néhány bokor vagy egy fa. (lásd! a 4.65-ös ábrát)

   Mi 3,5x3,5 m-es rácsot készítettünk, így fel tudtuk rajta tüntetni a fészert meg a beton kosárlabda-pályát meg a halastavunkat és kis uszodánkat anélkül, hogy ismertük volna méretüket.

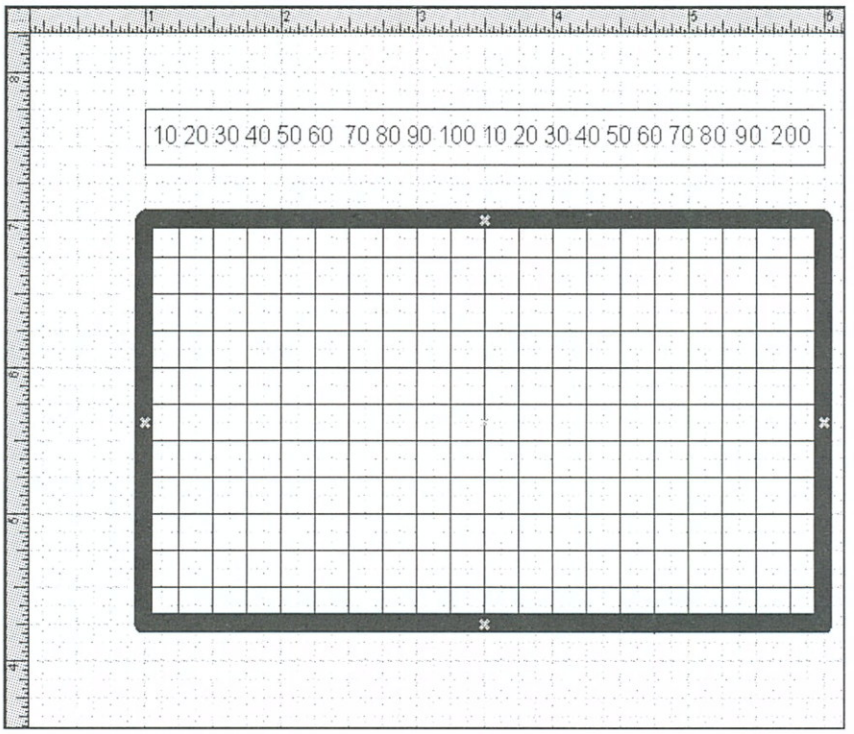

4.65 ábra *A Visio Viso-jával készült kép*

3. Helyezzünk el elképzelésünk szerint néhány fát, tavat és hidat valahogy a 4.66-os ábrán látható módon. Képzeljük el, hogy az egészet felülről látjuk.

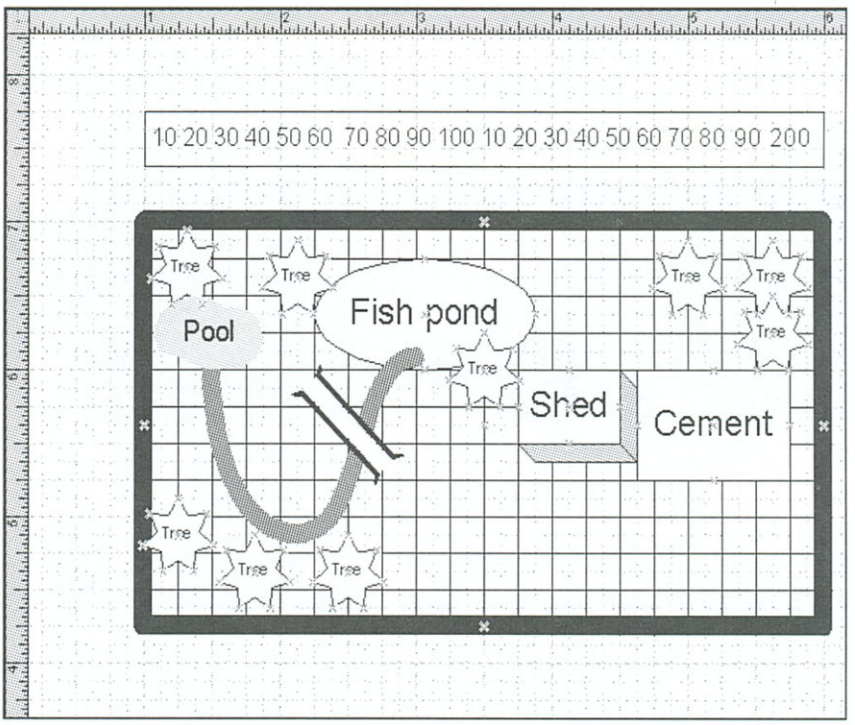

4.66 ábra *A Visio Viso-ájával készült kép*

4. Nyomtassuk ki a tervrajzot, vigyük ki a terepre és kezdjük bejelölni a kiigazításokat.

S ez az az alkalom, amikor a rácsos alaprajz segítségünkre van, különösen olyan helyeken, ahol nincsenek tájékozódási pontok. Kimérünk 5 vagy 10 lépést és azt mondjuk: „Igen, itt lesz a fészer!"

Nézzünk körül és képzeljük el, hogyan fog festeni azon a helyen a fészer, a tó vagy a virágok. Lehet, hogy a tervrajzon még vagy fél tucatszor változtatni fogunk, de mind közelebb kerülünk az igazán használható alaprajzhoz.

Fényképekkel tervezzük meg leendő kertünket

Ha már van némi elképzelésünk leendő udvarunk vagy kertünk nagyobb elemeinek – fáknak, a nyári konyhának vagy egy kanyargó ösvénynek – az elhelyezéséről, esetleg kedvet kapunk az elképzelés érzékelhetőbbé tételére is. Ehhez fényképeinkből montázst készíthetünk, így ültetve képzelt fákat az üres telekre.

1. A kert egyik sarkából vagy oldaláról induljunk ki, mint a 4.67-es ábrán látható. Kezdjük a ház előtti üres pázsittal vagy a kertnek felásandó területtel.

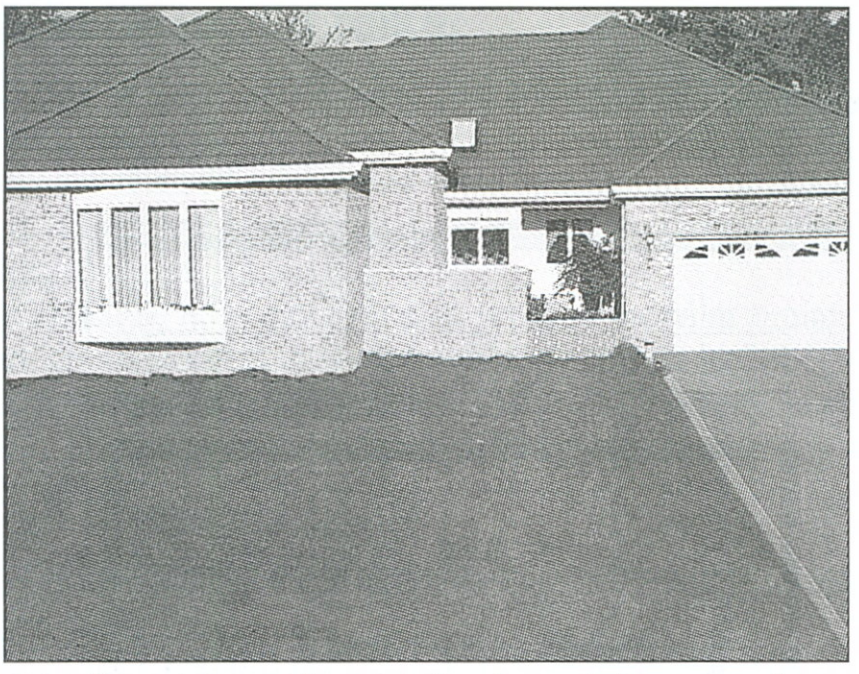

4.67 ábra *A Sierra Photo LandDesigner-éből származó kép*

2. Nyissunk meg nagyobb tárgyak (pl. nagyobb fák) képeit tartalmazó állományokat és a Freehand Selection (Szabadkézi Kiválasztás)-sal jelöljük ki a kívánt tárgyakat, majd másoljuk le azokat.
3. Ragasszuk a tárgyakat az üres területre, többé-kevésbé oda, ahová tervezzük (lásd! a 4.68-as ábrát).

4.68 ábra *A Sierra LandDesigner-jéből származó kép*

4. Töltsük ki a teret kisebb tárgyak: bokrok, virágok vagy fű képével (lásd! a 4.69-es ábrát).

   Bizonyára meg kell kissé változtatnunk a képek méretét, hogy illeszkedjenek a képbe, miáltal kicsit ködösebbé válnak. De nem baj, ha kicsit impresszionistákká válunk. Áttekintésre, nem pedig túl precíz képre van most szükségünk. A természetet nem lehet úgy áttervezni, ahogyan az építész tervezi a fürdőszobát.

4.69 ábra *A Sierra Photo LandDesigner-éből származó kép*

Tájtervező szoftver használata

Az alábbi képek készítéséhez a Sierra LandDesigner™-ját használtuk, mint az egyik olyan kitűnő eszközt, amellyel pázsitot, hátsóudvart vagy kertet tudunk megjeleníteni. A megjelenítést háttért alkotó elemekkel kezdjük, mint ház, fasor. Ezután pázsitot helyezünk el, meg fákat, azokat átméretezzük, hogy illeszkedjenek a képbe, végül virágokat palántázunk – érdekes, hogy mind egyszerre virágzik. A hatás nagyszerűbb lehet, mint amilyen egy igazi ingatlan, de most gondolatokkal lehet játszani, növényeket lehet kipróbálni, virágokat lehet csoportosítani a különböző helyekre, míg ki nem dolgoztunk bizonyos fő irányvonalakat arról, hogy mit hová érdemes telepíteni.

Ha nagy, összetett tervezési munkához kezdünk, érdemes lehet kipróbálni néhány 3-dimenziós tervező szoftvert is, amilyen a Sierra 3D Landscape-je. A szoftver távlatokkal mélységgel jeleníti meg a kerítéseket, villany-vezetékeket, távíró póznákat, autóutakat helyez el, ágyásokat, határvonalakat jelöl meg, mindezeket meg is nevezhetjük. Nagyon pontosan tudjuk megtervezni a növények helyét, és még fészereket, házakat és tujákat is elhelyezhetünk rajta. Először felülnézeti képet kapunk, majd átváltunk 3-dimenziós képre, hogy lássuk, miként fest a kert különböző nézőpontokból.

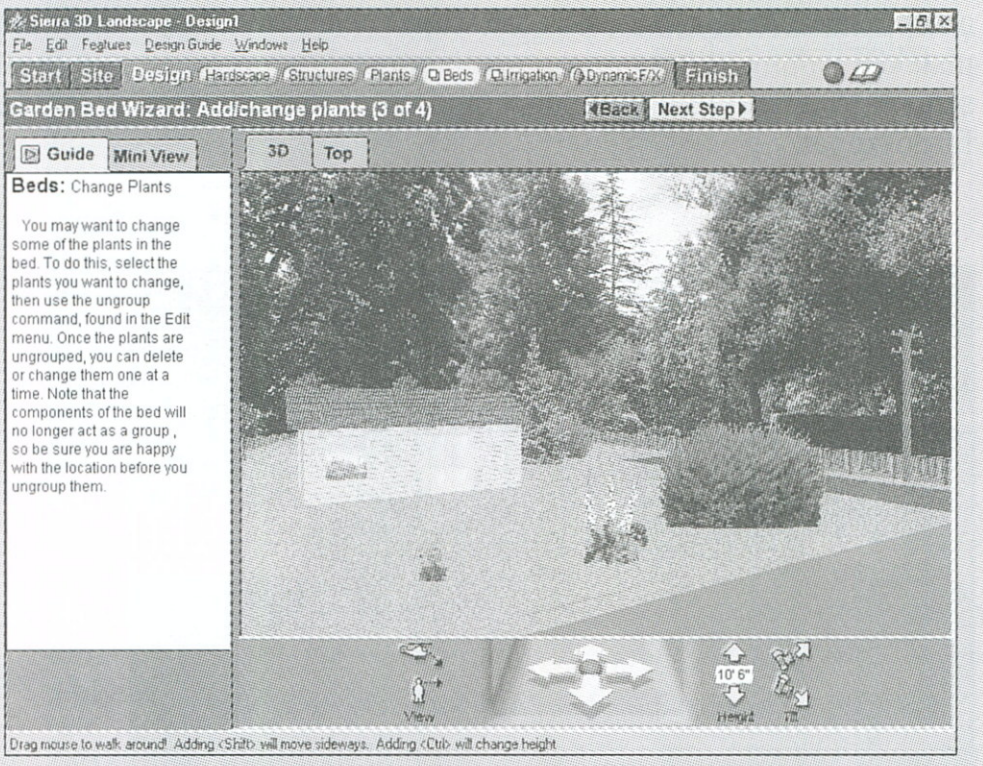

A Sierra 3D Landscape-ével készült kép

Több ilyen jellegű programmal meg lehet jeleníteni a tárgyak árnyékait is.

Azt is megtehetjük, hogy megmutatjuk a szoftverrel, milyenek lesznek a fák, bokrok egy, két, vagy tizenöt év múlva, így elkerülhetjük a növények egymáshoz túl közeli telepítését.

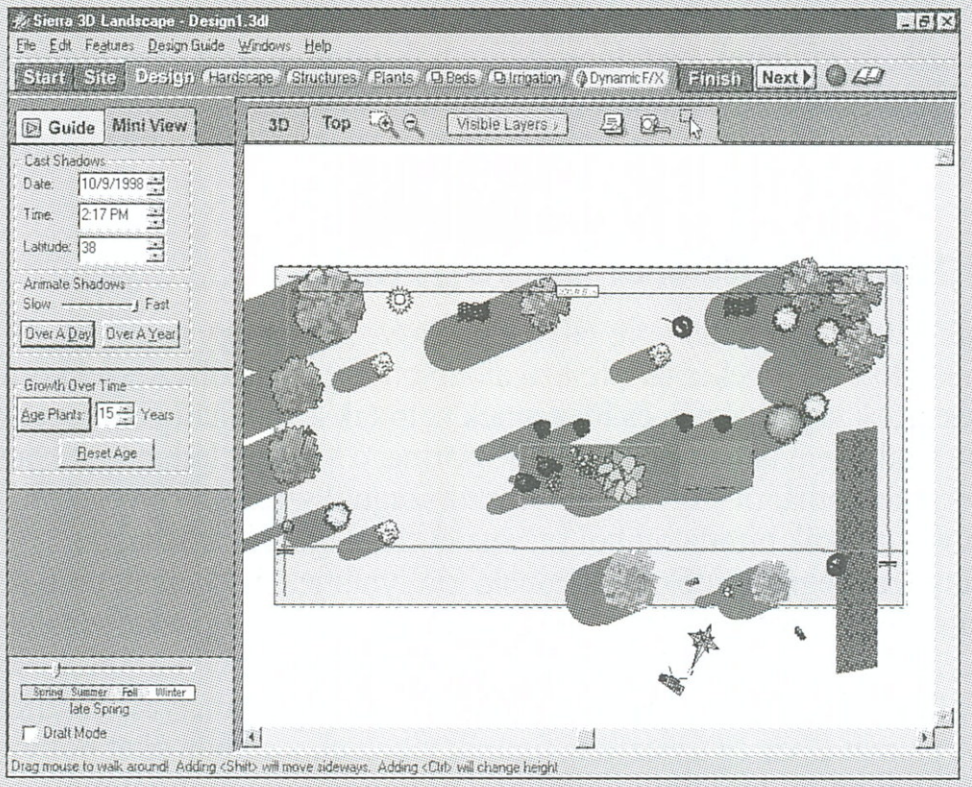

A Sierra 3D Landscape-ével készült kép

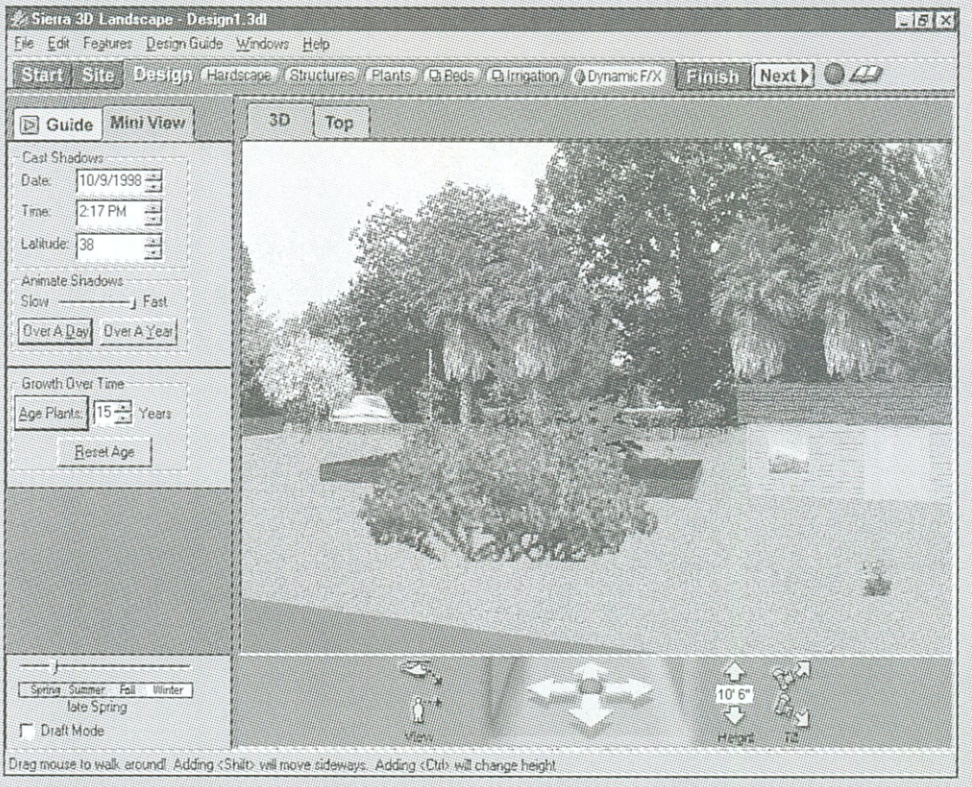

A Sierra 3D Landscape-ével készült kép

Hobby

Úgy látszik, az emberek szeretnek gyűjteni. Kagyló, térkép vagy gyufásdoboz, a gyűjtési szenvedély szinte minden gyűjthetőre kiterjed. Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan tehető láthatóbbá, érdekesebbé és talán hatásosabbá is a gyűjtés.

Lepipáljuk a postai bélyegeket

Amikor Jonathan fiatal volt, talált a padlásszobában egy napszítta, 50 évvel korábban kiadott bélyegeket tartalmazó albumot. A gazdag díszítéssel körülvett régi hajók és arcok sápadtaknak és idegennek hatottak a vadonatúj bélyegekkel szemben. De általa nem ismert országokból származó képeket láthatott; olyan bélyegeket, melyeket Indiából vagy a cári Oroszországból származó levelekről, meg valamilyen osztrák birodalomból származó csomagokról áztattak le.

A bélyegek régmúlt idők királyainak, királynőinek és tájainak miniatürizált világával ajándékoznak meg bennünket. Manapság, amikor a postahivatalnak is nyereséget kell termelnie, olyan bélyegeket vásárolhatunk, amelyeket csak az értékesítés végett állítottak elő annak kapcsán, hogy híressé vált személyeknek állítsanak emléket. A pálmát Elvis és a rajzfilm-figurák vitték el, a sorban őket hollywoodi filmcsillagok követték. Az Alfred Hitchcock-bélyegen híres profilját mutató legújabb képkivágás látható. Kaphatunk régi híres bélyegeket ábrázoló egéralátéteket is.

Ha tényleg szeretjük a bélyegeket

Van, aki egy bizonyos bélyeget szeret meg. Ezek azért válnak becsesekké, mert ritkák, szépek vagy drágák. Vagy egyszerűen csak olyan valakitől származnak, akit kedvelünk.

Lehet, hogy kedvünk támad digitalizálni egy bélyeget. Ha olyan képfelbontón akarjuk ezt elvégezni, amelynél különféle kerekek és görgők között kell a papírt bevezetni, s ha bélyegünk nincs borítékra ragasztva, tegyük be a bélyeget egy átlátszó műanyag borítóba.

Készíthetünk bélyegsorozat egy bizonyos részéről felvételt, amilyen pl. az ábránkon látható amerikai bennszülöttek medvetáncát ábrázoló bélyeg is.

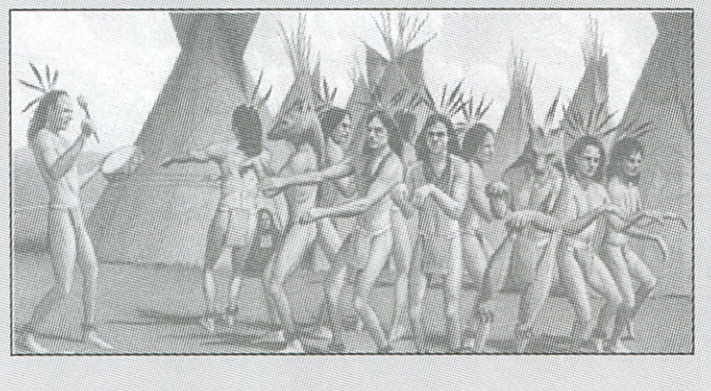

De felvehetünk egyedi bélyegeket is, amilyen az ábránkon látható hula-hop táncosról készült bélyeg, s fel is nagyíthatjuk.

A bélyegről készíthetünk olyan nagyítást is, ami kitölt egy 20x27,5 cm-es nagyságú papírlapot. Ezen közelről láthatjuk a kép elemeit. Kitehetjük egy távoli falra is, és úgy csodálhatjuk.

Készítsünk magunk is bélyeget! Persze, nem azért, hogy bosszantsuk a postát, csupán a móka kedvéért: barátunkat vagy kedvenc képünket óriási bélyegen jeleníthetjük meg.

1. A bélyeg fogazásának elkészítéséhez közelítsük a képet, így minden képelemet láthatunk rajta, majd húzzunk egy rövid egyenes vonalat; rajzoljunk mellé egy olyan kört, amelynek az átmérője megegyezik az egyenes vonal hosszával – lásd! a 4.70-es ábrát.

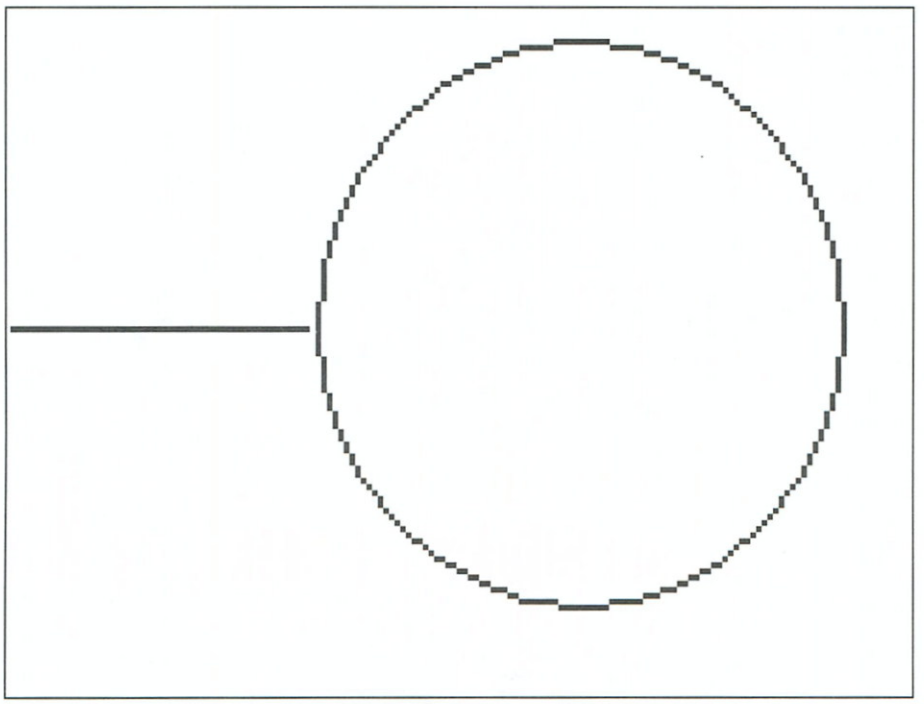

4.70 ábra *A Deneba Canvas-évei készült rajz*

2. Festő programmal töröljük ki a körnek a vonal alá eső részét. Ha rajzoló programmal dolgozunk, a vonalnak ne állítsunk be semmilyen színt, a kitöltő színt fehérre állítsuk, aztán rajzoljunk egy négyszöget, amely kioltja az alsó körrészt, csak a felsőt hagyva meg láthatónak. Arra ügyeljünk, hogy a vonal érintse a félkört (lásd! a 4.71-es ábrát).

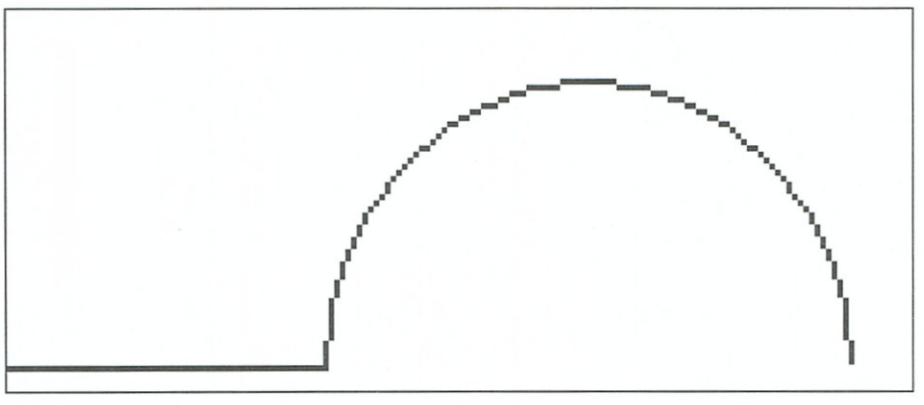

4.71 ábra *A Deneba Canvas-évei készült rajz*

3. Foglaljuk csoportba a vonalat és a kört, másoljuk le a csoportot, majd ragasszuk egy sorba a másolatokat a 4.72-es ábrán látható módon.

   A bélyeget akár lapnagyságúra is felnagyíthatjuk. Nem kell olyan kicsinek lennie, hogy elférjen egy apró borítékon; a falra is tehetjük, akár egy posztert, ajándékként borítékba is hajtogathatjuk. Lehet belőle akár meghívó is egy partira. Minél nagyobb, annál jobb.

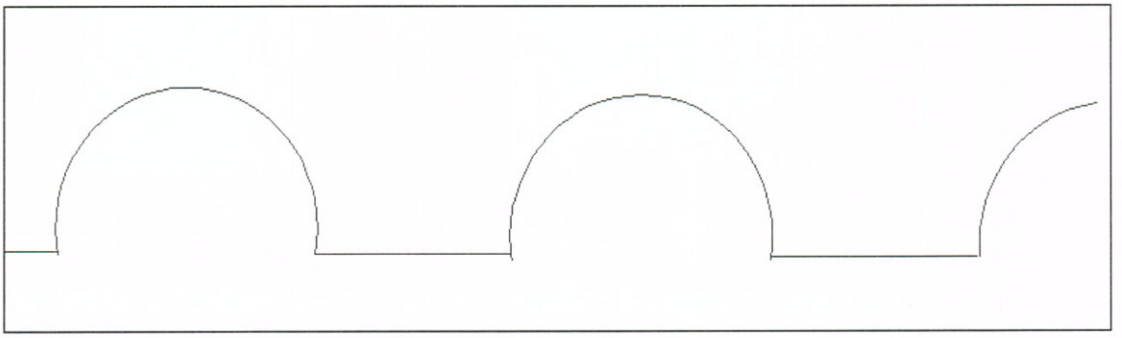

4.72 ábra *A Deneba Canvas-évei készült rajz*

4. Távolítsuk a képet annyira, hogy az egész oldalt láthassuk, és a fogazattal ki tudjuk alakítani a bélyeg szélét, amint az a 4.73-as ábrán is látható. (Ne törődjünk vele, hogy a bélyeg sarkai nem egészen szabályosak: – ezeket a bélyegeket nem kell szétválasztanunk).

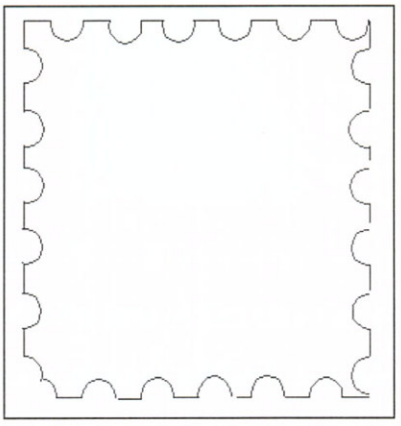

4.73 ábra *A Deneba Canvas-évei készült rajz*

5. Vegyünk egy olyan képet, amely a bélyeg fő tárgyát alkothatja, és el is fér a bélyegen – lásd! a 4.74-es és a 4.75-ös ábrát.

4.74 ábra *A Deneba Canvas-évél készült rajz. Mikulás a Sierra Home Print Artist-jából származik*

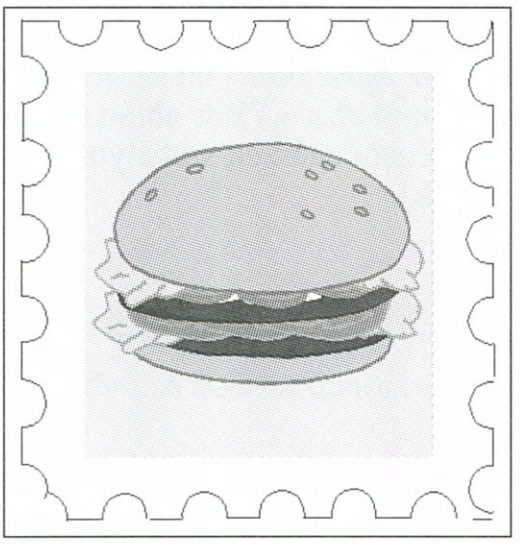

4.75 ábra *A Deneba Canvas-évél készült rajz. Fasírtos zsömle a Sierra Home Print Artist-jából származik*

6. Adjunk a képhez egy rövid, a bélyeg kiadását megindokoló szöveget a 4.76-os és a 4.77-es ábrán látható módon.

4.76 ábra *A Deneba Canvas-évelkészült rajz*

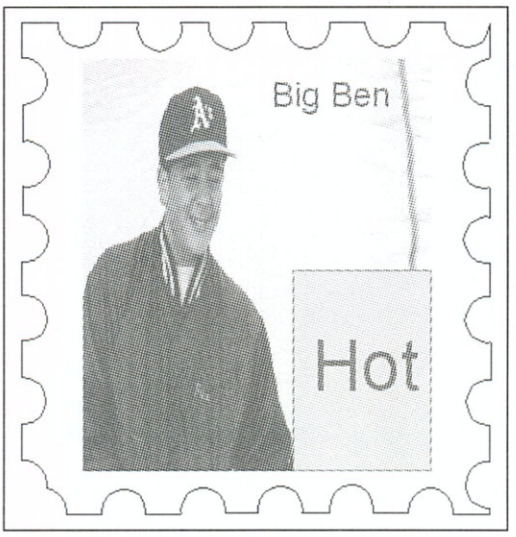

4.77 ábra *A Deneba Canvas-évelkészült rajz*

7. Nyomtassuk ki vastag papírra a bélyeget.

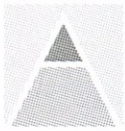

Tipp

Ha meg vagyunk elégedve munkánkkal, vásároljunk olyan különleges papírt, amivel pólófeliratot lehet készíteni, és azzal vigyük fel ingre vagy zsebkendőre a bélyeget.

Megörökítjük sikereinket

Vannak olyan kedvtelések, amelyekben ugyan ragyogó teljesítményeket érhetőnk el – ilyen a süteménykészítés vagy a kertészkedés – de az eredmény többnyire nem tart egy hétnél tovább. Mások törékeny tárgyat vagy fakuló képet készítenek. Ha múlandó dolgokat készítünk, gyűjtsük albumba sikereinket, és később is büszkeséggel emlékezhetünk.

1. Először is készítsünk elektronikus felvételt legutóbbi sikereinkről, mint mi például a 4.78-as ábrán látható tortáról.

4.78 ábra

2. Helyezzük a képet a lap tetejére, hagyjunk ki helyet alul az ismertetőnek vagy receptnek. 4.79-es ábra

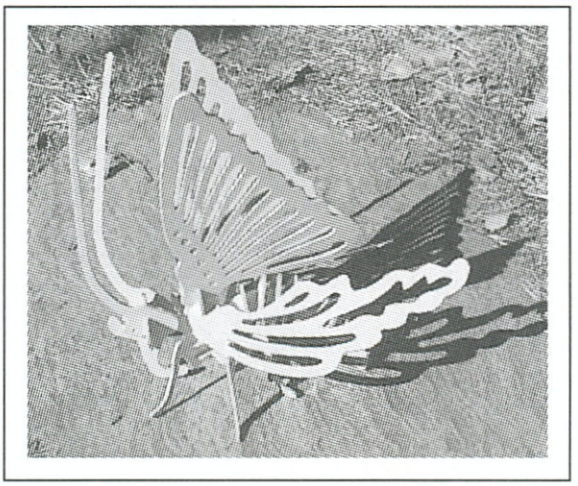

4.79 ábra

3. Szúrjunk be egy ismertetőt a készítményünkről, írjuk le, milyen alkalomra készült, ahogy az a 4.80-as ábrán látható.

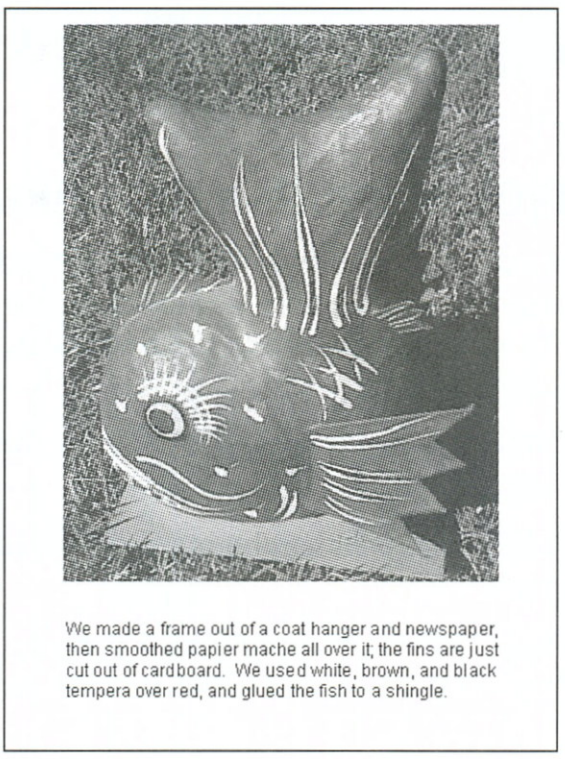

4.80 ábra *A Deneba Canvas-ával összeállított rajz*

4. Nyomtassuk ki a képet az albumunk részére. (Esetleg készítsünk egy másolatot is róla, amelyet elküldve valakinek örömet szerezhetünk vele.)

Tipp

Fogjunk egy sima fedelű iratgyűjtőt és helyezzük el rajta legjobb képünket. Ha a ragasztót és a szövetet kedveljük, a speciális papírral átvihetjük szövetre is a képet, majd ebbe csomagoljuk be az iratgyűjtő fedelét párnázás után.

Kőzetek, kagylók, pénzérmék megörökítése

Ha a képletapogatónk síkágyas kivitelű – olyan, amelynél egy fedőlemez felemelésével közvetlenül az üvegre helyezhetünk el valamit –, pásztázhatjuk kedvenc kristályunkat, kagylónkat vagy az érméről arany kétfejű sasunkat. A képet aztán felnagyíthatjuk és felvihetjük arra a dobozra, amelyben az illető tárgyat tárolni akarjuk.

Vigyázzunk, nehogy megkarcoljuk az üveget, mert a karcolás zavaró nyomot fog hagyni későbbi képeinken.

Ha a háromdimenziós tárgy képét kinagyítjuk, rajta olyan részleteket és mintákat láthatunk, amelyeket a tárgy normális méreténél nem láthatunk. Igaz, a kép nagyítva elmosódik, a szoba túlsó oldaláról nézve viszont új perspektívában láthatjuk a tárgyat. Akár Claes Oldenburg gigantikus fagylalttölcsérei és kétemeletnyi magasságú ajakrúzsai esetén, a méretváltoztatás most is igen megkapó lehet. Ha pedig nem tetszik, egyszerűen levesszük a falról.

Képes címkékkel látjuk el gyűjteményünket

Ha vannak apró tárgyakkal megrakott dobozaink, ládáink, akkor esetleg több dobozt is fel kell nyitnunk, mire megtaláljuk a legutóbbi floridai kiránduláson gyűjtött kagylókat vagy a Japánból hozott gyufásdobozokat. A címkék is segítenek, viszont képekkel gyorsabban megy a keresés és érdekesebb is.

1. Becsüljük meg a tároló dobozok méretét, és úgy határozzuk meg a címke méretét, hogy mindre jó legyen.

   Az egyes címkék közötti különbséget hamarabb megtaláljuk, ha azonos méretűek. Ez a képekre is vonatkozik.

2. Döntsük el, hogy milyen típusú képeket használjunk a dobozok tartalmának jelölésére – fényképeket vagy clip art-ot, ami többé-kevésbé helyettesíti magát a tárgyat.

   Ha dobozonként egy-egy tárgyról készítünk felvételt, tudni fogjuk, hogy mi van a dobozban. Ha viszont a clip art-hoz kell folyamodnunk, előtte győződjünk meg arról, hogy gyűjteményünkben minden tároló tartalmának feltüntetésére van-e kép – és gondoljuk azt is át, hogy vajon a képek egy hónap múlva fognak-e még valamit jelenteni számunkra.

3. Keressük elő a képet és alakítsuk át címke-méretűre a 4.81-es ábrán látható módon.

4. Ha szükséges, adjunk hozzá szöveges magyarázatot (lásd! a 4.82-es ábrát).

5. Egy egész lapot is telerakhatunk címkékkel, a 4.83-as ábrán láthatóak szerint.

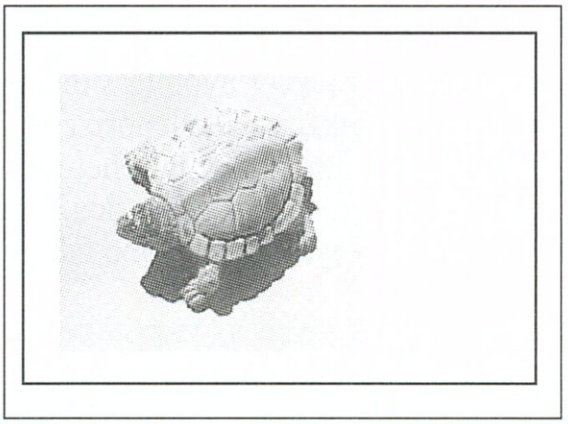

4.81 ábra *A Deneba Canvas-évei összeállított kép*

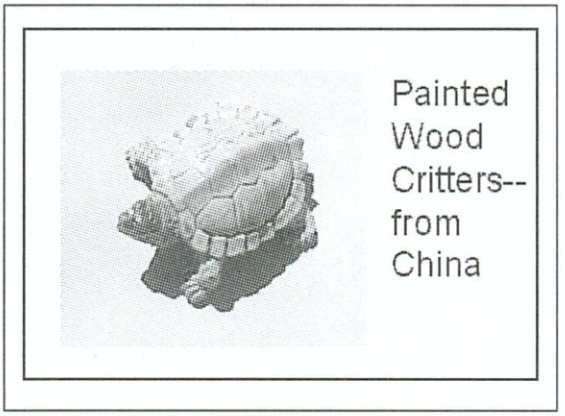

4.82 ábra *A Deneba Canvas-évei összeállított kép*

4.83 ábra *A Deneba Canvas-évei összeállított kép*

6. Nyomtassuk ki a címkéket, válasszuk szét, és ragasszuk a dobozokra.

   Ha különleges címkelapot használunk, először nyomtassunk próbaként néhány közönséges papírlapra, majd a címkelappal ellenőrizzük, hogy jól helyeztük-e el képeinket. Egész oldalnyi címkelapot is vehetünk, amit aztán címkékre felszeletelünk. Vagy, ahogy azt a nagy televíziós látványművész, Nam June Paik mondta, a XX. század egyik legnagyobb találmánya az átlátszó szalag.

Jelenet ábrázolása

Ha képzeletünket idegen égitestekről érkező élőlényeknek ismerős tájon való feltűnése foglalkoztatja, módunkban áll képekben ábrázolni is az ilyen jelenetet. Ehhez először is olyan tájképet szerezzünk, amelynek a szélein jól felismerhető tájképrészletek láthatók, hiszen a központi részét el fogjuk foglalni.

Ezután a Freehand Selection (Szabadkézi Kiválasztás)-eszközzel vágjuk ki környezetéből teremtményünket. Nagy pontosságra nem kell törekednünk – nem az FBI-t akarjuk átverni. Sok programban az élek mentén végzett néhány kattintással jó sziluettet kaphatunk tárgyunkról.

Másoljuk le a tárgyat és ragasszuk rá tájképünkre. Arra ügyeljünk, hogy elegendő tájkép-részlet maradjon fenn, amiből látható, hogy süteményünk, halunk vagy egyebünk éppen leszáll.

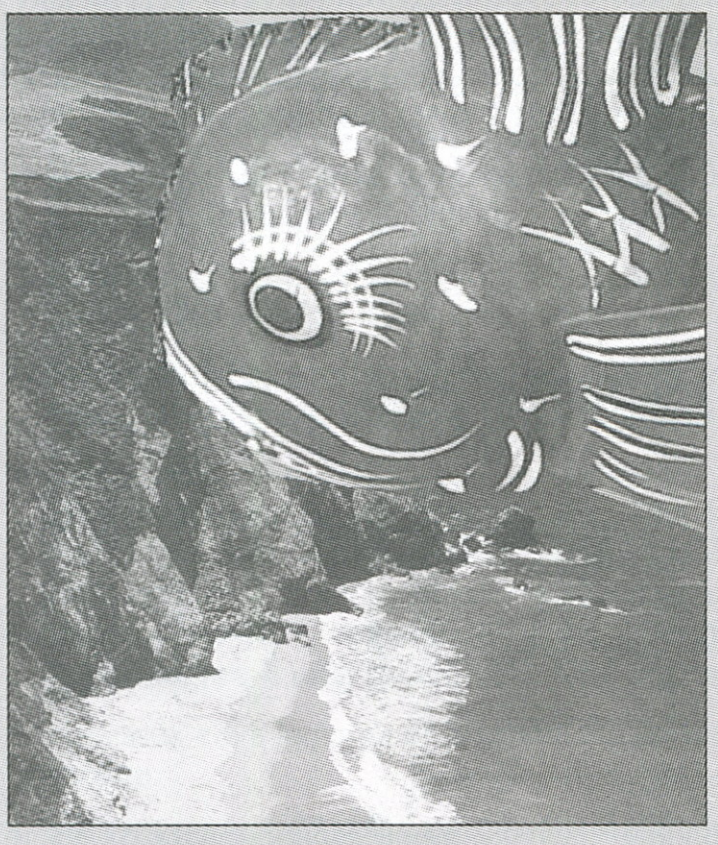

Figyeljük az égboltot

Aki szeret megfigyeléseket végezni távcsövével a csillagos égen, vagy aki szereti tanulmányozni az időjárást, abban felmerülhet az a szándék, hogy megfigyeléseiről feljegyzéseket készítsen. A számítógépes eszközökkel ma már ez könnyen elvégezhető. Ebben még a képek is segítségünkre vannak, általuk a nehezen leírhatót tudjuk bemutatni.

1. Olyan képpel kezdjük, amely a szóban forgó csillagképet, illetve időjárási állapotot ábrázolja, mint a 4.84-es ábra is.

   Ha távcsövünkkel ilyen képet nem tudunk készíteni, szerezhetünk a webről ilyen képet, a NASA-tól.

4.84 ábra *A Broderbund ClicArt-jából származó kép*

2. Ha képünk elég nagy, teljes lapra nyomtassuk ki. Ha kicsi, a kép tetejére helyezzük.
3. Készítsünk képünkhöz egy, a 4.85-ös ábrán láthatóhoz hasonló táblázatot, amelybe feljegyezhetjük megfigyeléseinket.

   Lehetséges, hogy ennél egyszerűbbnek fog tűnni az a megoldás, ahol a táblázatkezelő vagy a szövegszerkesztő termékét külön oldalon használjuk.
4. Az iratgyűjtőnk fedőlapján más képet használjunk – pl. olyant, amilyen a 4.86-os oldalon látható –, s ha a program lehetővé teszi, lássuk el szöveggel is a képet.

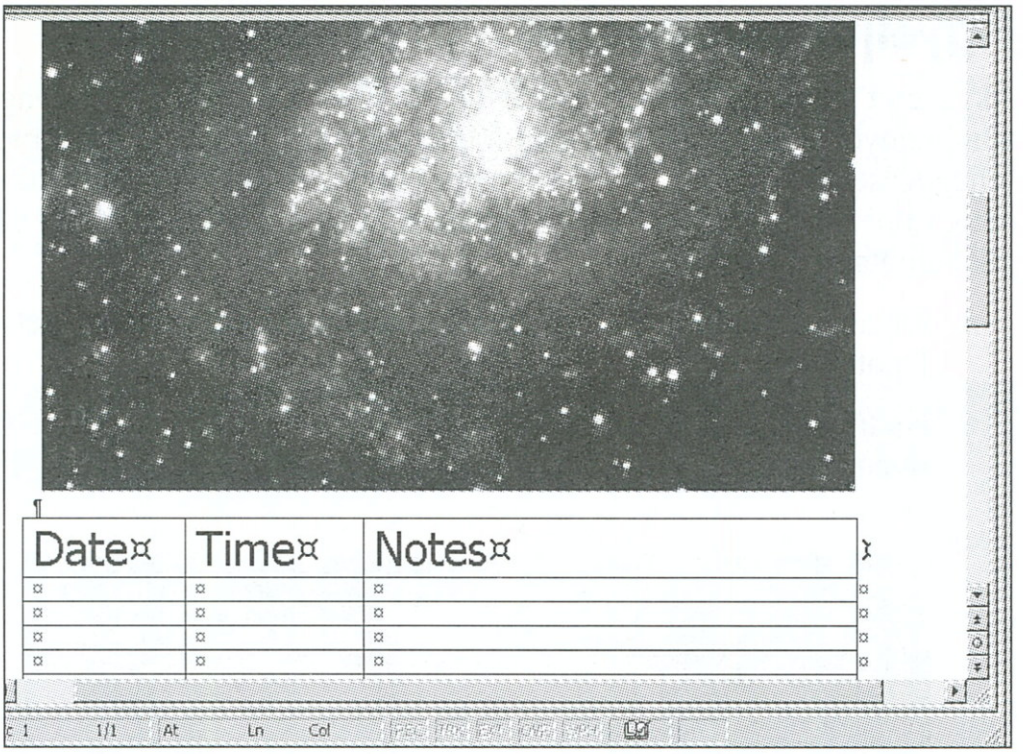

4.85 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

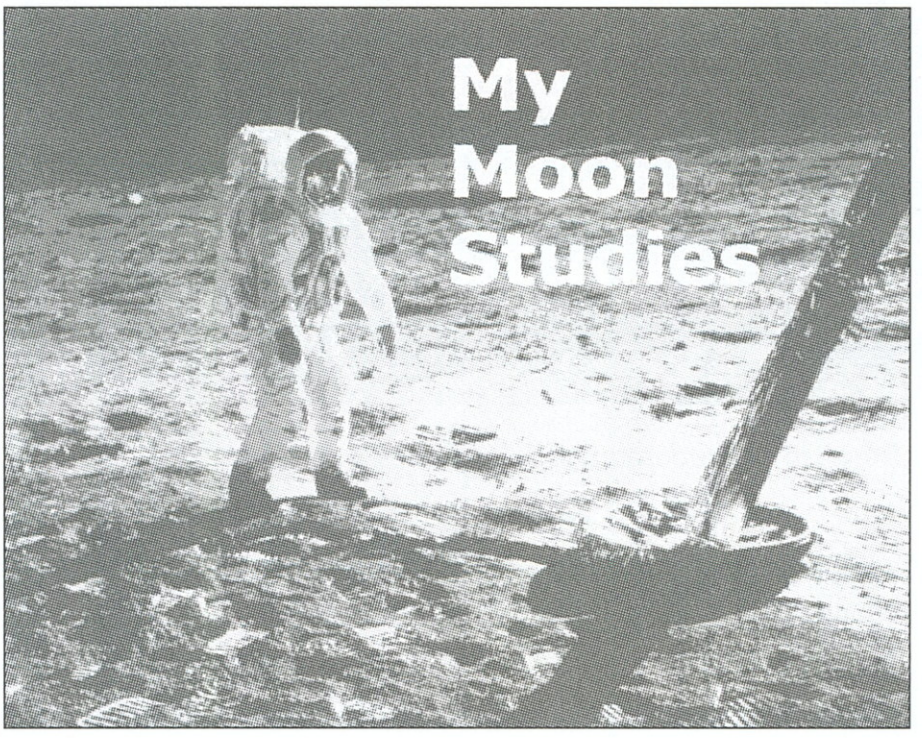

4.86-os ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

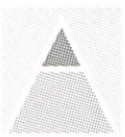

Tipp

Készíthetünk a megfigyelt időjárásról is képet, amilyent a 4.87-es ábra is mutat, s ehhez a 4.88-as ábrán látható módon hozzáilleszthetjük megfigyeléseinket.

4.87 ábra

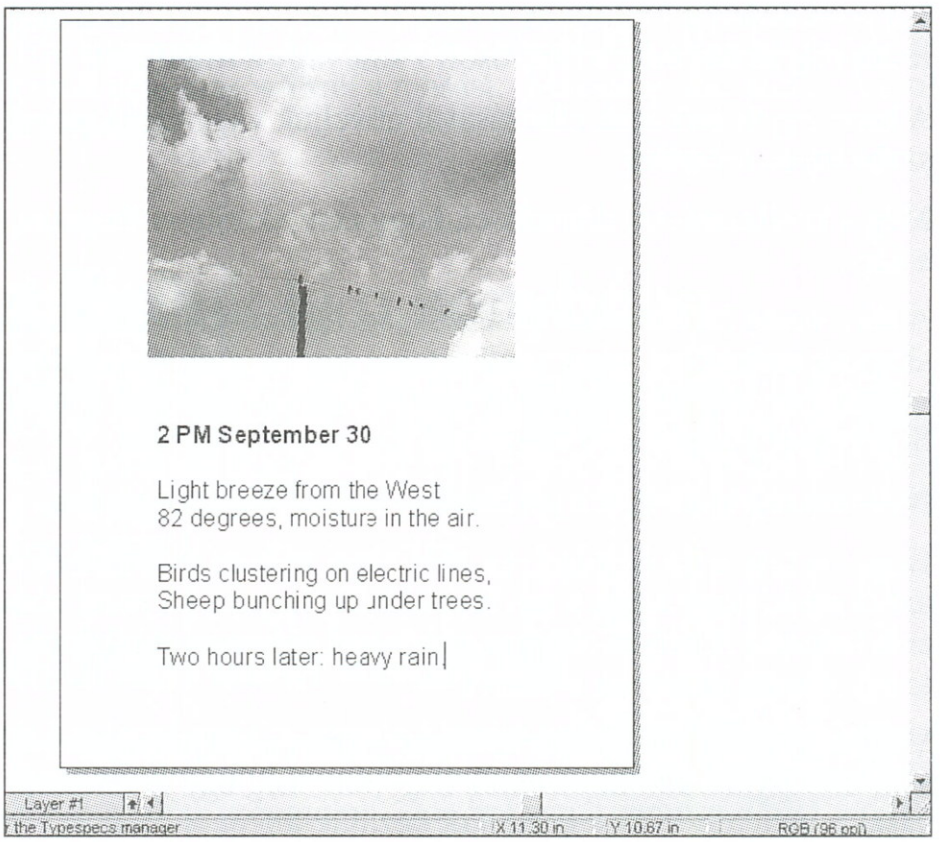

4.88 ábra

Életünk skótszoknyában elbeszélve

A pólóingek díszítéséhez használt speciális anyagok magukra veszik a képet, és amikor nedvszívó anyagra, pl. pamutszövetre helyezzük és rávasaljuk a felületére, a színek és a vonalak átkerülnek a szövetre. Nem kell nyomtatóba helyezni a pólóinget! (bár van, akinek sikerült két papírzacskót is bedugni a nyomtató adagoló me-

chanizmusába). Így, ha kedvünk tartja, kivágott, egyik oldalán képpel ellátott fehér textil négyzetekből vagy papírlapokból skótszoknyát öltögethetünk össze.

1. Határozzuk meg a négyzetek egységes méretét.

   A legtöbb képhez megfelel a 15-20 cm-es méret, s a képeket így nem kell a felismerhetetlenségig nagyítanunk. Arra gondoljunk, hogy az egyes képek között bőven lehet üresen hagyni helyet – a képeknek nem kell sorbarendezetten menetelniük körbe a szoknyán.

2. Számítsuk ki, mennyi képre lesz szükségünk.

3. Gyűjtsünk egy bizonyos téma köré csoportosuló képeket – gyerekkori képeinket, túráink során meglátogatott helyek, összegyűjtött babáink vagy a távcsövünkön át vizsgált bolygók képeit.

4. Minden fényképről vágjuk le a fölösleges háttér-részleteket.

5. Válasszunk ki egy négyzet alakú központi képterületet, másoljuk ki, és ragasszuk be egy új dokumentumba.

   Ezt egyszerűen a Vágólapra is másolhatjuk, ahonnan beragasztjuk egy olyan festőprogramba, mint a Microsoft Paint vagy a MacPaint.

6. A keret egyik sarkának elhúzásával növeljük vagy csökkentsük a képet a szabványos méretűre.

7. Még a kiválasztásnál döntsük el, hogy nem akarjuk-e forgatni, vagy tükrözni a képet.

   A tükrözésre főként akkor van szükség, ha kiolvasható betűket és számokat akarunk kialakítani, vagy a jeleneteket úgy akarjuk visszaidézni, ahogyan a valóságban vannak. Ugyanis a textilre való átvasalásnál a kép megfordul. Sok képnél viszont nem feltétlenül fontos a kép iránya.

8. Nyomtassuk ki a képet a pólóinghez használt átvivő papírra.

   Hogy melyik a felső oldal? Az attól függ, milyen nyomtatónk van. Bizonyára azt akarjuk, hogy a kép a lap üres oldalán legyen. (A rossz oldalon két kék csík látható.) A helyes oldalon gumiszerű műanyagot találunk, amely magába szívja a tintát és átviszi a pólóra.

9. Vágjuk le az üresen maradt felületet – azaz, amelyen nincs reprodukálandó kép, de vigyázzunk: képszélnek hagyjunk meg egy jó félcentis csíkot. (Erre a vasalás után lesz szükség, amikor kezdjük lefejteni a papírt.)

10. Hajtsunk ketté egy tiszta párnahuzatot hőálló asztalon.

11. Tegyük a szövetet a párnahuzat tetejére, és felül rendezzük el tintával a szövet felé fordítva az átvivő papírt.

12. Hajtsuk vissza az átvivő papír szélét, hogy később könnyen le tudjuk onnan fejteni.

13. Melegítsük fel előre a vasalót a legnagyobb fokozaton, nyolc percen keresztül (a gőzölögtetőt ne kapcsoljuk be!).

14. Vasaljunk a hosszú él mentén 40 másodpercig, a másik él mentén szintén 40 másodpercig, aztán az egész felületen ismét 40 másodpercig. Egyenletesen vasaljunk.

    Ha vasalónk ráragadna a papírra, és valami rátelepedne a vasra, bizonyára rossz oldalon vasaltunk. De az is lehet, hogy a vasaló gőzölög, amitől átnedvesedik a papír, és gumiszerűvé válik.

15. Tartsuk lefelé a szövetet, és még forró állapotban fejtsük le róla a papírt.

Ha ragadna, vasaljuk át újra az illető részt és gyorsan szedjük le róla a papírt.

Tipp

Ezzel az eljárással kicsit veszítünk az eredeti színekből, úgyhogy ne számítsunk arra, hogy a pólóing olyan ragyogó színű lesz, amilyen szitanyomással, vagy hímzéssel. Azzal is számolnunk kell, hogy az ing helyenként, ahol nem lett kellően felmelegítve, foltos lesz, kevesebb vagy semmi szín nem lesz. Az egyetlen megoldás: új szöveten ismételjük meg az eljárást.

16. Mosószer nélkül, hideg vízben mossuk át a szövetet, majd ismételjük meg színkímélő mosószerrel a mosást. (Mással ne mossunk.) A szokásos módon szárítsunk.

Képeket főzünk ki a konyhába

A konyha az a hely, ahol üzeneteket hagyunk egymásnak (a hűtőn), ahol diétázunk vagy megszegjük szabályait, és ahol eltesszük a befőtteket. Az alábbiakban nem azt fogjuk javasolni, hogy vigyük ki a számítógépet a konyhába, csak azt mondjuk el, hogyan nyújthat segítséget a számítógép abban, hogy a család összegyűlhessen a vacsoraasztalnál.

Bevásárlási listát készítünk

Néhány hónappal ezelőtt, miután hazaérkeztünk az ABC-ből, kipakoltuk csomagjainkat és amikor begyömöszöltük az utolsó fagyasztott pizzát is a mélyhűtőbe, a legkisebb családtag megszólalt: „De hol van a narancsszörp?"

Elfelejtettük. Néhány perces tétovázás után bekapcsoltuk a számítógépet, hogy elkészítsünk egy űrlapot. Amikor elkészült, kinyomtattuk és mágnessel a hűtőszekrényre nyomtuk. Néhány nap múlva a gyerekek megszokták, hogy arra írjanak fel vásárolnivalókat. Igaz, kezdetben azt írták fel, amit barátaik házánál láttak – újfajta mikrosütőt, benne narancsszínű szuperragasztóval, édességet, amely olyan, mint a halastavunk fenekén levő kődarabok, fagyott főzőkanalakat. Különös módon zöldségfélét ritkán írtak fel. De az ínyencségek mellé egyre gyakrabban került fel a majonéz, ha elfogyott, vagy a margarin. A bevásárlási cédula egyre nagyobb hasznot hajtott konyhánknak.

Különböző kivitelű listákkal próbálkoztunk, és úgy láttuk, hogy az újdonság és a csillogás hatott a legjobban – új kivitel minden hónapban, ami megragadta a gyerekek tekintetét, és ami mindnyájunknak tetszett. Íme néhány munkára indító javaslat:

1. Minden, clip art-tal dolgozni tudó program esetén vegyünk elő egy listát ábrázoló képet.

   Ha a képen rendes vonalak vannak, a sarok-fogónál fogva húzzuk szét a képet, hogy olyan nagy legyen, hogy írni lehessen rá.

   Ha olyan a kép, hogy nehéz lenne írni rá, a sarok-fogónál fogva szűkítsük ikonná – a sarokban vagy fölül álló jelképpé, amely közli: „Erre írhatsz." Aztán húzzunk hozzá egy jó tucatnyi sort, amire írni lehet.

2. Helyezzünk el olyan rajzot a listába, ami a boltra emlékeztet minket és a gyerekeket. Íme néhány javaslat:

   - Bevásárló kocsik. Mi ezeket használtuk, hozzátéve samponos flakonokat, mosószeres dobozokat és – igen, gyümölcsöket. A trükk, amint a 4.89-es és a 4.90-es ábrán látható, az volt, hogy kijelöltünk egy elemet és a kiválasztottuk a Send to Back-et (Hátraküldést), így úgy tűnik, mintha a kocsiba lenne.
   - Kenyér, tej, narancsszörp – vagy a gyerekeknek: fagyasztott pizza, édesség és fánk.
   - Különböző palackokban, dobozokban és zacskókban levő dolgok.
   - Biztonsági őr, vagy üzlettulajdonos büszke testtartásban zöldségespult vagy jegelt hús mellett.

4.89 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

4.90 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

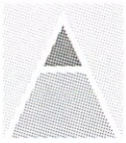

Tipp

Készítsünk képsorozatot a lista aljára, mint a 4.91-es ábrán.

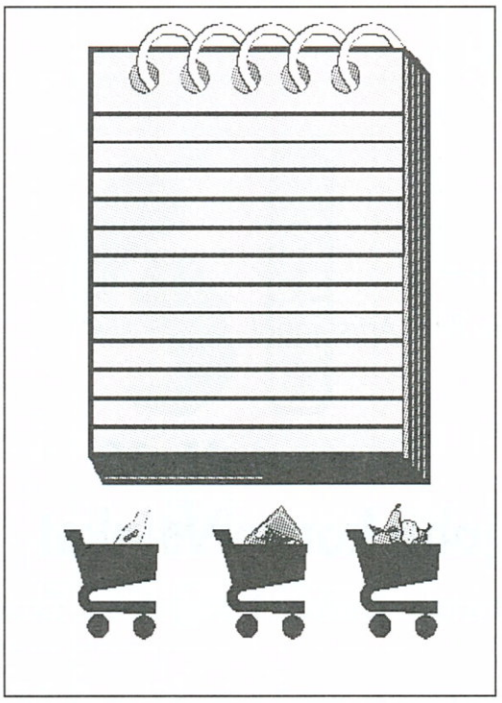

4.91 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Ragaszkodunk a diétánkhoz

Képzeljük el, hogy újonnan előírt diétánk harmadik napján egyszerre csak megszólal bennünk a fagyasztó hívó szava: „Egy adag jégkrém nem okoz semmi galibát. Eddig olyan szófogadó voltál. Megérdemelsz egy kis szünetet."

Akivel ilyesmi megesett már, az tudja, hogy ilyen helyzetben csak az előzetes tervezés segíthet. Vannak, akik figyelmeztető táblákat helyeznek el a hűtőre, merő elővigyázatosságból. Valahogy így:

1. Keressünk egy olyan rajzot, amely a stoptáblára hasonlít: nyolcszögletű és piros.
2. Találjunk ki olyan szöveget, amely tényleg visszahúzza a kezünket.

   A „Stop" jó, de talán létezik egyénibb megoldás is, amellyel biztosan célt érünk.
3. Ha találunk egy másik rajzot, amely megerősíti a stoptáblát – pl. egy kezet, amely „Megállj!"-t parancsol, mint a 4.92-es ábrán levő is, vagy egy jégkrém áthúzott rajzát, illesszük a képbe.

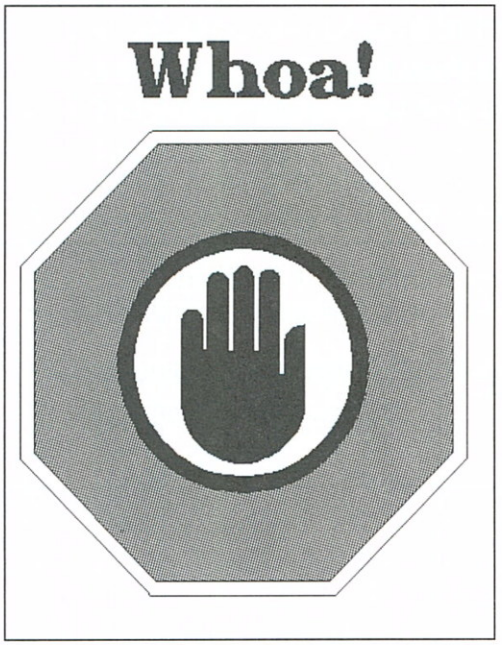

4.92 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Címkével látjuk el legjobb konzerveinket

Tartósított élelmiszereink üvegjét érdemes címkével megjelölni. Ezek akkor használhatók igazán, ha színesek.

Magunknak tartósítunk

Egész Új-Mexikóban szeptemberben és októberben az emberek különösen izgató füstöt szagolnak, amikor nagy fekete hordókban zöldpaprikát pirítanak gázégők lángjánál. Mellettük emberek sokasága vár és szívja magába az illatokat. Amikor végeztek a pörköléssel, az egyik szerencsés ember jutazsákban elviheti a paprikát,

amelynek héja annyira megpörkölődött, hogy könnyen le lehet húzni. Mi, előkészítés után, műanyag zacskóban szoktuk fagyasztani a paprikát. Minthogy azonban Jonathan nem szereti a túl csípős paprikát, a zacskókat címkével kell ellátnunk, amin feltüntetjük, mennyire erős a paprika: szuper csípős, nagyon csípős, közepesen csípős, vagy édes paprika. Megteszi a szöveges felirat is, de abban nincs semmi érdekes. Mi a csípősséget a címkére rajzolt paprikák számával jelöljük, de mindenki saját igényének megfelelő jelölési módot alkalmazhat.

1. Helyezzünk el egy, az illető ételt ábrázoló képet a dokumentumunkban.
2. Másoljunk le és ragasszunk fel belőlük annyit, amennyi szükséges.
3. Tegyük hozzá a figyelmeztetésünket – vagy csak az eltett étel nevét (lásd! a 4.93-as ábrát).

Ha magunknak eltett ételt látunk el címkével, abból az az előnyünk származik, hogy nem kell másoknak magyarázkodnunk, vagy nem kell szabványos képeket kialakítanunk. Csak néhány hónapra akarunk emlékeztetőt készíteni arról, hogy mit tettünk el az üvegbe vagy a zacskóba.

4. Válasszuk ki a megfelelő címkét, másoljuk le és annyit ragasszunk fel egy oldalra, amennyi csak ráfér.
5. Nyomtassuk ki a címkéket és helyezzük el a megfelelő edényre.

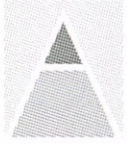

Tipp

Tegye a fagyasztásra szánt ételt egy zacskóba, ragassza rá a címkét, majd az egészet egy másik zacskóba! Így a címke olvasható marad, az étel sem teszi tönkre.

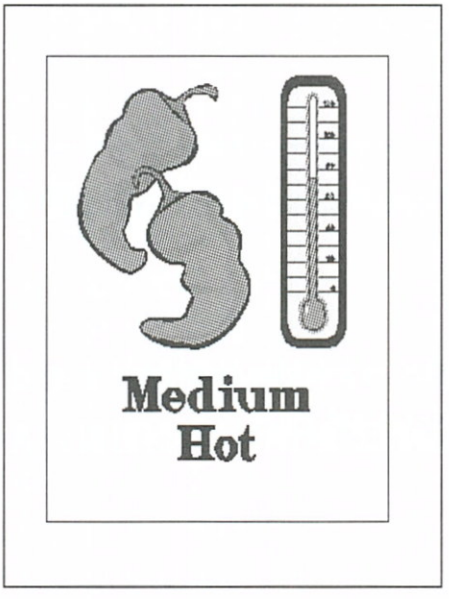

4.93 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Csak barátok részére

A kertünk nem nagyon nagy, de csepegtető öntözéssel és a hetenkénti gyomlálással folyamatos répa-, fűszerpaprika-, uborkatermésünk, időnként még dinnyetermésünk is volt benne. A paradicsom csak szakaszosan termett. Hetekig semmi termés nem volt, aztán egyszer csak rengeteg paradicsombogyó jelent meg a zöld levelek alatt.

A túl sok paradicsom sok-sok paradicsomszószt jelent. A mártást műanyag tégelyekben fagyasztjuk, ami elegendő egy családi vacsorára és a felét még el is ajándékozzuk. Hogy barátaink hetek vagy hónapok múlva meg tudják állapítani, mit tartalmaz az ismeretlen fagyott tárgy, a tégelyekre cédulát teszünk. Ha jó barátainkról van szó, nekik nem mindig teszünk cédulát.

1. Szerezzünk be egy doboznyi, a lehető legnagyobb ragasztós címkét.

   Ha nem tudunk beszerezni nyomtatható címkéket, vegyünk a 21x27,5 cm-es méretű lefejthető lapokból – ezeket magunk is fel tudjuk darabolni kisebbre.

2. Keressünk olyan rajzot, amely valamilyen kapcsolatban van az étellel.
3. Egészítsük ki a rajzot a tartalomra utaló szöveggel a 4.94-es ábrán látható módon.

4.94 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

4. Nyomtassunk a ragasztós címke-lapra.
5. Ragasszuk fel a címkéket a tégelyekre vagy befőttes üvegekre. Ha úgy véljük, nem fognak kíméletesen bánni velük, tekerjük körbe ragasztószalaggal a címkéket.

Eladásra

Szomszédunk a hátsó udvarban szamócát termeszt. A termésből annyi dzsemet tud előállítani, hogy jut belőle a helyi zöldségpiacon való értékesítésre is. Ő is használ portékájához címkéket, de a megszokottnál hivatalosabb formájút. Mindig ügyel arra, hogy legyenek nagy kerek vagy ovális címkéi, meg hogy az alábbiak rajta legyenek a címkéken:

- Jelmondata a megfelelő betűtípussal írva, ahogy a 4.95-ös ábrán is lehet látni.

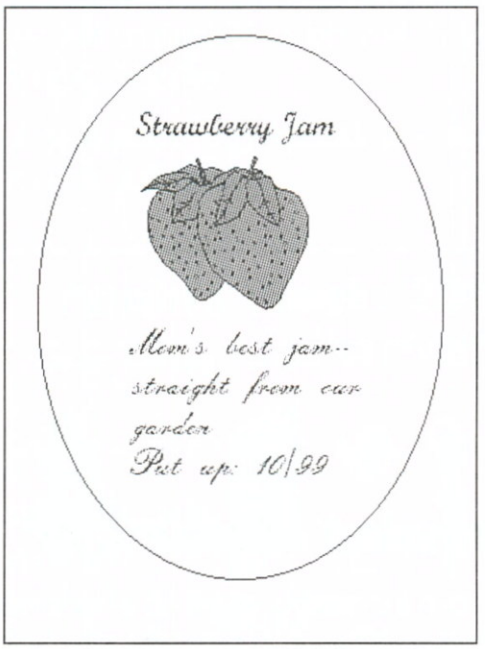

4.95 ábra *Kép a Sierra Home Print Artist-jából*

- Egy, a tartalmat többé-kevésbé bemutató kép
- Az előállítás keltezése, aminek alapján megtudhatjuk, nem túl régi-e a termék

A templomi árusításra szánt tortához még nagyobb címkére van szüksége, mert a receptet is ráírja, hiszen oly sok ember túlérzékeny bizonyos ételekre vagy válogatós (lásd! a 4.96-os ábrát). Ha felnagyítjuk és feltűzzük kartonra, még jó reklámeszköz is lehet.

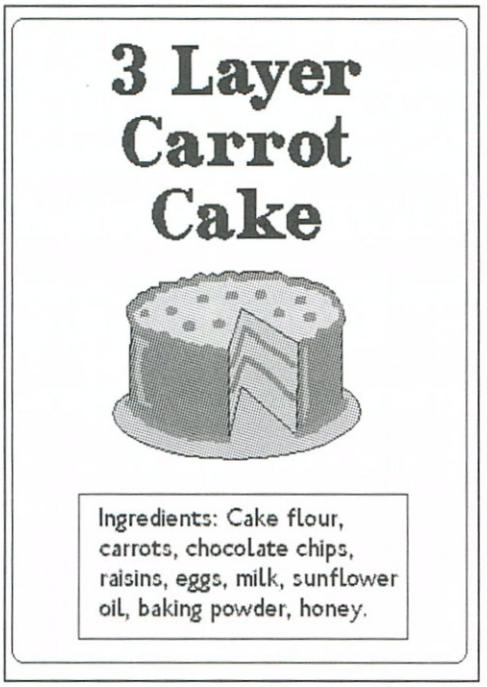

4.96 ábra *Kép a Sierra Home Print Artist-jából*

Különleges kalendáriumokat eszelünk ki

Az egyik ismerős anyuka hetenként nem kevesebb, mint 45 alkalommal cipeli három kisgyerekét különböző mérkőzésekre, táncra, zenekarba stb. Volt férje esetében ez a szám 15-tel nagyobb. Az asszony taxinak is nevezi magát. Hogy ne legyen fennakadás, elhatározta, hogy személyes információs menedzsert használ, havonként előre összeállítja minden gyerek részére a naptárt. Már naptár-készletei vannak: egy a konyhai telefon mellett, egy másik az autóban, ezekre az utolsó percben felírhatja a friss adatokat.

Egyéni naptárt készítünk

Ha élete hasonlít Taxi asszonyéra, akkor bizonyára önnek is van minden hétre kinyomtatott naptára. Kamasz gyereke is megkeresheti a naptárban, hogy mikor vár rá házimunka vagy egyéb elfoglaltság – bár úgy tűnik, hogy ritkán nézik meg, főleg, ha unalmas, fekete-fehér. Az ő figyelmüket is jobban megragadja a színes egyéni naptár, aminek elkészítése legfeljebb heti félórát vesz igénybe.

1. Akármilyen programot használhatunk, de a dokumentumunkhoz minden esetben fekvő lapot állítsuk be (szélessége nagyobb, mint a magassága).

   Ha pl. a Microsoft Word-jét használjuk, válasszuk a File – Page Setup-ot (Fájl – Oldalbeállítás-t); a Paper Size (Papírméret) fülön pedig válasszuk a Landscape-et (Tájképet).

2. Gépeljük be csupa nagybetűkkel a gyerek nevét felülre.

   Név helyett ide a gyerek kedvenc képét is elhelyezhetjük, vagy egy olyan clip art-darabot, amely a kedvenc tevékenységét ábrázolja.

3. A képzeletbeli oszlopok fölé írjuk be a hét napjait.

   A hagyományos naptároknál szokásos rácsozatra nincs szükségünk, minthogy egyszerre csak egy héttel dolgozunk, a napok neve alá pedig szépen el lehet rendezni a tennivalókat. De ha mégis nagyon precíz munkát akarunk végezni, akkor szövegszerkesztőt vagy táblázatkezelőt használjunk: a táblázat hét oszlopból és két sorból álljon, az egyik a hét napjai, a másik a tennivalók számára.

4. A szokatlan vagy különleges eseményeket rajzokkal ábrázoljuk a 4.97-es ábrán látható módon.

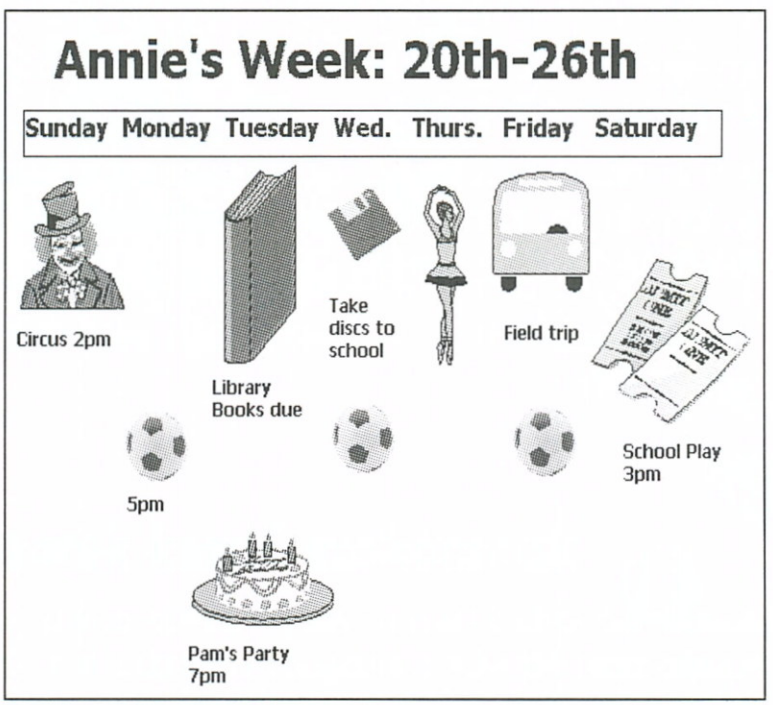

4.97 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Bizonyára össze kell zsugorítanunk a képet, vagy le kell vágnunk belőle, hogy beférjen a naptárba. Ügyeljünk, hogy a berajzolt képek ne lógjanak át más napok oszlopába.

5. Ha szükséges, gépeljük be az eseményt és az időpontját is.

   Ha úgy érezzük, hogy szöveggel is meg kell neveznünk az eseményeket, használjunk egymástól eltérő színeket az egyes feladatokra.

6. Nyomtassuk ki a naptárt.

7. Helyezzük el jól látható módon a hűtőgépre.

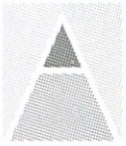

Tipp

Ha több hétre vagy hónapra szóló naptárt akarunk készíteni, olyan papírt használjunk, amelynek mindkét oldalára lehet képeket felvinni, amilyen a HP-nak a PhotoSmart-nyomtatójához készült Glossy Calendar-papír. A képet az egyik, a naptárt a másik oldalra nyomtassuk, majd ragasztószalaggal ragasszuk össze a két oldalt.

A házimunka naponkénti közzététele

Ha csak a napi házimunkára akarjuk emlékeztetni gyerekünket, készíthetünk naponkénti listát is. Este állítsuk a következő napi emlékeztetőt a hűtőre vagy tegyük műanyag tokba és helyezzük el a reggeli mellé.

1. Rajzoló programban gépeljük az oldal tetejére a hét napjainak nevét.

2. Keressünk egy-egy ikont az egyes házimunkák számára, amelyekre emlékeztetni akarjuk a gyereket. 4.98-as ábra

   Például fogkefe emlékeztet a reggeli és esti fogmosásra; a szemetesvödör arra emlékeztet, hogy ki kell vinnie az utcára; az öntözőcső arra, hogy meg kell locsolnia a rózsákat.

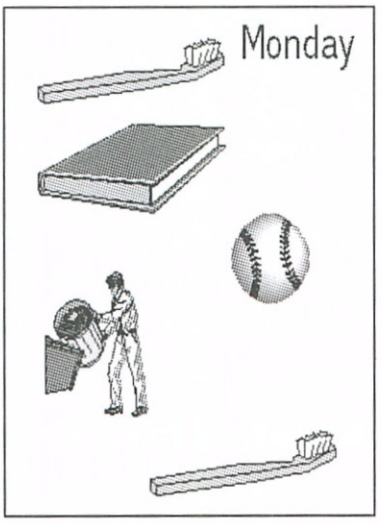

4.98 ábra *Képek a Sierra Home Paint Artist-jából*

3. Nyomtassuk ki és tegyük a helyére a naptárt.
4. Mellékeljünk egy zsinórra kötött íróeszközt, amivel a gyerek kipipálhatja az elvégzett munkát. Ez a jól végzett munka örömét biztosítja számára.

Állandó tennivalók listája

Ha csak a nap mint nap ismétlődő tennivalókra akarjuk emlékeztetni a gyereket (rendrakás, a hárfázás gyakorlására, a halak megetetésére), a gyereknek a kép tetején álló kedvenc képe alá rajzokkal jelöljük a tennivalókat a 4.99-es ábrán látható módon.

4.99 ábra *Képek a Sierra Home Print Artist-jából*

Receptek kezdő szakácsnak

Ha kézzel nem szívesen írunk receptet kedves barátainknak és családjuknak, akik élvezték ételeinket, számítógépre is vihetjük receptjeinket. Észrevettük, hogy Liza ételei iránt sokan érdeklődnek vendégeink közül. Liza kezdetben csak kézzel és találomra írta le a hozzávalókat és szóban elmagyarázta vendégeinknek a készítés módját. Most viszont, amikor mindez a számítógépen van, nem felejt ki egy lépést sem. A receptek mellé rajzolt képek emlékeztetnek az elkészítés lépéseire, és azt is megmutatják, milyennek kell lenniük a készítménynek.

Főzzünk szoftver alapján

Szeret új recepteket kipróbálni, vagy nem tudja, mit csinálhatna a hűtőben levő ételmaradékból? Próbálja ki a szoftver segítségével való főzést. A főzőprogramok több mint 15 évvel ezelőtt jelentek meg, így a jelenlegi változatok kicsiszoltaknak tekinthetők. Sok csábító képet tartalmaznak, néhányuk tápértékkel kapcsolatos tudnivalókat, részletes utasításokat és még a főzési technikára vonatkozó videofelvételeket is tartalmaz.

A Sierra nagyon népszerű MasterCook-ja lehetővé teszi azt is, hogy saját receptjeinket hozzáillesszük az adatbázisban levőkhöz. A weben akárki postázhatja saját MasterCook-formátumú receptjét, így ötletek ezreivel bővíthetjük konyhai adatbázisunkat. A számítógép segít kitalálni, hogy a meglevő ételekből mit lehet összeállítani; de a tápértékre vonatkozó kikötésünket figyelembe véve is tud receptet adni. Válogathatunk a bőséges képkínálatban is – csak ki kell választanunk az egyiket és azt készíthetjük el. Ha a főzéshez vásárolnunk is kell, megkaphatjuk a részlegekre bontott vásárlási listát is. Amikor kiválasztotta a receptet, nyomtassa ki! Le is tehetjük a konyhaasztalra, nem baj, ha összezsírozódik: másikat is nyomtathatunk. A MasterCook-nak többféle kiadása van, kímélő ételekről is. (Windows és Mac CD-ROM-ok)

Hasonló a Broderbund-féle Williams-Sonoma Guide to Good Cooking-csomag, amelyben ezernyi recept, 50 ételsor található, a benne levő videók pedig a különböző konyhai feladatok elvégzéséhez és bevásárlási listák összeállításához nyújtanak segítséget. (Windows és Mac CD-ROM-ok)

1. Sorolja föl a hozzávalókat és írja le a tennivalókat (használja a szövegszerkesztőt!), de vigyázzon, néha egyszerűbb a főzés, mint mások számára jól megfogalmazni, hogy készül az étel, mely konyhaművészi hírnevét megalapozta.

2. Fényképezzük le az eredményt, helyezzük el az elektronikus változatát a recept elejére, mint az elérendő célt – a 4.100-as ábrán látható módon.

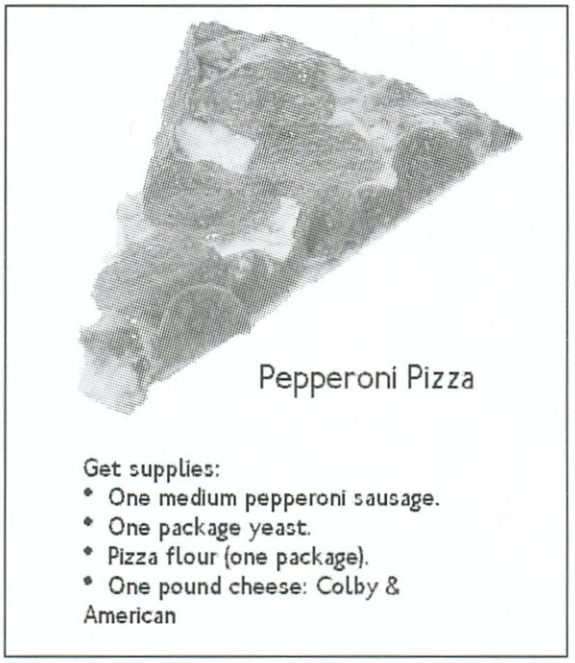

4.100 ábra *Kép a Sierra Home Print Artist-jából*

Előfordulhat, hogy tapasztalatlan szakácsok vagy gyerekek ezeket a vizuális eszközöket tudják kamatoztatni, amikor elakadnak valamely eljárás-részletben. A receptbe iktatott képek megmutathatják nekik, hogyan kell kivitelezni az egyes műveleteket, pl. a zöldség felszeletelését.

3. Lépésenként írjuk le az utasításainkat.

4. Ha olyan lépéshez érünk, aminél vélhető, hogy kezdő szakácsok nem fogják megérteni, illesszünk be egy magyarázó képet a 4.101-es ábrán látható módon.

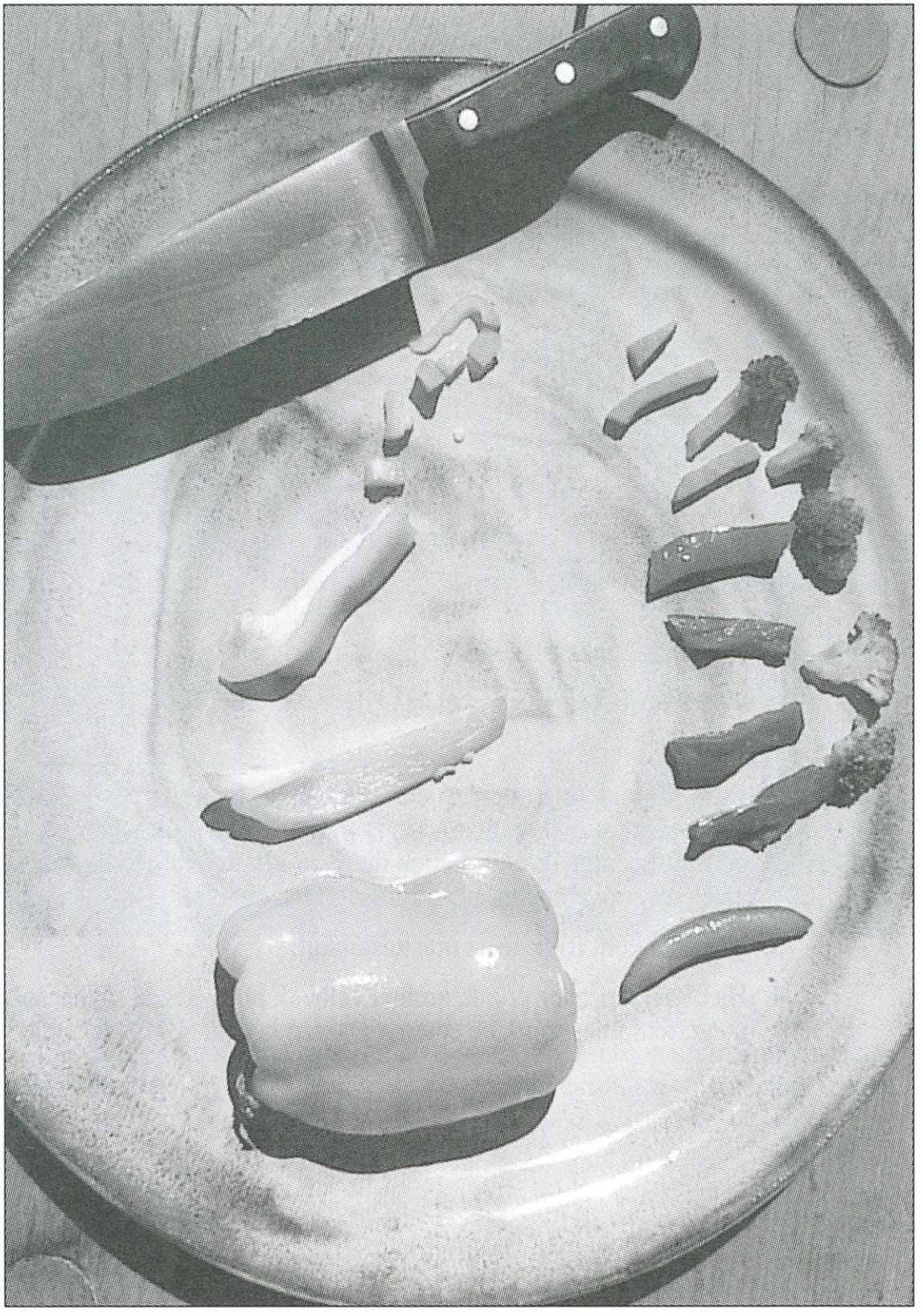

4.101 ábra

5. Folytassuk az utasításokat amíg el nem készülünk.
6. Illesszük be az eredményről készült fényképet, amilyen a 4.102-es ábrán is látható.

4.102 ábra

Kötényt készítünk magunknak

Megfigyeltük, hogy amikor gyerekeink a konyhában segédkeznek, szeretik felölteni az egyenruhát – a kötényt. Nem, nem azért, hogy a liszttől és zsírtól óvják ruhájukat, hanem hogy hasonlítsanak a konyhafőnökre. Ha mi feltettük a szakácsföveget, akkor nekik is fel kellett tenniük.

Mi is készíthetünk különleges kötényt a különleges szakácsoknak; a fehér sima alapanyagon különleges kép lesz. Készítéséhez szerezzük be a munkához szükséges képátvivő lapokat és egy új kötényt.

1. Válasszunk ki egy olyan képet, amely a kötény jövendő tulajdonosának tetszeni fog. A mi fiunk, Jonathan, például süteményt választana.

   Olyan képet válasszunk lehetőleg, melynek tükörképe is megfelelő – amin nincsen szöveg, vagy olyan jel, amely a kép jobb, ill. bal oldalára utalna. Szimmetrikus tárgy legyen, amilyen pl. a 4.103-as ábrán látható.

   Ha van olyan szoftverünk, amellyel tükörképet lehet előállítani, akkor beírhatunk a képbe jelmondatot, vagy nevet is. Használhatjuk a Hanes T-Shirt Maker programot.

2. Szerezzünk be különleges, pólóingekhez használható átvivő lapokat, olyanokat, mint a HP Iron-On T-Shirt Transfer-lapok.

3. Nyomtassunk az átvivő lapra.

4.103 ábra *Kép a Sierra Home Print Artist-jából*

4. Tegyük az átvivő lapot a kötényre és vasaljuk mindaddig, míg a kép teljesen bele nem itatódik a köténybe.
5. Húzzuk le az átvivő papírt, még 10-15 percig hagyjuk megszáradni a felvitt mintát.

Állatok a háznál

Vannak, akik szeretnek történeteket mesélni kedvenc háziállataikról. Mások úgy vélik, túl sokat foglalkozunk állatainkkal. Ha az olvasó is a mesélők közé tartozik, az alábbiakban tanácsokat talál arra, hogyan teheti képekkel élvezetesebbé a kedvencei kalandjairól szóló elbeszéléseket.

Történetek kedvenceinkről

Íme, néhány tanács kedvencünk nagy pillanatait bemutató album összeállítására.

1. Gyűjtsük össze a kedvencünkről készített összes képet.
2. Ha van szkennerünk, digitalizáljuk a képeket.

3. Úgy méretezzük az elektronikus képet, hogy alatta legyen hely a történet számára is. (lásd! a 4.104-es ábrát)

4.104 ábra *A Deneba Canvas-évei készült kép*

Csak egy valóságos fényképet használjunk egy oldalra, hagyjunk helyet a szövegnek.

4. Minden kép alatt, a 4.105-ös ábrán látható módon ismertessük a megörökített eseményt.

4.105 ábra *A Deneba Canvas-évei készült kép*

5. Ha úgy véljük, keretre is szükség van, azt is készíthetünk a 4.106-os ábrán látható módon.

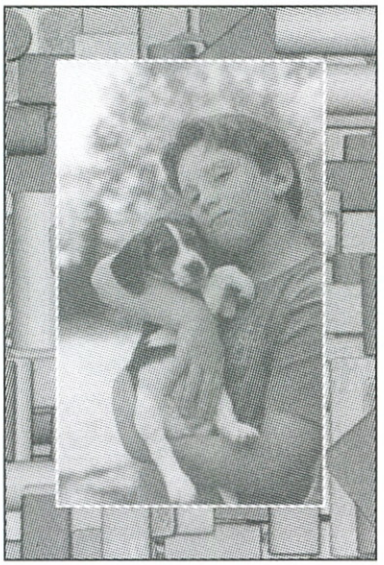

4.106 ábra *A Microsoft Picture It!-jével készített kép*

6. Tetszés szerint készíthetünk beszédbuborékot is a képhez. (4.107-es ábra)

4.107 ábra *A Deneba Canvas-évél készült kép*

7. A végén megpihenhetünk, mint ahogy a 4.108-as ábrán példát mutatnak.

4.108 ábra *A Deneba Canvas-évei készült kép*

Képzeletbeli repülőútra visszük kedvencünket

Mi lenne, ha a macska, a disznó vagy a kutya repülni tudna? Krómszárnyait csapdosó kenyérpirítót, elefántot és Superman-t már láttunk – miért ne tudna Rex is repülni?

1. Induljunk ki kedvencünk portréjából.

   A szőnyegen kinyúlva fekvő kedvencünkből fénykép-varázslóval repülő mókust tudunk varázsolni. Persze, ha szeme nyitva van, mint a 4.109-es ábrán. Toby a walesi Corgi nagy fülét olyan fürgén lengeti, hogy az ember azt hinné, ezzel a módszerrel a levegőbe tudna emelkedni.

4.109 ábra

2. Keressünk egy szép, nagy tájképet, amelyen az ég elég nagy része látszik, hogy kedvencünk röpülni tudjon rajta, mint a 4.110-es képen is.

   Magas pontról készült kép igen alkalmas, mert ezen a kutya olyan, mintha az alatta elterülő tájat fürkészné.

3. A Freehand Selection (Szabadkézi Kiválasztás)-eszközzel vágjuk az állatot a hátteréből, aztán az Edit (Szerkesztés) menüből válasszuk a Copy-t (Másolást).

4. Kapcsoljunk át tájképünkre és ragasszuk bele a kedvencünket.

4.110 ábra

5. Kedvencünk képét úgy helyezzük el a képen, hogy az ég és a föld még jól látsszék, ő pedig úgy tűnjön, mintha lebegne a táj fölött a 4.111-es ábrán látható módon.

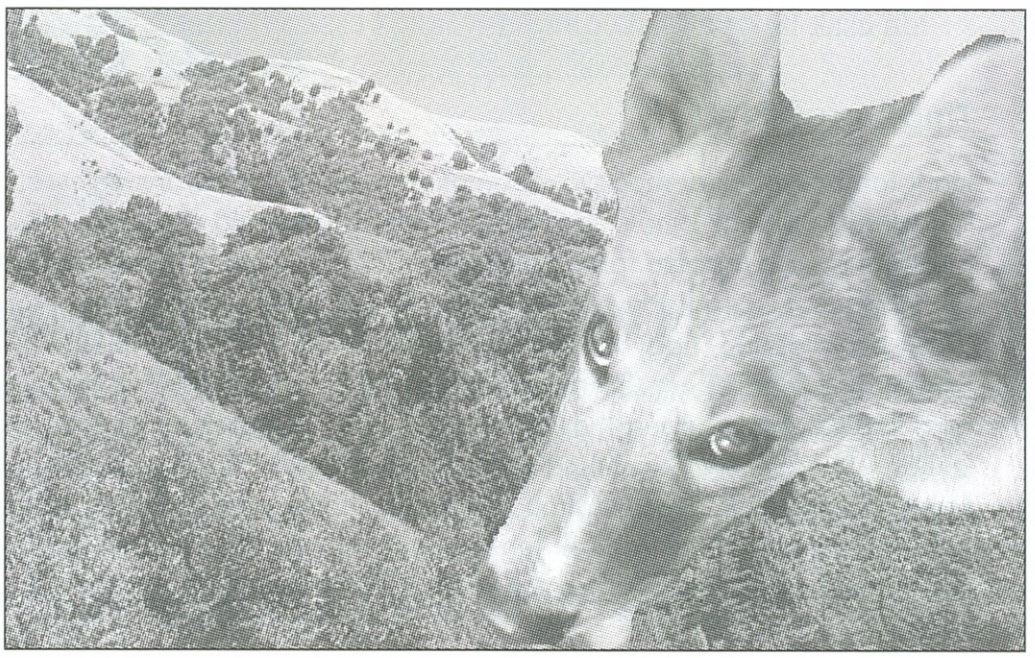

4.111 ábra *Az MGI Software MGI PhotoSuite-jével készült kép*

6. Vegyünk egy másik tájképet, amibe megint beragasztjuk kedvencünket, hogy folytathassa repülőútját, mint a mienk a 4.112-es ábrán.

4.112 ábra *MGI PhotoSuite-tel készült kép*

7. Keressünk még egy képeket, amelyiken égi részlet is van, meg kedvencünk is szeretné, mint kutya a hot dogot. Sajnos a 4.113-as ábrán látható hőlégballon csak hot dog alakú, bár kutyánk is csak virtuális.

Tipp

Ha fotomontázsunkat meggyőzőbbé akarjuk tenni, bizonyára úgy szerkesztjük át, hogy kimaradjanak belőle az eredeti kép nem oda való részletei – hisz ugyancsak furcsán hatna a macska farka körül levő fűcsomó képe a kék égen. Ilyenkor segít a kép közelítése, mert könnyebb a munka, ha egyszerre kevés képponton dolgozunk. (Kevésbé valószínű, hogy véletlenül a nyelvet vagy a farkat is levágnánk.) Ki lehet próbálni az Eyedropper (Szemcsepegtető) nevű eszközt is, amellyel színt vehetünk fel a kép valamely helyéről, azzal a színnel tudunk festeni vagy satírozni, kijavítva a kivágás és háttér találkozásának pontatlanságait. A fölösleges képelemekhez az Eraser (Radír)-eszközt használjuk – vigyázva, nehogy fehér folt maradjon a törlés helyén a képen. (Egyes radírok fehérrel, mások az aktuális háttér színével helyettesítik a törölt részt, így érdemes radírozás előtt kipróbálni.)

4.113 ábra *MGI PhotoSuite-tel készült kép*

Hencegünk a kecskénkkel

Amikor bemutatjuk a kecskénket, az üszőnket, birkánkat vagy disznónkat a vásáron, tudományos bemutatón vagy gazdaversenyen, felállíthatunk posztert is, amelyen bemutatjuk tenyésztésüket és büszkélkedünk díjnyertes állatunkkal. Megadhatjuk az állat fontos élettani ismérveit (korát, tömegét, magasságát) és felsorolhatjuk a vele kapcsolatos gondozási feladatokat (kefélés, itatás, jártatás és etetés). Ezek olvasása megnyerheti a látogatókat, még az is lehet, hogy valaki pattogatott kukoricával kínálja.

1. Szerezzünk be hungarocell táblát.
2. Helyezzük el az első papírív tetejére a büszkeségünk képét a 4. 114-es ábrán látható módon.

4.114 ábra *A Deneba Canvas-évelkészült kép*

3. Szövegszerkesztővel, nagy (24-48-pontos) betűkkel írjuk fel a fontos dolgokat, hogy a látogatók távolról is el tudják olvasni (lásd! 4.115-ös ábrát).

Sárgarépával, almával, szénával, vízzel és #1 MegaHorse vitaminnal etetem a lovamat. De a Sprite-ot és a Pepsit is szereti.

4.115 ábra *A Deneba Canvas-évelkészült kép*

Ha sok ismertetnivalónk van, másik lapra is írhatunk.

4. Ha az etetésről vagy az állat ellátásáról sok közölnivalónk van, új lapon egy másik képhez írjunk szöveget a 4.116-os ábrán látható módon.

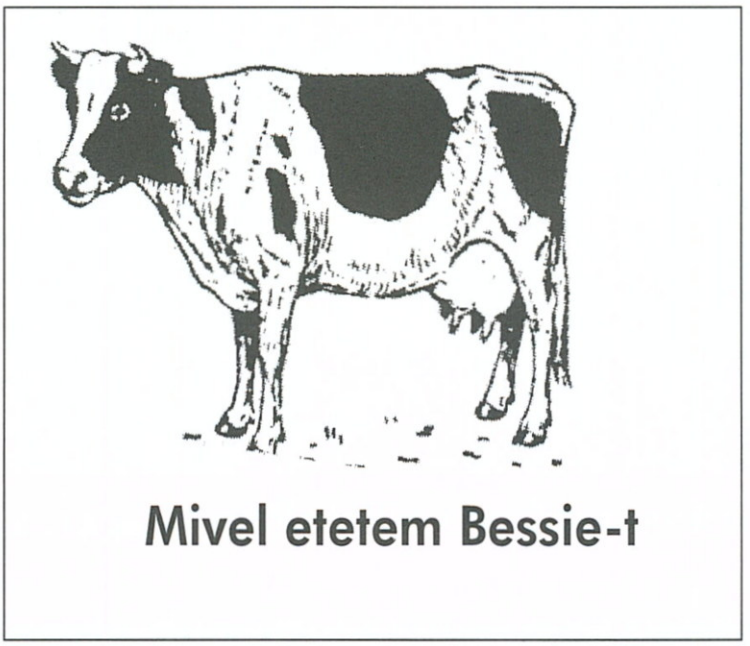

4.116 ábra *A Deneba Canvas-évei készült ismertető, melyhez a kép a Broderbunk ClickArt-jával készült*

Szóba jöhet az is, hogy az állat egy egész napi étrendjéről tételenként készítünk 1-1 felvételt és az egészet sorozatként mutatjuk be.

Elveszett a kedvenc!

A legelszomorítóbbak azok a szórólapok, amelyekkel elveszett háziállatokat keresnek. Az olvasónak remélhetőleg soha nem kell ilyesmit készítenie. Ha mégis, az alábbi néhány tanács segítségével fel tudjuk hívni az emberek figyelmét elveszett kedvencünkre:

- A képet a lehető legnagyobbra készítsük, miközben hagyunk helyet a szövegnek is, mert a fénykép a legjobb eszköz az állat felismertetésére.
- Érzékeltessük, mennyire hiányzik a kedvenc. Persze, az emberek sok ilyen hirdetményt látnak, de ha elmondjuk, hogy az egész család mennyire odavan a veszteség miatt, jobban meghatja az embereket.
- Adjuk meg telefonszámunkat letéphető formában, a 4.117-es ábrán látható módon.

4.117 ábra *A Broderbund ClickArt-jával készült kép*

- Személyesen adjuk át minél több helyen a szórólapot, így hatásosabb lehet annak tartalma.

Piedesztálra állítjuk kedvencünket

A Rushmore-hegy tetején Washington, Jefferson, Roosevelt ás Lincoln kőbe faragott feje látható. Hát nem lenne itt az ideje annak, hogy odahelyezzük kedvencünket is?

Persze, a Szabadság-szobor mellé is elhelyezhetjük, mint a női alak kedvenc háziállatát, vagy a Kongresszus székházának, esetleg egy helyi sípályának a tetejére is felvihetjük. Ha tanácstalanok vagyunk, menjünk el egy ajándékboltba és vásároljunk meg néhány, a helyi turista látványosságokról készült legszebb képet.

1. Kezdjük a kedvencünkről készült olyan portréval, amelyen elég méltóságteljesnek látszik.
2. A programban közelítsük az „arcképét" és a Freehand Selection (Szabadkézi Kiválasztás)-eszközzel rajzoljuk meg a körvonalát a 4.118-as ábrán látható módon, majd válasszuk az Edit (Szerkesztés)-menüből a Copy-t (Másolás).
3. Keressünk egy, a Rushmore-hegyről készült képet (lásd! a 119-es ábrát), vagy bármely jelentős emlékművet, amelyet meg akarunk csúfolni azzal, hogy hozzátesszük kedvencünk képét.
4. Ragasszuk be állatkánk képét a turista látványosság képébe.

4.118 ábra

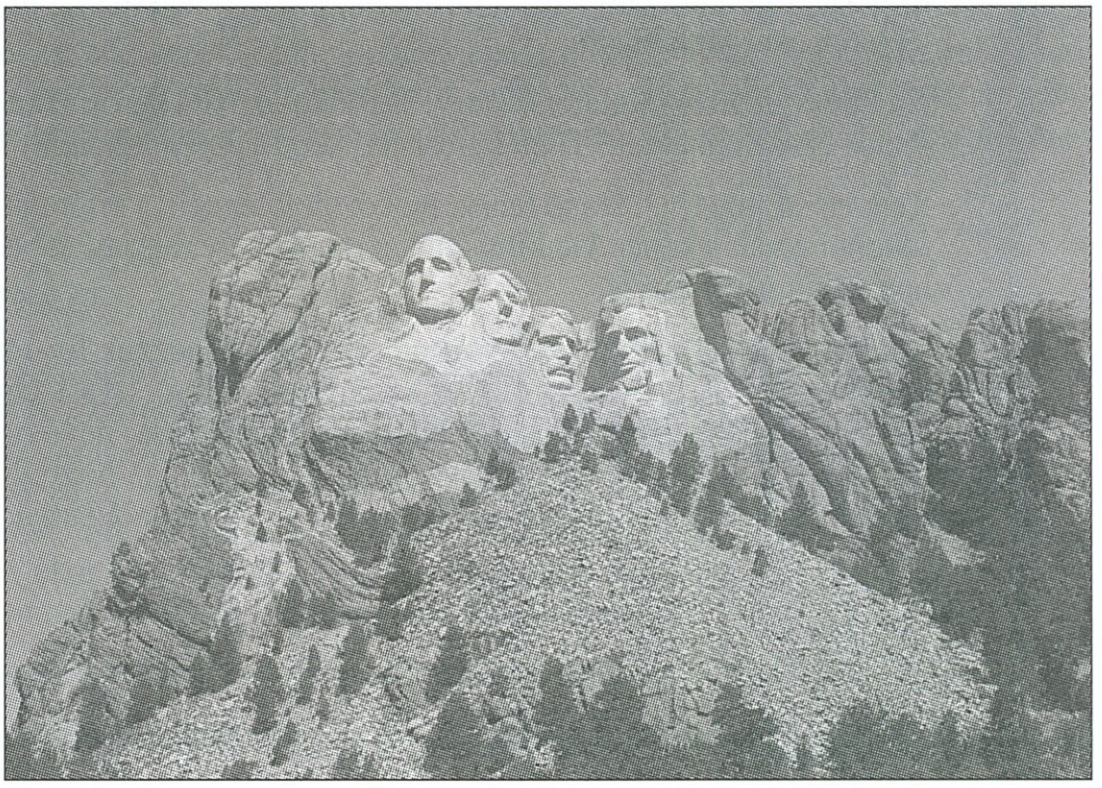

4.119 ábra

5. Alakítsuk úgy a kedvenc fejének méretét, hogy illeszkedjék környezetébe, majd úgy forgassuk, hogy helyzete kellően kiemelje (lásd! a 4.120-as ábrát).

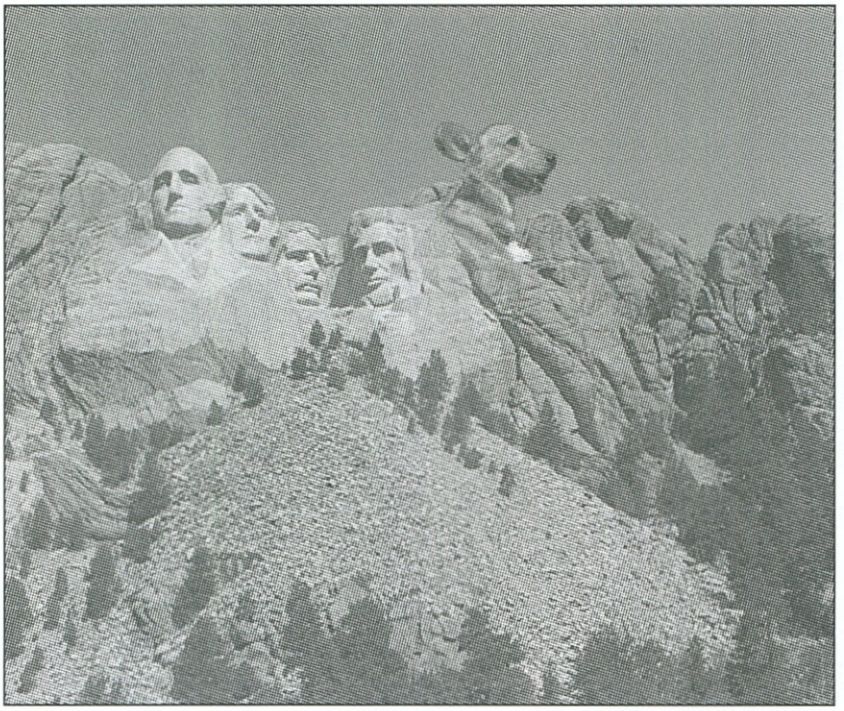

4.120 ábra

6. Képeslap-méretű, vagy 10x15 cm-es papírra nyomtassuk ki, mintha új emléklapot akarnánk kiadni.

   Ha PhotoSmart-nyomtatónk van, 10x15 cm-es HP Glossy Photographic Paper-t használhatunk. Több kereskedő képeslapméretű papírt kínál.

7. Kedves szöveg (pl. „De jó lenne, ha köztünk lennél!") kíséretében küldjük el rokonainknak a képet. De kitehetjük a munkahelyi hirdető táblára vagy otthon a hűtőgépünkre is.

Annak bizonyítására, hogy nem vagyunk egyedül, lapozzuk fel a weben, a `http://members.aol.com/crakkrjack/index.html` címen a The Tomb of the Chihuahua Pharaohs (A Chihuahua-fáraók sírja) nevű oldalt, ahol egyiptomi jellegű iskola-terveink megvalósításához rajzokat, hieroglifákat, furcsa képeslapokat és Neferchichi képét (lásd! a 4.121-es ábrát) találhatjuk meg.

4.121 ábra *A Chihuahua-fáraók sírja a* `http://members.aol.com/crakkrjack/index.htlm` *címen*

Családfát nevelünk

Liza családjában a leszármazás-kutatáson a nagyszüleinek farmján és New Yorkban elköltött magyaros vacsorákra vonatkozó adatok összegyűjtését értették. Senki nem foglalkozott az összes kapcsolat feltárásával, neki anekdoták, furcsa képek és az emberek által elmondott történetek alapján kellett összeállítani a családfáját.

Jonathan családjában több cipősdoboz volt tele általa soha nem ismert emberek képeivel. Hetven évvel ezelőtti albumok hátára rajzolt táblázatok, tizenkilencedik századbeli borzasztó olajfestmények, olyan listák álltak rendelkezésünkre, amelyeket egyik rokonunk készített a Prices család adatbázisának összeállítása során. Egy családi Biblia belső oldalán születések és házasságkötések voltak feltüntetve.

Nem mindig könnyű olyan családfát összeállítani, amelyben ne lennének hiányos vonalak. Ha segítségre lenne szükségünk, az Internet csodálatos adattárral áll rendelkezésünkre a családfa összeállításához. Nem szükséges a régi országokba ellátogatnunk, hogy utánanézzünk a parókiai vagy az anyakönyvi bejegyzéseknek, mert ezek nagy részét megkapjuk a weben keresztül is. A szoftver pedig a rokonság felderítésében táblázatokkal segít. A felderített képek digitalizálásával és a meglevő adatokhoz való csatolásával segíthetjük gyerekeinket ahhoz, hogy képet tudjanak alkotni elődeikről.

Akár használunk családfa-szoftvert, akár nem, rájövünk, hogy a képek – legyenek azok arcképek vagy tájképek, díjnyertes bikák, vagy akár az 1885-ben elnyert díjakról készült képek – hihetőbbé és elképzelhetőbbé teszik a múltat, míg a nevek, számok és szavak gyakran hidegen hagyják az embereket. Az első lépés az lehet, hogy feljegyezzük, amit rokonainktól hallottunk őseinkről – és ahhoz adjuk hozzá meglevő képeinket.

Krónika

A szájhagyomány – amely az emberek által átélt eseményeket éltet – olyan részleteket őriz, amelyek általában vonzzák az emberek érdeklődését. Az idősebb rokonok által elmesélt történetek segítik megértetni a fiatalokkal, hogy honnan származnak, s megismerni a hatásokat, melyek az elődöket, a szülőket érték. A család álmait, törekvéseit és csalódásait s mindennapi tapasztalatait idézik – akár a tanyához, akár New York Lower East Side-jához kapcsolódnak. Az alábbiakban néhány tanácsot adunk a családfa kialakításához.

- Keressünk vagy vásároljunk egy hordozható magnetofont.

Ne számítsunk arra, hogy jó felvételeket fogunk készíteni. Még gyakorlott riporternek is gondot okoz miden elhangzott szó rögzítése. Legtöbbünk néhány nevet vagy dátumot tud rögzíteni mindössze – és az egész élet szivárgott ki a történetből. Az elbeszélő személyiségének varázsát magnetofonnal nagyon jól meg lehet örökíteni. Nem kell figyelmünket a jegyzetelésre fordítani. Figyelni tudunk a válaszokra és könnyen ki tudjuk csalni a számunkra fontos válaszokat, miközben a magnetofon szorgalmasan „jegyzetel".

■ Szóról-szóra írjuk le a hallottakat.

Ha azt látjuk, hogy a beszélő a mondat közepén témát vált, bogozzuk ki a szálakat, de mégis igyekezzünk szöveghűen rögzíteni mindent, ne helyesbítsünk. Arra számítsunk, hogy ez időigényes munka: egyórai beszéd írásban való rögzítése kb. 4 órát vesz igénybe.

■ Ha van, kérjünk képeket a beszédben elhangzottak illusztrálására, ezeket elektronikus változatban is megőrizzük.

Legjobbak az arcképek. De érdekesek a csoportképek, régi lakrészek képei vagy a régi nyarakról mesélő felvételek is. Ha találtunk régi magazint, keressünk benne olyan hirdetést, amelyik a rokonunk által említett terméket reklámozza, egy régimódi telefonkészüléket (lásd! a 4.122-es ábrát), vagy a 30-as évekből származó csavarós mosógépet. A 20-as évek bakfis hajviselete nagyon érdekes: „Csak nem ilyen frizurát viselt a nagyi?!" (lásd! a 4.123-as ábrát)

4.122 ábra *A Broderbund ClickArt-jának egyik darabja*

■ Kombináljuk a szöveget a képpel, így az olvasó jobban látja, miről szól történet.

Széles margókat hagyjunk, így könnyebb olvasni a szöveget; kettős szóközöket használjunk és rövid bekezdéseket írjunk, a képeket a bekezdések közé helyezve. (4.124-es ábra). A képeket a szöveg mellé is elhelyezhetjük a 4.125-ös ábrán látható módon. Használjunk régies betűtípust vagy olyat, amilyen kézírást utánoz, ilyen a 4.126-os ábrán látható is.

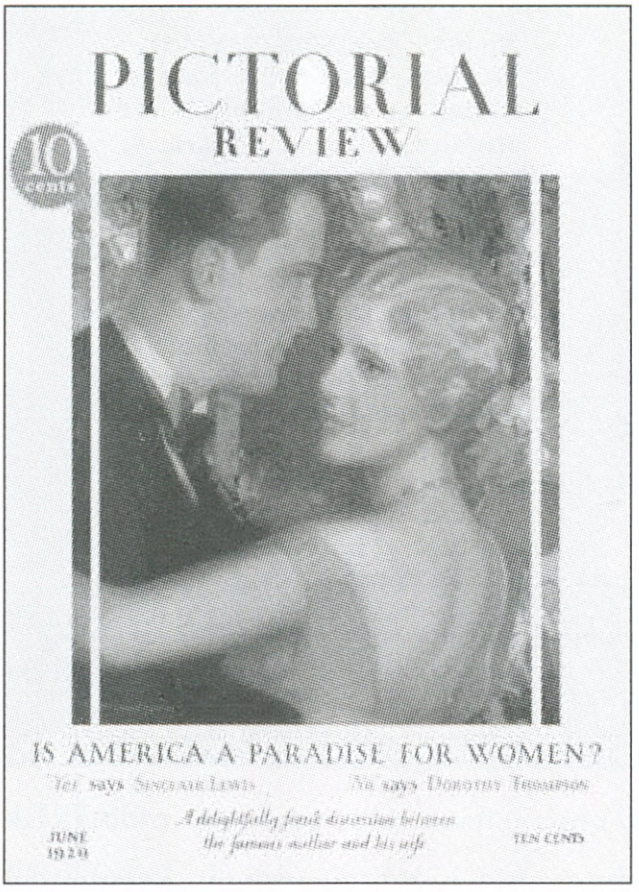

4.123 ábra *A Broderbund ClickArt-jának egy darabja*

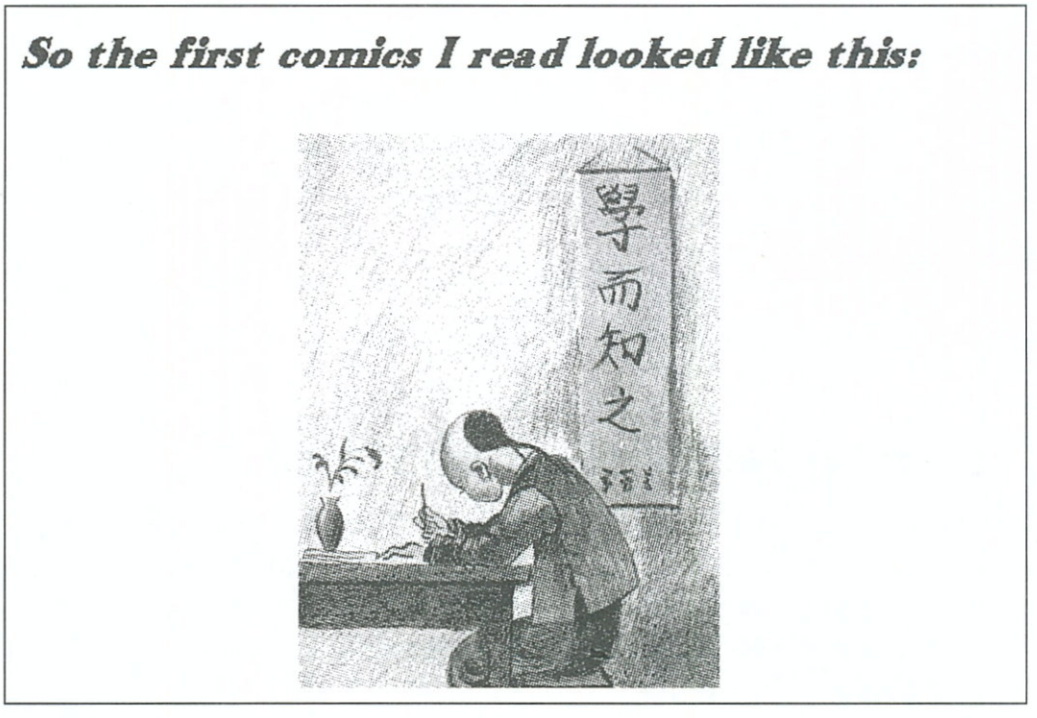

4.124 ábra *A Broderbund ClickArt-jának egy darabja*

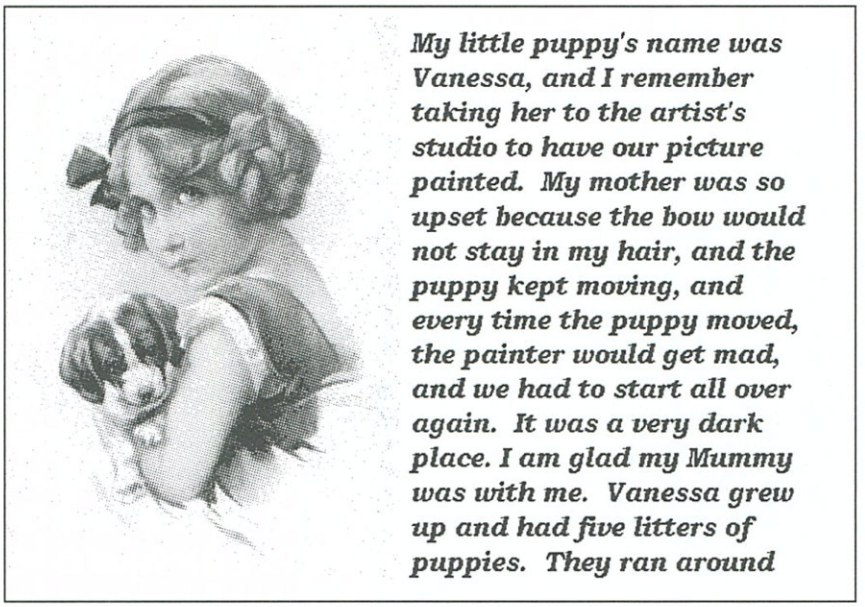

4.125 ábra *A Broderbund ClickArt-jának egy darabja*

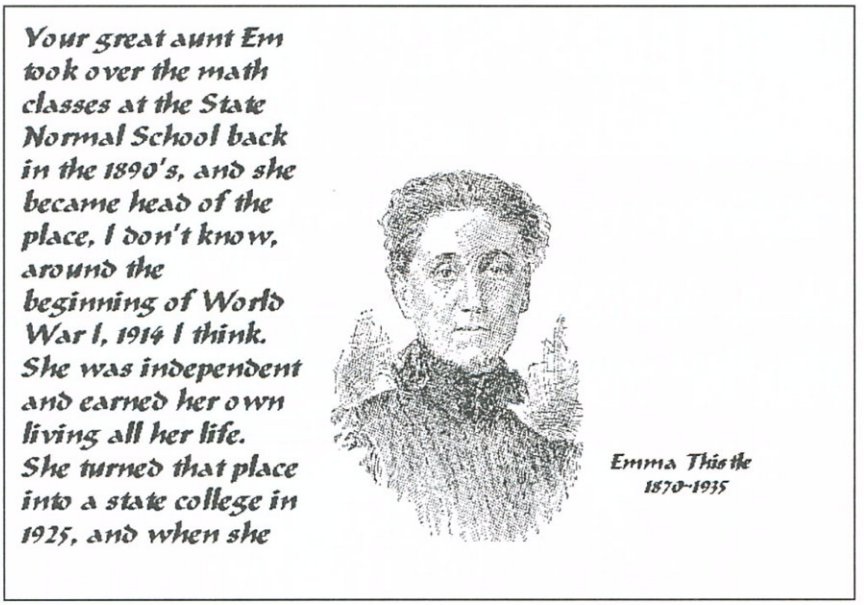

4.126 ábra *A Broderbund ClickArt-jának egy darabja*

Térképet készítünk az óhazáról

A gyerekek szeretik a térképeket. Mi megmutattuk gyerekeinknek, hogy hol van Magyarország és azt a walesi várost, ahol a mi családunk, az idős asszonyok elbeszélései, egyházi bejegyzések és sírkőfeliratok tanúsága szerint a XI–XVIII. századig élt. Saját térkép összeállításával felkelthetjük gyerekeink érdeklődését és elevenebbé tehetjük családi történetünket.

- Induljunk ki egy nagy, az egész kontinenst ábrázoló képből – mielőtt azt a várost vagy vidéket mutatnánk, ahonnan rokonaink származnak (lásd! a 4.127-es ábrát).

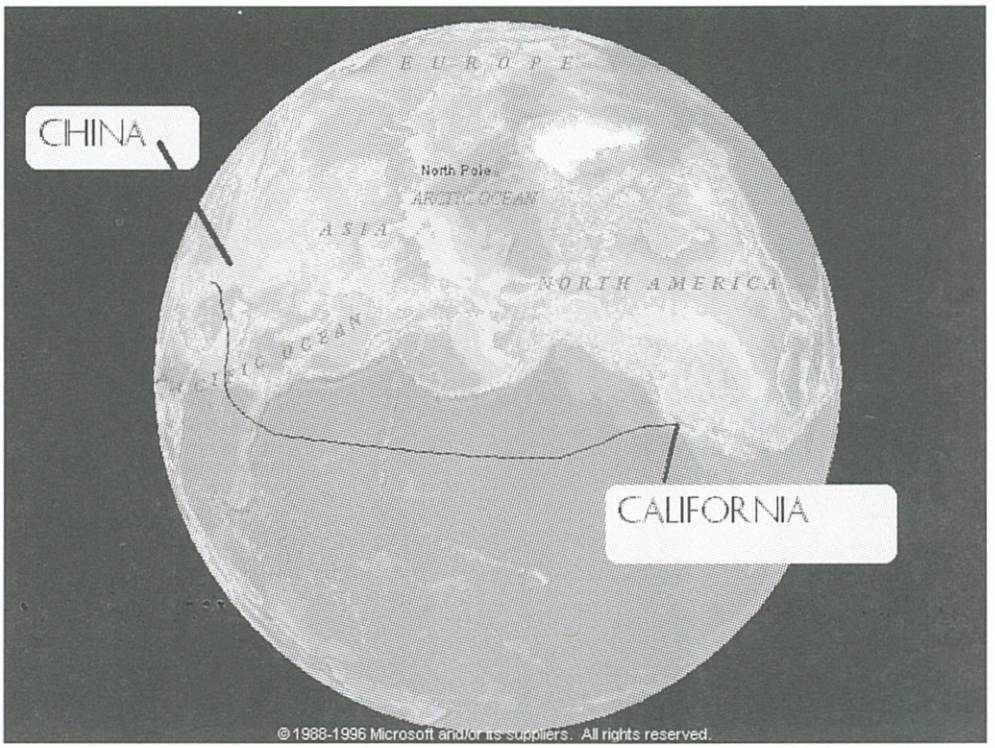

4.127 ábra *Egy részlet a Microsoft Encarta World Atlas 97-ből*

■ Közelítsünk, de még ábrázoljuk a szomszédos országokat is, 4.128-as ábrán látható módon.

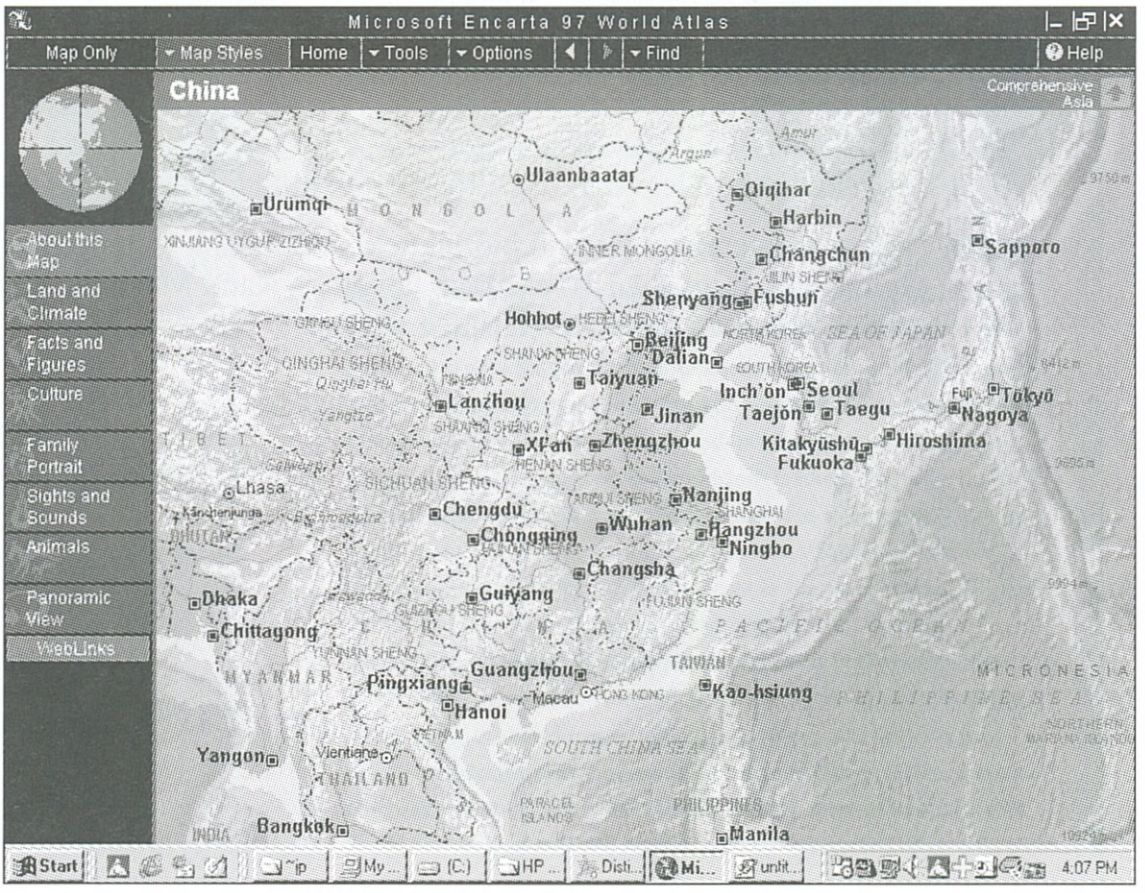

4.128 ábra *Egy részlet a Microsoft Encarta World Atlas 97-ből*

■ Ha ismerjük, jelöljük meg az otthoni várost. (4.129-es ábra)

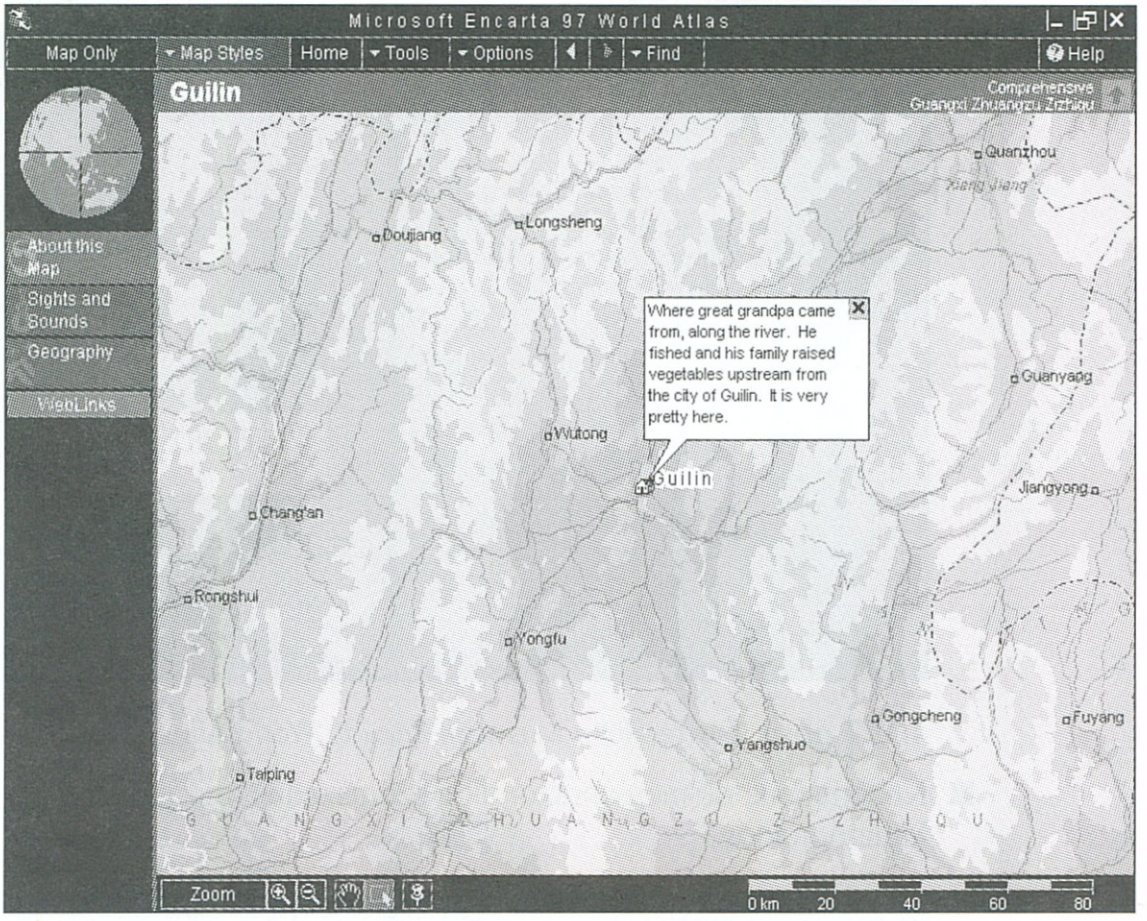

4.129 ábra *Microsoft Encarta World Atlas 97*

■ Mellékeljünk jellegzetes, a szülőföldet bemutató képeket. (4.130 ábra)

■ Nagyobb gyerekeknek és felnőtteknek, teremtsünk történelmi hátteret is, olyasmivel, mint a 4.131-es ábrán látható, a Rand McNally New Millennium World Atlas-ban található Heritage anyag.

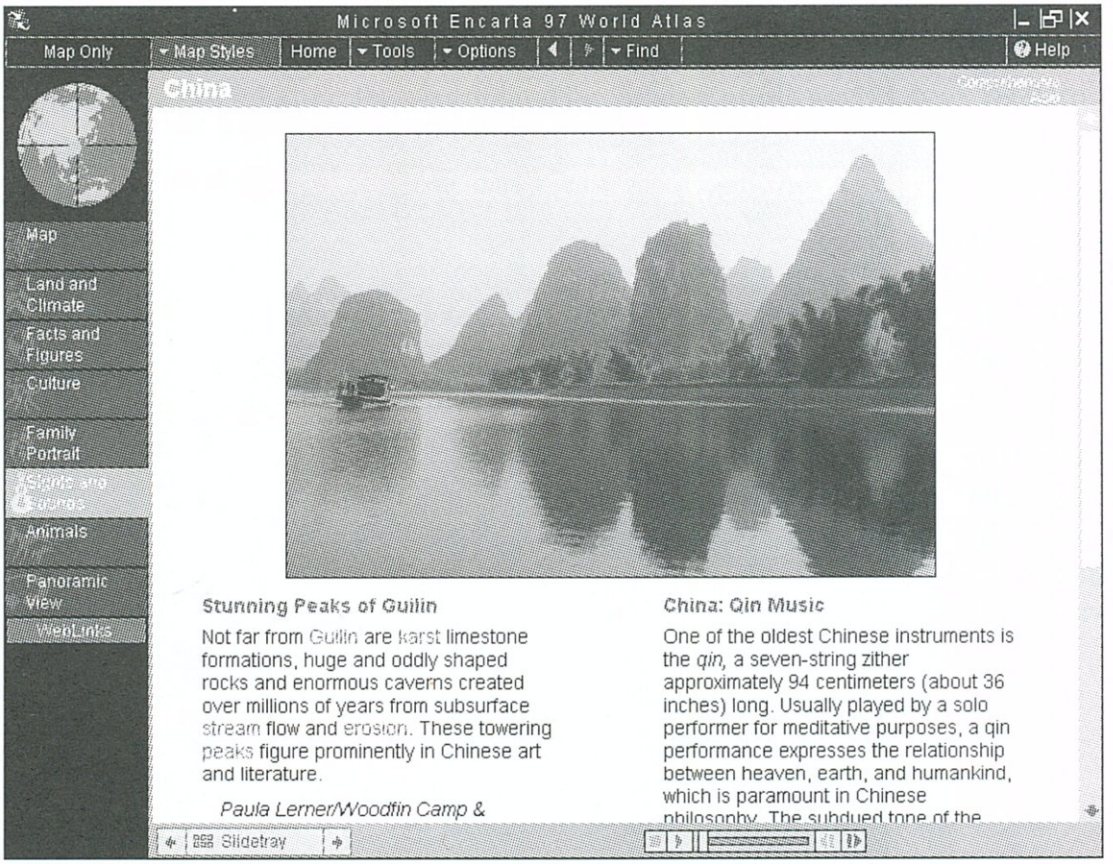

4.130 ábra *A Paul Lerner/Woodfin Camp & Associates által készített képpel kiegészített Microsoft Encarta World Atlas 97-anyag*

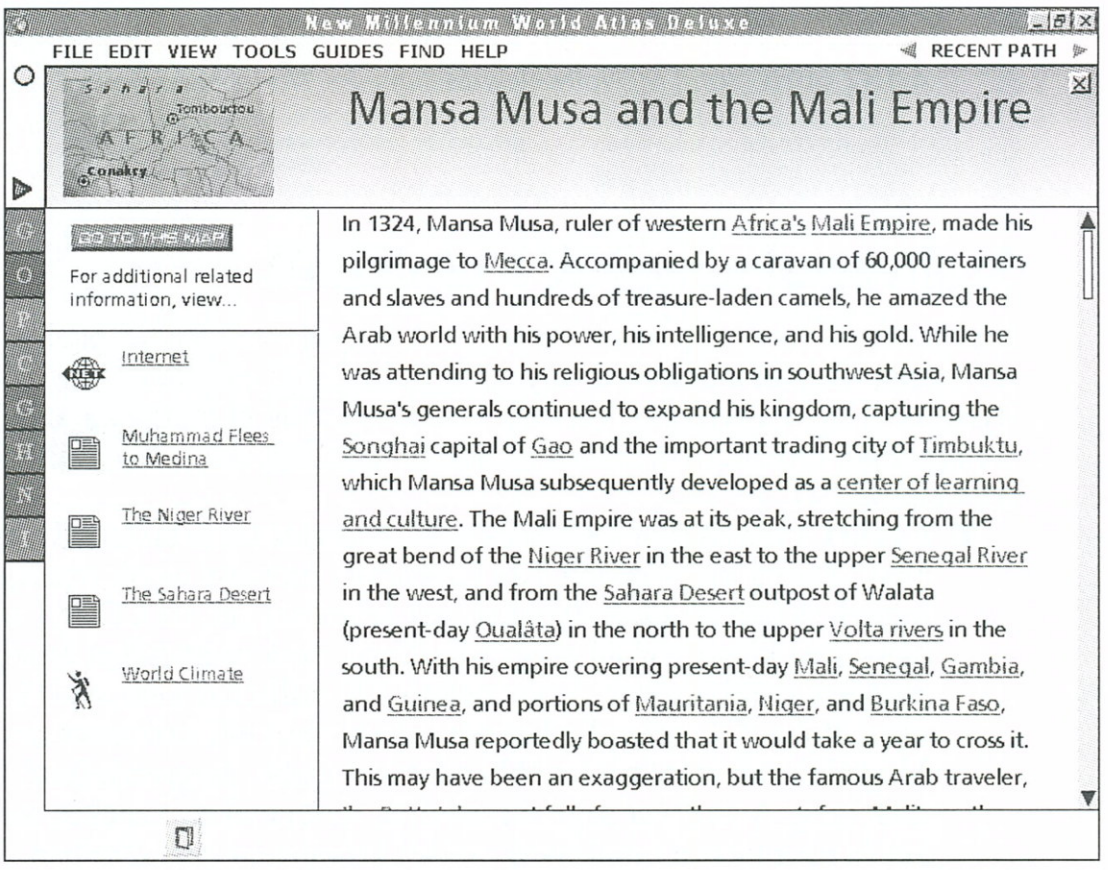

4.131 ábra *A Rand McNally New Millennium World Atlas Deluxe-ból származó kép*

- Ha rokonaink származási helye nagyon messze esik saját jelenlegi lakóhelyünktől, érdemes beilleszteni némi természeti vagy földtani hátteret, olyant, mint a 4.132-es ábrán látható, a Hawaii-szigetek vulkáni eredetét bemutató kép.

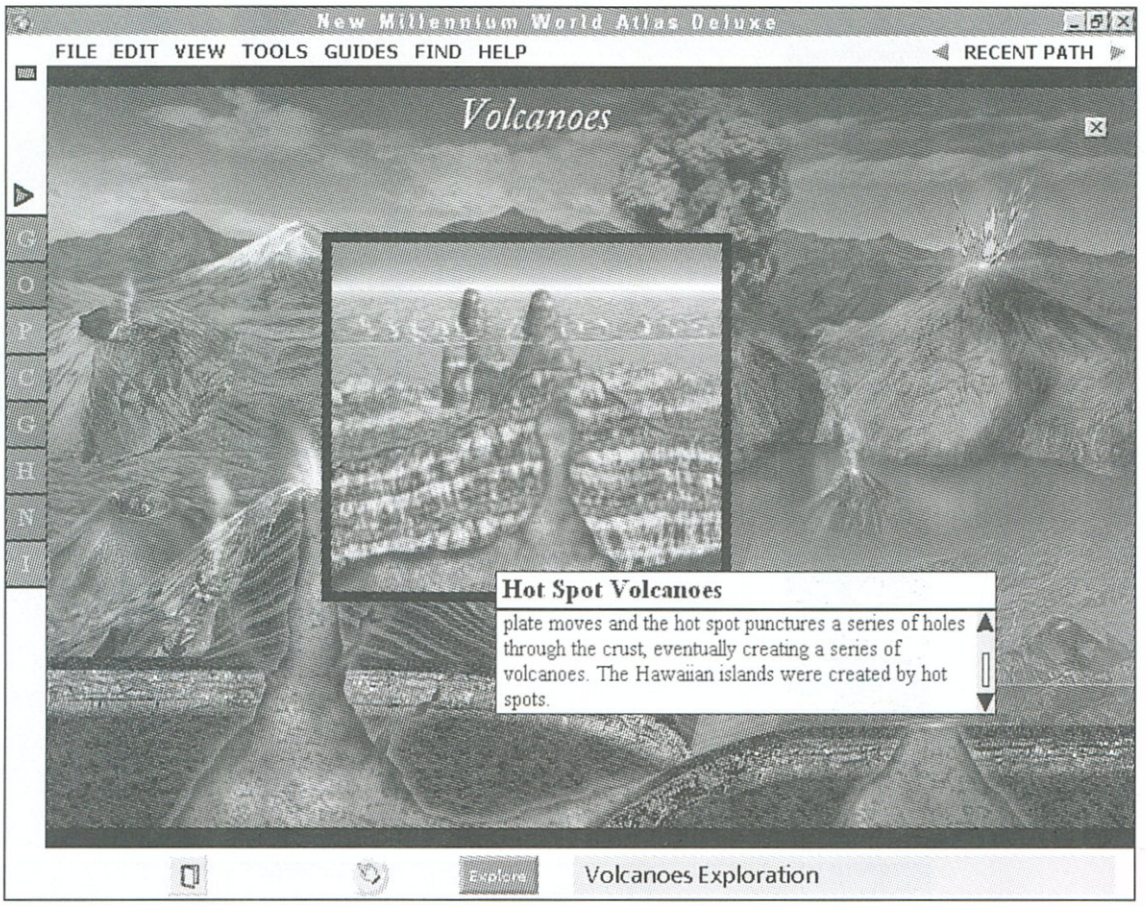

4.132 ábra *Rand McNally New Millennium World Atlas Deluxe*

Szoftverrel neveljük a családfát

Elképzelhető, hogy egy halom feljegyzés, fénykép és lista birtokában sem tudjuk eldönteni, hogyan tudnánk az anyagból összefüggő családi történetet összeállítani. Ilyenkor is segít a szoftver. Ha még nem köteleztük el magunkat egy bizonyos termék mellett, érdemes átnéznünk az alábbi lehetőségeket – a legtöbb 90 $-nál kevesebbe kerül.

- **Family Tree Maker Deluxe** – a Broderbund terméke (amely most a Mattel által nemrég megvásárolt The Learning Company egyik részlege). Sikeres termék jó kereső adottságokkal, sok lehetőséggel, tíz CD-nyi adattal, még néhány száz kiegészítésül megvásárolható, ezek családfákat és népszámlálási adatokat tartalmaznak. A névmutató 170 milliónál több, az USA-ban a XVII. századtól a XX. századig készült feljegyzésekből származó nevet tartalmaz. Megtalált rokonunkról további adatokat újabb, megrendelhető CD-ről tudhatunk meg. A szoftver segít a családfát, történeteket, képeket, tartalomjegyzéket és névmutatót tartalmazó családi krónika összeállításában. A családi és világtörténelmi eseményeket elhelyezi az időben, így segíti azok összefüggé-

seit megértenünk. A weboldal lehetővé teszi, hogy saját kutatásainkat honlapra helyezzük, bevezet minket a származás-kutatás gyakorlatába és összeköt több, mint 50 000 olyan honlappal, melyek fenntartói meg akarják osztani másokkal családi adataikat. (Mac és Windows)

- **Ultimate Family Tree Deluxe** – a Palladium Interactive terméke (melyet a Learning Company, aztán meg a Mattel szerzett meg). Másik kitűnő, ügyesen kezelhető program, mely 1800 fényképpel, zászlókkal és térképekkel, fényképszerkesztő szoftverrel van ellátva, e-maillel fényképeit el lehet küldeni; mód van a feljegyzések és történetek rögzítésére. 90-napos jótállással forgalmazzák. A weboldalról több képet le lehet hívni (Mac és Windows).
- **Family Tree Maker** – a Mindscape (a The Learning Company egy másik leányvállalata) terméke. A deluxe kivitelt válasszuk, amelyben megtalálható a fényképek szerkesztésére szolgáló Corel PhotoHouse szoftver is, így el is küldhetjük képernyőn való megtekintésre a családfát, a készítéséhez használt eredeti szoftverek nélkül. Névjegyzékében kétszázezer családnév és címerpajzs található és van benne egy jó naptár is. Látogassa meg nagy weboldalukat, mely a 4.133-as ábrán is látható. (Windows)

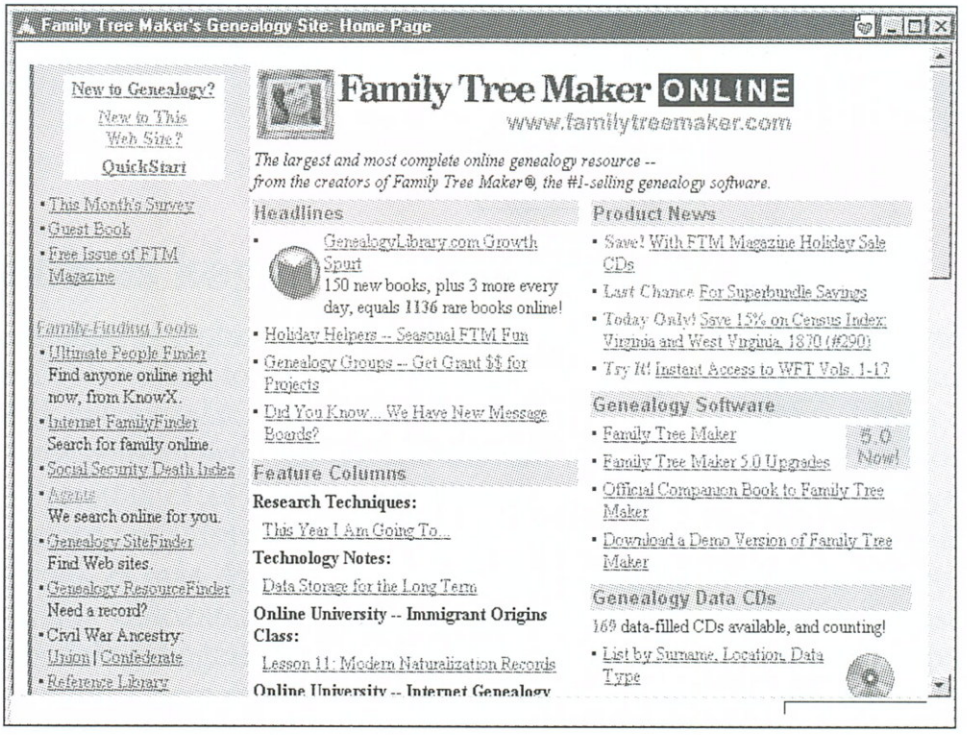

4.133 ábra *A Mindscape Family Tree Maker weboldala*

- **Generations Deluxe Family Tree Software** – a Sierra terméke. Szolgáltatási köre az alapoktól képek táblázatba rendezéséig terjed. Megtalálható benne három, név-adatbázist tartalmazó CD és egy, munkánk közreadását lehetővé tevő szoftverváltozat is. Lehetővé teszi más szoftverrel kidolgozott családfa bevitelét, így azt nem kell újragépelnünk. Tárolja a család tagjainak jelenlegi postacímét, így egységes formában megküldhetjük egymásnak az ismert címváltozásokat. Van benne születésnapokra és évfordulókra emlékeztető naptár is. (Windows)

Ezek a programok mind kapcsolódnak az Internethez, így a sok családfa-kutatásban segítséget adó webhelyről tudunk szerezni adatokat és képeket. A két utolsó – a Family Heritage és a Generations – a legalkalmasabb szinte mindenféle kép adatbázisba való felvételéhez. A Generations-szoftverrel csodálatos, sok képet is tartalmazó származási táblázatokat készíthetünk, amilyen a 4.134-es ábrán is látható.

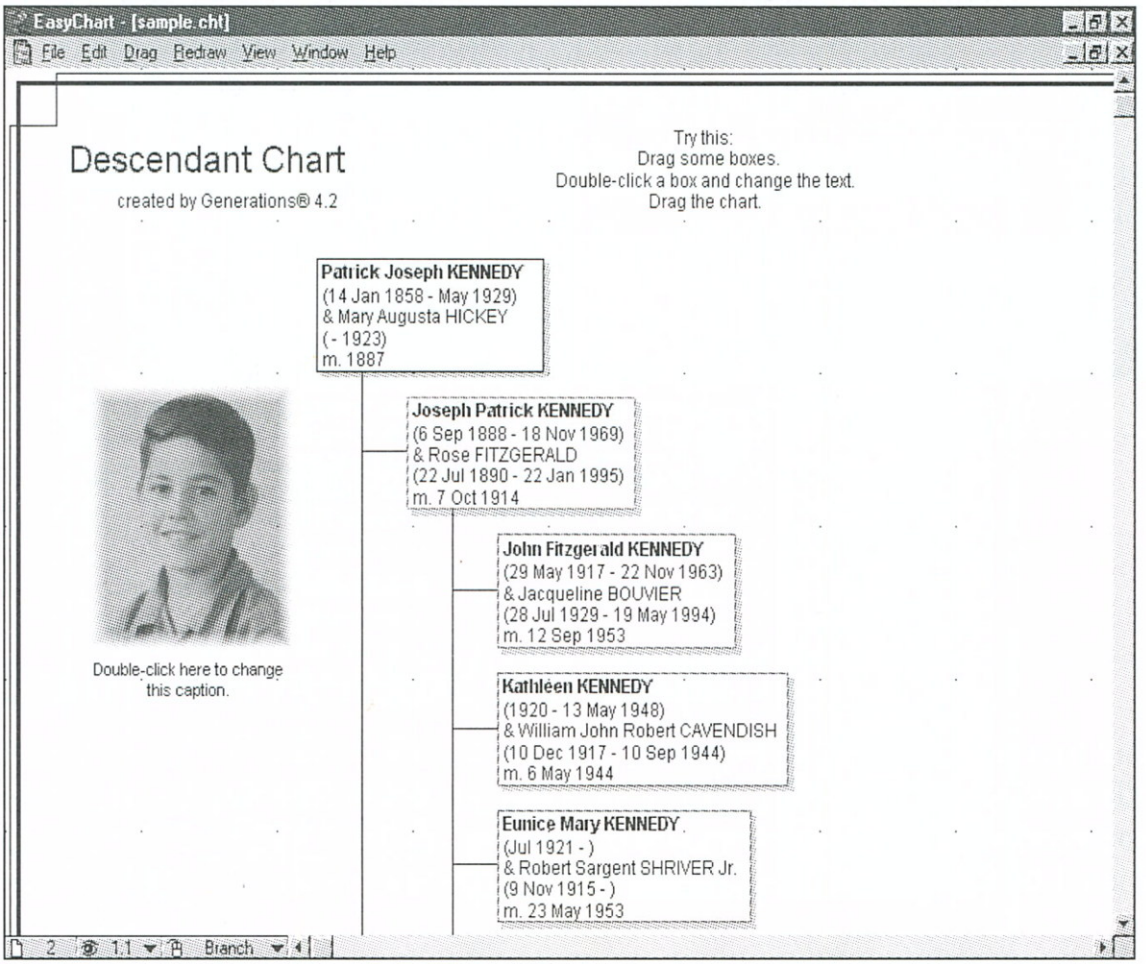

4.134 ábra *A Sierra Generations-e*

Az említett programokkal rokoni kapcsolatokat feltáró feljegyzésekből építünk fel adatbázist. A Family Heritage- és a Generations-szoftverrel könnyen lehet képeket illeszteni a feljegyzésekhez – lásd! a 4.135-ös ábrát.

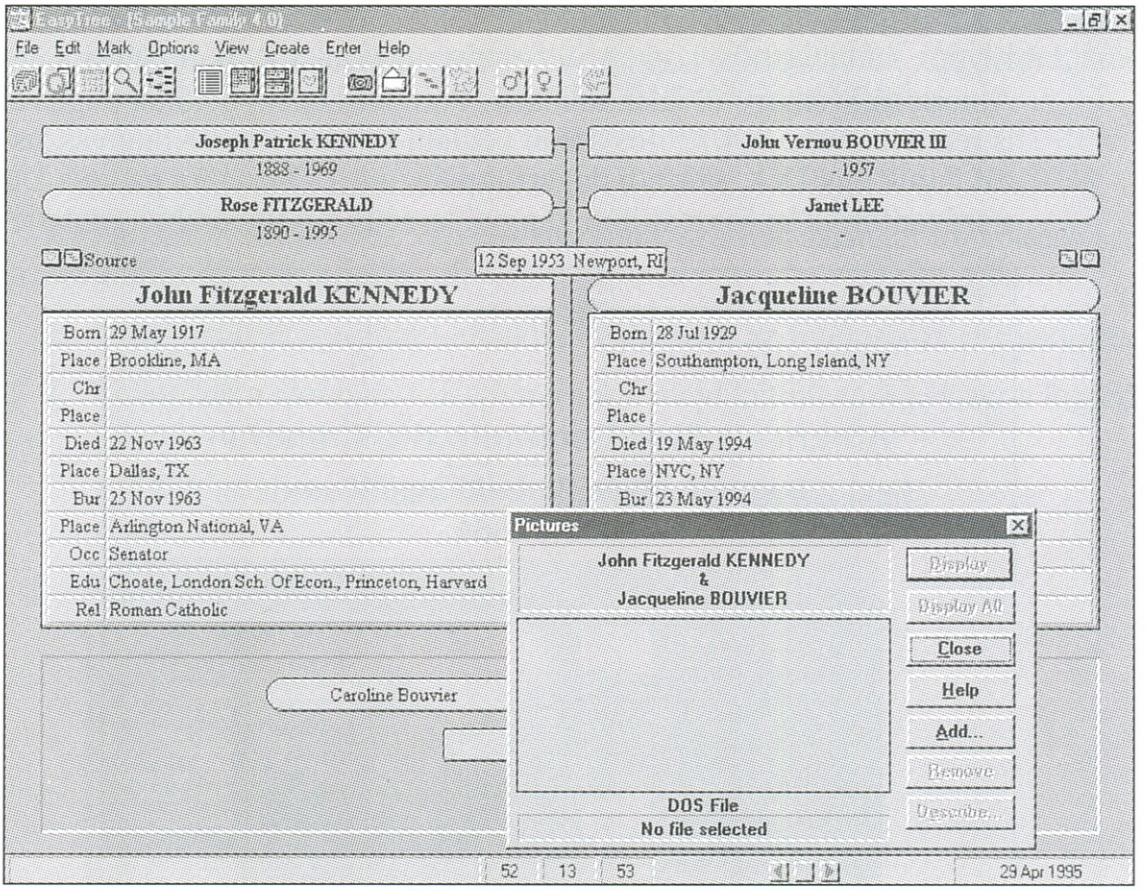

4.135 ábra *A Sierra Generations-e*

Adatok és képek után szörfözünk

Más korokban az emberek emlékeztek arra, hogy ki kit nemzett, és a történetet a tűz előtt üldögélve adták tovább nemzedékről nemzedékre. Manapság, amikor oly sokan vesztették el kapcsolataikat rokonaikkal, az ilyen adatokat a weben lehet előkeresni.

Amikor például arra voltunk kíváncsiak, hogy Jonathan walesi elődei milyen útvonalon jutottak el az USA-ba, a webről származó születési anyakönyvek, kihirdetések, halotti anyakönyvek, hajó-árunyilatkozatok, sorozási adatok, adás-vételi szerződések és más, Price-családtagok által megküldött családtörténeti adatok elektronikus változatait használtuk bizonyítékok összeállítására. Furcsa, mókás és izgalmas dolog megtalálni valamelyik ük-ük-ükapát IXX. századi népszámlálási adatok között – nem ér fel ugyan egy velük való találkozással, mégis kis ismerkedés az akkori családdal.

Az e-mail és webböngésző programok fontos segítséget jelentenek a származáskutatásban, mindkettő segítséget nyújthat képek és nevek, dátumok és más, elődeinkre vonatkozó adatok összegyűjtéséhez.

- Induljunk ki a szoftverünkhöz tartozó weboldalból – ott rengeteg kapcsolatra fogunk bukkanni.
- Jelöljük ki Cyndi Howell a `http://ww.cyndislist.com/` címen található, származástani oldalakat tartalmazó listáját. Ezen a webhelyen 40 000 célszerűen kategorizált, eredeti és helyreállított fénykép, valamint térképeket tartalmazó kapcsolat található.

■ Az 1840-es évekig visszanyúló korabeli képeket a `http://lcweb2.loc.gov/ammem` címen, a Kongresszusi Könyvtár American Memory-oldalán találunk. Pompás képek, belőlük papírváltozatot is rendelhetünk. A 4.136-os ábrán például Lincolnt és a Kongresszus székházát látjuk egy IXX. századi dagerrotípián, a 4.137-es ábra pedig a Detroit-ban a századfordulón összeállított képgyűjtemény egyik darabját mutatja be.

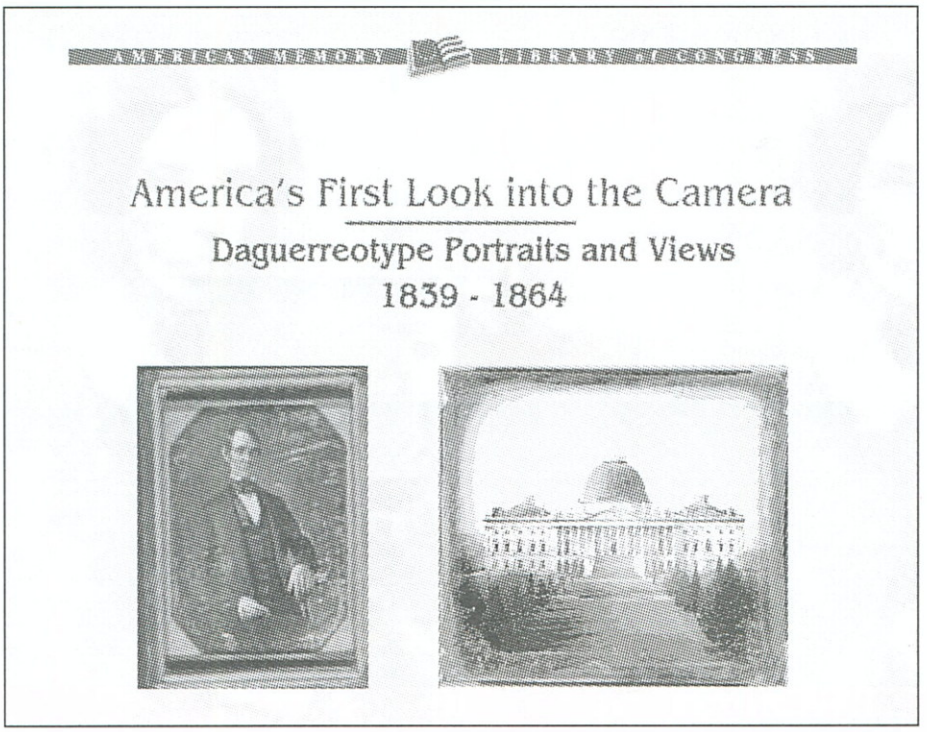

4.136 ábra *American Memory a Kongresszusi Könyvtárból*

4.137 ábra *American Memory a Kongresszusi Könyvtárból*

- Szeret árveréseken vagy bolhapiacokon képeket keresgélni? Számos weboldalon kínálnak olyan „elveszett" vagy „azonosítatlan" fényképet, amelyen esetleg elődeinket is felismerhetjük. Érdemes kipróbálni a `http://www.rootsweb.com/neresour/ancestors/index.html` vagy a `http://users.erintet.com/31363/photos.htm` címet.

Az America Online-nak, van egy nagyobb, származástannal foglalkozó szekciója. Az alábbi módon érhetjük el:

1. A Channels (Csatornák)-ablakban válasszuk az Interests-et (Érdeklődések).
2. Válasszuk a Hobbies-t (Kedvtelések), majd kattintsunk kétszer a legördülő listán levő Genealogy-re (Családfa-kutatás).

   A 4.138-as ábrán látható Genealogy-ablakot fogjuk látni.

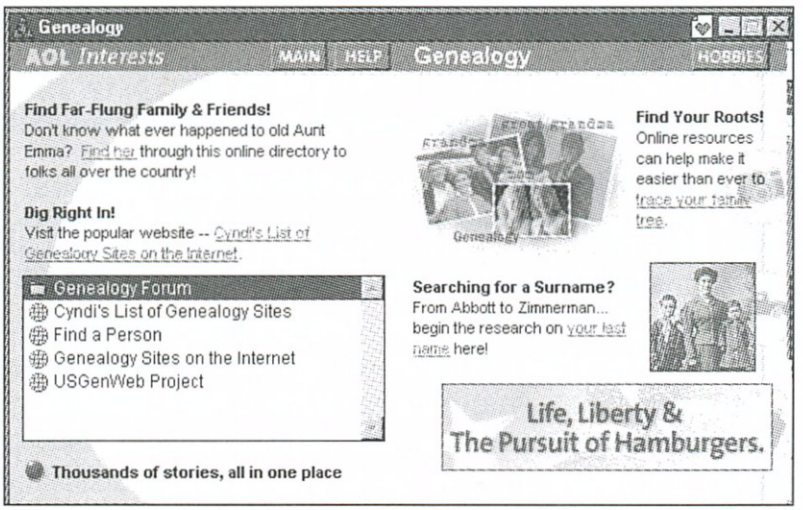

4.138 ábra *America Online*

3. A baloldalon levő listán kattintsunk kétszer a Genealogy Forum-ra.

   Ez elvezet bennünket a Genealogy Forum ablakhoz, amely eligazítást ad kezdőknek, és rengeteg, rokonainkkal kapcsolatos adat birtokba juthatunk általa.
4. Ha a Beginners (Kezdők) gombra kattintunk, kezdőknek szóló útmutatót kaphatunk.

A Surnames Center (Vezetéknév Központ)-nál csatlakozhatunk olyan fórumok tevékenységéhez, amelyek a mintegy 100 leggyakoribb vezetéknévvel – minden bizonnyal a Mayflower utasainak leszármazottai viselik ezeket – kapcsolatos adatokat óhajtják egymással kicserélni és megvitatni.

A weben GEDCOM formátumban – ezt bármely származás-kutatással kapcsolatos szoftver el tudja olvasni – is találhatók családtörténeti adatok, teljes családfák.

1. A Genealogy-ablakon kattintsunk a Searching for a Surname-re (Vezetéknév Keresése), vagy a Genealogy Forum-ban a Surnames-re (Vezetéknevek).

   Így eljutunk a Surnames Center-hez (Vezetéknév Központ).

2. Kattintsunk Surname (Vezetéknév)-területekre, majd kétszer kattintsunk arra a listára, amelynek a kezdőbetűje megegyezik a keresett vezetéknév kezdőbetűjével.

   Ekkor fórumok listáját pillanthatjuk meg.

3. Kattintsunk kétszer arra a fórumra, amelyen a mi nevünk is található.

   Ha egyik fórumon sem látjuk a keresett nevet, menjünk vissza a Surname Center-be, és küldjünk egy üzenetet a Message Board Center-en, a családunknak szóló fórum megnyitása végett.

4. Gépeljünk be egy vezetéknevet és egy helynevet vagy egy keresztnevet, majd kattintsunk a List Articles-re (Cikkek Kilistázás).

   Ha léteznek az illető névre vonatkozó szócikkek, akkor megjelenik egy lista.

5. Kattintsunk kétszer arra a szócikkre, amelyet olvasni akarunk.

Teljesen kezdők vagyunk? Ez esetben „online-leckét" vehetünk abból, hogyan kezdjünk hozzá a származáskutatáshoz. Megtanulhatjuk, hogyan lehet tájékozódni az olyan gigantikus méretű listákban, mint a társadalombiztosítás elhalálozási listája, amely 55 millió nevet tartalmaz (ez a szám egyre növekszik), vagy a Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (mormonok) kutatási eredményei, valamint a parókiai és népmozgalmi feljegyzések hatalmas anyaga. Ezeket adatbázisok, szövegszerkesztővel készült dokumentumok és leszármazási szoftver-feljegyzések formájában vitték számítógépre.

Ezenkívül évről évre megrendezik a helyi és országos szervezetek találkozóit, melyeken megosztják egymással a városi és megyei közigazgatási székhelyeken könyvtárakban, templomokban végzett kutatásaik eredményeit. Ezek a konferenciák magukkal is ragadhatják a kezdőket, ha valóban érdeklődnek a részletek iránt.

■ Tekintsük meg a Genealogical Forum listáit.

Kíváncsiak vagyunk arra, hogyan halt meg ük-ük-ükapa a polgárháború idején a Kansas elleni gerillatámadásban? Vagy arra, hogy mi történt azokkal a vitorlázó gépekkel, amelyek a normandiai partraszálláshoz nyújtottak segítséget? Küldjünk el egy üzenetet a History (Történelem) üzenő oldalon. A Genealogy Forum kiváló alkalmat kínál arra, hogy tanuljunk azoktól, akik már sok tapasztalattal rendelkeznek a minket is érdeklő területen – legyen az etnikumok, országok, államok vagy vezetéknevek területe.

Találhatunk ott házasságokról, életmentésekről, balesetekről szóló történeteket és események leírását, melyekben érdekes időbeli egyezések mutathatók ki. Látni fogunk először találkozó rokonokat, egymást kulcsfontosságú ügyekben kisegítő, de egymást nem is ismerő embereket. Ha kérdésünk lenne, itt nyitott fülekre találunk és talán választ is kapunk rá.

■ Kattintsunk a Genealogy Forum-on a Messages-re (Üzenetek).

A Genealogy Forum naponként több tucat származásról szóló beszélgetésnek ad otthont, bár többnyire a késő esti órákban, amikor az emberek napi teendőiket már elvégezték. Olvashatunk itt család-újraegyesítésről, hasznos kutatási tanácsokról kezdők számára, de a témától eltérő dologról, például az előző éjszakai viharról is lehet írni. Sok településnek vannak saját társalgó szeánszai, melyeken város-, megye- vagy tartománytörténeti kutatási eredményeket, esetleg valamely népcsoport meséit osztják meg egymással.

- A Genealogy Forum-on kattintsunk a Chats-re (Társalgás). Aztán jelöljünk ki napirendeket, vagy kattintsunk pl. a Family Tree House-ra (Családfa-ház), amely egész nap nyitva van.

Családi hírlevél

Ha van néhány olyan rokonunk, akit valóban érdekelnek felfedezéseink, azoknak az ünnepi alkalmakkor szokásos udvarias leveleknél bővebben is beszámolhatunk. Bemutatunk néhány ezzel kapcsolatos ötletet, amely másoknál már bevált:

- Keressük fel családunk korábbi lakhelyeit, utunkra vigyünk magunkkal kamerát is és készítsük látogatásunkról beszámolót, mint a 4.139-es ábrán is látható.

4.139 ábra *A Sierra Complete Publisher-ével készült hírlevél-minta*

- Számonként egy-egy személy elbeszélését közöljük.

Az emberek a történeteket szeretik, nem a tényeket. Kutakodásunk során néha egy naptárra vagy egy rokonunkról szóló újságcikkre, esetleg a nagybácsink által írt könyvecskére bukkanunk mely a könyvtár alagsorában lapult. Ha egy önálló történetre való adat gyűlt össze, annak szenteljünk egy külön számot. (4.140-es ábra)

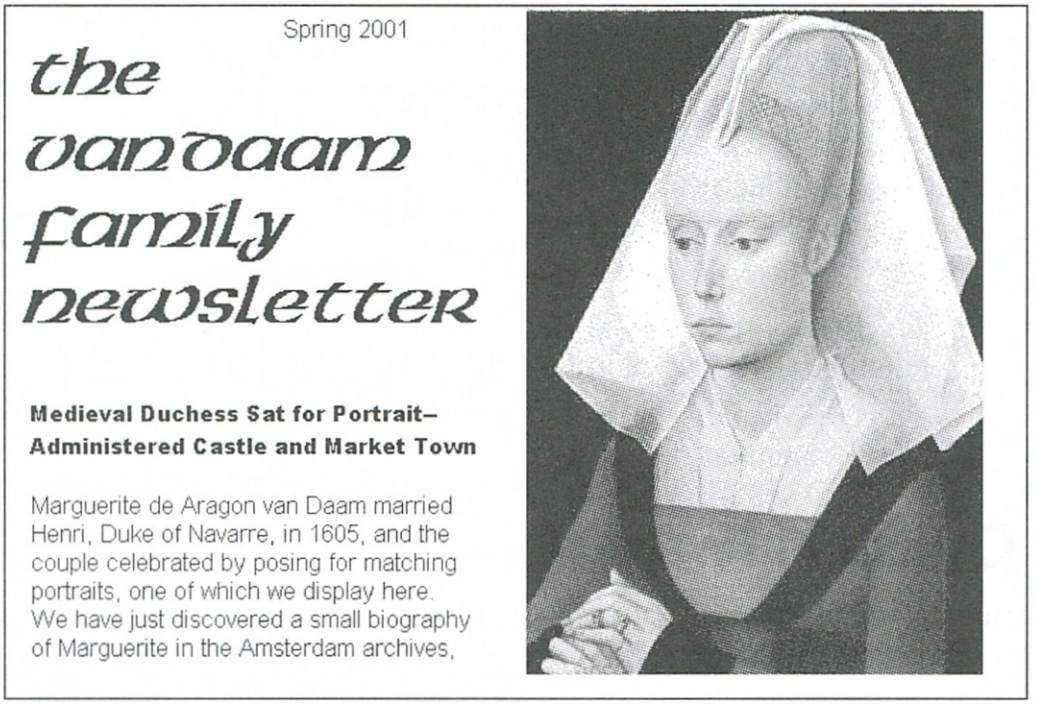

4.140 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Ha virtuális barangolásaink során olyan valakivel kerülünk kapcsolatba, aki származási vonalunkat nyomon követte, szerezzük meg a beszélgetéseket és az azokból származó e-maileket, melyek kutatása közben keletkeztek és kerekítsünk ki belőlük teljes történetet – kedves szóért bizonyára megkaphatjuk azokat a másik kutatótól.
- Ha az a gyanú merülne fel, hogy a családi történet nem több mítosznál, minden teketória nélkül próbáljuk meg lerántani a történetről a leplet, de alaposan gyürkőzzünk neki, mert az emberek jobban szeretik a káprázatot, mint a valóságot.
- Kérjünk és kérdezzünk keveset!

Bár a legtöbb rokon élvezettel olvassa-hallgatja a családdal kapcsolatos híreket, kevés veszi a fáradságot, hogy ellátogasson a helyi templomba vagy az anyakönyvi hivatalba, hogy ott egy másik századból származó feljegyzés után érdeklődjék, még kevésbé, hogy messzebb is utazzon evégett. Jobb ezért, ha az adatkéréseket az e-mailre korlátozzuk; a kérdésekkel teletűzdelt hírlevelet hamar félretolják.

Családi weboldal

Minden családnak saját weboldallal kellene rendelkeznie.

Ha csak kedvenc háziállatainkról akarunk képeket küldeni, az is jó dolog. De ne higgyük, hogy az ilyen helyeken érdemes közreadni kedvenc háziállatainkra vonatkozó származás-kutatási eredményeket: az ilyesmi senki mást nem érdekel.

Ha megismerkedünk a családi weboldal használatának gyakorlatával, látni fogjuk, milyen sokféle módon nem érdemes használni. Alábbi ötleteinkkel azt szeretnénk bemutatni, amire érdemes használnunk:

Példatár

Íme néhány példa az olyan dokumentumok hihetetlenül széles skálájából, melyeket a digitális képalkotás eszközeivel elevenebbekké tehetünk. A digitális fényképek, a clipart és a színes nyomtatás használatával olyan hatásokat érhetünk el, melyek megragadják mások érdeklődését, melyekkel olyan üzenetek küldhetők, amikre büszkék lehetünk és melyekkel túljutunk a szöveg fekete-fehér világán, megosztva másokkal is a színes képalkotásban rejlő szépséget és örömöt. Válasszunk ki a példák közülük egyet és lapozzunk az illető részhez, hogy megtudjuk, hogyan valósíthatjuk meg mi is.

Feladatok otthon

Képet készítünk anyák napjára vagy minden más eseményre is. Részletek az Üdvözlőkártyát készítünk c. részben.

A Microsoft Picture It!-jével és a Jasc Paint Shop Pro-jával készült kép

Olyan meghívót készítünk, amely integetve mutatja az összejövetelhez vezető utat az A mulatságok idénye c. részben.

A kéz képe A Sierra Print Artist-jával, a módosítás a Microsoft Paint-jével készült; a ház Lizáé és Jonathéné

Kedvenceink

Játsszunk fényképeinkkel, így kedvencünket át tudjuk röptetni a Big Sur-on is az Állatok a háznál c. részben.

A MGI Software MGI Photo Suite-jével készült kép

Kedvenceinket a megérdemelt piedesztálra emeljük.

Neferchichi képe a http://members.aol.com/crakkrjack/index.html címen hozáférhető, A Chihuahua fáraók sírja című képből

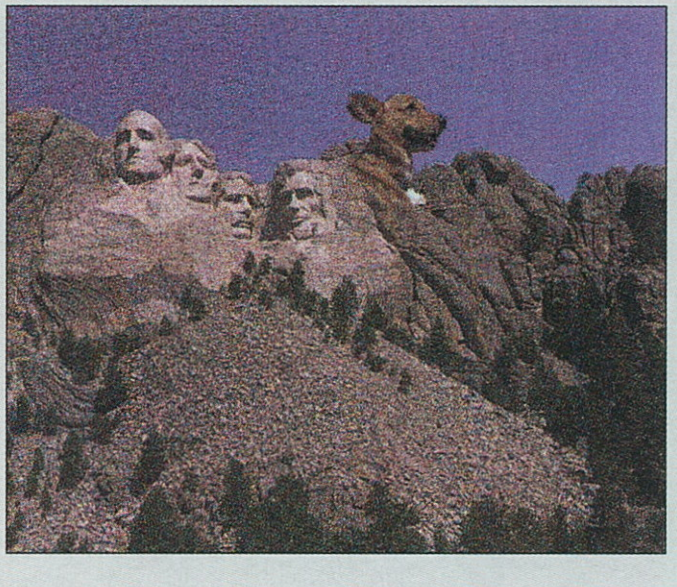

Származás-kutatást

A hírlevek közelebb hozhatjuk egymáshoz a családtagokat. Bővebben a Családfát nevelünk c. részben

A Sierra Complete Publisher-évél készült készül hírlevél-sablon

Képekkel elevenebbé tesszük a családi weboldalt.

A Sierra WebStudio-jával készült kép

Szerelem és romantika

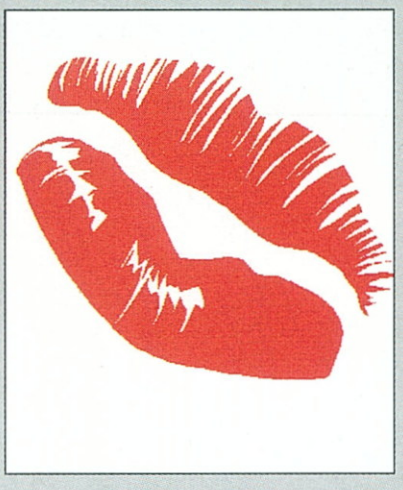

Egy ilyen clipart-darabból kiindulva a képalkotó szoftverrel hatalmas posztert tudunk készíteni Bálint-napra.

A Sierra PrintArtist-jával készült kép

Hatalmas színes poszteren vallunk szerelmet a Szerelem és romantika c. részben

A Sierra PrintArtist-jával készült kép

Bálint-napi ajándékunkat díszítjük vagy egész évben a romantikának hódolunk a Szeretet és romantika c. részben található javaslatok megvalósításával.

Egy kép a Sierra PrintArtist-jából

A konyhában

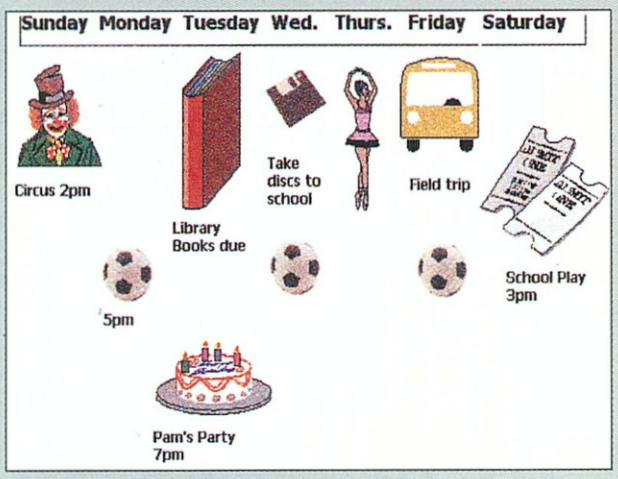

Teendőinkre emlékeztető rajzos naptárt készítünk magunknak és gyerekeinknek, amit a hűtőre helyezhetünk.

A képek a Sierra PrintArtist-jából származnak

A gyerekek napi teendőire emlékeztető rajzot készítünk.

A képek a Sierra PrintArtist-jából származnak

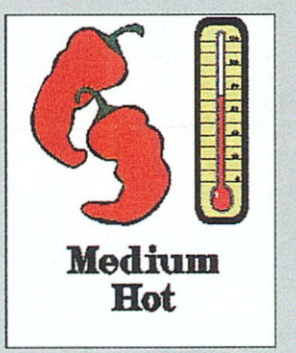

Címkéket készítünk, hogy sokkal jobban eligazodjunk; a Képet főzünk ki a konyhába c. részben.

A képek a Sierra PrintArtist-jából származnak

Feladatok a munkahelyen és az iskolában

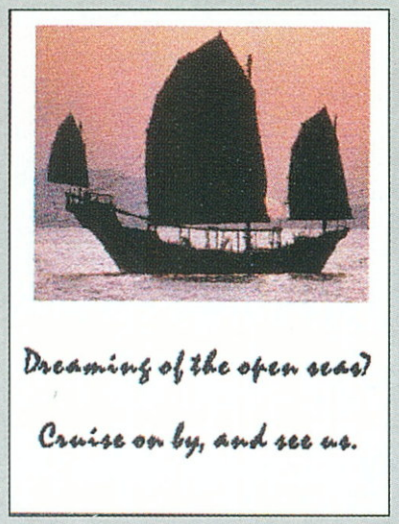

Saját képeslapokkal hirdetjük szolgáltatásainkat, mint az Eldicsekszünk az otthoni vállalkozásunkkal c. részben.

A kép a Sierra PrintArtist-jából származik

Digitális képekkel képeslapokat készítünk legjobb ügyfeleink gyors tájékoztatására.

A Sierra PrintArtist-jával készült kép

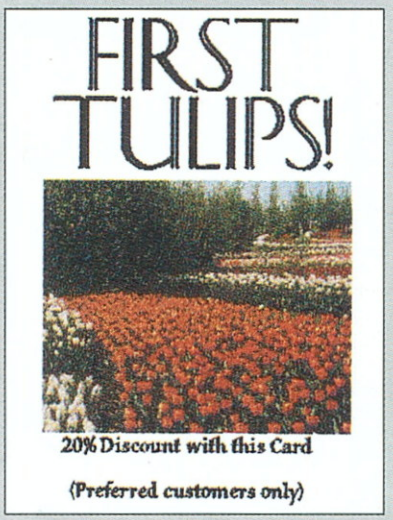

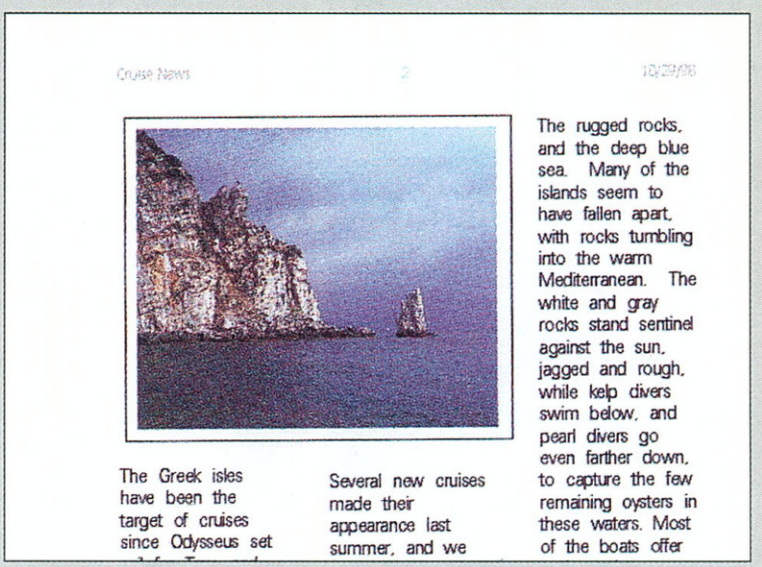

Ragyogó színekkel készült szuperéles képek segítik hírleveleink élővé tételét.

A kép a Sierra PrintArtist-jából származik

Központban az egészség-megőrzés

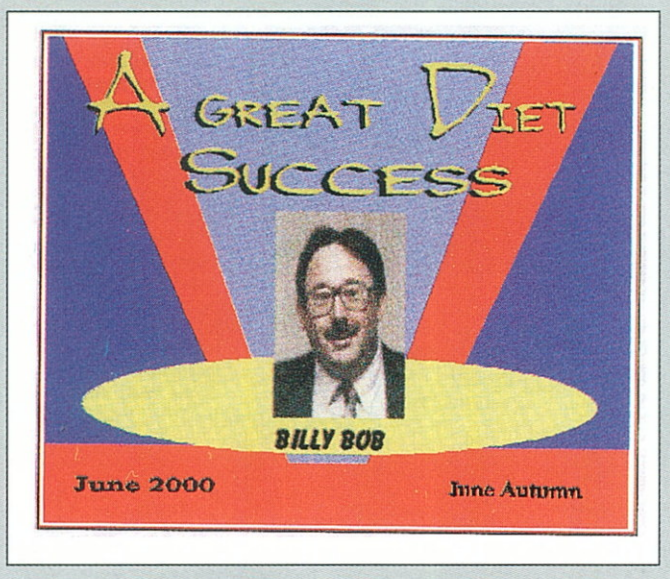

Rajzos emléklappal ajándékozzuk meg és ösztönözzük az egészséges életmódra pácienseinket, mint a Központban az egészség-megőrzés c. részben.

A Knowledge Adventure Print Artist-jával készült kép. Formátuma miatt csak képernyőről vehettük fel.

Rajzokkal és pácienseinkről készült valódi képpel próbáljuk rávenni őket arra, hogy megfogadják orvosi tanácsainkat.

A Knowledge Adventure Print Artist-jával készült kép

Kicsinosítjuk az osztálytermet

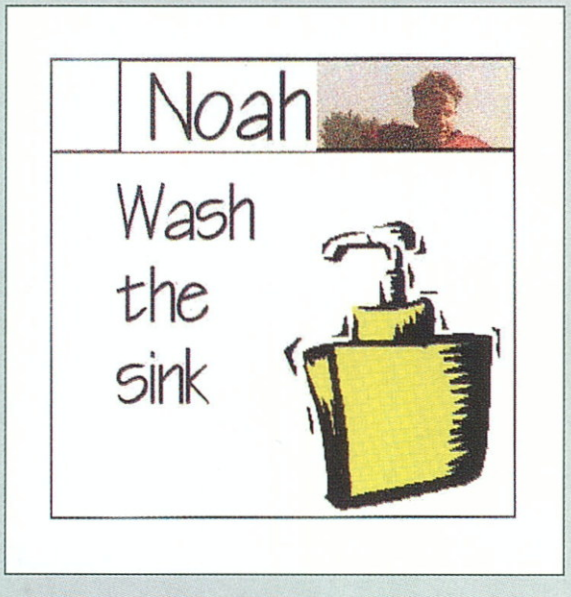

Emlékeztetőt készítünk, rajta a tanuló neve, fényképe és a házimunkát ábrázoló grafika.

A kép a Broderbund ClickArt-jából származik

Nagyon egyéni ajándékokat készítünk a feladataikat jól megoldó tanulóknak, Davy-nek is a Kicsinosítjuk az osztálytermet c. részben.

A háttérkép a Broderbund ClickArt-jából származik

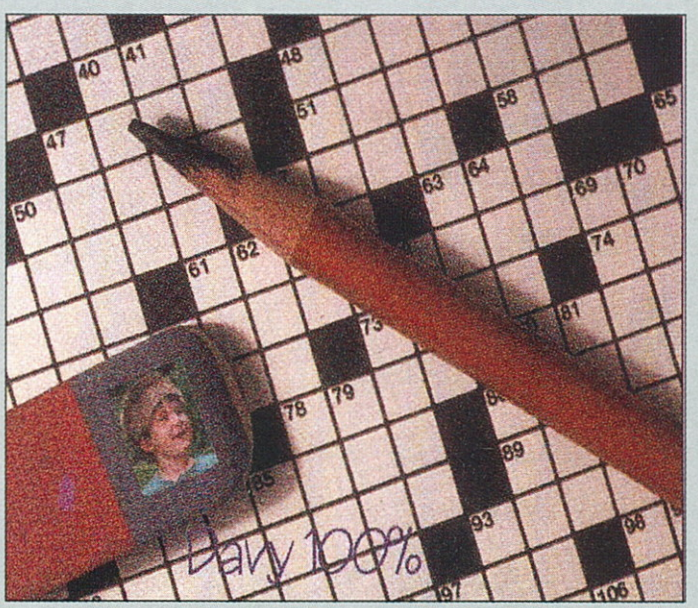

Hírverés a vállaltnak

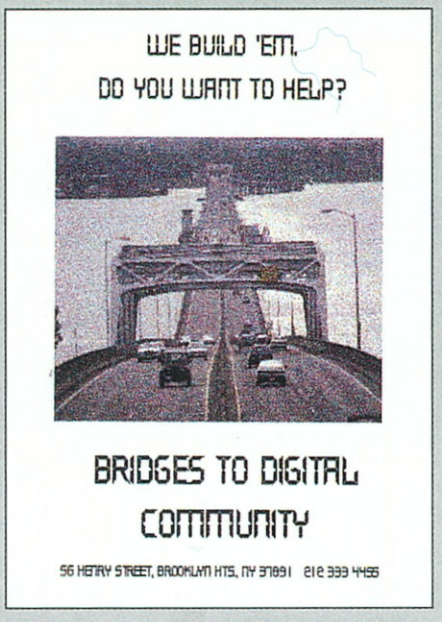

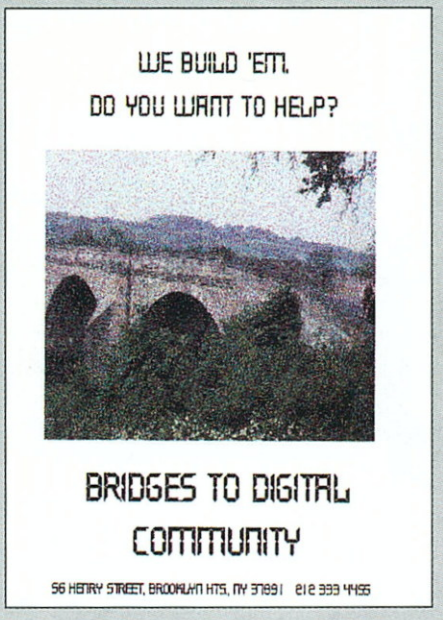

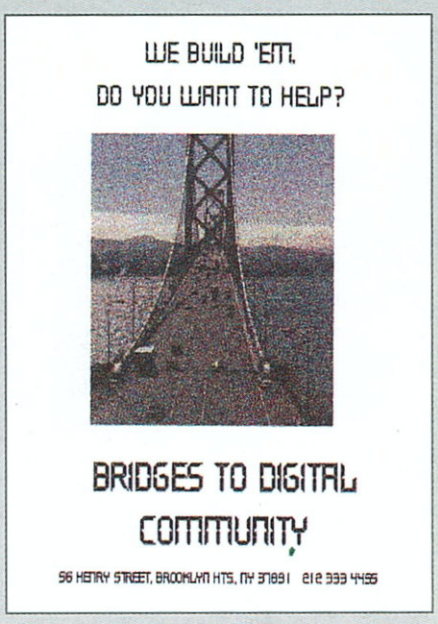

Szervezetünk jelmondatait népszerűsítő poszter-sorozatokat készítünk.

A képek a Mindscape PrintMaster Gold-jából származnak

Olyan rajzokat készítünk, amelyekkel kijelölhetjük helyünket a piacon a Hírverés a vállalatnak c. részben.

A Mindscape PrintMaster Gold-jával készített kép

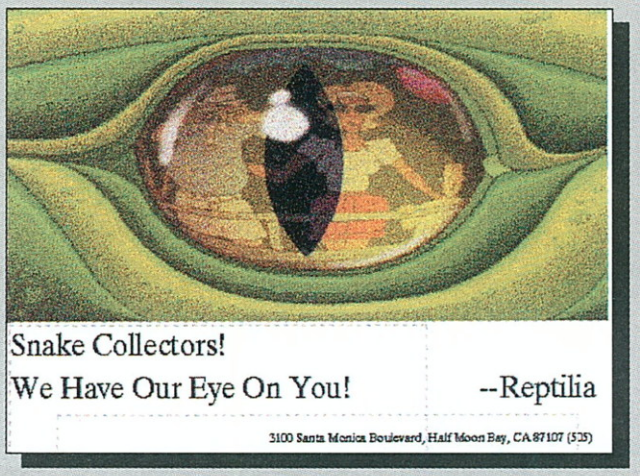

Közösségi tevékenységek

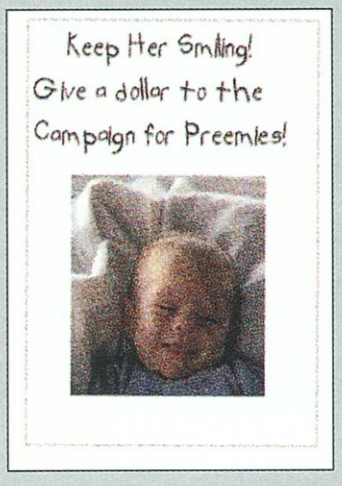

Alapítvány vagy közösségi szervezet létrehozását segítő hatásos, de egyszerű posztert készítünk az Önkénteskedünk c. részben.

A Mindscape PrintMaster Gold Publishing-jával készült kép

Sport és játékok

Kedvelt sportágunk sztárjait ábrázoló kártyákat készítünk a Sport és játékok c. részben (6. fejezet).

Az Apple AppleWorks-évei készült kép

Környékünk

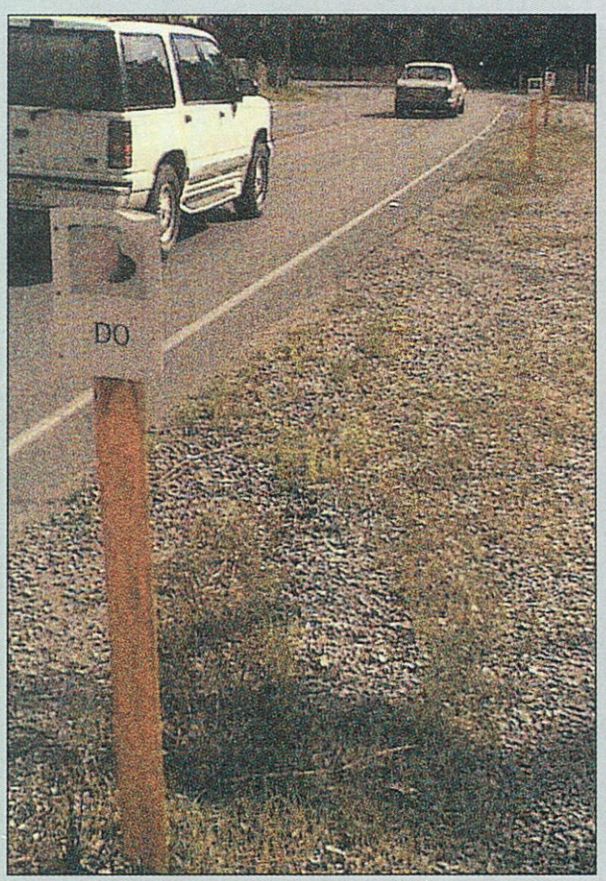

A LEFÉKEZNE? ELADÓ GARÁZSOK! szöveget tartalmazó táblasorozatot készítjük el a Környékünk c. részben, amellyel a vevőket egyenesen az udvarunkba csalogatjuk.

Liza és Jonathan Price

A tájékozódást segítő felvételeket készítünk a környéken

Liza és Jonathan Price

- Válasszunk egyszerű hátteret, például fehéret.

Összetettebb háttérnél, amilyen a 4.141-es ábrán is látható, nehéz kiolvasni az elé helyezett szöveget.

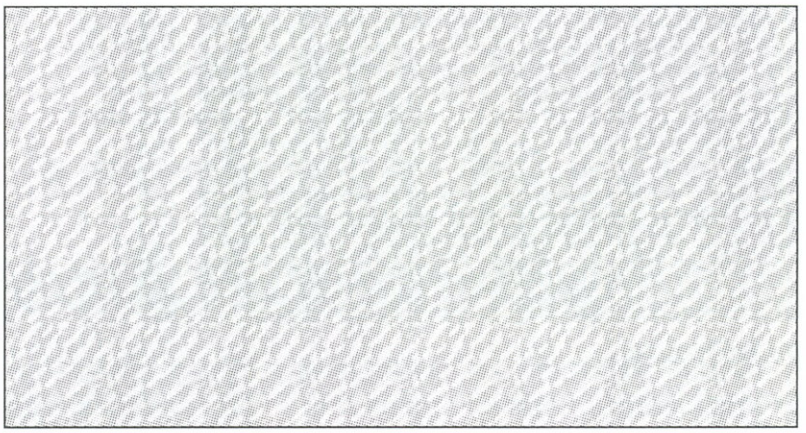

4.141 ábra *A Sierra Web Studio-ja*

- Az oldal nevét fölülre helyezzük – nem célszerű az oldal alján rejtegetni.
- Ugorjuk át az olvasókat üdvözlő szavakat – természetesen, üdvözöljük őket.
- Helyezzünk el egy menüt felülre, rögtön a weboldal neve fölé, mint a 4.142-es ábrán látható, így az emberek rögtön a fontos részekhez ugranak. Ezt a menüt minden oldalon alakítsuk ki, hogy ne kelljen mindig visszatérni kezdő oldalra, ha másik oldalra akarunk áttérni.

4.142 ábra *A Sierra Web Studio-jával készült kép*

- Ilyen nagy képet soha ne helyezzünk el, amilyen a 4.143-as ábrán látható. Legkevésbé az első oldalon.

4.143 ábra *A Sierra Web Studio-ja*

A nagy képek letöltése sokáig tart. A legtöbben nem várják meg, míg letöltődik a házunk előtt álló fák vagy az autófeljárónk képe. Általában az első oldalon ne legyen hüvelykujjnyinál nagyobb kép, ha nagy képet tartalmazó oldalra kell számítani, arról előre értesítsük az illetőket, közölve, hogy meddig tart a letöltés a 33 K-s vagy az 56 K-s modemmel – ezekből van a legtöbb.

- Ha több témánk is van, rögtön almenüvel kezdjünk, így a nézők kiválaszthatnak közülük egyet a folytatáshoz.
- Amikor valaki rákattint egy gomba, majd új oldalra tér, az új oldalon jelezni kell, hogy az a gomb ki van választva – sötétebbnek, árnyékoltnak vagy bekeretezettnek kell lennie, mint a 4.144-es ábrán is látható.
- Ha ragaszkodunk ahhoz, hogy rendelkezésre álljon a kép nagy változata, helyezzünk el egy képszöveget alá, amelyben figyelmeztetjük az olvasót a letöltés időtartamára, így nem kell akaratuk ellenére leragadniuk egy nagy kép letöltésénél.

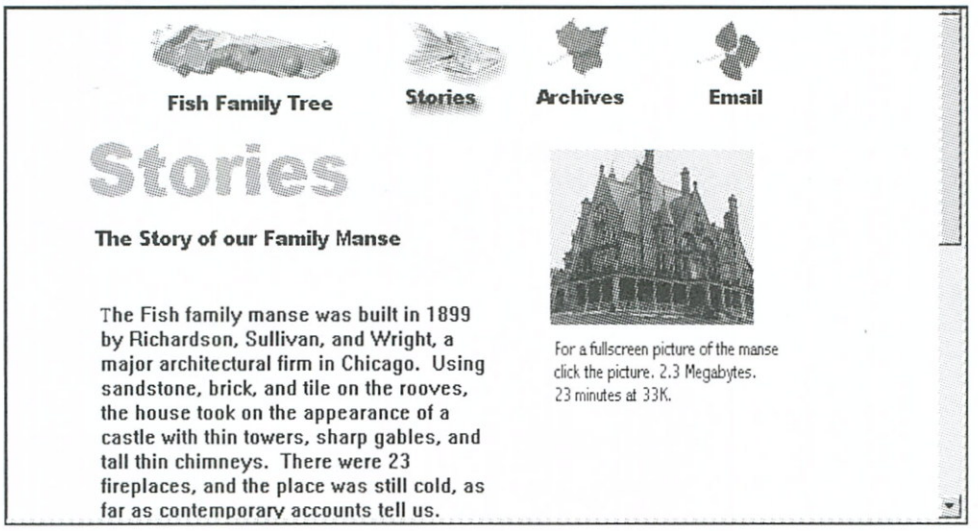

4.144 ábra *A Sierra Web Studio-ja*

- Osszuk fel kisebb bekezdésekre a szöveget.

  Bekezdésenként 3 sor megfelelő; négy bőséges, öt pedig túl sok. Ne zúdítson nagy állományokat egy weboldalra. A web számára szabja át őket.

- Ha van olyan adatállományunk vagy nagy szöveges állományunk, amelyet mások is igényelnének, külön oldalon tegyük hozzáférhetővé, de mindenkit figyelmeztessünk: „Az anyag letöltése sokáig tart, csak azok számára ajánljuk, akiket tényleg érdekel." Kíméljük az ártatlanokat.
- Éberen figyelje a többi oldalt! A jót utánozhatja is.

Kifejezzük szeretetünket

A romantika képek, emléktárgyak, tekintetek és ajándékok révén virágzik. Most meg a számítógép – ez a rideg, kemény számológép, fém- és műanyagtömeg – segítségünkre van abban, hogy kedvesünket ünnepek, évfordulók vagy egy különleges hétvége alkalmából néhány meleghangú sorral, érdekes üdvözlőlapokkal vagy bizalmas ajándékkal meg tudjuk lepni. Amiket már csak csókjainkkal kell kiegészíteni.

A virágok lágyságukkal, színükkel és illatukkal ejtenek csodálatba, a róluk készült képek pedig ezt a csodálatot idézik fel. Ha tehát nincs időnk vagy pénzünk egy rózsacsokor összeállítására vagy arra, hogy virágszirmokkal borítsuk be a kedves ágyát, próbálkozzunk képek készítésével.

Mi magunk élvezzük azt a könnyedséget, amivel egy virágot ki lehet választani a The Floral Collection-ból (A Virággyűjteményből). A Printable Expressions (Nyomtatható Kifejezések) levő mintegy két tucatnyi virágfénykép és virágrajz, kifejezi helyettünk az érzést. Ha mégsem, hozzátesszük a magunk két sorát és már lehet is nyomtatni. A „keverd és illeszd" megközelítés alapján – hála a tervezők kemény munkájának – minden alkalomra tudunk olyan szép üdvözlőlapokat készíteni, amilyen a 4.145-ös ábrán is látható. (Különösen a filcszerű papíranyag okoz örömet, mivel lágyságot kölcsönöz képnek és szövegnek egyaránt.)

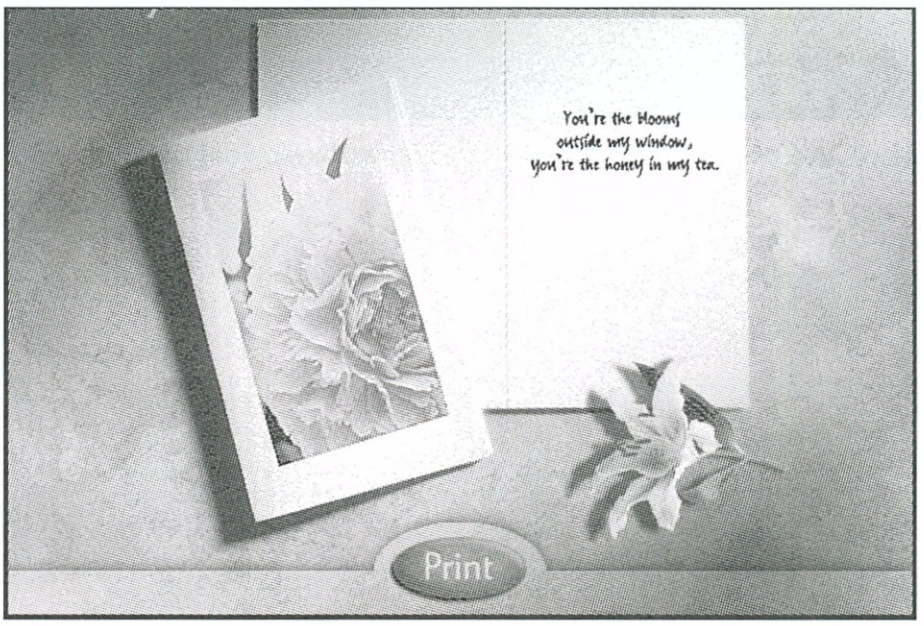

4.145 ábra *Kép a Hewlett-Packard The Floral Collection-jából*

Emlékezés arra a tengeri hajókirándulásra

Lehet, hogy az a hajókirándulás csak egy rövid nap volt, de mindketten szívesen emlékszünk vissza rá. Ha pedig nincs időnk a közös élmény közös felidézésére, készítsünk olyan emléktárgyat, ami kedvesünket is erre a gyönyörű napra emlékezteti.

1. Válasszunk ki egy képet elektronikus albumunkból, magazinokból vagy prospektusokból.
2. Úgy helyezzük el a képet, hogy az álló oldal alsó felét foglalja el.

Az álló azt jelenti, hogy a papírlap magassága nagyobb szélességénél – ahogyan arcképeknél szokott lenni. Ilyen elrendezésben kétrét tudjuk hajtani a papírt, ha szükséges az üdvözlőlap készítéséhez.

3. Írjuk hozzá saját viccünket, kívánságunkat a felső lapszélre a 4.146-os ábrán látható módon.

4.146 ábra *A Corel képgyűjteményéből származó, Hawaiit ábrázoló kép*

4. Ha van üdvözlőlap-papírunk, azt tegyük a nyomtatóba.

   Az olyan papírokkal, mint a Hewlett-Packard Glossy Photo Greeting Cards, fényes felületű fotókat tudunk készíteni; van rajtuk karcolás is, ami mentén félbe tudjuk hajtani a lapot.

5. Nyomtassuk ki a képet.

6. Ha az üdvözlőlap belsejében el akarunk helyezni üzenetet is, írjuk a szöveget az oldal alsó felére és azt a hátoldalra nyomtassuk ki. Tegyük be a képet úgy, hogy hozzánk legyen közel, de fejjel lefelé.

A kép az egész oldalt is elfoglalhatja és rajta legyen a szöveg is, mint a 4.147-es ábrán, ha szerelmünk oly izzó, mint a folyó láva; vagy a képet fölülre is helyezhetjük, aláírjuk jelmondatszerűen a szöveget, mint a 4.148-as ábrán, s ebből posztert készíthetünk.

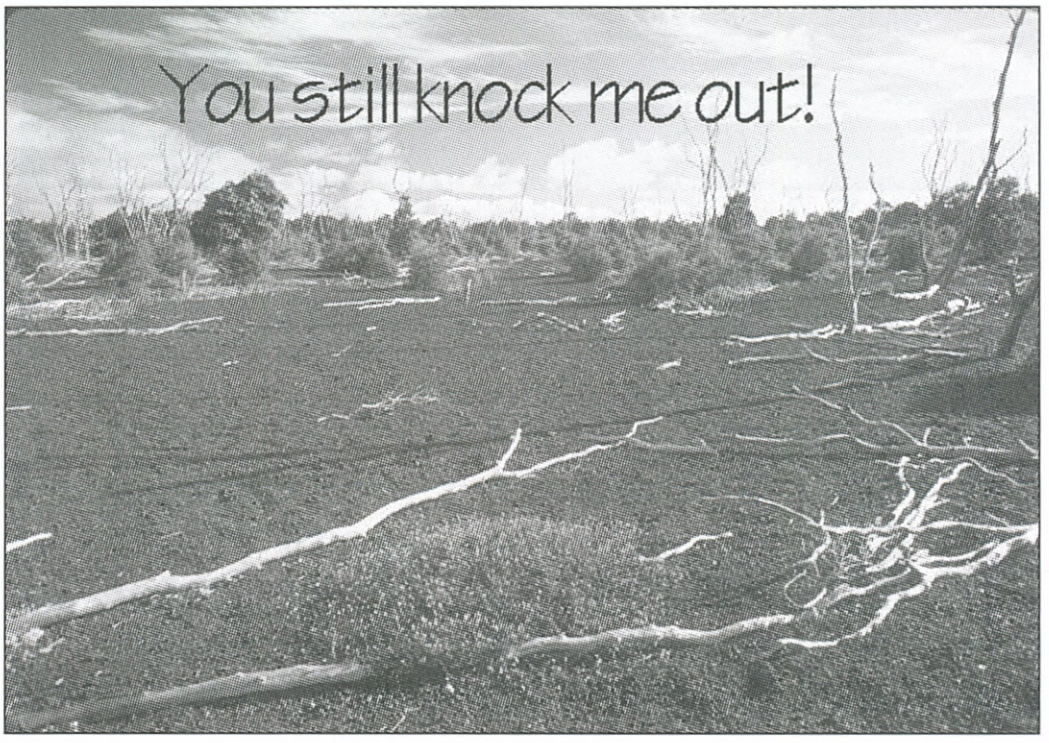

4.147 ábra *A Corel képgyűjteményéből származó, Hawaiit ábrázoló kép*

Vitorlázz el velem!

4-148 ábra *A Corel képgyűjteményéből származó, Hawaiit ábrázoló kép*

Verssel kezdünk

A képeslap érzelmi hatását alkalomhoz illő verssel is fokozhatjuk. Egy napfelkeltét ábrázoló kép alá például mellékelhetjük John Donne egyik versének panaszos sorait, ahogy azt a 4.149-es ábrán is láthatjuk:

```
Busy old fool, unruly Sun,
Why do you thus,
Through windows, and through curtains call on us?
Must to you motions lovers' seasons run?
```

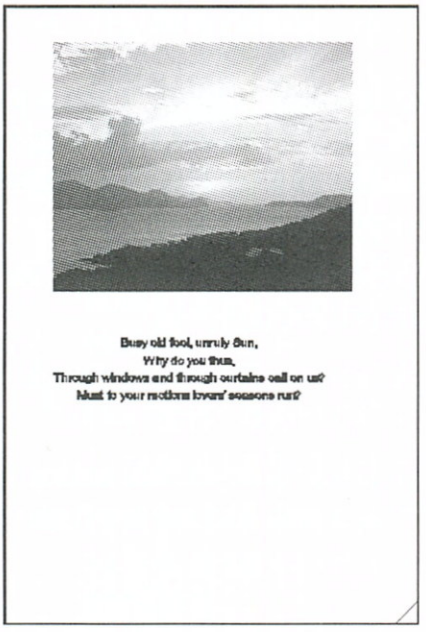

4.149 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

Ha Robert Burns-t jobban kedveljük, keressünk egy, az alábbi verssoraihoz illő képet:

```
My love is like a red red rose
That's newly sprung in June:
My love is like the melody
That's sweetly played in tune.
```

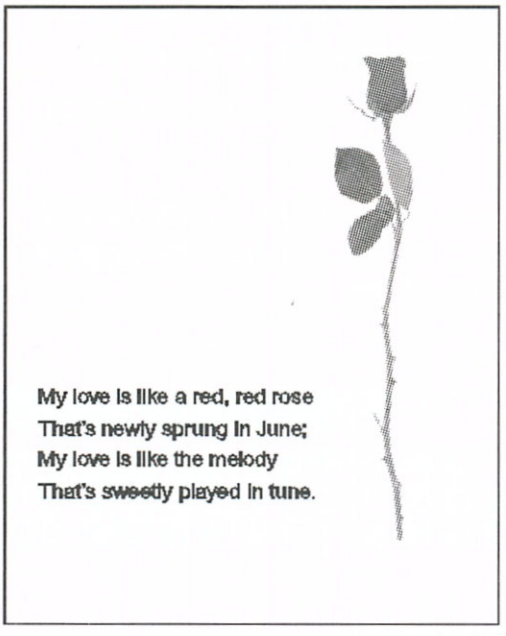

4.150 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

Rólad álmodom

Csücsörítsük a szánkat és dobjunk csókot kedvesünknek. Kapjuk le ezt a pillanatot és vasaljuk rá egy párnahuzatra, így ajkunk egész éjjel a kedves fülét fogja érinteni. Ehhez egy tökéletesen sima párnahuzatra lesz szükségünk, ezért ha újat veszünk is, felhúzása előtt vasaljuk bele képünket.

1. Vegyük elő fényképezőgépünket – lehet digitális vagy másfajta is, és vétessük fel barátunkkal azt a pillanatot, amikor csókot dobunk.

   Kérjük meg barátunkat, hogy a lehető legközelebbről vegyen fel (de még a fókuszban legyünk). Minél jobban kitöltjük a keretet, annál jobb.

   Ha erre nincs időnk vagy nem saját felvételünket akarjuk használni, keressünk egy clip art-darabot, amilyen a 4.151-es ábrán látható hatalmas ajkak képe is.

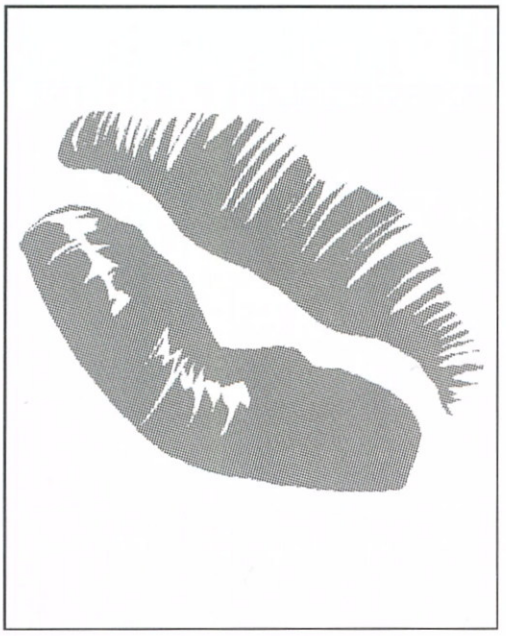

4.151 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

2. Úgy szerkesszük meg a képet, hogy a fej legyen hangsúlyozva.

   Vágjuk ki a hátteret. Ehhez nem szükséges szuperpontosság, de a kép közelítésével úgy is törölhetjük a zavaró hátteret, hogy azt a Pencil (Ceruza) vagy a Spraypaint (Szórófestés) eszközzel fehérre festjük (az ajak körül tehát minden fehér lesz).

3. Próbáljuk ki először közönséges fehér papíron.

4. Tegyünk pólóing mintázásához használt átvivő papírt a nyomtatóba.

   A HP Iron-On T-Shirt Transfers például megfelel. Simítsuk ki a lapot. (Kunkorodó lapot ne használjunk, mert bizonyára begyűrődik.)

5. A File-menüben válasszuk ki a Printer Setup-ot (Nyomtató beállítása) keressük meg a Paper Type-ot (Papírtípus), majd a jelöljük ki a HP Premium Inkjet Paper-t vagy a Special Paper-t; végül a Print Quality-t (Nyomtatási minőség) állítsuk Presentation-re (Bemutató) vagy Best-re (Legjobb). Kattintsunk az OK-ra.

6. Nyomtassuk rá a képet az átvivőpapírra.

7. Legmelegebb fokozaton nyolc percen át melegítsük fel a vasalót.

8. Nyírjuk körül a képet egy keskeny csíkot hagyva a szélén, hogy később le tudjuk fejteni a szövetről. Hajtsuk fel a szélét, nehogy később rávasalódjon a textíliára.

9. Helyezzük az asztalra vagy vasalóállványra a párnahuzatot.

   Ellenőrizzük, nincs-e gyűrődés, molyrágás, szakadás vagy varrás azon a részen, ahová a kép kerül.

10. Tegyük rá az átvivőpapírt a párnahuzatra, képpel lefelé, és kezdjünk vasalni nagyon lassú mozdulatokkal egyik szélétől a másikig, az oldalak mentén, majd kb. egy percig körkörös mozdulatokkal a teljes képfelületen.

    Egy percen át vasaljunk hosszirányban, egy másik percen át keresztbe. Arra ügyeljünk, hogy a felhajtott széleket ne vasaljuk le.

11. Amíg forró az átvivő lap, a felhajtott széleinél kezdve hámozzuk le. Ha nem akar lejönni, melegítsük át a makacs részt, hogy fellazuljon.

12. Néhány percen át hagyjuk kihűlni a huzatot.

Ezután felhúzhatjuk a párnahuzatot vagy becsomagolhatjuk, mint az ajándékot illik. Így nyom(tat)unk csókot mostantól kedvesünk … párnájára.

Ehető szerelem

Ha annyira szeretjük kedvesünket, hogy majd megesszük, lepjük meg őt kedvenc étele díszes dobozával. A szépen kialakított doboz felér egy szerelmi vallomással.

1. Vásároljunk csokoládét, süteményeket, jégkrémet és egyebeket, a dobozukat pedig tartsuk meg.

   Be fogjuk csomagolni a dobozokat.

2. Számítsuk ki, mennyi csomagolópapírra lesz szükségünk, hogy teljesen körülvegye a dobozt. Nem kell pontosan, hiszen bizonyos átfedés lehetséges.

3. Számítsuk ki a csomagolás magasságát.

   A tetejével egyelőre ne törődjünk – csak a doboz oldalait fedő papír magasságával. Persze, egyes dobozfajtáknál a papír túl is nyúlhat a tetején.

4. Miután megvan a csomagolópapír mérete, kereshetünk olyan rajzot, amellyel elnyerjük kedvesünk tetszését vagy utalunk a doboz tartalmára. Ügyeljünk a rajz elhelyezésére is.

   Az is jó megoldás, ha ugyanazt a rajzot használjuk az egész csomagolópapíron, mint az a 4.152-es ábrán is látható, ahol a csókolózó pár egyre tovább forduló képét helyezzük el a dobozon. Ha nagy a doboz, az oldalaira a 4.153-as ábrán láthatóhoz hasonló csipkés szélű szívet is elhelyezhetünk. Egyszerűbb kivitelű, száguldó szívekkel is díszíthetjük a 4.154-es ábrán látható módon, de állhatnak ott egykori élményeinket megörökítő képek is, mint a 4.155-ös ábrán.

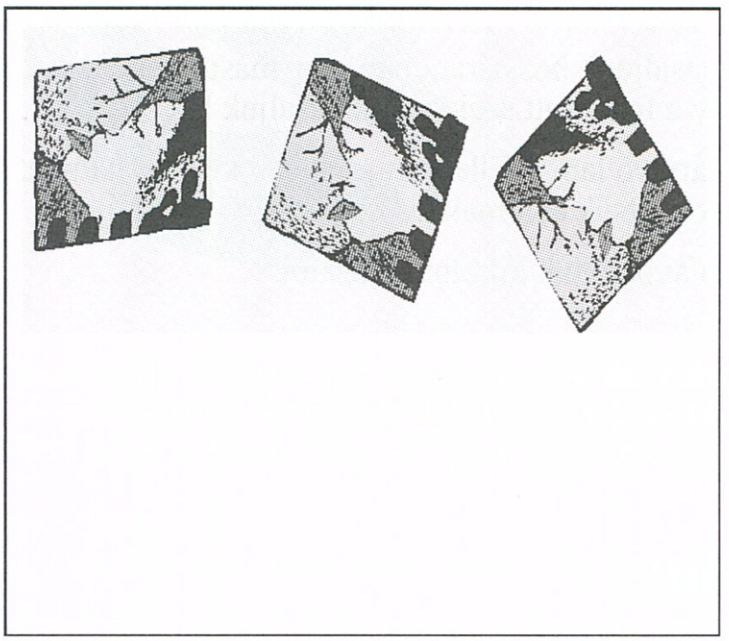

4.152 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

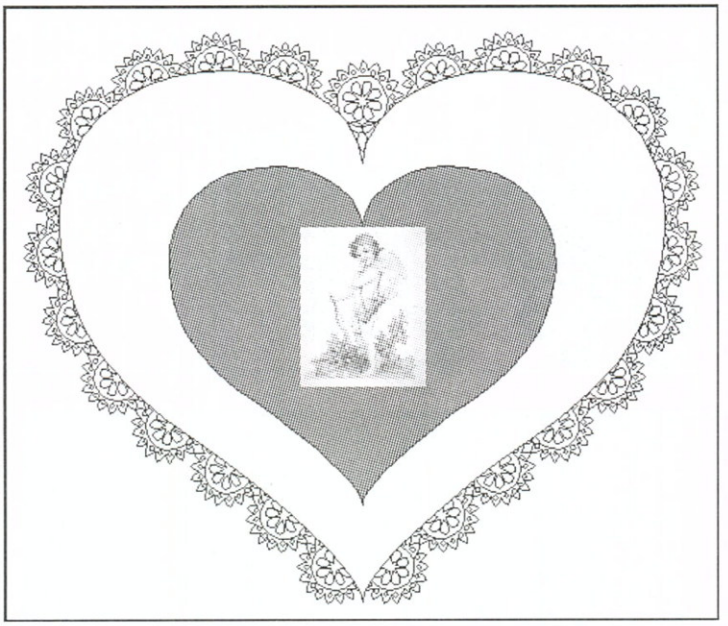

4.153 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

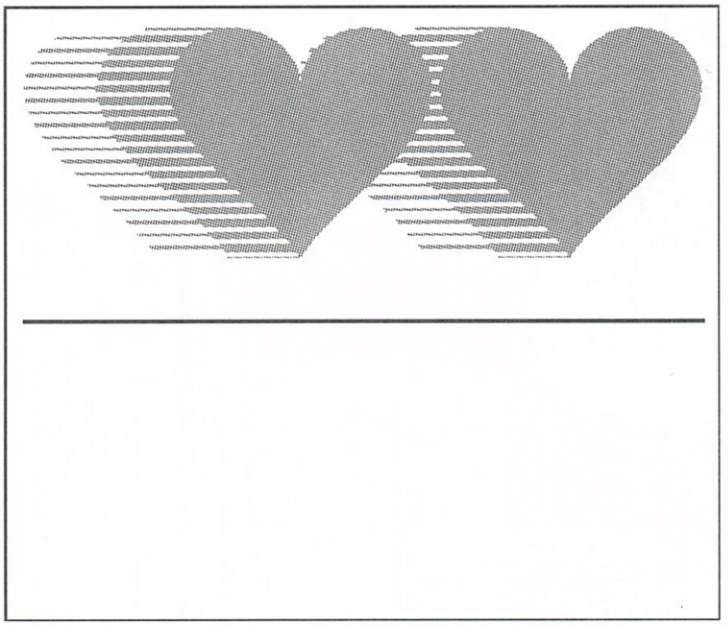

4.154 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

5. Ha a doboz tetejét még nem fedtük be csomagolópapírral, rajzoljuk fel az alakját a képernyőre és töltsük ki egy olyan címke-rajzzal, amilyen a 4.156-os ábrán is látható.
6. Hajtsunk félbe egy keskeny papírszeletet, egyik végét ragasztószalaggal ragasszuk a dobozhoz, a másik végét a kivágott címkéhez, hogy felugorjon.

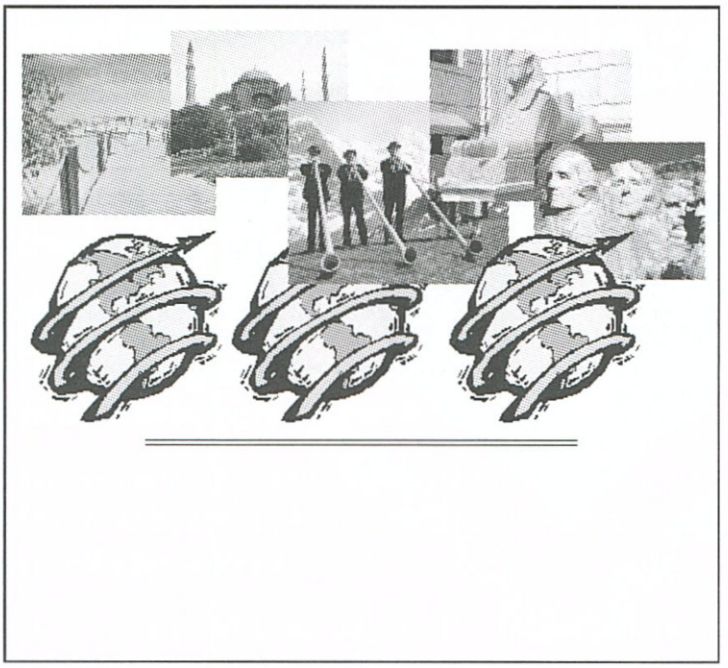

4.155 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

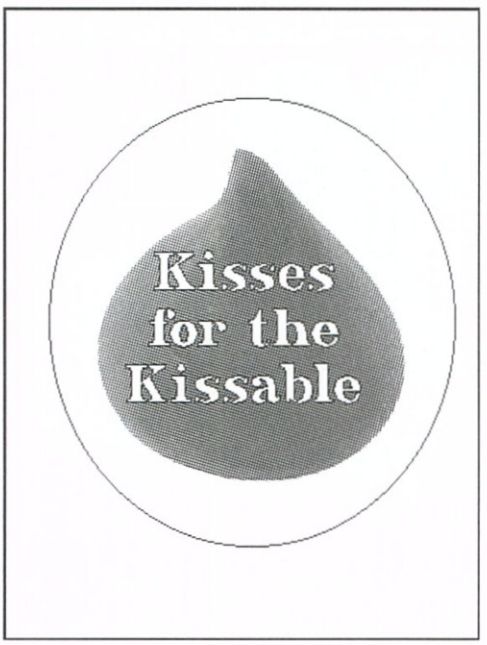

4.156 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

Ne feledjük, hogy most nem az élelem tökéletes csomagolása a cél; csak ajándékcsomagot készítünk, ezért a tetejének sem kell tökéletesen zárnia.

Kellemes illatok

Ha kedvesünknek érzékeny az orra vagy fáj a háta, érdemes fontolóra vennünk, hogy ne masszázs-olajjal, tömjénnel, illóolajjal, esetleg egy masszázs- vagy aromaterápiás kezelésre szóló utalvánnyal ajándékozzuk-e meg.

1. Keressünk egy olyan képet, amely az ajándék hatását fejezi ki (masszázst vagy óriás orrot ábrázoló képet lehetőleg ne használjunk).
2. Rajzoljunk egy kupont a kép alá vagy fölé.

   Felerősíthetjük a doboz hátoldalára az ajándékhoz adott ismertetőt, s akkor már csak kedvet kell teremteni az ajándékhoz, pl. a 4.157-es vagy a 4.158-as ábrán látható képpel.

4.157 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

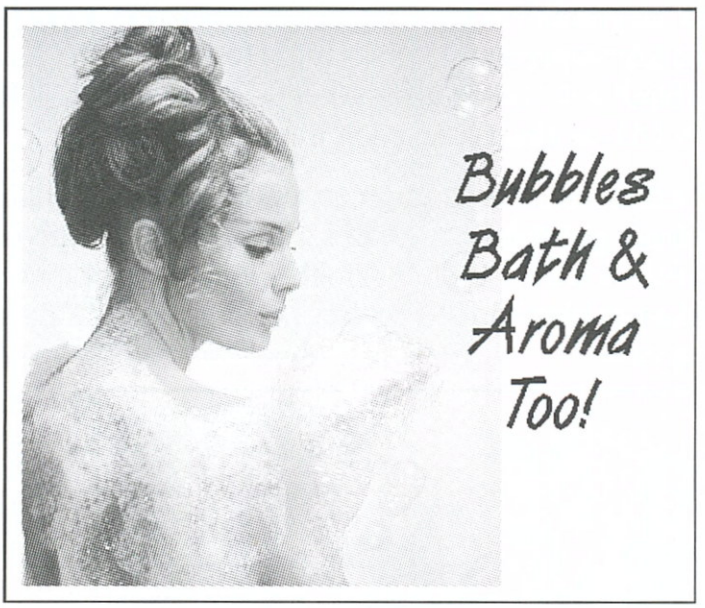

4.158 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

Meghívó különleges kétszemélyes vacsorára

Ha nincs időnk éjszakába nyúló társalgásra, de ki tudja mióta nem beszélgettünk, úgy mint a felnőttek, legjobb, ha vendéglőbe megyünk. A találkozó számunkra fontos voltát egy megfelelő meghívó készítésével is hangsúlyozhatjuk, amilyent pl. a 4.159-es ábra mutat. Nem is fontos, hogy különösen díszes legyen.

4.159 ábra *A Sierra Printa Artist-jával készült kép*

Valentin nap

A romantika napja. Ma megmutathatjuk, hogy Ő (nem biztos, hogy Bálint) fontosabb számunkra, mint a kártyapartnerek társasága. Hogy hogyan? Készítsünk saját tervezésű zászlócskát (lásd! a 4.160-as ábrát), képeslapot (lásd! a 4.161-es ábrát) vagy posztert (lásd! a 4.162-es ábrát) – esetleg mindhármat!

- A zászlócskával azt is jelezzük, hogy már régóta foglalkozunk kedvesünk megajándékozásának gondolatával, s az sem tragédia, ha művünk nem lesz kifejezetten művészi értékű. Pasztell színek a legmegfelelőbbek – végül is nem harsogó reklámot készítünk. Ilyenkor bocsánatos bűn, ha kicsit csepegően érzelgősek vagyunk.

4.160 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

■ Üdvözlőlap esetében kívülre a szokványos üdvözlő szöveg kerüljön, az intimebb üzenetet belül helyezzük el.

4.161 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

■ Ha posztert akar nyomtatni fényes papírra, használja a másolóüzletek hatalmas színes nyomtatóját, vagy fénymásoló szolgáltatását. A papíranyag fényes legyen – ennek négyzetlábja 15 $-ba kerül. A legjobb ilyen nyomtató a HP Design Jet, amely 135 cm szélességű papírral is képes dolgozni – tetszőleges hosszúságban, mivel papírtekercsre dolgozik.

4.162 ábra *A Sierra Print Artist-jával készült kép*

5.
FEJEZET

Feladatok a munkában és az iskolában

AMIRŐL SZÓ LESZ

- Bemutatjuk családi vállalkozásunkat
- Javítunk az egészségmegőrzésen
- Derűssé tesszük a tantermet
- Piacot szerzünk vállalkozásunknak

Bemutatjuk családi vállalkozásunkat

Van odahaza egy családi vállalkozásunk. Igaz, nem is egy – van belőle vagy fél tucat. Legtöbbjük nagy hatótávolságú, mint ennek a könyvnek a megírása is, amelyet az egész világ számára írunk, de van helyi jellegű is: beszédeket tartunk, vagy foglalkozásokat vezetünk a Webzinekbe való írásról itt, a Rio Grande mentén fekvő városokban. Úgy láttuk, hogy a digitális fényképezés, a képdigitalizálás és a színes nyomtatás nagy segítséget jelent vállalkozások testületi identitása kialakításában. A kulcsszerepet ebben a szín játssza – a szín megragadja figyelmünket, hangsúlyt ad üzenetünknek, és ha sikerül megtalálnunk a megfelelő színt, az önmagában is hathatós üzenetközvetítő lehet.

A levélpapír rólunk árulkodik

Amikor vásárlóinknak, esetleges ügyfeleinknek, szállítóinknak vagy akár a Kereskedelmi Kamarának írunk, legtöbbünk bizonyára nagy és hírneves cégnek szeretne látszani, olyannak, amely előnyomtatott levélpapírját szekérszám rendeli. Előfordulhat, hogy sok pénzünk van, vagy kitűnő termékeket állítunk elő, és minden ügyfelünket kielégítünk, mégsem volt még időnk arra, hogy saját levélpapírt tervezzünk magunknak.

Most, amikor már sokunknak van színes nyomtatója, módunk van arra is, hogy a levelünknek tetszetős külsőt kölcsönözzünk. A szövegszerkesztővel sablont tudunk szerkeszteni, amellyel még egy bankárnak is bármikor tetszős levelet merünk írni. Bár a kiválasztható színek gazdagsága a nyomtatótól függ, akármilyen papírra és akármilyen színnel tudunk olyan levelet írni, amely külső tekintetében kiemelkedik az egyszerűbb levelek közül.

Emblémával kezdjük

Ha üzletünknek már van emblémája, célszerű azt felvinni iratainkra is, hogy kedvező benyomást keltsünk vele, és hogy arról könnyen felismerjék cégünket. Mi magunk például a Társalgó Kör nevű szülői tanácsadó szolgáltatásunk jelölésére minden papírunkon a kibúvó nap képét használjuk címkéinken és irataink on. A szín (világos sárga) és az alak (kör) elég egyszerű ahhoz, hogy kellően kiemelkedjen a környezetből, és kis gondolkodással a jelképből is következtetni lehet üzleti tevékenységünk lényegére.

Ha még nem rendelkeznénk saját emblémával, válasszunk ki clip art gyűjteményből olyan darabot, amely találóan ragadja meg tevékenységünk jellegét. Lehetséges, hogy több ilyen gyűjteményt is át kell böngésznünk a legmegfelelőbb megtalálásához, mert a válogatásnál több szempontot is figyelembe kell vennünk:

- Fog-e tetszeni ügyfeleinknek többségének a rajz?
- Fogják-e tisztelni?
- Kifejezi-e tevékenységünk jellegét?
- Jól nyomtatható-e?
- Olvasható lesz-e mind névkártya-, mind poszterméretben?

■ Jobb-e a rajz a versenytársaink által használt rajzoknál?

Ha nyomtatónk az egyszerű, árnyalatlan színezésű rajzokkal szebben dolgozik, mint az árnyalt színskálával készült fényképekkel, akkor ne ragaszkodjunk a fénykép használatához. Bármit nyomtatunk, legyen tetszetős. Ha tehát a fényképek feldolgozása nem erőssége nyomtatónknak, inkább a rajzokkal foglalkozzunk, amelyek egyszerű vonalvezetésűek és árnyalásúak.

Irataink azzal a programmal érdemes előkészíteni, amellyel általában szöveget szoktunk szerkeszteni, így könnyebben tudjuk többször is használni sablonunkat. Azzal kell számolnunk, hogy ha art-programmal készítjük irataink, nem lehet akármilyen szöveget vele megírni. Arra is ajánlatos ügyelni, hogy ha egyhuzamban nyomtatunk sokat nyomtatunk, a felmelegedett gépből a papírlap annyi hőt vesz magába, hogy hullámossá válhat, és amikor másodszor beadagoljuk a nyomtatóba magának a levélnek a kinyomtatása végett, be is gyűrődhet. Az is lehet, hogy mint nekünk magunknak is, úgy az olvasónak is gondot fog jelenteni, miként helyezze el a lapot a nyomtatóba, mert nem a megfelelő oldalával lefelé vagy nem a megfelelő végével befelé is forgathatjuk a lapot. Ezért ajánljuk, hogy a papír mintázatát a levéllel egyszerre nyomtassuk ki. Célszerűnek tartjuk az alábbi tanácsok megfogadását:

■ Az emblémánkat az 5.1-es ábrán látható módon, a lap bal felső sarkába helyezzük el, hogy legyen helyünk jobb oldalon a nevünk és címünk részére.

Clip art- vagy rajzprogramban másoljuk le a kívánt képet; aztán térjünk át a szövegszerkesztőre és másoljuk be szövegszerkesztő fájlunkba a képet – felszólítva a programot, hogy mentse a képet a szöveggel együtt. A másik módszer abból áll, hogy a clip art-ot csak csatoljuk. A csatolás lényege, hogy a szövegszerkesztő minden alkalommal az eredeti állományt hívja segítségül a nyomtatáshoz, nem alakítja át saját számára. Ezért ennek ott kell maradni a lemezen, ahol a csatolás létrehozásakor volt, különben a képet nem lehet nyomtatni.

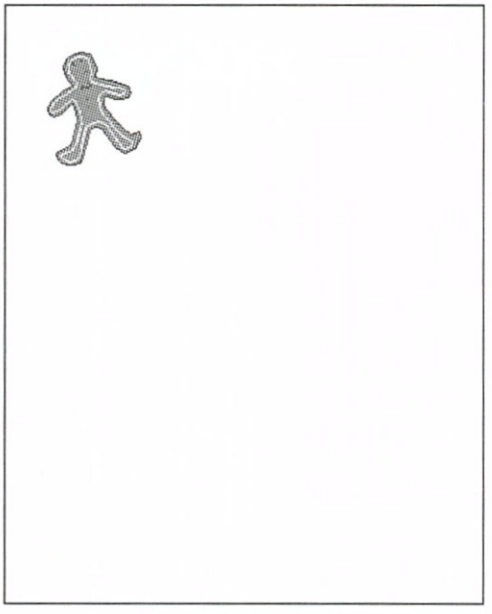

5.1 ábra *Egy kép a Sierra PrintArtist-jából*

- Ha leveleink legtöbbször rövidek, búcsúzásként a lap aljára helyezhetjük el emblémánkat az 5.2-es ábrán látható módon.
- Ha felfedeztünk egy rajzot és nagyon megtetszett, belőle az 5.3-as ábrán látható módon sordíszt készíthetünk.

Tipp

A Word-del a sormintát úgy kezelhetjük legkényelmesebben, ha a formátumot kéthasábosra állítjuk. Bal oldalra elhelyezzük a sordíszt, majd a jobb oldali oszlopot a lehető legjobban kiszélesítjük a levél részére. Címzettünk nem fogja tudni, hogy két oszlopban dolgoztunk; csak a bal oldali sordíszt fogja látni, meg a jobb oldalon levő levelet.

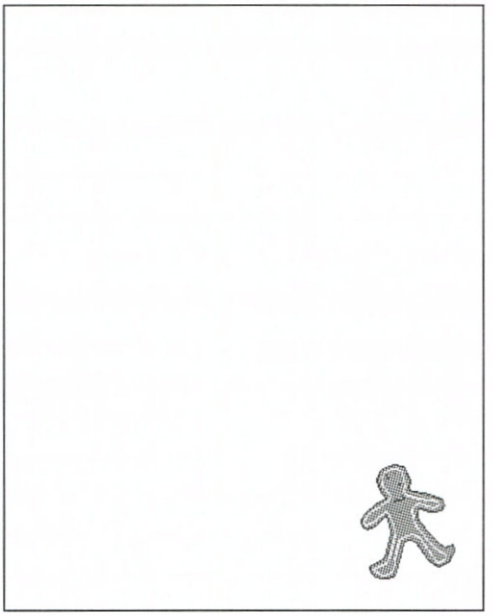

5.2 ábra *Egy kép a Sierra PrintArtist-jából*

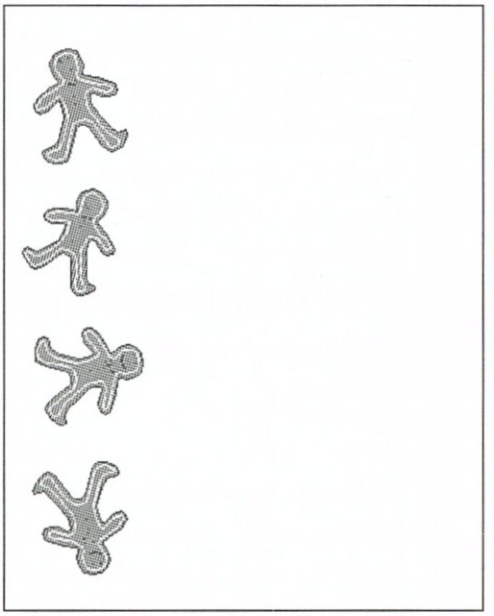

5.3 ábra *Egy kép a Sierra PrintArtist-jából*

- A képet zsugoríthatjuk is, hogy fent vízszintes sordíszt lehessen készíteni belőle (lásd! az 5.4-es ábrát).

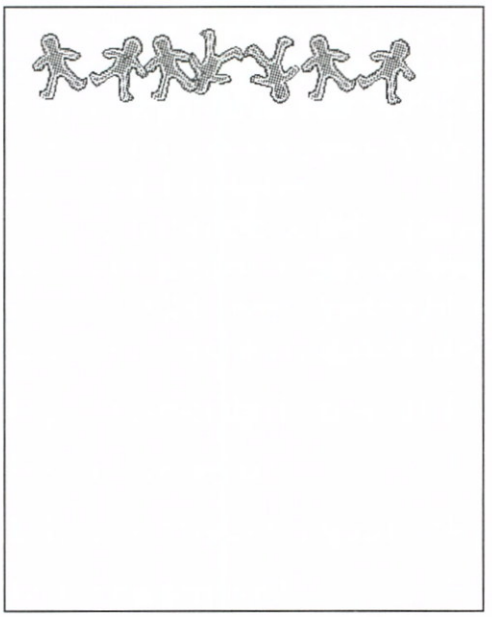

5.4 ábra *Egy kép a Sierra PrintArtist-jából*

- Készítsünk szegélyt: jelöljük meg az oldal közepén levő négyszöget egy nagyon halvány színnel (hogy tudjunk rá írni), erre vigyük fel emblémánkat, hogy színe lehetőleg összhangban legyen a háttér színével (lásd! az 5.5-ös ábrát).

A Word-ben kattintsunk a Drawing (Rajzolás)-eszközre. Amikor a dokumentum alatt megjelennek az eszközök, rajzoljunk egy négyszöget és öntsük le festékkel a Paint Bucket (Festékes Vödör)-ből. Ezután jelöljük ki a négyszöget, majd a Draw (Rajzolás) menüből válasszuk ki az Order – Send Behind Text-et (Sorrend – Szöveg Mögé Küldés-t). Így tudunk írni a kiszínezett négyszögre.

- Ha nem találunk képünknek megfelelő rajzot, akkor magunk is megpróbálhatunk egyszerű színes blokkokból absztrakt festményt készíteni; tegyük felülre fejlécként vagy alulra láblécként alkotásunkat.

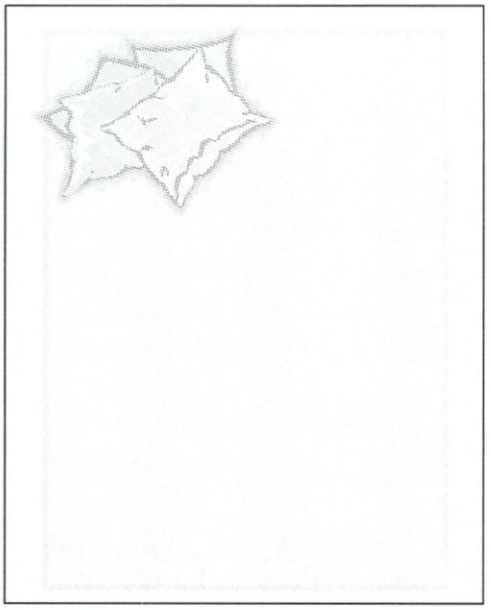

5.5 ábra *Kép a Sierra PrintArtist-jából*

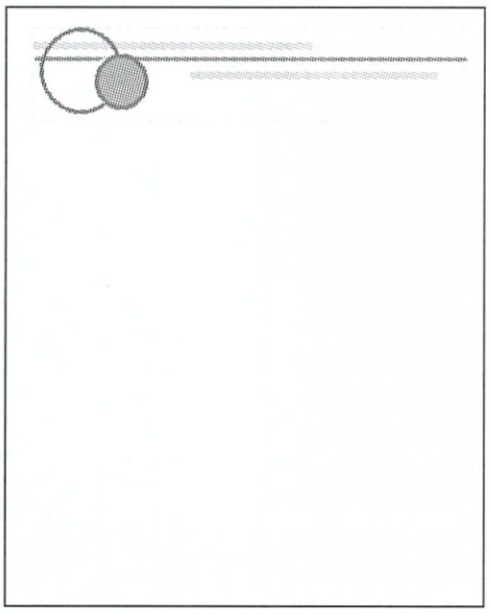

5.6 ábra

- Ha van olyan programunk, amelyben sok szegély található, nyomtassunk ki néhányat, hogy láthassuk, melyiket nyomtatja legszebben a mi gépünk; aztán jelöljük ki a szegély alsó vagy felső részét és ragasszuk be szövegszerkesztős dokumentumunkba az 5.7-es ábrán látható módon.

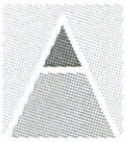

Tipp

Ha túl súlyosnak tartjuk a szegélyt, fehér vonallal rajzolt oválissal vegyünk ki belőle egy darabot.

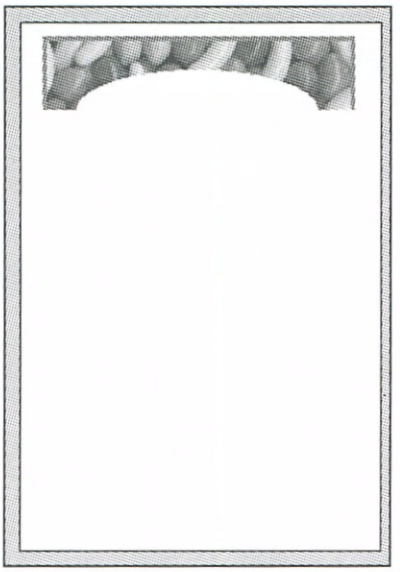

5.7 ábra *Egy kép a Microsoft PictureIt!-jéből*

Sajnos, a Word és a WordPerfect nem teszi lehetővé, hogy a beragasztott clip art-darabba vagy annak közelébe írni lehessen. Persze, ha nagyon akarjuk, lehet, csak hát nem nagyon éri meg a fáradságot. Bekezdések szökkennek fel és vissza, rajzok tűnnek el, oldalak mennek felfelé és lefelé ilyenkor. Ha tehát nem akarunk megbolondulni tőle, a rajzot felülre vagy alulra helyezzük el. Egy kivétel azért van: ha magas és keskeny rajzunk van, amit a kétoszlopos elrendezés egyik oszlopára helyezünk el, mint azt már olvashattuk, kitágítva a másik felét amennyire csak lehet, hogy helyet biztosítsunk magának a levélnek.

A fejléc

Levelünk jellegét a rajzos elemek határozzák meg. Ez érvényes a betűtípusra is, amit cégünk nevének és címének leírásához választunk ki. A font megválasztása igen nagy jelentőséggel bír, ha nem is verbálisan, de igen nagy erővel hat, érzékelteti, hogy társaságunk milyen hivatása csúcsán áll, kifejezi humorérzékét, önbizalmát, megbízhatóságát. Ugyanazon cég neve más féle betűvel írva már szinte nem is ugyanaz a cég.

Előnyomtatott papírnál a lapszélre visszük a rajzot

A nyomtatók kevés hiányosságának egyike az szokott lenni, hogy nem tudnak nyomtatni a lapszélre; valójában, mint az ábránkon is látszik, a sok program a rajzokat a képernyő szélére sem engedi kifutni. Sajnos, ez azt jelenti, hogy a rajzot nem tudjuk oda vinni, ahol nem állna útjában a szövegnek. Az előnyomtatott papírokon viszont olyan rajzok vannak, amik kinyúlnak alaphatárokig éppúgy, mint borítékok, névkártyák, prospektusok esetében is. Az olyan viszonteladóktól, mint a Paper Direct (1-800-A-Papírok), szépen kidolgozott és előnyomtatott levélpapírokat lehet kapni, amelyekre már csak a fejlécet kell rányomtatni. Akkor érdemes házilag levélpapírt készíteni, ha próbát akarunk tenni, mielőtt egy tervezet mellett megállapodnánk, vagy profilunk gyakran változik, és csak ritkán küldünk 20-30 levélnél többet havonta. Valamivel többet, mint 20 dollárt fizetünk egy doboznyi – 100 – lapért, 15 $-t 50 borítékért, és kb. 25 $-t 500 névjegyért, melyek mind azonos tervezésűek. Betöltjük ezeket a tintasugaras vagy lézer-nyomtatónkba, hozzáadjuk jelmondatunkat és címünket; és töredék árért művészien formatervezett papírkellék készlethez jutunk. Ha postaforgalmunk ennél élénkebb, érdemesebb fontolóra venni azt a megoldást, hogy nagy mennyiségben tárolunk saját tervezésű előrerajzolt papírt, ahogyan nagyobb cégeknél is szokásos. Papírüzletekben, a nagy helyi nyomdánál megtapinthatjuk a különböző papírféléket és kiválogathatjuk szerkezet és szín szerint a megfelelőket, de ezt aligha tehetjük meg, ha postai úton rendelünk papírt, vagy ha önállóan dolgozunk.

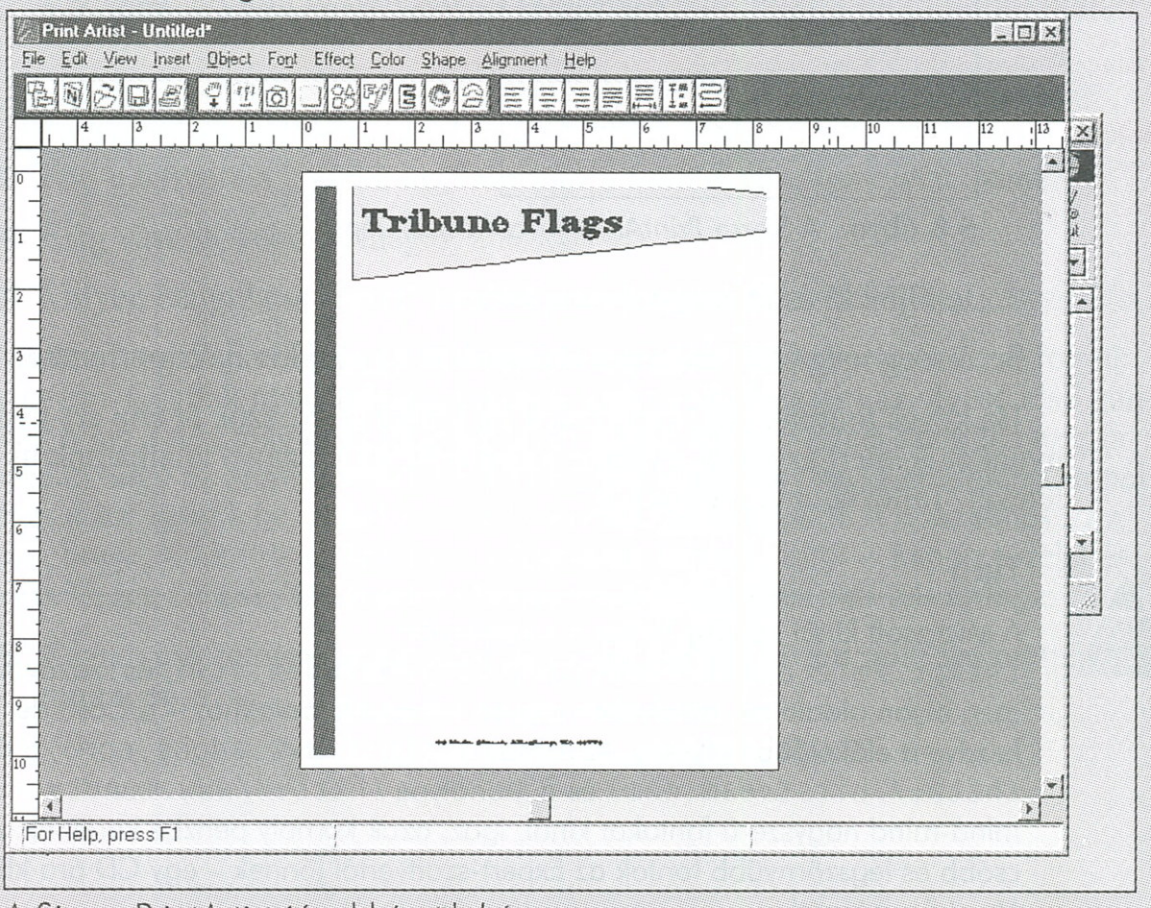

A Sierra PrintArtist-jával készült kép

Ki kell választanunk a betűtípust, ami helyettünk is beszél. Gondoljunk a már említett testületi identitásra, aztán szedjünk össze az illető cégek által gyártott apróhirdetéseket, prospektusokat vagy dobozokat. Mindenütt ugyanazt a betűt fogjuk látni – ez kifejezi, hogy valami egységről, összetartozásról van szó, így erősebb kapcsolata velünk is. A FedEx-teherautók nem ugyanolyanok, mint a UPS-teherautók. Figyeljük meg alaposan legádázabb versenytársainkat – látni fogjuk, hogy ők még egyes betűtípusok használatából is tőkét kovácsolnak. Macintosh-t használó kedves olvasóim lehet nem is ismerik az azokban a kézikönyvekben használt betűtípus nevét, mégis az Apple figyelmet fordított arra, hogy egyedi Garamond betűt rendeljen csak erre a célra, mert megadja a módját! De melyik font felel meg nekünk? Ennek eldöntéséhez az alábbi próbát végezzük el:

1. Jelöljünk ki egy fontot, gépeljük le vele cégünk nevét 48-pontos, majd néhány bekezdéssel lejjebb 36-pontos betűnagyságot használva, az 5.8-as ábrán látható módon.

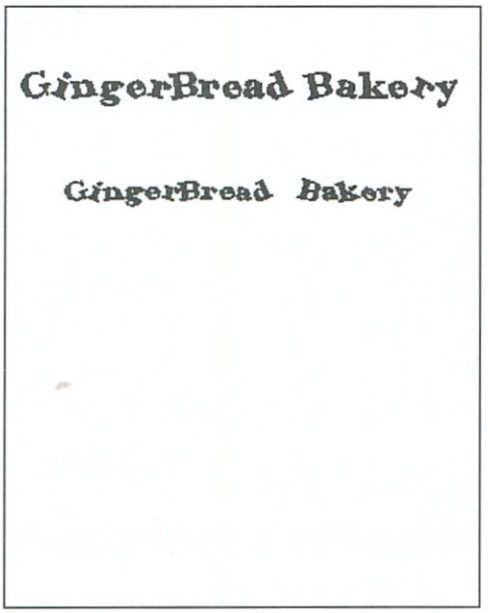

5.8 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

2. Jelöljük ki és másoljuk le a szöveget.
3. A még megjelölt szöveget alakítsuk át az első kiválasztott fonttal.

Ha kevés fontunk van, szerezzünk be többet is. Nézzük át clip art-gyűjteményünket is, mert azokban gyakran tucatjával, sőt százával találhatunk új betűkészleteket. Tallózhatunk a weben is.

Tipp

A Microsoft kínál néhány fontot a weboldalán (`http://microsoft.com/typography/default.htm`), és százával jelöl meg olyan oldalakat, amelyeken ingyen juthatunk fontokhoz – a Casa de Toad-tól kezdve a előkelőbb helyekig. Az Adobe (`http://www.adobe.com`), a Bitstream (`http://bitstream.com`) és a Monotype (`http://www.monotype.com`) mind-mind nagyszerű fontokat kínál, igaz, azok komoly pénzbe kerülnek. A legolcsóbb és legszörnyűbb fontok az Expert-szoftvertől jönnek – egy CD ára kb. 10 $. Megéri a pénzét!

4. Gépeljük a font nevét jóval a második név alá, csak utalásként.
5. Kattintsunk a font neve alá és iktassunk közbe egy oldalnyi térközt.
6. Ragasszuk a szöveget az új oldalra. Alkalmazzunk egy másik típust, írjuk le a nevét az oldal aljára, stb.
7. Nyomtassuk ki az összes oldalt és hasonlítsuk össze az 5.9-es oldalon látható módon.

5.9 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

Vizsgáljuk át az eredményt az alábbi kérdések szem előtt tartásával:

- Fog-e tetszeni a legtöbb ügyfelemnek a font? Kelt-e tiszteletet benne?
- Elég vaskos, vékony, magas, alacsony-e?
- Milyen hangulatot áraszt? Eszébe juttat-e valamilyen helyzetet, szervezetet?

Miután megállapodtunk egy betűtípusnál, cégünk nevét és címét azzal fogjuk ezután írni. Cégünk neve kulcsfontosságú, ezért velünk együtt az olvasó első gondolata, hogy a név még húsz lépésről is olvasható legyen. Ezzel szemben az a tapasztalat, hogy az erőfeszítéssel szinte fordított arányban van az eredmény, minél több eszközt vetünk be, annál kevésbé respektálják nevünket. A címzettnek az a fontos, hogy jól olvasható betűkkel tudomására hozzuk, kitől is kapott levelet és hogyan léphet velünk kapcsolatba. Néhány tanács a név és cím felírásához:

- Cégnevünk leírásához ugyanolyan, vagy nagyon közeli színt használjunk, mint a rajzé.

- A cégnevet és címet – ha felülre írjuk – igazítsuk jobbra. Ha valamit középre is akarunk helyezni, ne mindent. Minta az 5.10-es ábrán.

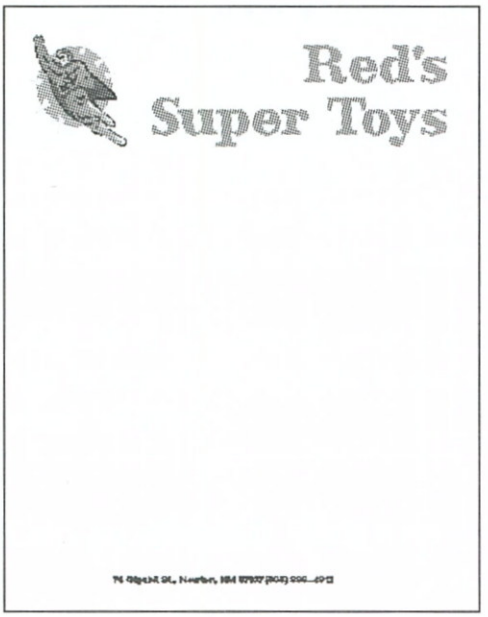

5.10 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

- Címünket, telefonszámunkat stb. az oldal legaljára helyezzük – amennyire a nyomtató engedi. Így a cégünk iránt érdeklődök meg is tudhatják címünket, mégsem rontottuk el bosszantó részletekkel a fejléc és a grafika oly jól megteremtett egységét. (A névnek azért a felső sorban van a helye.)
- Amikor nevünk és címünk odakerült, ahová szeretnénk, írjunk meg egy egész levelet, és azon látni fogjuk, hogyan fest rajta az elrendezésünk: 5.11-es ábra. (A cím méretét a mindenkori szöveg méretéhez igazíthatjuk.)

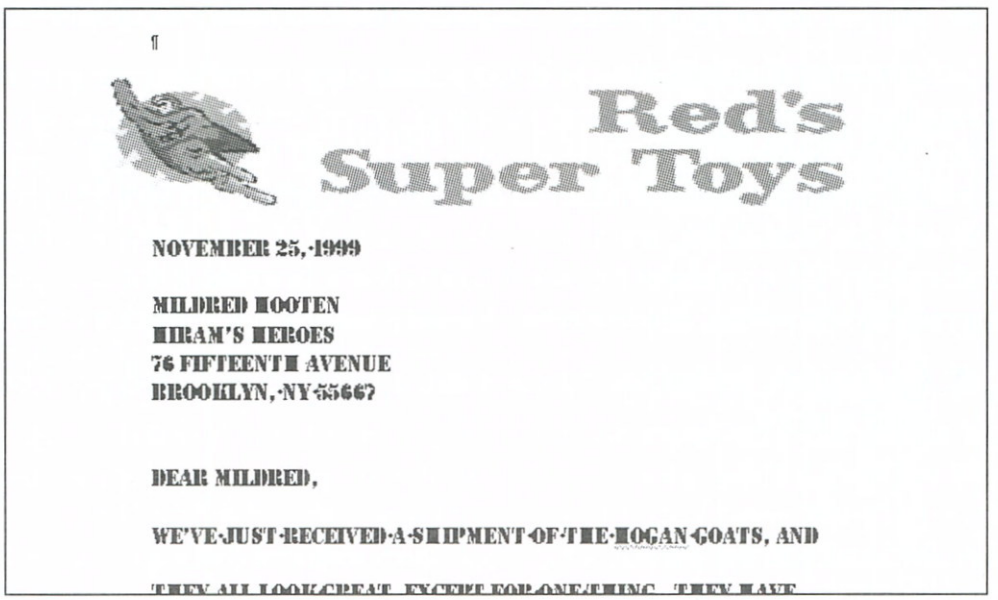

5.11 ábra *A Sierra PrintArtist-jával összeállított fejléc*

■ Mentsük a fájlt sablonként, így bármikor felhasználhatjuk, s nem kell attól tartanunk, hogy véletlenül szöveget írunk rá.

Tipp

Névjegykártyánk formatervét, elrendezését, betűtípusát sablonból is kölcsönözhetjük. Papírkereskedésből be tudunk szerezni olyan lapokat, amelyekre először rányomtatjuk a kártyákat, majd szétdaraboljuk. Ha nem sok kártyát használunk, vagy úgy gondoljuk, 1-2 hónap múlva változtatni fogunk rajta, akkor ez a megközelítés helytálló lehet – jobb, mintha gyártatnánk belőle 500 db-ot, amit aztán nem használnánk fel. Az lehet, hogy az adott kártyaméret miatt módosítani kell eredeti margó- és betűköz-beállításainkon, így formatervünk vagy rajzaink kissé változni fognak. A kiválasztott betűtípusunkhoz viszont ragaszkodjunk!

Felkavaró fax-lapot készítünk

Növeljük tovább testületi identitásunkat azzal, hogy sablonunkat újra alkalmazva fax-fedőlapot készítünk azon is alkalmazzuk rajzainkat, fontunkat, a stílust. Ugyanazt a kivitelt alkalmazzuk, mint leveleknél. Aztán ugyanazzal a betűtípussal, amelyet cégünk címéhez és a lényeges szövegrészekhez alkalmaztunk, nagybetűkkel írjuk le az alábbiakat a cégnév alá: Címzett, Faxszám, Telefonszám, Oldalak száma, Téma és Feladó (ezután a nevünket írjuk) az alábbi ábrán látható módon. Gondoskodjunk arról, hogy címünk még rossz faxon is olvasható legyen – ha 12-pontosnál kisebb betűkkel írtunk, növeljük meg 14-esekre. Hagyjunk helyet az oldal alján az olyan megjegyzéseknek, mint pl. „Sürgős!". Adjunk nevet állományunknak (pl. Faxom) és sablonként mentsük.

Levelezőlapot készítünk bejelentésekhez és köszönet-nyílvánításokhoz

Bizonyára kaptunk már fogorvosi rendelésre invitáló emlékeztetőt, vagy arra, hogy a kutyánkkal keressük fel az állatorvost. S az is lehet, hogy magunk is szeretnénk készíteni olyan színes levelezőlapot, amellyel vásárlóinkat, ügyfeleinket vagy szállítóinkat akarjuk emlékeztetni arra, hogy még létezünk.

Ha arra nincs is szükségünk, hogy megbeszélt találkozóra, rendelésre stb. emlékeztessünk másokat, azt valószínűleg igényeljük, hogy néha gondoljanak ránk. Bizonyára tájékoztatni akarjuk legkedvesebb vásárlóinkat a rendkívüli vásárlási lehetőségekről. A szokásos szórólapnál jobb a levelezőlap. Boldog pillanatainkról, kitüntetésekről, nagy eseményekről, örömökről saját készítésű képeslapunkkal hírt adni méltóbb és ünnepélyesebb, mint a közönséges boltival. Különleges levelezőlap-papírt, vagy vastag papírt használhatunk.

- Tüntessünk ki egy vásárlót képeslappal, olyannal, amilyen az. 5.12-es ábrán is látható. Köszönjük meg neki, hogy eddig hűséges vásárlónk volt.

5.12 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

- Rajzainkkal mondjuk el a történetet, hívjunk el mindenkit, még akkor is, ha épp nincs árleszállítás.
- Bátorítsuk az álmodozókat, az ábránd hátha boltunkba vonzza őket. 5.14-es ábra.

  A nevünket a belső oldalról tudhatják meg, a gyönyörködtető kép fedi, ezért könnyen a hirdető táblára kerülhet, és mindig eszébe jutunk annak, aki ránéz.

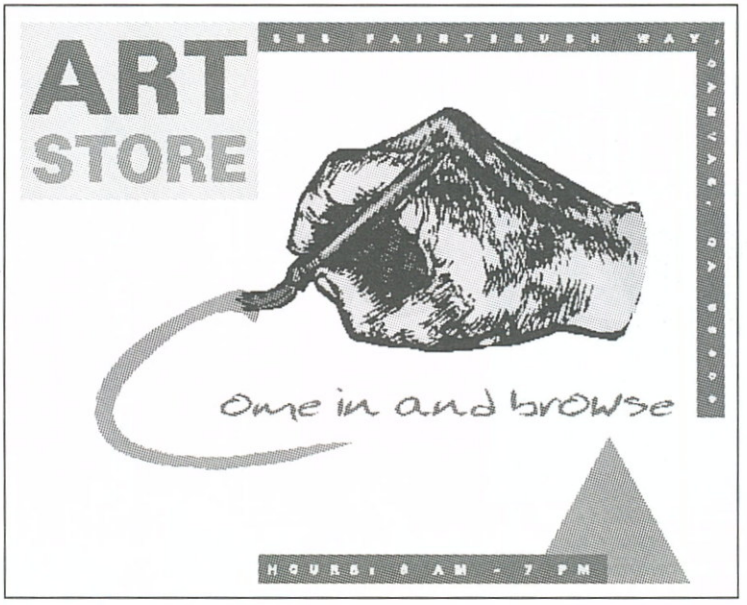

5.13 ábra *A Sierra PirntArtist-jával készült egész kártya*

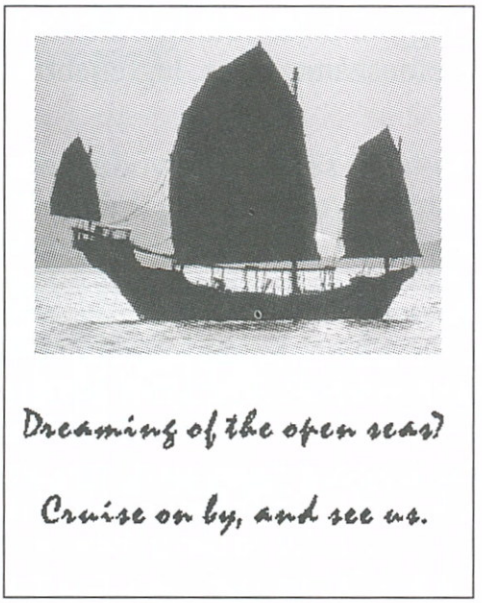

5.14 ábra *A Sierra PrintArtist-jából származó kép*

■ A kivételezett jó vevőknek a kiárusításról figyelmes értesítőt küldünk. 5.15-ös ábra

Tipp

Minthogy a fényes levelezőlap-papír sok pénzbe kerül, abból nem érdemes néhány száz darabnál többet használni. Ha több mint 500 lapot akarunk elküldeni, jobban járunk, ha elektromos fájlunkat hivatásos képeslap-készítőnek küldjük el kidolgozásra. Ilyen iparosok címét szakosított apróhirdetésekben, magazinok hátoldalán találjuk. A címeket művészek szokták keresni, mert e módon szoktak előadásukhoz – az előlapon művészi grafikával díszített – értesítőket készíttetni.

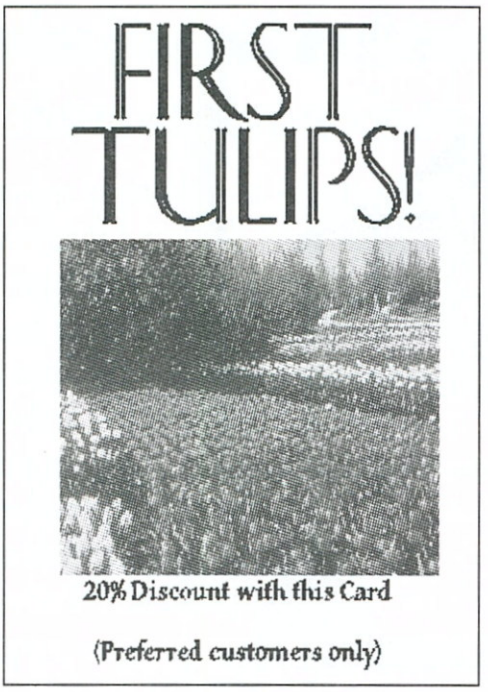

5.15 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

- A postai lap hátoldala egyszerű legyen. Saját betűtípusunkkal írjuk rá csak a legfontosabbakat: a cég neve, telefonszáma, címe, legfeljebb egy mondatnyi kiegészítés állhat még itt.

Értesítés – hírlevéllel

A legjobb hírlevéllel gondolatainkra, hasznos tényekre hívjuk fel vevőink figyelmét, betekintést nyújtunk cégünk világába, szemükben lassan szakértővé válunk. Jó, ha itt említést teszünk előrehaladásunkról, friss üzletkötéseinkről, kitüntetéseinkről vagy kedvező hírünkről a sajtóban. De a dicsekvés mellett valami valós értéket is várnak olvasóink – bennfentes adatokat, ötleteket, tanácsokat, még üzleti kilátásaink ismertetését is. Enélkül nem hírlevél a hírlevél, csak bosszantó szórólap.

Terjedelem és a gyakoriság

Sok olvasó számára minél több számot osztunk szét, annál megbízhatóbbnak tartja vállalkozásunkat. De mennyi mindent kell elmondanunk? Milyen gyakran kell eltöltenünk 1-2 napot írással, a ritka közreműködők anyagának megszerkesztésével, elrendezésével, majd kinyomtatásával és szétküldésével? A következő irányelvek segítséget nyújthatnak az induláshoz:

- Rövid anyaggal kezdjünk, először egy lap mindkét oldalára szerkesszünk anyagot (lásd! az 5.16-os ábrát).

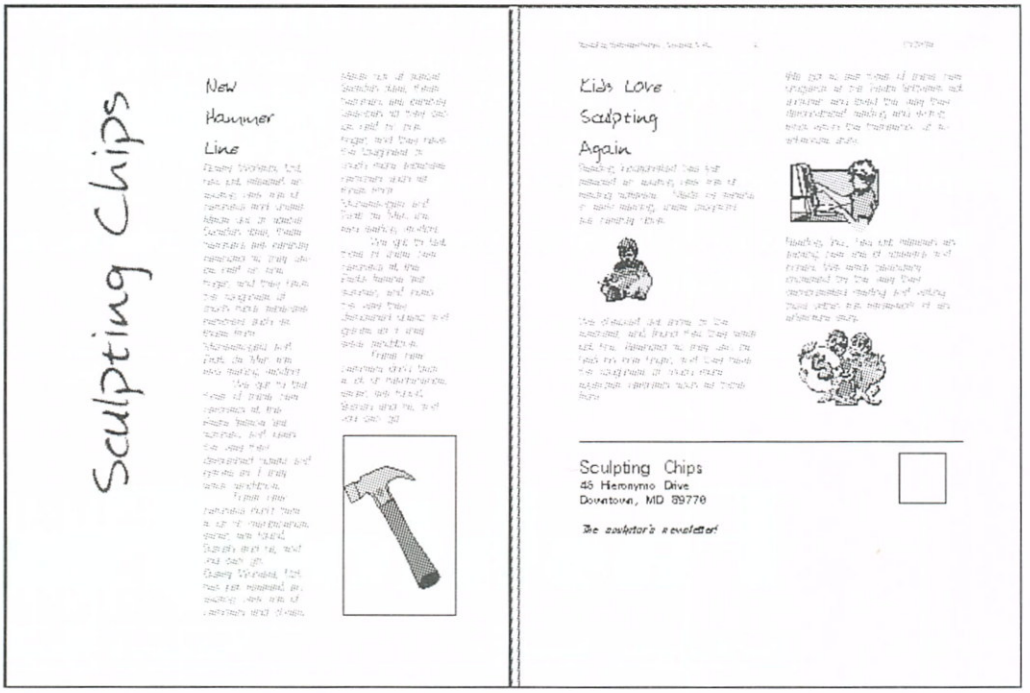

5.16 ábra *A Microsoft Word-jével készült hírlevél, a képek a Sierra PrintArtist-jából származnak*

Később kibővíthetjük 28x43cm-es méretűre, amit négyrét hajtunk vagy összetűzünk. Először legyen szerény elképzelésünk, amit később bővíthetünk. Néhány bekezdés erről vagy arról, egy rajz, majd egy néhány további bekezdés, és már meg is van a hírlevél. De miről is szóljon a hírlevél? És kinek szóljon?

- Készítsünk egy témalistát, amellyel szívesen foglalkoznánk, és egy listát olyan emberekről, akik szívesen olvasnák anyagainkat, és arra esetleg reagálnának is.
- Becsüljük meg, milyen gyakran tudnánk időt szakítani az önálló szerkesztésre.

Az emberek gyakran udvariasan megígérik, hogy küldenek anyagot, azután legtöbbször elmarad. Vagy ha valamit mégis küldenek, az olyan fájlformátumban készül, amiről még csak nem is hallottunk. Egyszóval a bedolgozó használhatatlan. Mindenek előtt döntsük el, hogy lesz-e elég kitartásunk hónapok múlva is csinálni, amit elkezdtünk. Van még kedve hozzá?

Nevet a hírlevélnek

Tegyük fel, hogy végleg eldöntöttük: szerkesztjük a hírlevelet. De mi legyen a címe?

- Olyan nevet találjunk, amely kifejezi kiadványunk lényegét.

A hírlevél neve árulja el, kik vagyunk, mit képviselünk, és hogy mit tartunk felőle. A név lehet buta, egyszerű vagy rideg is. Lehet elvont és helyi jellegű is. Csak vállalatunk hírlevelének ne nevezzük, mert arról rögtön főnökök kézfogása, szalagok átvágása jut az olvasó eszébe. A név a távlatokat fejezze ki, amiről a hírlappal próbálunk képet kialakítani az olvasóban.

- Válasszunk egy kifejező betűtípust a hírlevél címe számára, amilyen az 5.17-es ábrán is látható.

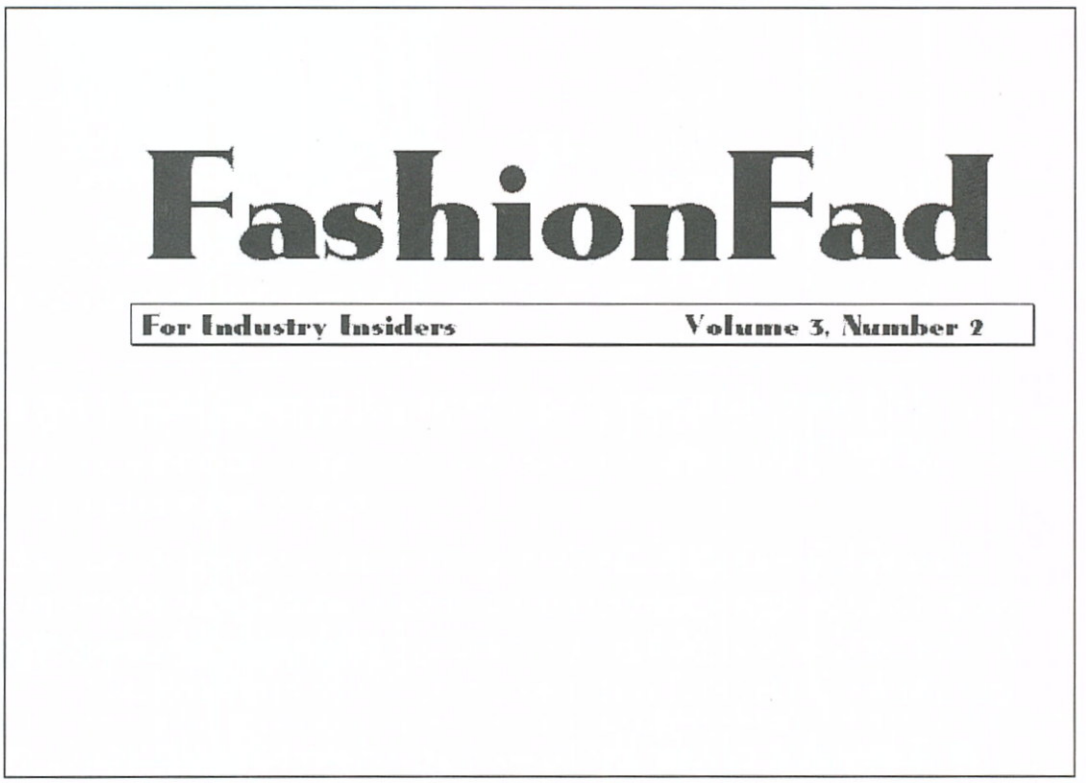

5.17 ábra

Ennek nem ugyanannak a fontnak kell lennie, amelyet a vállalkozás számára tartottunk fenn, mert annak különböző méretekben kell szerepelnie. Hírlevelünk neve általában egy vagy két méretben fog előfordulni, ehhez olyan betűt keressünk, amely jól fest 36- vagy 72-pontos méretben, de azzal nem kell törődnünk, hogy jó lesz-e folyamatos szövegben.

- Ha magunk nyomtatjuk ki a hírlevelet, ugyanazt a színt válasszuk ki a cím és az alcímek számára az egész hírlevélben (mint az 5.18-as ábrán is látható – bizony, csak feketén-fehéren).

Ugyanannak a színnek a használatával nem csak élénkséget kölcsönzünk az oldalnak, de a funkciót is jelöljük: „Én címsor vagyok!" (Sok hírlevél egyik gyengéje, hogy a címsort nem lehet megkülönböztetni magától a szövegtől.)

- Ha el akarjuk kerülni az unalmas kiegyensúlyozottságot, a hírlevél címét a lap szélére tördeljük.

5.18 ábra

A legtöbb hírlevél túl szimmetrikus. Rendszerint két oszlopot használnak, amelyek szilárd tetőt tartanak – az emblémát és a címet, meg az évfolyamszámot, keltezést, kiadót – mindezt egy blokkban, az oldal tetején, pontosan középen. Az egyensúly fontos egy építmény számára, de amikor egy tervezetre nézünk, tekintetünk gyorsan felissza a szimmetriát, aztán már alig törődünk vele. Érdekesebb az a megoldás, amelynél egy kicsit eltérünk a szokványos középre helyezéstől.

- Hírlevelünk művészi kidolgozású címét elhelyezhetjük az oldal bal felére is, ahol úgy áll, mint egy függőleges zászló, s nincs is útban, a figyelem is jobban terelődik a főcímre – mint az 5.19-es ábrán látható megoldásban is.

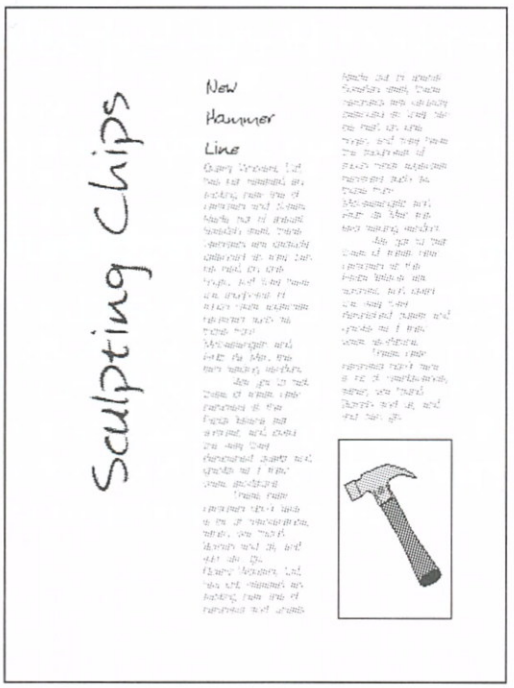

5.19 ábra *Egy kép a Sierra PrintArtist-jából*

- Ne használjunk sok vonalat a hírlevél nevének a többi résztől való elválasztására.

A vízszintes vonalak feldarabolják az oldalt, és a figyelmet önmagukra irányítják. Unalmas, kerüljük tehát.

- A hírújság címének területén kerüljük a rajzokat, ha mégis szükséges, a lehető legegyszerűbbet válasszuk.

A részletek érdekesek lehetnek a vállalati bélyegző lenyomatán, de bosszantóak, 4 centis nyomtatásban. A kis vonalakat ugyanis nehéz hűen visszaadni. Az emberek szívesen térnek vissza a homályos, csipkézett szélű vonalakhoz, megpróbálják kivenni a lényegét. Olvassák eközben az újságot? Nem! Jobb, ha a szembeszökő szöveges címnél maradunk, s nem törődünk a rajzzal.

- A címsor területére írjuk a hírlevél címét, évfolyam-számát, a kiadvány számát, keltezését, és ha mindenképpen szükséges, egy mottót, vagy jelmondatot.

A mottó utalhat a főtémára („Tiszta környezetért folyó kampány"), vagy az olvasókra is („Szállítmányozók számára"). Ne írjuk ide a testületünk nevét, mert az ütheti vagy beárnyékolhatja hírlevelünk címét. Ha úgy érezzük, hogy ki kell ide írnunk a cégnevet, kisbetűvel írjuk – amilyet a jelmondathoz használtunk.

Karcsúbb a hasábokat

A hasábokban levő szöveg alkotja az újságok legolvashatóbb részét. A keskeny hasábokat könnyű átfutni. Ha elég nagyméretű (10-14 pontos) fontot használunk és elfogadjuk a szövegszerkesztő szabványos sorköz-méretét, sok információhoz juthatunk szemünk megerőltetése vagy téves olvasás nélkül. Ha viszont túl hosszú sorokat nyomtatunk, különösen ha az egész oldal ilyen sorokból áll, az olvasás nehezebbé válik, mert sorváltáskor véletlen kétszer kezdhetjük olvasni ugyanazt, vagy kihagyhatjuk a következő sort.

- Szöveget ajánlatos három hasábba, szellős hasábközökkel rendezni.
- A hasábokat ne függőleges vonalakkal, hanem üres térközzel válasszuk el egymástól.
- Úgy rendezzük el a rajzokat, hogy 1, 2 vagy 3 hasábnyi szélességet foglaljanak el az oldalból.

Csúnyán egyenetlen margókat kapunk, ha a keskeny hasábokba túl nagy betűkkel írunk. Ez az 5.20-as ábrán is látható.

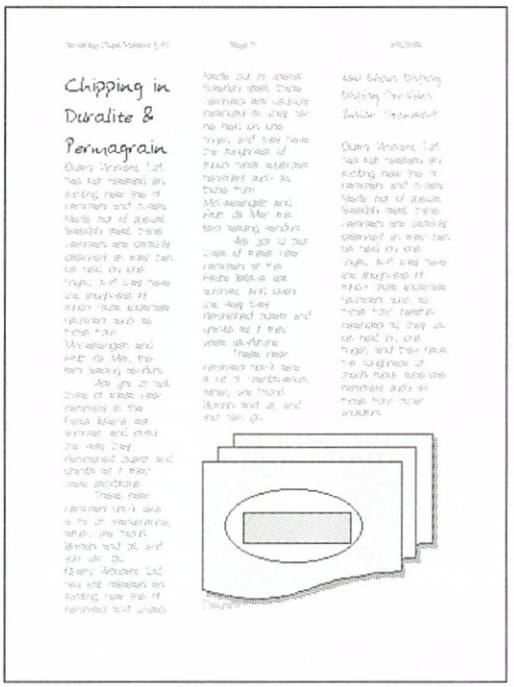

5.20 ábra

Rajzokat keretbe is helyezhetünk, s ha nem lóg ki a hasábból, a szöveghez tartozónak fogjuk érezni. Baj akkor van, ha kilóg a hasáb széléből, s akkor is, ha kitöltetlenül hagyunk meg helyet a hasáb területén. Az egyre rövidülő szavak, szótagok, – néha csak betűk – ugyancsak megnehezítik a szöveg olvasását, amikor a hasáb belsejében a képek szigetét szövegfolyó veszi körül.

A tartalom feltüntetése

Tartalomjegyzék még kétoldalas hírlevélnél is hasznos szolgálatot tesz, terjedelmesebb kivitel mellett pedig nélkülözhetetlen.

- Ha hírlevelünk 6 cikknél kevesebbet tartalmaz, érdemes a postacím közelében felhívni a figyelmet rájuk, mert az emberek gyakran azt nézik meg először. 5.21-es ábra.
- Ha sok cikket tartalmaz a hírlevél, érdemes a cikkek első hasábját beárnyékolni – a címnél vagy a fejlécnél világosabb árnyékkal, hogy benne a fekete betűs cikk még jól olvasható legyen.

Ne becsüljük alá a tartalomjegyzék jelentőségét, ne legyen mellékes, hogy hová helyezzük el hírlevelünkben. Ne felejtsük: kiadványunk értékét a tartalomjegyzék alapján tudja felbecsülni az olvasó! Mi nyilvánvalóan ismerjük tartalmát, hiszen talán többször is átírtunk benne egyes cikkeket, de az olvasó annak alapján találja meg az őt érdeklő cikkeket, annak alapján dönti el, hogy egyáltalán érdemes-e figyelmet szentelni kiadványunknak.

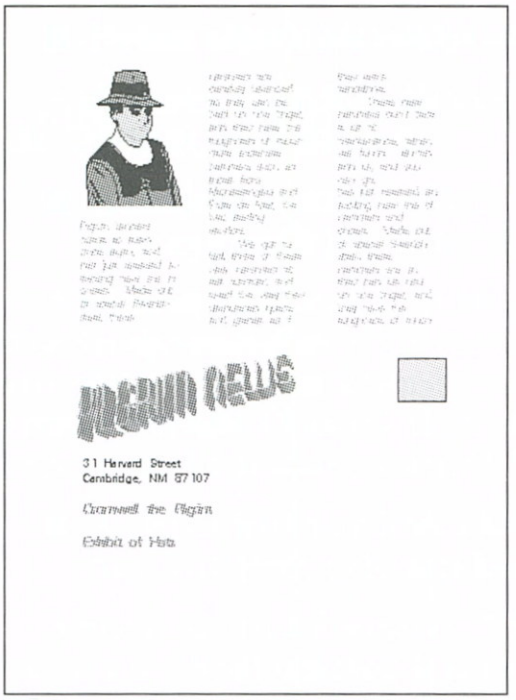

5.21 ábra *Képek a Sierra PrintArtist-jából*

Homályos fényképek helyett egyszerű rajzokat

Nem kell okvetlenül fényképeket használnunk. A fényképek okozzák a legtöbb zavart a hírlevél készítésében, mert sok közülük életlen, homályos, vagy olyan, amelyen a téma jóval távolabbról látható, mint kellene. A rossz fényképet tovább rontja, hogy a részletek bemutatásához nem elég jó a papír és a nyomtató. Ebből olyan hírlevél kerekedik ki, amilyen amatőrök kezéből szokott kikerülni. Jobb ezért, ha azzal foglalkozunk, amire nyomtatónk és papírunk alkalmas.

- Nagyszerű, ha nyomtatónk a hírlevélnek szánt papírra jó képeket készít a fényképről, – csak aztán jó fénykép legyen!

A legrosszabb odahaza készült hírlevelekben olyan fényképeket látunk, ahol asztal körül szorongó alakokat lehet látni, akiknek arca világít a vakulámpa fényében, míg a szoba többi része sötétben marad. Még ha ismerjük is a képen látható alakokat, gyakran el kell olvasnunk a kép feliratát, hogy megtudjuk, kiket látunk rajta. Kerüljük az ilyen lidérces képek elfogult megítélését!

Kerüljük a bonyolult hát- és előtereket, amelyek elvonhatják a figyelmet a kép tárgyától, ahogyan nem tudhatjuk, a kerítés, vagy a macska került véletlenül az 5.22-es képre. Jó megvilágítású képeket használjunk. Törekedjünk arra, hogy képünkön nagy ellentét legyen a világos és a sötét területek között – mint az 5.23-as ábrán látható képen is. Ha kell, egészen közelről készítsük a képet, mint amilyen 5.24-es ábrán látható citromokról készült.

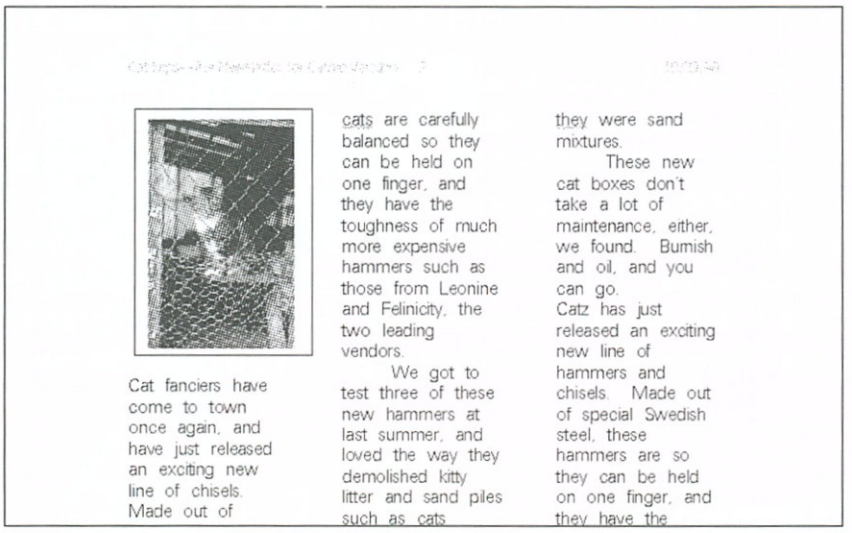

Cat fanciers have come to town once again, and have just released an exciting new line of chisels. Made out of cats are carefully balanced so they can be held on one finger, and they have the toughness of much more expensive hammers such as those from Leonine and Felinicity, the two leading vendors.

We got to test three of these new hammers at last summer, and loved the way they demolished kitty litter and sand piles such as cats they were sand mixtures.

These new cat boxes don't take a lot of maintenance, either, we found. Burnish and oil, and you can go. Catz has just released an exciting new line of hammers and chisels. Made out of special Swedish steel, these hammers are so they can be held on one finger, and they have the

5.22 ábra *A kép a Sierra PrintArtist-jából származik*

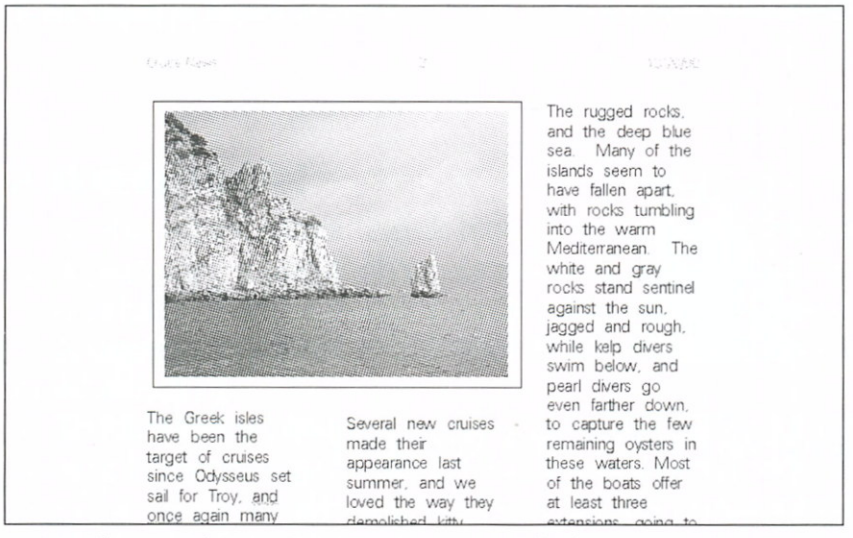

The Greek isles have been the target of cruises since Odysseus set sail for Troy, and once again many

Several new cruises made their appearance last summer, and we loved the way they demolished kitty

The rugged rocks, and the deep blue sea. Many of the islands seem to have fallen apart, with rocks tumbling into the warm Mediterranean. The white and gray rocks stand sentinel against the sun, jagged and rough, while kelp divers swim below, and pearl divers go even farther down, to capture the few remaining oysters in these waters. Most of the boats offer at least three extensions, going to

5.23 ábra *A kép a Sierra PrintArtist-jából származik*

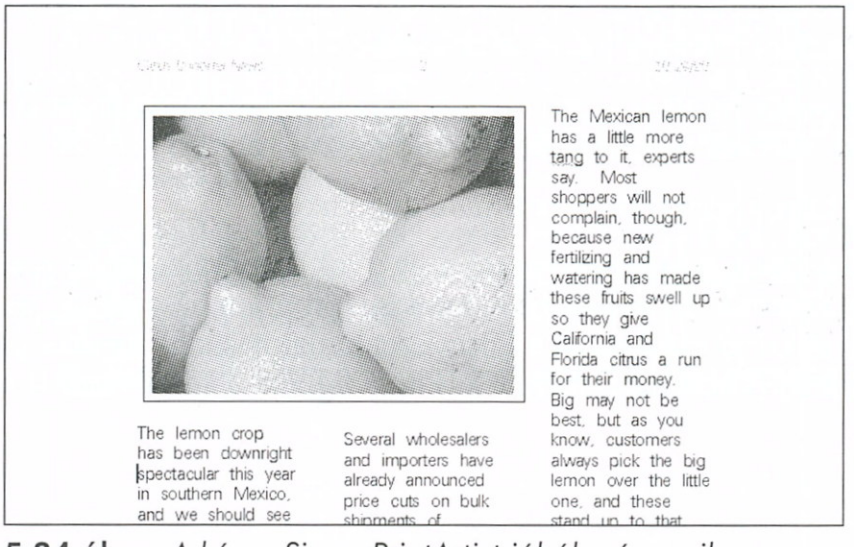

The lemon crop has been downright spectacular this year in southern Mexico, and we should see

Several wholesalers and importers have already announced price cuts on bulk shipments of

The Mexican lemon has a little more tang to it, experts say. Most shoppers will not complain, though, because new fertilizing and watering has made these fruits swell up so they give California and Florida citrus a run for their money. Big may not be best, but as you know, customers always pick the big lemon over the little one, and these stand up to that

5.24 ábra *A kép a Sierra PrintArtist-jából származik*

■ Ha nyomtatónk clip art-rajzokkal dolgozik jól, akkor azokat használjuk.

Az egyes számokban lehetőleg ugyanabból a gyűjteményből származó rajzokat használjunk, így egységes megjelenése lesz hírlevél-számainknak – lásd! az 5.25-ös ábrát. Ha egyazon számban különböző forrásból származó képeket használunk, az lesz olvasóink benyomása, hogy átgondolás és ízlés nélkül készítettük; a művészi stílusok összeütközése olvasóink számára hamarabb észrevehető, mint számunkra, mert míg mi témákban, mondanivalókban gondolkodunk, addig olvasóink rögtön a képek közötti különbségeket veszik észre. Ha tehát lazítunk merev gondolat-központúságunkon, könnyebben tudunk egységes képsort összeállítani.

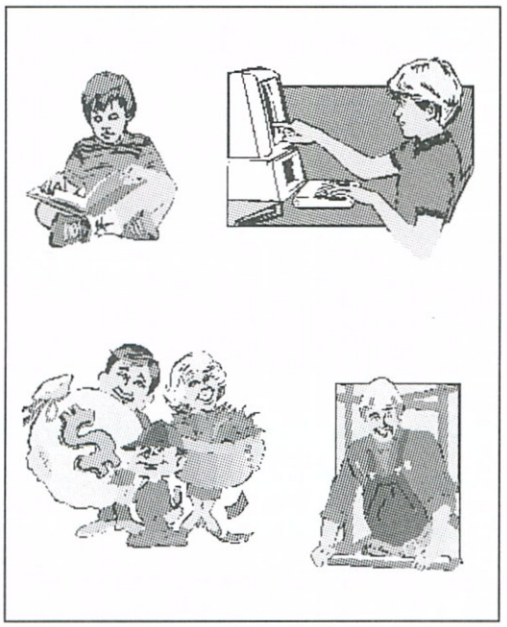

5.25 ábra *A képek a Sierra PrintArtist-jából származnak*

■ Ha nyomtatónk nem boldogul egyes clip art-rajzok finom színárnyalataival és vékony vonalaival, érdemes helyettük egyszerűbb vonalakból álló rajzokat alkalmaznunk, amilyenek az 5.26-os ábrán láthatók, vagy olyanokat, amelyeken egyféle színre festett blokkokat láthatunk.

■ Írjunk képfeliratot minden olyan rajz alá, amely valamit dokumentál. Elhagyható a felirat, ha csak szórakoztató, díszítő rajzról van szó.

■ Kerettel gyakran könnyebb összeállítani képeinket.

A rajzok köré keretet a szövegszerkesztő szegélyek vagy rajzeszköz funkciói használatával rajzolhatunk. Ez célszerűbb, mint rajzprogram használata, mert a szövegszerkesztővel kicsit csalhatunk a környezet kialakításánál; amikor például azt látjuk, hogy rajzunk széle nem érinti a hasáb margóját, a keret vonalát a margóhoz illeszthetjük.

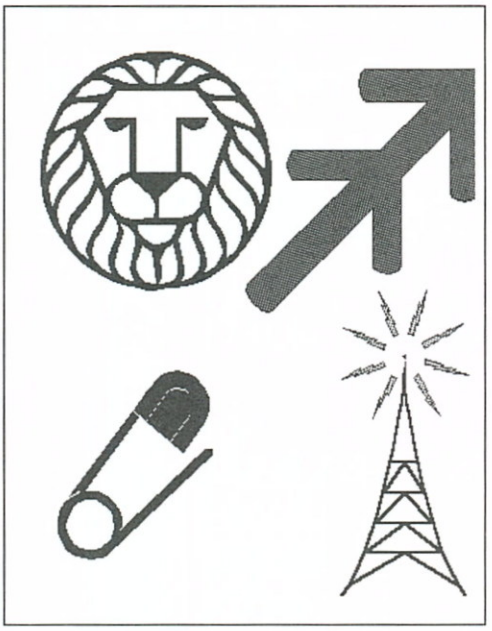

5.26 ábra *A képek a Sierra PrintArtist-jából származnak*

A címzési terület

Az utolsó oldalt vissza fogjuk hajtani, hogy egy olyan területhez jussunk, amin elfér a postacím, a postabélyeg, és a feladó címe – meg, ha úgy gondoljuk, kedvcsinálóné hány cikkhez. A kulcskérdés, hogyan hajtogassuk össze hírlevelünket.

A legegyszerűbb félbe hajtani. Így bőven marad hely a feladó címének, meg egyebeknek is.

Trükkösebb a háromrét hajtás, mert nincs két olyan ember, aki azonos módon hajtana háromrét egy hírlevelet, azt viszont szeretnénk, hogy a hajtásvonal a szöveg és a címzés közötti határvonalon legyen. Amatőr munkára vall, ha a hajtásvonal feldarabolja a szöveget.

- Sok helyet hagyjunk ki a szöveg alja és a címzési terület között.

A szöveg végét vízszintes vonallal is jelölhetjük. Ez nem rossz megoldás, csak arra ügyeljünk, hogy a vonal és a hajtás között legyen legalább egy ujjnyi távolság.

- A feladó és a pár szó a tartalomból a bal oldalon és jól fent legyen. (lásd! az 5.27-es ábrát)

A postások nem örülnek annak, ha a feladó közel kerül a címzett címterületéhez. Ha a szöveg túlságosan a jobb szélre, vagy túlságosan alulra kerül, a hírlevelet a Posta könnyen visszahozhatja.

- Hagyjunk elegendő üres helyet a címzési vignettának.

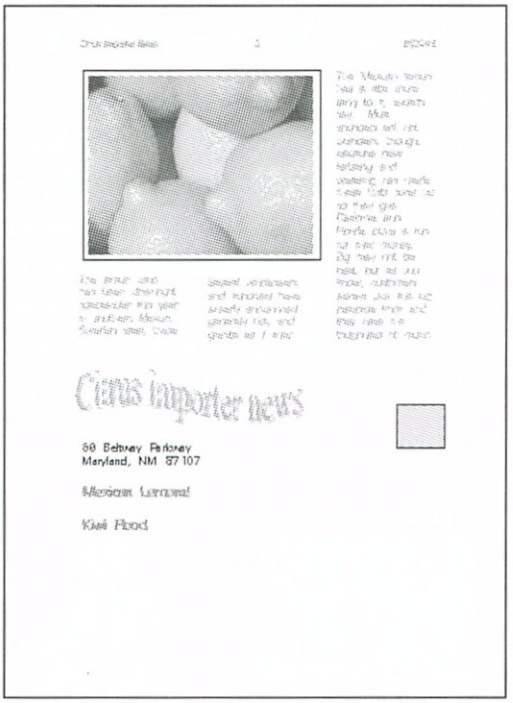

5.27 ábra *A kép a Sierra PrintArtist-jából származik*

Ne keretezzük be a címkének szánt helyet. A címke kilóghat a keretből, ez pedig felületességre vall.

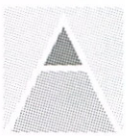

Tipp

Ha rendszeresen több száz hírlevelet postázunk, próbáljuk meg engedélyeztetni a postahivatalban, hogy rányomtathassuk a postabélyeget a hírlevélre. A hírleveleket irányítószámok szerint kell csoportosítanunk, minden postázásnál ki kell töltenünk egy megfelelő űrlapot, de nem kell bélyeggel ellátni minden példányt.

Oklevelek és kitüntetések

Az emberek szeretnek kitüntetéseket kapni, még ha jót mulatnak is rajtuk. A legtöbb rajzos csomagban előnyomtatott kitüntetések is vannak, és az utánvéttel árusító eladók, mint a Cheap Sheets és Paper Direct előnyomtatott, díszes szegéllyel ellátott vastag kártyalapokat kínálnak, amelyeket csak ki kell tölteni. Kitüntetéseket magunk is készíthetünk, amelyek utalnak üzleti tevékenységünkre.

- Olyan betűkészletet használjunk, amely kézírásra hasonlít, ezzel is jelezzük, hogy iskolai oklevélről van szó, amilyen az 5.28-os ábrán is látható.
- Tájkép tájolásúra állítsuk be az oldalt.
- Az első sor szövegét (pl. „A hónap alkalmazottja", vagy „Köszönjük, vásárlóink!") az oldal felső negyedébe helyezzük el 36-48-pontos betűkkel.
- A kitüntetett nevét a legnagyobb betűvel írjuk (amellyel még egy sorba elfér). Ez az oklevél legnagyobb betűkkel írt része.
- A keltezést a bal, cégünk nevét a jobb alsó sarokba írjuk.

- Nevünket a bal alsó részébe írjuk.
- Az aláírást cikornyás, nagy alakú betűkkel, színes tollal írjuk.

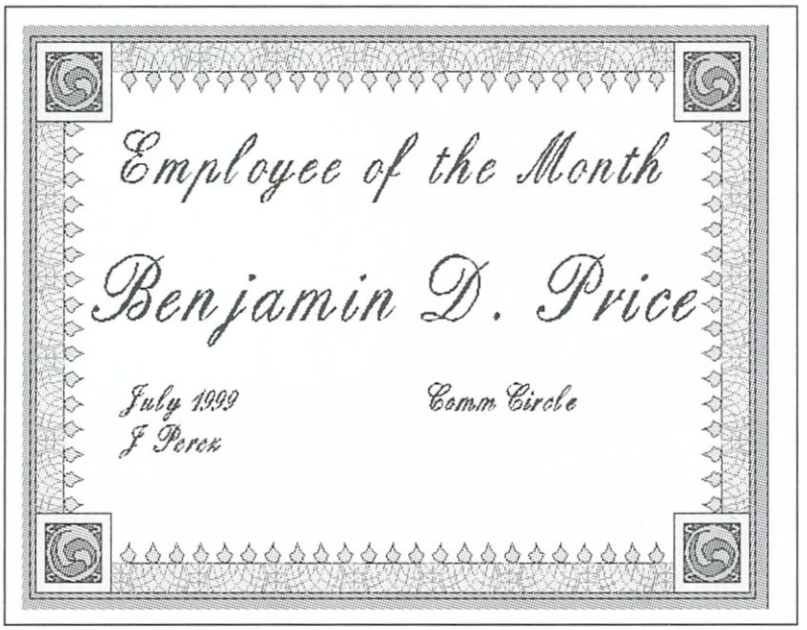

5.28 ábra *A Sierra PrintArtist-jával készült kép*

Képek az egészségügy szolgálatában

Aki az egészségügy területén dolgozik, jól tudja, milyen sokfélék a páciensek és mennyire igénylik, hogy rájuk külön figyelmet szenteljenek. Gyógyszereket forgalmazó cégek ismertetőket adnak közre, amelyek betegségek elkerülésével és gyógyításával kapcsolatban adnak tanácsokat. Néha az is szükségessé válik, hogy ezeket a szórólapokat saját utasításainkkal egészítsük ki. Aki pedig munkáját versenyhelyzetben végzi, annak különösen fontos az ilyen jellegű tevékenység, aminek révén szorosabb kapcsolat alakul ki a páciensekkel – akik köre a kisdedektől az aggkorúakig minden korosztályt felölel. Ez a tevékenység színes emlékeztetők, utasítások és kitüntetések készítéséből áll.

Személyes emlékeztetők

Ezerszer tapasztalhattuk: megmondjuk betegeinknek, mit csináljanak; néhányszor követik is utasításainkat, de aztán elfelejtik, összekeverik azokat, vagy nem sikerül bizonyos szokásokat kialakítanunk náluk. Ilyen helyzetben nagy segítséget jelenthetnek az emlékeztetők.

- Készítsünk olyan emlékeztetőt, például miniposztert, amely gyerekeket fogmosásra ösztökéli (lásd! az 5.29-es ábrát), azon hagyjunk ki helyet a páciens nevének. Készítsünk egyet minden páciensünk részére. A posztert jól láthatóan fel is ragaszthatják a fürdőszobába vagy a hálószobába.

Az emlékeztetőket a rendelést megelőző napon, a szokásos felkészülési munkánk részeként is elvégezhetjük. Sokkal közvetlenebb és személyesebb lesz kapcsolatunk pácienseinkkel, ha a szokásos gyári prospektusok helyett névre szóló emlékeztetőt adunk kezükbe. Gyerekek talán még azt is képzelhetik, hogy külön nekik készítettük az emlékeztetőt, amíg ők a fogorvosi székben ültek.

Az aljára clip art- vagy naptári rajzokat is elhelyezhetünk. A rajzok az illető tevékenységet is illusztrálhatják. Az ilyen figyelmes gondoskodás hat a gyerekekre – és a kevésbé cinikus felnőttekre is.

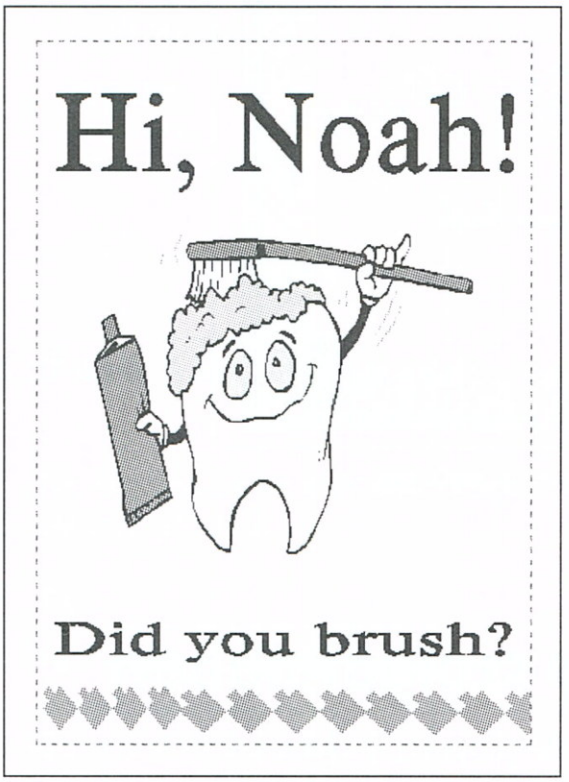

5.29 ábra *Knowledge Adventure Print Artist Craft Factory-jével készült kép*

- Az olyan felnőttek részére, akik számára akkor hatásos igazán a tabletta bevételére emlékeztető tanácsunk, ha mellette hallják tekintélyt hordozó hangunkat is, helyezzünk el az oldal aljára egy orvost vagy nővért ábrázoló képet az 5.30-as ábrán látható módon. Úgy tehetjük még hitelesebbé, ha a páciens jelenlétében látjuk el kézjegyünkkel – ahogyan a recepteket is szoktuk.
- Készítsen sablont üzenetével. Aztán készítsen digitális képet páciensérőI, és míg a páciens a rendelőben van, vigyük fel ezt a képet az emlékeztetőre az 5.31-es ábrán látható módon.

A felnőttek gyakran öntudatosan bólogatnak, amikor olyasmiket mondunk nekik, hogy vegyenek fel kalapot, mielőtt kimennek a napra, de aztán csak kevesen fogadják meg a tanácsot. Egy olyan emlékeztető, amelyen az ő képük is rajta van, mulattatja őket és talán többet ér. Kérjük meg őket, hogy oda tegyék a posztert, ahol az emlékeztetni fogja őket a tanács megtartására. Asztmás betegeket, mielőtt focizni mennének, például olyan képpel emlékeztethetünk az inhaláló készülék használatára, amin a szöveges üzenet mellett a páciens arca és a készülék látható.

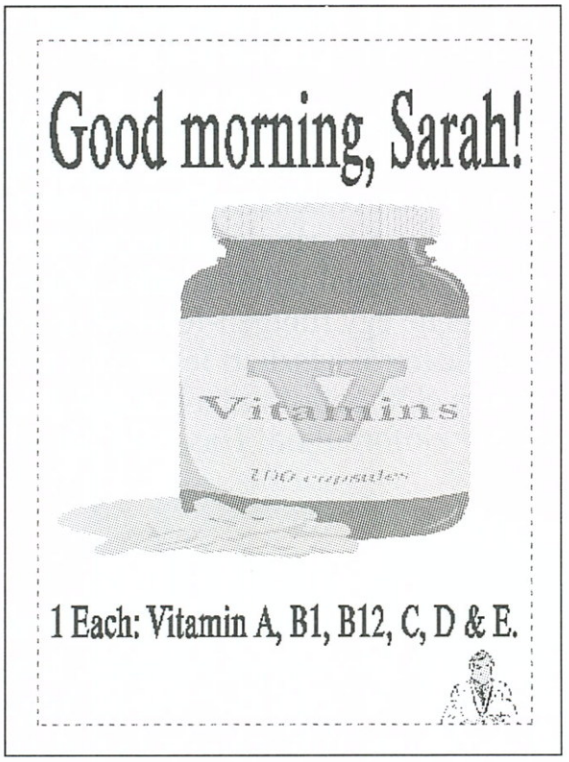

5.30 ábra *Knowledge Adventure PrintArtist Craft Factory-jével készült kép*

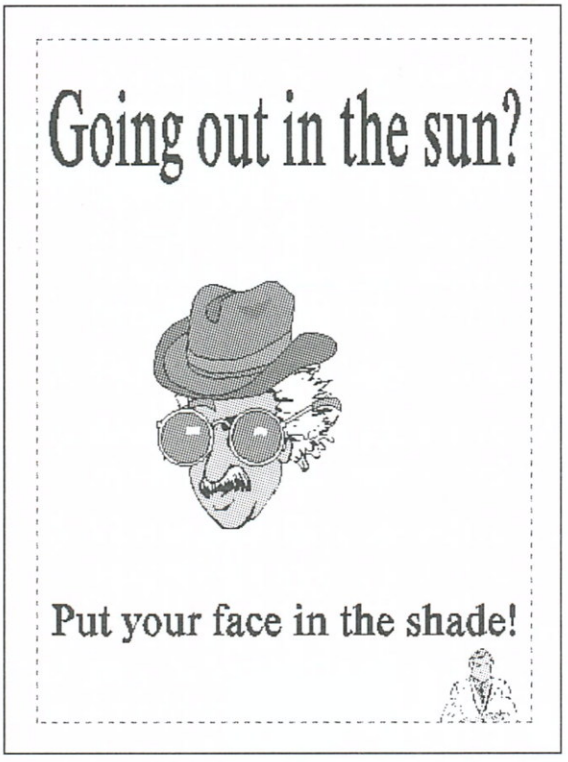

5.31 ábra *Knowledge Adventure PrintArtist Craft Factory-jével készült kép*

- Készítsünk olyan, praxisunkból vett olyan felvételt, amely megrázó voltával erős hatást vált ki.

A mi fogorvosunk például miniatűr tv-kamerával felvételeket készít fogunkról. A fog képernyőre vetített képe jól mutatja, milyen ronda az odvas fog. Rosszul tenné, ha ezeket a felvételeket az általunk már ismert emlékeztetőkre másolná? A kép visszataszító volta bizonyára meggyőzne minket a fogápolással kapcsolatos tanácsok megfogadásáról. A mi fogorvosunk persze annál tapintatosabb, hogysem ilyen célra használja felvételeit, de helyette megtenné egy röntgen-felvétel az emlékeztetőben. S ehhez hasonlóan egy még pirosló ficamról készített felvétellel el tudjuk érni, hogy tizenéves atlétánk iskolába menés előtt befáslizza a bokáját, főleg, ha ráírjuk, hogy „Ne akard, hogy ez még egyszer előforduljon! Használd hát a fáslit!"

Könnyen követhető utasítások

Pályájuk elején az egészségügy területén dolgozók azt hiszik, hogy ha tanácsolnak valamit, azt a páciensek meg is fogadják. Aztán fokozatosan rájönnek, hogy ennek számos zavar, ellenállás vagy szokás áll útjában. Végül beletörődnek, hogy akkor érnek csak el eredményt, ha naponként meglátogatják betegeiket és emlékeztetik őket tanácsaikra.

Az ilyen utakat megspórolhatjuk, ha olyan utasítást tartalmazó lapot készítünk, amelyen mi is rajta vagyunk – bár csak fénykép formájában. Ha minden páciensünknek külön készítünk személyes emlékeztetőt, melyet otthon feltűnő helyre kitűzhet, annak tanácsát talán meg is fogja tartani.

1. Helyezzünk el az emlékeztető aljára egy magunkról készített felvételt, amely mint egy aláírás igazolja, hogy a tanácsok valóban tőlünk származnak. 5.32-es ábra.

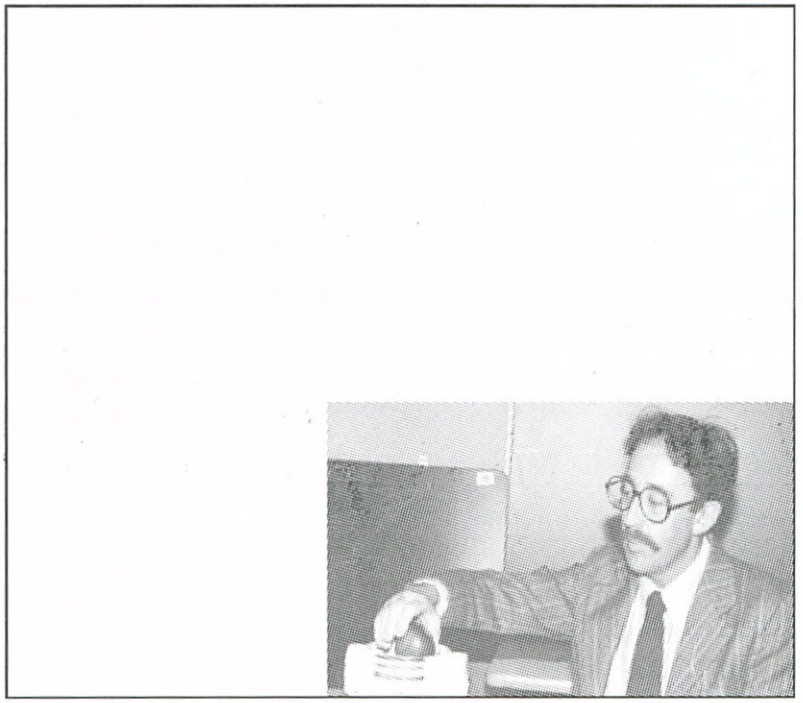

5.32 ábra

2. Az utasításokat egyszerű, de nagy – legalább 16-pontos – betűkkel írjuk, hogy még kartávolságról is könnyen el lehessen olvasni – lásd! az 5.33-as ábrát.

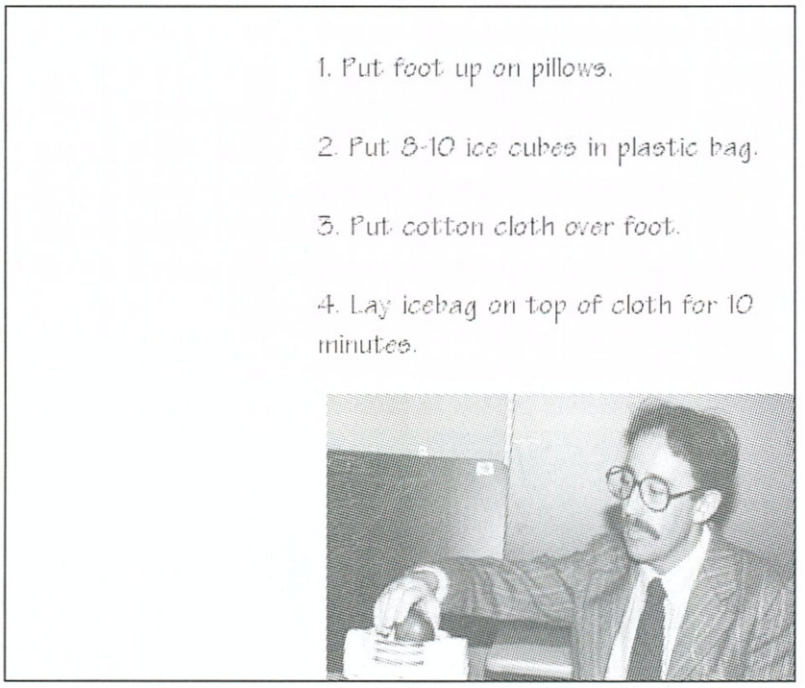

5.33 ábra

Hatásosabb, ha meg is számozzuk a lépéseket – az emberek a számozott utasításokat szívesebben tartják be. A nagyobb betűk a lassan olvasókat, a türelmetlenebbeket segítik az olvasásban – de más jelenlevő részére is lehetővé teszik a belekukkantást. Az utasításokat nem mindig olvassák úgy, mint a regényeket szokás olvasni, ezért ajánlatos kiemelni a fontos részeket. A magyarázatokat külön bekezdésbe, kisebb betűkkel és behúzással írjuk, amiből a páciens megérti, hogy az ilyen bekezdések kevésbé fontosak.

3. Bal oldalon fent hagyjunk ki üres helyet.
4. Szerezzünk képet páciensünkről, és azt másoljuk ide. Írjuk hozzá betegünk nevét és adjunk címet is emlékeztetőnknek az 5.34-es ábrán látható módon.
5. Nyomtassuk ki új, személyes utasításunkat, olvassuk át az egészet, hogy lássuk, elég érthető-e, amit írtunk.

Ne valami arctalan felsőbb hatalomtól származó, elvont gondolatokat fogalmazzunk meg, ne a múlt hétről származó már elfelejtett tanácsot idéztünk fel. Legyen az emlékeztető kettőjükre tartozó személyes beszélgetés, még ha egyoldalú is.

Ha páciensünk ellenkezésére számítunk vagy, hogy bizonyos javulás beállta után nem fog jelentőséget tulajdonítani utasításainknak, az emlékeztetőnek játékos szerződés szerepét is játszhatja, mely betegünk és mi közöttünk köttetett meg. Írassuk ezért fényképe alá betegünk nevét, és mi is ünnepélyességgel vessük fényképünk alá saját aláírásunkat. Ezzel talán sikerül elérnünk, hogy betegünk a teljes felépülésig követni fogja tanácsainkat.

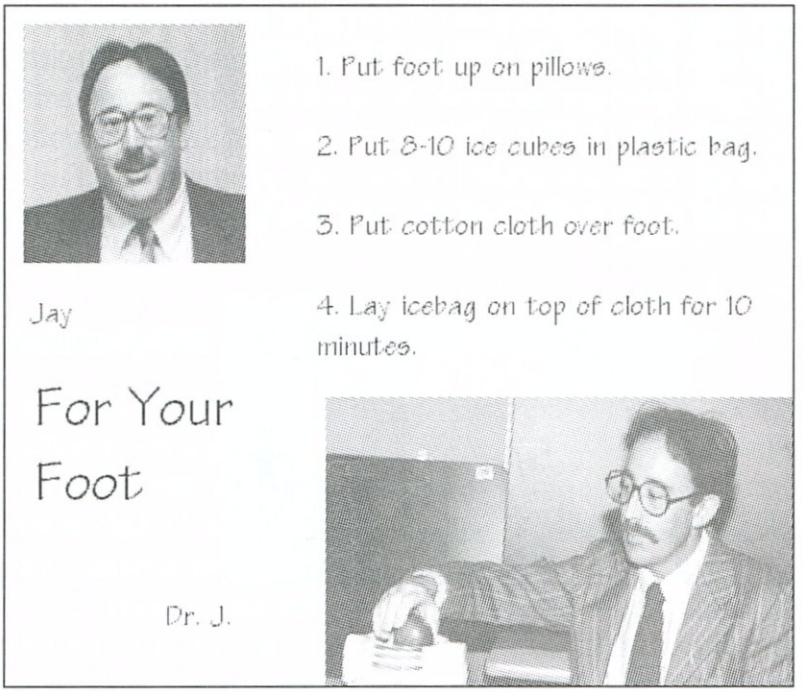

5.34 ábra

Bemutatjuk a műtőt

Gyakran előfordul kórházakban, hogy mielőtt fiatal pácienseken elvégeznének műtéteket, igyekeznek csökkenteni a gyerekben a szokatlan környezet láttán keletkezett sokk-hatást azzal, hogy megmutatják nekik az orvosi öltözetet, eszközöket.

Ennek a sikeréhez mi is hozzájárulhatunk saját könyvecskéinkkel. A címoldalon látható legyen a gyerek műtéti maszkos arcképe, a cím pedig az lehet, hogy „Vilit megoperálják".

Olyan képeket használjunk, amelyen mi magunk belépünk a műtőbe, felvesszük a sebészi ruhát, a maszkot, bemosakszunk, stb. Mindegyik kép alá írjunk 1-2 mondatot.

Miután a gyerek arcképét rányomtattuk a könyvecske címoldalára, nézzük át a képeket oldalról oldalra és válaszoljunk a gyerek esetleg felvetődő kérdéseire. A képek segítik a bekövetkező események megértését – akár megtörtént a műtő bemutatása, akár nem.

Később a szülők is átnézhetik a könyvecskét a gyerekkel együtt, aki eljátszhat a maszkkal, a kesztyűvel, ha hozzá tud jutni. Mivel mi is szerepelünk a könyvecskében, együtt eljátszhatjuk a gyerekkel annak a főpróbáját, ami történni fog, hogy csökkenjen benne a félelem érzése, hogy tudja meg, az ijesztő maszk mögött barátságos arc rejtőzik.

Megnyugtatjuk betegeinket

A fogorvosok tudják, hová néznek betegeik, miközben zúg a fúró az orvos kezében, ezért láthatunk 3-4 megnyugtató tájképet ábrázoló posztert éppen a fogorvosi székkel szemközti falon. Ezzel némileg csökkenteni lehet a betegek szorongását. Igen sok orvosi rendelő falait belső-építészek dekorálják, ami például azt jelenti, hogy a falon levő nyomatok hatásukat a gondosan összeválogatott színek révén érik el – a képeknek egyébként nincsen különösebb mondanivalójuk a páciensek számára. Ha vannak saját vakációs felvételeink, vagy tudunk megfelelő clip art-képeket kiválasztani, érdemes azokról nagy nyomatokat készíteni, és olyan helyekre tenni, ahol betegeink gyakran láthatják.

- Választhatjuk egy kedves tájképünket, amilyen az 5.35-ös ábrán is látható, az ott tett látogatásunkról el is beszélgethetünk betegeinkkel.

5.35 ábra

- Választhatunk homályosabb képet is, amilyen az 5.36-ös ábrán látható felhőfelvétel, amely ködöt, vagy az óceán hajnali képét is ábrázolhatja.
- Legyen legalább olyan kép is köztük, amelyen kissé butának nézünk ki, mint az 5.37-es ábrán.

Ha feláldozunk kicsit méltóságunkból, emberibbé válunk, mert azt mutatjuk be, hogy a rendelőn kívül is van életünk. Ez pedig azon betegeknél válthat ki kedvező hatást, akiket elrettent a nagyvárosi kórházak bürokratikus légköre.

- Vigyük el a képet ábrázoló fájlunkat nyomtatást vállaló üzletbe, ahol a nyomtatóval fényes papírra 60-120 cm-es vagy még nagyobb képet is lehet nyomtatni.

5.36 ábra

5.37 ábra

Sok olyan üzletben, ahol építészeket, mérnököket és tájtervezőket szolgálnak ki, hatalmas nyomtatókkal dolgoznak. Ezek a cégek nagy méretben tudnak előállítani színes fényes nyomatokat. A Hewlett-Packardnak például van egy DesignJet nevű nyomtatója, amely sokféle papírra tud posztereket nyomtatni, a félvastag papírtól kezdve – melyre cégtáblát tud nyomtatni – a fényes és félfényes papíron át az olyan bevonattal ellátott papírfélékig, amelyek zárt helyen 20 évig is fényesek maradnak. Ezek a nyomtatók annyira fel tudják nagyítani a képeket, hogy vele csíkokból álló faliképet is tudunk készíteni a várótermünkbe.

Nyugtalan ujjak

A várótermünkben váró gyerekek általában hamar ráunnak a nekik oda kitett játékokra. Részükre összeállíthatunk néhány papírjátékot, amikkel lefoglalhatjuk őket; nekik örömöt szerzünk, a szülők meg hálásak lesznek.

- Ha el tudjuk viselni repülő tárgyak jelenlétét, röptessünk a gyerekekkel olyan papírrepülőt, amilyen az 5.38-as ábrán látható. Ez nem iskolai eszköz, de a 12 évnél fiatalabb gyerekeket 10-12 percre leköti a repülő kipróbálása.

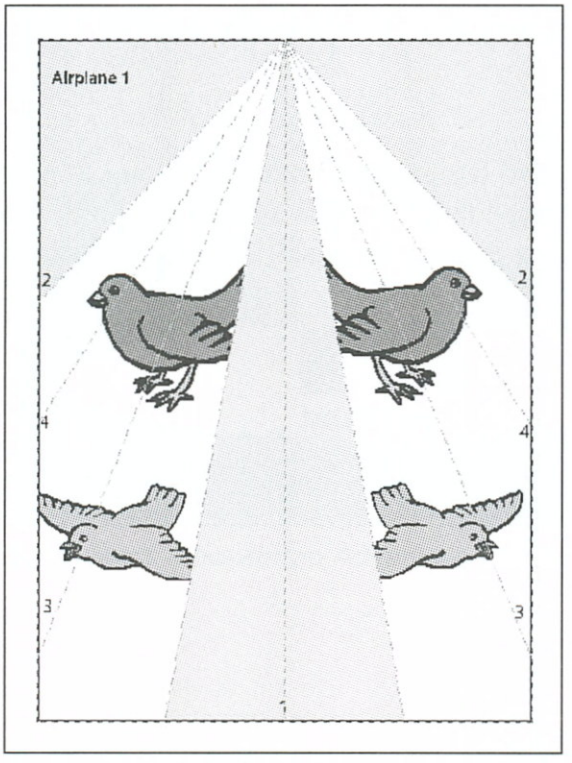

5.38 ábra *Knowledge Adventure PrintArtist Craft Factory-jával készült repülőgép*

■ A fényes műanyaglemez és a lemosható toll jó szórakozás, készítéskor a lapra valamelyik egyszerű játék vonalait fel lehet rajzolni. Mindig újrahasználható.

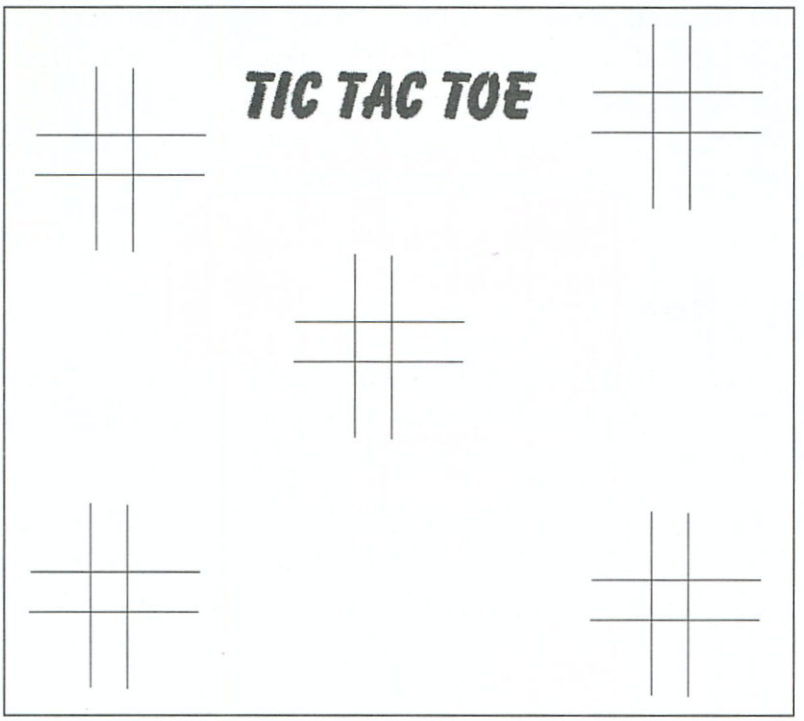

5.39 ábra

■ Ha minden páciensünkről első látogatásuk során felvételt készítünk, ajándékozzunk a képből páciensünknek – lásd! az 5.40-es ábrát. Adjunk nekik ollót és ragasztószalagot is hozzá, hogy maguk készítsék el az őket ábrázoló ujjbábot.

5.40 ábra

Kitüntetés jó magatartásért

Igen, felnőtteknek is örömet okoz, ha elismerik sikereiket, legyen az akár a koleszterinszint megőrzése, ínybetegség meggyógyítása, akár pedig fogyás terén elért siker. Ha ehhez fényképet is illesztünk, a kitüntetés bizonyára a hűtőre kerül, mint a kívánatos magatartás dicsérete.

- Rajzoló programunkkal rajzoljunk fényszórófényt vagy rivaldát, amivel kiemeljük hősünket az 5.41-es ábrán látható módon.
- A felirathoz kézírásos fontot használjunk, amivel az iskolai bizonyítványokhoz hasonlóvá tesszük a kitüntetést.
- Az oldal közepére a képet tegyük, a közepénél kissé magasabbra, a díszhelyre.
- Írjuk alá, hogy kit ábrázol a kép.
- Az aljára a keltezést és saját nevünket írjuk.
- Széles hegyű tollal, kissé cikornyásan írjuk alá a képet.

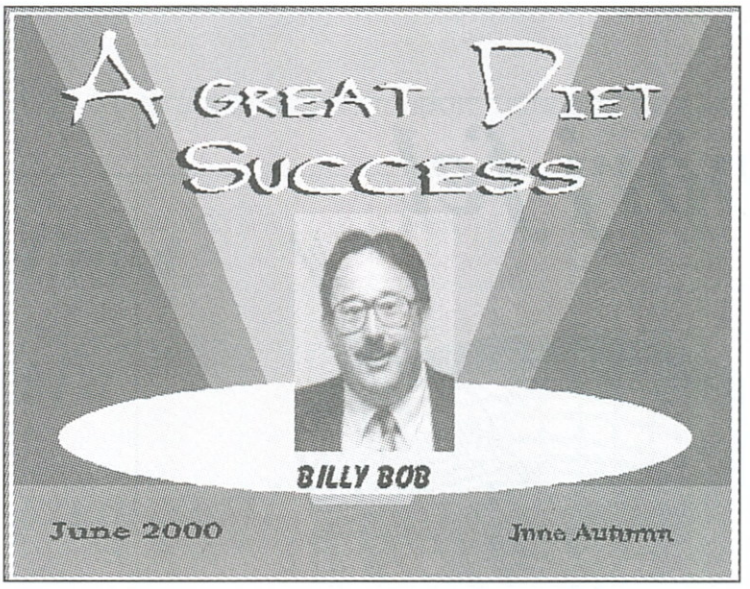

5.41 ábra *Knowledge Adventure PrintArtist Craft Factory-jével készült háttér*

Derűssé tesszük az osztálytermet

Legyen az óvoda vagy középiskola, a gyerekek és a fiatalok egyaránt szeretik az élénk, tarka osztálytermet. Lengő mobilok, műalkotások, faliújságok, ablakdíszítések mind megragadják a tanulók figyelmét, és csodálatot váltanak ki. Színekkel és formákkal töltik meg életüket, és büszkék, ha saját alkotásaik is megcsodálhatók. Hajdanában a tanítók sok órát töltöttek el a másolónál munkalapok készítésével; sok pénzt költöttek és költenek el most is plakátok, műalkotások és különböző (pl. Alaszkára vagy az őserdőkre vonatkozó) illusztrációkat tartalmazó könyvek vásár-

lására. Legjobb rajzkészségüket előszedve próbáltak mintaként szolgáló rajzokat készíteni tanítványaik számára. Ma már, hála a clip art-nak, a webnek és a színes nyomtatónak, a számítógép segítségével az eddigieknél szélesebb körből tudunk rajzokat kiválasztani környezetünk díszítéséhez, s ezt az eddigieknél jóval gyorsabban és jobban tudjuk elvégezni.

Képekkel jelöljük ki a tanteremmel kapcsolatos munkákat

Ha arra akarjuk nevelni növendékeinket, hogy vállaljanak felelősséget osztálytermi környezetük rendben tartásáért, hétfőnként kioszthatunk olyan feladatokat, amelyek elvégzésével el lehet érni célunkat. Ha ennél merészebbek vagyunk, azt is megjelölhetjük, hogy mikor, ki, milyen munkát végezzen el. Sok pedagógus kartonlemezre zsebeket ragaszt fel, melyeken bizonyos osztálytermi munka elnevezése olvasható (Tábla, Mosogató stb.). Ezekbe a zsebekbe aztán elhelyezi annak a gyereknek a nevét tartalmazó kartonlapot, aki éppen felelős a munka elvégzéséért. Az elnevezést ki lehet egészíteni a munkával kapcsolatos rajzzal, a névkártyákat pedig a gyerek fényképével. Íme néhány ezzel kapcsolatos javaslat:

- Használjunk valamilyen, a munkákat jelölő clip art-darabot az 5.42-es ábrán látható módon.

5.42 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Írjuk az eszköz mellé azzal kapcsolatos feladatot, ahogy az az 5.43-as ábrán látható.

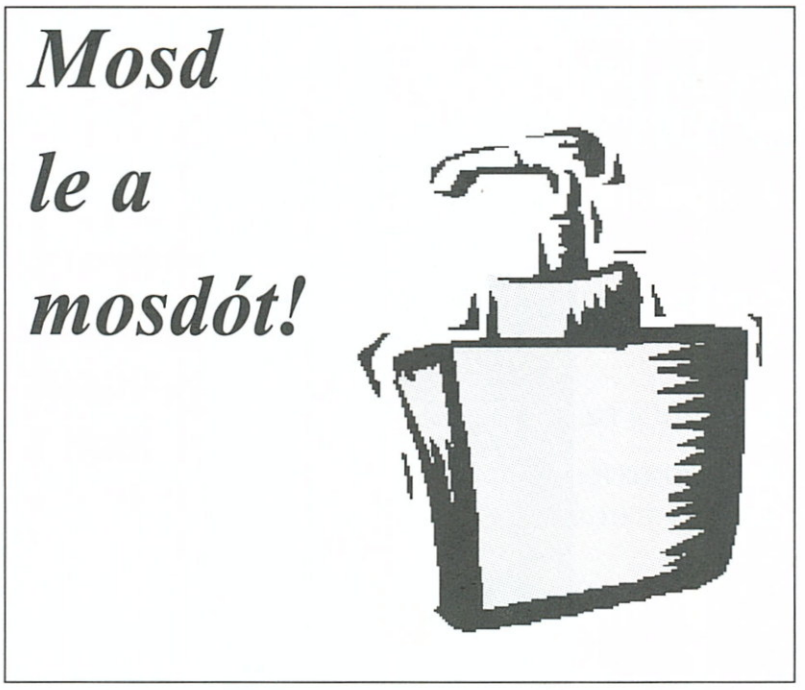

5.43 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

■ Az 5.44-es ábrán látható módon mutassuk meg, mit kell tenni.

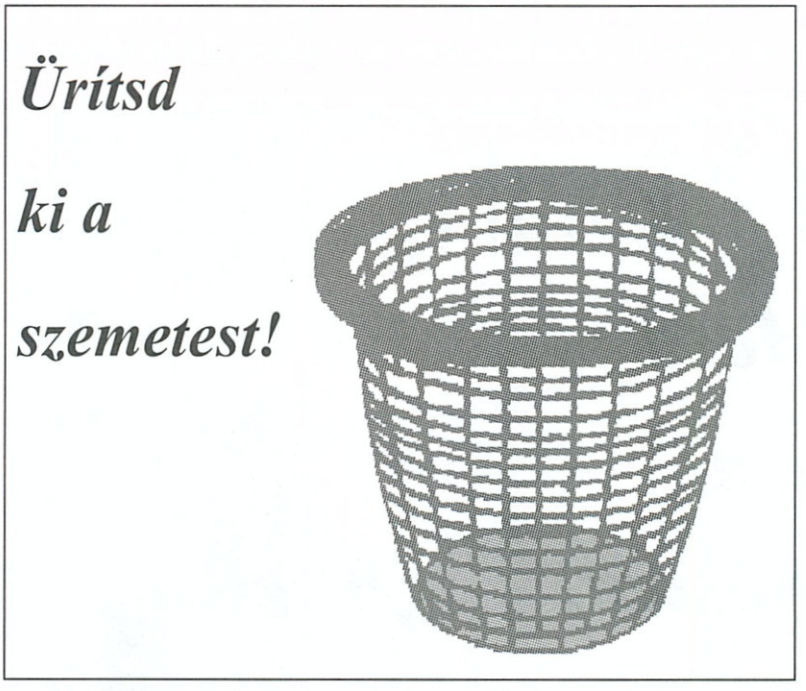

5.44 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

■ Készítsünk minden munkához egy-egy szöveggel és képpel ellátott zsebet, minden tanuló számára egy névkártyát, rajta a tanuló nevével és fényképével (lásd! az 5.45-ös ábrát), amit hetenként más-más zsebbe teszünk, kijelölve ezzel a tanuló egész heti tantermi munkáját.

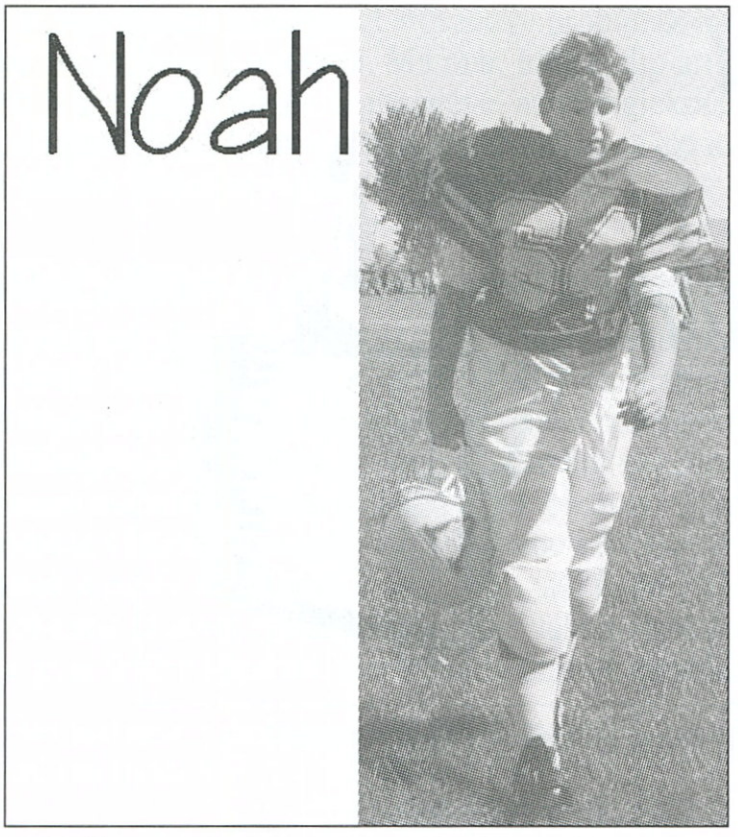

5.45 ábra

■ Tegyük a névkártyát a feladatzsebbe az 5.46-os ábrán látható módon.

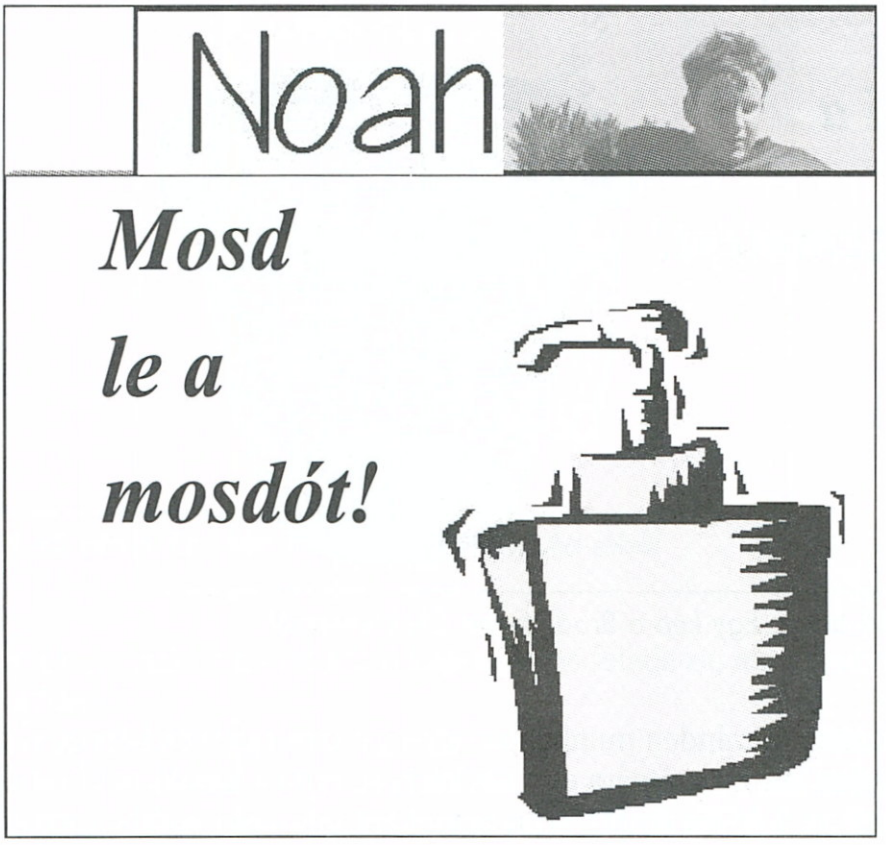

5.46 ábra *Egy kép a Broderbund ClipArt-jából*

Könyvolvasással kapcsolatos hirdetmények

Van úgy, hogy egy egész osztály vagy egy olvasó csoport részére meg kell jelölnünk, hogy melyik könyvet olvassa el egy bizonyos idő alatt. Íme néhány ilyen hirdetéssel kapcsolatos tanács:

1. Digitalizáljuk és nyomtassuk a könyv borítólapját. A kapott képet helyezzük el hirdetőtáblánk tetejére.
2. Helyezzünk el könyvből néhány illusztrációt a borítólap képe alá.
3. A könyvcímet nagy betűkkel írjuk.
4. Készítsük el „A hét könyve" feliratot és azt átlósan helyezzük el a hirdetőtáblán.
5. A hirdetőtábla alsó részére az osztály-névsort helyezzük el. A tanulók ezen a nevük kipipálásával jelezhetik, hogy ők már elolvasták a könyvet.

Minden napra új dolgot

A tanulás során az ismeretet megfelelő adagokban sajátítjuk el. Sok tanár alakít ki olyan tanulási rutint, amelyben minden napra jut valami új ismeret. Vagy csak hetente tanulmányoznak más személyiséget vagy helyet a tanulók, hogy legyen idő az ismeret elmélyítésére. A nevek, szavak, emberek, események emlékezetbe vésésében a színek és a képek is segítségünkre lehetnek.

- Írja a szavakat közvetlenül a képre! 5.47-es és az 5.48-as ábra

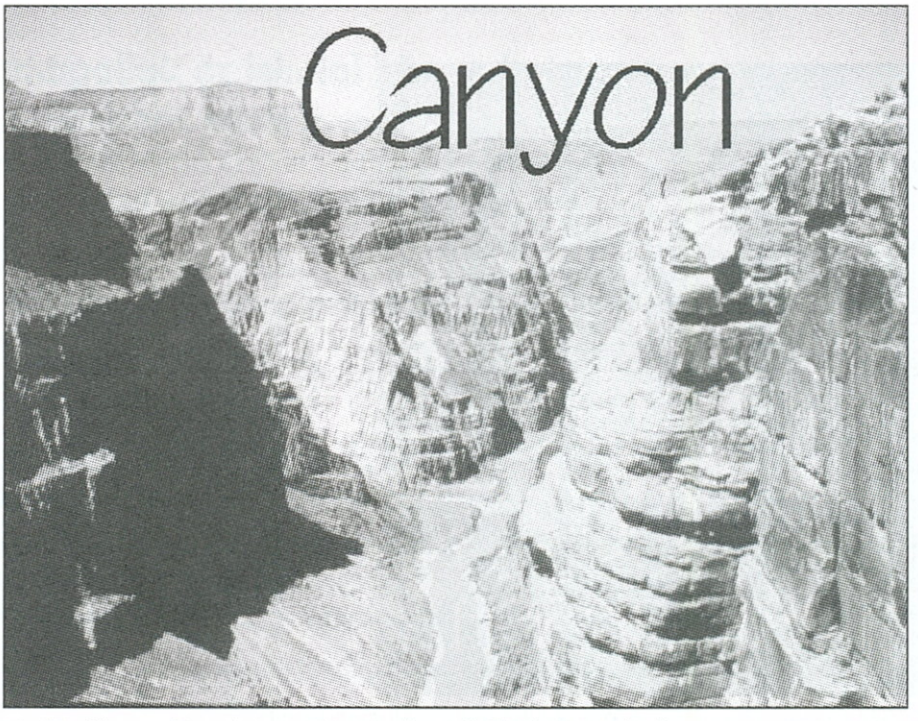

5.47 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

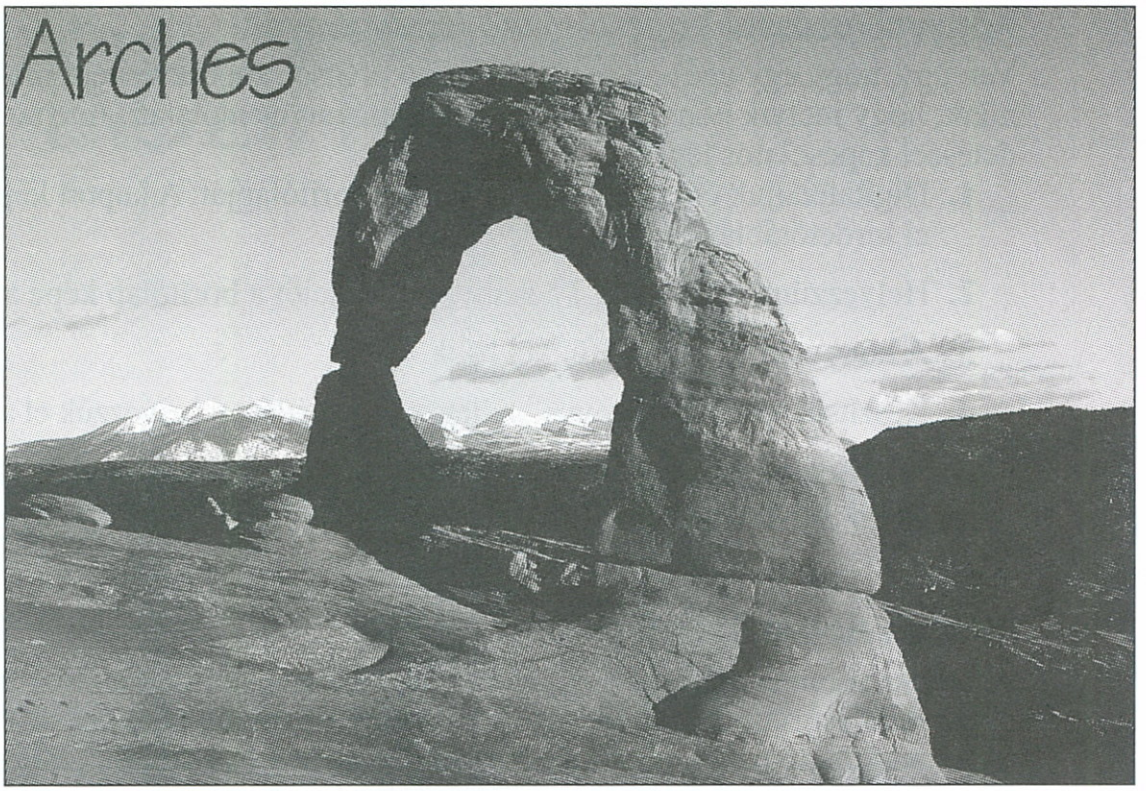

5.48 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

■ Ha a képnek sötét háttere van, fehér betűkkel írjuk be a szöveget, így jól olvasható lesz, mint az 5.49-es, A hét személyiségét bemutató ábrán.

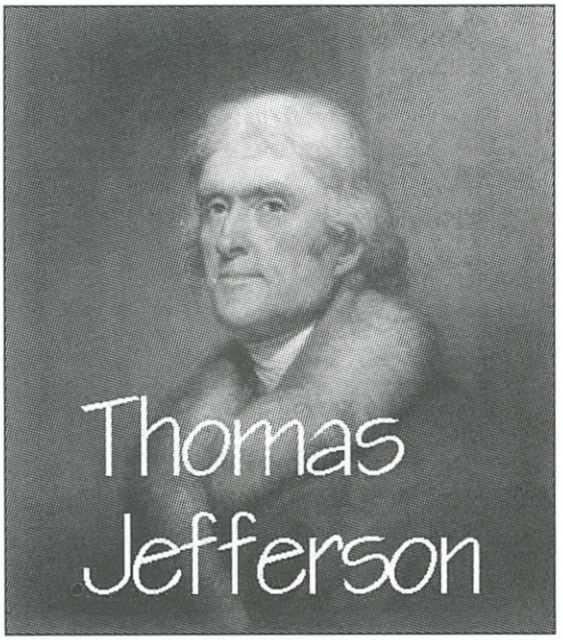

5.49 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Keressünk egy olyan, A hét növényét ábrázoló vonalas rajzot, amelyről másolatokat készíthetünk, hogy a tanulók az illető növénnyel való foglalkozás során kiszínezhessék.

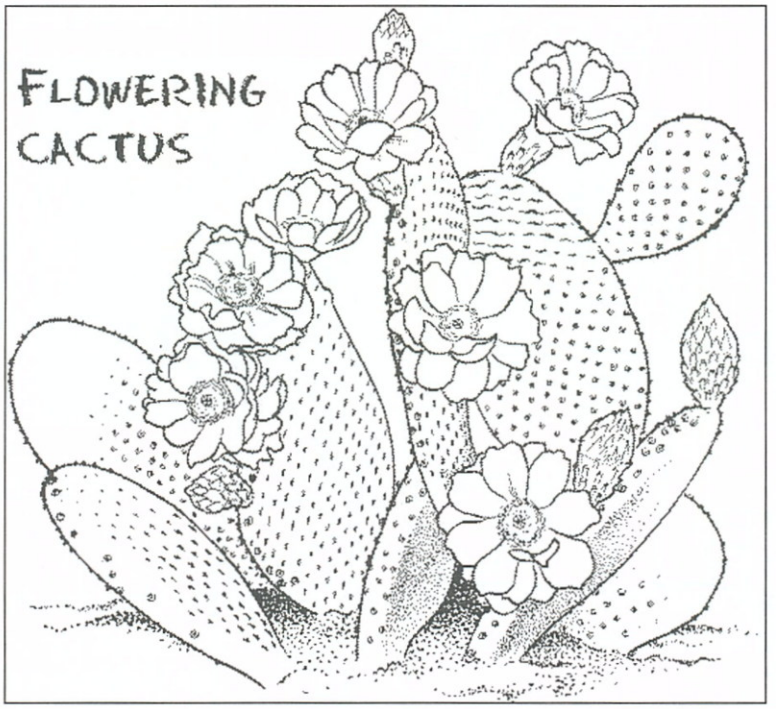

5.50 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Becsomagoljuk az iskolai könyveket

Ha az iskolában, ahová gyerekünk jár, ragaszkodnak a tankönyvek becsomagolásához, a megfelelő clip art-darabok kikeresésével és alkalmazásával szórakoztatóvá tehetjük ezt a száraz kötelességet.

1. Keressünk egy olyan műalkotást, amelyről lehet beszélgetni a tanulókkal, miközben kiszínezik a másolatát – ilyen látható pl. az 5.51-es ábrán.
2. Keressünk több hasonló képet is, amely alakban eltérhet az első képtől, de kapcsolatban van vele.

   Az egyik, az 5.52-es ábrán látható képünk egy viktoriánus olvasó nőt ábrázol kör alakú keretben, a másik – az 5.51-as ábrán látható – olvasó reneszánszkori férfiről készült fametszetet ábrázol négyszögletes keretben. Az első hátterében látható könyvespolc jó alkalmat kínál arra, hogy elbeszélgessünk a népszerű könyvek kiadásáról.

5.51 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

5.52 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

3. Vágassunk ki több példányt ezekből, színezzük ki és ragasszuk fel a csomagolópapír elülső és hátulsó oldalára, elegendő helyet hagyva a visszahajtásra és ragasztásra – lásd! az 5.53-as ábrát.

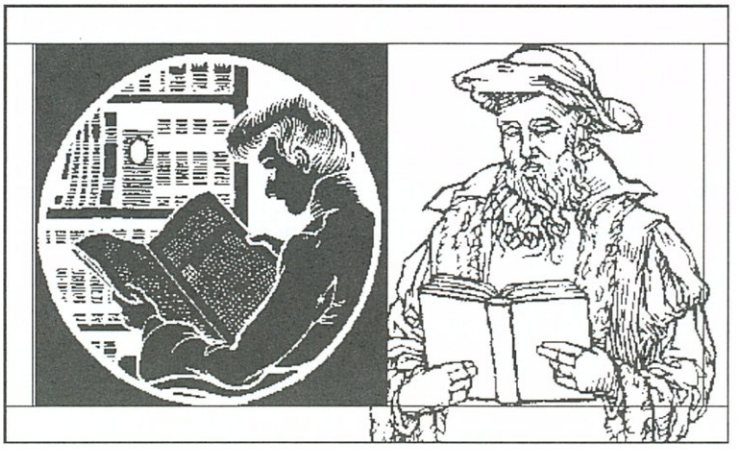

5.53 ábra *Képek a Broderbund ClickArt-jából*

Borítónk nem olyan erős papírból készült, mint amilyent papírüzletben lehet vásárolni, így hamarabb el is használódik. Akkorra viszont már más, új képekkel állhatunk a tanulók elé.

A másság tisztelete

Honnan származunk? Melyek azok az etnikai, családi sajátságok, amelyekre büszkék lehetünk? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel gyakran állnak a diákok tanáraik elé. A kérdések megbeszélése elvezethet oda, hogy a másság ne eltávolítsa, hanem közelítse egymáshoz a diákokat. Vannak tanárok, akik szeretik felvázoltatni a diákok családfáját, megkérve őket, hogy a lehető legolvashatóbb módon írjanak. Mi viszont azt javasoljuk, hogy készítsenek hasonló képekből, pl. levelekből álló sorozatokat, melyeket kivágva hatalmas fává, vagy négyzet-formában skótszoknyává ragaszthatnak össze.

- Keressünk a levelekhez hasonló clip art-darabokat, melyekből sorozatot lehet összeállítani, 5.54-es ábra.

A tanulók vágják ki és színezzék ki ezeket, szavakkal megjelölve eredetüket. A sok tanuló műve hatalmas fává áll össze.

- A nagyobb változatosság kedvéért ajánljunk egy fákból, bokrokból, páfrányokból és virágokból álló gyűjteményt, melyet a tanulók kiszíneznek. Ezzel egy művi, „eredeti" erdőt hozunk létre, amely gyökereikből nő ki.

Egy ilyen erdő részletét láthatjuk az 5.55-ös ábrán, amelyben dél-amerikai páfrány mellett hawaii pálma és norvég lucfenyő növekszik.

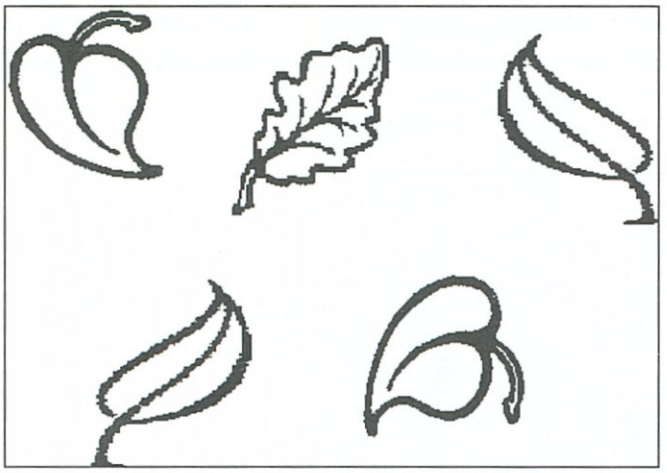

5.54 ábra *A képek a Broderbund ClickArt-jából származnak*

5.55 ábra *A képek a Broderbund ClickArt-jából származnak*

Számsorok (1, 2, 3 kenguru)

A számsorok körbeveszik a tantermet 1-től 100-ig, így a tanulók érzékelni tudják a 10, 20, 30 stb. közötti távolságot. A számsorban meglevő ritmus szabályossága segíti a gyerekek számára annak a megértését, hogy két egység az egyik oldalon ugyanolyan két egység, mint a másik oldalon, s az egységek felcserélhetőségének megértését is. Az egy mindenütt egy – úgy a bal, mint a jobb oldalon.

Az ezzel kapcsolatos tevékenységek (pl. babszemek számlálása) körének bővítése céljából elkészíthetjük hasonló képekből – fákból, kengurukból vagy sportoló alakokból – is a számsort.

- A számsor alatt hozzunk létre egy másik zsebsort két papírcsíkból készített zsebekből: a szélesebbet alulra, a falra ragasszuk, a vékonyabbat a széles al-

ján megragasztva, de felül nyitva hagyva, hogy beletehessük a képeket. Ennek a szélessége egy kisebb tenyér szélessége lehet.

- Gyűjtsünk össze 10 db, azonos témához kapcsolódó clip art-darabot, amilyenek az 5.56-os ábrán láthatók.

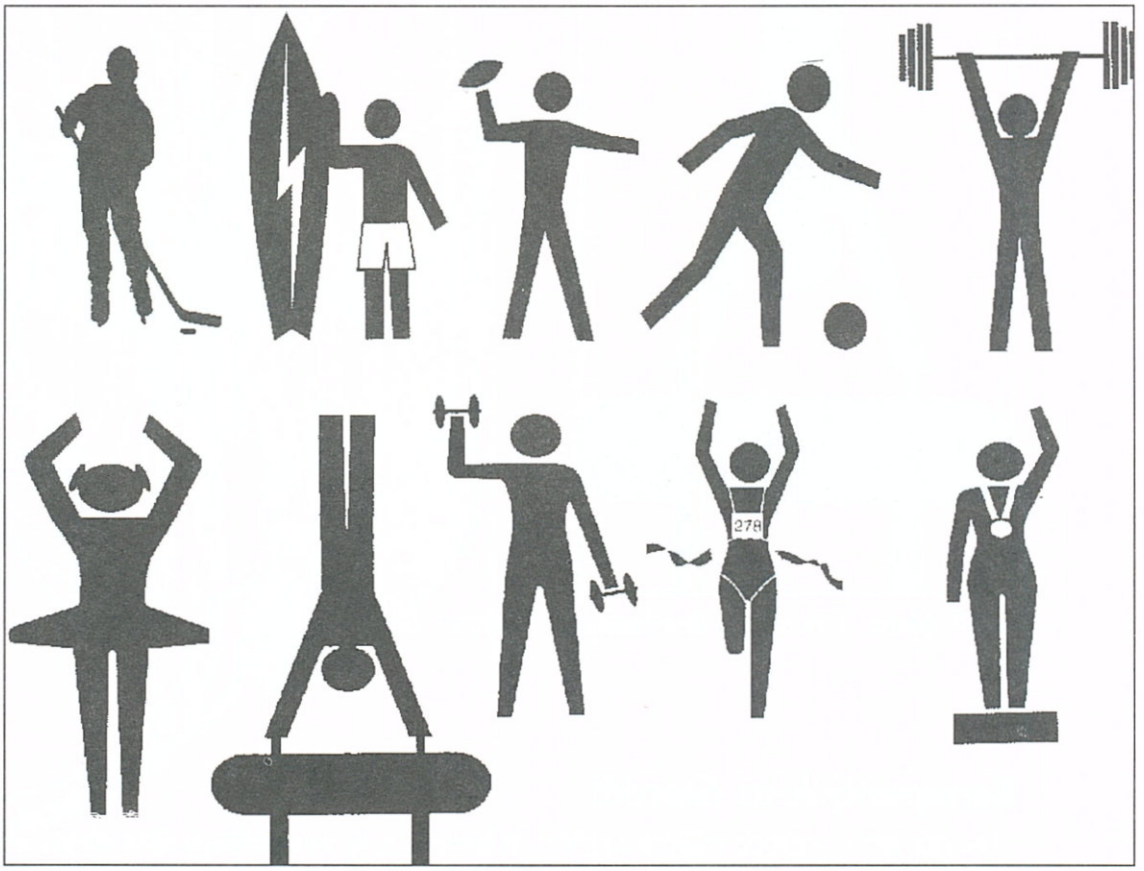

5.56 ábra *A képek a Broderbund ClickArt-jából származnak*

- Rajzoljunk szegélyt mindegyik kép köré, másoljuk le mindegyiket 10 példányban és nyírassuk szét a tanulókkal különálló kártyákká az 5.57-es ábrán látható módon.
- Minták szerint csoportosítva (szörföző, balerina stb.) tegyük be a kártyákat a zsebekbe.

A tanulók dolgoztak már mintákkal, amikor különböző színű rudacskákat, babszemeket, gyöngyöket és gombokat rendeztek sorokba. Magyarázzuk meg, hogy itt is ugyanolyan minták ismétléséről van szó. Aztán beszéljük meg, hogy ki fejezte be úgy, hogy 1-es, 11-es, 21-es stb. szám. Két szám közötti távolság érzékeltetésére gyűjtsük össze a köztük levő képeket és számoljuk meg. Annak a bemutatására, hogy a figurák összecserélhetők, keverjük össze a figurákat és rendeztessük el egy új minta szerint. Ne kezdjenek el a szörfözőre úgy gondolni, mint az 1-es számra. Mint az egység, úgy a kép is bárhova kerülhet a számsorban.

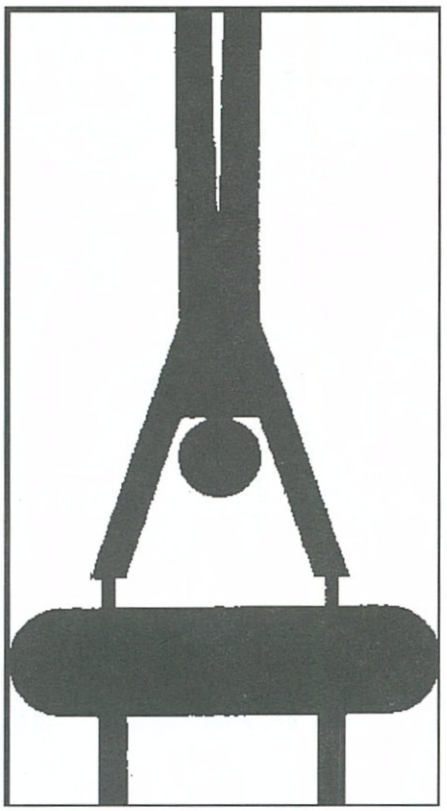

5.57 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Benépesítjük az őserdőt

Hacsak nem valódi erdő közelében élnek, a gyerekeknek általában nehéz elképzelniük, milyen is az erdő élete. Az őserdők pedig a nemzeti parkoknál is távolabb állnak tőlük, pedig ezek képzete alapján tudnának fogalmat alkotni a kiterjedt erdőségekről. Bizonyára sok videofelvételt, könyvillusztrációt láttak már, azon felül meg sok-sok leírást hallhattak tőlünk erről. Épp ideje hát, hogy faliképekkel vagy játékos őserdő-utánzattal egészítsük ki szemléltető eszközeink tárát. Az alábbiakban őserdő-utánzat kialakításához adunk néhány tanácsot.

- Helyezzük el a legkülönbözőbb levelek képeit egy oldalra, vagy nagyítsunk fel az 5.58-as ábrán látható módon egy ágat, hogy az egy teljes oldalt foglaljon el. Nyomtassunk ki néhányat belőle, majd a tanulók egy csoportjával vágassuk ki a képeket és díszítsük bogarak képeivel.
- Ha van néhány, fatörzset ábrázoló fényképünk, nyomtassuk ki azokat háttérnek (lásd! az 5.59-es ábrát)

5.58 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

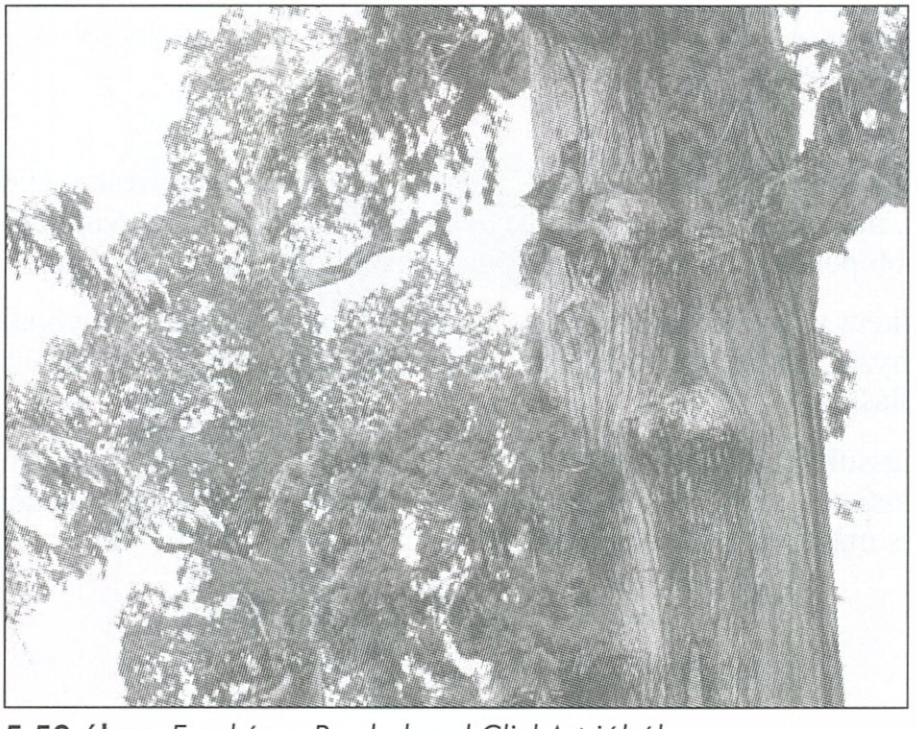

5.59 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Gyűjtsünk össze bokrokat, páfrányokat és virágokat ábrázoló képeket (lásd! az 5.60-as ábrát) – bármilyet, amely erdők aljnövényzeteként élhet –, nagyítsuk ki, másoljuk le sok példányban egy másik, erdei virágokkal foglalkozó tanulócsoport részére.

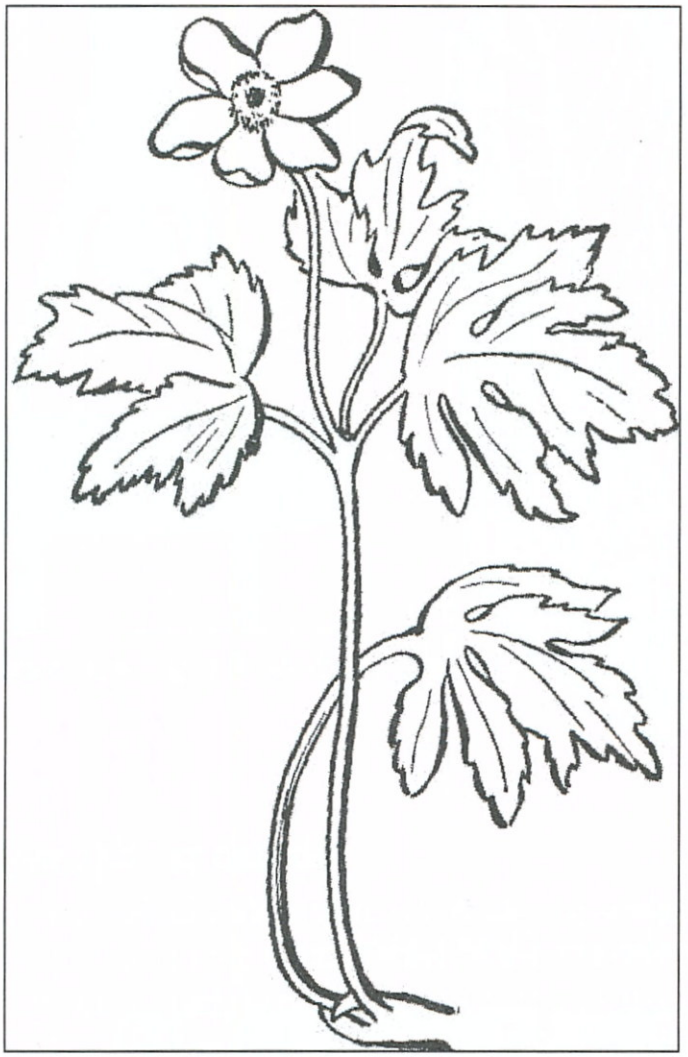

5.60 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Gyűjtsünk lehetőleg őserdőben élő állatokat, hüllőket, madarakat ábrázoló képeket, nagyítsuk ki, hogy kitöltsenek egy egész oldalt, és nyomtassunk belőlük több példányt az állatokkal foglalkozó tanulócsoport részére.
- A háttérként szolgáló papírra vagy falra húzzunk két jól látható vonalat az aljnövényzet, a középső réteg és a lombernyő élővilágának egymástól való elhatárolására.
- Ragasztassuk fel a tanulókkal a képeket. Az állatokkal kezdjük, az erdő aljnövényzetével, majd a levélzettel folytassuk, felülre pedig esetleg néhány madár és más állat képe kerüljön.

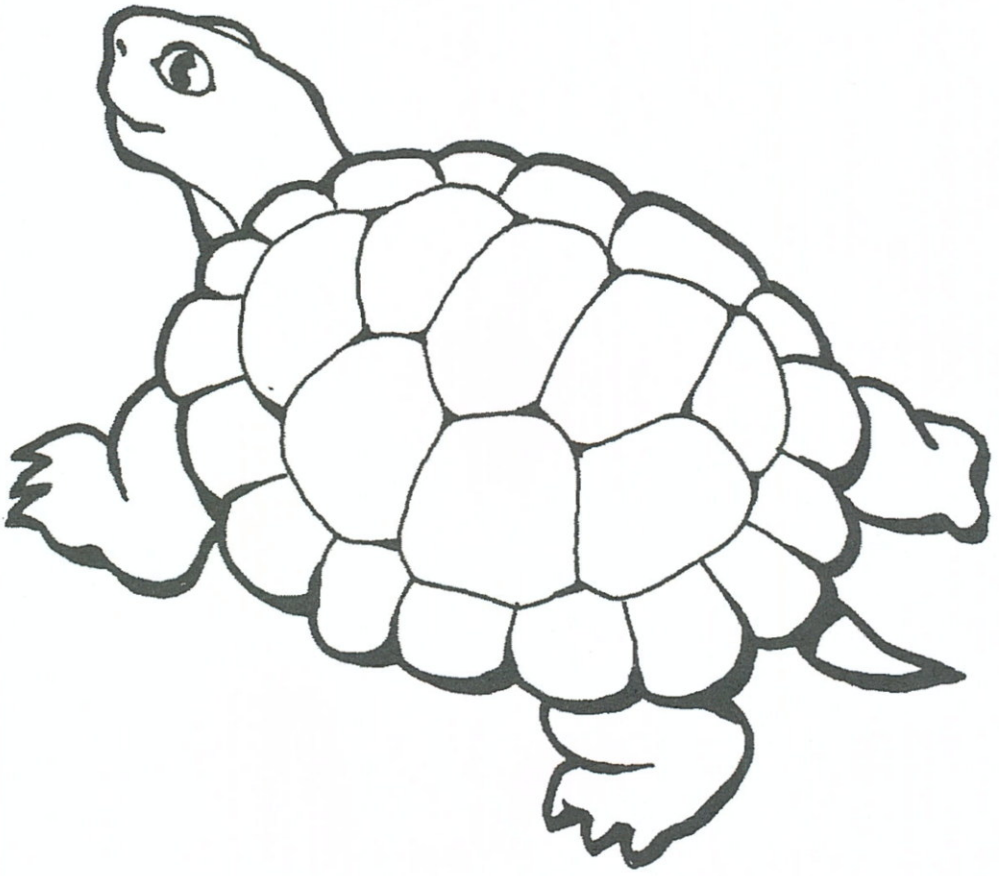

5.61 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Kukucskáltassuk ki az aljnövényzetből a madarakat és más állatokat, még akkor is, ha a valóságban legtöbbször rejtőzködnek.

- A faltól, mondjuk, egy méterre lógassuk le a falról fatörzsek képeit, borítsunk be ráragasztott levelekkel, hogy némi térhatást is kölcsönözzünk a helyszínnek.

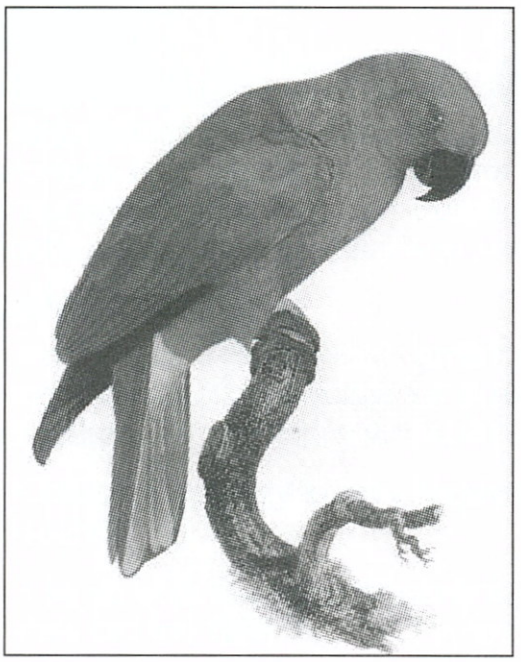

5.62 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Hatalmas dinoszaurusz-képeket készítünk

A dinoszauruszok ámulatba ejtik a gyerekeket – valaha valódi, karmokkal rendelkező szörnyek, s még parkjuk is van. S a nevük olyan kimondhatatlanul furcsa, hogy a legtöbb gyerek csak a Jurassic Park hőseinek nevét tudja kimondani. Ha az iskolában éppen róluk tanulnak, érdemes az órára elkészíteni kártya-képüket (lásd! az. 5.63-as ábrát), amiket kiszíneztethetünk a gyerekekkel s még játszani is lehet velük (a szabály: helyesen kell kiejtenie az állat nevét annak, aki párba akarja állítani az összeillő lapokat).

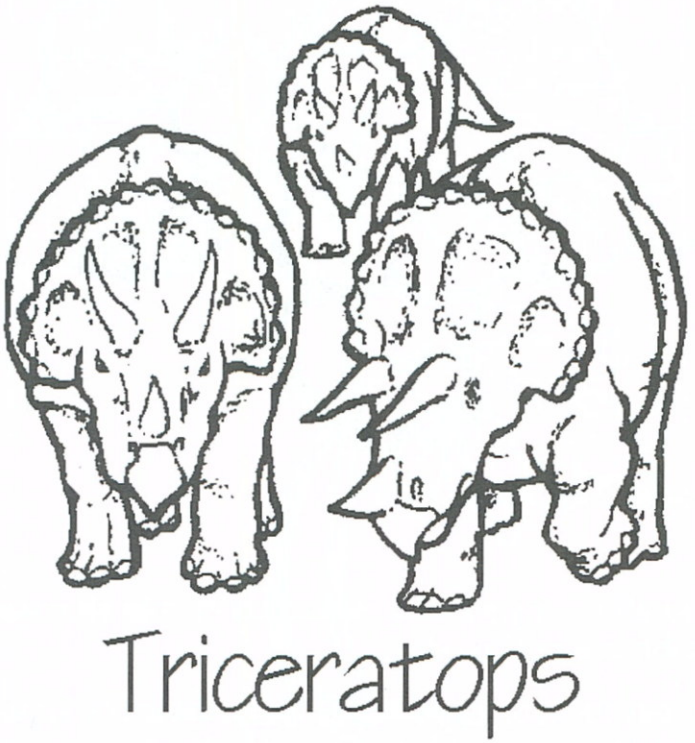

5.63 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Ha tudunk, minden képről készítsünk plakátméretre nagyított másolatot, amit kitehetünk a falra. A gyerekek egy külön alkalommal ki is színezhetik a képeket.

Az említett kártyajátékot pedig minden olyan alkalommal eljátszhatják, amikor valamilyen szokatlan nevet vagy kifejezést akarunk megtanítani nekik (mint pl. az 5.64-es ábrán levő, Corgi nevű kutya nevét, amely a walesiek nyelvén azt jelenti, hogy „rövid kutya").

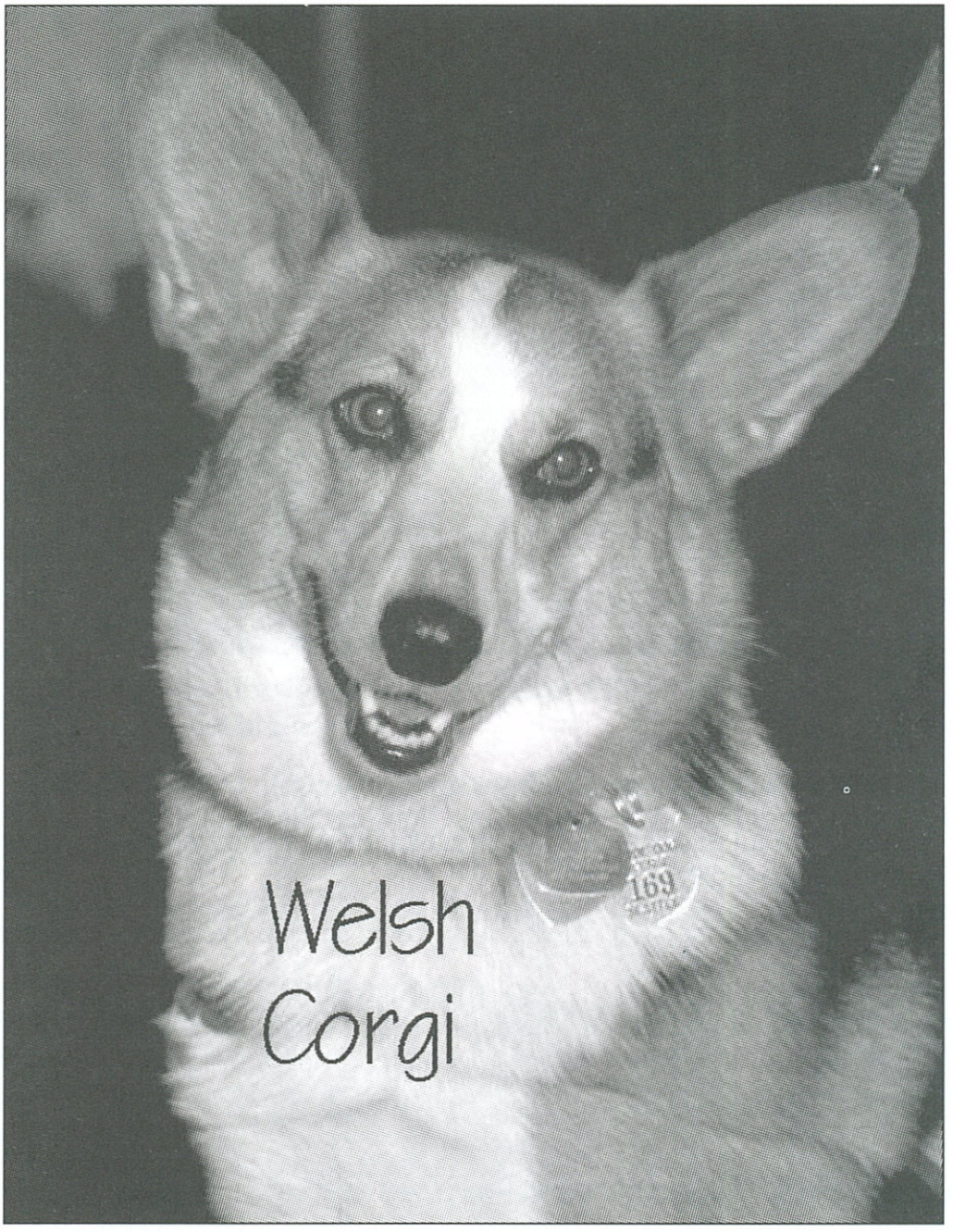

5.64 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Bolygók a szobában

Amikor az osztály a csillagászat témaköréhez ér, bizonyára felmerül annak az igénye, hogy a csillagokat és bolygókat érzékelhetőbbekké, valóságosabbakká tegyük bolygórendszerünk modelljének kialakításával, a bolygók napkörüli keringetésével.

1. Keressünk egy-egy képet a Naprendszer összes bolygójáról, a Napról és a Holdról.
2. A képre írjuk rá az égitest nevét az 5.65-ös ábrán látható módon. Ne feledjük: sötét háttérre fehér betűkkel írjunk.

5.65 ábra *Egy kép a Broderbunk ClickArt-jából*

3. Nyomtassunk ki két-két másolatot minden képről.
4. Vágassuk ki a tanulókkal mindkét másolatot és ragasztassuk fel kör alakú kartonlap két oldalára.
5. Függesszük fel fonallal a képeket a mennyezetre elhelyezkedésük sorrendjében.

Beszéljük meg a gyerekekkel, hogy valójában milyen messze vannak ezek az égitestek. Lépésekkel mérjék meg a Naptól a Plútóig való távolságot, becsüljék meg, hogy mennyi idő alatt ér a napfény a legtávolabbi bolygóra. A bolygók tengelykörüli forgását a huzatban forgó képes kártya szemlélteti.

Dokumentáljuk a tudományos kiállítás anyagát

Igen, amikor tudományos kiállítás tervezésére kerül sor, mindig jó hipotézisekre, tudományos módszerekre és kimutatható eredményekre szeretnénk szert tenni. Mégis, a legtöbb ilyen kiállításon legfeljebb a legjobb mosószer mosóhatásának kipróbálásáról, vagy arról van szó, hogy miért káros a cukor a fogainkra.

Gyakran látjuk, amint szülők elcsépelt kísérletet próbálnak látványossá tenni, míg a gyerekek esetleg értékes munkái nem kapják meg a méltó figyelmet csak azért, mert szegényes volt bemutatásuk: rosszak voltak a rajzok, olvashatatlan, esetleg piszkos is volt a felirat. Miután elmagyaráztuk a tervezés szabályait, nagy segítséget jelenthet néhány sikeres bemutató ismertetése. Erre a kiállítók gyakran nem is gondolnak.

■ Három kartonpapírral bevont hungarocell lemezből induljunk ki.

Ez az anyag kitűnően használható kiállítási célokra is. A hagyományos kartonlemezek használatát kerüljük: megvetemednek, így leronthatják a legjobb kiállítási anyag hatását is.

- Szövegszerkesztőben oldaltöréssel válasszuk szét a jelentés részeit egymástól. A fejlécet nagy (kb. 72-pontos), élénk színű betűkkel állítsuk össze minden oldalon: a Hipotézis, a Cél, a Felhasznált anyagok, a Módszerek, az Eredmények és a Következtetés oldalain.

A kiállítás anyagának könnyebben követhetővé tétele érdekében minden oldal fejlécét azonos nagyságú, formájú és színű betűkkel állítsuk össze.

- Szenteljünk egy lapot a hipotézisnek – ezen a fejlécnél használtaknál kisebb: kb. 48-pontos betűket használjunk, ami még elég nagy ahhoz, hogy bárki könnyen el tudja olvasni.

Sok tervezetnél a hipotézist kérdés formájában is fele lehet tenni, mint pl. Melyik emberi vitamintól nő gyorsabban a bab? A hipotézis egyetlen mondatban is megadható, ha a szerző határozottabb: Hipotézisem, hogy az E-vitamintól a bab gyorsabban nő, mint más vitamin-kiegészítőtől. Ha ki akarjuk fejteni a hipotézis mögött rejlő indoklást, vagy egy szokatlan tervezet indítékait, ennek a szövegét külön bekezdésbe vegyük, és legalább 36-pontos betűkkel írjuk, hogy a látogatók messziről is jól lássák.

- Ha van külön Cél szakasz is, abban a hátteret és az összefüggéseket a lehető legrövidebbre vegyük.
- A Felhasznált anyagok szakasznál közel-felvételek sorozatát vagy clip art-illusztrációkat használjunk, amilyen az 5.66-os ábrán látható. A képfeliratokhoz 24-pontos feliratot használjunk.
- A Módszerek szakasznál mutassunk be fényképet minden jelentős lépésnél (lásd! az 5.67-es és az 5.68-as ábrát), mindhez 1-2 mondatos képfeliratot írva.

5.66 ábra

5.67 ábra

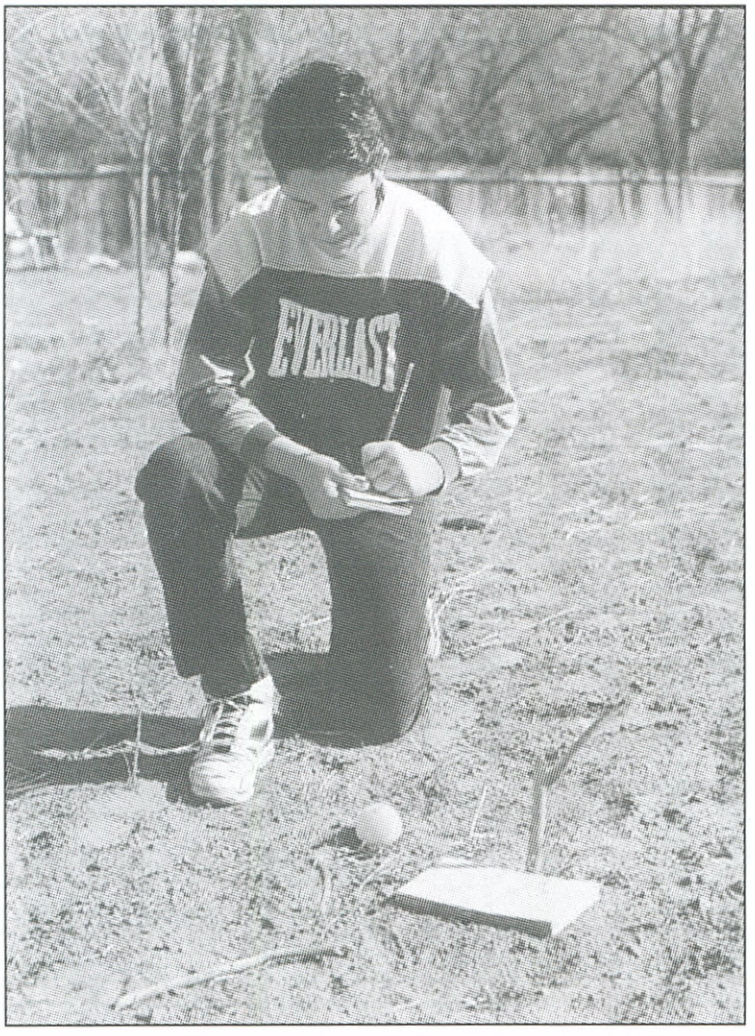

5.68 ábra

- Az Eredmények szakasznál az eredményeket fényképeken mutassuk meg; a konkrét bizonyítékot az asztal közepére helyezzük el. A számsorokat színes grafikonban jelenítsünk meg az 5.69-es ábrán látható módon.

A tárgyi bizonyíték meggyőzővé teszi tervezetünket. Miután Noah megfigyelte, hogy melyik recept szerint készült süteményt fogyasztotta el a kutyánk a leggyorsabban, a maradékot négy műanyag zacskóban bemutatta, azt a gyerekek is megkóstolhatták. Miután megfigyelte, hogy milyen összetételű vályogtéglák a legerősebbnek, a győztest bemutatta, a kiállítás megtekintői még a szalmát is láthatták a sárban.

- A végén szereplő Következtetés-szakaszban ugyanolyan nagy betűket használjunk, mint a Hipotézis-szakaszban.
- Helyezzük el anyagunkat a táblákon, arra törekedve, hogy a Módszerek nevű tábla anyaga a középpontban álljon (még annak árán is, hogy az ahhoz tartozó anyag esetleg áttolódik egy másik táblára).

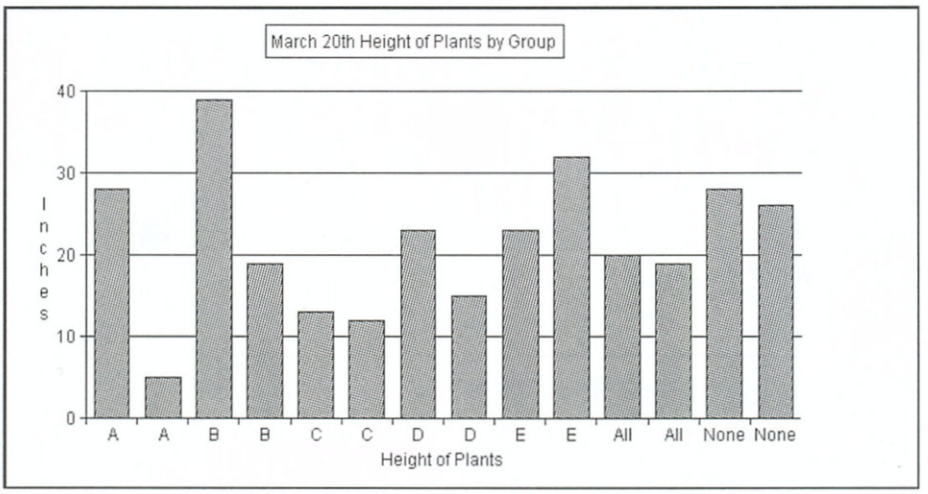

5.69 ábra

Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy az egyes részek időrendben is követik egymást. Először egy ötletük támadt, aztán meghatározták a kísérlet célját, összegyűjtötték a kísérlethez szükséges hozzávalókat, elvégezték a kísérletet, meghatározták a kísérlet eredményét, végül levonták a kísérletből származó következtetéseket. Így, amint balról jobbra, felülről lefelé végignézzük az anyagot, nyomon tudjuk követni a tudományos kísérletek gyakorlatát.

A sikerek elismerése

A matematika a tanulók részére az elemi számtani feladatoktól kezdve az összetett egyenletekig probléma-megoldást, tanárok részére pedig sok osztályozandó dolgozatot jelent. A tanulók ösztönzésére sok tanár alkalmazza a normák felállításának módszerét – pl. 50 szorzási feladatot kell elvégezniük 5 perc alatt. Ha aztán valamelyik gyerek hibátlanul teljesítette a normát, a szóbeli elismerésen felül valamilyen tárgyjutalomban is részesül. Milyen legyen ez a tárgyjutalom? Ha előre megtervezzük, ez lehet olyan személyes jutalom is, amit a tanuló megmutathat szüleinek otthon.

■ Egy alkalmas képre írjuk rá az elismerő szavakat az 5.70-es ábrán látható módon; a gratulációt a kép mellé is írhatjuk, mint az 5.71-es ábrán. A kész képet már csak ki kell nyomtatni, és a feladat megoldása után rögtön át is nyújthatjuk a gyereknek.

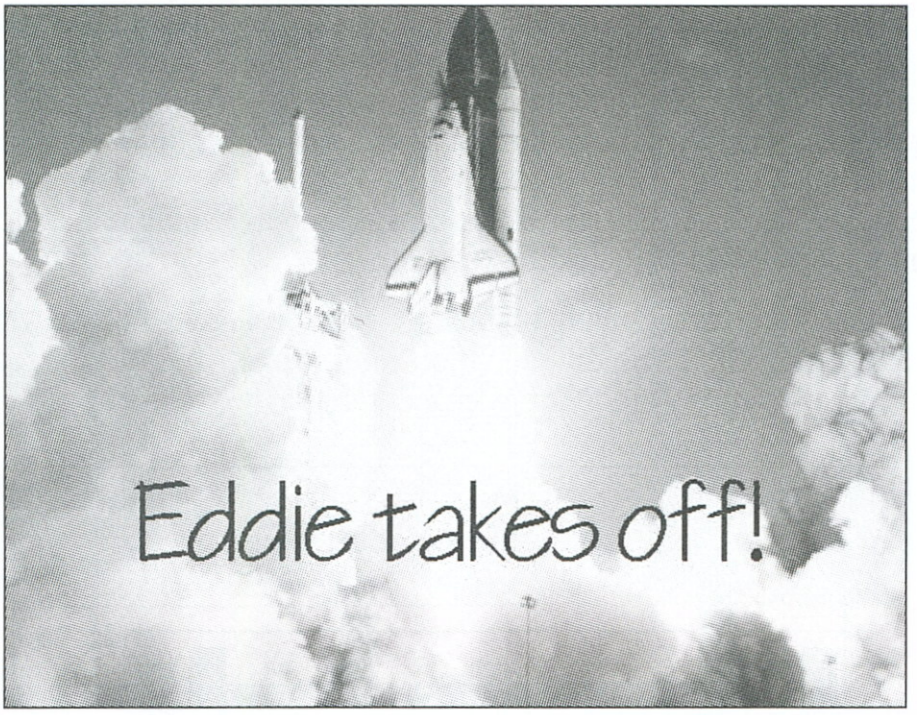

5.70 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

5.71 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Készítsünk minden gyerekről egy fényképfelvételt, és azt csúsztassuk be a clip art-képbe az 5.72-es ábrán látható módon, így még személyesebbé tehetjük a jutalmat.

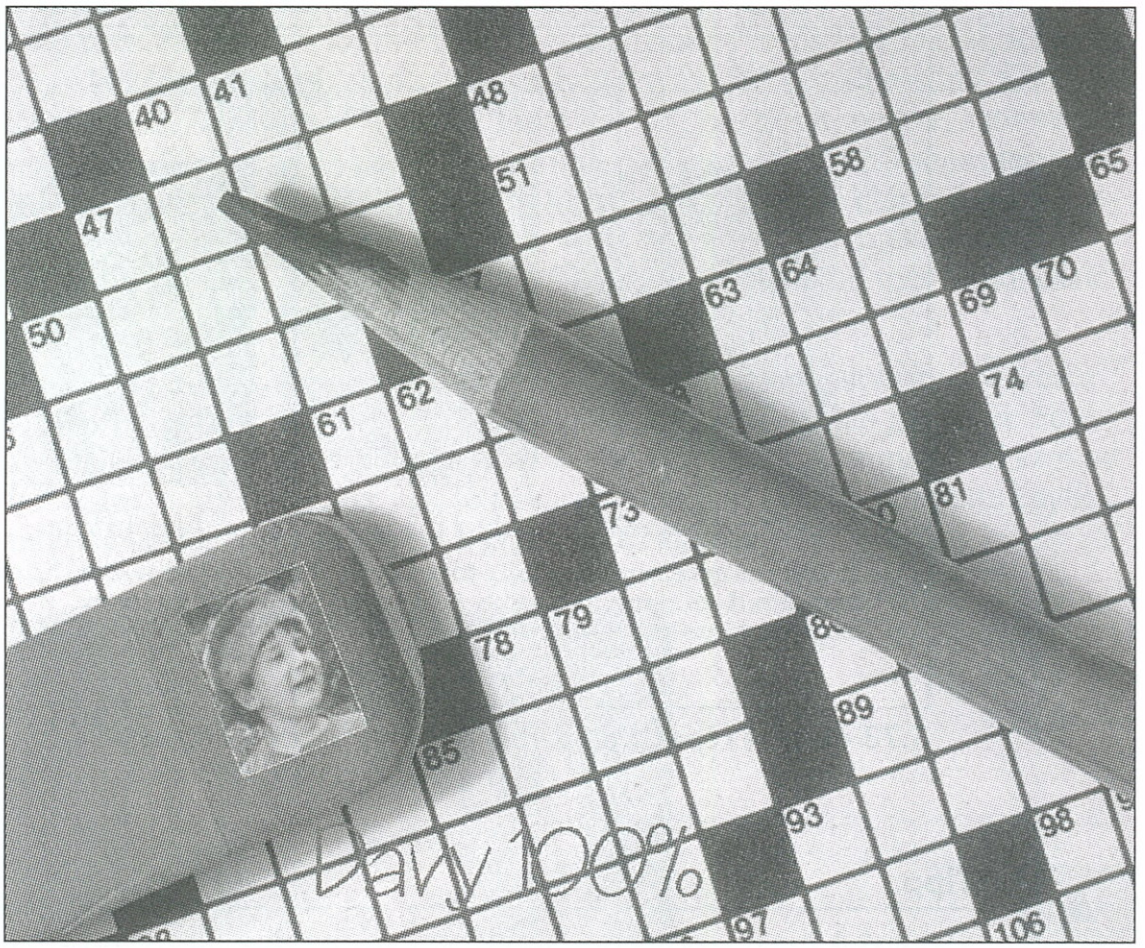

5.72 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

Családot és barátokat hívunk meg az iskolai játékra (szórólapok és plakátok)

Egyszerű módon tudjuk elérni, hogy fontos hírlevelünket el is olvassák a szülők: helyezzük el benne a gyerekük fényképét. Ha azt meglátják a hírlevélben, elnézik az esetleges nyomdahibákat, a túl mézes-mázos jelmondatainkat és más hasonló, a szerkesztők által kedvelt értelmetlenségeket. Célszerűbb egyénenkénti felvételeket készíteni a gyerekekről, amelyek a gyereket sztárként mutatják.

- Már a tanév elején készítsünk minden gyerekről egy-egy felvételt.
- Mindkét félévre előre tervezzünk meg osztály-hírleveleket, félévenként legalább egy alkalommal minden gyerek képe szerepeljen bennük.
- Keressünk alkalmat a gyerekek név szerinti megemlítésére „Jó matekosaink" vagy más hasonló témával kapcsolatban.

■ Írjuk a tanuló nevét a kép alá a címsorban használtaknál kisebb, de még elég feltűnő betűkkel, amint az az 5.73-as ábrán látható.

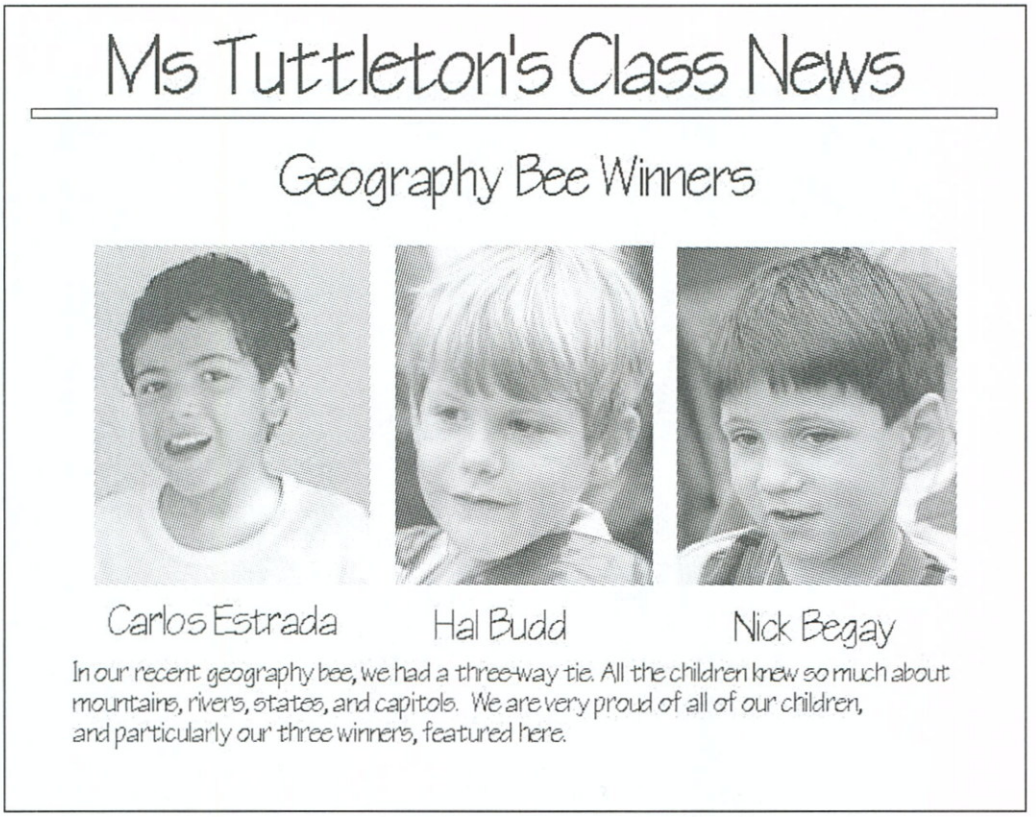

5.73 ábra *A képek a Broderbund ClickArt-jából származnak*

Tipp

Szeretnénk, ha a szülők segítenének néha az osztály körüli munkákban? Készítsünk felvételt olyan szülőkről, akik már segítettek, a kép alá olyasmit írjunk, hogy „Köszönet X.Y. édesanyjának a kirándulás lebonyolításában nyújtott segítségéért." Hamarosan több önként jelentkező is akad.

Piacot szerzünk szervezetünknek

A digitalizálás megoldja kisebb vállalkozások, önkéntes és nonprofit szervezetek stb. piacszerzési feladatait – az olyan csoportokét, amelyek nem tudnak élni a piacszerzés hagyományos, tv- és színes magazinreklámra, 20 oldalas ünnepi újságbetétekre épülő eszközeivel. Az elektronikus eszközök adta lehetőségek kihasználása azzal az előnnyel is jár, hogy jelvényünket levél címsorokban, üzleti kártyákban, brosúrákban, jelentésekben, leltáraknál hivatásos tervezők közreműködése nélkül is fel tudjuk használni. Az elektronizáció azt is jelenti, hogy a piacszerzés a saját erőnkre épül – hiszen mi ismerjük ügyfeleinket, vásárlóinkat; mi tudjuk igazán a körülményekhez formálni piaci tevékenységünket, ami így valóban egyénekhez szól.

Mi legalábbis ezt tapasztaltuk családi vállalkozásunknál. Amikor a kivitelezés még kép és szöveg kartonra ragasztását jelentette, mindent saját magunknak kellett sok munkával és sok pénzért elkészíteni. Akkor mindenki úgy vélte, hogy minden felhasználónál ugyanazt a stratégiát fogják használni, miként az a nagy tömegek részére készült reklámoknál történik.

Azt tapasztaltuk, hogy a számítógép felgyorsítja a tervezés folyamatát, lehetővé teszi, hogy közönségünk egyes részeire szabott anyagokat készíthessünk. Csökkenti kiadásainkat is. A hivatásos tervezők tapasztalatait és ízlését, persze, szoftverek tömegével sem lehet pótolni, de az egyszerűbb piacszerzéshez szükséges tervező munkát magunk is elvégezhetjük. S azt se felejtsük el, hogy mi előnyökkel is rendelkezünk a hivatásos tervezővel szemben: saját munkánkat, termékeinket, versenytársainkat és ügyfeleinket mi magunk ismerjük igazán. S mi már otthonosak vagyunk világukban.

- Már rengeteg energiát fektettünk abba, hogy vállaltunknak hírnevet szerezzünk. A nevünk a mi védjegyünk, az ígéretünk, ami alapján ismernek bennünket (lásd! az 5.74-es ábrát). Ad maestro Jerry della Femina azzal szokott hencegni, hogy ő egyszer egy félperces reklámban 19-szer említette egyik ügyfele nevét. Nevünk képezi a piacszerzés alapját.

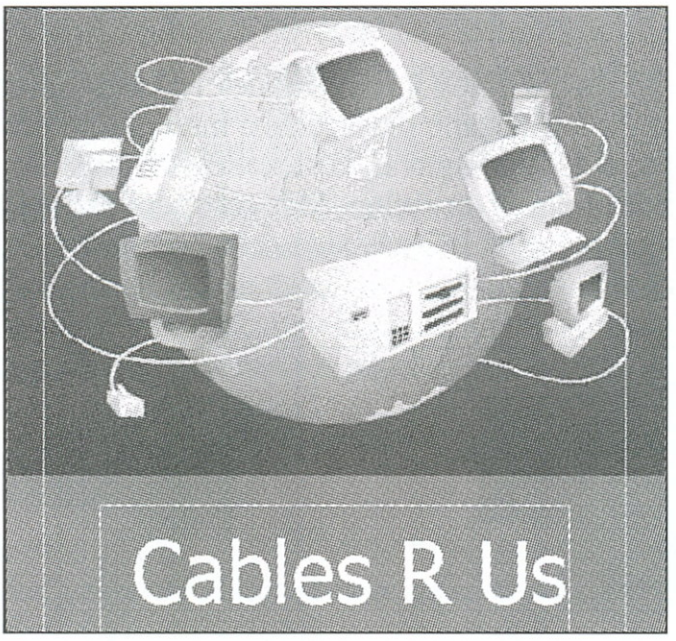

5.74 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

■ Mi már tudjuk, kinek beszélünk. Egyes piacokat, bizonyos leendő vásárlóinkat, versenyterepet már nem akarunk meghódítani. Már megválasztottuk saját világunkat, oda befészkeltük már magunkat, mint az 5.75-ös ábrán látható, hüllőkkel foglalkozó társaság.

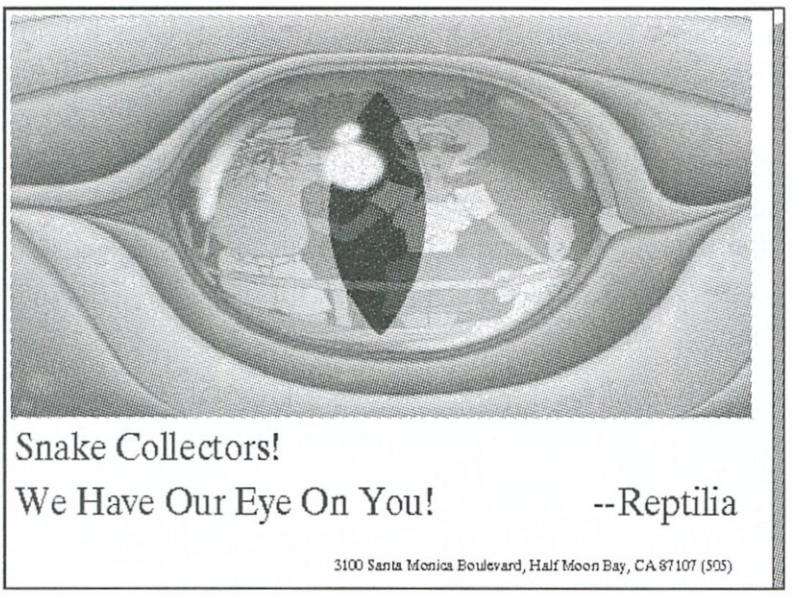

5.75 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

■ Mi tudjuk, mennyire fontos dolog ügyfeleinknek és vásárlóinknak a minőség. Mi már tudjuk, hogy a legádázabb piacszerzési munka sem pótolhatja azt, amit hanyagságával, pontatlanságával, késlekedésével, figyelmetlenségével vagy gyatra termékével elront az ember. Már sokat dolgoztunk azért, hogy termékeink és szolgáltatásaink kifogástalanok legyenek. Nagyra is törünk (lásd! az 5.76-os ábrát).

5.76 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Az viszont lehetséges, hogy nem mindenki ért a piacszerzési terv elkészítéséhez. A piacszerzési tervnek nem feltétlenül kell olyan százoldalas üzleti tervnek lennie, amilyenekkel bankkölcsönökért szoktunk folyamodni. A saját készítésű piacszerzési tervnek egyszerűen az alábbi kérdésekre kell választ adnia:

- Milyen konkrét, mérhető eredményeket akarunk elérni a piacszerzéssel? Természetesen, elsősorban a beruházásból eredő haszon és bevétel a fő szempont.
- A haszon eléréséhez pontosan kiket célozzunk meg tevékenységünkkel (a vásárlókon túl ügyfelekre, kereskedőkre, szállítókra, viszonteladókra és a lakosságra gondolunk)?
- Milyen haszna származik másoknak a tevékenységünkből? Mit nyernek azzal, ha velünk dolgoznak, nálunk vásárolnak?
- Milyen az USP-nk (Unique Selling Proposition-unk: Egyedi Eladási Javaslatunk) – mi az, amiben mi különbözünk versenytársainktól? Van-e olyan jelmondatunk, amit reklámunkban mindenütt használunk?
- Milyen arculatot akarunk kialakítani magunkról? Milyen csoporthoz tartozunk? Melyik sajátságunkat akarjuk kihangsúlyozni? Milyen hangvételben akarjuk ezt közzétenni?
- Mennyi pénzt, a bevétel hány százalékát kívánjuk piacszerzésre fordítani? No igen, ez azt mutatja, hogy költségvetésre nekünk is szükségünk lesz. A számítások után és tapasztalatainkra hagyatkozva, az illető piaci körülményektől függően ez a bevétel 5-15 %-ára tehető.

Megjegyezzük, hogy a fentiek nem határozzák a piacszerzés alkalmazott módját. Azt ki kell kísérleteznünk. Lehet, hogy bizonyos tapasztalattal már rendelkezünk, de szeretnénk újabbakkal megismerkedni. Az alábbiakban az eddig használt reklámlehetőségek kicsinosításához, újabbak kipróbálásához szeretnénk segítséget nyújtani, figyelembe véve a piacszerzési terv fő irányvonalait.

Az arculat

A színek általában megragadják figyelmünket. A színesen nyomtatott prospektusok 40%-kal nagyobb olvasótáborra számíthatnak, mint a feketén-fehéren nyomtatottak. Minthogy a színeket általában arra használjuk, hogy velük meg tudjuk különböztetni a lényegest a lényegtelentől, hogy bizonyos szempontok szerint csoportosítsunk szöveget és képeket, meg hogy tekintetünket az egyik kiemelt dologról a másikra irányítsuk, alkalmazásukkal 75 %-kal növelhetjük mondandónk megértésének valószínűségét. A színek céltudatos használatával szilárdabb ismereteket tudunk nyújtani, azokat könnyebben tudják megjegyezni és felidézni is.

Ezért válasszunk magunknak színt vagy színkombinációt (ez ne álljon háromnál több színből), amelyet beépítünk jelvényünkbe, használunk címsorokban vagy folyamatos szövegeinkben és háttérként is, s melyet általában díszítőelemként alkalmazunk. Milyen színű a Coca-Cola? Milyen az Apple emblémája? Az IBM-et úgy szokták emlegetni, mint a Nagy Kéket, amely gépeik, dobozaik és éves jelentéseik kék alapszínéből származik. A szín identitásunkat tükrözi és fejezi ki.

■ Kísérletezzünk a szövegszerkesztőnkben használható színekkel. Írjuk le szervezetünk nevét többször is, mindig más színt használva, az 5.77-es ábrán (feketén-fehéren) látható módon. Mely színek tűnnek el a fehér oldalon? Melyik látszik rikítónak, szokatlannak, csúnyának?

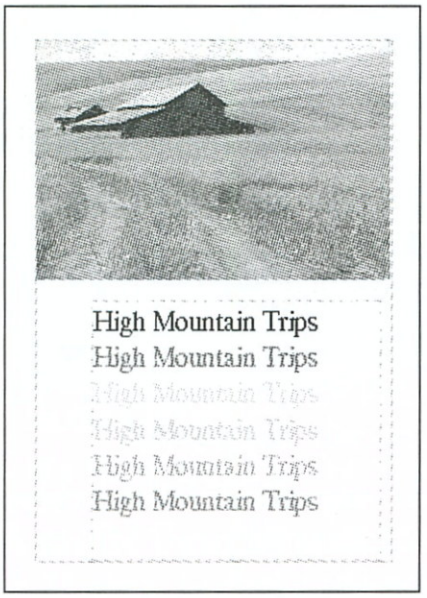

5.77 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

■ Próbáljuk ki kedvenc színeinket különböző nagyságokban és különböző hátterekkel, az 5.78-as és az 5.79-es ábrán látható módon, amelyeken két színt próbálunk ki a fénykép színével. Kipróbálhatjuk például cégünk nevének 72, 36, 18 és 10-pontos betűin. Vajon fehér lapon minden méretben jól fest-e mindegyik szín? Vagy esetleg szükséges kontraszt-színt is használnunk, hogy a teljesség érzetét keltsük? (Ez nagyon alkalmas megoldás címoldalakon, jelvényeken, jelentés borítólapján stb.)

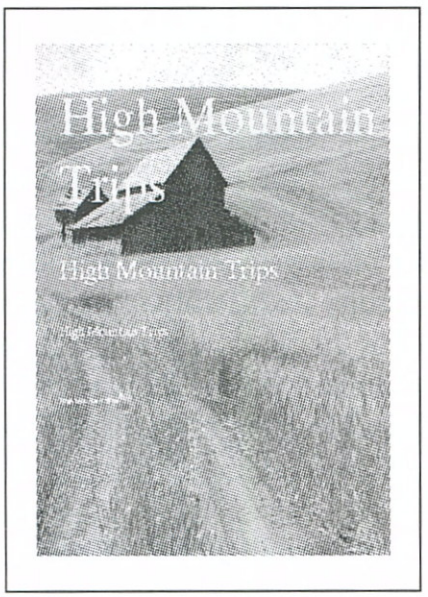

5.78 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

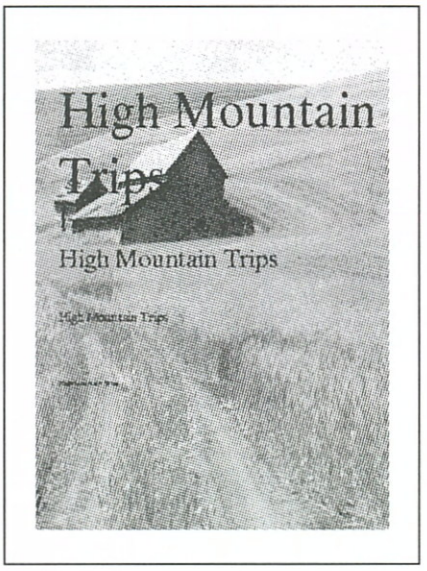

5.79 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Van-e már jelvényünk – olyan emblémánk, amely minket képvisel? Az jó, ha a plakáton szerepel a nevünk, de még jobb, ha a név mellett látható egy ikon is. Jó oka van annak, hogy a számítógép képernyőjén eszközöket és parancsokat ikonok képviselnek. Először is: olyanok, mint a hieroglifák. Miután megtanultuk szerepüket, automatikusan is azokat akarjuk használni. A sűrített vizuális metafora – az ikon – annál nagyobb jelentőségre tesz szert, minél gyakrabban használjuk. Ehhez hasonlóan, ha az emblémát minden terjesztett anyagunkon feltüntetjük, azt idővel megtanulják vevőink, az mindig ránk fog emlékeztetni.

- Ha még nincsen emblémánk, egyszerű módszerrel készíthetünk. Kezdjük el firkálgatni nevünk betűit, fűzzük össze azokat, mint egy hímzésminta elemeit, míg érdekes kép nem alakul ki kezünk alatt, amilyen pl. egy játékkészítő cég emblémája az 5.80-as ábrán.

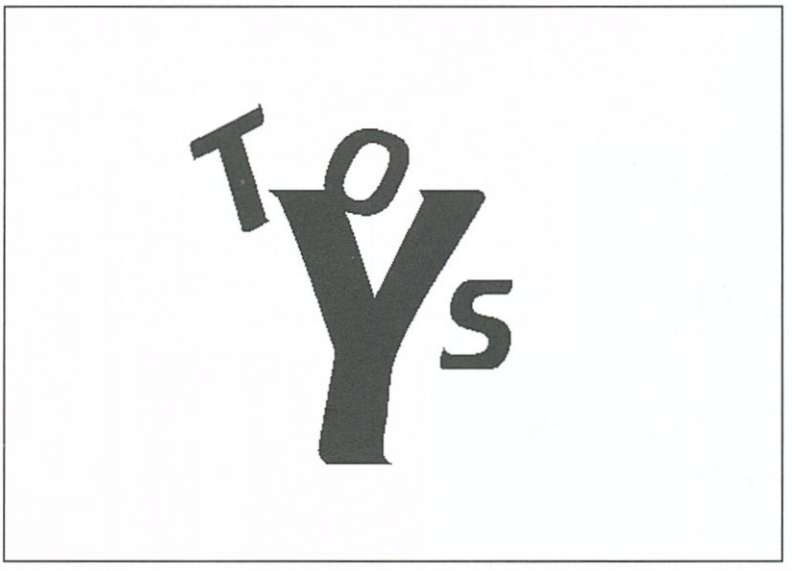

5.80 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

- Az egész nevünket egy megkülönböztető fonttal írhatjuk, s ezt emblémaként használhatjuk. Egy, lebontott városi épületek ajtajait, párkányzatát, mellvédjét és más részeit forgalmazó cég például az 5.81-es ábrán látható fontot használta emblémáján.
- Keressünk egy olyan clip art-darabot, amelyre vagy amely köré elhelyezhető cégünk neve, mint például az 5.82-es ábrán látható, öltözőket építő cég emblémáján.

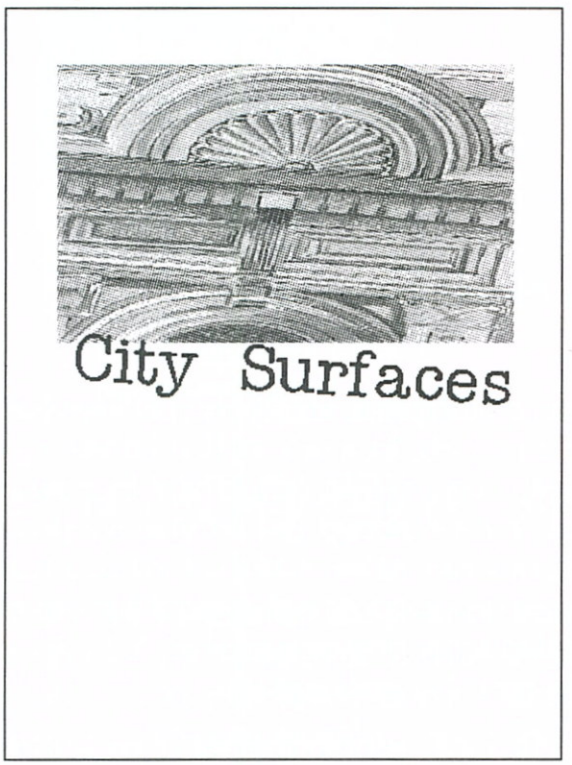

5.81 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

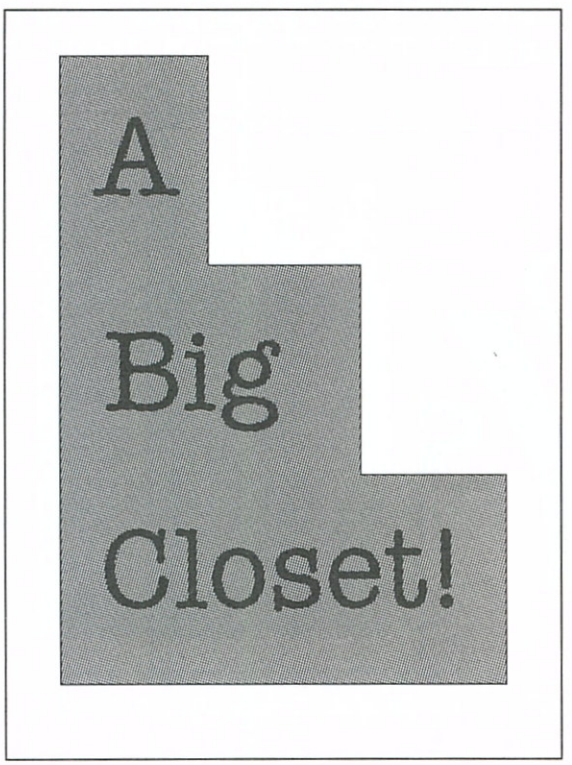

5.82 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

- Keressünk olyan clip art-darabot, amely az általunk nyújtott eszközöket, szolgáltatásokat vagy termékeket képviseli, amilyen pl. az 5.83-as ábrán, ablakok különleges kezelésével foglalkozó cég emblémáján látható.

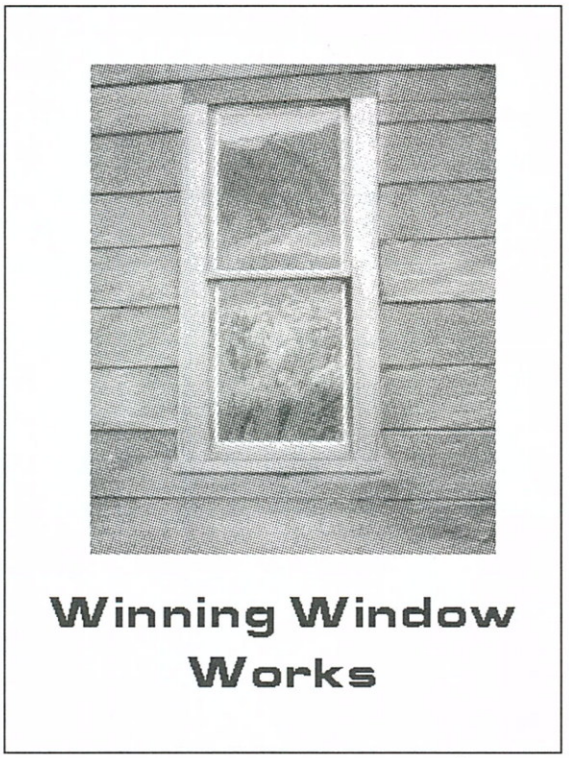

5.83 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

- Próbáljuk meg különböző nagyságban elkészíteni emblémánkat. A nagyság az 1 cm-estől (melyet az 5.84-es ábrán is látható üzleti kártyához használunk) a weboldalakon levő címsorok nagyságáig vagy a teljes oldalnyi nagyságig terjedjen, hogy lássuk, miként festene emblémánk nagy plakátokon – lásd! az 5.85-ös ábrát – és hirdető táblákon.

Kevésbé drámai, de nagyon fontos kérdés, hogy milyen fontot vagy fontokat használunk a címsorokban és a folyamatos szövegben. Egy vagy két nagybetűs, dőltbetűs, nagy és kis méretű font többféle lehetőséget kínál szöveg kiemelésére, háttérbe szorítására, a leglényegesebb mondanivaló vagy annak kiemelésére, amit először javaslunk elolvasásra, illetve annak a jelzésére, hogy az illető rész csak kiegészítő, mellékes anyag. Egy-két font következetes használata megerősíti imázsunkat. Az anyag keltette érzés, külseje, könnyed vagy nehézkes volta közvetve jelzi, hogy milyenek is vagyunk, és hogy miként látjuk mi az ügyféllel való kapcsolatunkat.

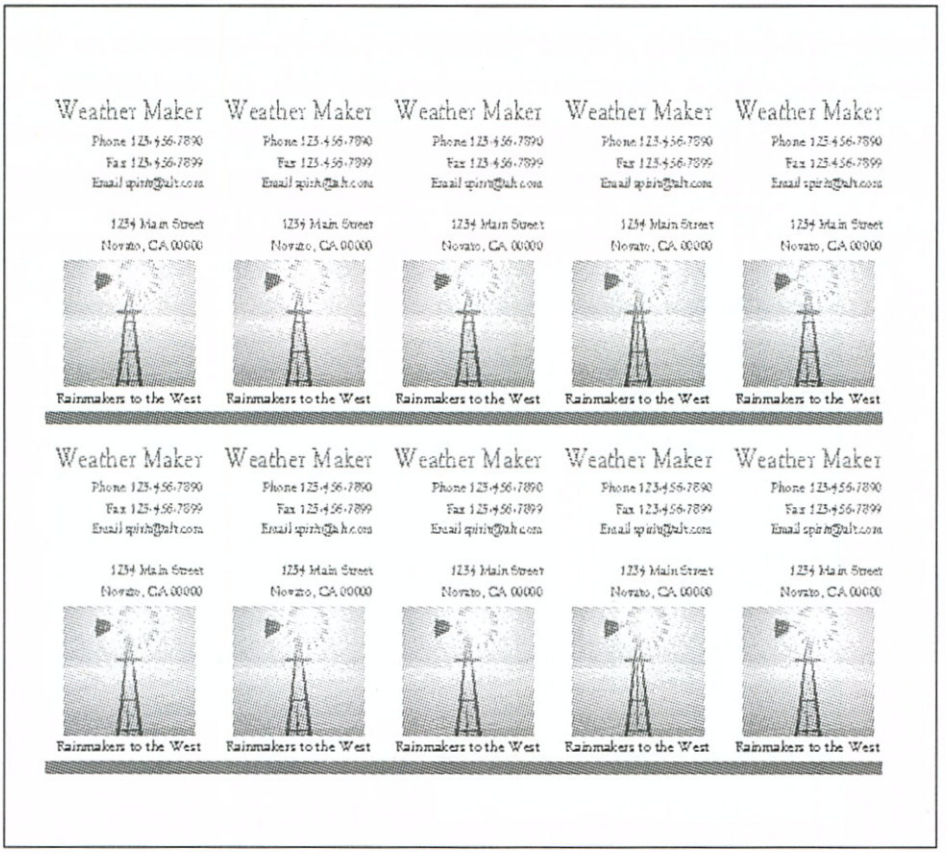

5.84 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

5.85 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Plakátokat készítünk

Ma már, elvihetjük az elektronikus képet egy a szolgáltató házba, hogy azt nagy papírra, szövetre vagy Tyvekre (szívós, ellenálló anyag, pl. borítéknak) nyomtassák. Ha akarjuk, saját hirdetőtáblát készíthetünk számítógépünkön. Bizonyára többször van azonban szükségünk 1 vagy 1,5 méteres plakátokra. Jól mutatnak butikokban, előadások hátttereként és hirdetésként viszonteladóknál, ügyfeleknél, szállítóknál.

- Sűrítsük mondanivalónkat egyetlen mondatba. A legjobb plakáton számos látnivaló szolgál a mondanivaló közvetítésére, amelynek összegzése a jelmondattal történik az 5.86-os ábrán látható módon.

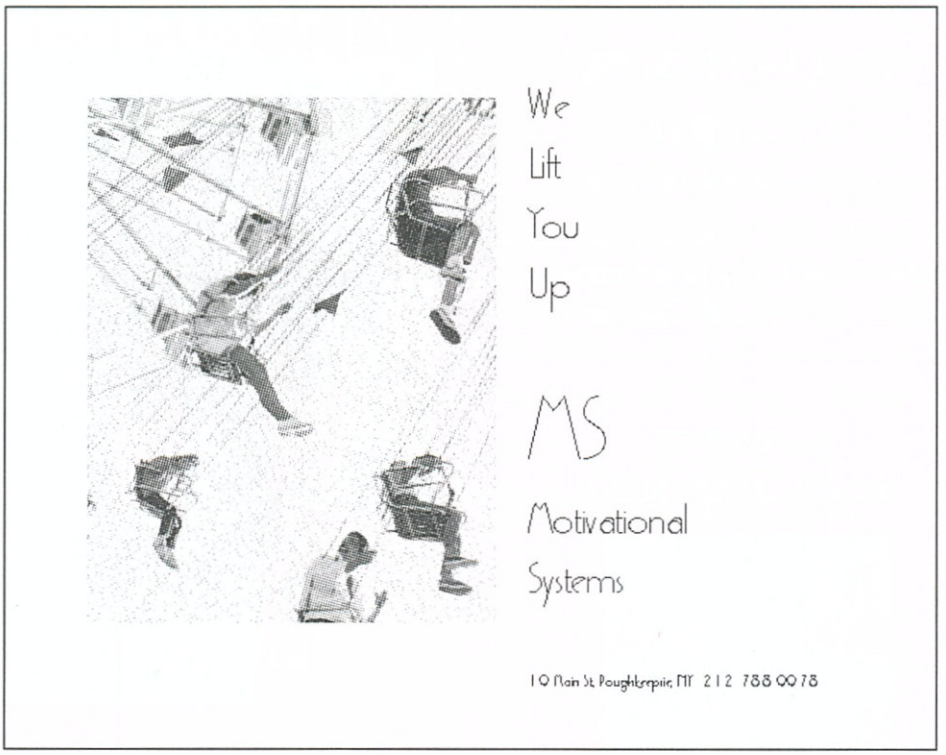

5.86 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

- Döntsük el, hány plakátot készítsünk, ha sorozatról van szó, aztán mindegyikhez keressünk képet. A képek egyazon művésztől származzanak (a stílusbeli egység megteremtése végett), egyazon műfajhoz (fénykép, grafika, olajfestmény) tartozzanak, hasonló legyen a színskálájuk az 5.87-es, 5.88-as, 5.89-es ábrán láthatóhoz.

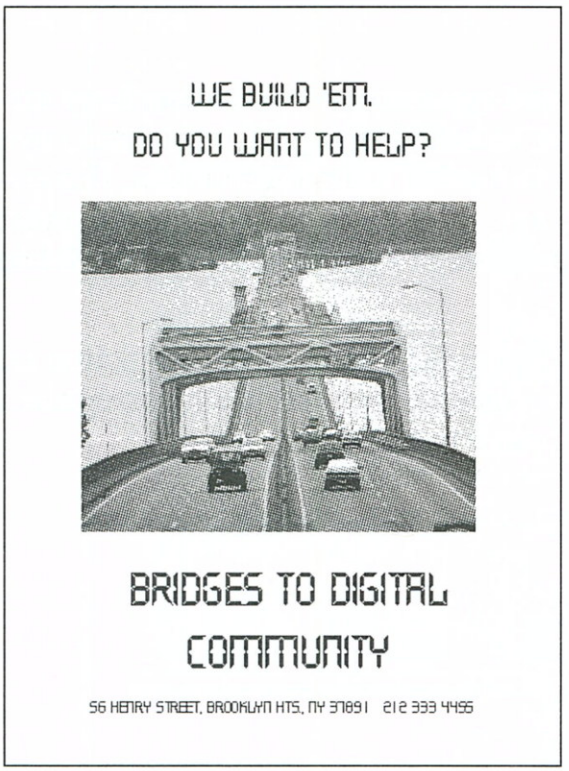

5.87 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

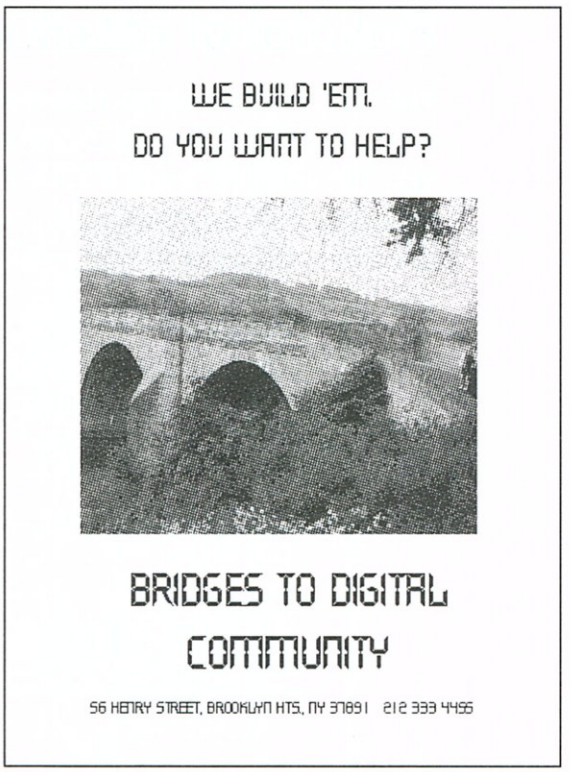

5.88 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

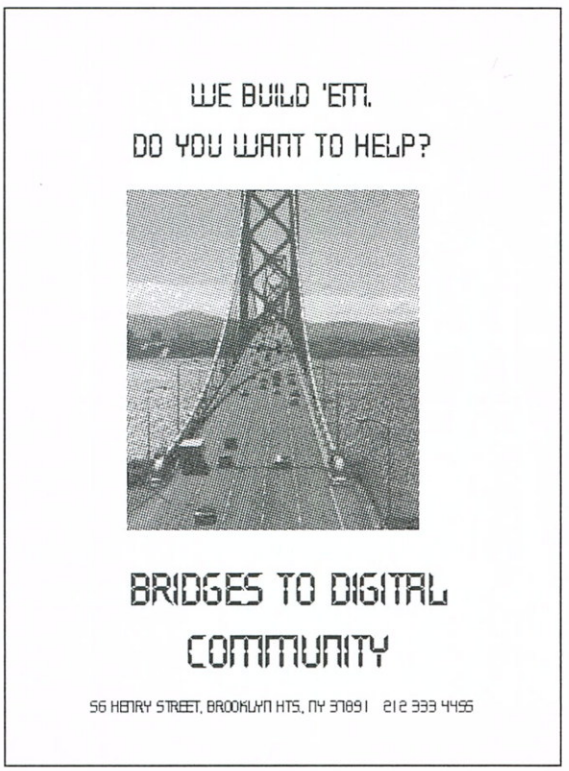

5.89 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Ha szépek a képeink, ne rontsuk el hatásukat keresztbe írt szöveggel – ezzel csak bosszúságot okozunk. Ha viszont lényegtelen sötét vagy világos felület van a képen – pl. nagy árnyékos terület vagy világos égbolt – valamilyen kontrasztos színben próbáljuk meg ide helyezni a feliratot (fekete betűkkel fehér, fehér betűk-

kel fekete háttérre, vagy ha van cégünknek megszokott színe, azt használjuk – mondjuk, sárgát sötét háttéren, kéket világos háttéren).

- Ha úgy döntünk, hogy a szöveg ne nyomja el a képet, keressünk egy olyan képrészt, amelyet kivágva üres helyhez jutunk szövegünk számára, mint az az 5.90-es ábrán látható.

Ha lehet, ferdén vágjunk ki a képből, így érdekesebb lesz a hatás, mintha vízszintesen elhelyeznénk rajta egy csíkot. Úgy méretezzük a helyet, hogy elférjen rajta a szöveg. A szöveget nem kell feltétlenül sarokra helyezni.

- Plakátsorozatnál azonos szegélyt használjunk saját választott színünkön, mint az 5.91-es ábrán látható plakátokon.

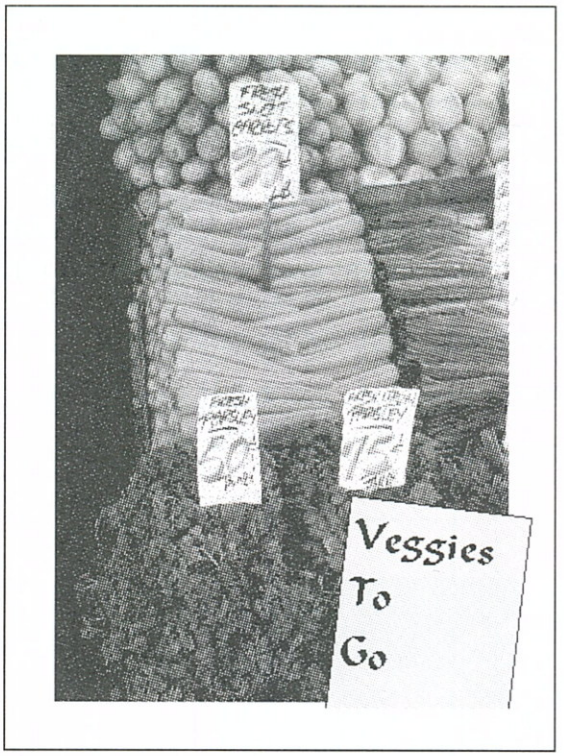

5.90 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

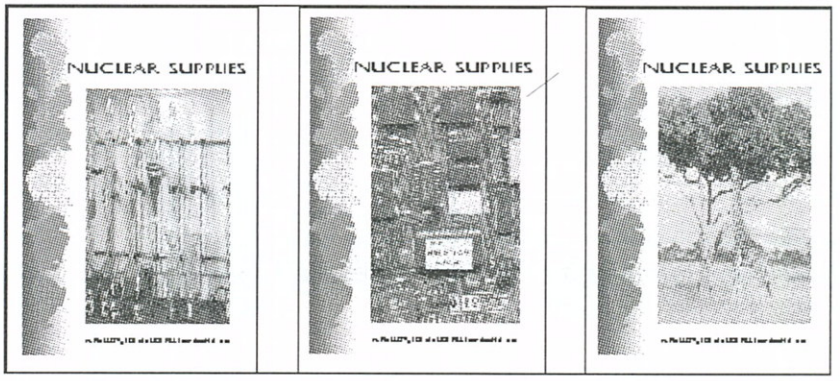

5.91 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Emlékezzünk rá, hogy szolgáltató irodákban, másoló központokban úgy tudják kinyomtatni plakátjainkat, hogy a képek széle kiér a lapszélre, sőt, azon is „túlnyúlik". Jó hatása van, ha a kép és szöveg összeillik, mint összerakós játék elemei, vagy legalább is valahogyan összetartoznak. Másfelől viszont, ha a kép és szöveg nem illik össze, érdemes közös szegéllyel ellátni őket.

- Helyezzük el rajta az emblémát is, mintha aláírás volna.

Jelentés és javaslat borítója

Aki kenyerét jelentések és javaslatok írásával keresi, az tudja, mennyire fontos, hogy az iratok borítójának tetszetős külseje legyen. Gyakran ez biztosít lehetőséget arra, hogy kicsit büntetlenül megjátsszuk magunkat. De a borítónak egyébként is van feladata: megjelöli a témát, a kérést, aminek eredményeként megszületett a javaslat vagy a jelentés, továbbá a dátumot, a címzettet vagy címzetteket, és ami éppoly fontos: saját szervezetünket. Mindezek külön helyet és kezelést igényelnek, az egyik üzenet nem keveredhet a másikkal.

- Osszuk fel az oldalt funkció szerinti területekre, úm. a cím, a javaslat számának, a dátumnak, a címzett csoportnak és saját szervezetünknek a területére, mint az 5.92-es ábrán is látható.

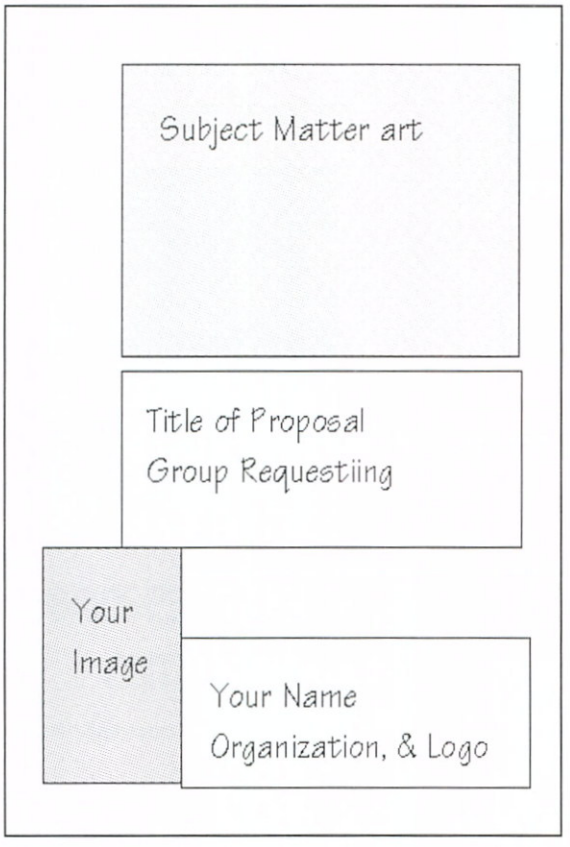

5.92 ábra *Mindscape PrintMaster Gold-jával készített kép*

A hagyományos felosztási módszer szerint az elemeket felülről lefelé helyeztük el, a szigorúan középre igazított sorok lefelé egyre kisebbek. Ez eléggé unalmas, szövegközpontú fedőlapot eredményezett.

A fedőlapnak, természetesen megvan a maga jelentősége. Végül is a címoldal mondja meg, mi van belül. Ha van alcímünk, annak a cím közelében vagy alatta kell állnia. Ennek az adatnak a fő helye az oldal felső harmadában van, ahonnan tekintetünk lefelé halad.

De nagyobb teret nyerünk a rendezgetésre, ha a címnek szenteljük a középső részt, lehetővé téve a címzett szervezetre vonatkozó adatoknak a mi adatainktól való elkülönítését.

- Válasszunk két műalkotást – az egyik a fő témát tükrözze, a másik meg a mi szervezetünket mutassa be.

A két kép azonos műfajhoz tartozzon – mindkettő pl. fénykép vagy grafika legyen. A kettő olyan legyen, mintha egyazon kézből származna; más szóval: az útnak indított, narancsszínű füstben csillogó rakéta képe nem nagyon illik össze egy rossz napunkon készült, megszürkült fekete-fehér felvétellel.

- A központi témát kifejező alkotás nagy legyen, de ne középen, tekintetünket a címre irányítsa. A helye a kép fölött, körülötte vagy rajta is lehet.
- Úgy alakítsuk ki az anyag címét, hogy alakja megfeleljen a jelentés, ill. javaslat témáját kifejező alkotás alakjának.
- Saját képünket a cégünkre vonatkozó adatok elé vagy végére helyezzük el az 5.93-as ábrán látható módon.

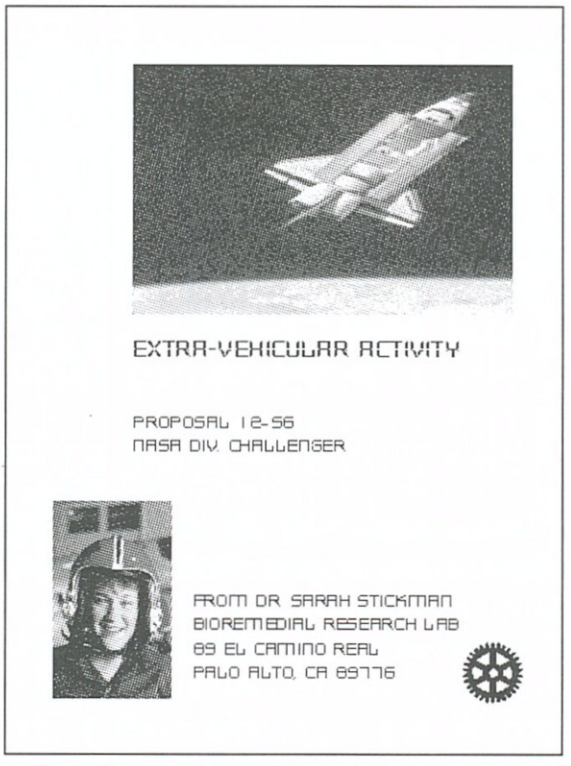

5.93 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Ha úgy képzeljük, hogy a minket ábrázoló képen az a személy vagyunk, aki bejelenti a fő témát, akkor a képet a rólunk szóló szöveg elé helyezzük. Ha viszont a képet mintegy aláírásnak vesszük, akkor az oldal aljára, bal vagy jobb oldalra helyezzük el.

- Emblémánkat kellő önmérséklettel használjuk, vigyázzunk, nehogy túl nagy súlyt kapjon a jelentésben.

A jelentést vagy javaslatot, persze, mi készítettük, de az végül is a megrendelő szervezetet illeti meg, vagy ők legalábbis bizonyára így vélik. Emblémánkat ezért csupán azonosító jelként használjuk, ne hencegésből.

- A szöveghez saját színkombinációnkat használjuk – a legfeltűnőbbet a címnél, szervezetünk nevéhez viszont szerényebb színeket alkalmazzunk (ami azért még tisztán kivehető legyen a háttérből).

Ha színeink ütköznek a kiválasztott képek színeivel, válasszuk a kép legfeltűnőbb színét, így fedőlapunk harmonikus lesz.

- Nyomtassunk színesben, és tiszta műanyag fóliával borítsuk be az oldalt.

Ha fényképeket használunk, fényes kikészítésű papírt válasszunk, pl. a HP Premium Photo Paper-t vagy valamelyik HP PhotoSmart fotópapírt. Ha nem fotókat, hanem színes rajzokat használunk, a HP Premium Inkjet Glossy Paper-t használjuk. Erős, de átlátszó műanyag borítóban a néző még jól láthatja a képet, de ugyanakkor meg is óvja.

Katalógusok

A katalógusokban termékek számára, méreteire stb. vonatkozó adatokat jelenítünk meg. Akkor elevenek igazán, ha a termékekről, szolgáltatásokról készült képekkel és a vevőknek is tetsző leírásokkal vannak ellátva. Ha pl. több száz féle termék forgalmazásáról van szó, az adatokat bizonyára adatbázisban tároljuk, s néhány oldalunk bizonyára az adatbázisban levő adatokra épül. Ha elegendő számítógépes tárral rendelkezünk, adatbázisunk bizonyára tartalmaz termékekre vonatkozó képet és értékesítésre vonatkozó leírásokat is. Ha nem, igénybe kell vennünk szövegszerkesztőt, amilyen pl. a Word is; egyszerű tervező programot, amilyen a PageMaker; kiadványszerkesztő programot, amilyen a FrameMaker, hogy a katalógus oldalai kápráztatók és következetesek legyenek.

Elektronikus állományunkat általában nyomtatással foglalkozó társasághoz visszük, mert néhány száz oldal fölött ők már gyorsabban és olcsóbban is dolgoznak, mint mi. Az ilyen társaságoknál tudnak papírt vágni is, ezért olyan tervezetet készíthetünk, amelyben a fedőlap képei kiérnek egészen a lapszélig (ezt a legtöbb otthoni nyomtatóval nem tudjuk elérni) és választhatunk a 21,5x28 cm-estől eltérő méreteket is. Ott a papírfélékből is nagyobb választékot találunk, mint a papírüzletekben, ami azt jelenti, hogy otthon dolgozhatunk saját nyomtatónkkal szabványos papírra is, a nyomdát pedig megkérjük, hogy úgy csökkentsék a méreteket, hogy a kisebb, vágott papírra illeszkedjék (katalógusunk külső mérete). Az ő papírjuk mindkét oldalára lehet színesen nyomtatni, ami odahaza nem mindig lehetséges. A nyomdában általában 10-20%-kal lehet csökkenteni a szöveg és a fényképek mére-

tét, mert, hála a jobb papírnak és hardvernek, az ő felbontásuk nagyobb az otthon elérhetőnél. Más szóval: otthon a nyomtatóval a próbaoldalt készítsük el, ami kicsit nagyobb méretű a katalógushoz szükséges méretnél.

- Először a vágási méretet határozzuk meg. Ez a papírnak a vágás utáni méretét jelenti.

A 21,7x28 cm-es méret mindig megfelel, mert a nyomtató cégek tudnak 43,5x28-as méretű lapokat használni, amelyeket ketté lehet hajtani, és össze lehet kapcsolni. Hasonlóan, a 10,8x14-es méret olcsó, megfelelő vágási méret, mert a cégek csak a levélméretű lapokkal dolgozhatnak. A 18x20-as vagy a 18x23-as méretek már bizonyos vágást igényelnek, de ezek szabvány méretek és a nyomtató cégek tudják, mit kezdjenek velük. Ha más méretre van szükségünk, érdeklődjük meg néhány nyomtató cégnél, hogy mekkora felárat számítanak fel a kért méretnél.

Ha a 21,7x28-astól eltérő méretet választunk, előre döntsük el, hogy szoftverünkkel ebben a méretben akarunk-e dolgozni, zsugorításra csak az otthon meglevőnél jobb papírnál gondoljunk. Fontoljuk meg azt is, hogy ha zsugorítjuk a margót, olyan méretben nyomtathatunk ki, amilyenben dokumentumunk végső alakjában lesz. Ne felejtsük, persze, hogy ha zsugorítjuk a margókat és közönséges papírra nyomtatunk, oldalaink szélén sokkal nagyobb üres helyet kapunk, mint amilyent egy felhasználó kapna; a helyes méretarányok megtartása végett ezért vágjunk le kicsit a margók szélén.

- Bármilyen szoftverrel dolgozzunk is, gondoljunk a beosztásra: hány hasábunk legyen egy-egy oldalon?

Az egyhasábos megoldás komótos olvasásra, mint pl. az 5.94-es ábrán látható, hőlégballonistáknak szóló katalógus. Egy ismerős könyvkereskedő pl. minden kiárusításra szánt könyvről 4-5 bekezdésnyi ismertetőt ír; amikor végiglapozunk katalógusában, megismerkedhetünk ízlésével, érdeklődésével, s az is kiderül belőle, mennyire kedveli a kiárusítási könyveket. Ez alkalmas módszer abban az esetben, ha kisszámú, egymástól nagyon eltérő jellegű termékekről van szó. De mi legyen akkor, ha elektromos berendezésekről, edényekről, serpenyőkről van szó? Valamilyen rendszer szükséges ezek ismertetéséhez is, rutin, amellyel az olvasók kitalálhatják, mely képhez milyen szöveg jön, hol végződik az egyik tétel ismertetése, és hol kezdődik a másiké, hogy zavar nélkül össze tudjuk hasonlítani az egyes tételeket.

A 2-3 hasábos beosztást (lásd! az 5.95-ös és 5.96-os ábrákat) olyan katalógusoknál érdemes használni, ahol sok, esetleg ezernyi terméket kell ismertetni. Műalkotásokat itt is elhelyezhetünk, esetleg két hasáb széleset is. Ha két egymást követő tétel között van elég üres hely, nem kell tartani attól, hogy zavaros lesz.

- Fejlesszünk ki egy szabványos oldalt – a lehető legmegszokottabb kivitelűt. Ezen határozzuk meg, hol álljon kép, hol meg szöveg (lásd! az 5.97-es ábrát).

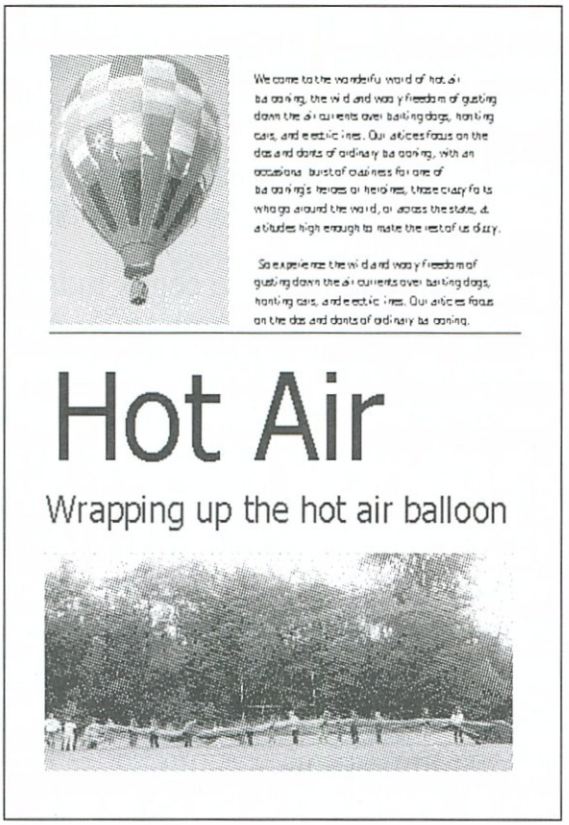

5.94 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold 6.3-ból*

5.95 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold 6.3-ból*

5.96 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold 6.3-ból*

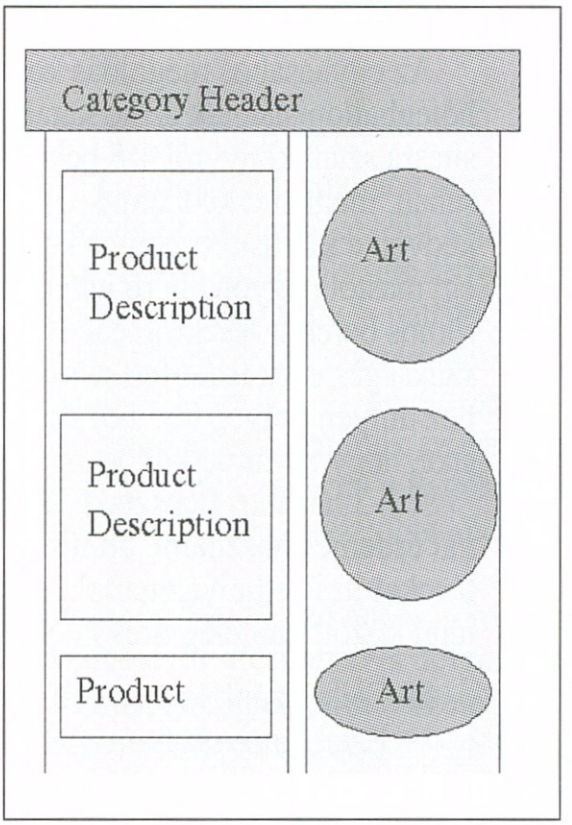

5.97 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold 6.3-ból*

Mielőtt levágnánk, a tervben ki kell számolnunk, hol kezdődik a kép és meddig terjedhet. Az alkotások gyakran a szabad hely bal felső sarkában kezdődnek és jobb oldalon végződnek; néha célszerű úgy rendezni, hogy 2-3 hasábot is átfogjon.

A magas szintű, kifinomult tervekben a szöveg megmarad a helyén, onnan soha nem merészkedik el, és képeket csak ritkán enged be saját területére; a szöveg szorítkozhat képfeliratra, a jobboldali hasábra, de bárhová van is kijelölve a helye, azt megtartja. A prózaibb tervekben a kép gyakran elnyomja a szöveget, néha a helyét is elfoglalja, a szöveg benne néha egészen váratlan helyeken bukkan fel. A kevésbé igényes tervekben a szöveg úgy veszi körül a képet, mint szúnyogok a kempingezőt. Ez bosszantja az olvasót, mert nehéz olvasni. A megrendelési nyomtatványt középre helyezzük, onnan könnyű kitépni.

A megrendelő lapot „önpostázó" kivitelben készítsük, amit csak ki kell tölteni, és már lehet is postázni. Ebben a fejezetben még lesz szó erről.

■ A borítólap jelezze, hogy mit tartalmaz a katalógus.

A legjobb borítólap egyetlen terméket emel ki, amely az összes többi termék minőségét és kívánatosságát is sejteti. A legtöbb borítólap egy csomó tételt felsorol, a legrosszabb pedig odaprésel egy tucatnyi alkalmi vételt – gondoljunk csak a nyaralási idényre szánt katalógusokra. Melyik legyen hát a követendő mintánk?

Dossziét készítünk sikereinkből

Ha be kell mutatnunk munkánk minőségét, de nem olyan termékeket forgalmazunk, amelyeket katalógusban szokás bemutatni, érdemes dossziét készíteni sikeres terveinkből. A dosszié főleg azok számára fontos, akik olyan összetett szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek bizonyos körülmények között levő kliensekre szabottak vagy korlátozottak. Az eladáshoz tehát nincsen szabvány módszer – tehetségünk, ízlésünk és szaktudásunk van, s egyedül munkánkkal tudjuk ezeket bemutatni. Ezért dossziénk minden tervezetnél három részből álljon: a helyzet és a feladat ismertetéséből, egy, a munkánk elvégzése előtti és egy másik, a munkánk elvégzése utáni helyzet illusztrációjából. A dossziék nagyon hasznosak a hivatásosak, úm. művészek, építészek, belsőépítészek, vállalkozók, kertészek, továbbá olyan kreatív munkát végzők számára, mint a hirdetési szakemberek, könyvtervezők, interfésztervezők, kiadók és írók. (Ha munkánk terméke inkább szavakkal, mint kézzelfogható dolgokkal szemléltethető, „illusztrációnk" a munka előtti és utáni egyszerű szövegmintákból áll.)

- Készítsünk egy olyan fej- és láblécet, amely azonosít minket, mint készítőt és feltünteti mindegyik tervezetünk nevét, az 5.98-as ábrán látható módon.

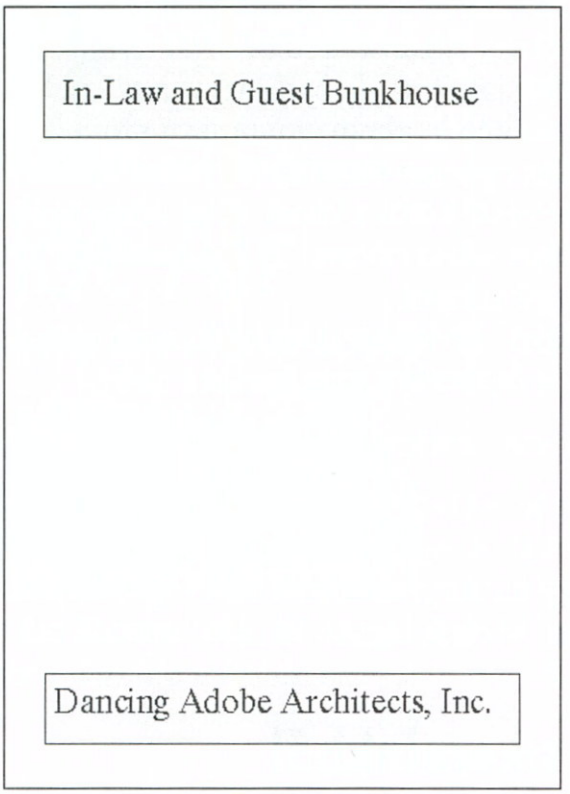

5.98 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Fejléccel és lábléccel (amely minden oldal tetején, ill. alján megjelenő szöveg) fogjuk össze ezeket az össze nem illő oldalakat. Cégünk nevét és emblémáját helyezzük el a reprezentatív láblécbe, a fejlécbe pedig az egyes tervezetek nevét írjuk.

- Egy külön oldalt szánjunk a helyzet ismertetésének, amelyet három részre osszunk: a feladat, a feltételek és a megoldás ismertetése.

Ezen az oldalon tudjuk megmagyarázni kliensünknek, hogyan tudtuk legyűrni a helyi nehézségeket. Az ügyfél ebből bizonyára meg fogja érteni, hogy nem azt gondoljuk, hogy a terv tökéletesen az ő esetére illik, ellenkezőleg azt akarjuk megmutatni, hogy az ügyfél elvárásainak teljesítéséhez bennünk megvan az alkalmazkodó és a segítő készség.

- A feladat részben bemutatjuk az ügyfelünket, a megbízásunkat és az ügyfél körülményeit, indítékait és az előzményeket. (Ide jöhet a vásárló emblémája, épülete vagy arca.)
- A feltételeket túl jól is ismerjük – költségvetési korlátozottság, személyzet, idő, kellékek.
- A megoldás részben a kiválóságunkat domborítjuk ki; itt mutatjuk be, milyen jó elképzeléseink vannak a problémák megoldására, s amit majd a megoldásról készült felvételek fognak mutatni.

E három részt egymástól jól elkülönített szakaszokban helyezzük el, hogy az olvasónak könnyű legyen átugrani másik részre, ha nem akar elidőzni egy bonyolult ismertetésben vagy túl hosszú fejezetben.

- Készítsünk felvételt vagy fénymásolatot a feladat megoldása előtti állapotról, vagy a munkavégzés során használt nyersanyagokról. Ennek a képnek a címe: Előtte, (5.99-es ábra), ahol egy építész cég mutatta be a felújítandó épületet és környékét eredeti állapotában.

Ehhez egy ütött-kopott kép is megfelel. Ha ezekből a képekből egy sorozat is van, mindegyiknél gondoskodnunk kell egy munkavégzés utáni felvételről is.

- Készítsünk felvétel-sorozatot munkánk csodálatos eredményéről, ahogyan az 5.100-as ábra is a felújítási munkálatok eredményét mutatja.

Itt egy kicsit szabad hencegni is. Tehetünk ide 3-7 képet, köztük legyen távolról és közelről készült felvétel is. Arra kell ügyelnünk, hogy a képek jól megvilágítottak és megnyerők legyenek. Silány felvételek használatát itt nem engedhetjük meg magunknak.

- A terveket jól láthatóan különítsük el egymástól.

Ha attól tartanánk, hogy bepiszkolódnak, vonjuk be műanyag fóliával az oldalakat. Ez némileg csökkenti a kép fényességét, de gyakran forgatott dossziénál jó szolgálatot tesz és így nyilvános helyre is kitehetjük azt.

- Az oldalakat megfelelő gyűjtőben tartsuk együtt.

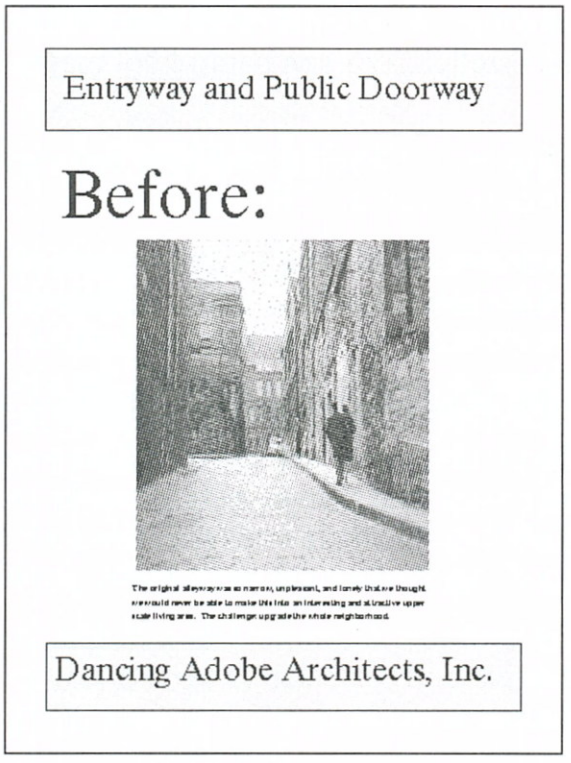

5.99 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

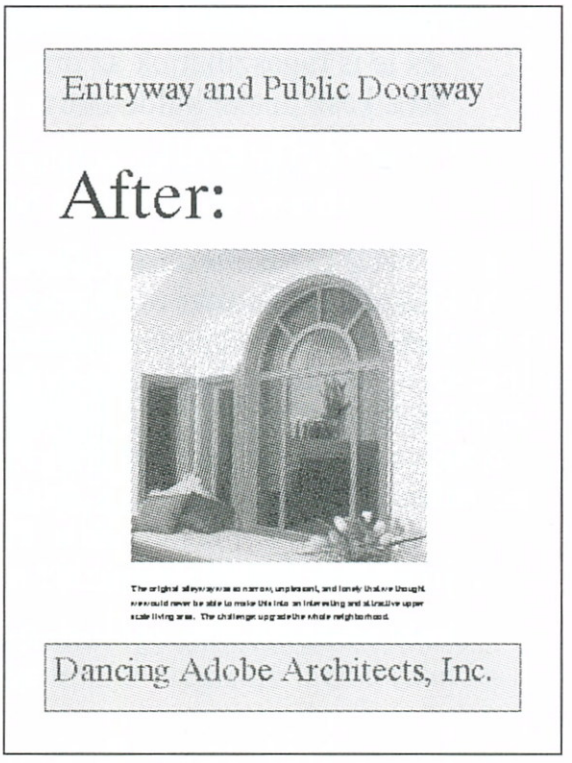

5.100 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Háromkapcsos, simaborítós iratgyűjtő elülső és hátlapjára, valamint az oldalára ráírhatjuk cégünk nevét (és esetleg elhelyezhetünk rajta egy fényképet), jelezve, hogy a miénk a dosszié. Ha anyagunk sorozatokból áll, esetleg érdemes dobozban tárolnunk, mint a fényképmásolatokat szokás. Ha képeink a szokottnál nagyobb méretűek, vásároljunk nekik megfelelő méretű, díszesebb dossziét. Ne sajnáljuk a pénzt a szép dossziéért: az első benyomások annak alapján alakulnak ki rólunk.

■ Készítsünk tartalomjegyzéket és azt a tervezetek elé helyezzük el.

Tipp

Több különböző sorozatot is készítsünk a tervezet-dossziékból, hogy legyen tartalékban is. Amikor ügyfeleinkkel tárgyalunk, ezek közül válogatjuk ki a megfelelőket. Írjuk rá a fedőlapra a nevüket, mondjuk úgy, hogy „Munkánk ismertetését tartalmazó dosszié Kovács Sándorné részére". Minél személyesebb a dosszié, annál jobban fogja érezni az ügyfelünk, hogy megértjük őt.

Sikeres közvetlen reklám

Valamennyien sok küldeményt kapunk a postán. Amikor átnézzük, kiválogatjuk a minket nem érdeklő, unalmas küldeményeket, meg ami drága portékát, vagy bóvlit kínál, s csak a csekket, a családi híreket, meg azt őrizzük meg, ami minket személyesen érdekel. Ha szeretnénk, hogy a mi küldeményeinknek sikere legyen, a lehető legvonzóbb külsőt kell kölcsönöznünk azoknak. Az Avery-féle Self-Seal Mailer papírnak mindkét oldalára nyomtathatunk, a hajtásvonal mentén össze hajthatjuk, és le is ragaszthatjuk az öntapadó széllel. Az ilyen papírokból magunk alakíthatjuk ki a kész postai küldeményt.

■ Az egész belső oldalon adjuk elő a lényeget, csak arra kell vigyáznunk, hogy címsor ne kerüljön a hajtásokra (lásd! az 5.101-es ábrát).

A 2-3-hasábos szöveg könnyen olvasható, a nagy színes rajzok jó benyomást tehetnek olvasóinkra – fényképekkel csak akkor lesz sikerünk, ha nyomtatónk megfelelően tudja kezelni azokat.

■ A „külső" oldalon alakítsunk ki egy keretet ahhoz a panelhoz, amely küldeményünk „hátoldala" lesz.

Ügyeljünk, hogy ez ne kerüljön át a hajtáson túlra. A keret és az alá kerülő panel között elegendő üres helyet hagyjunk ki.

- A címpanelre vagy annak közelébe nevünket és címünket írjuk kis betűkkel, a bal felső sarokba. Aztán, ha van, illesszük ide be címzettünk fényképét. Ha nincsen, saját üdvözlő fényképünket illesszük ide az 5.102-es ábrán látható módon.

5.101 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

5.102 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

Küldeményeinket egyebek között azzal tehetjük sokkal személyesebbé, hogy olyan adatbázist állítunk össze és használunk, amely alkalmas ügyfeleink fényképének tárolására is. Ha van ilyen személyes Rolodex-rendszerünk, vagy egy olyan adatbázisunk, amilyen a FileMaker is, amely alkalmas képek tárolására a rekordjaiban, megkezdhetjük klienseink fényképének gyűjtését, adatbázisba helyezését és küldeményünk címoldalára nyomtatását (mint egy adatbázisból származó jelentést). Az olyan küldeménynek nem lehet ellenállni, amelyen saját fényképünk látható. (Ha nincs fénykép valamely ügyfelünkről, a magunkét helyezzük el feladóként, ebből a címzett tudni fogja, hogy a küldemény tőlünk származik.)

- A „külső" oldal harmadik részében készítsünk egy másik keretes részt, ügyelve, hogy ennek széle és a címterület között elegendő üres terület legyen, mint az 5.103-as ábrán is látható

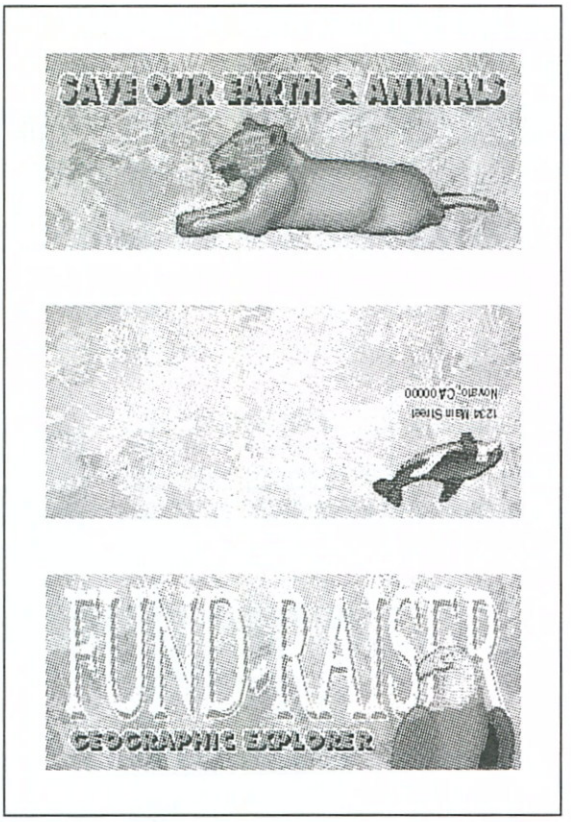

5.103 ábra *Egy kép a Mindscape PrintMaster Gold-jából*

6.
FEJEZET

Közösségi tevékenységek

AMIRŐL SZÓ LESZ

- Új életet a közösségnek
- Segítjük kedvenc csapatainkat
- Megismerjük környékünket

Önkéntes tevékenységek

Még végiggondolni is sok, hányféle önkéntes tevékenységben szoktunk részt venni. Kisegítünk valakit a bajból, megteszünk mindent a helyi iskola, kórház, nem haszonért működő szervezet, kultúrház érdekében, amit csak tudunk. E munkákban az a közös, hogy csaknem minden résztvevője ingyen dolgozik. Ezért mások az ilyen munkák szabályai, mint a köznapi rendes munkákéi, hiszen erre nem lehet bárkit odaparancsolni. Nekünk az a tapasztalatunk, hogy az emberek nem is annyira a pénzért, mint inkább az elismerésért dolgoznak – és a jól végzett munka miatt érzett megelégedettség érzéséért.

Felajánlhatjuk segítségünket e szervezetek részére a napirend, a bejelentések, hirdetések és a plakátok elkészítésében. Digitális képeink és nyomtatónk segítségével felhívhatjuk a figyelmet a csoport céljaira, segíthetünk a munkaszervezésben és új tagokat is toborozhatunk.

Gondoskodunk a találkozókon való megjelenésről

Sokan arról panaszkodnak, hogy nem tudtak a találkozóról, még akkor is, ha küldtünk nekik értesítést. A legtöbb értesítés a szemétkosárba kerül. Az is lehet, hogy elolvassák, félig elhatározzák, hogy részt vesznek rajta, aztán különös módon elfelejtik, hogy mikor, hol tartják.

A részvétel attól függ, mennyire hat a meghívónk a meghívottra. Emlékeztessük őket arra, kikért, miért is létezik a csoportunk – gyerekeikért, szüleikért vagy a templomért. Hogy észben is tartsák a rendezvényt, jelöljük meg a megbeszélés témáit. Ha ezt előre tudják, valószínűbb, hogy eljönnek, mert valamilyen mondanivalójuk bizonyára akad egyik-másik témáról.

Persze, sokan társalgásra használnák az összejövetelt. A társalgás jó dolog, de igazi napirend, meg levezető elnök nélkül a találkozók gyakran pletyka-összejövetellé fajulnak, határozat hozatalra meg sor sem kerül.

Mi azzal járulhatunk hozzá az ilyen találkozók eredményessé tételéhez, hogy felajánljuk a következő találkozó napirendjének előzetes elkészítését és szétosztását. Nem kell persze túl hivatalosnak lennünk, de azt felsorolhatjuk, mely kérdésekben kell dűlőre jutni az összejövetelen.

1. Még a rendezvény előtti összejövetelen készítsük el a megtárgyalandó témák listáját.

2. A témákat nyitott kérdések formájában fogalmazzuk meg.

   Ha például valaki új másolót szeretne vásárolni az iskolának, a csoport másik tagja viszont a régi megjavítását javasolja, az erről folytatandó vitát úgy fogalmazzuk meg, hogy: „Az iskola másolója: újat vegyünk vagy megjavíttassuk a régit?" Ha így, kérdés formájában szövegezzük meg a témát, rávesszük a résztvevőket, hogy a találkozó előtt átgondolják álláspontjukat a kérdéssel kapcsolatban.

3. Fogjunk össze más résztvevővel, olyannal, aki jegyzetelt a találkozón, nehogy figyelmetlenségből vagy tévedésből kimaradjon valamelyik, a következő alkalommal megtárgyalandó téma.
4. A témákat valamilyen alkalmas sorrendbe szedve írjuk le, hogy elkerüljük a káoszt. Kérjük az elnök beleegyezését is.

   Egyes döntések meghozatalát előre kell hozni. A hosszabb vitát igénylő témákat érdemesebb az egyszerűbbek után megvitatni.
5. Odahaza egy papírlapra nagy – 18-24-pontos – betűkkel írjuk le a témákat, így nem fogjuk elveszíteni.
6. Helyezzünk el a napirendre legalább egy, a csoport céljára vonatkozó rajzot.

Például, a helyi szülői munkaközösség az iskoláját látná legszívesebben (lásd! a 6.1-es ábrát) a napközi otthonosok a 6.1-es ábra segélyén levő biztosítótűkre szavaznának, habár a legjellemzőbb mindkettőre az eldobható pelenka lenne. A szöveg és a kép felnagyításával az unalmas gépelt értesítést olyan plakáttá alakítottuk át, amelyet nyugodtan kitehetünk közszemlére, illetve olyan levéllé, amelyre felfigyelnek olvasáskor.

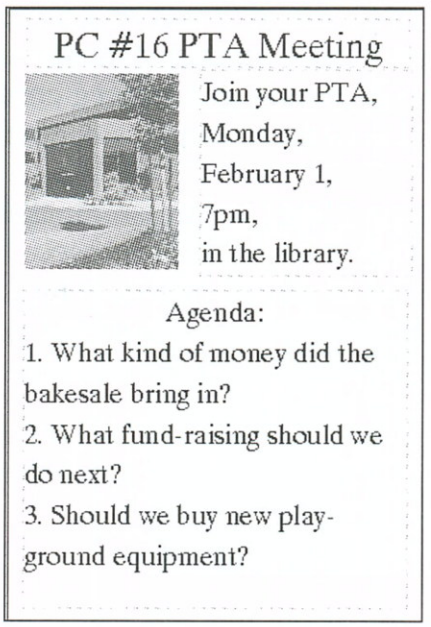

6.1 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suit-jével készült kép*

Semmi nem indokolja, hogy a napirendnek ugyanolyannak kell lennie, mint amilyeneket a munkahelyeken lehet látni. A munkahelyeken mindenki köteles elmenni az összejövetelre. Az önkéntes szerveződések esetében viszont meg kell győzni az embereket, hogy munkából hazatérve és közömbösségüket legyőzve engedjenek a felhívásnak. Azonkívül figyelmüket is elkerülhetik az ilyen megmozdulások. Viszont minél színesebb kivitelű a napirend, annál inkább emlékeznek rá, annál valószínűbb, hogy a gyűlésen részt is vesznek – ha meg már ott vannak, bizonyára véleményt mondanak.

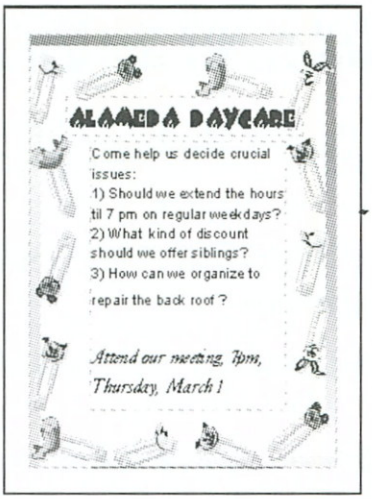

6.2 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Események és munkaülések bejelentése

A dolog eléggé közismert: a munkaülés másnapján, amelyen az 50 meghívottból összesen öten jelentek meg, a távollevők kijelentik, hogy őket bizony nem is értesítették. Persze, írásban mindegyiküket kiértesítettük, három hónapon keresztül minden találkozón kihirdettük és előtte két héttel mindenkit írásban is meghívtunk a találkozóra. Persze, amikor a tervben munka elvégzése, vagy ami még ennél is rosszabb, a hétvégi szabadidőből néhány óra feláldozása szerepel, sok ember rejtélyes módon feledékennyé válik.

Mindenkit nem lehet meggyőzni. Azokat viszont lehet befolyásolni, akik haboznak, akiknek egyéb sürgős tennivalójuk akad, vagy kifogásokat keresnek. Hogy hogyan? Készítsünk plakátsorozatot, melyen a bekövetkező eseményt hirdetjük meg, aztán ezek levélméretű változatát küldjük el a tagoknak. Rajzokkal pedig hívjuk fel a figyelmet az eseményre és verjük a fejükbe az időpontját és célját.

- Az összeterelés eredményesebb lesz, ha kiemeljük, hogy a résztvevőket megvendégeljük. Finom étellel és a legjobb édességekkel (lásd! a 6.3-as ábrát).

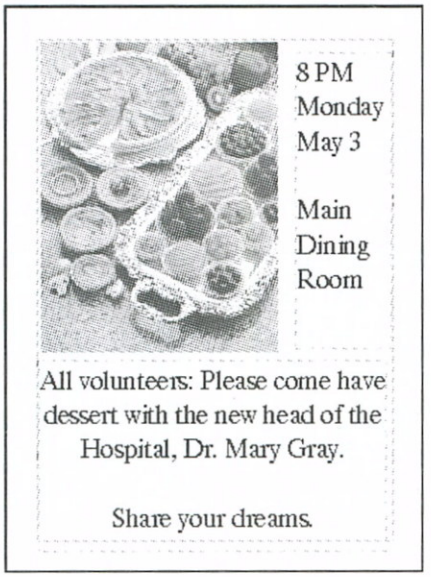

6.3 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

- Ne riadjunk vissza a pillanatnyi meghatódás kiaknázásától vagy érzelgős képek használatától, amilyen a 6.4-es ábrán is látható.

6.4 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

- Lehet, hogy esetleg önérzetükre hatva tudjuk rávenni a tagokat a munkavégzésre. Ezt azonban humoros formában tegyük, mint az a 6.5-ös ábrán látható.

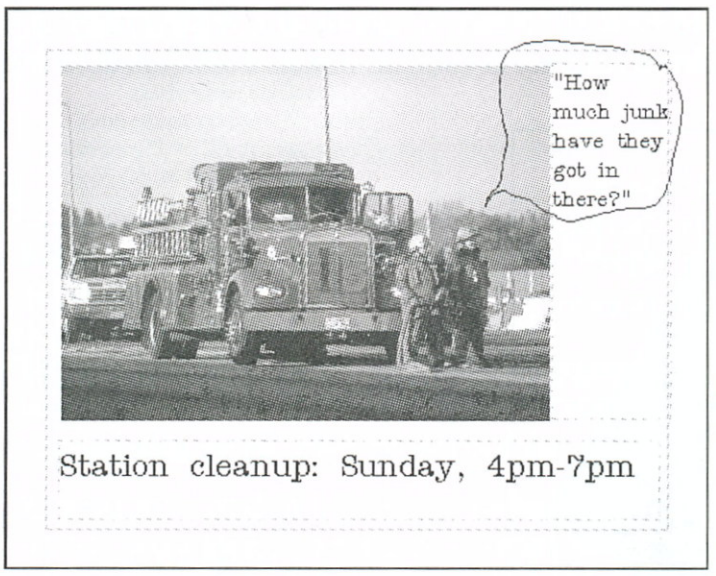

6.5 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

■ Ha olyasmi is lesz a rendezvényen, ami közös érdeklődésre tarthat számot – sőt, kellemes –, azt a címoldalon, középen említsük meg. Ha már fecsegnek róla, bizonyára nem fogják elfelejteni az időpontot és a helyet (lásd! a 6.6-os ábrát).

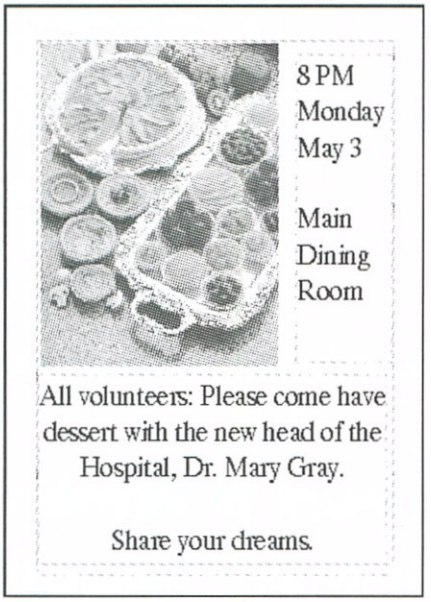

6.6 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

■ Az új-mexikói Roswell egész lakossága pénzbevételhez fog jutni, amikor turisták tömege fog beözönleni a városba, hogy megemlékezzenek a marslakók 50 évvel korábban bekövetkezett állítólagos lezuhanására. A pénz nagy úr, főleg, ha megszerzésének közösségi elemei is vannak, mint azt a 6.7-es ábra is mutatja.

6.7 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

A közösségi szellemre való hivatkozás akkor hatásos igazán, ha azt pénzszerzési lehetőség is alátámasztja, még ha az esetleg közvetett is.

Tőkeemelés örömszerzéssel

Győztes csapat pénzügyi forrásait mindig könnyű emelni. Az adakozók jóságát mindenki elismeri, azt azonban mindenki szereti, ha nyilvános elismerést is kap viszonzásul. A helyi, kisebb vállalkozók szeretnék, ha azt mindenki tudná, ki vásárolta a pompont a fő szurkolóknak, azt meg a nagyobb vállalkozók is szeretik, ha a pálya mellett láthatnak egy bizonyos zászlót. A köszönetnyilvánítás a mi elismertségünket is növeli. Ezért a megígért adományt azonnal vegyük komolyan, és rögtön köszönjük is meg, még mielőtt megkapnánk azt.

1. Készítsünk egy, a csapatunkat, jótékonysági csoportunkat, iskolánkat vagy szervezetünket a lehető legkáprázatosabban ábrázoló képet.
2. Írjuk rá az adományozó nevét. Kitehetjük az ablakba, onnan hirdetve, hogy kapni öröm, de adni dicsőség (lásd! a 6.8-as ábrát).

6.8 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Tegyük lehetővé, hogy segítőink könnyen hozzájussanak szórólapjainkhoz vagy mini-plakátjainkhoz, hogy szétoszthassák őket; minél nagyobb közönség tud róla, annál több adakozó lesz.

Készítsünk minden lehetséges partnerünknek egy ilyen plakátot, írjuk rá nevüket, hogy lássák, fel akarjuk venni őket a reklám-együttműködésbe, és hogy megmutassuk, hogyan kaphatnak viszonzást adományukért.

3. Kísérő levéllel küldjünk egy 60x60 cm-es méretű plakátot. A levélben kifejtjük – köszönetnyilvánítás formájában –, hogy milyen sokra értékeljük a 100 $ fölötti támogatást.

Plakátunk négyzetméterenkénti 161 $-os egységáron számolva 60 $-ba fog kerülni, tehát nyerünk 40 $-t. A plakát meghirdeti programunkat és megmutatja az üzleti élet szereplőinek, hogy adakozóink jelentős támogatást nyújtottak, így programunk ismerői sokra értékelik jótékonyságukat. Minden, ekkora összeget felajánló támogatónkat részesítsük elismerésünkben. Gon-

doskodjunk arról, hogy mindenki megtudja, ki adott sokat, és minden találkozónkon, minden levelünkben kérjük meg az embereket, hogy mondjanak köszönetet az adományért. Ez mindenkiben jó érzést kelt és biztosítja, hogy legközelebb, ha kérünk, ismét kapunk támogatást.

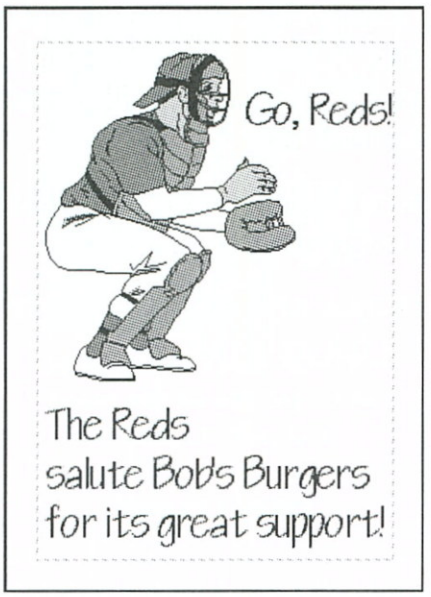

6.9 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Az üzletembereknek küldött köszönő plakátokon hangsúlyozzuk ki, mennyire nagyra értékeljük együttműködésüket, a kölcsönös tiszteletet és a támogatást; az adományozók ki fogják függeszteni a plakátot és azt minden vevőjük látni fogja.

4. Készítsünk dicsőségtáblát azokról az adományozókról, akiknek különösen hálásak vagyunk. és helyezzük el olyan helyen, ahol a közösség tagjai jól láthatják (lásd! a 6.10-es és 6.11-es ábrát).

   Ne sajnáljuk a pénzt, minőségi kivitelt kell elérni. Készítsük el a plakátot, ragasszuk fel egy lemezre vagy vonjuk be az időjárás viszontagságai ellen védőfóliával, majd tegyük ki külső falra, ablakba, ahol sokan, köztük adományozóink is láthatják. Gondoskodnunk kell arról, hogy az adományozók megérezzék: nagyra értékeljük tettüket – ha ezt megérzik, sokat fognak tenni értünk.

   Ehhez egy kis szín, meg forgalmas hely kell csupán.

Használjuk fel azt a képet is, amit az adományozótól kaptunk örökbe vagy kölcsön, írjuk mellé a köszönő szavakat, s jótevőnk sokáig fog őrülni neki.

6.10 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

6.11 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Kampány

Ha véradásra kérjük az embereket vagy a szegények részére ruhát gyűjtünk, a szó eszközével úgy kell bánnunk, ahogyan politikai kampányban szokás. Egy, két vagy három plakát megteszi. Köztük legyen egy levélméretű is, amelyből százával tudunk elhelyezni különböző forgalmas helyeken.

- Legyen rajta egy, a megsegítendőket ábrázoló kép, amilyen a 6.12-es ábrán is látható.

6.12 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

- Ha sokféle tárgyi adományra is szükségünk van, tüntessük fel, hogy könnyebbé tegyük az adakozást.

  Ha csak annyit írunk ki, hogy természetben is elfogadunk adományt, akkor nem fogják tudni, hogy tudnak-e segíteni. De ha a 6.13-as ábrán látható módon megnevezzük a szükséges dolgokat, arra élénkebben fognak reagálni azok, akiknek van ilyen holmijuk vagy árusítják.

6.13 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Nevezzük meg felhívásunk célját is 2 mint képünkön a tengerpart megtisztítását.

- Ha van erős érzelmi hatást kiváltó képünk, azt is használjuk fel, mellette a szöveg a lehető legegyszerűbb is lehet, amilyen a 6.14-es ábrán látható.

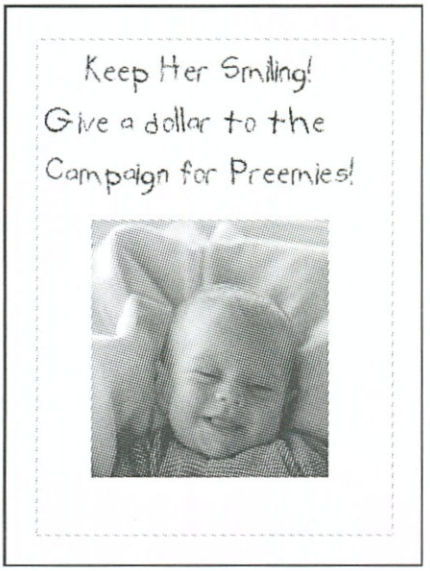

6.14 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Babák képével szinte mindent el lehet érni, ezért azt helyezhetjük a középpontba, mellette minden egyszerű legyen.

Elevenebbé tesszük a hírlevelet

Sok szervezet hírlevelekkel szokta bejelenteni találkozóit, azzal fejt ki propagandát vagy toboroz magának új tagokat. Sok hírlevélben viszont túlteng a szöveg, és háttérbe kerülnek a képek. De miért ne lehetne áthelyezni a hangsúlyt, hogy kissé szórakoztatóbb kiadványhoz jussunk?

- A lényeget a képpel mondassuk el, a szöveg szerepe a bevezetésre és a kép feliratára szorítkozzék, mint a 6.15-ös ábrán is.

  A cikkeinket magunk is megírhatjuk, s mellőzhetjük a hivatalnokok szokásosan terjengős írásait. Ezer szó helyett egyetlen bekezdést írjunk. Mondjuk el a történetet a képaláírással.

6.15 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

■ Minden kiadvány képanyagát ugyanabból a forrásból merítsük, mint az a 6.15-ös ábrán is látható, hogy egységességet tükrözzön.

6.16 ábra *Mindscape PrintMaster Gold Publishing Suite-jével készült kép*

Ha a képeken van a hangsúly, az egyes számokon belül a képek hasonlóságára gondot kell fordítanunk.

■ A képpel az egész oldalt is kitölthetjük, a szöveget ilyenkor a képbe írjuk.

Közösségi összejövetelre egy mindenki által felismerhető képet használjunk, a szöveget ebbe írhatjuk a 6.17-es ábrán látható módon.

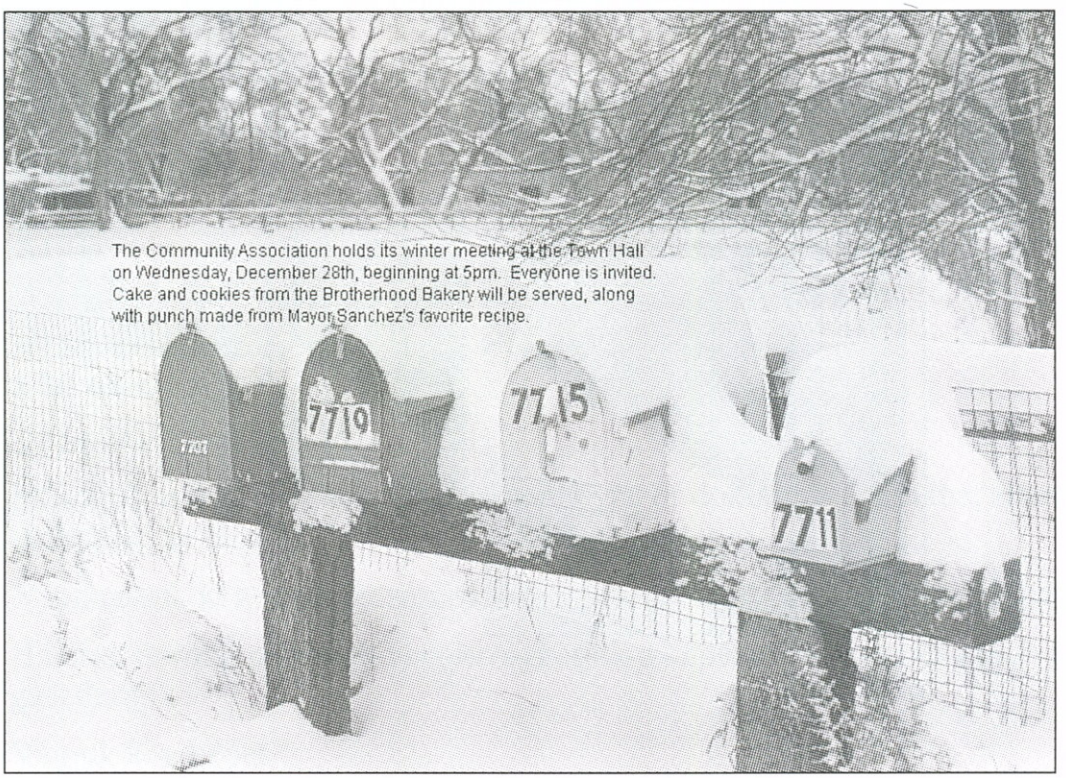

6.17 ábra

A nézők fel fogják ismerni a helyszínt és elolvassák benne a szövegünket egy olyan hírlevélben, amelyben minden oldal egy-egy hatalmas képből áll.

Sportünnepély

A digitális képalkotás lehetővé teszi saját sportkártyák, csapatnévsor készítését (amelyen a csapattagok a büszke rokonok felé ragyogó arcát fedezhetjük föl), vagy, hogy a gyerekből – legalább virtuálisan – nagy ligajátékost neveljünk. A döntő meccsre való felkészülés keretében cégéreket, autódíszeket és fantáziadús képes sportplakátokat készíthetünk.

Sportkártyák

Kisgyerekek gyűjtik, kereskednek vele, halomba rakják, találgatják árukat és hogy később mennyit fognak érni. A sportképek a rágógumi mellé adott, a világ futballligáiról, jégkorong játékosairól stb. készült képsorozatok kiegészítéseként jöttek létre. A Little League, a Pop Warner, a Young American Football League és a Youth Soccer fényképészeinek egy része néhány dolláros üzletet csinál abból, hogy gyerekek arcképéből kártyát készítenek.

Ha gyerekünk csapatának nincsen ilyen minden hájjal megkent fényképésze, s ha nincsen akadálya, mi is készíthetünk ilyen képeket a csapat tagjainak.

1. Azzal kezdjük, hogy a fénykép elektronikus változatának méretét kb. 5x7,5 cm-es, tehát kb. kártyalap nagyságúra változtatjuk (lásd! a 6.18-as ábrát).

6.18 ábra

2. Ha szoftverünk lehetővé teszi a vonalszélesség változtatását, a szélesség-beállítót a legnagyobb szélességre, vagyis kb. 36-pontosra állítsuk be és válasszunk egy tetszés szerinti színt hozzá.
3. A négyszögrajzoló eszközzel vegyük körül színes téglalappal a képet a 6.19-es ábrán látható módon.

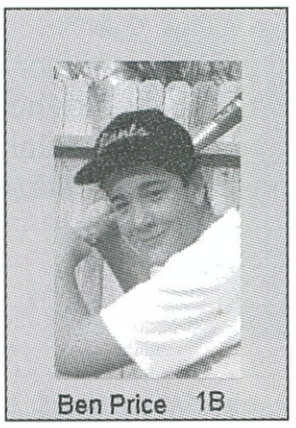

6.19 ábra

4. A keret aljára vagy tetejére írjuk be a gyerek nevét.

   Esetleg beírhatjuk a gyerek posztját vagy mezszámát is.

5. Ahhoz, hogy sztár lehessen gyerekünk, hozzá kell még írnunk valamilyen általa elnyert díjat vagy kitüntetést is a 6.20-as ábrán látható módon.

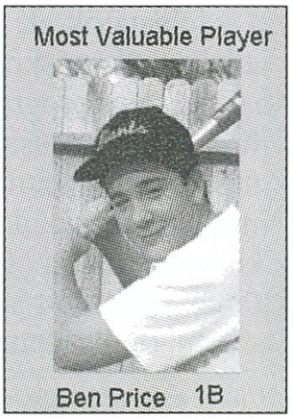

6.20 ábra

6. Másoljuk le a képet és ragasszuk be annyiszor dokumentumunkba, ahányszor csak ráfér az oldalra.
7. Nyomtassuk ki a rendelkezésünkre álló legvastagabb és legfényesebb papírra.

   Ha csak normál papírunk van, kivághatjuk a képeket és kartoncsíkokra ragaszthatjuk.
8. Vágjuk ki a képet.
9. Ha van összegyűjtött statisztikánk atlétánkról, a 6.21-es ábrán látható módon készítsünk belőle egy kis pályafutás-ismertetőt a kép hátára. Nyomtassuk, vágjuk ki, ragasszuk fel a kép hátára.

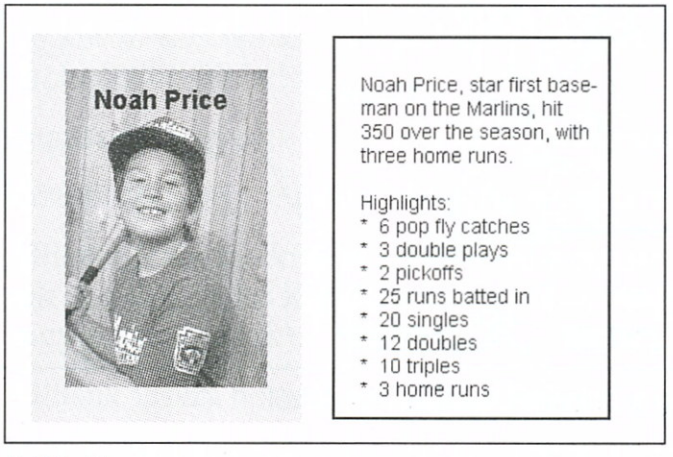

6.21 ábra

10. Hogy olyan legyen, mint az igazi kártya, több rétegből is össze lehet ragasztani, de úgy, hogy ne látszódjon nagyon.

Az egész csapatot megünnepeljük

A szülők, ha nem érzik magukat a csapat részének, többnyire csak szurkolnak gyereküknek. Gyereküket még futballsisakban, térdvédővel is felismerik, de mennél jobban megismerik mások gyerekeit is, annál szívesebben csatlakoznak máskor is a gyerekekhez. Örömmel vesznek részt játékos, szórakoztató és hasznos programokban.

A csapatszellemet a szülők körében azzal is erősíthetjük, hogy csapatnévsort készítünk az egész csapatról, amin rajta van a gyerek neve és mezszáma, így nagyszülők még bifokális szemüvegen keresztül is felismerhetik a család sportcsemetéjét. A meccsek előtt vagy után osszuk ki ezeket a csapatnévsorokat, így a szülők fokozatosan fel fogják ismerni a csapat más játékosait is, nem csak saját gyereküket. Ez ugyan még nem maga a csapatszellem, de kezdetnek jó.

- Nagyon vigyázzunk arra, hogy helyesen írjuk le a személyneveket és a mezszámokat.

  Ha valamivel keserűséget lehet okozni a szülőknek, akkor a név hibás írásával lehet.

- A lap tetejére helyezzünk el egy, a csapatot képviselő rajzot (lásd! a 6.22-es ábrát).

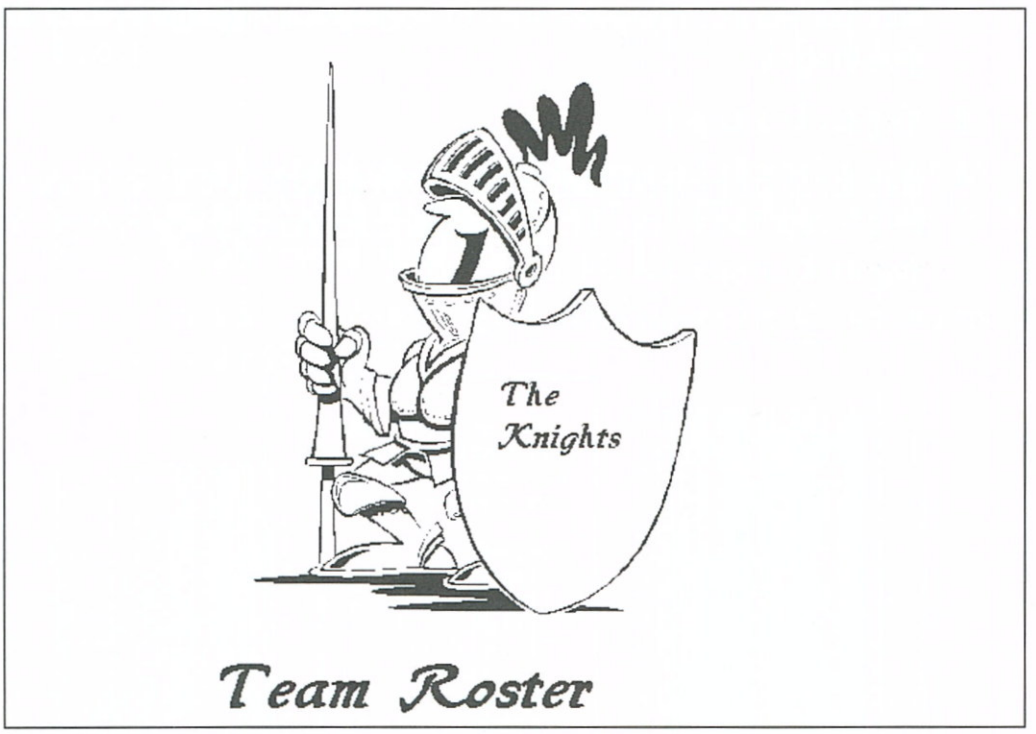

6.22 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Ha van hozzá elég időnk és türelmünk, helyezzük el a névsorban minden gyerek neve mellé a képét is a 6.23-as ábrán látható módon.

Mivel a képek terjedelmesek, valódi sorozatba kezdünk. A sorozatot kezelhetnénk, mint a csapat pénzalapjait növelő eszközt.

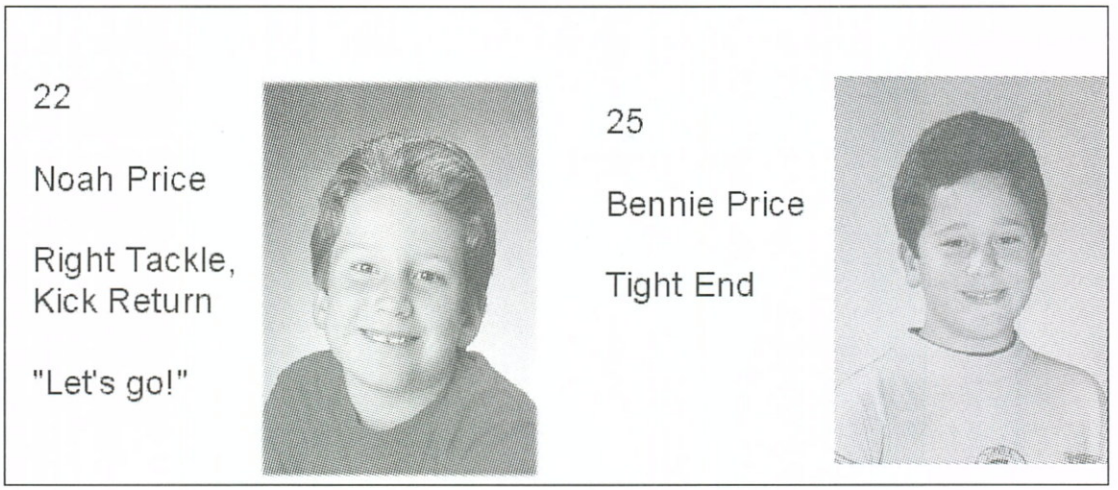

6.23 ábra

Átalakulás

Gyerekeknek általában vannak sportoló példaképei, ők is szeretnének olyan gyorsak, olyan híresek lenni, mint amilyenek azok a sikeres sportolók. Vágyaikat megvalósíthatjuk – mondjuk úgy: szimuláljuk –, ha ráépítjük fejüket a bálványozott játékos törzsére. Nem akarunk senkit bolonddá tenni, nem ez a cél – csak játszunk egy kicsit a gyerekkel.

1. Kerítsünk egy, a gyerekről készített képet. A szabadkézi kiválasztás eszközével vágjuk ki a fejét a 6.24-es ábrán látható módon, majd másoljuk le a kivágott részt.

   Nem baj, ha kicsit remeg a kezünk, amikor meghúzzuk a vonalat a fej és a haj körül. Később átszerkeszthetjük a képet, ha véletlenül nemkívánatos háttérrészlet került bele.

2. Ragasszuk a gyerek képét egy új dokumentumba.
3. Közelítsük, hogy minden képelem egyenként látható legyen.
4. Állítsuk fehérre a kitöltő színt, majd a ceruza- vagy a radír-eszközzel távolítsuk el a fölösleges képelemeket (azokat, amelyek a gyerek mögött levő falat vagy eget mutatják).
5. Állítsuk vissza normál méretűre a képet.
6. Hozzuk be ide a bálványozott hős képét, a „repülő" fej közelébe.
7. Úgy igazítsuk a hős méretét, hogy a két fej nagyjából azonos méretű legyen, mint a 6.25-ös ábrán.
8. A szabadkézi kiválasztás eszközével vigyük a gyerek képét a hős nyakára.
9. Álljunk ismét vissza a normális méretre és radírozzuk ki az imént eltűnt hős mögött megmaradt fölösleges képelemeket.

6.24 ábra

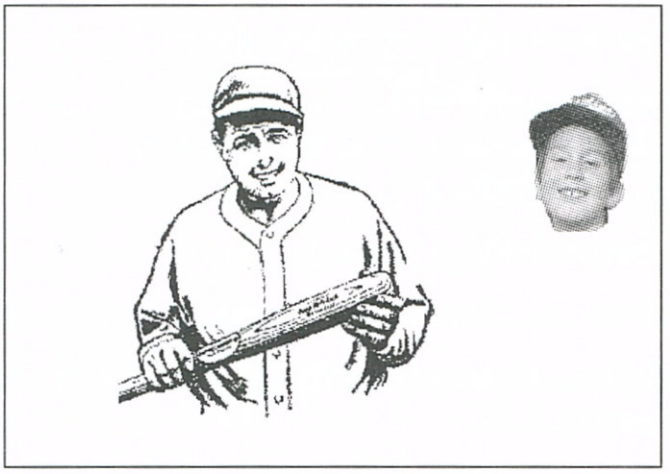

6.25 ábra *Baseball-játékos képe a Broderbund ClickArt-jából*

10. Állítsuk vissza az eredeti méretet a 6.26-os ábrán látható módon és nézzük meg, hogy elfogadható képet kaptunk-e.

5.26 ábra

11. Nyomtassunk.

Készülünk a nagy mérkőzésre

Béni fiam csapatának döntő mérkőzését reggel 8 órára tűzték ki. Az edző kérte, hogy a játékosok 7 órára legyenek a pályán. Ezért a szülők úgy döntöttek, hogy reggel 6 órakor találkoznak a bolt parkolójában, cipőfényezővel, krepp papírral, ballonokkal, pomponokkal, kidíszítik kocsijukat, így stílusosan, hangosan tülkölve vonultunk a mérkőzés helyszínére.

Ha ismerősnek tűnnének ezek a bohóságok, bizonyára az olvasó is kedvet kap arra, hogy számítógéppel egyszerűsítse az autódíszítés – majd a letakarítás – műveletét:

- Keressünk egy olyan clip art-darabot, amelyik alkalmas csapatunk jelképének szerepére és azt minden általunk készített holmira vigyük fel (egy lapra teljes méretben).
- Lehetséges, hogy nem találunk olyan rajzot, amely a csapat nevét szimbolizálja. Ilyen esetben magának a játéknak az emblémájához folyamodjunk, mint a futball esetében a 6.27-es ábrán látható rajzhoz.

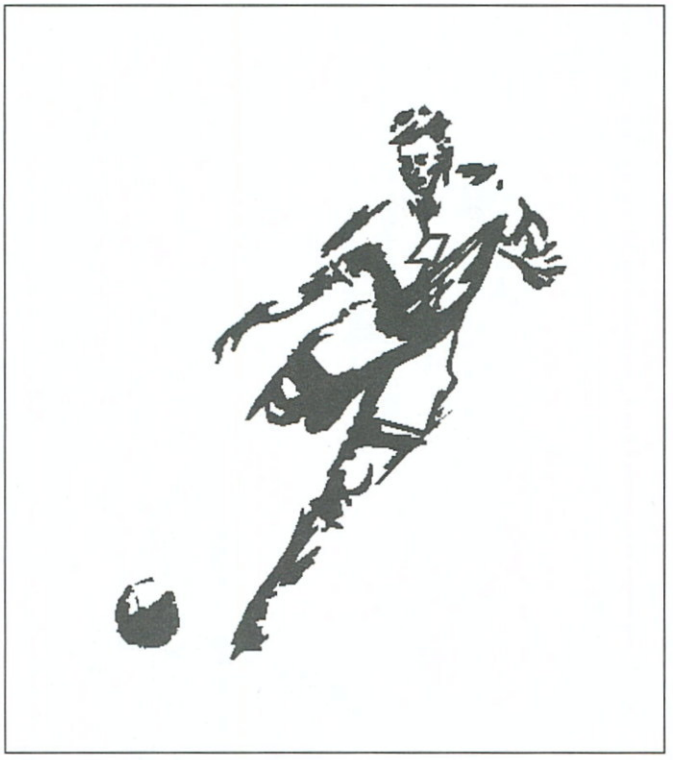

6.27 ábra *Egy kép a Broderbund ClickArt-jából*

- Készítsünk egy oldalsorozatot, benne kb. 288 pont (10 cm) magasságú szöveggel.

Jellegzetes buzdító szavak: „Első osztályúak vagyunk!" és „Hajrá csapat, hajrá!". Előjöhetünk eredeti ötlettel is: csak jó nagy betűkkel írjuk a buzdító szavakat, s ha azzal elvonulunk az ellenfél tábora mellett, meghökkentjük őket.

- A szövegzászló mindkét végére illesszük be a rajzot a 6.28-as ábrán látható módon.

6.28 ábra

- Igen, ezeket aztán ragasztószalaggal erősíthetjük fel az autóra.
- Készítsük el a zászló kisebb (felényi) változatát és ragasszuk fel a kocsi ütközőjére.

Miniplakátokat készítünk

Amikor úzni kezdünk egy sportágat, kialakulhat az a szokásunk, hogy szobánk vagy irodánk falán emlékeztetőket függesztünk ki. A gyerekek ezt biztosan szeretik csinálni. Nem mindig és mindenkinek akad azonban elegendő helye nagy sportemberek még nagyobb fényes, színes fényképeinek.

Ilyen esetekben merül föl – a 21,5x28 cm-es méretű – miniatűrök készítésének gondolata, amire a számítógép tökéletes eszköznek bizonyul. Könnyen ki lehet azokat tűzni, s ha elsárgultak vagy bepiszkolódtak, nyugodtan levehetjük, mert néhány perc alatt újat készíthetünk helyettük.

1. Kedvenc sportágunk fényképéből induljunk ki – saját felvételünkből, vagy amit clip art-gyűjteményből, esetleg a webről szereztünk.

   Keressen önnek tetsző képet, még akkor is, ha nincs remény arra, hogy egy hivatásos fotós rápillantva az irigységtől elsárguljon. A kezdő lesiklópályája képe, amilyen a 6.29-es ábrán is látható, lelkesítőbb egy kezdő síelő számára, mint a hóförgeteg a svájci Zermatt csúcson.

6.29 ábra *Egy fénykép a Broderbund ClickArt-jából*

2. Ha a kép ismerős tárgyakat mutat, de unalmasan, jelöljük ki az egész képet és alkalmazzuk valamelyik, a programban található torzítást rajta.

   Például ellenkezőre változtathatjuk a színeket, mint a 6.30-as ábrán. Szemünk csak erőlködve tud felismerni valamit a képen. A torzítás idegesítően hathat, de a gyerekeknek, akik szokványos képeket láthatnak csak, bizonyára tetszik. A képeket alakjuk vagy színárnyalatuk megváltoztatásával, de akár furcsa ecsetvonásoknak az égre rajzolásával is el lehet torzítani (lásd! a 6.31-es ábrát). Csak az eredeti témát ne töröljük ki, még annak a torzított változatát sem.

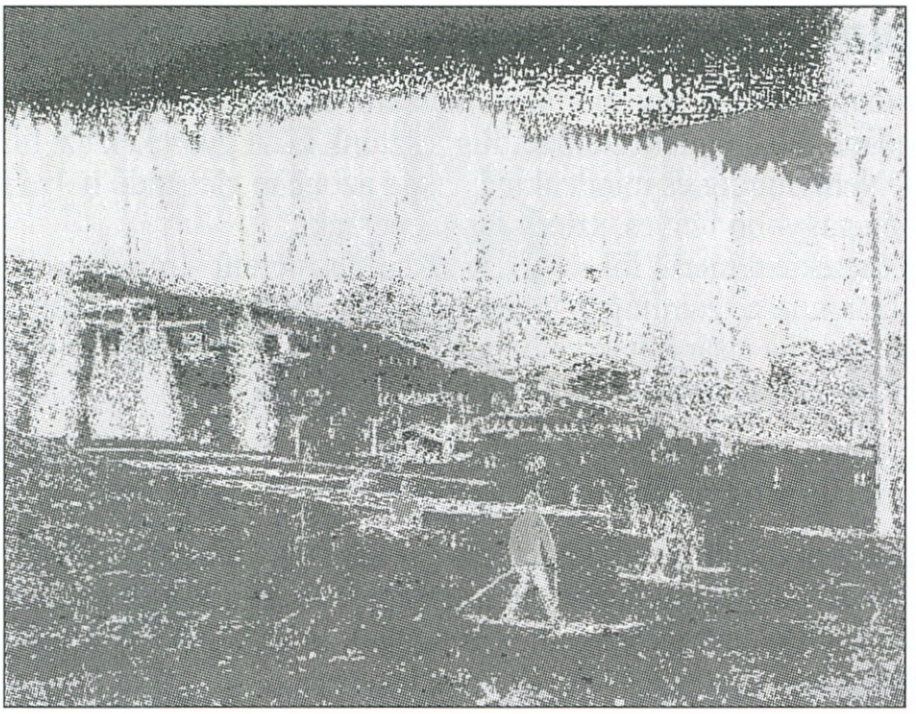

6.30 ábra *ClarisWorks-szel átalakított kép*

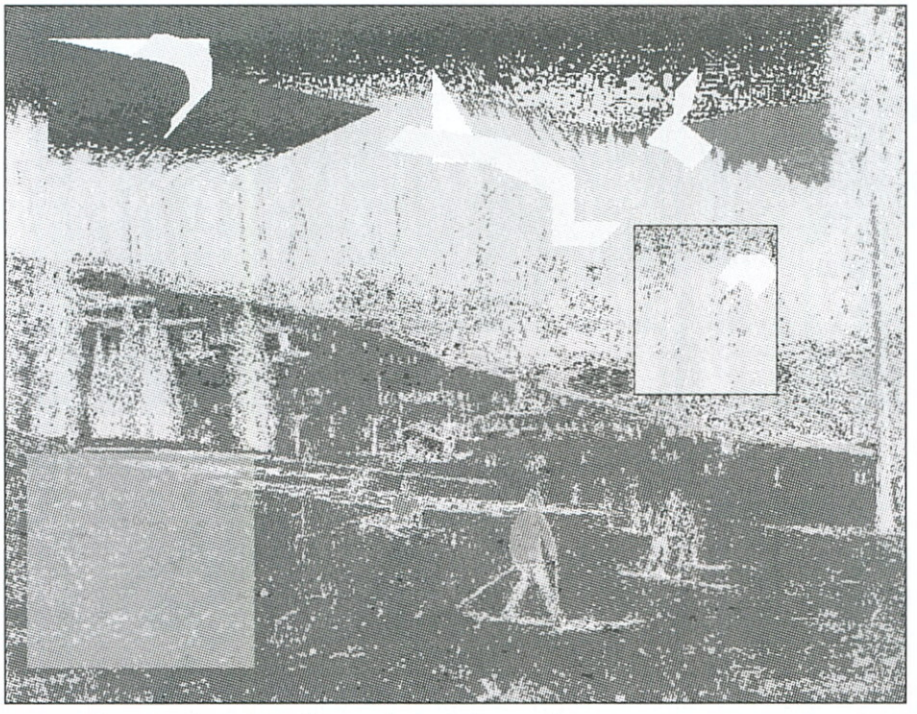

6.31 ábra *ClarisWorks-szel átalakított kép*

3. Adjunk hozzá egy jelmondatot (lásd! a 6.32-es ábrát).

4. Kísérletezgessünk plakátsorozat készítésével (amilyen a 6.33-as ábrán látható)

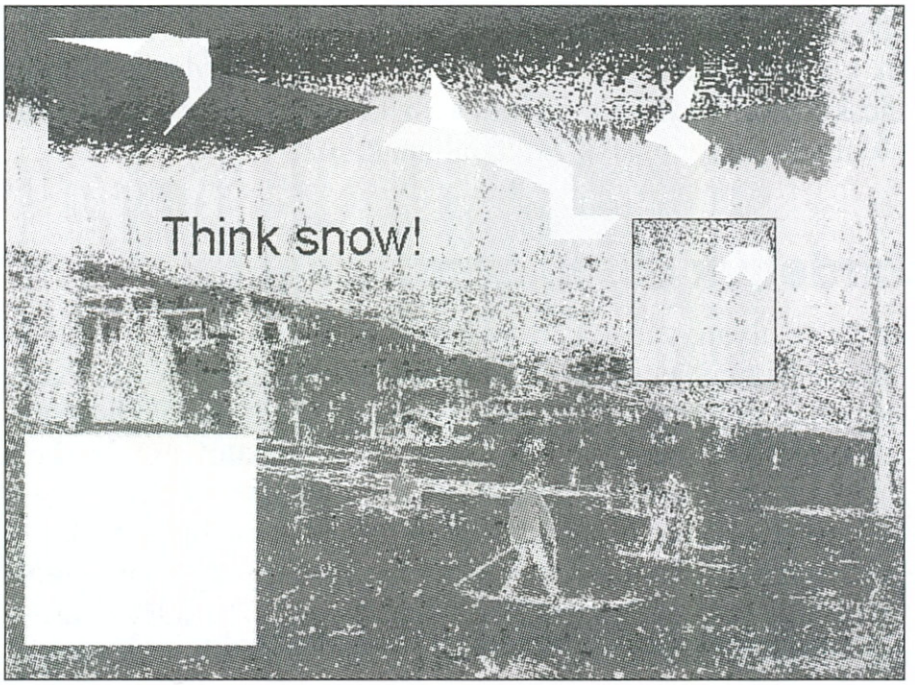

6.32 ábra *ClarisWorks-szel átalakított kép*

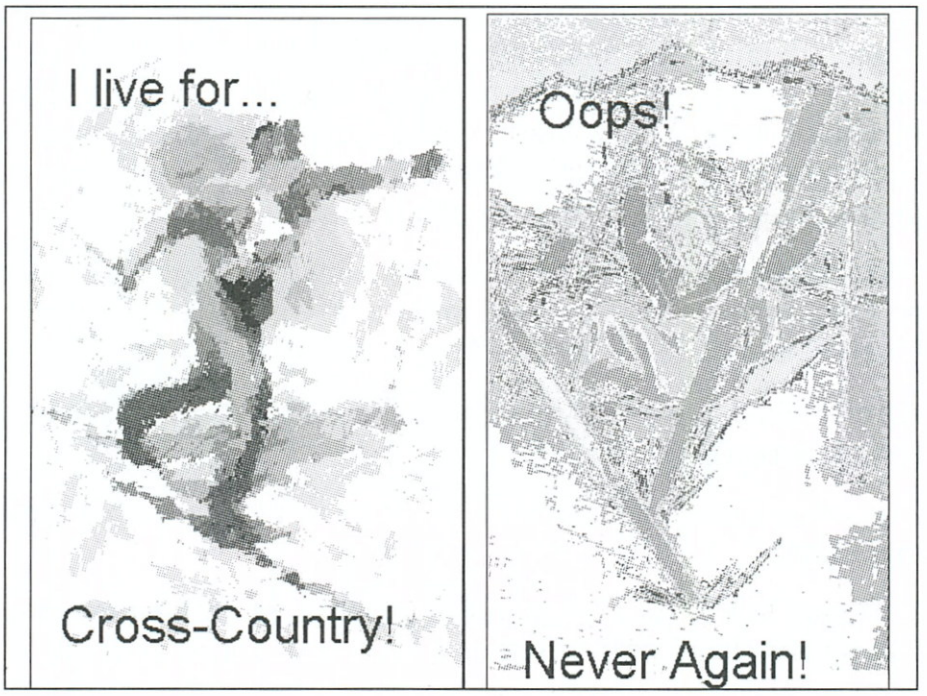

6.33 ábra *ClarisWorks-szel átalakított kép*

Helyezzünk el egy egész sorozat plakátot a falra, amin szemünk egyik képről a másikra siklik. Kérdezzük meg fiatal sportbarátainkat, milyen jelszót használnának szívesen, és javaslataik szerint módosíthatjuk is a képeket.

Ismerkedünk a környékkel

A digitális képalkotásban szerzett gyakorlatunk révén szorosabb ismeretségbe kerülhetünk környékünkkel, ha eladjuk garázsunkat, a hirdetésből tudni fognak rólunk, kincskereső, vagy tábla-játékot készíthetünk, feltérképezhetjük lakóterületünket, hogy mások is eltaláljanak hozzánk.

Meghirdetjük eladó garázsunkat

Jól ismerjük az olyan, vacak kartonlapra firkált hirdetéseket, amelyek eladó portékát hirdetnek. Bizony, nem túl csalogatóak az ilyen hirdetések. Pedig lehetne ezt érdekesebben és eredményesebben is csinálni – bemutatjuk, hogyan.

Számítógépünkkel készíthetünk olyan táblasorozatot, amellyel eladásra szánt garázsunkhoz vagy, mondjuk, udvarunkhoz csalogathatjuk az embereket. Az első táblát még jóval a lakóterületünkre letérő bekötőút elé helyezzük el, a második kis távolságra legyen az elsőtől. Aztán jön a harmadik, meg a többi tábla, míg el nem érjük a helyszínt. A közelben lakók élvezni fogják ezt a játékos árusítási módot, s lehet, hogy mire elérkezik az ebéd ideje, már el is adtuk portékánkat. De hogyan készítsük el a táblákat?

1. Gyűjtsük össze 5 áru elektronikus képét.

   Készíthetünk róluk elektronikus képeket vagy lefényképezhetjük azokat, készíthetjük rajzprogrammal vagy használhatunk clip art-darabokat is. Ha fényképet készítünk róluk, olyan háttér elé helyezzük el a tárgyakat, ami előtt jól kivehetők lesznek – ez lehet a beton járdánk, pázsitunk, mert előttük a madáretető vagy a salátás tál jól látható lesz. Olyan közelről vegyük fel a tárgyakat, hogy képük kitöltse az oldalt. Ne feledjük: hirdetünk!

2. Nyissunk meg egy olyan alkalmazást, amellyel képek alá szöveget tudunk írni. Olyan szövegszerkesztővel, mint a Word vagy a Microsoft Works-ben, ClarisWorks-ben levő modulokkal kitűnő munkát lehet végezni.

3. Az első oldal tetejére olyan képet helyezzünk el, amelyet a száguldó autó sofőrje is azonnal fel tud ismerni.

4. Zsugorítsuk össze a képet annyira, hogy az oldal alján 5-6 cm szabad hely maradjon.

5. Nyomjuk le a Return billentyűt és gépeljük az üres helyre nagybetűkkel, kb. 144 pontos (kb. 5 cm) méretben a VAN-szót a 6.34-es ábrán látható módon.

6. Iktassunk közbe egy oldalnyi szünetet.

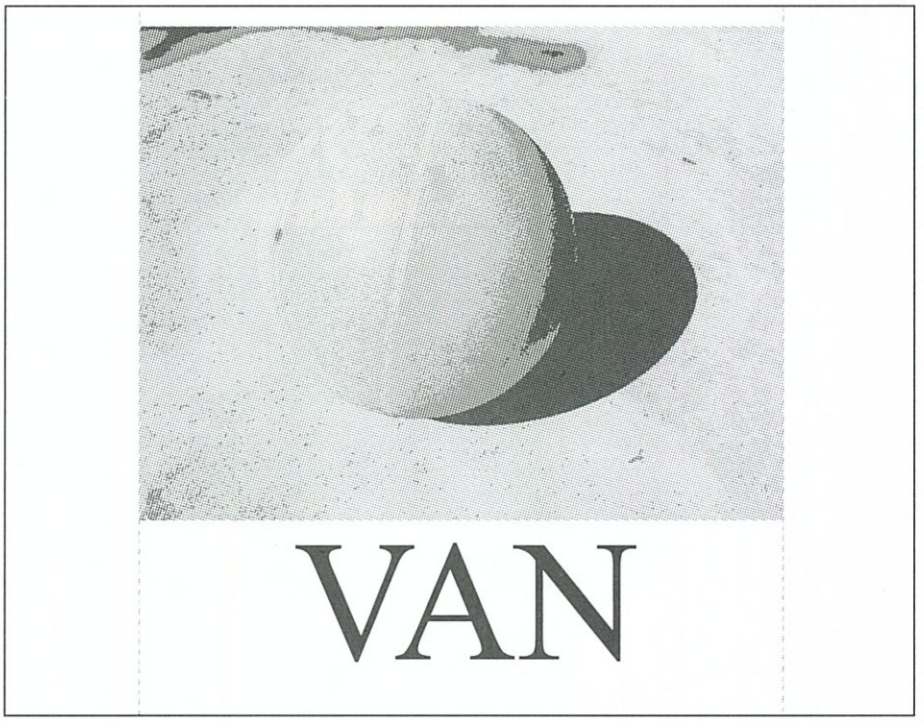

6.34 ábra

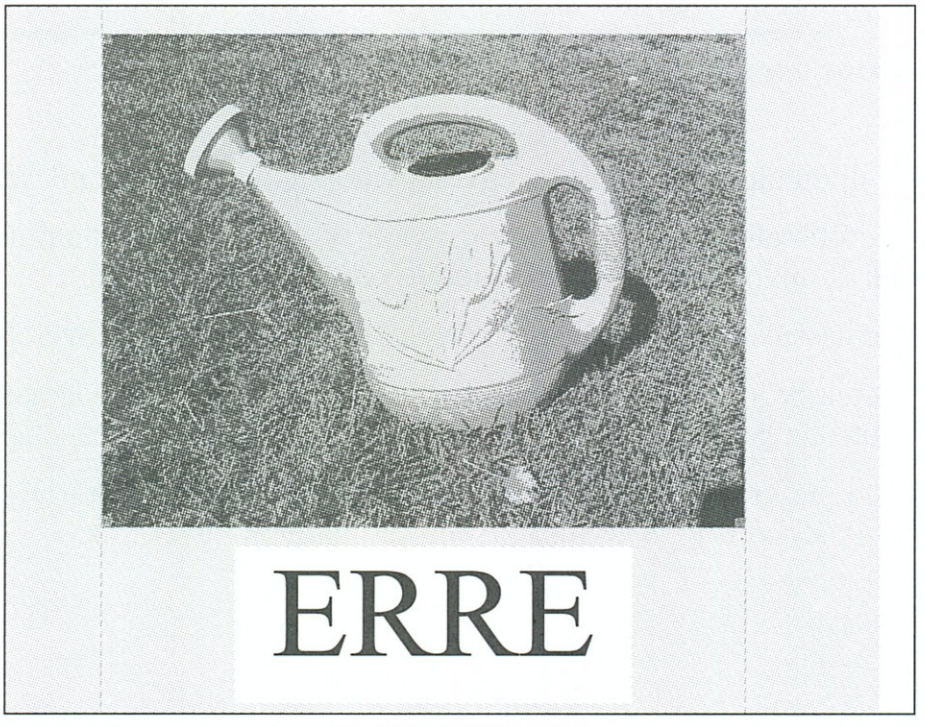

6.35 ábra

7. Ismételjünk: kép az oldal tetejére, alá egy szó, míg ki nem kerekedik belőle az a mondat, hogy VAN ERRE EGY ELADÓ GARÁZS.

   A lényeg az, hogy minden oldalon egy kép és egy szó legyen, mint a 6.35-ös és a 6.36-os ábrán.

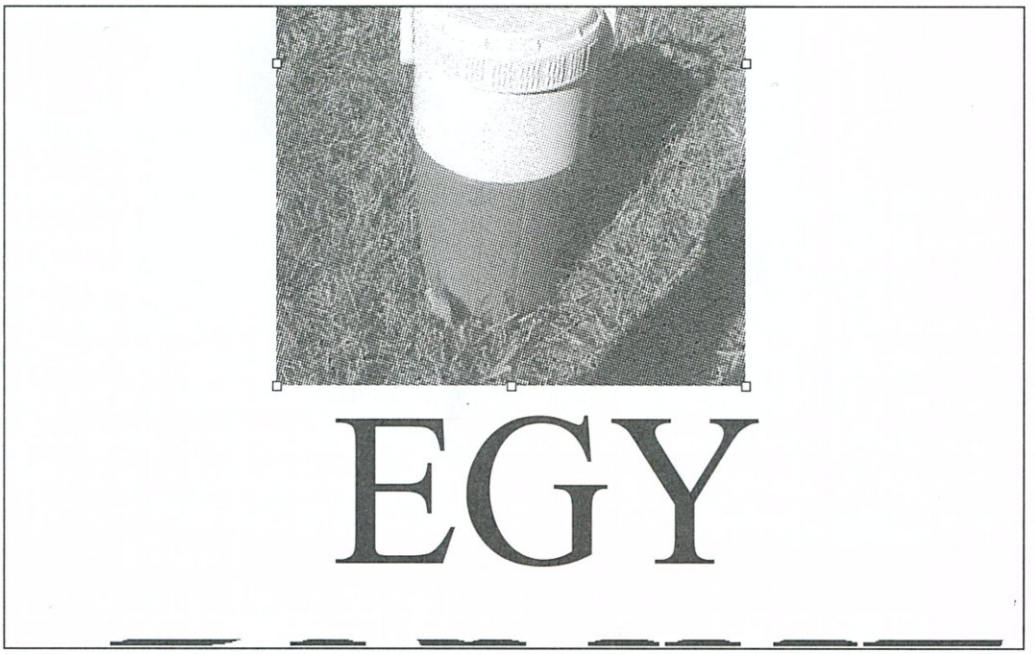

6.36-os ábra

8. Egy új oldalra rajzoljunk fel egy nagy nyilat, amely a házunk felé fog mutatni.

   A legtöbb clip art-gyűjteményben vannak jó nyilak – de ha nincsenek, magunk is rajzolhatunk egyet egy egyszerű rajzprogrammal.

9. Nyomtassuk ki az oldalakat, ragasszuk rá kartonlapokra és szereljük rá karókra.

10. Szúrjuk be a karókat az út mentén a földbe a 6.37-es ábrán látható módon, hogy az autósok láthassák azokat egymás után, míg rá nem térnek a bekötőútra.

    Hagyjunk ki közöttük 13-15 m távolságot, ha lehet, de akármilyen legyen is köztük a távolság, a távolság ritmusára nagyon ügyeljünk.

6.37-es ábra

Kincskereső

Gyerekek szeretik a nyomozó játékot, amelyben nyomokat követve igyekeznek megtalálni az elrejtett aranyat – még ha az az arany csak egy kis édesség is. A nyomok lehetnek bizonyos képek, amelyekből kitalálható a következő nyom helye. Kisebbeknek a képes megoldás még jobb is, hiszen nem tudnak még jól olvasni, nagyobbacska gyerekeknek meg a képek sokszor épp annyira izgalmasak lehetnek, mint a szóbeli utalások.

A nyomravezető képek állhatnak 21,5x28 cm-es papírlapokon is – kezdőknek; vagy pedig kivágások is lehetnek, amiket nehezebb megtalálni, mert kisebbek.

1. Gyűjtsünk össze képeket azokról a helyekről, ahová a következő nyomravezető képet, ill. a kincset fogjuk elhelyezni.

   8-10 ilyen helyről legyen képünk. Ellenőrizzük, hogy mindegyik helyen el lehet-e rejteni a képet.

   Ha lehet, a nyomravezető tárgynak csak egy részéről készítsünk felvételt – karosszék karjáról például. A gyereknek így nem csak a helyet, hanem a tárgyat is ki kell találniuk. De a kép sejtethet nagyobb tájrészletet is, így a gyereknek az egész környéket át kell fésülniük. Ha például a kerítés fakorlátja alá akarjuk ragasztani a lapot, az erre utaló képen a korlát kőoszlopa legyen látható – lásd! a 6.38-as ábrát.

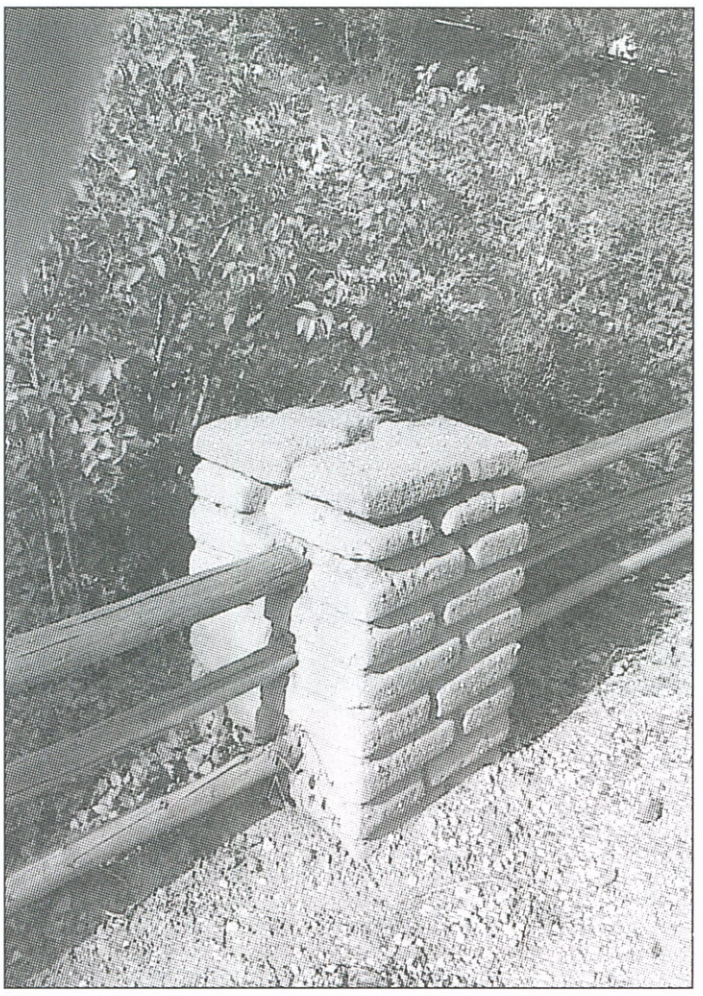

6.38-as ábra

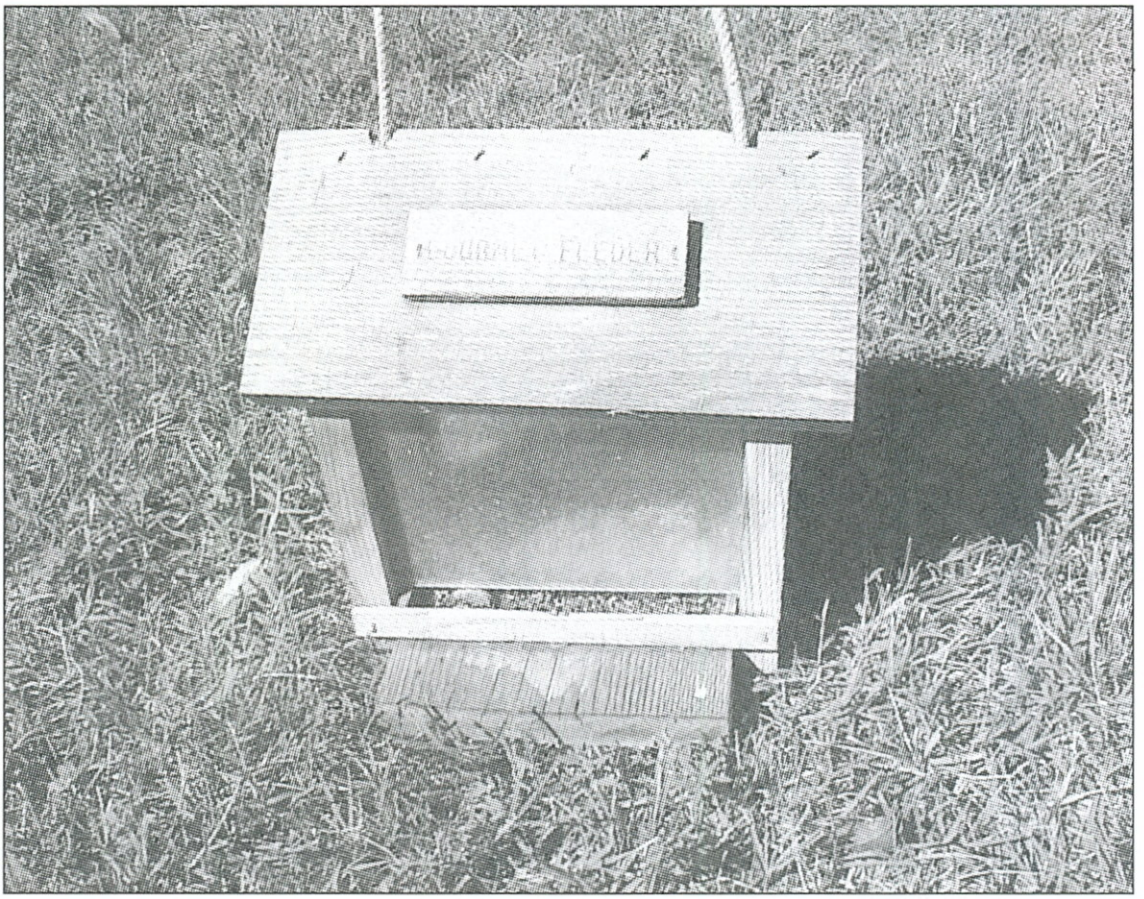

6.39-es ábra

Ha fényképek nem alkalmasak erre a célra, clip art-darabokat is használhatunk – ezzel tényleg izgalmassá tehetjük a játékot, hiszen ezek a képek nem magukat a környéken látható tárgyakat ábrázolják.

2. Tervezzük meg úgy a nyomok sorrendjét, hogy a keresőknek az egész udvart át kelljen kutatniuk.

   Készíthetünk elhelyezési vázlatot is, nehogy magunk is elveszítsük a nyomokat.

3. Nyomtassuk ki a képeket, hajtsuk össze, és úgy helyezzük el a kijelölt helyeken, hogy ne legyenek azonnal láthatók.

   A képeket pontosan abban a sorrendben helyezzük el, ahogyan a gyerekek keresni fogják, nehogy kimaradjon egy.

4. A nyomvonal végére egy tál aranyrudat helyezhetünk el. Ha nem jut minden gyereknek egy-egy aranyrúd, helyette eldughatunk finomságokat, akár egy-egy szelet csokoládét is.

Térképet készítünk a portánkról

Ha csak nemrég költöztünk új lakhelyünkre s kicsinyeink még el is tévedhetnek a portánkon és környékén, érdemes készítenünk egy térképet készíteni róla. Erről a gyerek megismerheti a környéket, vele el fog találni a közeli játszótérre is – ha eléggé biztonságosnak érezzük, hogy elengedhessük őt oda.

1. Tegyünk sétát a gyerekkel a portán, közben készítsünk felvételeket minden útközben talált tájékozódási pontról.

   Ha ehhez nincsen digitális kameránk, fényképezhetünk hagyományossal is, a képeket utólag is digitalizálhatjuk. A legjobb, ha a gyerek igénye alapján készítünk felvételeket. Ha érdekes a házunk bejárata, amilyen a 6.40-es ábrán is látható, vegyük fel.

6.40-es ábra

Főleg azt tekintsük tájékozódási pontnak, amit a gyerek a sétányról láthat. Ha pl. a ház távol van, a kerítésről készítsünk felvételt – lásd! a 6.41-es ábrát.

6.40-es ábra

Ha van olyan hely, ahol játszani is lehet, pld egy játszótér, vagy kosárlabdapalánk, amit a környék gyerekeinek állítottak fel (lásd! a 6.42-es ábrát), készítsünk felvételt arról, így megbeszélhetünk egy játéktalálkozót is a szomszéd gyerekekkel.

2. Képkészítő szoftverünkkel kicsinyítsük le kb.10x15 cm-esre és nyomtassuk ki a képeket.

3. Egy-két kartonra vagy habszivacs lemezre ragasszuk fel a képeket a házunktól kezdve megfelelő sorrendben.

   Ha sűrűn lakott terület közepe táján lakunk, a képek jobbra-balra elágazhatnak. Ha az út másik oldaláról is készítettünk felvételeket, azokat is elhelyezhetjük a többi kép közé. Csak vizuális térképet készítünk, nem méretarányosat, ezért sok minden kimarad belőle. Gyerekünk viszont gyakorolhatja rajta, hogyan juthat el valahová a környéken.

6.42-es ábra

4. Beszélgessünk a képekről a gyerekkel, hogy fejében rögzüljön a környék térképe.

   Mondjuk el neki, mit tudunk a környékről – ki hol lakik, milyen fák vannak a környéken (lásd! a 6.43-as ábrát), miből készült a kerítés. Találjuk ki előre a gyerek kérdéseit és válaszoljunk rájuk.

   Miután néhányszor átbeszéltük a helyi túránkat, lehet, hogy kedvet kapunk arra is, hogy kimenjünk, és új képsorozatot készítsünk a gyerekkel eddig meg nem figyelt tárgyakról, pl. a hátsó kapuról. A képes térkép kitűnő eszköz a környék megismerésére, jellegzetes részeinek felfedezésére, majdnem olyan, mint majd az iskolában a szemléltető eszközök.

5. Amikor gyerekünk elég biztosan tud már tájékozódni a vizuális térképünkön, daraboljuk szét térképünket „kártyalapokká", keverjük össze a lapokat, lássuk, vissza tudja-e állítani a helyes sorrendet tanítványunk.

6.43-as ábra

Még egy játék

Aki szereti a társasjátékokat, könnyen kedvet kaphat a játéktábla önálló elkészítésére is. A táblán LEGO-emberkék szaladgálnak, családunk tagjai pedig telekügynökökké alakulnak át, házakat, pajtákat, raktárakat és üres telkeket adnak és vesznek.

Megcsináljuk a játéktáblát

1. Azzal kezdjük, hogy sok-sok felvételt készítünk környezetünk tárgyairól.

Gazdasági játékunk egy képzelt településen zajlik, szükségünk van értéktelen telkekre, olyan építményekkel, mint a 6.44-es és a 6.45-ös ábrán láthatók.

6.44-es ábra

6.45-ös ábra

Legyen a képek között néhány kertes telek (lásd! a 6.47-es ábrát) és drága kapuk (lásd! a 6.47-es ábrát), amik a jómódúak magánútját jelképezik.

6.46-os ábra

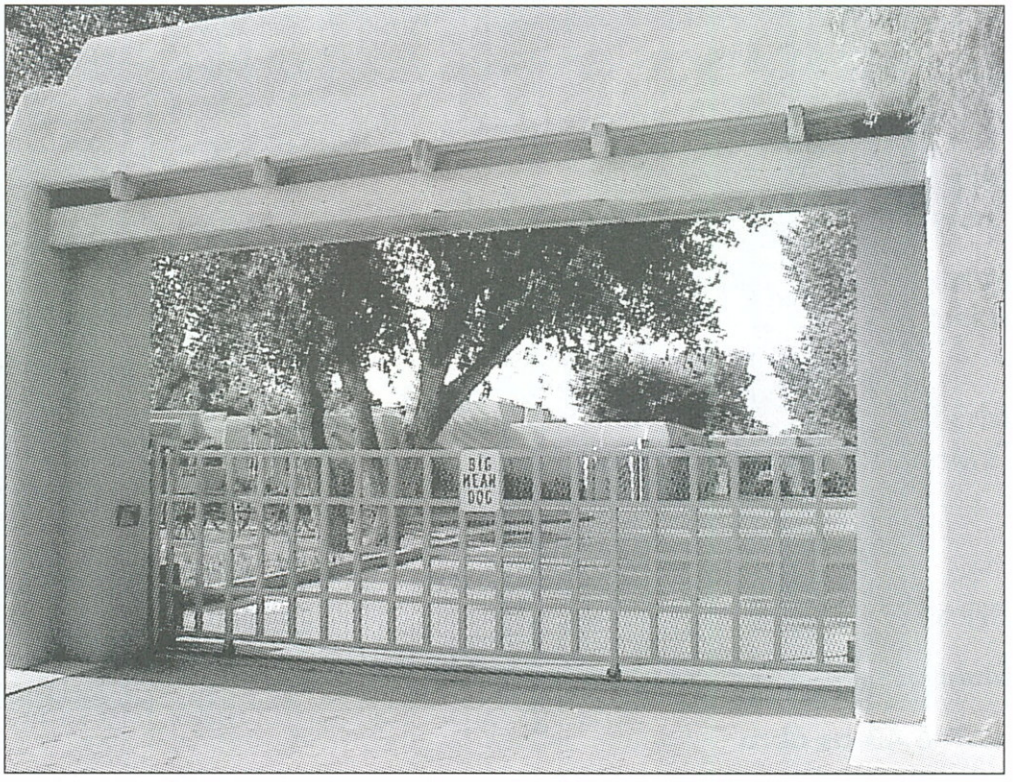

6.47-es ábra

Gyűjtsünk össze néhány nevezetességet, mint pl. a 6.48-as ábrán is látható iskolát, a sarkok számára, vagy amiket a közös birtoktárgyak közé teszünk.

2. Két-három képből álló csoportok alkossák a lakóközösségeket.
3. Vegyük fel szövegszerkesztő programunkba az összes képet, majd kicsinyítsük le kártyalap méretűre, végül adjuk hozzá a birtok nevét, árát a 6.49-es ábrán látható módon.

6.48-as ábra

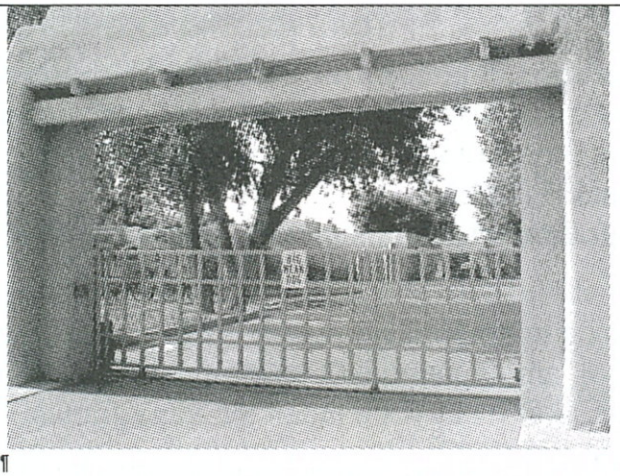

¶
The·Big·Mean·Dog·House¶
Aristocratic·Acres¶
$2.5·million¶
$1,000·a·day·rental¶

6.49-es ábra

Ha olyan gyerekek fognak játszani, akik éppen csak, hogy ismerik a számokat meg az árakat, azoknak egyszerű számokkal kifejezhető árakat állapítsunk meg, nagyobbaknak viszont a valós értékeket adhatjuk meg.

Ha szeretjük a bonyolultságot és sokáig akarunk játszani, adjunk meg bérleti díjakat is, így minden letelepülőnek szállásdíjat kell fizetnie.

4. Minden ingatlanból két példányt nyomtassunk ki, aztán nyírjuk szét szövegükkel együtt, úgy hogy minden lap ugyanakkora nagyságú legyen.
5. Kartonlapra vagy hungarocellre terítsük szét a lapszél mentén, szorosan egymás mellé az ingatlanokat. (A másik példányt megőrizzük magunknak annak bizonyítékaként, hogy a miénk a birtok.)

   Két roskadt vityillóból egy Hálózsák-lakot lehet összevonni, a bérházak a jobb telkekre kerülnek. Az iskolákat és a postahivatalokat a sarokra helyezzük el, olyan helyekre, amelyekért nem kell fizetni.

   Pályát készítünk tehát, amin majd körbejárhatnak a játékosok.
6. Borítsuk műanyaggal a játéktáblát, hogy a lapokat a helyükre szorítsuk.

   Ezzel elkészült a játéktáblánk, amelyen akár el is kezdhetnénk a játékot. De ehhez még némi készpénz is szükségeltetik.

Bankógyártás

A játékpénzre azért van szükségünk, hogy meg tudjuk vásárolni (ill. bérbe tudjuk venni) ezeket az ingatlanokat. Kisgyerekeknek egy-, öt- és tízegységes bankjegyeket gyártsunk, nagyobb játékosoknak ezreseket, tízezreseket stb. – ők már úgy képzelik, hogy kölcsönt kapnak a banktól.

1. Festő vagy rajzprogrammal több társunkkal, egymást váltva készítsünk színes rajzokat.
2. A kiválasztó négyszög használatával ragadjunk ki, majd készítsünk másolatot egy olyan szakaszból, amely nagyjából hasonlít egy bankjegyre - legyen az akár amerikai dollár, akár a nagyobb japán jen vagy francia frank.
3. Kezdjünk újabb festésbe vagy rajzolásba és ragasszuk be műalkotásunkat a 6.50-es ábrán látható módon.

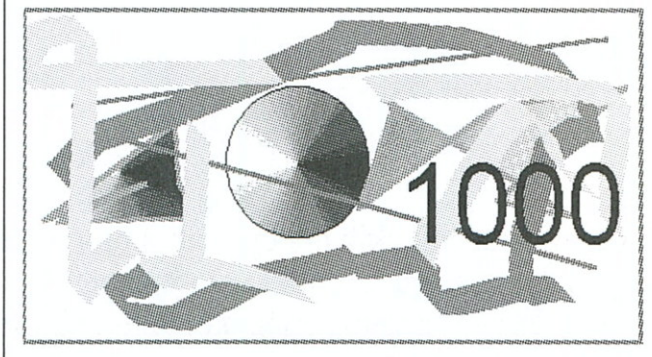

6.50-es ábra

4. Annyit ragasszunk belőle az oldalunkra, amennyi ráfér.
5. Mentsünk és nyomtassunk (több másolatot is).
6. Vágjuk ki és rakjuk halomba a hamis pénzünket.
7. Készítsünk magunknak más címletű bankjegyeket is, hogy tudjunk váltani is.

Megállapítjuk a szabályokat

A játékszabályok olyanok legyenek, hogy azokat társaink is elfogadják. Íme néhány alapelv:

- Minden játékosnak sok pénzt osszunk ki.
- A táblán kockadobás alapján haladhatunk.
- A (sarkon levő) középületeket kivéve minden szabad ingatlan megvásárolható.
- Ha valakinek a birtokára lépünk, bérleti díjat kell fizetnünk. (A bérlemények kifizetéséhez tehát elegendő pénzt kell keresnünk!)
- Találjunk ki akadályokat is, pl. Rossz Hír-lapokat, amelyekkel lelassíthatjuk a játékosok haladását.

MEGJELENT!

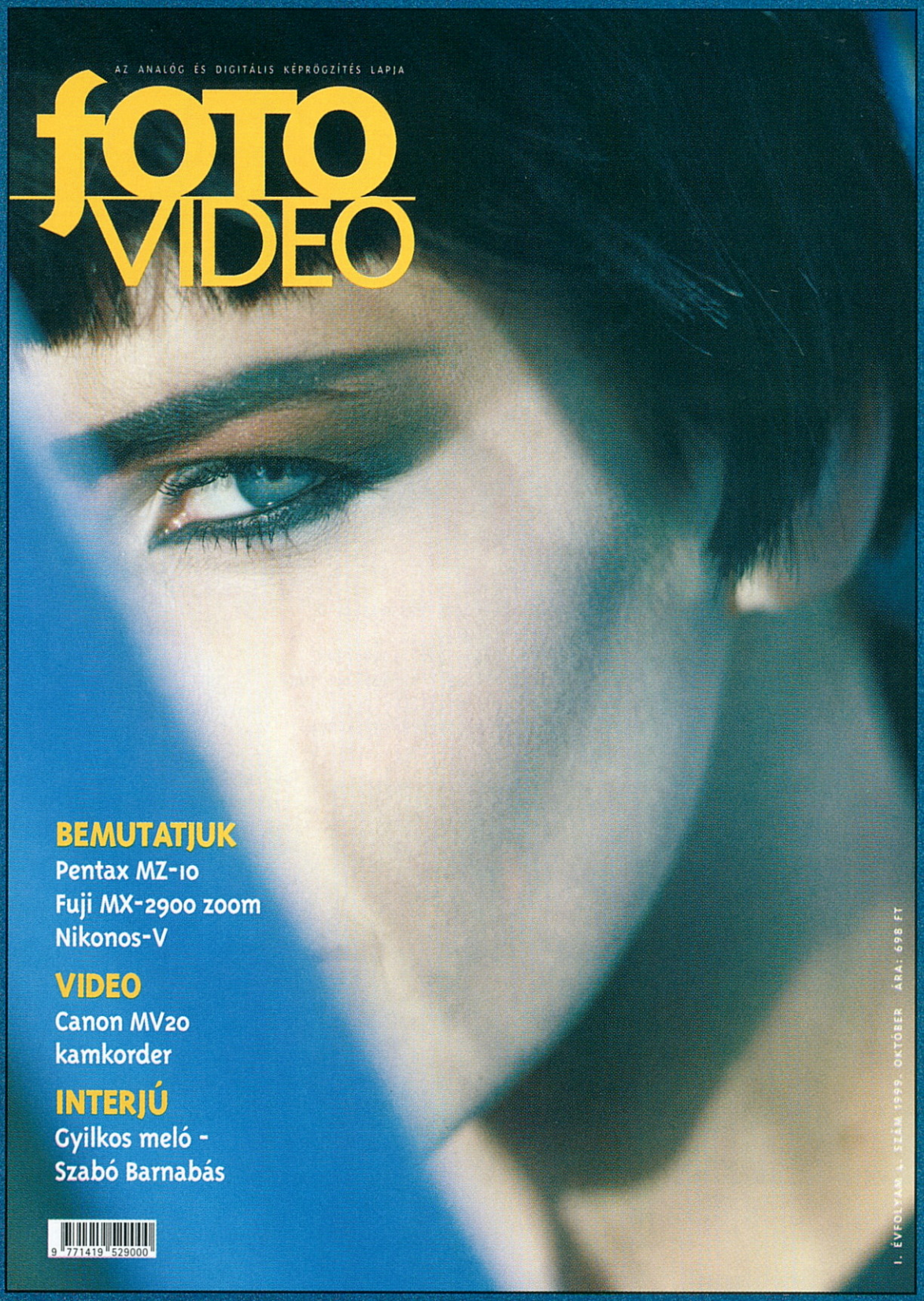

KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

2000-ben megjelenik havonta!

Az IDG Books Worldwide és a Major Kiadó szakkönyv ajánlata

IDG BOOKS WORLDWIDE

Novell PRESS

HEWLETT PACKARD
Expanding Possibilities

Kelley J. P. Lindberg

Novell NetWare 5 Adminisztrátorok kézikönyve

2 CD melléklettel

648 oldal,
ára: 8027 Ft*

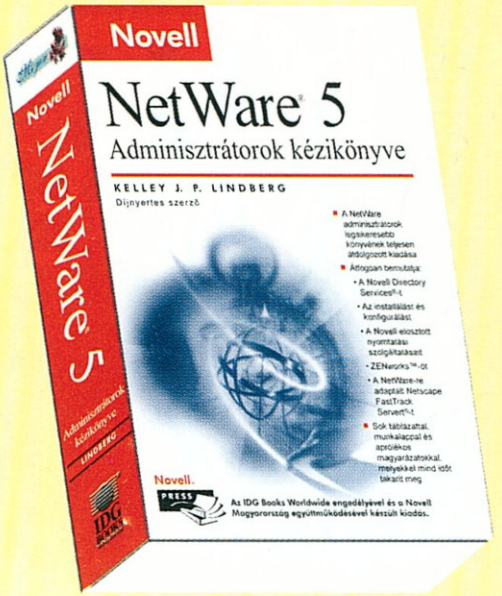

FONTOS

A három Hewlett-Packard könyv együttes rendelése esetén *nettó* 10990 Ft (*CD-vel*).

A digitális képalkotás lehetőségei széles skálán. Professzionális feladatok kitűnő megoldásokkal. Gyermekszobai ötletek, tanulás a legkézenfekvőbb ötletek alapján.
Amit a digitális képek lehetőségeiről hirtelen tudni érdemes...

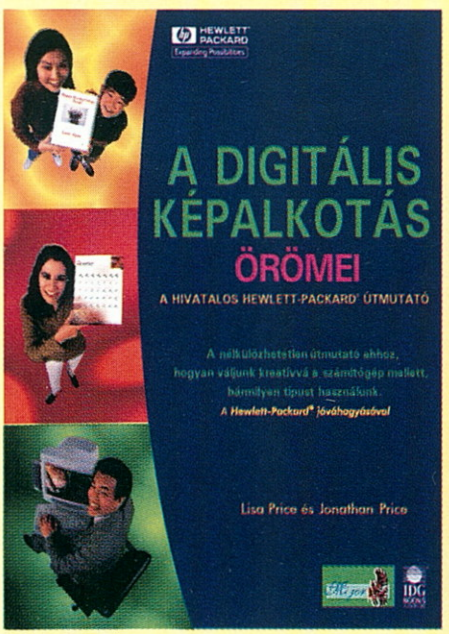

4000 Ft* 386 oldal

A nyomtató kézikönyv világos áttekintést ad a nyomtatási kérdésekről.
Mit? Hogyan? Miért? És még azt is, hogy hol.
Egyértelmű szakmai válaszok a mindenkiben megbúvó kérdésekre.
Mindenkinek mást ad. Mindenkinek azt, amire szüksége van.

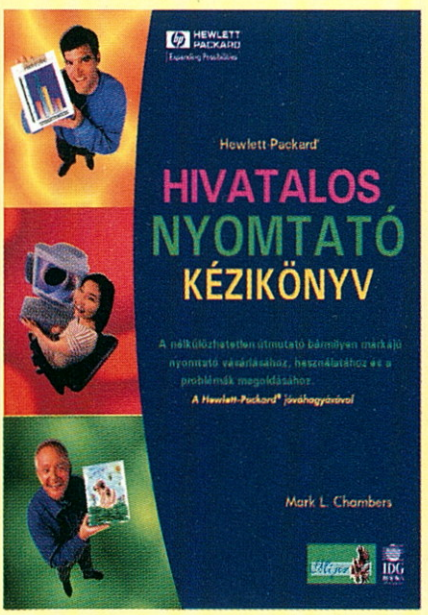

4000 Ft* 416 oldal

Hogyan működik, mit nyújthat egy szkenner és végülis mi az?
Precíz információk a szkennelésről, szkennerekről.
Változatos alkalmazási példák, ötletek sokasága.
A többi Önön múlik!

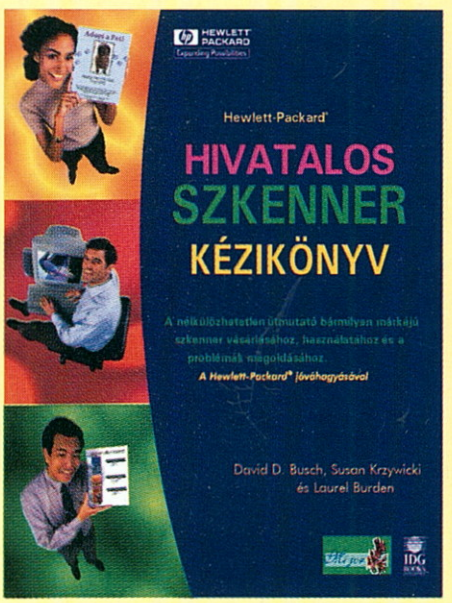

4000 Ft* 518 oldal

Major Kiadó

2083 Solymár, Major u. 29. Tel./Fax: 26/361-520
E-mail: major.books@elender.hu • Web: http://www.majorgroup.co.hu/

* Az árak áfa nélkül értendők.

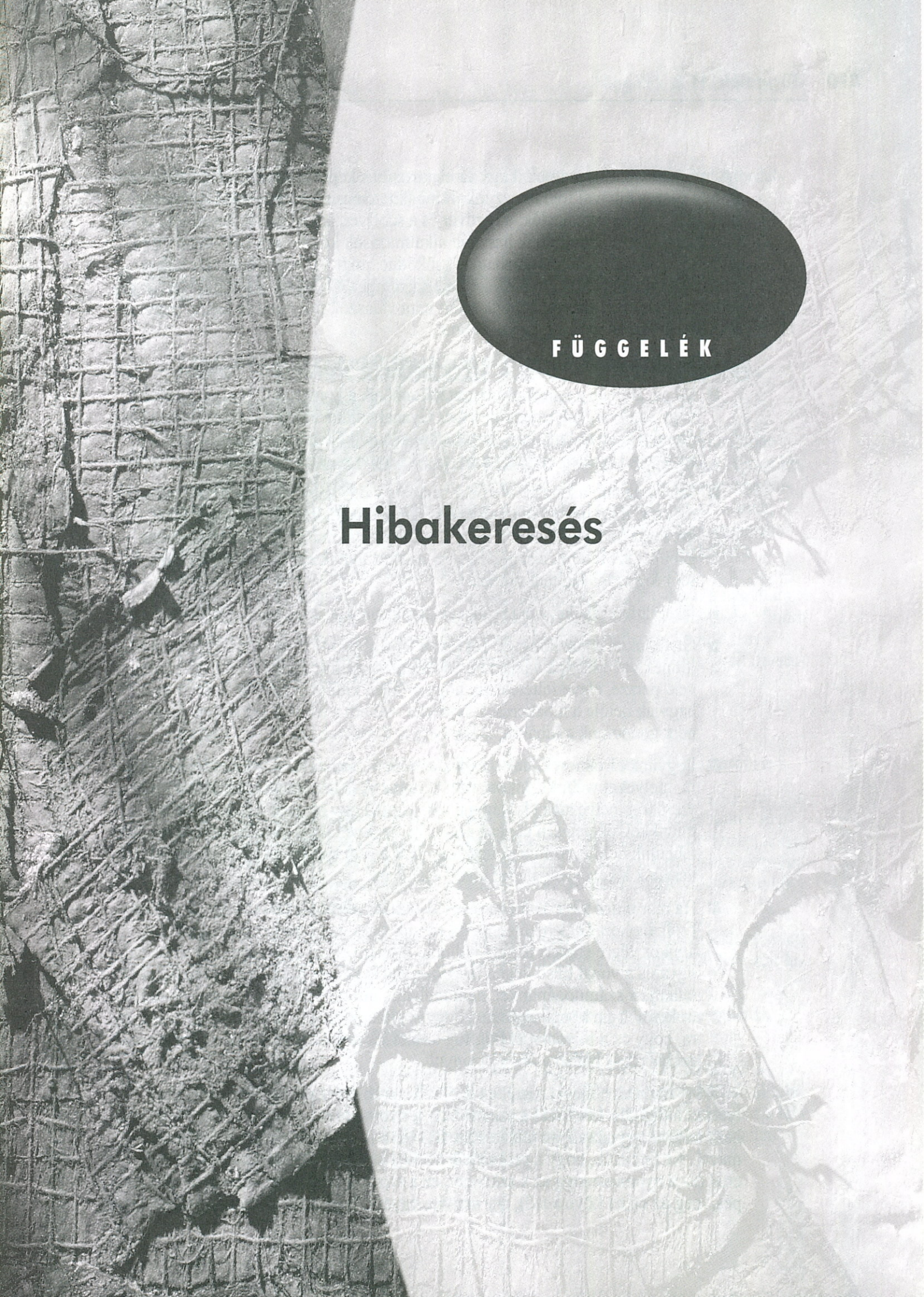

FÜGGELÉK

Hibakeresés

Arra nem vállalkozhatunk, hogy az elektronikus képalkotással kapcsolatban adódó összes hibával foglalkozzunk. E hibák tetemes részét összeférhetetlenség okozza: az egyes kereskedők, a hardver és a szoftver, az egyes alkalmazások, operációs rendszerek, az általunk használt alkalmazások között. Azt szeretnénk, ha számítógépünk annyira megbízhatóan működne, mint a hűtőgépünk, de rendszerünk annyira összetett, hogy nincs olyan szakember, aki bizonyos esetekben meg tudná magyarázni, számítógépünk miért nem válaszol, miért omlik össze, vagy miért veszi át az összevisszaság az uralmat.

Ha tehát valami elromlott, először is tegyük fel magunknak a kérdést:

- Mi az, amiben a jelenlegi helyzet különbözik a korábbitól? Nem új hardvert vagy szoftvert helyeztem üzembe? Gyanakodjunk az újra. Próbáljuk meg kiszerelni az új holmit, hogy megtudhassuk, nélküle normálisan működik-e a rendszer. Ha igen, vigyük vissza az átkozottat és cseréltessük ki valami másra.
- Mit csináltam a katasztrófa bekövetkezte előtt? Írjuk le magunknak, amit csináltunk, mert ha egy óra múlva a szakembernek elmondjuk panaszunkat, ő is azt fogja behatóan kutatni, hogy mit csináltunk, mitől mondta fel kedvenc gépünk, szoftverük a szolgálatot. S ha nem tudjuk ezt megmondani neki, ő sem fog tudni segíteni rajtunk.

Ha sikerült felidéznünk a baj beállta előtti pillanatokat, az alábbiakat próbáljuk meg:

- Olvassuk el a kézikönyvet. Ha olyan társaságoktól vásároltunk, amelyek törődnek vevőikkel, a választ bizonyára megtaláljuk a könyvben. A kézikönyvek, persze, eleve feltételezik, hogy minden kitűnően működik, ezért ki is hagyják belőle a hibakeresési fejezetet – abból a tételből kiindulva, hogy ha nem gondolunk a hibákra, akkor nem is fordulnak elő.
- Legyünk türelmesek, ne sajnáljuk az időt a „konzervált" válaszok elolvasására, melyeket weboldalaikon, vagy automatikus telefonos információs rendszerükön helyeznek el. Nagyon valószínű, hogy ott nem fogunk találni a miénkkel tökéletesen egyező esetet. Valamilyen utalásra azért bizonyára szert tehetünk belőle. Szánjunk tehát egy órát a web tanulmányozására, mielőtt elveszünk a vevőszolgálattal vívott csatában.
- Ha már nincs több önállóan megvalósítható ötletünk, folyamodjunk a vevőszolgálathoz. De lehetőleg ne fakadjunk sírva, vagy ne kezdjünk kiabálni, amikor végre emberi hangot hallunk. Minden ellenkező bizonyíték ellenére ugyanis a vonal túlsó végén levő személy is ember. Ez a személy pedig nem láthatja a számítógépünket, nem tudhatja, mit műveltünk a számítógépünkkel és kérni fogja a segítségünket, hogy segíthessen rajtunk. Csak számítsunk arra, hogy ez a folyamat órákig fog tartani, és ne sikítozzunk, ha az első tizenöt próbálkozás hiábavalónak bizonyult.

Könyvünknek ebben a részében azokkal a problémákkal foglalkozunk, amelyekkel a digitális kamerák, a szkennerek, a nyomtatók és a kapcsolatos szoftverek használói a leggyakrabban találkozhatnak. Nem foglalkozhatunk minden problémával. Ne felejtsük, hogy a problémák 80 %-a szokatlan eszközkombinációból ered (ez a nyomtató meg az a szkenner, ez a szoftver meg az az állomány, ez a lépés, meg az utána következő), így annyira egyedi, hogy nem érdekelhet széles tö-

megeket. Ha nem lelünk válaszra ebben a részben, vagy a kézikönyvben, forduljunk segítségért az eladók weboldalához.

A digitális fényképezőgép használata

Miért léteznek különböző minőségi szintek, hogyan válasszak?

A minőség ebben az esetben a részletetek mennyiségét jelenti. Sajnos, minél több részletet akarunk elkapni, annál nagyobb memóriát igényel a kép tárolása. A jó, jobb, legjobb – vagyis az alap –, kiváló, és a szuperszint közül még a legalacsonyabb minőségi szinteken is elég jó képeket kapunk. A minőséget aszerint választjuk meg, hogy mi a célunk a képpel. Ha az Interneten akarjuk továbbítani, a legalacsonyabb minőségi szint elég részletet tartalmaz ahhoz, hogy a kis méretű megfeleljen a weben. E mellett a beállítás mellett sok kép fér el a gép memóriájában.

Ha viszont a képeket 20x25 cm-esre vagy plakát nagyságúra akarjuk nagyítani, a lehető legtöbb részletre lesz szükségünk, hogy a legnagyobb felbontás elég finom vonalakat eredményezzen. Ebben az esetben a legjobb minőséget kapjuk, ám a képfájlok mérete megnő, a memória hamarabb megtelik és gyakrabban kell az adatokat a számítógépbe áttölteni.

Példa

A HP PhotoSmart Digital Camera C20-asnál, C20xi-nél vagy C30-nál három minőségfokozat van: az alap-, a kiváló és a szuper szint.

- Alap. Jó minőségű fényképeket állít elő, és ez használja ki legjobban a memóriát. Emiatt az optimális minőséget jelenti olyan fényképek számára, amelyeket e-mailen akarunk továbbítani, ill. lemezen vagy adatbázisban akarunk tárolni. Az alap minőségi szint mellett 4 MB-os memóriakártyán 40 fényképet tudunk tárolni.
- A kiváló. Magas minőségi szintű képeket készít, kevesebb memóriát igényel, mint a szuperminőség mellett. A kiváló minőségi szint mellett 20 felvételt tudunk tárolni a 4 MB-os kártyán.
- A szuper. A legjobb minőségű felvételeket készíti és a legtöbb memóriát igényli. A 4 MB-os kártyán 8 felvétel tárolható.

A fényképminőség-beállítás határozza meg, hogy hány fénykép tárolható a fényképezőgép memóriájában. Például, a 4 vagy 10 MB-os memóriakártyával ellátott HP-kamerával több alacsony minőségi szintű felvételt tudunk tárolni, bár a felvételek éppen csak, hogy jók lesznek a web számára, vagy kis képméret mellett tintasugaras nyomtatóval készített képekhez.

A1-es táblázat
Fényképminőség-beállítások

Fényképminőség	*Állapot-ikon*	*4 MB-os kártya*	*10 MB-os kártya*
Alap	egy gyémánt	40 kép	100 kép
Kiváló	két gyémánt	20 kép	50 kép
Szuper	három gyémánt	8 kép	20 kép

A minőségfokozat megváltoztatása a memóriában már előzőleg tárolt képeket nem befolyásolja. A fényképminőségi szint csökkentésével vagy növelésével csak a memóriakártyán tárolható további felvételek számát változtatjuk meg.

Hogyan tölthetek át fényképeket PC-re ?

Ahhoz, hogy képeket számítógépbe át tudjunk tölteni, a kamerát vezetékkel csatlakoznunk kell a számítógéphez, vagy a kamerában levő a kártyát, ill. lemezt át kell tudnunk helyezni a számítógépbe. Célunk, hogy a számítógépen ki tudjuk nyomtatni képeket, vagy alkotó tevékenységünk és megfelelő szoftverek erejével felhasználjuk őket (üdvözlő lap, naptár, stb. tudjunk készíteni belőlük).

1. Ha van vezetéke, csatlakoztassa a kamerát a számítógéphez.
   a. Illessze a csatlakozó vezeték egyik végét a PC soros portjához.
   b. A vezeték másik végét csatlakoztassa a kamerához.

Megjegyzés

A legtöbb fényképezőgép 9 pólusú soros portra csatlakozik. Ha nincsen 9 tűs soros portunk, használhatunk 9-25 pólusú átalakítót (amit a legtöbb számítógépes üzletben be lehet szerezni) a 25 pólusú soros porthoz való csatlakozáshoz. A számítógép kézikönyvében vagy a gyártótól tudakoljuk meg, mi a teendő, ha nem talál szabad soros portot a számítógépen.

2. Csatlakoztassa a kamerát a váltóáramú hálózati adapterhez, így nem meríti ki az akkukat.
   a. Az adapter csatlakozó vezetékének lapos végét csatlakoztassa a kamerához.
   b. Ha a kamerához több hálózati dugót is adtak, használja azt, amelyik országa konnektoraihoz illik és csatlakoztassa az adaptert a hálózati feszültséghez. (fali konnektorhoz).
   c. Csatlakoztassa a kábel lapos végét a fényképezőgéphez.

3. A fényképezőgép bekapcsolásához nyissa ki a lencse fedősapkáját.

   A számítógépen a fényképezőgép szoftvere a fényképezőgép csatlakoztatásának érzékelésétől automatikusan elindul. A szoftver indulásakor láthatóvá válik minden kép kicsinyített változata.

4. Ha nem indulna a szoftver, magunk indítsuk, majd úgy állítsuk be, hogy a képeket a kameráról láthassuk.

5. Nézzük meg a fényképeinket.

Megjegyzés

Ha van olyan számítógépe, pl. laptop, amelyen van PCMCIA-rés, kompakt flash adapter segítségével közvetlenül a memóriából (CompactFlash memory) tudja olvasni a fényképeket. A részleteket az adapter gyártójának utasításaiban találja. Ha adaptert használ, a számítógépben levő fénykép-kidolgozó szoftver a memóriakártyát lemezként fogja kezelni.

Meg tudjuk-e nézni képeinket televízió készülékkel?

Többnyire igen, csak a megfelelő vezetékekkel az összeköttetést létre kell hoznunk. Ha tv-hez csatlakoztatjuk kameránkat, a tévé megjeleníti képeinket. A tévékészülék lényegében a kameránk hátoldalán levő LCD megjelenítő óriás változata. Vannak olyan szoftverek, amelyek segítségével a tévét dia-megjelenítőként használhatjuk, amivel barátaink, családunk tagjai is megnézhetik jól összeállított képbemutatóinkat.

Ha kameránkat lehet csatlakoztatni tévéhez, akkor annak módját nézzük meg a kapott kézikönyvben, de ennek lényege így foglalható össze:

1. Csatlakoztassa a kamerát a váltóáramú hálózati adapterhez, így nem meríti ki az akkukat.

   a. Az adapter csatlakozó vezetékének lapos végét csatlakoztassa a kamerához.

   b. Ha a kamerához több hálózati dugót is adtak, használja azt, amelyik országa konnektoraihoz illik és csatlakoztassa az adaptert a hálózati feszültséghez. (fali konnektorhoz)

2. Csatlakoztassa a videokábelt.

   Ha NTSC (USA vagy Japán) rendszert használunk, a videokábel bemeneti (sárga) végét dugjuk be a tévékészülék videobemenet hüvelyébe (a legtöbb tévékészüléknél ez is sárga).

   Ha PAL (Európa) rendszert használunk, a videokábel bemeneti (sárga) végét (a kamerával kapott) adapterbe dugjuk, az adaptert pedig a tévékészülék videobemenetéhez csatlakoztassuk.

3. A videokábel másik végét a kamerához csatlakoztassuk.

4. A tévénken kapcsoljunk arra a videobemenetre, ahová kamerát (adaptert) csatlakoztattuk.

   Ez rendszerint a 0-s, vagy AV, amit a képmagnetofonhoz használunk. A videóbemenet használatával kapcsolatos speciális tudnivalókat a tévékészülékhez kapott kézikönyvből ismerhetjük meg.

5. Kapcsoljuk be a tévékészüléket.

6. Nyomjuk meg azt a gombot, amelyikkel kameránk LCD megjelenítőjét kapcsoljuk be.

   Ekkor ugyanez a menü megjelenik a tévén is.

7. A kameránkon levő menü- és nyílgomb használatával megnézhetjük a képeket.

   A távvezérlő a kameránál nem használható semmire. A képek váltását magán a kamerán kell irányítani.

   Az álló tájolású fényképek fekve jelennek meg a tévében. Ezeket a képeket számítógéppel tudjuk elforgatni, de a számítógépbe először át kell töltenünk.

8. Szétszedéskor előbb kapcsoljuk ki a tévét és a kamerát, aztán húzzuk ki a dugókat.

Mit kell tudni a digitális fényképezőgép tisztításáról és karbantartásáról?

Először is, kameránkat száraz, tiszta helyen, fűtőtesthez és légkondicionálóhoz nem túl közel kell tárolnunk. Óvjuk:

- a közvetlen napsütéstől
- párától
- portól
- légkondicionálóhoz, fűtőtesthez vagy párásítóhoz való közvetlen közelségtől
- nagy rezgéstől
- hőségtől, pl. zárt parkoló autó, ablak.

Tisztításához, száraz, puha szövetet használjunk, amivel a fényképezőgép teljes felületét törölgessük végig. Utána a lencséket másképp tisztítsuk meg.

A fényképezőgép lencséinek a tisztítása

Tartsuk tisztán a lencséket, mert a porszemek pontként jelenhetnek meg fényképeinken.

1. Porfújóval fújjuk le a port.

2. A lencsét szükség esetén lencsetisztító kendővel töröljük meg.

A páralecsapódásról

Páralecsapódás akkor állhat elő, ha kameránkat túl nagy hőmérséklet-változásnak tesszük ki. A lecsapódó pára kárt tehet kameránkban. Ennek megelőzésére hidegben kameránkat zsebben, vagy testünkhöz közel tartsuk. Hideg helyről (hideg kamerával) ne menjünk hirtelen melegre.

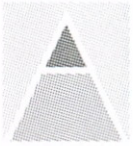

Tipp

Ha a lecsapódás már megtörtént volna, távolítsuk el az akkukat és néhány órára hagyjuk szabadon a nyílásukat.

Mit tegyek, ha a fénykép-szoftver használata közben lefagy a számítógép, vagy indítás után eltűnik a szoftver, vagy Végzetes Hiba vagy Tiltott Műveletről kapok értesítést?

Számítógépében valahogyan elfogyott a szabad lemezterület vagy betelt a memória, amikor megpróbálta futtatni a programot, vagy a program szabálytalanul megpróbált adatokat írni olyan területre, amelyen már fontos adatok voltak tárolva, esetleg a programozók nem tartották be a számítógép által elvárt kívánalmakat. Számos lehetséges okot kell megvizsgálnia ahhoz, hogy kijavítsa a memóriakezelés hibáját.

- Merev lemeze majdnem teljesen megtelt, amiért is a számítógép nem tudja az adatok átmeneti tárolását megoldani a felhasználásig (virtuális memória). Ennek egyik oka: túl sok régi törletlen ideiglenes állomány gyűlt össze.
- Az indításkor egy csomó olyan szükségtelen program is elindult, amely helyet foglal el a memóriában, anélkül, hogy arról tudnánk.

Helyet szorítunk a virtuális memória számára a merevlemezen

A merevlemezen (amely a Windows-gépeken rendszerint a „C" meghajtó) levő szabad terület nagysága kritikus kérdés, mert a számítógép ezen ideiglenesen, felhasználásukig adatokat tárol (a merevlemezt úgy használva, mintha memória lenne). Ha a számítógép nem talál szabad helyet, az eljárás meghiúsul. Amikor a szabad terület nagysága kezd 200 MB alá csökkenni, szoftver telepítésekor problémák keletkezhetnek, számítógépünk lefagyhat vagy összeomolhat, s olyan üzeneteket kaphatunk, amelyek kétségen kívülivé teszik a számítógép újraindításának szükségességét. Valójában, persze, egyikért sem mi vagyunk a felelősek. Csak arról van szó, hogy a programozók hanyagul tervezték meg az operációs rendszereket: mert például joggal kérdezhetjük, hogy az miért nem elemzi a problémát és miért nem kér fel arra, hogy szabadítsunk fel szabad helyet a merev lemezen.

Néha további merevlemezzel nem tudjuk megoldani a problémát, mert az operációs rendszer az alapértelmezés szerint a „C" (boot) meghajtón akarja a virtuális memória fájlt, habár ez a beállítás megváltoztatható a Virtuális Memória párbeszéd keretben (amelyhez a Rendszer, Vezérlőpult úton juthatunk). Ha van egy másik merev lemezünk, a nem kritikus állományokat áthelyezhetjük az új meghajtóra, hogy hely szabaduljon fel a fő meghajtón.

Megnézzük, mennyi szabad terület maradt a merevlemezen.

Ha Macintosh-t használunk, jelöljük ki a merev lemez meghajtót és nézzük meg a szabad terület nagyságát az ablakban. Ha PC-t használunk, nyissuk meg a Windows Explorer-t és jelöljük ki a meghajtót. A szabad terület nagyságát az ablak alján levő Állapot sávon láthatjuk. A Windows grafikusan is ki tudja mutatni a szabad terület nagyságát. Az eljárás a következő:

1. Kattintsunk kétszer a Sajátgépre.
2. A jobb oldali billentyűvel kattintsunk a „C" meghajtóra.

   Erre megjelenik a választási lehetőségek listája.
3. Kattintsunk a Tulajdonságokra.

   Pillanatokon belül megjelenik a rendelkezésre álló merev lemez-terület diagramja, melyen színes körszelvény mutatja az aktuálisan használt terület nagyságát. A rajz fölött levő szám pontosan, bájtokban mutatja meg a szabad terület nagyságát. Ez a szám remélhetőleg nagyobb, mint 200 000 bájt.
4. Ha a szabad terület kevesebb 200 MB-nál, takarítanunk kell a merevlemezen.

Helyet szabadítunk föl a merevlemezen.

A takarítást az alábbi módon végezzük:

- Töröljük a már nem használatos programokat.

  Készítsünk (floppy) másolatot dokumentumokról, adatokról, képekről, aztán távolítsuk el ezeket a merevlemezről.
- Takarítsuk el azokat a könyvtári tároló állományokat, amelyek a World Wide Weben tett túránkon gyűltek össze. Nézzünk bele a Windows Internetes ideiglenes állományoknak szánt könyvtárába. Ha az Internetes beállítások szerint nem csak az utóbbi néhány nap állományait tároljuk, ez a mappa esetleg túltelített lehet a merevlemezen.
- Keressük meg és töröljük az ideiglenes állományokat. A törlést a c:\windows\temp könyvtárnál kezdjük.

Windows-ban kattintsunk a Start-ra, majd a Keresésre, végül a Fájlok és Mappákra. Gépeljük be, hogy ***.tmp,** mire előjön az ideiglenes fájlok listája. Töröljük ezeket a fájlokat és indítsuk újra a számítógépet. A Mac-en keressünk Ideiglenes nevű mappát, főleg az Internet-böngésző és a szövegszerkesztő mappák között.

Kiiktatjuk az indításkor a háttérben futtatott programokat

Amikor betöltjük a Windows-t, sok program úgy indul el, hogy arról nem is tudunk. Ezek a tevékenységek lelassíthatják a számítógép működését, csökkenthetik az erőforrásokat, vagy lefagyást, tiltott műveleteket, és egyéb memória-problémákat okozhatnak. A leggyorsabban úgy tárhatjuk fel a bajok okát, hogy a jobb oldali billentyűvel rákattintunk a Start-menüre, kattintunk a Megnyitásra, kiválasztjuk a Programok-mappát, majd az Indítópult-mappát. Az olyan programok, mint a vírusnyomozók rendszerint ide kerülnek. Ha meg akarjuk tudni, hogy nem e programok valamelyike okozta-e a bajt, nyissunk meg egy új mappát a Programok-mappában (amit elnevezhetünk temp-nek vagy egyébnek is), helyezzük át az Indítópult tartalmát az új temp mappába és indítsuk be a számítógépet. Ha ezzel nem oldottuk meg a problémát, vigyük vissza az ikont a temp mappából a StartUp-ba (Indítópultba) és indítsuk újra a gépet. Folytassuk a kutatást, míg meg nem találtuk a vétkes programot.

Általában beválik az a gyakorlati szabály, hogy ha a programok gyanúsan működnek, vagy lemerevednek, az Indítópult összes programját gátoljuk meg működésében.

1. A Windows munkaasztalnál nyomjuk le egyszerre a Ctrl, Alt és a Delete billentyűket (de csak egyszer!).

Erre megjelenik Programbezárás ablaka.

Megjegyzés

Ha kétszer találnánk lenyomni ezt a billentyűkombinációt, a számítógép kikapcsol, majd újraindul. Ezért csak egyszer nyomjuk le.

Ekkor megláthatjuk a számítógép által kifejtett tevékenységeket.

2. Kattintsunk bármelyik tevékenységre – az Explorer kivételével -, majd az End Task-ra (Feladatvégzés Leállítására).
3. Ha feltűnne egy másik ablak is, kattintsunk az End Task-ra.
4. Ismételjük meg az 1.-3. lépést, míg minden tevékenységet le nem zártunk – az Explorer kivételével.
5. Próbáljuk meg a bajt eredetileg kiváltó tevékenység elvégeztetését.

Megjegyzés

Valahányszor beindítjuk a számítógépet, ezek a tevékenységek mindig visszatérnek. Ennek a lépésnek a megismétlésére szükség lehet, ha a számítógép újraindult. A hosszú távú megoldást – az Indítás kitörlését – PC-gyártó szakemberre kell bízni.

Miért foltosak vagy csonkák a szoftveremmel készült képek?

Ha fénykép-szoftverrel 800x600-asnál kisebb felbontású monitoron dolgozunk, üzenetet kaphatunk a géptől a felbontás és a színmélység növelésére. Ha jó képet akarunk kapni, a Control Panel-hez (Vezérlőpult-hoz) kell fordulnunk a nagyobb felbontás és a gazdagabb színskála beállítása végett.

1. Jelöljük ki a Start-ot (Indítás-t), a Settings-et (Beállítások-at), majd a Control Panel-t (Vezérlőpult-ot).
2. Kattintsunk kétszer a Display-re (Monitor).
3. Jelöljük meg a Settings-et (Beállítások-at).
4. Válasszuk a 800x600-as felbontás melletti 256 színnél nagyobb kombinációt.

   Minél több színünk van és minél nagyobb a felbontás, annál jobb képeket fogunk kapni.

Képfelbontás

Amikor szkenneremmel színes képet akarok fölbontani vagy fájlba menteni, megjelenik a „Kevés memória van a művelethez" hibaüzenet. Mit tegyek?

Más alkalmazások kikapcsolásával fel kell szabadítania bizonyos mennyiségű memóriát és növelnie kell a virtuális memóriát (azaz látszólagos memóriát, amely merevlemezünket úgy kezeli, mintha a RAM része lenne, amelyet a számítógép számítási műveleteinek végzésére és az aktuálisan végzett munka tárolására használ). A módszer a következő.

1. Záron be minden nem használt alkalmazást.
2. Próbáljon meg újból szkennelni.
3. Ha így se működik rendesen, távolítsa el merev lemezéről a fölösleges tételeket, úgy hogy a virtuális memória nagyobb térhez jusson.

   Ha nem rendelkezik a merevlemez kitakarításához szükséges segédprogrammal, távolítsa el az ideiglenes mappákból (az olyanokból, mint a c:\windows\temp) az összes állományt és azokat is, amelyeket az Internet-böngésző tart fenn azoknak az oldalaknak, amelyek képeit az elmúlt évszázadban nézegetett. Törölje a már nem használt alkalmazásokat. Futtasson merev lemezén töredékmentesítő segédprogramot, hogy minden állománya egy helyen legyen, ahelyett, hogy darabokban és részletekben szanaszét heverne az egész merevlemezen (ami megnehezíti a darabok összerakását a számítógép számára, bármilyen legyen is a sebesség).
4. Egy kis ima kíséretében indítsa újra számítógépét.

Az imént csatlakoztattam a szkennert, de a számítógép ezt nem érzékeli.

Ahhoz, hogy a rendszer megtalálja szkennerünket, az SCSI-kártyánkat helyesen kell telepíteni. Ennek az ellenőrzéséhez válasszuk ki a Start-menüből a Settings-et

(Beállításokat), nyissuk meg a Control Panel-t (Vezérlőpultot) majd a System (Rendszer) fület, s nézzük meg, látható-e ott a SCSI-kártya. Ha nem, a telepítést meg kell ismételni. Ha látható, nézzük meg, hogy nem jelöltük-e ki ugyanazt a kártyát két különböző eszközhöz, melyeket egyszerre kapcsoltunk be; ezek birkózásának eredményeként mindkettő lekapcsolódhatott. És, persze, a vezetéket is vizsgáljuk meg: a rázkódástól is meglazulhatott. Egy másik lehetőség: lehet, hogy szkennerünket a számítógép indítása előtt kell bekapcsolnunk, hogy a számítógép érzékelhesse ottlétét.

Kapcsolhatom-e a HP PhotoSmart Scanner-emet és síkágyas szkenneremet együtt egy kártyára?

Igen. Ellenőriznie kell, hogy mindkét szkenner különböző címeket használ, és a lezárás a megfelelő helyen van, mielőtt együtt használná őket.

Ha egy képet Microsoft Works vagy a Corel Photo-Paint-be próbálok bevinni, a kapott kép kisebb vagy nagyobb az eredeti pásztázott képnél. Mit tehetek?

A képméret lényegében változatlan maradt, de a megjelenítés a 72 pont/hüvelykre van korlátozva. Ezért, ha egy képet, mondjuk, 144 dpi felbontással digitalizálunk, a képernyőn kétszer akkorának fog látszani, mint nyomtatáson. Ha egy képet képernyős bemutatásra készítünk, nincs semmi értelme annak, hogy 72 dpi-nél nagyobb felbontással pásztázzuk, ha csak nem akarjuk kinagyítani a kép valamelyik részét. Ha például két kutyát ábrázol a képünk, és mi csak egyikük képét akarjuk használni. Ekkor 144 dpi felbontásban szkennelhetjük a képet, kiválasztjuk az illető kutya képrészletét, a többit meg levágjuk. Aztán átalakítjuk 72 dpi-sre a képet, változatlanul hagyva a kép méretét (A Corel Photo-Paint-nél ez a parancs az Image/Resample (Kép/Újramintázás) párbeszéd-keretben található). Ha a végső termékünk papírmásolat lesz, állítsuk a zoomot kényelmesen kezelhető méretre, és ne törődjünk a képernyő-mérettel.

Nyomtatás

Hogyan nyomtathatjuk a képeket különböző színárnyalatokban?

Néha arra is szükség van, hogy színesben készült képeinket a szürke árnyalataiban nyomtassuk. Időt és színes tintát is megtakarítunk, vagy akkor alkalmazzuk, ha olyan dokumentumba akarunk képet készíteni, amely már tartalmaz fekete-fehér

képeket. Ha fekete tintával akarunk nyomtatni, szürke-skálát használunk (amely a feketétől a fehérig terjedő szürkeárnyalatokat tartalmazza).

1. Válasszuk a Fájl-menüben a Print-et (Nyomtatás-t).

   Erre fel fog tűnni a Print (Nyomtatás) párbeszéd-keret. Keressük: Properties (Tulajdonságok), Setup (Beállítás) vagy Printer (Nyomtató) (a nevek alkalmazásról alkalmazásra változhatnak).

2. Kattintsunk a Properties-re (vagy a Setup-ra, Printer-re) a nyomtatás módjának megváltoztatásához.

   Erre megjelenhet egy sor fülecskével telt párbeszéd-keret; ha megjelenik, kattintsunk a Color (Szín) vagy a Printout (Nyomat) fülecskére.

3. Jelöljük ki a Grayscale-t (Szürkeskála), majd kétszer kattintsunk az OK-ra választásunk megerősítéseként.

   Ettől kezdve színes dokumentumaink, amíg meg nem változtatjuk a beállítást, a szürke árnyalatban lesznek kinyomtatva. A szürke piszkozat-nyomtatáshoz fekete nyomtatópatront, ne pedig fotópatront használjunk (ha egyáltalán van módunk választani).

Miért nem egyeznek meg nyomataim színei a képernyői színekkel?

Még ha minden rendjén van is, több oka lehet annak, hogy miért csak közelítőleg egyeznek meg a színek. Mindenekelőtt: a képernyő színei egy, a képernyőt végigpásztázó világos fénysugárral keletkeznek, ezért a képernyőn minden élénkebbnek és ragyogóbbnak látszik. Nyomtatónk viszont a színeket színes tinták keverésével állítja elő, átviszi a papírra, s az erről visszavert fényt érzékeljük.

E kétféle színmegjelenítési mód mögött két technológia rejtőzik: az egyik az, amelyiket a televíziókra fejlesztettek ki, s melyben három ágyú lő ki háromféle színt megfelelő arányban: vöröset, zöldet és kéket, míg a másik lényegében Gutenberg sajtójával kezdődött. Nincs olyan módszer, amellyel meg lehetne valósítani, hogy a két technológiával teljesen megegyező hatású képet tudjunk létrehozni.

Másfelől viszont a profik úgy állítják be a képernyőt, hogy mindig, vagy legalább hozzávetőlegesen meg tudják mondani, hogy a képernyőn látott kép milyen lesz a nyomtatásban.

Jó azért, ha látjuk a hasonlóságot is a képernyői és a papíron levő színek között. Ha nem látjuk, többféle ok és emiatt több megoldás is merülhet fel. A következőkben ezeket igyekszünk feltárni.

A színek ugyan jól mutatnak papíron, de nem olyan élénkek, mint lenni szoktak.

Lehet, hogy ön rossz papíroldalra nyomtatott. Ha a papír megfordítása sem hozza meg a kívánt eredményt, keresse meg a Properties (Tulajdonságok), Setup (Beállítás) illetve a Printer (Nyomtató) gombot a Nyomtatás párbeszéd-keretben, nyomja

meg és állítsa be Best-re (Legjobbra) a nyomtatási minőséget. Ha különleges papírt használ, a Paper Type-ot (Papírtípust) ennek megfelelően állítsa be (ugyanabban a párbeszéd keretben).

Nézze meg, hogy friss festékpatront töltött-e be. Ha régóta nem nyomtatott színesben, a festék kiszáradhatott, ha sokat nyomtatott, a festék elfogyott. Általában azt mondhatjuk, hogy akkor van baj a festékellátással, ha képeink kezdik elveszíteni a piros színeket, ha zöldes-sárgára vagy halványkékre kezdenek átváltozni. Ekkor jött el a festék (toner) feltöltés ideje.

Ha Ön saját maga töltötte újra a nyomtató patront, a nyomtatófej esetleg eldugulhatott; újat kell venni.

Miért kezdett el a nyomtatóm rossz színeket nyomtatni (pl. a piros barnának látszik)?

Ritkán ugyan, de előfordulhat, hogy az Ön által használt programban nagyon szélsőséges beállítások vannak érvényben. Egy másik lehetőség: véletlen várt színkeveredés a színpatronban, esetleg kimerült a patron.

Szoftver beállítások. Lehet, hogy a hiba az ön által használt program konfigurációs beállításában van (vagyis, hogy milyen nyomtatót ajánlatos használni a programhoz). Ez a gyanúnk akkor megalapozott, ha más programmal jó színeket nyomtatunk. Ha minden program mellett rossz színt kapunk, a hiba nem a konfigurációban van.

Nem várt színkeveredés a színpatronban. Tegyen próbát: nyomtasson ki egy próbaoldalt, és fogja látni, hogy nem keverednek-e a patronban a színek (a próba lépései a gyártó kézikönyvében találhatók). Ha nem megfelelő színekkel készült a próbanyomtatás, ellenőrizze a patronban levő színeket. Néhány patrontípusban három külön rekesze van az egyes színeknek (cián, sárga és magenta). A színek úgy keveredhetnek, hogy a tinta az egyik rekeszből átkerül a másikba. A keveredés pedig többféle módon játszódhat le:

- Bármilyen, a szórófej közelébe kerülő anyag a hajszálcsövesség néven ismert jelenség következtében előidézheti a színkeveredést. A színkeveredés rendszerint akkor következik be, ha az élettartam meghosszabbítás végett megpróbálják szalaggal leragasztani a szórófejet. A szalag viszont éppen a tinta kiáramlását és másik tintával való keveredését idézi elő. (A szalagot nem azzal a szándékkal ragasztották a fejre, hogy az eltávolítása után visszaragasszák.)
- Festékkeveredés akkor is előfordulhat, ha a kiszáradástól való megóvása érdekében az egész patront beletesszük egy műanyag zacskóba. A szórófej ugyanis érintkezik a zacskóval, és a festékek elkezdhetnek összeszivárogni.

A színkeveredés lehet végleges, de ha nem ismétlődik az előidéző esemény, hosszabb használat során elmúlhat a baj. Ha a színkeveredés csak a nyomtatófejben következett be, és nem terjed ki magára a tartályra, használat közben megjavulhat a nyomtatás minősége.

Új festékpatron esetén is előfordulhat keveredés, ha a védőszalag nem tapad megfelelően.

Kifogyott a tinta, vagy eltört a patron?

A nyomtatóhoz rendszerint mellékelnek egy segédprogramot, amivel próbanyomatot készíthetünk. A leírások gyakran felszólítanak arra, hogy hasonlítsuk össze a próbanyomatot a patronon levő pontokkal.

- Ha a színek nem egyeznek meg ezzel, cseréljük ki a színpatront.
- Ha színeink megegyeznek a patronon levőkkel, elegendő tintánk van, így a következő hibalehetőség vizsgálatára térhetünk át.

A nyomtató típus kiválasztása

Ellenőrizze, hogy helyes nyomtató van-e kiválasztva Windows alapértelmezett nyomtatónak.

A WINDOWS 3.1x-NÉL:

1. Nyissa meg a Main-t (Rendszer), a Control Panel-t (Vezérlőpult) és a Printers-t (Nyomtatók).
2. Ellenőrizze: helyes nyomtató modell van-e kiválasztva alapértelmezett nyomtatónak?
   - Ha nem, jelölje ki a megfelelő nyomtató modellt és válassza a Set As Default-et (Alapértelmezett) vagy telepítse a megfelelő nyomtató meghajtót a nyomtatóhoz adott használati utasítás lépései szerint.
   - Ha a helyes nyomtató modell van kiválasztva alapértelmezett nyomtatóként, próbálkozzék az alábbi lehetséges megoldásokkal.

A WINDOWS 95/98-NÁL ÉS A WINDOWS NT 4.0-NÁL:

1. Jelölje ki a Start-ot (Indítás), a Settings-et (Beállítások), majd a Printers-t (Nyomtatók).
2. A jobb oldali billentyűvel kattintson a megfelelő nyomtató ikonra és nézze meg, van-e pipa a Set As Default-nél (Alapértelmezett).
   - Ha a szóban forgó nyomtató ikon nincs a Printers (Nyomtatók) ablakban, telepítse a megfelelő nyomtató-meghajtót a nyomtatóhoz adott használati utasítás lépései alapján.
   - Ha nincsen pipa a Set As Default-nál (Alapértelmezett), válassza ki a Set As Default-ot és próbáljon meg újra nyomtatni színesben.
3. Ha van pipa a Set As Default-nál, válassza ki a Properties-t (Tulajdonságok).

Windows 95/98-nál válassza a Details (Részletek) fület és ellenőrizze, hogy a helyes nyomtató szerepel-e a „Print using the following driver" („Nyomtatás a következő meghajtó programmal") mellett levő listában. Windows NT 4.0-nél válassza a General (Általános) fület és ellenőrizze, hogy a helyes nyomtató szerepel-e a „Driver" („Meghajtó program") melletti listában. Például, ha a HP DeskJet 870Cse- vagy a 870Cxi-nyomtató van használatban, a printer ikonjának és meghajtójának a címkéjén az lesz, hogy „HP DeskJet 870 Series".

- Ha a helyes nyomtató-meghajtó szerepel a listában, folytassa a következő lehetséges ok vizsgálatával – lejjebb.
- Ha a helyes nyomtató-meghajtó nem szerepel a listában, törölje a nyomtató ikont: a jobb oldali billentyűvel kattintson rá a nyomtató ikonra és jelölje ki a Delete-et (Törlés). Aztán telepítse a megfelelő nyomtatót a nyomtatóhoz adott használati utasítás lépéseinek megfelelően.

Konfliktus a video meghajtóval. Cserélje ki a videó meghajtó programot a számítógépen. Új programért a számítógép gyártójához forduljon.

Több memóriára van szükség a színes nyomtatáshoz. Ellenőrizze, hogy elegendő rendszer-erőforrás áll-e a rendelkezésére.

A WINDOWS 3.1x-HOZ:

1. Jelölje ki a File-t (Fájl-t), lépjen ki a Windows-ból (Kilépés, OK).
2. Az MS-DOS-promptra gépelje be, hogy MSD és nyomja meg az Enter-t a Microsoft Diagnostics segédprogram futtatásához.
3. Nyomja le a Memoryt jelentő M-gombot és ellenőrizze, hogy a Total Extended Memory (Teljes Kibővített Memória) megfelel-e a nyomtató felhasználói kézikönyvében felsorolt minimális követelményeknek. Ha nem felel meg, további RAM-mot kell szerelni számítógépbe.
4. Nyomja le az Enter-t, hogy visszatérhessen a Microsoft Diagnostics segédprogram fő képernyőjéhez.
5. Nyomja le a Disc Drives-ot (Lemez-meghajtók) jelentő D-gombot és ellenőrizze, hogy a C:-meghajtón levő Free Space (Szabad Terület) van-e legalább 10-20 MB.
6. Nyomja le az Enter-t, hogy visszatérhessen a Microsoft Diagnostics fő képernyőjéhez.
7. Nyomja le az F3-at a DOS-hoz való visszatéréshez, gépelje be, hogy WIN, és nyomja le az Enter-t a Windows-hoz való visszatéréshez.

A WINDOWS 95-HÖZ VAGY A WINDOWS NT 4.0-HOZ:

1. A jobb oldali billentyűvel kattintson a My Computer-re (Sajátgép) és jelölje ki a Properties-t (Tulajdonságok).

2. Kattintson a General (Általános) fülre és ellenőrizze, hogy a RAM nagysága megfelel-e a nyomtató felhasználói kézikönyvében felsorolt minimális rendszer-követelményeknek.

   Ha kevesebb a minimális követelménynél, több RAM-ot kell a számítógéphez vásárolni.

3. Válassza az OK-t, aztán nyissa meg a My Computer-t (Sajátgép).
4. Kattintson a jobb oldali billentyűvel a C: meghajtóra és jelölje ki a Properties-t (Tulajdonságok).
5. Jelölje ki a General (Általános) fület és ellenőrizze, hogy a Free Space (Szabad Terület) van-e legalább 10-20 MB.

   Ha nincs, területet kell felszabadítani a „C" meghajtón.

6. Jelölje meg az OK-t és zárja be a My Computer-t (Sajátgép).

Hogyan akadályozhatom meg, hogy nyomtatáskor fekete csíkok jelenjenek meg a papíron?

A nyomtatóban megtelepedő por, hajszál, papírrost és más törmelék csíkokat és foltokat tud létrehozni a nyomatokon (lásd! az A.1-es ábrát). Ennek megelőzése céljából ajánlatos időnként kitisztítani a nyomtatót. Az alábbiakban egy egyszerű és gyorsan elvégezhető eljárást ismertetünk, amellyel megszabadulhatunk a szennyeződéstől és biztosíthatjuk a tartósan tiszta képek alkotását. A műveletet legalább 3 havonként ajánlatos elvégezni.

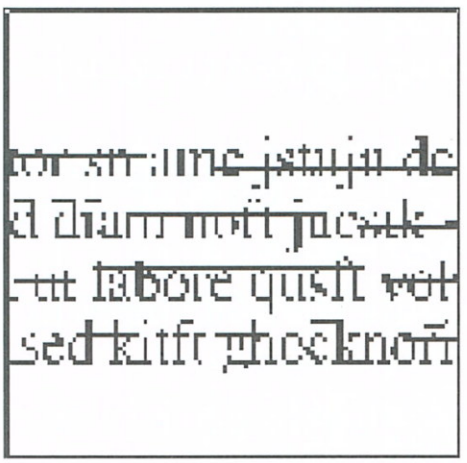

A.1 ábra *Fekete csíkok a nyomaton*

A művelet elvégzése előtt gondoskodjunk az alábbiak meglétéről:

8-10 pamutdarab vagy bármilyen tiszta és puha, szöszmentes textildarab, amely nem esik szét nedves állapotban szálakra.

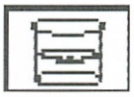

Desztillált, szűrt vagy palackozott víz a szövet megnedvesítésére. Csapvizet ne használjunk, mert a benne levő lerakódások kárt tehetnek a nyomtató patronban.

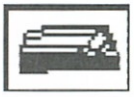

Papírlapok vagy papír zsebkendő, amire munka közben rátesszük a nyomtató patronokat.

Figyelmeztetés

Gyerekeket tartsuk távol a nyomtató patrontól.

Távolítsuk el a nyomtató patront

Az eltávolítás az alábbi lépésekben történhet (A.2-es ábra):

1. Kapcsoljuk be a nyomtatót és emeljük fel a fedőlapot. Várjunk addig, míg a nyomtató patronok középre állnak.
2. Miután megálltak, húzzuk ki a hálózati vezetéket a nyomtatóból a hátoldalon.
3. Távolítsuk el mindkét nyomtató patront és tegyük rá oldalra fektetve a papírlapra.

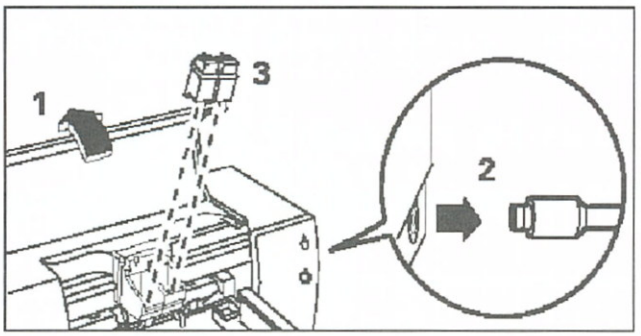

A.2 ábra *Tipikus nyomtató rajza (nem biztos, hogy az öné pont ilyen).*

Megjegyzés

30 percnél tovább ne tartsa a nyomtatón kívül a patronokat. Ha túl sokáig tartja kint fedetlen fúvókával, a tinta beszáradhat, és a patron használhatatlanná válik.

A nyomtató patron tisztítása

A tisztítás lépései (A.3-as ábra).

1. Nedvesítse be a tisztító szövetet, és csavarja ki belőle a fölösleges vizet.
2. Tartsa a fekete nyomtató patront a színes sapkájánál fogva.
3. Tisztítsa meg a nyomtató patron homlokfelületét és széleit a képen látható nyilak szerint. A fúvóka lemezét NE TISZTÍTSA.
4. Nézze meg, maradt-e piszok a patronban.

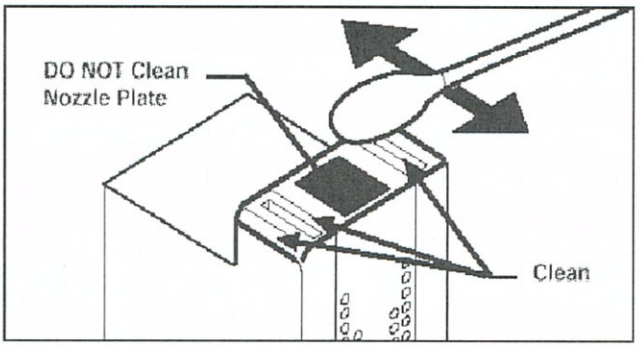

A.3 ábra *A patron tisztítási módja (nem biztos, hogy az öné is ilyen)*

Ehhez tartsa fény felé és billentse a láthatóság szempontjából legjobb helyzetbe. Ha bármilyen por-, piszok- vagy szálnyomot találna, ismételje meg a 2. és 3. lépést.

5. Ismételje meg az. 1.-5. lépést a színes patronnál.

Minden patronnál külön törlőt használjunk, nehogy az egyikről átvigyük a szennyeződést a másikra.

Tisztítsa ki a nyomtató patron fészkét

A patron fészkének tisztítása az alábbi lépésekben történik:

1. Nézzen a patron tartó fészekre.
2. Keresse meg a fészek alján található 3 fekete, horog alakú kart. Könnyebben megláthatja ezeket, ha kicsit felemeli a nyomtató elejét. Engedje le a nyomtatót, mielőtt áttérne a 3. lépésre.
3. Tiszta, nedves szövettel, hátulról előre törölje le a karok alatti sima felületeket (a rajzon árnyékoltan ábrázolt felületeket).
4. Addig ismételjük az eljárást, míg a kendő tiszta nem marad a törlés után.

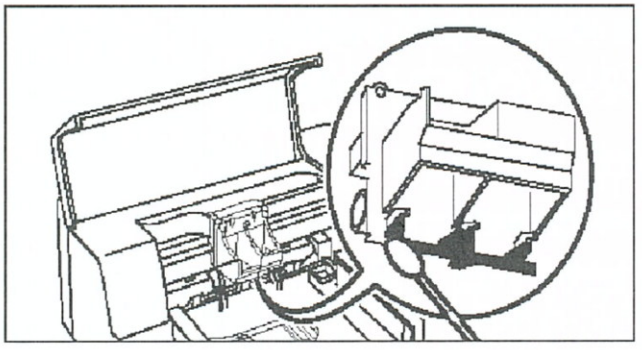

A.4 ábra *A fészek tisztítása (lehet, hogy az öné nem így néz ki).*

Tisztítsa meg a szervizállomást

A szervizállomás a nyomtató jobb oldalán levő ki-be kapcsoló mögött található (A.5-ös ábra). Tisztításához be kell nyúlnunk hátra, a burkolat mögé. A tisztítás lépései:

1. Tiszta, nyirkos szövettel törölje le a szivacstartó peremét.
2. Távolítsa el a szivacs felületére rakódott tintát és szálat. Ha a szivacs magasabb, mint a perem, a kendővel nyomja a perem alá.
3. Tiszta, nedves szövettel tisztítsa meg az 1-es törlőt és az 1-es sapka külső felszínét.

   A nyomtató patron sapkáit mindig gyengéden tisztítsuk.

   Dörzsöléssel kiszakíthatja helyükről a sapkákat, a fej tönkremegy.
4. Egy másik tiszta, nyirkos szövetdarabbal a 2-es törlőt és a 2-es sapka külső felületét takarítsa le.

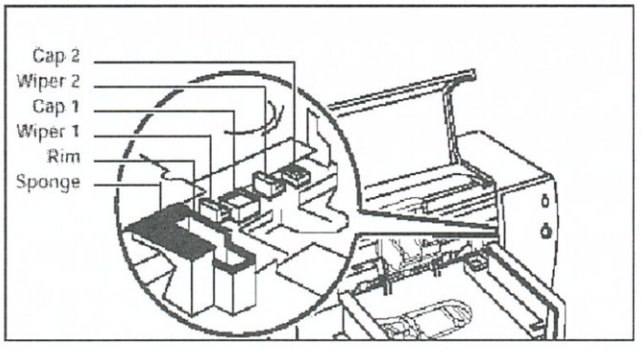

A.5 ábra *Egy tipikus szervizállomás rajza (nem biztos, hogy az öné pontosan ilyen).*

Tegye vissza a helyére a nyomtató patronokat

1. Tegye vissza a patronokat és zárja le burkolatot.
2. Dugja vissza a hálózati csatlakozót a nyomtató hátoldalába.
3. Nyomtasson ki egy próbaoldalt.

   A legtöbb nyomtató képes próba oldalt nyomtatni önállóan is. Ha nincsen, nyomtasson ki egy olyan képet, amelynek gazdag színskálája van, azon láthatja, milyen képeket készít a nyomtató.

Megjegyzés

Alapos tisztítás általában elégséges a csíkok eltávolításához. Persze szálakat, piszkot gondos munka mellett is hagyhatunk a fejben, ami rontja a képek minőségét. Ebben az esetben ismételjük meg a tisztítást, míg tiszta és éles képet nem kapunk.

A bajok megelőzése érdekében a patront, a patron-fészket és a szerviz állomást három havonként tisztítsuk meg.

A HP-nyomtató karbantartásával kapcsolatos egyéb hasznos tanácsok megtalálhatók a weboldalukon is:

`http://www.deskjet-support.com`

A papír begyűrődik vagy nem töltődik be. Mit tehetek?

Próbálja meg végrehajtani az alábbi eljárásokat:

- Nézze meg, hogy a papírtálca (amelyen fogantyú van a HP esetében) teljesen be van-e tolva.
- Ha túl sok papírt töltött be (több mint 20 fotópapírt, vagy 40-nél több sima papírt), vegyen ki belőle. (A mennyiség a nyomtatóktól függhet.)
- Ha sérült, szakadozott, gyűrött vagy felpöndörödik a papír, cseréljük ki.
- Ellenőrizze, hogy a tálcára tett összes papír azonos típusú, méretű és súlyú-e.
- Tisztítsa meg a nyomtatóban levő felszedő görgőket.
- Nem foszladozó, tiszta és kissé nedves szövetdarabbal töröljük meg a görgőket a hozzájuk illesztett fekete műanyag rúd forgatásával.

- Kapcsolja ki a nyomtatót a kapcsolóval, majd húzza ki a hálózati vezetéket a nyomtatóból és vegye ki a papírtálcát. Helyezze áram alá a nyomtatót a papírtálca visszatevése nélkül.
- A nyomtató ekkor üzemkész állapotba lép (a zöld LED világít), és a papírtovábbító mechanizmust az eredeti állapotba állítja vissza. Vegyen ki minden papírt a tálcáról, majd tegyen 5-10 sima papírt a tálcára (a papírvezetőket igazítsa pontosan a papírlap széléhez, de ne gyűrje meg a papírt), és helyezze be a papírtálcát. Ha van, végezze el a nyomtató önellenőrzését.
- Ha csak fényes papírnál vannak gondjai, és a sima papírral baj nélkül megy a nyomtatás, töltsön 20-nál kevesebbet, és a papírvezetőket úgy állítsa be, hogy ne legyenek túl szorosak – kicsit lehessen a papírt mozgatni, oldalt 0,8 mm-t, a másik irányban 6 mm-t hagyjunk, nehogy meghajoljon a fényes papír.

A nyomatok néha ferdén jönnek elő. Mi a teendő ilyenkor?

Próbálja ki az alábbi megoldások valamelyikét:

- Vegye ki a papírt a tálcáról, igazítsa meg a papírköteget és így tegye vissza a tálcára.
- Ellenőrizze, hogy a papír oldal- és hosszvezetői pontosan illeszkednek-e a papírköteg bal oldali és alsó éléhez, hogy tehát a papírt merőlegesen tölti-e a nyomtatóba.
- Ellenőrizze, hogy nem tett-e 20-nál több lapot a papírtálcára.
- Ellenőrizze, hogy azonos méretű és típusú papír van-e téve a tálcára.
- Ellenőrizze, hogy a papír súlya a használati utasításban megadott határok között van-e s ne legyen vastagabb 0,225 mm-nél (a legtöbb nyomtató számára).
- Próbáljon ki többféle típusú és védjegyű papírt.
- Gondosan tartsa be a papírkereskedő minden útmutatását (pl. a helyes oldalával felfelé és helyes végével befelé teszi-e be a papírt?).
- Tisztítsa meg a nyomtatóban levő papírfelszedő görgőket. Vegye ki a papírtálcát. Nyissa ki a felső fedelet, amely befelé, a nyomtató homlokzata felé néz. Szálmentes, kissé megnedvesített szövetdarabbal törölje le a görgőket a hozzájuk nyomódó fekete műanyag rúd forgatásával.

HORVÁTH
PAPÍR

Üzlet:
1139 Budapest, Fiastyúk u. 65.
Tel./fax: 340-9171
Raktáráruház:
1033 Budapest, Szőlőkert köz 9.
Tel./fax: 388-6390
E-mail: horvathpapir@mail.matav.hu

- IBM COPIER 80 g-os, A/4-A/3 méretű többfunkciós papír, ideális napi nyomtatási célokra.
- IBM LASER 80 g-os, A/4-A/3 méretű kitűnő minőségű, simított felületű papír, mely elegáns megjelenést ad.
- HIGH TECH Copy 100 g-os, A/4-A/3 méretű kiváló minőségű papír, felhasználható színes nyomtatáshoz és másoláshoz is.
- KASKAD anyagában színezett papír, 80 g-os A/4-A/3 méretű, 40 féle színárnyalatban. A papírok fénymásoló berendezésekben, lézer és tintasugaras nyomtatókban, lézerfax készülékekben egyaránt alkalmazhatók.
- Egyéb író- és irodaszerek széles választékban.

Budapest területén díjtalan házhozszállítás.

Micro-Rutin Kft.

Fő tevékenység: számítástechnikai kereskedelem
és teljes körű számítástechnikai szolgáltatás

Üzlet: 6000 Kecskemét, Rákóczi u. 2.
Tel.: 76/50-10-70
Fax: 76/50-10-79
Szerviz: 6000 Kecskemét, Horváth Döme krt. 2.
Tel./Fax: 76/48-32-57

ÁPISZ Kereskedelmi Rt. / Trading Corp.

1075 Budapest, Wesselényi u. 6.
E-mail: apiszrt@mail.matav.hu
Telefon: 461-2700

CANON	A/4 80 g-os fénymásolópapír	808,- + áfa
Panasonic	A/4 80 g-os fénymásolópapír	768,- + áfa
RICOH	A/4 80 g-os fénymásolópapír	808,- + áfa

áron kaphatók az **ÁPISZ Rt.** üzleteiben.

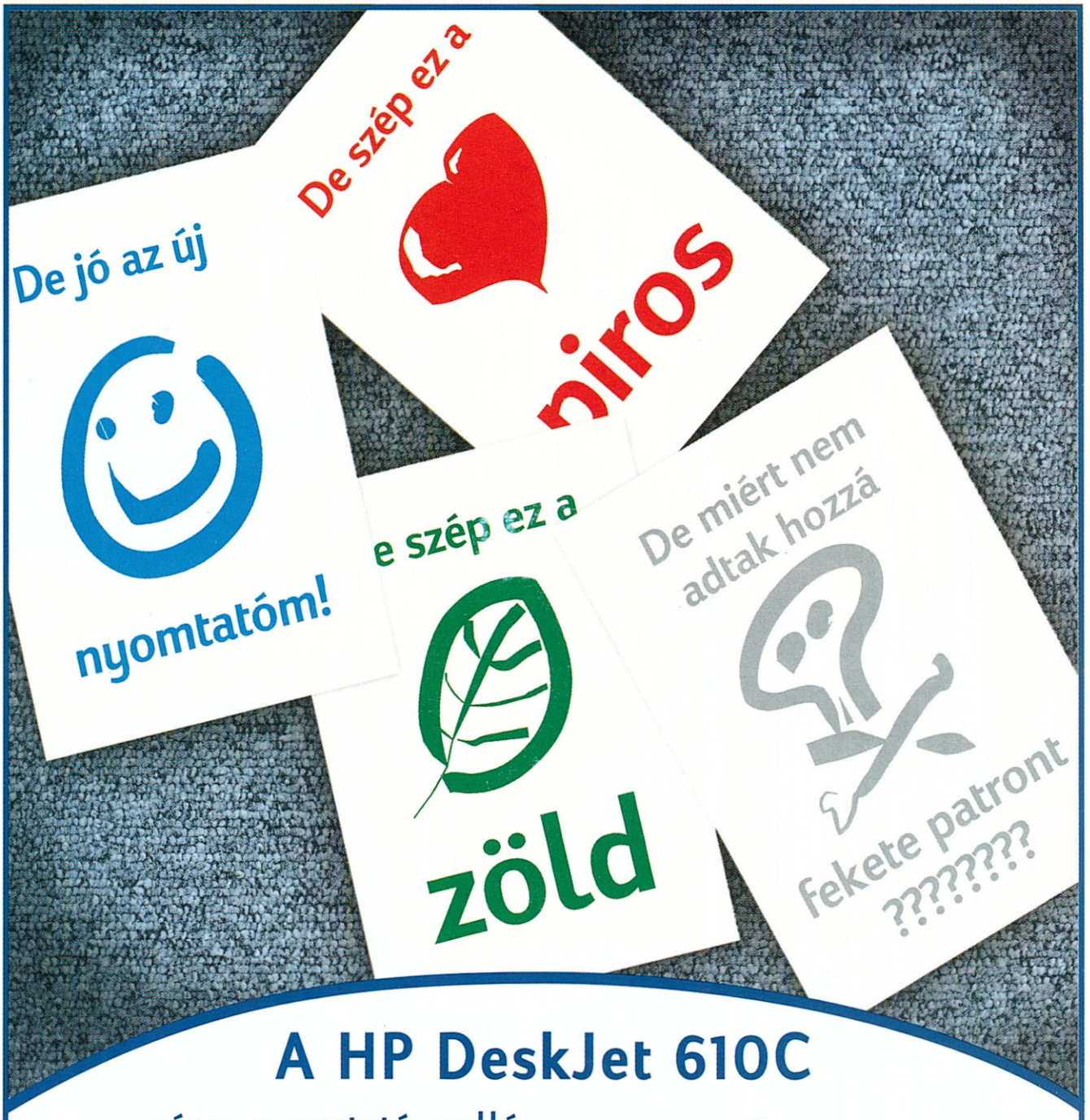

A HP DeskJet 610C

színes nyomtató mellé **hanem fekete** **nemcsak színes,** patront is adunk.

Egy fekete tintapatron átlagos ára hozzávetőleg 6000 Ft, egy színesé 7000 Ft. Ahhoz, hogy Ön tökéletes minőségben, gyorsan nyomtathasson, mind a két tintapatronra szüksége van. A Hewlett-Packard most ezt kínálja Önnek, hiszen a HP DeskJet 610C színes nyomtató mellé egy színes és egy fekete patront is ad. Mivel a nyomtató kétfejes, így a színes és fekete nyomtatások között patront sem kell cserélnie.

PUBLICIS

Hewlett-Packard nyomtatók. Ahol a papír életre kel.

HEWLETT® PACKARD

További információkért látogasson el weblapunkra: ***http://www.hp.hu/deskjet610*** *vagy hívja a* ***HP Vevőszolgálatot: 382-1111***

NINCS SZÁMÁRA TÚL NAGY FALAT

HP DESKJET 1120C

+

Mint ahogy a HP DeskJet 1120C színes nyomtató számára még az A/3-as méret sem nagy falat, akár fekete-fehér, akár színes nyomtatásról van szó. A HP PhotoRet II nyomtatási és HP ZoomSmart méretezési technológiával ellátott nyomtató alkalmas akár poszter-, füzet-, és tükörnyomtatásra is. Kivételes tulajdonságai mellett az irodák kedvencévé válhat most rendkívül kedvező árával is, amely már nem éri el a nettó 100 000 forintot sem! Ami ugyanakkor növekedett: a felhasználási lehetőségek száma, mert most minden vásárló egy Corel Print House Magic 4 Select szoftvert is kap ajándékba. És még egy ráadás kedvezmény: a HP DeskJet 1120C vásárlói most mindössze nettó 54 900 forintért kaphatják meg a Corel Draw 9.0 grafikai szoftvert is. Most nagyot foghat azzal, hogy ezentúl nagyot is nyomtathat.

HEWLETT PACKARD

COREL
Go further™

A HP termékekkel kapcsolatos további információért hívja a 382-1111-es telefonszámot, vagy látogasson el honlapunkra a http://www.hp.hu címen.

Tárgymutató

Számok

16-bites szín, 20-21
24-bites színek, 20-21
35 mm-es kamerák
    a digitális kamerákhoz képest, 30
    fényképek digitalizálása 34-35, 47
3D Kerti kép (Sierra), 112

A

A Csihuahua fáraók sírja, 156
A mormon egyház temploma, kutatás, 170
a profit mint mozgatórugó, 274
A virággyűjtemény, 175
    képek, elektronikus begyűjtése, 107
    keresés a weben 105-106
    virágágy tervek, 105-108
adatbázisok, 166
Adobe, fontok honnan, 196
adományok
    dicsőséges szerepe, 276
    felismerése, 275-276
ágytakarók, matricák készítése, 15, 180-181
ajándék címkék, 72
    papír vastagság, 72
    újra használható, 72
ajándékcsomagok, 96-97
ajándékdobozok, 98-101
    fülek, 100
    művei, 100
    tervei, 98
ajánlatok borítói, 258-260
    a célja, 258
    az előadó fényképe, 260
    cím, 259
    képei, 14, 259
    lapmegosztása, 258
    logók, 260
    nyomtatás, 260
    szöveg színe 260
alap emelés, 275-277
    adományok elfogadása, 275, 276
albumok, 120-122
    csillagvizsgálók, 125-127
    háziállatainkról, 144-147
Alfred Hitchcock bélyeg, 114
állatok posztereinek bemutatása, 151-153
álló orientáció, 26, 54, 176
America Online
    családfa terület, 169-171
    e-mail képek készítése, 55
analóg képek, 7
announcements, 200-202
anyagi alap teremtése, 275-277
Anyák napi kártyák, 62
    elektronikus képek, importálás, 64, 65
    felnőttekkel, 65-67
    gyermekekkel, 62-67
AppleWorks (Apple), 41, 56, 63
arcok, meghívókon, 78-79
árnyalatok, 20
aukciók, képek, 169
autós játéknap dekorációja, 287-288
    rajzok, 287
    szövegméret, 288

B

bábok, 222
bájtok, 28
befőttek címkézése, 132-136
bélyegek, 116-119
    csipkézett élek, 116, 117
    szöveg, 118
bélyegképek, 29
beszélő ballonok, 79, 146
Bettmann Archives, 69
betűk,digitális fényképei, 14
bevásárlási listák, 129-131
bitmap (BMP) képek, 28, 36
    e-mail küldés, 55
bitmap programok, 37-38
bits
    színes adatrögzítéshez, 28
    szkenner használata, 20
Bitstream, fontok, 196
bizonyítványok, 212-213
bokrok, fényképek, 103
bolhapiac és képei 169
bolygók, kivágása, 239-240
    címkéző tárgyak, 239
    függő, 240
brosúrák, tervező szoftver, 46
Burns, Robert, 179

C

Canvas (Deneba), 41, 45, 62-63
Casa de Toad, letölthető fontok, 196
cégtáblák, 15, 85-89
    nyilak, 85-86
    rajzok, 87-88
    szöveg, 88
célszoftver, 36
    minták, 46
    nyomtatás, 46
    rajzok benne, 46
census records, 164-165
ceruza szerszám, 180, 285
chat sessions
    archivált, 172
    családfa témában, 171
Cheap Sheets, 199, 212
címkék, 51, 77
    gyűjteményekhez, 122-124
    konzerválókhoz, 132-136
    pozicionálás, 124
ClarisWorks gyermekeknek, 62-63
ClarisWorks, 56, 62-63
Complete Publisher (Sierra and Micrografx), 45-46, 56
Corbis gyűjtemény, 69
Corel Draw (Corel), 39, 40
Corel PhotoHouse, 165
Crayola Magic 3D Kifestő könyv, 63
Crayola Print Factory (IBM), 46, 63
családfa kivágások, 231-232
családfa, 157-175
    dramatizálás, 164-167
    konferenciák, 170
    on America Online, 169-171
    online osztályok, 170
    szoftvere, 164-167

családfák, 164-165
Családi örökség és generációk, 166
családi újságok, 171-172
családi weblapok, 172-175
Családnév Központ, 169, 170
családtörténet, 157-175
    az eredetek térképe, 160-164
    dramatizálás 164-167
    információ kérések, 172
    képei, 158
    képei, 166
    rögzített interjúk, 158
    szalagra rögzített interjúk, 157-158
    szoftverei, 164-167
    újságokba, 171-172
    weblapok, család, 172-175
csapat névsorok, 284-285
    csapattagok képei, 284
    nevek és mezszámok, 284
    rajzok, 284
csapatszellem, növelése, 284
csempézés, 74
csillagok, megfigyelések feljegyzése, 125-127
csókok, képei 180-181
csomagolópapír, otthoni készítésű, 92-96
    "firkálással", 94-96
    clip art for, 92-94
    képek másolása és beragasztása, 93
    képméret, 92
    margóbeállítások, 92
    rések kifestése, 94
Cyndi Howell családfa listája, 167

D

della Femina, Jerry, 247
Deneba, 62-63
DesignJet (HP), 52, 187, 221
diaképek, szkennelés, 12
diéta figyelmeztetés, 132
digitális fényképezőgépek, 7, 8, 29-30, 47
    árnyékok, túlnőnek, 32-33
    dia show, 34
    exponálás , 33
    funkcionalitás, 30-36
    hibák törlése, 32
    időzítők, 32
    kép gyorsnézet, 30
    képek honnan, 30
    képek megőrzése, 34
    képek törlése, 34
    képmanipuláció, 30
    képminőség beállítása, 33
    távolságok, megválasztása, 30-32
digitális képek, 7.
    copyright , 12
    használata, 14-15
    integrációja, 9
    kiadás,publikálás, 13
    megjelenítése, 13
    pontossága, 7
    személyes megjelenése, 11
díjak
    gyerek fényképével, 245
    képek, 244
    megszemélyesített, 243-245
díjak, 212-213
    a jó viselkedésért, 223
    elrendezés, 212-213
    fekvő állás, 212
    fontok, 212
dinoszauruszos pillanatkép, 238-239
    poster, méret, 238
dobozok, 98-101
Donne, John, 178
dots per inch (dpi), 50, 57
Draw a Story (Orly), 41
DVD (digital video), számítógéphez kapcsolás, 36

E

ecset tippek, 94
ecset, 38
egérpadok, híres bélyegekről, 114
egészségvédő ipari feladatok, 213-223
    díjak a jó viseletért, 223
    páciens aggódásának csökentése, 219-221
    személyi megemlékezések, 213-216
    utasítás lapok, 216-218
    Utazás a Műtőben tájékoztató füzet , 218-219
    Városzoba füzetek, 221-222
egyensúly, szöveg és grafikus képek, 205
élelmiszer címkék, 133-136
    a barátoknak, 134-135
    eladó termékek, 135-136
    összetevők listája, 136
élelmiszer csomagolás, 181-184
    képei, 182
    méretezés , 182
elmesélt történet, 157-160
előnyomtatott papírok, 195
e-mail
    családfa kutatáshoz, 167
    eszközei, 8
    kép mellékletek, 69
    képek, 55
emlékek, felidézésük 5
emóciók, felidézése, 5
értékesítési reklám levelezőlapok, 201
értesítés találkozókról, 270-272
esemény bejelentések, 272-274
    grafikái, 274
esemény és munkafolyamat bejelentése, 272-274
eszközrudak, 19
etnikai csoportok, feljegyzések, 171
etnikai különbségek, kivágások, 231-232
évszaknak megfelelő díszítések, 73-76
exponálás szabályzása, 26-27

F

fájlformátumok
    szkennelt képek mentéséhez, 28-30
    veszteség nélküli, 29
fák, fényképei, 103
Family Tree House, 171
Family Tree Maker (Mindscape), 165
Family Tree Maker Deluxe (Broderbund), 164-165
fax fedőlapok, 199
fekete/fehér képek, 28
fekvő állás, 26, 54
    díjakhoz, 212
    naptárakhoz, 137
    szalagcímekhez, 89
fekvő állású tervező szoftver, 112-114
    és árnyék mozgás, 112
feladatok az osztályterembe, 223-246
    díjak, 243-245
    égitestek, kivágások, 239-240
    emlékeztetők az osztálybeli feladatokra, 224-226
    esőerdő kivágások, 234-237
    flash kártyák, 238-239
    könyvborítók, 229-231
    könyvhöz rendelés, hirdetések, 227

kulturális események képkivágásai, 231-232
napi ténylapok, 227-229
számsorok, 232-234
tudományos vásár feladat, 240-243
újságok, 245-246
felbontás, 20
beállítás, 24
fényerő, 20
szabályzás, 10, 26-27, 41
fénykép nagyítások
digitális fényképeké, 33
digitalizált 35 mm-es filmről, 34
fényképek digitalizálása. Lásd! szkennelés
fényképek
átlátszóság szabályzása, 41
azonosítatlan, 169
beszúrási műveletek, 41
digitalizálás, 12. Lásd még szkennelésnél
élek lágyítása, 41
élesség szabályzás, 41
fekvő tájolásoknál, 102, 103
fényerő szabályzás, 41
forgatás, 41
keretezés és szegélyezés, 41
kombinálás, 10
követés, 41
manipulálás, 41-45
másolás, 41
minősége, 208
nyomtatás, 50
online gyűjteményei, 69
színezés, 41
színszabályzás, 41
vágás, 41
festékek, online gyűjtemények 69
Festékszóró, 95, 180
festékszórózás, 10, 38
festő programok, 36, 37
cakkozott szélű, 116
gyermekek, tapasztalatok, 63-64
keretek létrehozása, 66
nagy font méretek, 90
papír csavaró tervezés, 94
festő vödör, 38
FileMaker, 56, 267
FlashPix, 29
fontok
a társaság nevéhez, 252
egyenletes használata, 253
marketing anyagokhoz, 253
nagy betűkhöz, 90
tapasztalatai, 196, 197
üzleti irodaszerek, 194, 196
fontok, 196
családfa-kutatás eredményeinek postázása, 165
felvilágosítás családfa-ügyben, 157, 166-171
képgyűjtés, webről, 12
forgó képek, 22-23
Fractal Painter, 38
FrameMaker a katalógus lapokhoz, 260
Freehand Selection tool, 95, 110, 154, 285
Front Page (Microsoft), 56

G

garázs eladási reklám, 292-295
font mérete, 292
képei, 292
nyilak, 294
szövegei, 292
ültetési jelek, 294-295
GEDCOM, 169
Genealogy Forum, 169-171
beszélgető találkozások, 171
gyors indulási útmutató, 169
Keresztnév központ, 169
Történelmi üzenetek táblája, 170
Üzenettábla központ, 170
Generations Deluxe Family Tree Software (Sierra), 166
geometriai formák,a társaság neve körül, 252
Glossy Calendar paper (HP), 138
Glossy Photo Greeting Cards (HP), 177
Glossy Photographic Paper (HP), 156
gondolkodási folyamat vizuális képe, 6
göngyöleg, ételféleségekhez, 181-184
grafikák művészi stílusban, 210
grafikák rajta, 18
grafikus fájlok, elérhetősége, 12
grafikus hieroglifák, 156
grafikus programok, 47
kép létrehozása, 36-47
Graphic Image Format (gif) fájlok
e-mailezés, 55
webképekhez, 57
graphical user interfaces, 19
gravírozás,on-line 69

Gy

gyermekek
gyöngyös feladatok, 89
gyűjtemények címkézése, 122-124

H

habos oldalú kártyák, 240-241
Hálaadó ünnepi dekoráció, 74
Halloween maszkok, 72
Hanukkah dekorációk, 74
háttér, szerkesztés, 180, 285
házi feladat kártyák, 224-226
rajzok, 224
házi készítésű papírok, 92-96
házimunkák listája, 138-139
képek, 139
hirdetések udvar eladásáról, 292-295
hivatali fal dekorációja, nagy nyomtatások, 219-221
hivatásos képeslapkészítők, 201
hobbik, 114-129
gyűjtés, 114-119
sikerek albuma, 120-122
Home Page (FileMaker), 56
horgonyképek, 263
Howell, Cyndi, lapja a családfában, 167

I

időjárási megfigyelések, feljegyzése, 125-127
ikonok, 19, 130, 251
Illustrator (Adobe), 40
ingatlanügynökösdi játékok, 301-307
Internet/Intranet Design Shop Gold (Boomerang), 56
irodaszerek, 192-194

J

játéktáblák, 238-239
játéktáblák, a helyi ingatlanjátékhoz, 301-305
árai, 304, 305
bérleti díjai, 305
elrendezése, 305
fóliázás, 305
játékpénzek, 306

képei, 301, 302
közösségi emlékművei, 303
szabályai, 307
jelentés-borítólapok, 258-260
a beszélő képei, 260
célja, 258
cím 259
képek, 14, 259
logó, 260
nyomtatás, 260
oldal felosztása, 258
szövegszín, 260
JPEG (Joint Photographic Experts Group) formátum, 29
e-mail képek, 55
webképekhez, 29, 57

K

karácsonyfa díszek, 75
karácsonyi dekorációk, 74
kártyák. Lásd! üdvözlő kártyák
kártyakészítő eljárás, 62-67
katalógusok, 260-268
fedőlap, 263
lapelrendezés, 261-262
margók, 261
megrendelő lap, 263
méret igazítás, 261
oszlopok, 261
professzionális nyomtatás, 260-261
szöveg terület, 263
kedvenceink, 144-156
albumai, 144-147
állatposzterek bemutatása, 151-153
elveszett állatok hirdetései, 153-154
képzeletbeli repülések, 147-151
talapzaton, 154-157
képek árnyalása, 10, 28, 41
képek körülvágása 24-26
képek, szkennelés, 19-29
képek.
átalakítás, 285-287
attrakciója, 5
címkegyűjtemény, 122-124
digital, 7
digitalizálás, 34-35, 47
e-mail küldés, 55
és a gondolkodási folyamat, 6
és számítógépek, 7
évszakos képek, 73
exponálás, beállítása, 26-27
forgatás, 22-23
fricskázás, 128
háterének szerkesztése, 180
ikon méretre csökkentés, 130
importálás, üdvözlőkártyákhoz, 64, 65
információ, 5
keretei, 66
kifejezéshez, 6
körbevágás, 24-26
mérete és a letöltés sebessége, 57
nyomtatás, 29, 47, 50-55
period, 168
postázás a weboldalon, 56-57
rétegezés, 130
romantikus, 175-187
sorozata, 131
szabályzás, szkennelés előtt, 22-29
szentimentális, 273
színezés, 28
torzítás, 289-290
tükrözés, 23, 128
visszahívása, 5
képernyő-felvételek, 107
képfájlok tömörítése, 29, 35
képkidolgozó szoftver, 36, 45
képszerkesztők, 47
és JPEG képek, 29
kontraszt és fényerő szabályzás, 27
szöveges lehetőségei, 67
képtémák, 229-231
keretek, 146
kert tervezés, 101-105
képek, kombinálva, 105
kert tervező program, 112
kerti lehetőségek, fényképezés, 102
objektumok beszúrása a tervre, 110, 111
térkép terület, 108-110
tervezési terület, berácsozás, 108-110
tervezési terület, megtekintés, 110-114
ültetvényes terület, 109-110
virágágy tervezések, 105-108
zöldséges kert területe, 105-108
KidPix (Broderbund), 40, 63
kiegészítések, képek, 55
kitöltött formák, 95
kitömött tárgyak, 75
komputerek, 8
korai képek, 18
rajzolás vele, 7
kontraszt változtatás, 10
konyha, benne használható képek, 129-144
bevásárlási listák, 129-131
diétás figyelmeztető jelek, 132
megörző címkék, 132-136
recept kártyák, 139-143
konyhakert eltervezése, 105-108
képek, elektromos felvétele, 107
növények környezeti feltételeinek megtudása webről, 105-106
könyvhöz rendelés, hirdetés, 227
könyvborítók, 229-231
köszönetnyilvánítások, 200-202
kötények, 15
közösségi lélek
és profit, 274
folyamodik, 274
Küldd Vissza, 130
kuponok, 185

L

levelezők, 51
levelezőlapok, 76-77, 200-202
grafikái, 156
háziállataink mutatványai, 156
kiterjedések, 76
margó szabályzásai, 77
online, 69
levélreklámok, 266-268
fényképek, 267
hátsó lap, 266
normál lap, 266
perszonalizálás, 267
lézernyomtatók, 50
Library of Congress's American Memory oldal, 168
logók, 190-194, 251
csökkentés, 206
egy kiválasztása, 190
mentés szövegfeldolgozó programba, 191
mérete, 253

M

Macintosh, 18-19
képernyő rögzítések, 36, 107
MacPaint, 18, 38, 62-63
Magic Artist, 63
magnetofonok, interjúkészítéshez, 157
marketing brosúrák és fényképeik, 14
marketing, digitális, 246-268
cég pozícionálás, 248
fontjai, 249-254
jelentés és ajánlat borítók, 258-260
katalógusok, 260-268
marketing terv, 249
portfóliók, 263-266
posterek, 255-258
reklámlevelek 266-268
szervezet neve 247
szimbólumai, 249-254
színei, 249-254
termelés vagy szolgáltatás minősége, 248
tervei, 249
tervezési folyamat, 247
maszkok létrehozása, 72
Mattel, 164-165
meghívók, 78-101, 186, 200
búcsúintegetés, 83-85
születésnapi bulira, 78-79
MGI Photo Suite (MGI), 45
Microsoft Encarta's Atlas 97, 162
Microsoft Paint, 38
Microsoft Word
Landscape orientáció, 137
levélpapír keret létrehozása, 193
levélpapír létrehozása, 192
Microsoft
eladó fontok, 196
graphical user interface használata, 19
mini-posters, 289-292
kép vagy rajz, 289
képek torzítása, 289-290
mint személyes emlékeztető, 213
szlogenjei, 290
minták és feladatai, 233
Monotype, fontok, 196
Mormons, eredetkutatás, 170
mottók, 206
műanyag zacskók, élelmiszer címkék, 133
munkafolyamatok bejelentése, 272-274
humor, 273
szentimentális képek, 273

N

nagy liga játékosok 285-287
nagyméretű nyomtatások az iroda falára, 219-221
napi ténylapok, 227-229
naprendszer-projekt, 239-240
naptárak, 136-139
képek és rajzok, 137
megszemélyesített, 136-138
tervező programok, 46
több hetes vagy több hónapos, 138
Neferchichi, 156
négyszög-eszköz, 282
névjegykártyák, 51, 199
nyilak, jelzéseken, 85-86
nyomravezető tárgyak kincskereséshez, 296-297
clip art for, 297
képek, 296, 297
kincs, 297
nyomsorozat, 297
nyomtató cégek, nagy nyomtatványok előállítása, 221
nyomtatók
csúcsravisszük a művészetünket, 195
HP Design Jet, 52, 187, 221
logó nyomtatás, 191
nyomtatható területe, 90
pólómatricák betöltése, 181
üdvözlőkártya nyomtatása, 70

O

objektumok
alkotás rajzoló programban, 39
csoportosítás, 40
forma szabályzás, 40
fricskázás, 40
másolás és beszúrás, 40
méret szabályzás, 40
mozgatás, 40
szín és mintakitöltések, 40
oszlopok
art in, 206, 207
elválasztás, 206
irodaszerek díszítése, 192, 194
termékkatalógusok, 261
újságokhoz, 206-207
osztály újság, 245-246
diák képek, 245
fontméret, 246
szülők képei, 246
otthoni üzleti feladatok, 190-213
díjak és bizonyítványok, 212-213
fax fedőlapok, 199
irodaszerek, 190-199
levelezőlapok, köszönetnyilvánítások, 200-202
marketing, 246-268
névkártyák, 199
újságok, 202-213
Outlook 98, e-mail képekkel, 55

Ö

önkénteskedés, 270-281
kampány folytatása, 277-279
önpostázó, 263
Öntapadó postai papír (Avery), 266
őseink, 157. Lásd még! családfa
cikkek , 170
kép és információ gyűjtés, 167-171
őserdő részletek, 234-237
állatképek, 236
beragasztás a háttérbe, 236
bokor-, páfrány- és virágképek, 236
fatörzsek, 234
háttere, 236
levélképek, 234

P

páciensek, a jó magaviselet díja, 223
PageMaker, katalógus lapokhoz, 260
PageMill (Adobe), 56
Paik, Nam June, 124
Paint, 62-63
PaintShop Pro (Jasc), 41, 63
Paper Direct, 195, 199, 212
papír akciók a váróterembe, 221-222
papír repülőgép, 221

papír, 50-52
átlátszó film, 51
betöltés, 52-53
boríték, 51
címkék, 51
dimenziói, 54
fényes, 177
fényes, fehér, 51
filc, 175
foto, 51
jegyzet méretű fénykép, 51
kalendárium, 51
kézi továbbítás, 54
levelezőlap, 51, 76, 200
nehézsúlyú, 51, 52
névjegykártya, 51
orientációja, 89
póló matrica, 51, 181
prémium, 51
sima, 51
Tyvek®, 51, 255
üdvözlő kártya, 51
papíráruk, 190-199
előnyomtatott papírok, 195
előnyomtatott, 195
font szelektálása, 194, 196, 197
lementés, 199
logó, 190-194
név és cím, 194-199
nyomtatása, 191
rajzok elhelyezése, 192, 194
sajátkészítésű rajzok, 193
szegélyek, 192-194
papírnyomatok, szkennelés, 12
papírzacskók
nyomtatunk rá, 96
színei, 96
partik
jelei, 85-89
mesteri feladatok 89
Party Friends, 89
Photo Creations (Creative Wonders), 68
Photo LandDesignerTM (Sierra), 112
PhotoCreations (Creative Wonders), 45
PhotoDeluxe (Adobe), 45
PhotoDraw 2000 (Microsoft), 45
PhotoMagic (Micrografx), 45
Photo-Paint, 63
PhotoShop (Adobe), 27, 41, 45
PhotoSmart Photo Scanner (HP), 22
PhotoSmart printers (HP), 47, 50, 156
PICT (Picture) files, e-mailing, 55
pixelek, 38
póló matrica, 51, 119, 127-128
mosás, 129
párnahuzatokra, 180-181
pólóing, 15
pólóra vasalható fóliák (HP), 181
portfóliók, 263-266
fejléc és lábléc, 264
feladat szituációs lapja, 264
kalandleírás, 264
képek előtt, 265
képek után, 265
megoldás leírás, 264
megszemélyesítés, 266
összefűzve, 265, 266
tartalomjegyzék, 266
posterek, 15, 177, 219, 245-246
a feladat szoftvere, 46
alapnövelő események, 275-277
állatok bemutatója, 151-153
csonkított képek, 258
eljövendő eseményekhez, 272-274
kampányoláshoz, 277-279
képstílusai, 255
keretei, 257, 258
költségei, 275-276
kulcs tények, 152
logók, 258
mini poszter, 289-292
piackutatás, 255-258
printerei, 221
szentimentális képek, 273
szlogenek elhelyezése, 255
szövegek, 256-257
találkozókhoz, 271
Valentin napra, 187
PowerGoo (Kai), 45
Premiere (Adobe), 35
Print Artist (Sierra), 46, 191-193
Print Artist Craft Factory (Knowledge Adventure), 46
Print Artist Platinum (Sierra Home), 69
Print Setup dialog box, 53, 54
Print Studio (Disney), 46
Printable Expressions (Hewlett-Packard), 46, 68, 175
PrintShop (Broderbund), 46, 89
PrintShop Signature Greetings (Broderbund), 69
professzionális művészek, számítógéphasználók, 19
professzionális művészi használat, 19

R

rajz, 46
címke tárolók, 122
fontok, 196
írás belülre, 194
papír csavarók, 92-94
színezés, 70
ünnepnapi kártyák, 70
rajzoló program, 36, 39-41
fekvő elrendezéshez, 108
gyerkekek trenírozása, 62-67
nagy font méretek, 90
szélcakkozás, 116
szerkesztése, 39, 40
tárgyak, elhelyezés és eltávolítás, 108
receptkártyák, 139-143
fényképek, 141, 142
reklám levelezőlapok, 15
reklámposzterek, 277-279
cél illusztráció, 279
érzelmi megjelenítés, 279
képek, 278
szállítók listája, 278
romantikus kifejezések, 175-187
csókok, 180-181
göngyöleg ételhez, 181-184
illatok, felhasználása, 184-185
meghívók, 186
párnahuzat rávasalások, 180-181
ritka percek emlékei, 176-178
Valentin napi zászlók, 186-187
versek, 178-179
virágokkal, 175
röplapok, 245-246
alapnövelő események, 275
digitális képei, 14
elveszett állatokért, 153-154
programfeladat, 46
Roswell, New Mexico, 274

S

Seattle Filmworks, 34
skótszoknyák, 127-129
  kép átvitele, 128-129
  képek nagyítása vagy kicsinyítése, 128
  mosás, 129
  négyzetek mérete, 128
  tematikus képek, 128
Snapshot Digital Imaging Software (Sierra and Micrografx), 45
Social Security Death List, 170
sorok számozása, 232-234
  képei, 232-233
sötétség szabályzás, 27
sport feladatok, 281-291
  autó versenynapi díszítései, 287-288
  csapat névsorok, 284-285
  mini-poszterek, 289-292
  sportot ábrázoló képeslapok, 281-283
sportot ábrázoló képeslapok, 281-283
  adatok és pályafutás, 283
  díjak vagy kitüntetések, 283
  fóliázás, 283
  név, pozíció, mezszám, 282
  nyomtatása, 283
  sor szélessége, 282
spraydoboz, 38

Sz

Szakértők, fontjaik, 196
szalagcímek, zászlók, 15, 46, 89-92
  font méret, 90
  játéknap dekorációk, 288
  margóbeállítások, 90
  revising, 92
  szabadnapokra, 74
  vágott lapok, 89
  Valentin napra, 186-187
számok, tükrözési hatás, 23
személyi emlékeztetők, 213-216
  jogosultság, 214
  képei, 216
  naptári grafikák, 214
  páciensek fotói, 214
szerelem, kifejezése, 175-187
színek, 19
  invertálás, 289-290
  marketing céllal, 249-254
  szkenner felbontás, 20
  tapasztalatok, 190, 249
  tapasztalatok, 250
színes nyomtatók, 7, 8
  beállítás, 53-55
  betöltés, 52-53
  dots per inch , 57
  funkcionalitás, 50
  kézi továbbítás, 54
  kis formátumok, 53
  papírtipusok, 51-52
  többszörös, 54
színkerék, 28
szkennelés, 19-29
  felbontás webkép számára, 57
  hogyan működik, 20-21
  képek nyomtatása, 29
  képek szkennelés előtti igazítása, 22-29
  szkennelt képek lementése, 28-30
szkennerek, 7, 8, 19, 47
  bitmélység és színek, 21
  felbontása, 20
  képességei, 21-29
  szín funkcionalitása, 20
szoftver
  elektromos képkészítéshez, 8
  képességei, 10, 11
  rajzokhoz. Ld. rajzolóprogramok
szöveg
  bélyegekre, 118
  képekkel szemben, 5, 6
  tükörképének hatása, 23
  zászlókra, 89
szövegfeldolgozó programok
  art-darabok bekeretezése, 210
  játékkártya szövegéhez, 304
  naptárakhoz, 137
  papíráruk készítése, 191
születésnapi parti meghívók, 78-79
szülőváros, térképei, 162-164
szünidei emlékek, 176-178
szürke, fokozatai, 20

T

táblajátékok, helyi ingatlanok, 301-307
táblázatok, 125
táblázatok, naptáraknak, 137
tájfényképezés, Lásd! kerttervezés
találkozó feljegyzései, 281
  festőprogramok, 62-63
  font méretei, 271
  grafikái 271
  híresebb liga játékosok, átalakulunk, 285-287
  naptára, 270, 271
  papíros tevékenységek, 221-222
  sport kártyák, 281-283
  személyes kalendáriumok, 136-138
  tapasztalat, 63
  Utazás a műtőben, könyvecske 218-219
térképek a szomszédsághoz, 298-301
  elrendezése, 299
  képei, 298-299
térképek, 80-83
  az írott utasításokon, 82
  családi eredetek, 160-164
  főbb utcák, 80
  határkövek, 80, 81, 298, 299
  helyi látvány, 162
  szomszéd blokkoké, 298-301
  tájképezhető terület, 108-110
  természetes, vagy geológiai háttéren 164
Tesla, Nikola, 6
tevékenységek a szomszédban, grafikái, 292-307
  a blokk feltérképezése, 298-301
  garázs eladás reklámja, 292-295
  helyi ingatlanjáték, 301-307
  kincsvadászat kulcsa, 296-297
The Learning Company, 164-165
tic-tac-toe játék, 222
TIFF (tagged image file format) formátum, 29
  e-mail, 55
tintasugaras nyomtatók grafika nyomtatásához, 47
törlő eszköz, 285
  gyermekek használják, 64
tudomány-vásári projektek, 240-243
  bemutatása, 240
  Cél szakasz, 241
  elrendezés, 243
  Eredmények szakasz, 243
  fizikai bizonyíték megjelenítése, 243
  Használt Anyagok szakasz, 241
  Hipotézis szakasz, 241

jelentés, 241
Következtetési szakasz, 243
kronológiai sorrendje, 243
Módszerek szakasz, 241
szövegméret, 241
tükörképek, 23
Tulajdonságok, 54, 55
tv
diavetítés digitális fényképezőgéppel, 34
elektromos képfájlok tv-ből, 12
képernyőfelvétel tv-ről, 36
Tyvek®, 51, 255

U

udvartervek, 101-105
újságírók,digitális kamerákat használnak, 30
újságok, 202-213
árnyékolás a szöveg mögött, 207
az információk benne, 202
család, 171-172
dobozolás, 210
elrendezése, 205
felderítés, 279-281
fényképei, 208
fontjai, 204
grafikája, 208-211
hajtogatás, 211
hallgatósága, 203
hozzájárulók, 203
iskolai kiadványok, 245-246
képgyűjtés, 210
levelezési cím doboz, 207, 211-213
logója, 206
megnevezés, 203-206
méret, hossz és frekvencia 202-203
mottói, 206
név ráhelyezés, 204
névtábla terület, 206
oszlopok, 206-207
postázása, 212
rajzai, 280-281
színei, 204
szövege, 279, 281
tartalomjegyzék, 207-208
témái, 203
Ultimate Family Tree Deluxe (Palladium Interactive), 165
utasítás lapok, 216-218
formalitása, 218
mint szerződések, 218
orvosok fényképei, 216
páciensek fényképezése, 217
számozott lépések, 217
szöveg méret, 217

Ü

üdvözlő kártyák, 51, 62-77
Anyák Napjára, 62
automatikus létrehozása, 68-69
célszoftverek, 46
elküldése kábelen, 69
meghívók, 78-101
megszemélyesítés, 62
poetikus sorai, 178-179
scents on, 184-185
szentimentális, 175
ünnepekre, 69-76
üzenetek, álöltözetben és titkolva, 70, 71
Valentin napra, 187
ünnepi dekorációk, 73-76
beszúrt objektumok, 75-76
ünnepnapi kártyák, 69-76
Anyák napjára, 62
Valentin napi kártyák, 69-73
ünnepnapi szalagcímek, 74

V

Valentin napi poszterek, 187
Valentin napi üdvözlőkártyák, 69-73, 187
Valentin napi zászlók, 186-187
Vállalati azonosság, beruházás, 190
van Rijn, Rembrandt, 6
vektor grafika, 39
vevőink díjazása, 200
vevők, díjazásuk, 200
video csatlakozók vagy kártyák, 35
videó kamerák, számítógépre csatlakoztatott, 35-36
videó
beszerzés videófelvevőkről vagy kamerákról, 35-36
szerkesztése, 35
tárolási területigények, 35
virágok
elektronikus gyűjtés, 107
romantikus képei, 175
Visio Home, térkép készítéséhez, 80
Visual Page (Symantec), 56
vonalrajz, 210
színezéshez, 229
vonalzók, 206

W

web
Web Easy (Ixla), 56
Web Express (Microvision Development), 56
Web Studio (Sierra), 57
webböngésző, családfa-kutatás számára, 167
weboldalak
képek postázása, 56-57
letöltési idő és képek száma, 57
termékek létrehozása , 56-57
weboldalak, 15
almenük, 174
apró képek, 174
billentyűi, 174
család, 172-175
digitális képek, 33
figyelmeztetések a letöltési időre, 174, 175
FlashPix-képek, 29
háttere, 173
JPEG-képek, 29, 57
képek, 173-174
menük, 173
oldalnév, 173
szöveg, 175
Windows Draw (Micrografx), 39, 40
Windows-programok
képernyő felvételek, 36, 107
nyomtató beállítások, 54
Word for Office 2000, 57
Word for Office 97/98, 57

Lehet 2000-ben 999? Nálunk igen!

Magyarország egyik legtartalmasabb és legszebb managermagazinja különleges akciót hirdet: egy éves előfizetés esetén a B.O.S.S. példányonként 2000 forint helyett csak 999 forintba kerül! Sőt, a teljes előfizetési díjat egy TPG utazási utalvány formájában visszakapja! Első száz előfizetőnket a B.O.S.S. magazin különleges, egyedi Szamos marcipán változatával lepjük meg.

nádaistúdió / personart

B.O.S.S.
magazin

A FŐNÖK LAPJA

ELŐFIZETÉS, MUTATVÁNYSZÁM:
469-3030
INTERNET: www.boss.hu
E-MAIL: boss@boss.hu

gazdaság
életmód
internet

HEWLETT PACKARD
Expanding Possibilities

A DIGITÁLIS KÉPALKOTÁS ÖRÖMEI

A HIVATALOS HEWLETT-PACKARD® ÚTMUTATÓ

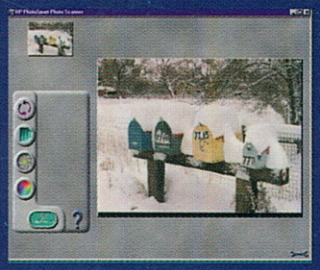

Képei elfogadhatóvá tételéhez használjon képszerkesztő szoftvert

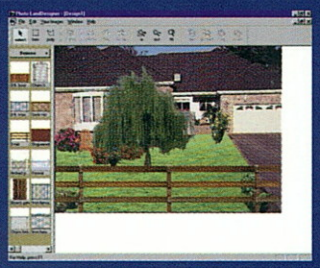

Készítsen kerttervet valós fényképekkel!

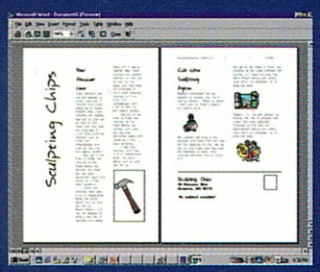

Tervezzen megragadó hírlevelet üzleti tevékenységéhez és kedvteléséhez

Engedje szabadjára kreativitását

Fogja munkára – vagy játékra – számítógépes eszközeit, mókázzon el velük, valósítson meg otthoni vagy munkahelyi célokat szolgáló praktikus feladatokat. Akár PC-vel dolgozik, akár Mac-kel, akár van birtokában számos kiegészítő eszköz (nyomtató, szkenner, digitális fényképezőgép), akár nincs, Lisa és Jonathan Price ötleteivel és technikai fogásaival segítségére van, ha szemkápráztató digitális képek készítésével szeretne foglalkozni.

- Ha a semmiből kezdi, ismerkedjen meg a Disney Print Studio-jától kezdve a Microsoft Painting-ig és az Adobe Photoshop-ig bezárólag a különböző képkészítő csomagokkal.
- Váljék a digitális fényképezés művészetének mesterévé.
- Tanulja meg, hogyan tehetné élesebbé a szkennelt képeket.
- Töltse le egyenesen a Webről az Ön számára fontos képeket.
- Fedezze fel a kereskedelmi minőségű fényképek készítésének titkait, ismerkedjék meg a fénykép-manipulációk tucatjaival.
- Tanulja meg, hogyan választhatja ki a legjobb papírokat és egyéb anyagokat a legjobb minőségű nyomatok, címkék és képeslapok készítéséhez.
- Küldjön díszes, színes meghívókat e-mailen a legközelebbi összejövetelre.
- Tegye fényképekkel, rajzokkal elevenebbé üzletkártyáit és hírleveleit.
- Postázza kedvenc feladatait a weboldalán.
- Technikai problémáival forduljon a hibakereséssel foglakozó külön fejezethez, melynek tanácsai egyenesen a HP technikai laboratóriumából származnak.

Ez a sokoldalú segédkönyv és ötlettár – a megnyerő marketing anyagoktól kezdve a családfa összeállításáig és kerttervezésig bezárólag – ötletek sokaságával teszi lehetővé, hogy Ön megcsillogtathassa kreativitását.

A szerzőkről: **Liza és Jonathan Price**, mióta 16 évvel ezelőtt családot alapítottak, a számítógép otthoni hasznosításával foglalkoznak írásaikban. Ők a kitüntetett szerzői a *Windows® 95 For Kids & Parents*, a *Discover Microsoft Home Essentials* című és egy sor más könyvnek. Cikkeik rendszeresen jelennek meg a *Family PC*, a *MacWorld*, a *Home Office Computing* és a *TV Guide* című folyóiratokban. Az előszót **Rick Smolan** írta, aki a *The Day in the Life* című fényképészeti könyvsorozat elindítója.

Olvasói szint: kezdők és haladók
Könyvtári kategória: hardver/digitális képalkotás

Hewlett-Packard and the Hewlett-Packard logo are registered trademarks of Hewlett-Packard Company in the United States of America and other countries.
The IDG Books Worldwide logo is a registered trademark under exclusive license to IDG Books Worldwide, Inc., from International Data Group, Inc.
All other trademarks are the property of their respective owners. Printed in Hungary

Register to win!
my2cents.idgbooks.com

www.idgbooks.com www.majorgroup.co.hu

IDG BOOKS WORLDWIDE

MAC WINDOWS

Major

9 630385 252001